

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Anexe - Evaluarea aplicării principiilor orizontale – Tema C

Anexa 1. Tabelul de corelare între constatări, concluzii și recomandări	2
Tema C1 – Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității	2
Tema C2 – Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile	5
Tema C1 – Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice	8
Anexa 2. Metodologia și instrumentele de evaluare	12
Anexa 2A. Instrumente de evaluare	14
Ghid de interviu pentru instituțiile de coordonare a AP și ale programelor	14
Chestionar pentru sondajul cu beneficiarii FESI	19
Ghid de interviu pentru studiile de caz	26
Ghid de focus grup	28
Anexa 3. Lista documentelor și a literaturii parcurse	30
Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității	30
Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile.....	32
Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice.....	35
Anexa 4. Lista persoanelor intervievate	37
Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității	37
Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile.....	39
Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice.....	40
Anexa 5. Rezultatele sondajului cu beneficiarii	43
Anexa 6. Analiza benchmark.....	90
Anexa 7. Analiza GIS	94
Anexa 8. Studii de caz	103
Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității	103
Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile.....	161
Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice.....	222
Anexa 9. Analiza multicriterială.....	261
Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității	261
Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile.....	264
Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice.....	267
Anexa 10. Lista membrilor Comitetului de coordonare a evaluării.....	269
Anexa 11. Tabel de tratare a comentariilor la prima versiune a raportului de evaluare	270

Anexa 1. Tabelul de corelare între constatări, concluzii și recomandări

Tema C1 – Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității

Nr. crt.	Constatări (indicarea secțiunii din raport)	Concluzii	Recomandări	Impactul așteptat în urma implementării recomandărilor	Organism responsabil	Termen limită
1	Secțiunea 3.1.1	Analiza Acordului de Parteneriat și a programelor, interviurile și studiile de caz, arată că logica de intervenție propusă pleacă de la premisa că inegalitatea de gen și de tratament, discriminarea și lipsa accesului pentru persoanele cu dizabilități sunt cauzate de existența unor vulnerabilități (cum ar fi un nivel mai scăzut de educație sau calificare, sărăcia și excluziunea socială, locuirea inadecvată, lipsa infrastructurii de transport și de acces la serviciile publice și private). În acest context, programele își propun să adreseze direct vulnerabilitățile. Pe de altă parte, programele operaționale nu au în vedere, însă, și cauzele legate de normele sociale, stereotipuri de gen și prejudecăți legate de unele grupuri sociale care generează inegalitățile de gen și de tratament, discriminarea și lipsa accesului pentru persoanele cu dizabilități.	Principiile promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității pot fi mai bine promovate dacă normele sociale care conduc la perpetuarea inegalităților și discriminării, stereotipurile de gen, prejudecățile cu privire la capacitatea persoanelor cu dizabilități și cu privire la alte grupuri minoritare, rasismul împotriva romilor sunt abordate de o manieră sistematică. În acest sens, în viitor este necesară implementarea unor programe naționale pentru egalitate de șanse și combaterea discriminării, care să adreseze stereotipurile și prejudecățile prezente în societate cu mesaje concepute pentru a contribui la schimbări de atitudine. Aceste campanii pot fi finanțate de FESI. <i>Implementarea recomandării ar trebui să înceapă cu identificarea surselor de finanțare (programelor operaționale pentru perioada 2021-2027) și a beneficiarilor potriviți pentru implementarea acestor campanii.</i>	Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la principiile orizontale Combaterea prejudecăților și stereotipurilor care afectează egalitatea de șanse și determină discriminarea	MIPE, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Familiei și Tineretului și Egalității de Șanse.	Decembrie 2022 – identificarea surselor de finanțare și beneficiarilor 2023- pregătirea proiectelor 2024-2027 – implementarea campaniilor
2	Secțiunea 3.2, în special secțiunea 3.2.1 și 3.2.3.	Principiile egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității au fost incluse de o manieră orizontală în implementarea programelor. Autoritățile de gestiune FESI au cerut solicitanților de finanțare să asume și să dovedească respectarea principiilor orizontale. Aceste cerințe s-au reflectat în proiecte care au abordat de o manieră orizontală egalitatea	Realizarea unor analize de gen și cu privire la discriminare și accesibilitate de mai mare profunzime și planificarea unor măsuri de discriminare pozitivă, prin obiective specifice sau apeluri dedicate, pentru a adresa acele situații în care inegalitatea și discriminarea este cel mai marcantă (spre exemplu pentru a adresa barierele de accesibilitate la instituțiile publice – bariere încă existente în ciuda legislației în vigoare, discriminarea	Creșterea capacității FESI de a contribui la creșterea nivelului egalității de gen, combaterea discriminării, creșterea nivelului de accesibilitate.	Toate AM	Decembrie 2022

		<p>de gen, de șanse și de tratament și nu au generat, prin procedurile de management și implementare și prin activitățile desfășurate, piedici pentru participarea femeilor sau a grupurilor vulnerabile. În plus, autoritățile de gestiune FESI au monitorizat măsura în care proiectele își îndeplinesc angajamentele și au oferit sprijin beneficiarilor cu privire la principiile orizontale, sprijin de care beneficiarii sunt mulțumiți și foarte mulțumiți. Totuși, cu excepția proiectelor dedicate egalității de șanse și incluziunii sociale, proiectele au implementat planificat și implementat mai degrabă măsuri neutre din punct de vedere al genului și care să nu perpetueze discriminarea, decât măsuri active pentru a diminua inegalitatea de gen, pentru a combate discriminarea și pentru a crește nivelul de accesibilitate la infrastructură, tehnologie și servicii al persoanelor cu dizabilități.</p>	<p>copiilor romi în educație, pentru a continua adresarea violenței de gen etc.).</p>			
3	Secțiunea 3.2.2	<p>Putem constata că la nivelul AP și al programelor, în cadrul MIPE, al AM și al beneficiarilor, sunt puțin implementate măsuri de bună practică pentru promovarea principiilor orizontale, cum ar fi prezența unui responsabil pentru egalitate de șanse și de tratament în echipele autorităților de management, organismelor intermediare și beneficiarilor de finanțare, verificarea și adaptarea procedurilor, dezvoltarea unor coduri etice cu elemente de promovare a egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității.</p>	<p>Introducerea ca un criteriu de eligibilitate pentru proiectele strategice și/sau majore sau de valoare mare (peste un prag stabilit în urma unei analize detaliate - de exemplu peste 5 milioane €) și implementate de autorități publice cu peste 50 de angajați cu privire la (i) desemnarea la nivelul autorității publice a unui responsabil pentru egalitatea de șanse și tratament și pentru accesibilitate și (ii) formarea acestuia pentru a își putea îndeplini atribuțiile. Desemnarea unei persoane specializate pentru a verifica măsura în care designul și implementarea proiectelor nu generează, chiar și inconștient și indirect, inegalitate, discriminare sau bariere de acces este o bună practică.</p>	<p>Creșterea calității și intensității cu care egalitatea de șanse și accesibilitate sunt integrată orizontal în managementul proiectelor FESI.</p> <p>Evitarea activă a formelor de discriminare indirectă</p>	Toate AM	Decembrie 2022

			Implementarea acestei recomandări trebuie adaptată la specificul fiecărui program, prin ajustarea pragurilor și aplicarea condiției la toate sau doar la o parte dintre apeluri			
4	Secțiunea 3.1.4 și Secțiunea 3.2.3	Programele operaționale reușesc să prevină agravarea inegalităților, discriminării sau a lipsei de acces atât prin intermediul proiectelor finanțate, care abordează de o manieră orizontală aceste principii și nu introduc criterii discriminatorii în implementare. Pe de altă parte, proiectele cu finanțare FESI au o contribuție limitată la diminuarea inegalităților de gen, la combaterea discriminării sau la creșterea nivelului de accesibilitate, acestea rămânând probleme grave cu care se confruntă societatea românească, deoarece nu sunt abordate sistematic toate cauzele care generează problemele.	Includerea în toate acțiunile care vizează grupuri vulnerabile, în special cele care vizează comunitatea roma, a unor activități de pregătire / facilitare comunitară, care să crească nivelul de înțelegere al beneficiarilor cu privire la nevoile grupului țintă și la modul în care aceste nevoi pot fi adresate și nivelul încrederea persoanelor vizate de proiecte în echipa care urmează să le furnizeze servicii și să le propună aceste activități. Aceste activități de facilitare comunitară sunt necesare în lucrul cu comunitățile vulnerabile și discriminate sistematic, pentru a elimina riscul ca activitățile propuse să nu perpetueze, inconștient și indirect, inegalitățile și discriminarea.		toate AM, în special pentru programele finanțate din FSE.	Decembrie 2022
5			Punctarea suplimentară în evaluarea proiectelor a celor care includ o analiză de gen detaliată și propun măsuri de discriminare pozitivă, active, pentru promovarea egalității de gen și punctarea suplimentară în evaluarea proiectelor a celor care includ în grupul țintă persoane supuse riscului de discriminare, în special romi		toate AM	Decembrie 2022
6	Secțiunea 3.2.2	Formarea personalului din autoritățile de gestiune FESI s-ar realizat în 2015 și ulterior, nici formarea personalului autorităților de gestiune FESI, nici formarea personalului beneficiarilor, privind egalitatea de șanse, nediscriminarea și drepturile persoanelor cu dizabilități, nu s-a făcut de o manieră sistematică.	Formarea continuă și regulată a personalului autorităților de gestiune FESI cu privire la egalitatea de șanse, combaterea discriminării și accesibilitatea, pentru ca promovarea acestor principii să se poată realiza în cadrul viitoarelor programe de o manieră mai activă și finanțarea de activități de formare privind egalitatea de șanse, combaterea discriminării și accesibilitatea pentru personalul autorităților publice locale, care au atribuții legal, sunt beneficiarii eligibili și implementează un număr	Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la principiile orizontale Creșterea nivelului de competență pentru promovarea eficace a principiilor orizontale	MIPE, prin POAT și toate AM pentru programele care au axă dedicată de AT.	Continuu

			mare de proiecte ce pot contribui la promovare acestor principii.			
7	Secțiunea 3.2.2	Principiile vizate de evaluarea de față nu au fost integrate sistematic în comunicarea publică despre FESI și programe și în evaluări.	Promovarea principiilor orizontale, prin scurte mesaje concepute pentru impact, pe toate materialele publicate și finanțate de FESI (publicate online, tipărite, video, audio etc.). Integrarea acestor mesaje în toate evenimentele și sesiunile de formare finanțate prin FESI. Mesajul standard cu privire la finanțarea europeană a tuturor activităților și produselor proiectelor ar trebui însoțită de mesaje care atrag atenția cu privire la egalitatea de șanse, drepturile omului și nediscriminare, importanța accesului egal (și dezvoltare durabilă). Mesajele (scurte și de impact) ar trebui concepute la nivelul MIPE, pentru a asigura o abordare coerentă la nivelul tuturor programelor	Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la principiile orizontale	MIPE, cu privire la dezvoltarea mesajelor, prin utilizarea finanțării în POAT și toate AM cu privire la integrarea mesajelor în materialele publicate, sesiuni și evenimente finanțat	Decembrie 2022 – elaborarea mesajelor Promovarea mesajelor – continuu începând cu 2023

Tema C2 – Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile

Nr. crt.	Constatări (indicarea secțiunii din raport)	Concluzii	Recomandări	Impactul așteptat în urma implementării recomandărilor	Organism responsabil	Termen limită
1	Secțiunea 4.1.3	FESI are o contribuție semnificativă la protecția mediului și a climei, iar proiectele finanțate au în general impact pozitiv asupra mediului. Cu toate acestea, contribuția unor proiecte este limitată, deoarece ele au fost concentrate pe crearea de infrastructură și nu s-au realizat în paralel campanii de promovare a consumului responsabil de energie, utilizării transportului eco-friendly etc.	Implementarea unor programe naționale pentru promovarea protecției mediului și conștientizarea schimbărilor climatice, care să vizeze schimbarea de atitudine și comportament, inclusiv de comportament de consum la nivelul populației. Aceste campanii pot fi finanțate de FESI. Implementarea recomandării trebuie să înceapă cu identificarea surselor de finanțare (programelor operaționale pentru perioada 2021-2027) și a beneficiarilor potriviți pentru implementarea acestor campanii.	Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la dezvoltarea durabilă și schimbările climatice Promovarea comportamentului responsabil al cetățenilor în raport cu mediul și clima	MIPE și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Decembrie 2022 – identificarea surselor de finanțare și beneficiarilor 2023- pregătirea proiectelor

2			<p>Implementarea unor programe naționale pentru promovarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare realizate și sprijinirea gospodăriilor vulnerabile pentru racordarea la acestea. Implementarea recomandării trebuie să înceapă cu identificarea surselor de finanțare (programelor operaționale pentru perioada 2021-2027) și a beneficiarilor potriviți pentru implementarea acestor campanii.</p>	<p>Creșterea grafului de utilizare al rețelelor de alimentare cu apă și canalizare realizate</p>	<p>MIPE și Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării Regionale și Administrației</p>	<p>2024-2027 – 2027 – implementarea campaniilor</p>
3	Secțiunea 4.1.3	<p>Deși necesare și binevenite, unele finanțări, cum sunt cele pentru protecția calității aerului și solurilor, managementul deșeurilor, protecția ariilor naturale s-au dovedit insuficiente pentru adresarea nevoilor.</p>	<p>Pentru a adresa nevoi insuficient acoperite până în prezent, ar fi necesare:</p> <p>Finanțarea dedicată și mai consistentă a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • economiei circulare, utilizării materialelor reciclate (ca variantă simplificată a economiei circulare) • lanțului scurt de aprovizionare și utilizării materialelor / produselor locale <p>Intensificarea finanțărilor pentru managementul deșeurilor;</p> <p>Planificare în viitor a unor acțiuni mai extinse pentru asigurarea calității aerului și solului;</p> <p>Intensificarea finanțărilor pentru transportul feroviar;</p> <p>Identificarea unor soluții legislative și instituționale, la nivelul Ministerului Mediului, pentru o mai bună gestiune a planurilor de management pentru siturile Natura 2000.</p>	<p>Creșterea capacității FESI de a răspunde unor nevoi actuale privind protecția mediului</p>	<p>AM pentru cele opt POR, precum și AM POCIDIF, AM PODD, AM POT, în funcție de obiectivele fiecărui program privind susținerea elementelor pentru care evaluarea arată că este necesară continuarea și/sau intensificarea investițiilor</p>	<p>Până la aprobarea noilor programe operaționale</p>
4	Secțiunea 4.2, în special în special secțiunea 4.2.1 și 4.2.3.	<p>Principiul dezvoltării durabile și obiectivul de adresare a schimbărilor climatice au fost incluse de o manieră orizontală în implementarea programelor. Autoritățile de gestiune FESI au cerut solicitanților de finanțare să asume și să dovedească respectarea principiului orizontal și să</p>	<p>Introducerea ca un criteriu de eligibilitate pentru proiectele strategice și/sau majore sau de valoare mare (peste un prag stabilit în urma unei analize detaliate – de exemplu peste 5 milioane €) și implementate de autorități publice cu peste 50 de angajați cu privire la (i) desemnarea la nivelul autorității publice a unui responsabil de mediu și</p>	<p>Creșterea calității și intensității cu care dezvoltarea durabilă este integrată orizontal în managementul proiectelor FESI</p>	<p>Toate AM</p>	<p>Decembrie 2022</p>

		<p>planifice acțiuni pentru protecția mediului și climei. Aceste cerințe s-au reflectat în proiecte care au abordat de o manieră orizontală dezvoltarea durabilă și în proceduri de monitorizare care au verificat angajamentele luate de beneficiari. În plus, autoritățile de gestiune FESI au oferit sprijin beneficiarilor cu privire la temele orizontale, sprijin de care beneficiarii sunt mulțumiți și foarte mulțumiți. Cu excepția proiectelor dedicate protecției mediului, energiilor regenerabile, eficienței energetice, transportului eco-friendly, protecției biodiversității și managementului dezastrelor, proiectele au implementat puține măsuri active pentru mediu și climă, dar procedurile utilizate au asigurat că proiectele nu au un impact negativ asupra mediului și climei sau că, în cazul în care impactul negativ nu poate fi evitat, el este gestionat conform legii.</p>	<p>dezvoltare durabilă și (ii) formarea acestuia pentru a își putea îndeplini atribuțiile. Desemnarea unei persoane specializate pentru a verifica măsura în care designul și implementarea proiectelor nu generează, chiar și inconștient și indirect, impact negativ de mediu este o bună practică.</p> <p>Implementarea acestei recomandări trebuie adaptată la specificul fiecărui program, prin ajustarea pragurilor și aplicarea condiției la toate sau doar la o parte dintre apeluri.</p>			
5			<p>Introducerea unor recomandări suplimentare pentru beneficiarii FESI, pentru o mai bună integrare orizontală a principiului dezvoltării durabile, referitoare la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea mai sistematică a achizițiilor ecologice. • Evitarea produselor de unică folosință; • Evitarea produselor excesiv ambalate; • Utilizarea produselor locale în majoritatea activităților proiectelor; • Evitarea transportului individual. • Utilizarea metodologiei bilanțului de carbon pentru proiectele strategice și/sau majore și la nivel de program, pentru a asigura că în ansamblu – programele nu conduc la o agravare a problemelor legate de schimbările climatice.	Toate AM	Decembrie 2022	
6	Secțiunea 4.2.2	<p>Formarea personalului din autoritățile de gestiune FESI și a personalului beneficiarilor, privind dezvoltarea durabilă și schimbările climatice, s-a făcut în mică măsură.</p>	<p>Formarea continuă și regulată a personalului autorităților de gestiune FESI cu privire la dezvoltarea durabilă și adresarea schimbărilor climatice, pentru ca promovarea acestor teme să se poată realiza în cadrul viitoarelor programe de o manieră mai activă și finanțarea de activități de formare privind dezvoltarea durabilă și adresarea schimbărilor climatice pentru personalul</p>	<p>Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la principiile orizontale Creșterea nivelului de competență pentru promovarea eficace a principiilor orizontale</p>	<p><i>MIPE, prin POAT și de toate autoritățile de management pentru programele</i></p>	Continuu

			autorităților publice locale, care au atribuții legal, sunt beneficiarii eligibili și implementează un număr mare de proiecte ce pot contribui la promovare acestor teme		care au axă dedicată de AT	
7	Secțiunea 4.2.2	Principiul dezvoltării durabile și obiectivul de adresare a schimbărilor climatice nu au fost integrate în comunicarea publică despre FESI și programe și în evaluări, decât atunci când acestea s-au referit la operațiunile care au vizat în mod direct protecției mediului, energiilor regenerabile, eficienței energetice, transportului eco-friendly, protecției biodiversității și managementului dezastrilor.	Promovarea principiilor orizontale, prin scurte mesaje concepute pentru impact, pe toate materialele publicate și finanțate de FESI (publicate online, tipărite, video, audio etc.). Integrarea acestor mesaje în toate evenimentele și sesiunile de formare finanțate prin FESI. Mesajul standard cu privire la finanțarea europeană a tuturor activităților și produselor proiectelor ar trebui însoțită de mesaje care atrag atenția cu privire la egalitatea de șanse, drepturile omului și nediscriminare, importanța accesului egal (și dezvoltare durabilă). Mesajele (scurte și de impact) ar trebui concepute la nivelul MIPE, pentru a asigura o abordare coerentă la nivelul tuturor programelor	Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la principiile orizontale	MIPE, cu privire la dezvoltarea mesajelor, prin utilizarea finanțării în POAT și toate AM cu privire la integrarea mesajelor în materialele publicate, sesiuni și evenimente finanțat	Decembrie 2022 – elaborarea mesajelor Promovarea mesajelor – continuu începând cu 2023

Tema C1 – Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice

Nr. crt.	Constatări (indicarea secțiunii din raport)	Concluzii	Recomandări	Impactul așteptat în urma implementării recomandărilor	Organism responsabil	Termen limită
1	Secțiunea 5.2 și secțiunea 5.3	Acordul de Parteneriat și programele subsecvente acestuia au integrat o serie de măsuri de adresare a schimbărilor demografice. Acestea au inclus: investiții în dezvoltarea socio-economică locală care să contribuie la atractivitatea localităților și să diminueze astfel motivația pentru migrație; investiții și dezvoltarea de infrastructură și servicii pentru a răspunde mai bine nevoilor populației îmbătrânite;	O mai bună integrare a obiectivului privind adresarea provocărilor demografice poate fi realizat prin: <ul style="list-style-type: none"> Introducerea unor proceduri de verificare a contextului demografic al proiectelor, în special pentru proiectele majore; Planificarea teritorială atentă a proiectelor de dezvoltare a serviciilor (proiecte hard și soft) pentru persoane vârstnice, cu concentrarea finanțării asupra zonelor care 	Creșterea capacității FESI de a răspunde provocărilor demografice	AM pentru cele opt POR, precum și AM POIDS, AM PNDR, AM POT, AM POS, în funcție de obiectivele fiecărui program privind susținerea	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

	<p>investiții și dezvoltarea de servicii și finanțări pentru atenuarea schimbărilor demografice în sensul unei mai bune conectivități pentru populația care locuiește în zone izolate, afectate de depopulare și mai puțin deservite de servicii, a încurajării fertilității prin servicii pentru îngrijirea copiilor mici și a încurajării instalării de antreprenori în zona rurală și a repatrierii unor persoane cu spirit antreprenorial care plecaseră în străinătate.</p> <p>Deși planificate în raport cu nevoile, aceste investiții se dovedesc insuficiente pentru a răspunde provocărilor demografice cu care se confruntă România, atât din perspectiva nevoilor populației de vârstnici și/sau a populației izolate, cât și din perspectiva nevoilor pe care le au persoanele care migrează sau doresc să emigreze.</p> <p>Obiectivul orizontal privind adresarea schimbărilor demografice a fost integrat într-o măsură destul de mică în etapele de pregătire, implementare și monitorizare a programelor finanțate de FESI, subsecvente Acordului de Parteneriat. Încă din etapa de planificare a programelor, obiectivul legat de provocările demografice nu a fost avut în vedere în aceeași măsură cu celelalte principii și obiective orizontale, dat fiind că nici procedurile de elaborare a programelor, nici grilele de evaluare ex-ante nu au cuprins în mod explicit acest obiectiv. Atenția pe care autoritățile de gestiune FESI, precum și Comisia Europeană, au abordat-o adresării provocărilor demografice în 2013-2014 (perioada de elaborare a programelor) și în</p>	<p>se confruntă cel mai mult cu fenomenul îmbătrânirii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea serviciilor finanțate pentru persoane vârstnice, asigurarea de finanțare pentru salariile asistenților sociali și dotarea serviciilor publice de asistență socială din comunitățile cu populație îmbătrânită; • Planificarea teritorială atentă a proiectelor de dezvoltare locală, cu concentrarea finanțării asupra zonelor care se confruntă cel mai mult cu fenomenul migrației, pentru a crește atractivitatea lor și a diminua riscurile de depopulare; • Continuarea investițiilor în infrastructură, inclusiv infrastructura serviciilor de utilități publice și de transport, care se adresează zonelor izolate și cu acces limitat la servicii generale, în special zona montană și Delta Dunării; • Promovarea și finanțarea substanțială a serviciilor de telemedicină.		<p>elementelor pentru care este necesară adaptarea investițiilor la provocările demografice</p>	
--	---	--	--	---	--

		<p>prima parte a perioadei de programare a fost, aşadar, limitată.</p> <p>Cu toate acestea, sondajul și interviurile realizate arată că demografia este un element avut în vedere de programe și proiecte, dar mai degrabă ca un element de context, ca un factor care de care trebuie ținut cont în planificarea și implementarea programelor și proiectelor. Din această perspectivă beneficiarii sunt mulțumiți și foarte mulțumiți de sprijinul primit de la autoritățile de gestiune FESI. Pe de altă parte, adresarea provocărilor demografice se realizează doar printr-un număr limitat de acțiuni țintite, nu și de o manieră orizontală.</p>				
2	Secțiunea 5.1	<p>Recensământul populației 2022 va putea oferi date de mai mare încredere cu privire la provocările demografice cu care se confruntă România. Pe de altă parte, informațiile culese prin interviuri pentru prezenta evaluare arată că o mai bună abordare a schimbărilor demografice din țara noastră nu se poate realiza decât pe baza unor analize aprofundate privind cauzele lor, în special cauzele migrației tinerilor, profesioniștilor și lucrătorilor și cauzelor natalității scăzute. Interviurile arată că politicile de tineret, politicile familiale și politicile de sprijin pentru persoane vârstnice sunt insuficient dezvoltate în raport cu nevoile demografice ale României.</p>	<p>La nivel național, posibil cu finanțare FESI, este necesară realizarea unor analize detaliate care să vizeze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivele și cauzele pentru care tinerii migrează, intern, spre marile centre urbane și nu se mai întorc în localitățile natale; • Motivele și cauzele pentru care tinerii, profesioniștii și lucrătorii emigrează temporar și definitiv; • Motivele și cauzele pentru care multe tinere familii aleg să nu mai aibă copii sau să aibă doar un copil. <p>Pe baza acestor studii este necesară planificarea unor politici publice familiale și de răspuns la migrațiune cu planuri de implementare pe termen scurt, mediu și lung care să adreseze cauzele profunde ale acestor fenomene. Trebuie avut în vedere că acest tip de politici nu au rezultate imediate și că politicile cu efecte asupra demografiei trebuie menținute pe termen lung, pentru că și efectele demografice se manifestă pe termen lung.</p>	<p>Creșterea capacității Guvernului României de a răspunde provocărilor demografice.</p>	<p>Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, împreună cu MIPE care să asiste la identificarea surselor de finanțare (programelor operaționale pentru perioada 2021-2027) și a beneficiarilor potriviți pentru implementarea proiectelor de analiză, planificare și implementare</p>	<p>Decembrie 2022 – identificarea surselor de finanțare și beneficiarilor</p> <p>2023- pregătirea proiectelor</p> <p>2024-2027 – implementarea proiectelor</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

					a noilor politici publice.	
--	--	--	--	--	-------------------------------	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

Anexa 2. Metodologia și instrumentele de evaluare

Tabel 1. Metode de evaluare pentru fiecare subtemă de evaluare sunt prezentate în următorul tabel.

Subtema de evaluare	Metode de culegere a datelor	Metode de analiză a datelor colectate
<i>C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității</i>	Cercetarea de birou	Analiza documentară Analiza literaturii de specialitate Analiza factorilor implicați Analiza grupurilor țintă și a nevoilor acestora Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program Analiza benchmarking
	Solicitarea de date administrative	Analiza statistică secundară de date (inclusiv a datelor din surse administrative) Studii de caz
	Interviul cu Reprezentanți MIPE Reprezentanți ai celor 9 AM vizate (programele subsecvente AP) Reprezentanți selectați prin eșantion la nivelul a 10 organisme intermediare Reprezentanți ai factorilor interesați din CM Alți factori interesați	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă de conținut a interviurilor Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program
	Interviuri pentru susținerea studiilor de caz	
	Sondajul cu beneficiari FESI din toate programele vizate (eșantion reprezentativ)	Analiza statistică a datelor colectate direct de prestator prin sondaj
	Focus grupul la nivelul fiecărui program vizat	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program
	Atelierul de lucru la nivelul fiecărui program vizat	Analiza multicriterială Analiza benchmarking
<i>C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile</i>	Cercetarea de birou	Analiza documentară Analiza literaturii de specialitate Analiza factorilor implicați Analiza grupurilor țintă și a nevoilor acestora Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program Analiza benchmarking
	Solicitarea de date administrative	Analiza statistică secundară de date (inclusiv a datelor din surse administrative) Studii de caz
	Interviul cu Reprezentanți MIPE Reprezentanți ai celor 9 AM vizate (programele subsecvente AP) Reprezentanți selectați prin eșantion la nivelul a 10 organisme intermediare Reprezentanți ai factorilor interesați din CM	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă de conținut a interviurilor Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program

UNIUNEA EUROPEANĂ

*C3 - Evaluarea
modului de
adresare a
schimbărilor
demografice*

Alți factori interesați	
Interviuri pentru susținerea studiilor de caz	
Sondajul cu beneficiari FESI din toate programele vizate (eșantion reprezentativ)	Analiza statistică a datelor colectate direct de prestator prin sondaj
Focus grupul la nivelul fiecărui program vizat	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program
Atelierul de lucru la nivelul fiecărui program vizat	Analiza multicriterială Analiza benchmarking
Cercetarea de birou	Analiza documentară Analiza literaturii de specialitate Analiza factorilor implicați Analiza grupurilor țintă și a nevoilor acestora Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program Analiza benchmarking
Solicitarea de date administrative	Analiza statistică secundară de date (inclusiv a datelor din surse administrative) Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program Analiza statistică demografică și aplicarea metodelor de modelare matematică pentru determinarea datelor la nivel teritorial județean, dacă nu sunt disponibile la acest nivel Analiza teritorială și spațială de tip GIS
Interviul cu Reprezentanți MIPE Reprezentanți ai celor 9 AM vizate (programele subsecvente AP) Reprezentanți selectați prin eșantion la nivelul a 10 organisme intermediare Reprezentanți ai factorilor interesați din CM Alți factori interesați	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă de conținut a interviurilor Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program
Interviuri pentru susținerea studiilor de caz	
Sondajul cu beneficiari FESI din toate programele vizate (eșantion reprezentativ)	Analiza statistică a datelor colectate direct de prestator prin sondaj
Focus grupul la nivelul fiecărui program vizat	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă Studii de caz – un total de 50 de studii de caz vor fi realizate, acoperind categorii diferite de proiecte în cadrul fiecărui program
Atelierul de lucru la nivelul fiecărui program vizat	Analiza multicriterială Analiza benchmarking

Tabel 2. Tabloul metodelor de evaluare, în funcție de contribuția acestora la una sau mai multe subteme de evaluare

Subtema de evaluare	Metode de culegere a datelor	Metode de analiză a datelor
Toate temele de evaluare	Cercetarea de birou	Analiza documentară Analiza literaturii de specialitate Analiza factorilor implicați Analiza grupurilor țintă și a nevoilor acestora Studii de caz Analiza benchmarking
	Solicitarea de date administrative	Analiza statistică secundară de date (inclusiv a datelor din surse administrative) Studii de caz
	Interviul	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă de conținut a interviurilor Studii de caz
	Sondajul	Analiza statistică a datelor colectate direct de prestator prin sondaj
	Focus grupul	Analiza factorilor implicați Analiza calitativă Studii de caz
	Atelierul de lucru	Analiza multicriterială Analiza benchmarking
C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice	Solicitarea de date statistice	Analiza statistică demografică și aplicarea metodelor de modelare matematică pentru determinarea datelor la nivel teritorial județean, dacă nu sunt disponibile la acest nivel Analiza teritorială și spațială de tip GIS

Tabel 3. Lista nerepetitivă a metodelor de colectare și analiză a datelor propuse pentru sub-temele de evaluare

Subtema de evaluare	Metode de culegere a datelor	Metode de analiză a datelor
Toate temele de evaluare	Cercetarea de birou Solicitarea de date administrative Interviul Sondajul Focus grupul Atelierul de lucru	Analiza documentară Analiza literaturii de specialitate Analiza statistică secundară de date (inclusiv a datelor din surse administrative) Analiza factorilor implicați Analiza calitativă de conținut a interviurilor Studii de caz Analiza statistică a datelor colectate direct de prestator prin sondaj Analiza multicriterială Analiza benchmarking
C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice	Solicitarea de date statistice	Analiza statistică demografică și aplicarea metodelor de modelare matematică pentru determinarea datelor la nivel teritorial județean (dacă nu sunt disponibile la acest nivel) Analiza teritorială și spațială de tip GIS

Anexa 2A. Instrumente de evaluare

Ghid de interviu pentru instituțiile de coordonare a AP și ale programelor

Principiile orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea

1. Cum apreciați, în ansamblu abordarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea la nivelul MIPE / AM / OI?
2. Care sunt principalele măsuri luate de MIPE / AM / OI pentru respectarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea la nivelul programului?

În cazul în care respondentul nu oferă un răspuns spontan, intervievatorul va întreba despre măsuri vizând:

UNIUNEA EUROPEANĂ

- includerea principiilor orizontale privind egalitatea în planificarea programului și urmărirea unor obiective specifice în cadrul programelor care abordează șansele de angajare, educația, formarea, sprijinul pentru întreprinderi, sănătatea, integrarea socială vor cuprinde acțiuni specifice ce vor viza egalitatea de șanse între bărbați și femei, nediscriminarea și accesibilitatea;
- analiza modului de integrare a acestor obiective în programe în evaluările ex-ante;
- implicarea în planificarea și monitorizarea programelor a organismelor naționale care abordează șansele de angajare, educația, formarea, sprijinul pentru întreprinderi, sănătatea, integrarea socială;
- asigurarea accesului egal la informații despre program, plecând de la premisa că accesul la informații poate limita dezavantajele sau excluderea abuzivă de la oportunitatea de a beneficia de fondurile ESI;
- oferirea de îndrumări pentru beneficiari privind includerea în proiecte a obiectivelor orizontale;
- predefinierea unor criterii relevante pentru selectarea proiectelor ce vizează direct egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea;
- existența unui Grup de Lucru Funcțional Operațional, care să susțină Autoritățile de Management;
- includerea temelor orizontale în sistemul de monitorizare și evaluare, dezvoltând indicatori specifici pentru programe în vederea măsurării progresului realizat raportat la obiectivele privind egalitatea de șanse, dacă este cazul;
- includerea temelor orizontale în activitatea comitetelor de monitorizare;
- includerea informațiilor despre integrarea obiectivului orizontal în rapoartele privind punerea în aplicare a programului;
- realizarea de evaluări care să aibă în vedere obiectivele orizontale (atât evaluări dedicate, cât și integrarea temelor orizontale în evaluările specifice programelor).

3. Care dintre aceste acțiuni sunt cele mai importante, după părerea dumneavoastră?
4. Care sunt principalele măsuri luate de MIPE / AM / OI pentru respectarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea la nivelul proiectelor finanțate?

În cazul în care respondentul nu oferă un răspuns spontan, intervievatorul va întreba despre măsuri vizând:

- Prezența unui responsabil pentru egalitate de șanse în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor
- Formarea personalului în domeniul egalității de șanse, antidiscriminării și accesibilității
- Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și relația cu factorii interesați care să includă elemente ale principiului egalității de șanse
- Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de social negativ al acestuia și a crește impactul social pozitiv
- Raportarea rezultatelor privind egalitate de șanse ale proiectului către public/factorii interesați
- Asigurarea participării echilibrate pe piața muncii indiferent de sex, rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată
- Principiul remunerației egale pentru bărbați și femei, pentru activități prestate care au valoare egală;
- Asigurarea egalității de șanse în educație și formare profesională;
- Tratatamentul egal între bărbați și femei din perspectiva securității sociale;
- Eliminarea oricăror forme de discriminare directă
- Eliminarea oricăror forme de discriminare indirectă;
- Încurajarea femeilor antreprenori
- Reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie
- Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență bazată pe gen sau bazată pe diferențe de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată.
- Acțiuni de discriminare pozitivă a femeilor sau altor categorii de persoane
- Asigurarea accesibilității infrastructurii fizice (pt. muncă, educație, locuire, sănătate, participare publică și politică, recreere, timp liber, sport, turism) pentru persoanele cu dizabilități sau alte impedimente la deplasare și cu dizabilități senzoriale
- Asigurarea accesibilității transportului
- Asigurarea accesibilității tehnologiei și sistemelor de informații și comunicare

5. Care dintre aceste acțiuni sunt cele mai importante, după părerea dumneavoastră?
6. Se poate identifica, la nivelul programului, bugetul alocat pentru respectarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea?
7. Sunt incluse elemente referitoare la respectarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea la nivelul proiectelor în rapoartele de progres ale acestora? Dacă da:
  - a. Cum apreciați calitatea raportărilor
  - b. Cum sunt valorificate raportările?
8. Apreciați că proiectele contribuie la:
  - egalitatea de șanse?
  - prevenirea și combaterea discriminării?
  - creșterea accesibilității?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Dacă da, cum și în ce măsură?

Principiul orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivul orizontal privind abordarea schimbărilor climatice sau adaptarea la acestea

9. Cum apreciați, în ansamblu abordarea principiului orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor climatice la nivelul MIPE / AM / OI?
10. Care sunt principalele măsuri luate de MIPE / AM / OI pentru respectarea principiului orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor climatice la nivelul programului?

În cazul în care respondentul nu oferă un răspuns spontan, intervievatorul va întreba despre măsuri vizând:

- includerea unei examinări a modului de abordare a dezvoltării durabile în evaluările ex-ante ale fiecărui program și aplicarea Directivei privind Evaluarea Strategică de Mediu (SEA Directive) pentru programele operaționale la care evaluarea de mediu este relevantă și necesară conform evaluărilor ex-ante;
- încurajarea investițiilor investițiilor, priorităților și intervențiilor în conformitate cu legislația UE și, acolo unde există considerente de mediu, inclusiv biodiversitatea, acestea vor fi luate în considerare;
- considerarea priorităților privind biodiversitatea, inclusiv în zonele urbane;
- considerarea utilizării energiei din surse regenerabile, ca opțiune, în toate proiectele;
- utilizarea de către toate AM a instrumentelor pentru a asigura un portofoliu de proiecte conform cu principiul durabilității. Acestea vor fi introduse pentru direcționarea investițiilor către opțiuni eficiente și durabile; evitarea investițiilor care ar putea avea un impact negativ semnificativ asupra mediului sau climei și sprijinirea acțiunilor de atenuare oricărui impact existent; promovarea unei abordări proactive în ceea ce privește gestionarea riscurilor; intensificarea utilizării achizițiilor ecologice;
- orientarea investițiilor spre acțiuni cu potențial de atenuare a schimbărilor climatice, respectiv: generarea de energie din surse regenerabile și eficiență energetică, infrastructura ecologică, transportul curat, gestionarea riscurilor, creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, promovarea practicilor agricole extensive și împădurirea etc.
- evaluarea impactului de mediu în selecția tuturor proiectelor. Utilizarea Analizei Cost-Beneficiu și evaluarea de risc pentru toate proiectele de investiții majore;
- prin aplicarea cerințelor minime, propunerile de proiecte vor trebui să abordeze utilizarea mai eficientă a energiei și a altor materii prime, implementarea recomandărilor privind reducerea de costuri prin minimizarea deșeurilor și managementul apei, esențiale pentru sprijinirea operațiunilor economice și de construcții;
- sprijin din partea AM pentru toți beneficiarii;
- aplicarea principiului poluatorul plătește ori de câte ori este cazul;
- implicarea în planificarea și monitorizarea programelor a organismelor naționale care au ca obiectiv dezvoltarea durabilă;
- oferirea de îndrumări pentru beneficiari privind includerea în proiecte a principiilor și obiectivelor orizontale;
- existența unui Grup de Lucru Funcțional Operațional, care să susțină Autoritățile de Management;
- includerea temelor orizontale în sistemul de monitorizare și evaluare, dezvoltând indicatori specifici pentru programe în vederea măsurării progresului realizat raportat la obiectivele privind dezvoltarea durabilă, dacă este cazul;
- includerea temelor orizontale în activitatea comitetelor de monitorizare;
- includerea informațiilor despre integrarea obiectivului orizontal în rapoartele privind punerea în aplicare a programului;
- realizarea de evaluări care să aibă în vedere obiectivele orizontale (atât evaluări dedicate, cât și integrarea temelor orizontale în evaluările specifice programelor).

11. Care dintre aceste acțiuni sunt cele mai importante, după părerea dumneavoastră?
12. Se poate identifica, la nivelul programului, bugetul alocat pentru respectarea principiului orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor climatice?

13. Care sunt principalele măsuri luate de MIPE / AM / OI pentru respectarea principiului orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor climatice nivelul proiectelor finanțate?

În cazul în care respondentul nu oferă un răspuns spontan, intervievatorul va întreba despre măsuri vizând:

- Aplicarea principiului „poluatorul plătește”
- Realizarea de achiziții ecologice
- Existența unui responsabil de mediu / dezvoltare durabilă în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor
- Formarea personalului în domeniul dezvoltării durabile
- Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de mediu al acestuia și a crește impactul pozitiv asupra mediului
- Raportarea rezultatelor privind dezvoltarea durabilă ale proiectului către public/factorii interesați
- Asigurarea calității apei
- Tratarea apelor uzate

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Asigurarea calității aerului
- Eficiența utilizării materiilor prime
- Utilizarea de produse din materii reciclate
- Reducerea materialelor folosite
- Utilizarea eficace a terenurilor
- Reducerea cantității de deșeuri produse
- Protejarea pădurilor și/sau împăduriri
- Evitarea fragmentării habitatelor
- Protejarea ariilor naturale
- Protejarea speciilor în pericol
- Măsuri pro-active pentru cunoașterea regulilor de protecție a siturilor protejate, dacă proiectele interacționează cu acestea
- analiza impactului de mediu pentru toate proiectele care ar putea afecta mediul
- promovarea economiei circulare
- promovarea economiei verzi
- pregătirea pentru reziliență
- identificarea, înțelegerea și folosirea de scenarii de risc curente și viitoare
- consolidarea capacității financiare sprijin pentru aspectele de reziliență
- sporirea funcțiilor de protecție oferite de ecosistemele naturale
- consolidarea capacității sociale pentru reziliență
- sisteme de avertizare timpurie pentru situații de urgență
- identificarea celor mai importante tipuri de riscuri: climatice, naturale (seisme, inundații), sanitare
- existența unei strategii de management a riscurilor și de reziliență
- Consumul de energie din surse regenerabile
- Reducerea emisiei de gaze cu efect de seră
- Creșterea cantității de CO2 absorbit (spre exemplu prin împăduriri)
- Utilizarea bilanșurilor carbon pentru proiecte/evenimente
- Procurarea echipamentelor eficiente energetic
- Acțiuni suport pentru adaptare: vegetalizare spații, autonomie alimentară, construcția de piste de biciclete
- Utilizarea transporturilor eco-friendly
- Creșterea eficienței energetice a clădirilor

14. Care dintre aceste acțiuni sunt cele mai importante, după părerea dumneavoastră?

15. Sunt incluse elemente referitoare la respectarea principiului orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor climatice la nivelul proiectelor în rapoartele de progres ale acestora? Dacă da:

- a. Cum apreciați calitatea raportărilor
- b. Cum sunt valorificate raportările?

16. Apreciați că proiectele contribuie la:

- atenuarea și adaptarea la schimbările climatice?
- biodiversitatea și conservarea pădurilor?
- protecția mediului?
- reziliența la dezastre?
- managementul și prevenirea riscurilor?

Dacă da, cum și în ce măsură?

Obiectivul orizontal privind abordarea schimbărilor demografice

17. Cum apreciați, în ansamblu abordarea obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor demografice la nivelul MIPE / AM / OI?

18. Care sunt principalele măsuri luate de MIPE / AM / OI pentru respectarea obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor demografice la nivelul programului?

În cazul în care respondentul nu oferă un răspuns spontan, intervievatorul va întreba despre măsuri vizând:

- Formarea personalului cu privire la obiectivul orizontal privind schimbările demografice și impactul schimbărilor demografice
- Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul schimbărilor demografice asupra programelor
- Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a răspunde nevoilor generate de schimbări demografice
- Raportarea rezultatelor privind adresarea schimbărilor climatice

19. Care dintre aceste acțiuni sunt cele mai importante, după părerea dumneavoastră?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

20. Se poate identifica, la nivelul programului, bugetul alocat pentru respectarea obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor demografice?

21. Care sunt principalele măsuri luate de MIPE / AM / OI pentru respectarea principiului orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor demografice nivelul proiectelor finanțate?

În cazul în care respondentul nu oferă un răspuns spontan, intervievatorul va întreba despre măsuri vizând:

- Formarea personalului cu privire la obiectivul orizontal privind schimbările demografice și impactul schimbărilor demografice
- Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul schimbărilor demografice asupra programelor
- Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a răspunde nevoilor generate de schimbări demografice
- Raportarea rezultatelor privind adresarea schimbărilor climatice

22. Care dintre aceste acțiuni sunt cele mai importante, după părerea dumneavoastră?

23. Sunt incluse elemente referitoare la respectarea obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor demografice la nivelul proiectelor în rapoartele de progres ale acestora? Dacă da:

- a. Cum apreciați calitatea raportărilor
- b. Cum sunt valorificate raportările?

24. Apreciați că proiectele contribuie la:

- Atenuarea schimbărilor demografice?
- Adresare/rezolvarea problemelor generate de schimbări demografice, respectiv:
  - o îmbătrânirea populației,
  - o scăderea natalității,
  - o emigrația,
  - o depopulare (scăderea densității populației),
  - o reducerea populației active?
- Creșterea speranței de viață sănătoasă?
Dacă da, cum și în ce măsură?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Chestionar pentru sondajul cu beneficiarii FESI

1. Vă rugăm să specificați tipul de autoritate sau organizație pe care îl reprezentați
  - a. Administrație publică locală
  - b. Administrație publică centrală
  - c. Alte instituții publice care nu se încadrează în categoriile de mai sus
  - d. Institut de cercetare
  - e. Universitate
  - f. ONG
  - g. Sindicat
  - h. Cameră de comerț sau asociații patronale
  - i. IMM
  - j. Microîntreprindere
  - k. Întreprindere mare
  - l. Producător individual în agricultură / piscicultură
  - m. Companie publică (de ex. operator regional de apă)
  - n. Altele (vă rugăm să specificați)

2. Vă rugăm să specificați programul operațional prin care ați implementat / implementați proiecte (sunt posibile mai multe opțiuni)
  - a. POC
  - b. POCA
  - c. POCU
  - d. POIM
  - e. POR
  - f. PNDR
  - g. POPAM

3. Vă rugăm să completați codul SMIS al proiectului sau nr. contractului de finanțare

(proiectul dumneavoastră ar putea fi selectat pentru un studiu de caz, prin completarea acestei informații ne permiteți să identificăm proiectul în bazele de date ale AM și să vă contactăm ulterior)

4. Care este stadiul proiectului / proiectelor dv. (sunt posibile mai multe opțiuni)?
  - a. De curând demarat
  - b. În implementare
  - c. Finalizat de mai puțin de 3 ani
  - d. Finalizat de mai mult de 3 ani
  - e. Altele (vă rugăm să specificați)

5. Care a fost rolul dv. în proiect?
  - a. Manager de proiect
  - b. Expert
  - c. Altele. Vă rugăm să specificați _____

În continuare vă rugăm să faceți referire la cel mai mare dintre proiectele implementate (proiectul cu bugetul cel mai mare)

6. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea principiilor privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea pentru persoane cu dizabilități? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
  - a. Prezența unui responsabil pentru egalitate de șanse în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor
  - b. Formarea personalului în domeniul egalității de șanse, antidiscriminării și accesibilității

UNIUNEA EUROPEANĂ

- c. Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și relația cu factorii interesați care să includă elemente ale principiului egalității de șanse
- d. Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de social negativ al acestuia și a crește impactul social pozitiv
- e. Raportarea rezultatelor privind egalitate de șanse ale proiectului către public/factorii interesați
- f. Altele. Vă rugăm să specificați _____

7. Proiectul a vizat în mod special asigurarea egalității de șanse?
- a. DA
  - b. NU
  - c. Nu știu

Dacă la 7 răspuns (a) DA

8. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea principiului privind egalitatea de șanse? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- a. Asigurarea participării echilibrate a femeilor și bărbaților pe piața muncii
  - b. Principiul remunerației egale pentru bărbați și femei, pentru activități prestate care au valoare egală;
  - c. Asigurarea egalității de șanse în educație și formare profesională;
  - d. Tratatului egal între bărbați și femei din perspectiva securității sociale;
  - e. Eliminarea oricăror forme de discriminare directă
  - f. Eliminarea oricăror forme de discriminare indirectă;
  - g. Încurajarea femeilor antreprenori
  - h. Reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie
  - i. Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență bazată pe gen.
  - j. Acțiuni de discriminare pozitivă a femeilor
  - k. Altele. Vă rugăm să specificați _____
9. Proiectul a vizat în mod special combaterea discriminării?
- a. DA
  - b. NU
  - c. Nu știu

Dacă la 9 răspuns (a) DA

10. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea principiului privind antidiscriminarea? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- a. Asigurarea participării echilibrate a pe piața muncii indiferent de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată
  - b. Principiul remunerației egale pentru muncă egală;
  - c. Asigurarea egalității de șanse în educație și formare profesională;
  - d. Eliminarea oricăror forme de discriminare directă
  - e. Eliminarea oricăror forme de discriminare indirectă
  - f. Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență bazată pe diferențe de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată.
  - g. Acțiuni de discriminare pozitivă
  - h. Acțiuni de discriminare pozitivă a femeilor
  - i. Altele. Vă rugăm să specificați _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

11. Proiectul a vizat în mod special asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități?
- DA
  - NU
  - Nu știu

Dacă la 11 răspuns (a) DA

12. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea principiului privind accesibilitatea? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- Asigurarea accesibilității infrastructurii fizice (pt. muncă, educație, locuire, sănătate, participare publică și politică, recreere, timp liber, sport, turism) pentru persoanele cu dizabilități sau alte impedimente la deplasare și cu dizabilități senzoriale
  - Asigurarea accesibilității transportului
  - Asigurarea accesibilității tehnologiei și sistemelor de informații și comunicare
  - Altele. Vă rugăm să specificați _____
13. Ați spune că proiectul dumneavoastră contribuie de o manieră pozitivă la (răspuns multiplu):
- egalitatea de șanse
  - prevenirea și combaterea discriminării
  - creșterea accesibilității
  - Altele. Vă rugăm să specificați _____
14. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea principiului dezvoltării durabile și a obiectivului privind atenuarea schimbărilor climatice? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- Prezența unui responsabil pentru dezvoltare durabilă în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor
  - Formarea personalului în domeniul dezvoltării durabile, mediului și climei
  - Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și relația cu factorii interesați care să includă elemente ale principiului dezvoltării durabile
  - Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de mediu negativ al acestuia și a crește impactul de mediu pozitiv
  - Raportarea rezultatelor privind dezvoltarea durabilă ale proiectului către public/factorii interesați
15. Proiectul a vizat în mod special asigurarea eficienței utilizării resurselor?
- DA
  - NU
  - Nu știu

Dacă la 15 răspuns (a) DA

16. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru asigurarea eficienței utilizării resurselor? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- Asigurarea calității apei
  - Tratarea apelor uzate
  - Asigurarea calității aerului
  - Eficiența utilizării materiilor prime
  - Utilizarea de produse din materii reciclate
  - Reducerea materialelor folosite
  - Utilizarea eficace a terenurilor
  - Reducerea cantității de deșeuri produse

UNIUNEA EUROPEANĂ

i. Altele. Vă rugăm să specificați _____

17. Proiectul a vizat în mod special asigurarea conservării biodiversității?

- a. DA
- b. NU
- c. Nu știu

Dacă la 17 răspuns (a) DA

18. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru asigurarea conservării biodiversității? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)

- a. Protejarea pădurilor și/sau împăduriri
- b. Evitarea fragmentării habitatelor
- c. Protejarea ariilor naturale
- d. Protejarea speciilor în pericol
- e. Măsuri pro-active pentru cunoașterea regulilor de protecție a siturilor protejate, dacă proiectele interacționează cu acestea
- f. Altele. Vă rugăm să specificați _____

19. Proiectul a vizat în mod special protejarea mediului?

- a. DA
- b. NU
- c. Nu știu

Dacă la 19 răspuns (a) DA

20. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru protejarea mediului? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)

- a. analiza impactului de mediu pentru toate proiectele care ar putea afecta mediul
- b. promovarea economiei circulare
- c. promovarea economiei verzi
- d. Altele. Vă rugăm să specificați _____

21. Proiectul a vizat în mod special reziliența la dezastre?

- d. DA
- e. NU
- f. Nu știu

Dacă la 21 răspuns (a) DA

22. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru reziliența la dezastre? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)

- e. pregătirea pentru reziliență
- f. identificarea, înțelegerea și folosirea de scenarii de risc curente și viitoare
- g. consolidarea capacității financiare sprijin pentru aspectele de reziliență
- h. sporirea funcțiilor de protecție oferite de ecosistemele natural
- i. consolidarea capacității sociale pentru reziliență
- j. sisteme de avertizare timpurie pentru situații de urgență
- k. Altele. Vă rugăm să specificați _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

23. Proiectul a vizat în mod special managementul riscurilor legate de dezvoltarea durabilă?
- DA
  - NU
  - Nu știu

Dacă la 23 răspuns (a) DA

24. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru managementul riscurilor legate de dezvoltarea durabilă? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- identificarea celor mai importante tipuri de riscuri: climatice, naturale (seisme, inundații), sanitare
  - existența unei strategii de management a riscurilor și de reziliență
  - Altele. Vă rugăm să specificați _____

25. Proiectul a vizat în mod special atenuarea schimbărilor climatice?
- DA
  - NU
  - Nu știu

Dacă la 25 răspuns (a) DA

26. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru atenuarea schimbărilor climatice? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- Consumul de energie din surse regenerabile
  - Reducerea emisiei de gaze cu efect de seră
  - Creșterea cantității de CO₂ absorbit (spre exemplu prin împăduriri)
  - Utilizarea bilanșurilor carbon pentru proiecte/evenimente
  - Procurarea echipamentelor eficiente energetic
  - Acțiuni suport pentru adaptare: vegetalizare spații, autonomie alimentară, construcția de piste de biciclete
  - Utilizarea transporturilor eco-friendly
  - Creșterea eficienței energetice a clădirilor
  - Altele. Vă rugăm să specificați _____
27. Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea obiectivului privind atenuarea schimbărilor demografice (cum ar fi îmbătrânirea, scăderea natalității, speranța de viață sănătoasă, emigrația, densitatea populației (depopulare), reducerea populației active)? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)
- Formarea personalului cu privire la obiectivul orizontal privind schimbările demografice și impactul schimbărilor demografice
  - Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul schimbărilor demografice asupra programelor
  - Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a răspunde nevoilor generate de schimbări demografice
  - Raportarea rezultatelor privind adresarea schimbărilor climatice
  - Altele. Vă rugăm să specificați _____

28. În pregătirea proiectelor ați realiza (răspuns multiplu):
- o analiza a impactului de gen al proiectului
  - analiza factorilor care determină discriminare
  - analiza nivelului de accesibilitate necesar și actual al grupurilor țintă

UNIUNEA EUROPEANĂ

- d. analiza de mediu
e. analiza demografică
29. În cadrul proiectelor implementate de dumneavoastră ați utilizat indicator pentru a monitoriza (răspuns multiplu)
- Impactul proiectului asupra egalității de gen
  - Impactul proiectului asupra discriminării / combaterii acesteia
  - Impactul proiectului asupra accesibilității pentru persoane cu dizabilități
  - Impactul proiectului asupra mediului
  - Impactul proiectului asupra schimbărilor climatice / contribuția proiectului la atenuarea acestora
  - Impactul proiectului asupra biodiversității / contribuția proiectului la menținerea acesteia
  - Impactul proiectului asupra schimbărilor demografice / contribuția proiectului la atenuarea acestora
30. În cadrul proiectelor implementate de dumneavoastră ați alocat un buget separat pentru (răspuns multiplu):
- asigurarea egalității de șanse și/sau combaterea discriminării și/sau asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități
  - protecția mediului, inclusiv utilizarea eficientă a resurselor și/sau conservarea biodiversității și/sau adresarea/atenuarea schimbărilor climatice și/sau reziliența la dezastre
  - adresarea/atenuarea schimbărilor demografice (cum ar fi îmbătrânirea, scăderea natalității, speranța de viață sănătoasă, emigrația, densitatea populației (depopulare), reducerea populației active)
31. Dacă ați alocat buget, vă rugăm să estimați ce procent de buget din totalul valorii proiectului ați alocat pentru fiecare principiu/obiectiv orizontal:
- asigurarea egalității de șanse și/sau combaterea discriminării și/sau asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități
_____
  - protecția mediului, inclusiv utilizarea eficientă a resurselor și/sau conservarea biodiversității și/sau adresarea/atenuarea schimbărilor climatice și/sau reziliența la dezastre
_____
  - adresarea/atenuarea schimbărilor demografice (cum ar fi îmbătrânirea, scăderea natalității, speranța de viață sănătoasă, emigrația, densitatea populației (depopulare), reducerea populației active)
_____
32. Ce sprijin ați primit de la AM și/sau OI cu privire la respectarea principiilor referitoare la egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitate? (răspuns multiplu)
- Ghiduri referitoare la principiile orizontale
  - Formare profesională
  - Îndrumare din partea ofițerului de proiect
  - Altfel de sprijin. Vă rugăm să precizați _____
  - Nu am primit sprijin de la AM și/sau OI cu privire la respectarea principiilor orizontale

Întrebarea nu se adresează dacă la întrebarea 32 răspunsul este (e).

33. Cât de mulțumit sunteți de sprijinul primit
a		b		c		d		e		f

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Foarte mulțumit	Mulțumit	Nici mulțumit, nici nemulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit	NȘ/NR
-----------------	----------	--------------------------------------	------------	----------------------	-------

34. Ce sprijin ați primit de la AM și/sau OI cu privire la respectarea principiului dezvoltării durabile și a obiectivului privind atenuarea schimbărilor climatice? (răspuns multiplu)
- Ghiduri referitoare la principiile orizontale
  - Formare profesională
  - Îndrumare din partea ofițerului de proiect
  - Altfel de sprijin. Vă rugăm să precizați _____
  - Nu am primit sprijin de la AM și/sau OI cu privire la respectarea principiilor orizontale

Întrebarea nu se adresează dacă la întrebarea 34 răspunsul este (e).

35. Cât de mulțumit sunteți de sprijinul primit

a	b	c	d	e	f
Foarte mulțumit	Mulțumit	Nici mulțumit, nici nemulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit	NȘ/NR

36. Ce sprijin ați primit de la AM și/sau OI cu privire la respectarea obiectivului privind atenuarea schimbărilor demografice? (răspuns multiplu)
- Ghiduri referitoare la obiectivele orizontale
  - Formare profesională
  - Îndrumare din partea ofițerului de proiect
  - Altfel de sprijin. Vă rugăm să precizați _____
  - Nu am primit sprijin de la AM și/sau OI cu privire la respectarea obiectivelor orizontale

Întrebarea nu se adresează dacă la întrebarea 36 răspunsul este (e).

37. Cât de mulțumit sunteți de sprijinul primit

a	b	c	d	e	f
Foarte mulțumit	Mulțumit	Nici mulțumit, nici nemulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit	NȘ/NR

Ghid de interviu pentru studiile de caz

Vă rugăm să vă prezentați, să prezentați pe scurt rolul dumneavoastră în proiectul inclus în studiul de caz și (în măsura în care cunoașteți) obiectivele și realizările proiectului.

Întrebările vor fi adresate, în funcție de tema pentru care se realizează studiul de caz astfel:

Întrebare adresată...	Tema C1	Tema C2	Tema C3
<i>Beneficiarului și partenerilor</i>	<p>În ce măsură analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate necesar și actual al grupurilor țintă au fost parte a analizei realizate în etapa de pregătire a proiectelor?</p> <p>Cum se poziționează proiectul în raport cu nevoia de a asigura egalitatea de șanse, de a combate discriminarea și de a nevoilor de accesibilitate ale grupului țintă?</p>	<p>În ce măsură analiza riscurilor de mediu, referitoare la dezvoltarea durabilă și schimbările climatice au fost parte a analizei realizate în etapa de pregătire a proiectelor?</p> <p>Cum se poziționează proiectul în raport cu contextul global, național, regional și local din punct de vedere al riscurilor de mediu și schimbărilor climatice?</p>	<p>În ce măsură analiza demografică a fost parte a analizei realizate în etapa de pregătire a proiectelor?</p> <p>Cum se poziționează proiectul în raport cu contextul național, regional și local din punct de vedere al schimbărilor demografice? Printre acestea vă puteți gândi la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbătrânirea populației, - scăderea natalității, - speranța de viață sănătoasă, - emigrația, - densitatea populației (depopulare), - reducerea populației active
<i>Beneficiarului și partenerilor</i>	<p>În ce măsură activitățile proiectului au inclus elemente dedicate explicit pentru respectarea principiilor orizontale referitoare la egalitate de șanse, nediscriminare și accesibilitate?</p> <p>În ce măsură aceste activități au fost monitorizate specific?</p>	<p>În ce măsură activitățile proiectului au inclus elemente dedicate explicit pentru promovarea dezvoltării durabile, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea?</p> <p>În ce măsură aceste activități au fost monitorizate specific?</p>	<p>În ce măsură activitățile proiectului au inclus elemente dedicate abordării schimbărilor demografice?</p> <p>În ce măsură aceste activități au fost monitorizate specific?</p>
<i>Beneficiarului și partenerilor</i>	<p>În ce măsură bugetarea proiectului a ținut seama și a reflectat separat activitățile pentru la egalitate de șanse, nediscriminare și accesibilitate?</p>	<p>În ce măsură bugetarea proiectului a ținut seama și a reflectat separat activitățile pentru promovarea dezvoltării durabile, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea?</p>	<p>În ce măsură bugetarea proiectului a ținut seama și reflectat separat activitățile pentru adresarea schimbărilor demografice?</p>

**Întrebare
adresată...**

Tema C1

Tema C2

Tema C3

*Beneficiarului,
partenerilor și
părților interesate*

În ce măsură rezultatele proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare și creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități?

Vă rugăm să vă gândiți la:

- Asigurarea egalității de șanse
- Combaterea discriminării
- Asigurarea accesibilității pentru persoane cu handicap

Vor fi avute în vedere și rezultatele specifice, conform operaționalizării fiecărui concept, rezultate ce vor fi aduse în discuție în cazul în care interlocutorul nu poate răspunde spontan la întrebare

În ce măsură au fost aceste rezultate au fost monitorizare specific?

În ce măsură rezultatele proiectului contribuie la asigurarea dezvoltării durabile, atenuării schimbărilor climatice sau adaptării la acestea?

Vă rugăm să vă gândiți la:

- atenuarea și adaptarea la schimbările climatice
- biodiversitatea și conservarea pădurilor
- protecția mediului
- reziliența la dezastre
- managementul și prevenirea riscurilor

Vor fi avute în vedere și rezultatele specifice, conform operaționalizării fiecărui concept, rezultate ce vor fi aduse în discuție în cazul în care interlocutorul nu poate răspunde spontan la întrebare

În ce măsură au fost aceste rezultate au fost monitorizare specific?

În ce măsură rezultatele proiectului contribuie la adresarea schimbărilor demografice?

Vă rugăm să vă gândiți la:

- adresare/rezolvarea problemelor generate de schimbări demografice, respectiv:
  - o îmbătrânirea populației,
  - o scăderea natalității,
  - o emigrația,
  - o depopulare (scăderea densității populației),
  - o reducerea populației active
- Creșterea speranței de viață sănătoasă

Vor fi avute în vedere și rezultatele specifice, conform operaționalizării fiecărui concept, rezultate ce vor fi aduse în discuție în cazul în care interlocutorul nu poate răspunde spontan la întrebare

În ce măsură au fost aceste rezultate au fost monitorizare specific?

Ghid de focus grup

Principiile orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea

1. Cum apreciați, în ansamblu **abordarea principiilor orizontale** privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea la nivelul programului?
2. Care sunt **principalele măsuri** luate de AM pentru respectarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea la nivelul programului și proiectelor finanțate?
3. Apreciați că **proiectele finanțate au contribuit** până în prezent la:
  - egalitatea de șanse?
  - prevenirea și combaterea discriminării?
  - creșterea accesibilității?Dacă da, cum și în ce măsură?
4. *Vor fi prezentate cele mai importante recomandări ale evaluării relevante pentru AM și participanții vor fi rugați să aprecieze:*
  - Oportunitatea
  - Fezabilitatea
  - Posibile dificultăți de punere în aplicare, dacă recomandările sunt oportune și fezabile

Principiul orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivul orizontal privind abordarea schimbărilor climatice sau adaptarea la acestea

5. Cum apreciați, în ansamblu **abordarea principiului orizontal** privind dezvoltarea durabilă și **obiectivului orizontal** privind abordarea schimbărilor climatice la nivelul programului?
6. Care sunt principalele măsuri luate de AM pentru respectarea principiului orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor climatice la nivelul programului și proiectelor?
7. Apreciați că **proiectele finanțate au contribuit** până în prezent la:
  - atenuarea și adaptarea la schimbările climatice?
  - biodiversitatea și conservarea pădurilor?
  - protecția mediului?
  - reziliența la dezastre?
  - managementul și prevenirea riscurilor?Dacă da, cum și în ce măsură?
8. *Vor fi prezentate cele mai importante recomandări ale evaluării relevante pentru AM și participanții vor fi rugați să aprecieze:*
  - Oportunitatea
  - Fezabilitatea
  - Posibile dificultăți de punere în aplicare, dacă recomandările sunt oportune și fezabile

Obiectivul orizontal privind abordarea schimbărilor demografice

9. Cum apreciați, în ansamblu **abordarea obiectivului orizontal privind schimbările demografice** la nivelul programului?
10. Care sunt **principalele măsuri** luate de AM pentru respectarea obiectivului orizontal privind abordarea schimbărilor demografice la nivelul programului și proiectelor?

11. Apreciați că **proiectele finanțate au contribuit** până în prezent la:

- Atenuarea schimbărilor demografice?
- Adresare/rezolvarea problemelor generate de schimbări demografice, respectiv:
  - o îmbătrânirea populației,
  - o scăderea natalității,
  - o emigrația,
  - o depopulare (scăderea densității populației),
  - o reducerea populației active?
- Creșterea speranței de viață sănătoasă?
Dacă da, cum și în ce măsură?

12. Vor fi prezentate **cele mai importante recomandări ale evaluării** relevante pentru AM și participanții vor fi rugați să aprecieze:

- *Oportunitatea*
- *Fezabilitatea*
- *Posibile dificultăți de punere în aplicare, dacă recomandările sunt oportune și fezabile*

Anexa 3. Lista documentelor și a literaturii parcurse

Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității

- AM POCA (2016), Ghidul beneficiarului privind abordarea principiilor orizontale la nivelul proiectelor finanțate din Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020, disponibil online la: <http://www.poca.ro/implementare-proiecte/ghidul-beneficiarului-privind-abordarea-principiilor-orizontale-la-nivelul-proiectelor-finantate-din-programul-operational-capacitate-administrativa-2014-2020/> (ultima accesare 15.10.2021).
- AM POR (2016), Ghid privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020.
- Banca Mondială (2007), *Gender in Urban Transport: Smart and Affordable*, disponibil la: https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sites/ppp.worldbank.org/files/documents/GTZ_Gender-and-Urban-Transport_EN.pdf (accesat 14.04.2022).
- Caroline Criado Perez (2020), *Invisible Women. Exposing data bias in a world designed for men*, Vintage, London.
- Consiliul European, Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) (2019), *Raport ECRI privind România (al cincilea ciclu de monitorizare)*, disponibil la: <https://rm.coe.int/fifth-report-on-romania-romanian-translation-/168094c9e7> (Accesat: 19.04.2022).
- Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, rapoarte anuale din perioada 2016-2021.
- Comisia Europeană - Roma Civil Monitor (2018), Raportul societății civile de monitorizare a implementării strategiei naționale de integrare a romilor, disponibil la: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3106a14d-b1ac-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-ro/format-PDF> (Accesat: 19.04.2022).
- EURoma/Fundación Secretariado Gitano (2016), *Promoting the use of ESI Funds for Roma Inclusion. A glance at EURoma's eight years of work and how Roma inclusion is considered in the 2014-2020 programming period*.
- European Institute for Gender Equality (EIGE) (2017), Economic Benefits of Gender Equality in the European Union, disponibil online la: <http://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality> (ultima accesare 15.10.2021).
- KPMG Slovensko spol. s r.o. (2017), *Interim evaluation of the progress made in the implementation of the horizontal principle Sustainable Development and the horizontal principles Equality between Men and Women and Non-discrimination at programme level*, disponibil online la: https://www.partnerskadohoda.gov.sk/data/files/2330_interim-evaluation-of-the-progress-made-in-the-implementation-of-the-horizontal-principle-sd-and-the-horizontal-principles-emw-and-nd-at-programme-level-final-report_new.pdf (ultima accesare 15.10.2021).
- Institutului European pentru Egalitate de Gen (2022), *Indexului Egalității de Gen*, disponibil la: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021> (Accesat: 19.04.2022).
- Ministerul Fondurilor Europene (2013), *Evaluarea modului în care prevederile din domeniul oportunităților egale au fost transpuse în cadrul aferent Instrumentelor Structurale din România*.
- Ministerul Fondurilor Europene (2016), *Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020. Partea I. Egalitatea de șanse și de tratament*, disponibil online la: <https://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari> (ultima accesare 15.10.2021) (Accesat: 19.04.2022).
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (2021), *Ghid - reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocate României în perioada 2021-2027*, disponibil online la <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/> (Accesat: 19.04.2022).
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Banca Mondială (2020), *Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în Romania*.

Vițar, V. (2017). Mainstreaming Equality in European Structural and Investment Funds: Introducing the Novel Conditionality Approach of the 2014–2020 Financial Framework. *German Law Journal*, 18(4), 993-1016. doi:10.1017/S2071832200022227.

UN Secretary-General's High-Level Panel on Women's Economic Empowerment (2016), Leave No One Behind: A Call to Action for Gender Equality and Women's Economic Empowerment

UNICEF(2016), Harnessing the Power of Data for Girls: Taking Stock and Looking Ahead to 2030.

World Economic Forum (2017), The Global Gender Gap Report

Au fost de asemenea consultate:

- Acordul de Parteneriat 2014-2020
- Documentele de program cu finanțare FESI: POR, POIM, POC, POCU, POCA, PNDR, POPAM, Programul Interreg V-A România-Bulgaria, Programul Interreg V-A România-Ungaria, POAT
- Rapoartele de evaluare ex-ante pentru toate programele cu finanțare FESI menționate
- Minutele întrunirilor CCMAP și ale Comitetelor de Monitorizare pentru programele cu finanțare FESI menționate

Legislație națională

Egalitatea de tratament între bărbați și femei

Legea nr. 53/2003 Codul muncii, republicată;

Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 210/1999 privind concediul paternal;

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 128/2013 pentru abrogarea alin. (2)-(4) ale art. 7 din OUG 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;

Ordonanța guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

Ordonanța de urgență nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii, aprobată prin Legea 62/2009, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor;

Hotărârea Guvernului nr. 177/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 1071/2013 privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 – 2020 și a Planului de acțiuni pe perioada 2014 – 2020 pentru implementarea Strategiei naționale;

Hotărârea Guvernului nr. 1050/2014 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2014 - 2017 și a Planului general de acțiuni pe perioada 2014 - 2017 pentru implementarea Strategiei

Hotărârea Guvernului nr. 365/2018 privind aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021 și Planul operațional pentru perioada 2018 – 2021 pentru implementarea Strategiei.

Prevenirea și combaterea oricărei forme de discriminare

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

Accesibilitatea

Legea nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012, aprobat prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 189/2013.

Acorduri internaționale ratificate de România

Convenția Organizației Internaționale a Muncii (OIM) nr. 3/1919 privind protecția maternității;
Convenția (OIM) nr. 4/1919 privind munca de noapte a femeilor;
Convenția (OIM) nr. 89/1948 privind munca de noapte a femeilor care lucrează în industrie;
Convenția (OIM) nr. 100/1951 privind egalitatea de remunerare a mâinii de lucru masculine și a mâinii de lucru feminine, pentru o muncă de valoare egală;
Convenția (OIM) nr. 111/1958 privind discriminarea în domeniul forței de muncă și exercitării profesiei;
Convenția nr. (OIM) 117/1962 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale;
Convenția (OIM) nr. 122/1964 privind politica de ocupare a forței de muncă;
Convenția (OIM) nr. 183/2000 privind revizuirea
Convenției asupra protecției maternității din 1952;
Convenția Națiunilor Unite asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW); Declarația și Platforma de Acțiune de la Beijing (ONU);
Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
Carta Sociala Europeană revizuita ratificata de România prin Legea 74/1999

Legislație europeană

Tratatul privind Uniunea Europeană
Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene
Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene;
Regulamentul privind dispozițiile comune de implementare a FESI nr. 1303/2013 (RDC)
Directiva 2000/78/EC privind crearea unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
Directiva 2010/41/UE privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului;
Directiva 2010/18/UE privind de punere în aplicare a Acordului-cadru revizuit privind concediul pentru creșterea copilului încheiat între BUSINESS EUROPE, UEAPM, CEEP și CES și de abrogare a Directivei 96/34/CE;
Directiva 2006/54/CE privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă);
Directiva 2004/113/CE de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;
Directiva 92/85/CEE privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează;
Directiva 79/7/CEE privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale

Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile

AM POCA (2016), Ghidul beneficiarului privind abordarea principiilor orizontale la nivelul proiectelor finanțate din Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020 , disponibil online la: <http://www.poca.ro/implementare-proiecte/ghidul-beneficiarului-privind-abordarea-principiilor-orizontale-la-nivelul-proiectelor-finantate-din-programul-operational-capacitate-administrativa-2014-2020/>(ultima accesare 15.10.2021).

AM POR (2016), Ghid privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Operațional Regional 2014 - 2020.

Asociația REPER21 (2012), Ghidul Societal pentru adoptarea Responsabilității Sociale în proiectele ONG-urilor, disponibil online la: http://reper21.ro/wp-content/uploads/2017/03/ghid_societal.pdf (ultima accesare 15.10.2021).

- Comisia Europeană (2021), Pactul verde european, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ro
- Comisia Europeană (2019), Study on the integration of environmental concerns in the Cohesion Policy funds, *disponibil online la:* <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/73061c4e-7aaa-11e9-9f05-01aa75ed71a1> (ultima accesare 15.10.2021).
- Comisia Europeană (2016), Ghid privind achizițiile publice ecologice Ediția a 3 a. *disponibil online la:* https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_ro.pdf (ultima accesare 15.10.2021).
- Comisia Europeană (2018), *Study on the integration of environmental concerns in the Cohesion Policy funds (ERDF, ESF, CF). Results, evolution and trends through three programming periods (2000-2006, 2007-2013, 2014-2020). Final Report.*
- European Network of Environmental Authorities – Managing Authorities (ENEA-MA) (2016), *Mainstreaming the environment in cohesion policy in 2014-2020.*
- Giddings B., Hopwood B., O'brien, G., (2002), Environment, economy and society: fitting them together into sustainable development. *Sustainable development*, 10(4).
- GRI Indicator Table, *disponibil online la:* https://wikirate.org/GRI_Indicator_Table (ultima accesare 15.10.2021).
- Guvernul României (2021), Indicatori naționali pentru dezvoltare durabilă Orizont 2020, *disponibil online la:* http://România-durabila.gov.ro/wp-content/uploads/2021/02/Brosura_indicatori-de-dezvoltare-durabila-2020.pdf (ultima accesare 15.10.2021).
- ISO (2010), Standardul de responsabilitate socială ISO 26000, *disponibil online la:* <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html> (ultima accesare 15.10.2021).
- Kenig-Witkowska M., (2017), The Concept of Sustainable Development in the European Union Policy and Law. *Journal of Comparative Urban Law and Policy*, 1(1)
- KPMG Slovensko spol. s r.o. (2017), *Interim evaluation of the progress made in the implementation of the horizontal principle Sustainable Development and the horizontal principles Equality between Men and Women and Non-discrimination at programme level*, disponibil online la: https://www.partnerskadohoda.gov.sk/data/files/2330_interim-evaluation-of-the-progress-made-in-the-implementation-of-the-horizontal-principle-sd-and-the-horizontal-principles-emw-and-nd-at-programme-level-final-report_new.pdf (ultima accesare 15.10.2021).
- Ministerul Fondurilor Europene (2016), *Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020*, disponibil online la: <https://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari> (ultima accesare 15.10.2021).
- Rimantas Dapkus, Dalia Streimikiene (2014) The Use of EU Structural Funds for Sustainable Development in Lithuania, *International Journal of Social Science and Humanity*, Vol. 4, No. 2.
- Meadowcroft J., Farrell K.N., Spangenburg J. (2005), Dezvoltarea unui cadru de guvernare a durabilității în Uniunea Europeană. *Jurnalul Internațional de Dezvoltare Durabilă*, vol. 8, n. 1-2, <http://dx.doi.org/10.1504/IJSD.2005.007371>
- Ministerul Fondurilor Europene (2016), *Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020. Partea a II-a. Dezvoltarea durabilă*, disponibil online la: <https://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari> (ultima accesare 15.10.2021).
- UN Office for Disaster Risk Reduction (2015). Scorecard-ul rezilienței urbane la dezastre, *disponibil online la:* https://www.unisdr.org/campaign/resilientcities/assets/toolkit/documents/Romanian_Preliminary_Scorecard_Scorecardul%20rezilient%CC%A6ei%20urbane_Evaluare%20preliminar_Nov2020.pdf (ultima accesare 15.10.2021).

Au fost de asemenea consultate:

- Acordul de Parteneriat 2014-2020
- Documentele de program cu finanțare FESI: POR, POIM, POC, POCU, POCA, PNDR, POPAM, Programul Interreg V-A România-Bulgaria, Programul Interreg V-A România-Ungaria, POAT
- Rapoartele de evaluare ex-ante pentru toate programele cu finanțare FESI menționate

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Evaluările strategice de mediu (SEA) pentru POR, POIM, PNDR, POPAM, Programul Interreg V-A România-Bulgaria, Programul Interreg V-A România-Ungaria
- Minutele întrunirilor CCMAP și ale Comitetelor de Monitorizare pentru programele cu finanțare FESI menționate

Legislație națională

- Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări prin Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 22/2001 privind ratificarea Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră (Convenția Espoo);
- Legea nr. 293/2006 pentru acceptarea amendamentului la Convenția Espoo (Espoo 25 februarie 1991) adoptat prin Decizia II/14 a celei de-a doua Reuniuni a părților la Sofia la 27 februarie 2001;
- Legea nr. 86/2000 privind ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în problem de mediu, semnata la Aarhus la 25 iulie 1998;
- Legea nr. 349/2009 pentru ratificarea Protocolului privind evaluarea strategică de mediu la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră;
- Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase;
- HG nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Hotărârea Guvernului nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului;

Legislație europeană

- Tratatul privind Uniunea Europeană,
- Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene
- Regulamentul privind dispozițiile comune de implementare a FESI nr. 1303/2013 (RDC)
- Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- Directiva 2003/4/CE privind accesul publicului la informația de mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE;
- Directiva 2008/99/CE privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal;
- Directiva 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa;

- Directiva 2004/107/CE privind arsenul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător;
- Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, modificată de Directivele 2008/32/CE, 2008/105/CE și 2009/31/CE și de Decizia 2455/2001/CE;
- Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale, modificată de Directiva 98/15/EC și de Regulamentele (CE) nr. 1882/2003 și 1137/2008;
- Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinată consumului uman, modificată de Regulamentul (CE) nr. 1882/2003, modificată de Regulamentul 596/2009;
- Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații;
- Directiva 2008/1/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC) (versiune codificată), modificată de Directiva 2009/31/CE și de Regulamentele nr. 1882/2003 și 166/2006;
- Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) cu rectificarea din JO L 158, 19.06.2012;
- Directiva 2001/81/CE privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici, modificat de Directiva 2006/105/CE și Regulamentul (CE) nr. 219/2009;
- Directiva 2008/98/CE privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive;
- Directiva 2000/76/CE privind incinerarea deșeurilor;
- Directiva 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri, modificată de Regulamentul (CE) nr. 1882/2003;
- Directiva 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, modificată de Regulamentul nr. 596/2009;
- Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, amendată de Directivele 2004/12/CE, 2005/20/CE și de Regulamentul (CE) nr. 1882/2003;
- Directiva 2002/96/CE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE), modificată de Directivele 2003/108/CE, 2008/34/CE și 2008/112/CE;
- Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și flora sălbatică, modificată de Directivele 97/62/CE, 2006/105/CE și de Regulamentul (CE) nr. 1882/2003;
- Directiva 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, modificată de Directiva 2004/101/C și Regulamentul nr. 219/2009;
- Directiva 2008/101/CE de modificare a Directivei 2003/87/CE pentru a include activitățile de aviație în sistemul de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității;
- Directiva 2009/29/CE de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea îmbunătățirii și extinderii sistemului comunitar de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de sera.

Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice

Central Europe Programme (2014), Project Stories from the CENTRAL EUROPE Programme Demographic Change and Knowledge Development. Viena

Comisia Europeană (2020). European Commission Report on the Impact of Demographic Change. Disponibil la: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1056 (ultima accesare 15.10.2021).

Comisia Europeană (2013). DEMOGRAPHY AND INEQUALITY. How Europe's changing population will impact on income inequality. Disponibil la: https://www.eapn.eu/wp-content/uploads/2013/08/eaf_policy_brief_-_demography_and_inequality_post_copy_edit_15.10.13.pdf (ultima accesare 15.10.2021).

Hoffmann J. (2021) Demographic Change and Land Use. In: Weith T., Barkmann T., Gaasch N., Rogga S., Strauß C., Zscheischler J. (eds) Sustainable Land Management in a European Context. Human-Environment

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Interactions, vol 8. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-50841-8_4 (ultima accesare 15.10.2021).

Institutul Național de Statistică (2021), *Tendințe sociale*.

McDonald, P. (2015). Demographic Change: How, why and consequences. In G. Bammer (Ed.), *Change!: Combining Analytic Approaches with Street Wisdom* (pp. 153–162). ANU Press. Disponibil la: <http://www.jstor.org/stable/j.ctt16wd0cc.14> (ultima accesare 15.10.2021).

Mester, L. J. (2017). Demographics and Their Implications for the Economy and Policy. Cato Institute's 35th Annual Monetary Conference: The Future of Monetary Policy Washington, DC. Disponibil la: <https://www.clevelandfed.org/newsroom-and-events/speeches/sp-20171116-demographics-and-their-implications-for-the-economy-and-policy.aspx> (ultima accesare 15.10.2021).

Gerőházi, Éva. József Hegedüs. Hanna Szemző. Iván Tosics. Kyra Tomay. László Gere. (2011). The impact of European demographic trends on regional and urban development. Synthesis report. Budapest

OECD Local Economic and Employment Development (LEED). (2012). Demographic Change and Local Development: Shrinkage, Regeneration and Social Dynamics

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (2021). *Disparități teritoriale în România*. Accesibile la: <https://www.mdpa.ro/pages/rapoartede dezvoltare teritoriala> (accesat: 11.04.2022).

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (2021). *Fișa de țară. Structuri și relații teritoriale în România*. Accesibil la: <https://www.mdpa.ro/pages/rapoartede dezvoltare teritoriala> (accesat: 11.04.2022).

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (2020). Raportul: *Zone rurale în declin*. Accesibil la: <https://www.mdpa.ro/pages/rapoartede dezvoltare teritoriala> (accesat: 11.04.2022).

Parlamentul European (2019). Demographic trends in EU regions. Disponibil la <https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/eprs-briefing-633160-demographic-trends-eu-regions-final.pdf> (ultima accesare 15.10.2021).

Preston, S, Heuveline, P and Guillot, M (2001) Demography: measuring and modelling population processes. Blackwell Publishing, Oxford.

Rotariu, T. (2003). Demografie și sociologia populației. Fenomene demografice. Iași: Polirom

United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division. *World Population Prospects: The 2017 Revision, Volume II: Demographic Profiles, ST/ESA/SER.A/400, 2017.* (https://esa.un.org/unpd/wpp/Publications/Files/WPP2017_Volume-II-Demographic-Profiles.pdf și <https://esa.un.org/unpd/wpp/>) (ultima accesare 15.10.2021).

Au fost de asemenea consultate:

- Acordul de Parteneriat 2014-2020
- Documentele de program cu finanțare FESI: POR, POIM, POC, POCU, POCA, PNDR, POPAM, Programul Interreg V-A România-Bulgaria, Programul Interreg V-A România-Ungaria, POAT
- Rapoartele de evaluare ex-ante pentru toate programele cu finanțare FESI menționate
- Minutele întrunirilor CCMAP și ale Comitetelor de Monitorizare pentru programele cu finanțare FESI menționate

UNIUNEA EUROPEANĂ

Anexa 4. Lista persoanelor intervievate

Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității

Nr. crt.	Instituția	Funcția	Metoda de cercetare utilizată pentru interviu
1	MIPE / AM POC	Șef serviciu	Interviu
2	MIPE / AM POIM	Șef serviciu	Interviu
3	MIPE / AM POAT	Manager public	Interviu
4	MIPE / AM POAT	Consilier superior	Interviu
5	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
6	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
7	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
8	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
9	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
10	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
11	MADR / AM PNDR	Șef serviciu	Interviu
12	MADR / AM PNDR	Șef serviciu	Interviu
13	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
14	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
15	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
16	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Interviu
17	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Interviu
18	MLPDA / AM POCA	Consilier superior	Interviu
19	MLPDA / AM POR	Manager Public	Interviu
20	OI Transport	Șef serviciu	Interviu
21	ADR București-Ilfov	Șef departament	Interviu
22	ADR Centru	Șef serviciu	Interviu
23	OIR POCU Centru	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
24	OIR POCU Centru	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
25	OIR POCU Nord-Est	Director	Interviu
26	OIR POCU Sud Muntenia	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
27	OIR POCU Sud Muntenia	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
28	OIR POCU Vest	Șef serviciu	Interviu
29	OIR POCU Nord Vest	Director adjunct	Interviu
30	ADI ITI Delta Dunării	Coordonator	Interviu
31	ADI ITI Delta Dunării	Expert	Interviu
32	ADI ITI Delta Dunării	Expert resurse umane	Interviu
33	CNCD	Consilier juridic	Interviu
34	Agencia Națională pentru Romi	Președinte	Interviu
35	Agencia Națională pentru Romi	Director	Interviu
36	UNICEF România	Specialist	Interviu
37	Fundația Agenția de dezvoltare Comunitară Împreună	Director executiv	Interviu
38	Asociația Centrul pentru Dezvoltare Comunitară Durabilă	Președinte	Interviu
39	Colegiul Asistenților Sociali din România	Director	Interviu
40	Fundația Serviciilor Sociale Bethany	Director	Interviu
41	MIPE / AM POC	Șef serviciu	Focus grup
42	MIPE / AM POC	Șef serviciu	Focus grup
43	MIPE / AM POC	Consilier superior	Focus grup
44	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
45	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
46	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup

UNIUNEA EUROPEANĂ

47	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
48	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
49	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
50	MADR / AM PNDR	Şef serviciu	Focus grup
51	MADR / AM PNDR	Şef serviciu	Focus grup
52	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
53	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
54	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
55	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Focus grup
56	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Focus grup
57	MLPDA / AM POCA	Consilier superior	Focus grup
58	MLPDA / AM POR	Manager Public	Focus grup
59	MLPDA / AM POR	Manager Public	Focus grup
60	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
61	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
62	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
63	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție	Președinte	Interviu / Interviu pentru studiul de caz
64	DGACSPC Buzau	Director	Interviu pentru studiu de caz
65	EJOBS GROUP SRL	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
66	-	Persoană din grupul țintă al proiectului CODERS LAB	Interviu pentru studiu de caz
67	ASOCIATIA PENTRU CONSERVAREA DIVERSITATII BIOLOGICE	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
68	ASOCIATIA PENTRU CONSERVAREA DIVERSITATII BIOLOGICE	Manager financiar	Interviu pentru studiu de caz
69	Universitatea din București	responsabil proiect	Interviu pentru studiu de caz
70	Daily Sourcing & Research SRL	Director	Interviu pentru studiu de caz
71	Institutul-Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Științe Biologice	Cercetător senior	Interviu pentru studiu de caz
72	Primăria Ciugud	Primar	Interviu pentru studiu de caz
73	Primăria Ciugud	Responsabil proiecte europene	Interviu pentru studiu de caz
74	Primăria Municipiului Câmpia Turzii	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
75	Primăria Municipiului Câmpia Turzii	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
76	Consiliul Județean Iași	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
77	IOR Iași	Manager	Interviu pentru studiu de caz
78	Municipiul Alexandria	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
79	GAL Munții Măcinului	Responsabil GAL	Interviu pentru studiu de caz
80	Primăria Cerna	Primar	Interviu pentru studiu de caz
81	ROMFRA	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
82	ROMFRA	Expert egalitate de șanse	Interviu pentru studiu de caz
83	Inspectoratul General al Politiei Frontiera	Chestor	Interviu pentru studiu de caz
84	Inspectoratul General al Politiei Frontiera	Comisar	Interviu pentru studiu de caz
85	Primăria comunei Galda de Jos	Sef Serviciu	Interviu pentru studiu de caz
86	Primăria orașului Hârșova	Sef Serviciu	Interviu pentru studiu de caz
87	SC PISCICOLA SA	Director	Interviu pentru studiu de caz
88	Primăria municipiului Botoșani	Sef Serviciu Resurse Umane	Interviu pentru studiu de caz
89	Universitatea din București	Profesor universitar	Expert în grupul de experți
90	Universitatea din București	Profesor universitar	Expert în grupul de experți
91	Universitatea din București	Conferențiar universitar	Expert în grupul de experți
92	Universitatea din București	Conferențiar universitar	Expert în grupul de experți

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020**Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile**

Nr. crt.	Instituția	Funcția	Metoda de cercetare utilizată pentru interviu
1	MIPE / AM POC	Șef serviciu	Interviu
2	MIPE / AM POIM	Șef serviciu	Interviu
3	MIPE / AM POAT	Manager public	Interviu
4	MIPE / AM POAT	Consilier superior	Interviu
5	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
6	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
7	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
8	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
9	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
10	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
11	MADR / AM PNDR	Șef serviciu	Interviu
12	MADR / AM PNDR	Șef serviciu	Interviu
13	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
14	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
15	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
16	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Interviu
17	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Interviu
18	MLPDA / AM POCA	Consilier superior	Interviu
19	MLPDA / AM POR	Manager Public	Interviu
20	OI Transport	Șef serviciu	Interviu
21	ADR București-Ilfov	Șef departament	Interviu
22	ADR Centru	Șef serviciu	Interviu
23	OIR POCU Centru	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
24	OIR POCU Centru	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
25	OIR POCU Nord-Est	Director	Interviu
26	OIR POCU Sud Muntenia	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
27	OIR POCU Sud Muntenia	Ofițer monitorizare proiecte	Interviu
28	OIR POCU Vest	Șef serviciu	Interviu
29	OIR POCU Nord Vest	Director adjunct	Interviu
30	ADI ITI Delta Dunării	Coordonator	Interviu
31	ADI ITI Delta Dunării	Expert	Interviu
32	ADI ITI Delta Dunării	Expert resurse umane	Interviu
33	WWF România	Responsabil programe	Interviu / expert în grupul de experți
34	Asociația REPER 21	Manager de proiecte	Interviu / expert în grupul de experți
35	Asociația Terra Mileniul III	Manager de proiecte	Interviu / expert în grupul de experți
36	Asociația Cluj Sustenabil	Coordonator	Interviu
37	Asociația Ecoteca	Manager de proiecte	Interviu
38	Asociația Ecolopolis	Manager de proiecte	Interviu
39	MIPE / AM POC	Șef serviciu	Focus grup
40	MIPE / AM POC	Șef serviciu	Focus grup
41	MIPE / AM POC	Consilier superior	Focus grup
42	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
43	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
44	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
45	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
46	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
47	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
48	MADR / AM PNDR	Șef serviciu	Focus grup
49	MADR / AM PNDR	Șef serviciu	Focus grup
50	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
51	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

52	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
53	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Focus grup
54	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Focus grup
55	MLPDA / AM POCA	Consilier superior	Focus grup
56	MLPDA / AM POR	Manager Public	Focus grup
57	MLPDA / AM POR	Manager Public	Focus grup
58	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
59	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
60	Compania de Apa Brasov	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
61	Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
62	Agenția Națională Pentru Aree Naturale Protejate	Responsabil de proiect	Interviu pentru studiu de caz
63	Asociația Excelsior	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
64	Asociația Excelsior	Asisten de proiect	Interviu pentru studiu de caz
65	Primăria Certeju de Sus	Primar	Interviu pentru studiu de caz
66	Școala din Comuna Ciuruleasa	Director	Interviu pentru studiu de caz
67	COMPANIA NATIONALA DE CAI FERATE "CFR" SA	Director	Interviu pentru studiu de caz
68	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
69	Agenției Naționale de Meteorologie	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
70	Primăria Ciugud	Primar	Interviu pentru studiu de caz
71	Primăria Ciugud	Responsabil proiecte europene	Interviu pentru studiu de caz
72	Primăria Municipiului Câmpia Turzii	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
73	Primăria Municipiului Câmpia Turzii	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
74	Universitatea de Vest din Timișoara	Director ICAM	Interviu pentru studiu de caz
75	ICPE ACTEL SA	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
76	Consiliu Județean Caraș Severin	Consilier	Interviu pentru studiu de caz
77	Euroland Banat	Președinte	Interviu pentru studiu de caz
78	Ministerul Mediului	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
79	Ministerul Mediului	Responsabil de implementare	Interviu pentru studiu de caz
80	Primăria orașului Hârșova	Sef Serviciu	Interviu pentru studiu de caz
81	SC PISCICOLA SA	Director	Interviu pentru studiu de caz
82	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași	Cercetător științific, Dr. Ing	Interviu pentru studiu de caz
83	ROMFOR SUSTAINABLE FORESTRY S.R.L.	Director	Interviu pentru studiu de caz
84	-	Consultant accesare fonduri europene - PNDR	Interviu pentru studiu de caz
85	Garda Forestieră Brașov	Inspector	Interviu pentru studiu de caz
86	SC ANE & MARCUS SRL	Director	Interviu pentru studiu de caz
87	GAL Munții Măcinului	Responsabil GAL	Interviu pentru studiu de caz
88	UDA IOTA PFA	Director	Interviu pentru studiu de caz

Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice

Nr. crt.	Instituția	Funcția	Metoda de cercetare utilizată pentru interviu
1	MIPE / AM POC	Șef serviciu	Interviu
2	MIPE / AM POIM	Șef serviciu	Interviu
3	MIPE / AM POAT	Manager public	Interviu
4	MIPE / AM POAT	Consilier superior	Interviu
5	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
6	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
7	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Interviu
8	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu

UNIUNEA EUROPEANĂ

9	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
10	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Interviu
11	MADR / AM PNDR	Şef serviciu	Interviu
12	MADR / AM PNDR	Şef serviciu	Interviu
13	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
14	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
15	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Interviu
16	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Interviu
17	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Interviu
18	MLPDA / AM POCA	Consilier superior	Interviu
19	MLPDA / AM POR	Manager Public	Interviu
20	OI Transport	Şef serviciu	Interviu
21	ADR Bucureşti-Ilfov	Şef departament	Interviu
22	ADR Centru	Şef serviciu	Interviu
23	OIR POCU Centru	Ofiţer monitorizare proiecte	Interviu
24	OIR POCU Centru	Ofiţer monitorizare proiecte	Interviu
25	OIR POCU Nord-Est	Director	Interviu
26	OIR POCU Sud Muntenia	Ofiţer monitorizare proiecte	Interviu
27	OIR POCU Sud Muntenia	Ofiţer monitorizare proiecte	Interviu
28	OIR POCU Vest	Şef serviciu	Interviu
29	OIR POCU Nord Vest	Director adjunct	Interviu
30	ADI ITI Delta Dunării	Coordonator	Interviu
31	ADI ITI Delta Dunării	Expert	Interviu
32	ADI ITI Delta Dunării	Expert resurse umane	Interviu
33	Institutul Naţional de Statistică	Director	Interviu
34	UNICEF România	Specialist	Interviu
35	Fundaţia Agenţia de dezvoltare Comunitară Împreună	Director executiv	Interviu
36	Asociaţia Centrul pentru Dezvoltare Comunitară Durabilă	Preşedinte	Interviu/Expert în grupul de experţi
37	Fundaţia Naţională pentru Tineret	Preşedinte	Interviu/Expert în grupul de experţi
38	Colegiul Asistenţilor Sociali din România	Director	Interviu
39	Fundaţia Serviciilor Sociale Bethany	Director	Interviu
40	Federaţia YMCA România	Preşedinte	Interviu/Expert în grupul de experţi
41	Agenţia Naţională în pentru Programe Comunitare în Domeniul Educaţiei şi Formării Profesionale	Coordonator	Interviu/Expert în grupul de experţi
42	MIPE / AM POC	Şef serviciu	Focus grup
43	MIPE / AM POC	Şef serviciu	Focus grup
44	MIPE / AM POC	Consilier superior	Focus grup
45	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
46	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
47	MADR / AM POPAM	Consilier superior	Focus grup
48	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
49	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
50	MIPE / AM POCU	Consilier superior	Focus grup
51	MADR / AM PNDR	Şef serviciu	Focus grup
52	MADR / AM PNDR	Şef serviciu	Focus grup
53	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
54	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
55	MADR / AM PNDR	Consilier superior	Focus grup
56	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Focus grup
57	MLPDA / AM POCA	Manager Public	Focus grup
58	MLPDA / AM POCA	Consilier superior	Focus grup
59	MLPDA / AM POR	Manager Public	Focus grup

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

60	MLPDA / AM POR	Manager Public	Focus grup
61	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
62	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
63	MLPDA / AM POR	Consilier superior	Focus grup
64	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
65	Agenției Naționale de Meteorologie	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
66	INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU TEHNOLOGII CRIOGENICE SI IZOTOPICE - I.C.S.I. RAMNICU VALCEA	Manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
67	INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU TEHNOLOGII CRIOGENICE SI IZOTOPICE - I.C.S.I. RAMNICU VALCEA	tânăr angajat al ICSI ca urmare a implementării proiectului	Interviu pentru studiu de caz
68	Primăria Ciugud	Primar	Interviu pentru studiu de caz
69	Primăria Ciugud	Responsabil proiecte europene	Interviu pentru studiu de caz
70	Primăria Municipiului București	manager proiect	Interviu pentru studiu de caz
71	UNIVERSITATEA DIN ORADEA	prorector/ manager proiect	Interviu pentru studiu de caz
72	FUNDATIA WORLD VISION ROMANIA	manager zonal / manager de proiect	Interviu pentru studiu de caz
73	ASOCIATIA GRUP DE ACTIUNE LOCALA "BOTOSANI PENTRU VIITOR"	manager GAL	Interviu pentru studiu de caz
74	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	manager proiect	Interviu pentru studiu de caz
75	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	expert	Interviu pentru studiu de caz
76	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	expert	Interviu pentru studiu de caz
77	Primăria Orașului ROZNOV	manager proiect	Interviu pentru studiu de caz
78	Primăria comunei Păneț	șef serviciu urbanism/ manager proiect	Interviu pentru studiu de caz
79	GAL Munții Măcinului	Responsabil GAL	Interviu pentru studiu de caz
80	Primăria Cerna	Primar	Interviu pentru studiu de caz
81	Primăria comunei Galda de Jos	Sef Serviciu	Interviu pentru studiu de caz
82	Consiliul Județean Iași	Consilier superior	Interviu pentru studiu de caz
83	IOR Iași	Manager	Interviu pentru studiu de caz

Anexa 5. Rezultatele sondajului cu beneficiarii

Date generale respondenți sondaj

Sondajul a fost adresat beneficiarilor fondurilor europene și de investiții de la nivel următoarelor 8 programe: Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT), Programul Operațional Competitivitate (POC), Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), Programul Operațional Capital Uman (POCU), Programul Operațional Regional (POR), Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM), Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) și Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR). Sondajul a fost realizat online, prin intermediul platformei Monkey Survey, chestionarul fiind transmis exhaustiv tuturor beneficiarilor FESI, conform bazelor de date SMIS primite de la autoritatea contractantă.

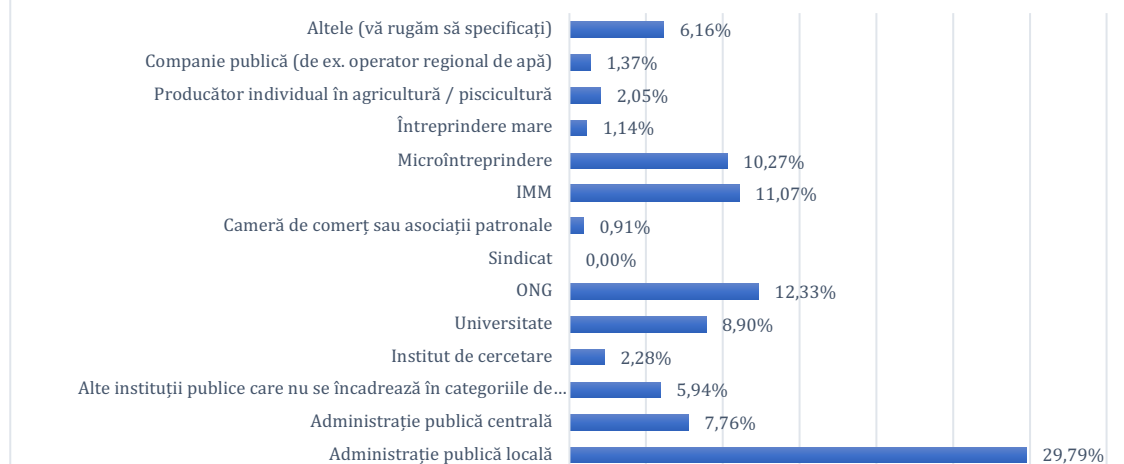
Datele prezentate în continuare au fost colectate de la 876 de respondenți, beneficiari FESI.

În ceea ce privește forma de organizare a beneficiarilor / respondenților, repartizarea în cadrul eșantionului este următoarea:

TIPURI DE ORGANIZAȚII SAU AUTORITĂȚI	NUMĂR	PROCENT
<i>Administrație publică locală</i>	261	29,79%
<i>Administrație publică centrală</i>	68	7,76%
<i>Alte instituții publice care nu se încadrează în categoriile de mai sus</i>	52	5,94%
<i>Institut de cercetare</i>	20	2,28%
<i>Universitate</i>	78	8,90%
<i>ONG</i>	108	12,33%
<i>Sindicat</i>	0	0,00%
<i>Cameră de comerț sau asociații patronale</i>	8	0,91%
<i>IMM</i>	97	11,07%
<i>Microîntreprindere</i>	90	10,27%
<i>Întreprindere mare</i>	10	1,14%
<i>Producător individual în agricultură / piscicultură</i>	18	2,05%
<i>Companie publică (de ex. operator regional de apă)</i>	12	1,37%
<i>Altele (vă rugăm să specificați)</i>	54	6,16%
TOTAL	876	100%

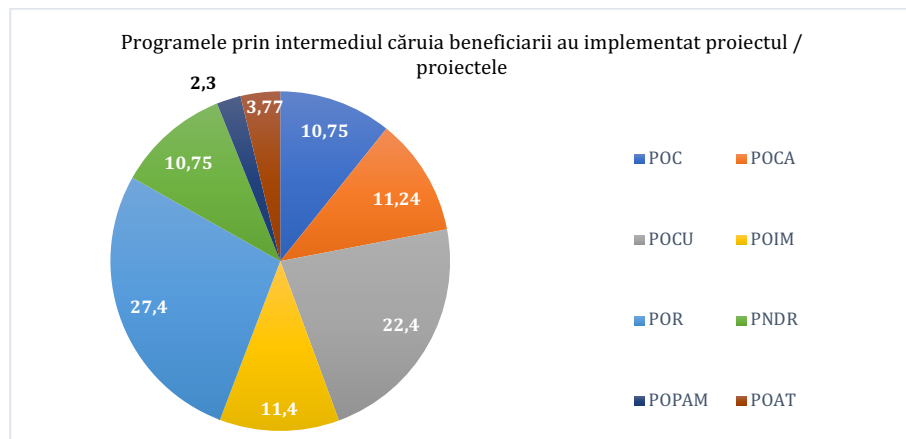

Tipul de autoritate sau organizație pe care îl reprezintă beneficiarii

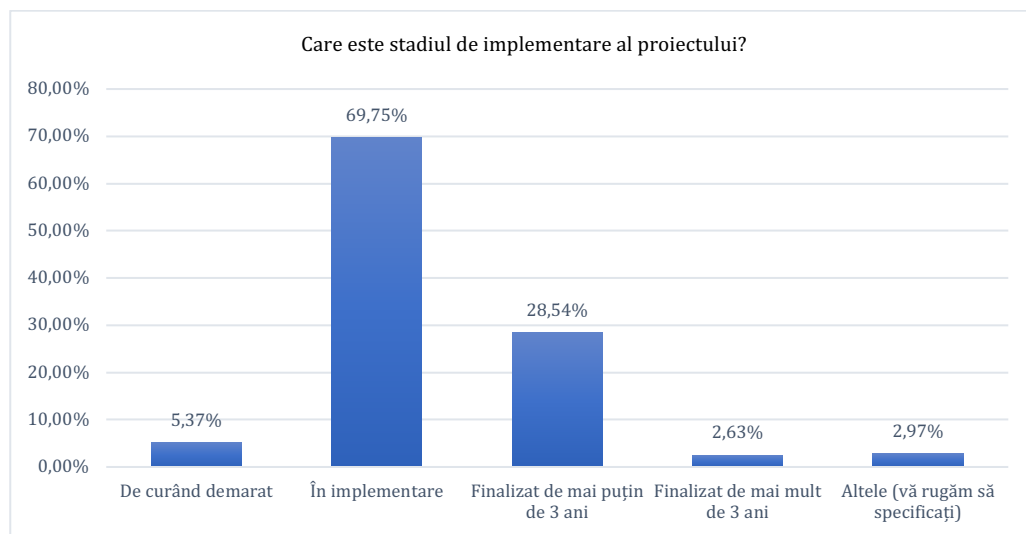
Structura respondenților în funcție de programul programele prin intermediul căruia / cărora au implementat proiecte:

PROGRAM	NUMĂR	PROCENT
POC	131	10,75
POCA	137	11,24
POCU	273	22,40
POIM	139	11,40
POR	334	27,40
PNDR	131	10,75
POPAM	28	2,30
POAT	46	3,77
TOTAL	1219	100%

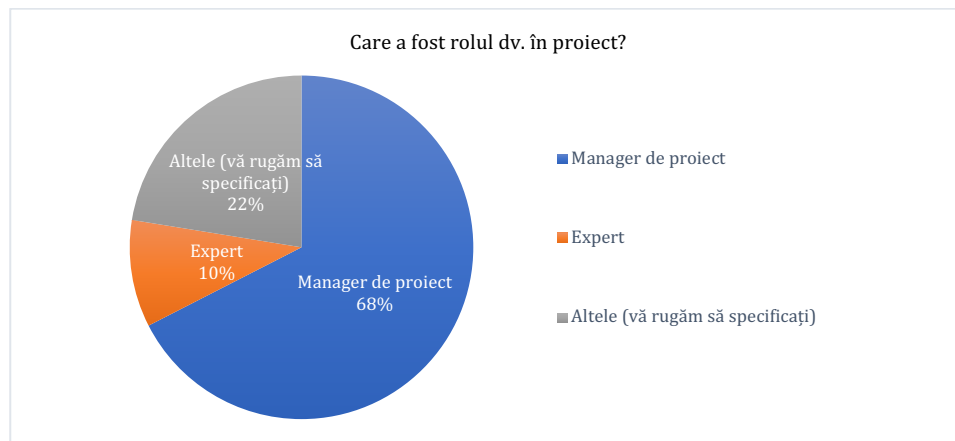
În ceea ce privește stadiul de implementare al proiectului / proiectelor la care respondenții fac referire în continuare, în cadrul sondajului, structura eșantionului este:

STADIU IMPLEMENTARE	NUMĂR	PROCENT
De curând demarat	47	5,37%
În implementare	611	69,75%
Finalizat de mai puțin de 3 ani	250	28,54%
Finalizat de mai mult de 3 ani	23	2,63%
Altele (vă rugăm să specificați)	26	2,97%
TOTAL	876	100%

Conform datelor colectate de la nivelul respondenților, rolul în proiect a responsabililor care au completat datele solicitate prin intermediul chestionarului, a fost / este următorul:

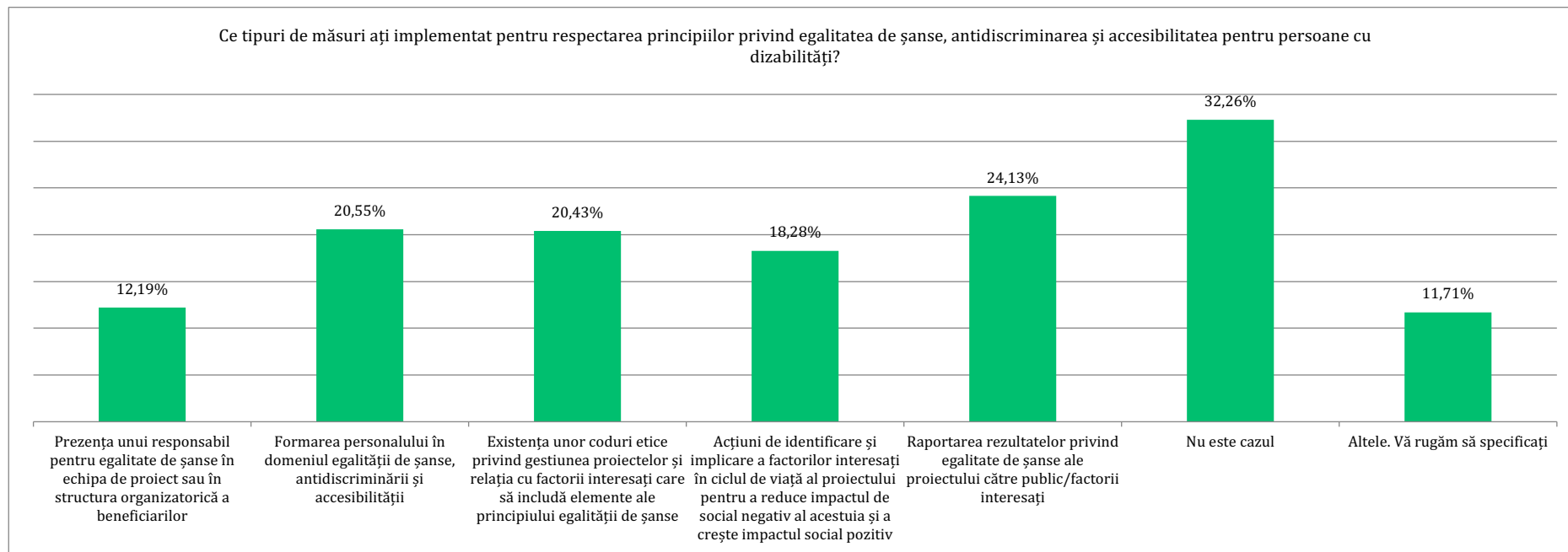
ROL IN PROIECT	NUMĂR	PROCENT
Manager de proiect	589	67,47%
Expert	88	10,08%
Altele (vă rugăm să specificați)	196	22,45%
Total	873	100%

Principiile orizontale privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea

În funcție de măsura în care respondenții consideră că au implementat măsuri respectarea principiilor privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, eșantionul este structurat astfel:

TIP DE MĂSURĂ	NUMĂR	PROCENT
<i>Prezența unui responsabil pentru egalitate de șanse în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor</i>	102	8,73%
<i>Formarea personalului în domeniul egalității de șanse, antidiscriminării și accesibilității</i>	172	14,73%
<i>Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și relația cu factorii interesați care să includă elemente ale principiului egalității de șanse</i>	171	14,64%
<i>Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de social negativ al acestuia și a crește impactul social pozitiv</i>	153	13,10%
<i>Raportarea rezultatelor privind egalitate de șanse ale proiectului către public/factorii interesați</i>	202	17,29%
<i>Nu este cazul</i>	270	23,12%
<i>Altele. Vă rugăm să specificați</i>	98	8,39%
TOTAL	1168	100%

În ceea ce privește implementarea măsurilor cu privire la respectarea principiilor referitoare la egalitatea de șanse, antidiscriminare și accesibilitate, conform structurii proiectelor la care respondenții au făcut referire în funcție de programele prin intermediul cărora au fost finanțate, analiza datelor colectate a reliefat constatările din următorul tabel:

Măsuri implementate pentru respectarea principiilor privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea pentru persoane cu dizabilități		<i>Prezența unui responsabil pentru egalitate de șanse în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor</i>	<i>Formarea personalului în domeniul egalității de șanse, antidiscriminării și accesibilității</i>	<i>Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și relația cu factorii interesați care să includă elemente ale principiului egalității de șanse</i>	<i>Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de social negativ al acestuia și a crește impactul social pozitiv</i>	<i>Raportarea rezultatelor privind egalitate de șanse ale proiectului către public/factorii interesați</i>	<i>Nu e cazul</i>	<i>Altele</i>	TOTAL
Beneficiari POAT	Nr.	4	10	11	9	13	15	5	67
	% (la nivelul beneficiarilor POAT)	5,97	14,93	16,42	13,43	19,40	22,39	7,46	100,00
	Nr.	36	60	53	59	76	99	40	423

UNIUNEA EUROPEANĂ

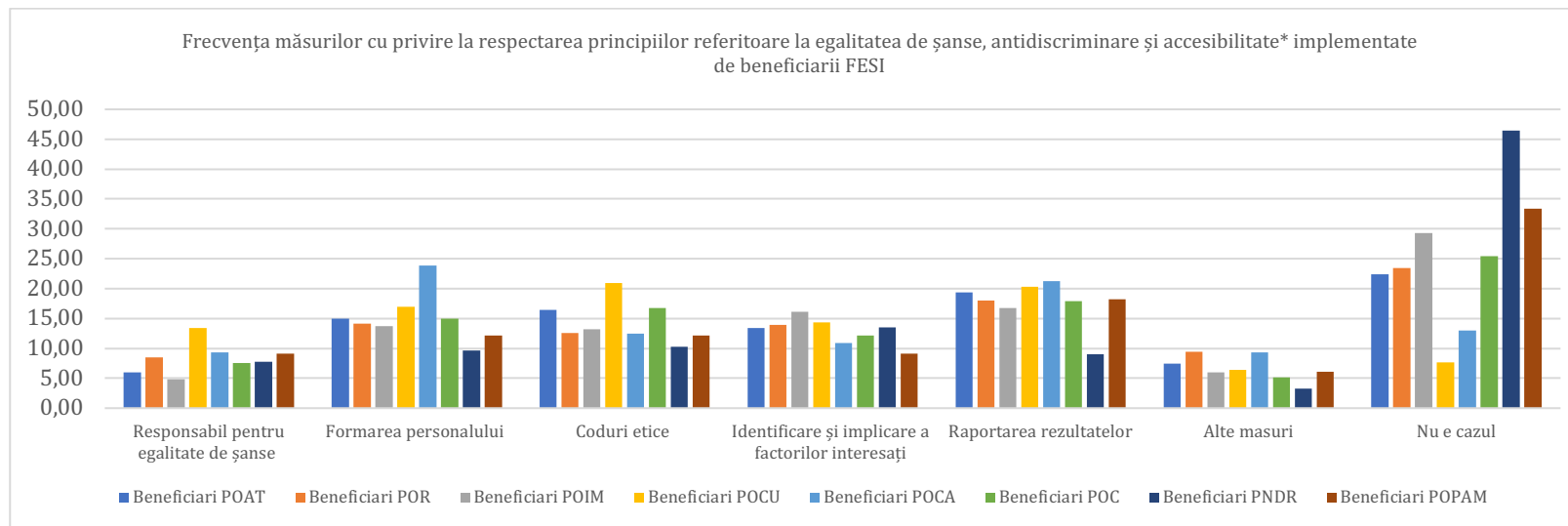

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Măsuri implementate pentru respectarea principiilor privind egalitatea de șanse, antidiscriminarea și accesibilitatea pentru persoane cu dizabilități		<i>Prezența unui responsabil pentru egalitate de șanse în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor</i>	<i>Formarea personalului în domeniul egalității de șanse, antidiscriminării și accesibilității</i>	<i>Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și relația cu factorii interesați care să includă elemente ale principiului egalității de șanse</i>	<i>Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de social negativ al acestuia și a crește impactul social pozitiv</i>	<i>Raportarea rezultatelor privind egalitate de șanse ale proiectului către public/factorii interesați</i>	<i>Nu e cazul</i>	<i>Altele</i>	TOTAL
Beneficiari POR	% (la nivelul beneficiarilor POR)	8,51	14,18	12,53	13,95	17,97	23,40	9,46	100,00
Beneficiari POIM	Nr.	8	23	22	27	28	49	10	167
	% (la nivelul beneficiarilor POIM)	4,79	13,77	13,17	16,17	16,77	29,34	5,99	100,00
Beneficiari POCU	Nr.	61	77	95	65	92	35	29	454
	% (la nivelul beneficiarilor POCU)	13,44	16,96	20,93	14,32	20,26	7,71	6,39	100,00
Beneficiari POCA	Nr.	18	46	24	21	41	25	18	193
	% (la nivelul beneficiarilor POCA)	9,33	23,83	12,44	10,88	21,24	12,95	9,33	100,00
Beneficiari POC	Nr.	13	26	29	21	31	44	9	173
	% (la nivelul beneficiarilor POC)	7,51	15,03	16,76	12,14	17,92	25,43	5,20	100,00
Beneficiari PNDR	Nr.	12	15	16	21	14	72	5	155
	% (la nivelul beneficiarilor PNDR)	7,74	9,68	10,32	13,55	9,03	46,45	3,23	100,00
Beneficiari POPAM	Nr.	3	4	4	3	6	11	2	33
	% (la nivelul beneficiarilor POPAM)	9,09	12,12	12,12	9,09	18,18	33,33	6,06	100,00

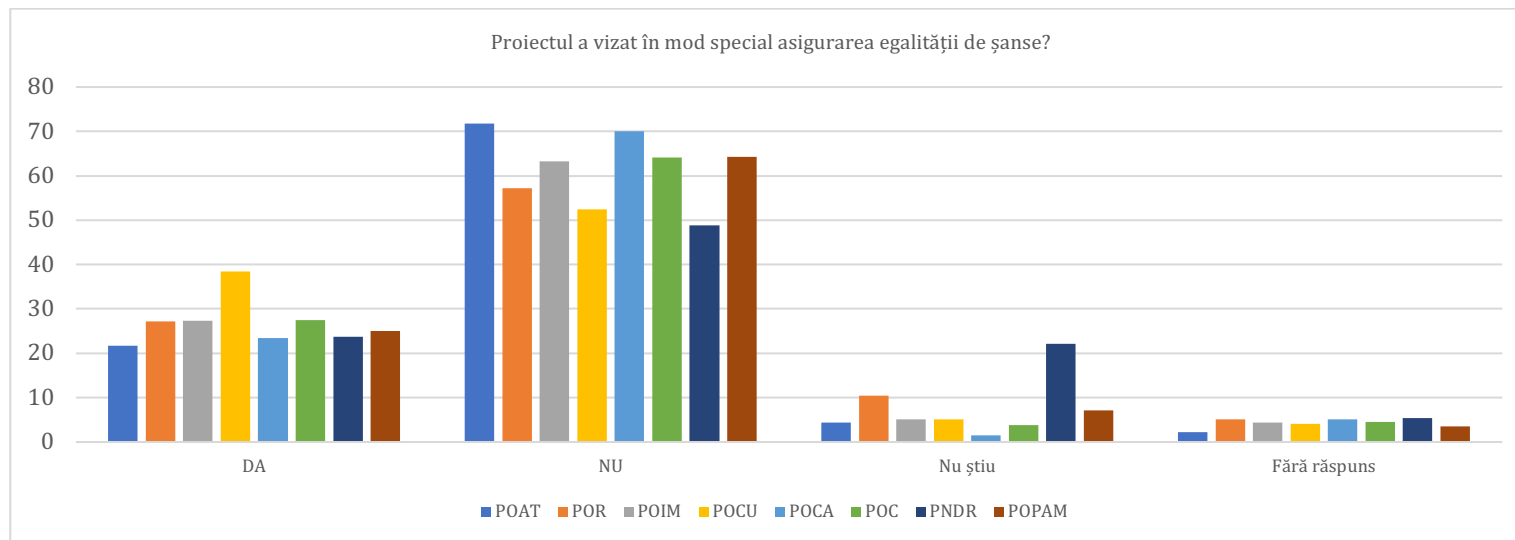

* Formularea completă a fiecărei măsuri abordate în cadrul acestei întrebări se regăsește în tabelul de mai sus.

A. EGALITATE DE ȘANSE

Frecvența beneficiarilor care prin proiectele implementate au adresat direct obiectivul egalității de șanse:

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	241	10	21,74	91	27,25	38	27,34	105	38,46	32	23,36	36	27,48	31	23,66	7	25,00
NU	515	33	71,74	191	57,19	88	63,31	143	52,38	96	70,07	84	64,12	64	48,85	18	64,29
Nu știu	81	2	4,35	35	10,48	7	5,04	14	5,13	2	1,46	5	3,82	29	22,14	2	7,14
Fără răspuns	39	1	2,17	17	5,09	6	4,32	11	4,03	7	5,11	6	4,58	7	5,34	1	3,57
Grand Total	876	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

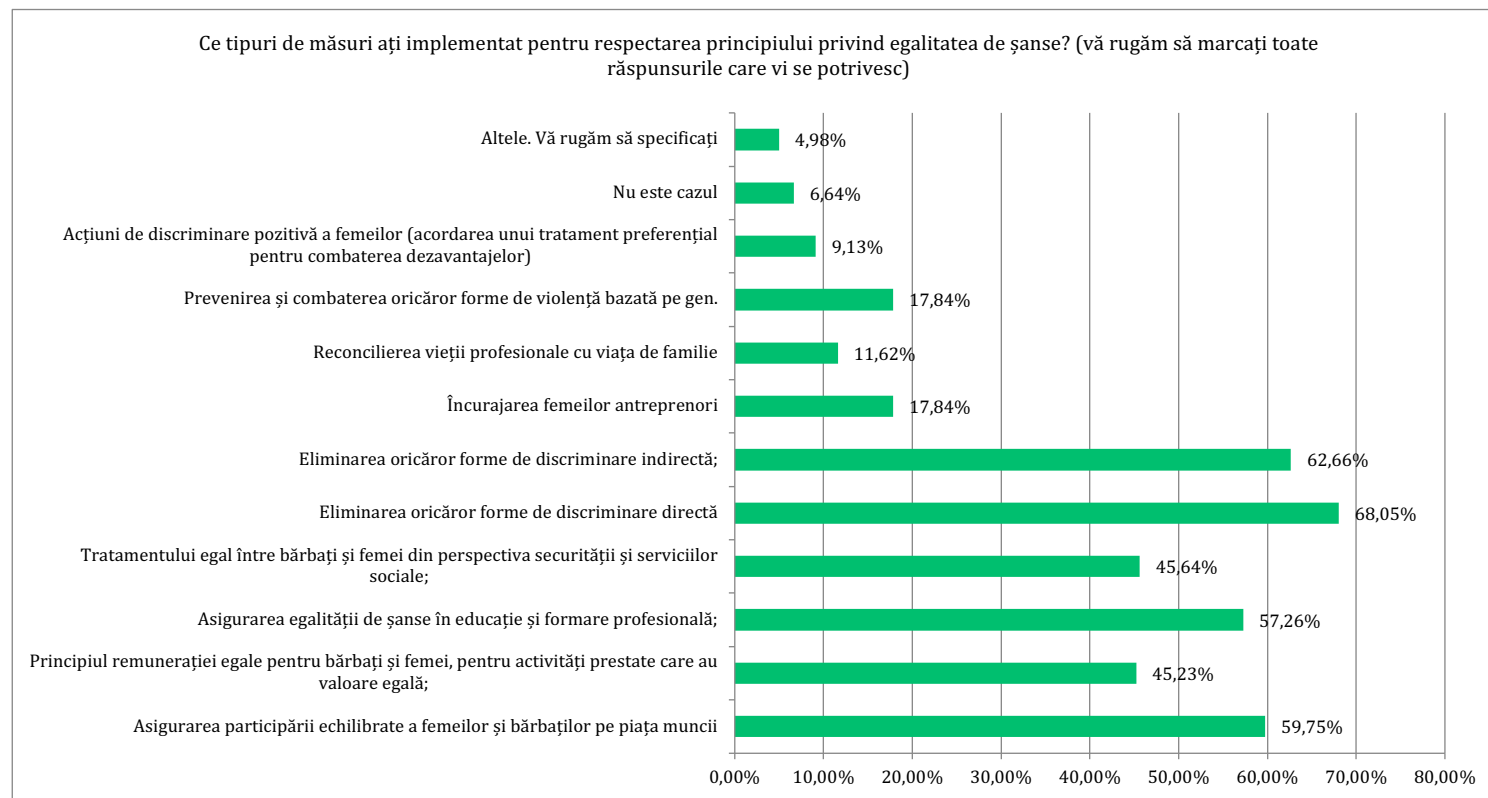

Tipuri de măsuri privind respectarea egalității de șanse:

MĂSURĂ	PROCENT / FRECVENȚĂ	
Asigurarea participării echilibrate a femeilor și bărbaților pe piața muncii	59,75%	144
Principiul remunerației egale pentru bărbați și femei, pentru activități prestate care au valoare egală;	45,23%	109
Asigurarea egalității de șanse în educație și formare profesională;	57,26%	138
Tratamentul egal între bărbați și femei din perspectiva securității și serviciilor sociale;	45,64%	110
Eliminarea oricăror forme de discriminare directă	68,05%	164
Eliminarea oricăror forme de discriminare indirectă;	62,66%	151
Încurajarea femeilor antreprenori	17,84%	43
Reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie	11,62%	28
Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență bazată pe gen.	17,84%	43
Acțiuni de discriminare pozitivă a femeilor (acordarea unui tratament preferențial pentru combaterea dezavantajelor)	9,13%	22
Nu este cazul	6,64%	16
Altele. Vă rugăm să specificați	4,98%	12

MĂSURĂ	PROCENT / FRECVENȚĂ	
TOTAL	100%	241

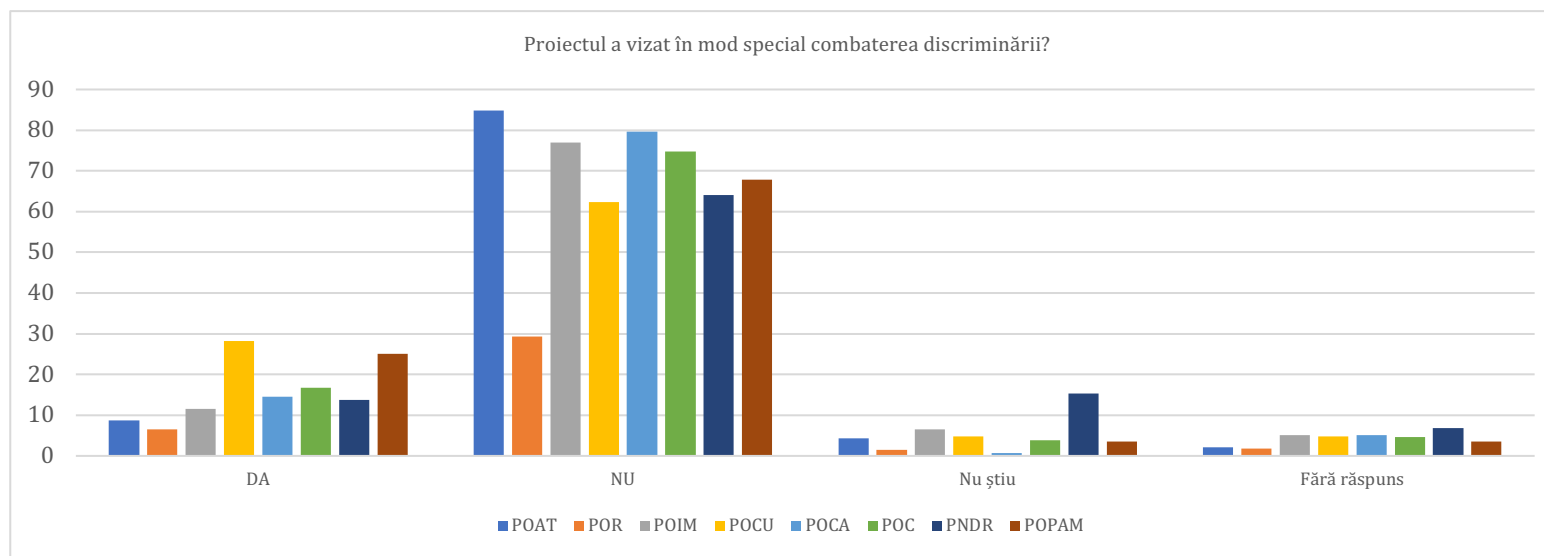
B. COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Frecvența beneficiarilor care prin proiectele implementate au adresat în mod direct combaterea discriminării:

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	142	4	8,70	46	6,59	16	11,51	77	28,21	20	14,60	22	16,79	18	13,74	7	25,00

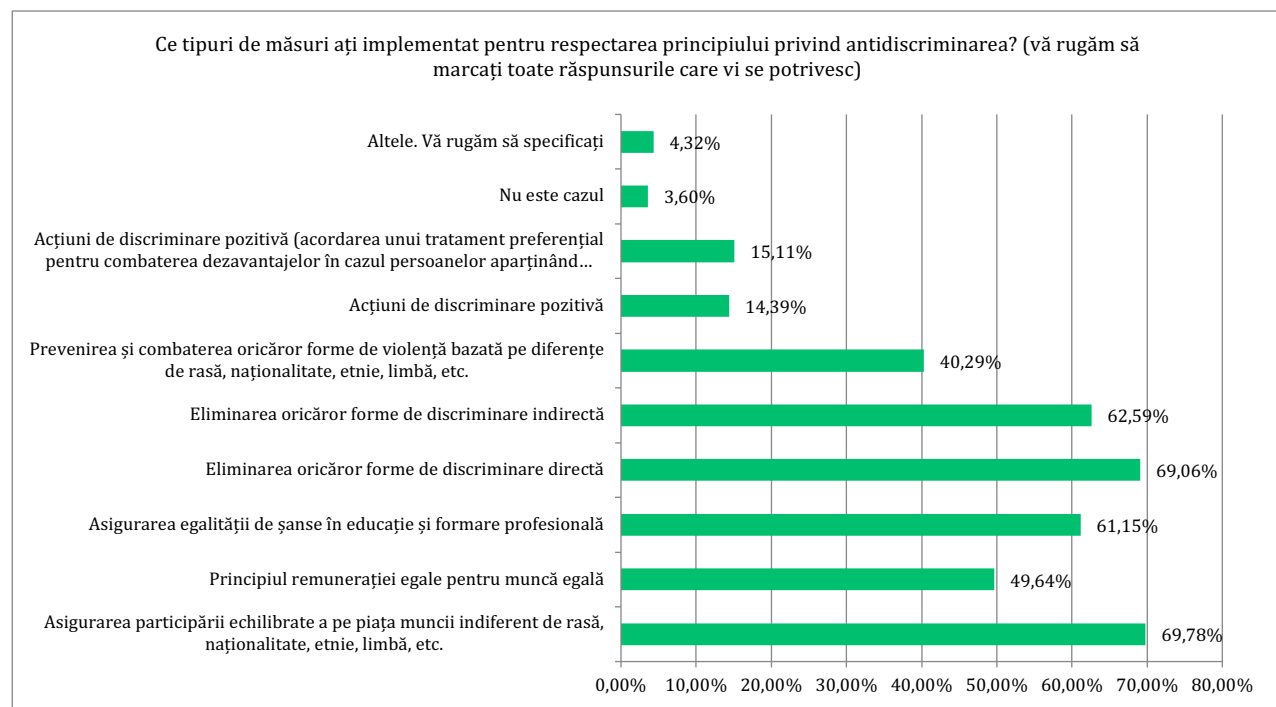
RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
NU	618	39	84,78	233	29,34	107	76,98	170	62,27	109	79,56	98	74,81	84	64,12	19	67,86
Nu știu	69	2	4,35	34	1,50	9	6,47	13	4,76	1	0,73	5	3,82	20	15,27	1	3,57
Fără răspuns	47	1	2,17	21	1,80	7	5,04	13	4,76	7	5,11	6	4,58	9	6,87	1	3,57
Grand Total	829	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

MĂSURI	PROCENT / FRECVENȚĂ
Asigurarea participării echilibrate a pe piața muncii indiferent de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată	69,78% / 97
Principiul remunerației egale pentru muncă egală;	49,64% / 69
Asigurarea egalității de șanse în educație și formare profesională;	61,15% / 85
Eliminarea oricăror forme de discriminare directă	69,06% / 96
Eliminarea oricăror forme de discriminare indirectă	62,59% / 87

Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență bazată pe diferențe de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată.	40,29%	56
Acțiuni de discriminare pozitivă	14,39%	20
Acțiuni de discriminare pozitivă (acordarea unui tratament preferențial pentru combaterea dezavantajelor în cazul persoanelor aparținând unor minorități rasiale, naționale, etnice, lingvistice, religioase etc.)	15,11%	21
Nu este cazul	3,60%	5
Altele. Vă rugăm să specificați	4,32%	6

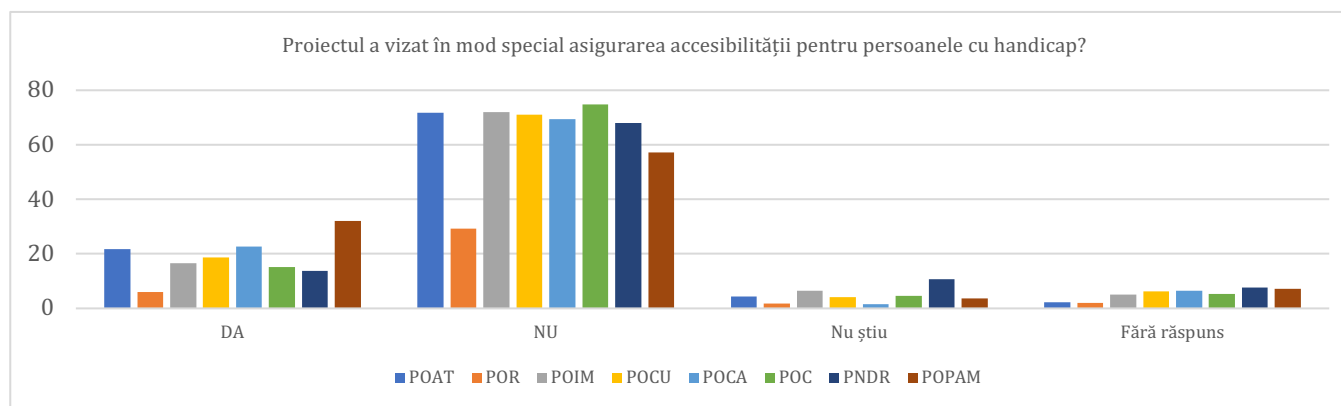

C. ACCESIBILITATE PENTRU PERSOANELE CU HANDICAP

Frecvența beneficiarilor care prin proiectele implementate au adresat în mod direct asigurarea accesibilității pentru persoanele cu handicap:

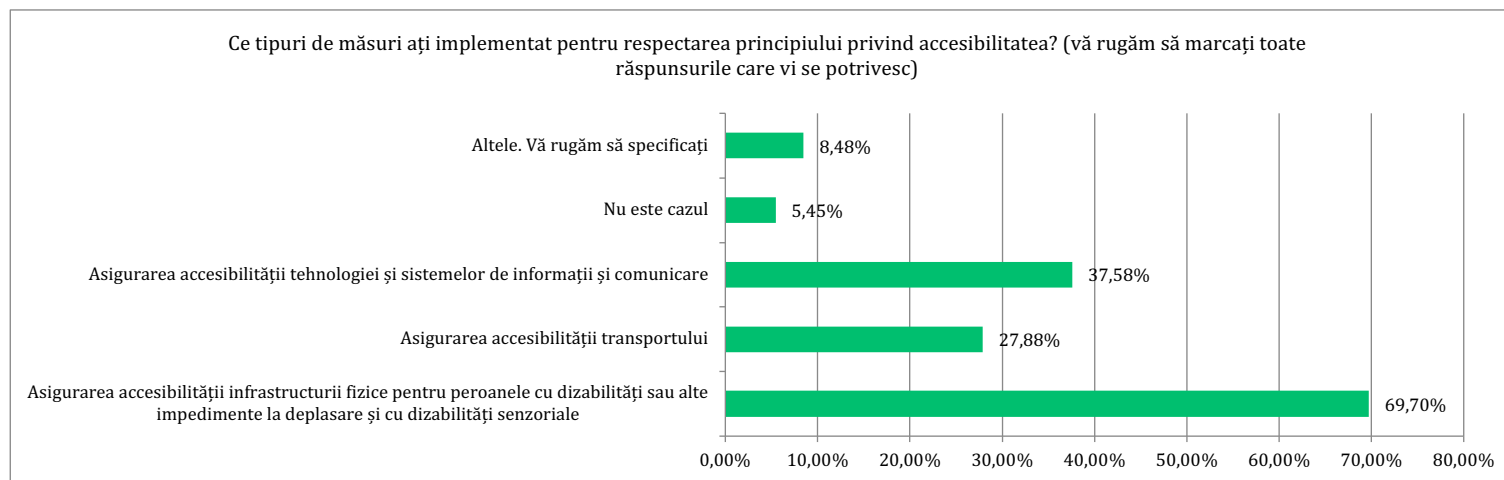

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	167	10	21,74	101	5,99	23	16,55	51	18,68	31	22,63	20	15,27	18	13,74	9	32,14
NU	604	33	71,74	186	29,34	100	71,94	194	71,06	95	69,34	98	74,81	89	67,94	16	57,14
Nu știu	46	2	4,35	20	1,80	9	6,47	11	4,03	2	1,46	6	4,58	14	10,69	1	3,57
Fără răspuns	59	1	2,17	27	2,10	7	5,04	17	6,23	9	6,57	7	5,34	10	7,63	2	7,14
Grand Total	876	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

Măsurile implementate de beneficiari pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu handicap:

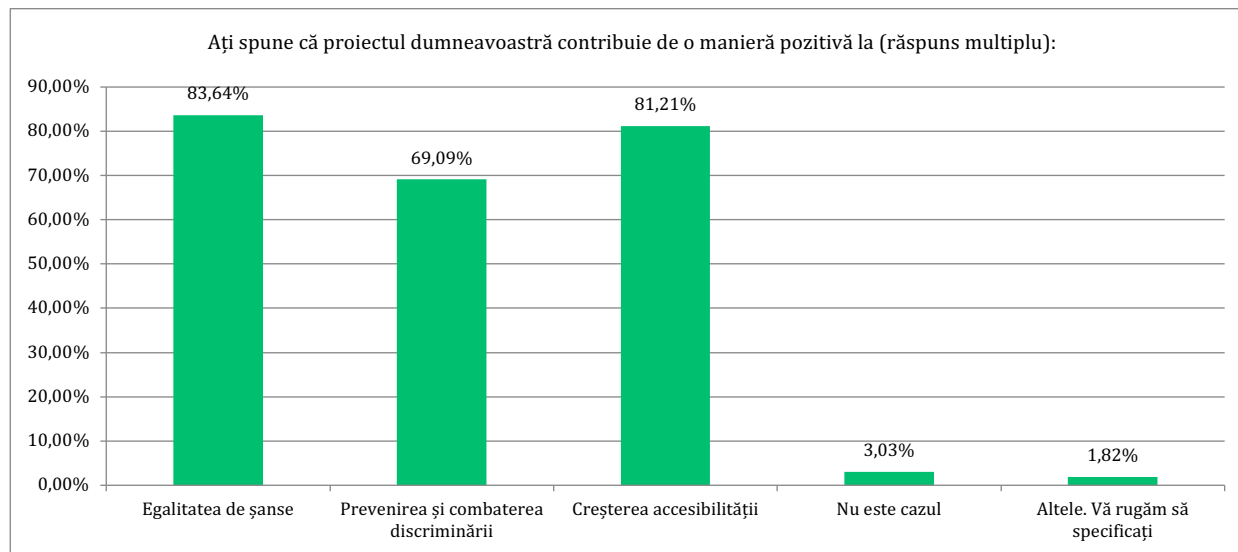
TIPURI DE MĂSURI	PROCENT / FRECVENȚĂ	
Asigurarea accesibilității infrastructurii fizice (pt. muncă, educație, locuire, sănătate, participare publică și politică, recreere, timp liber, sport, turism) pentru persoanele cu dizabilități sau alte impedimente la deplasare și cu dizabilități senzoriale	69,70%	115
Asigurarea accesibilității transportului	27,88%	46
Asigurarea accesibilității tehnologiei și sistemelor de informații și comunicare	37,58%	62
Nu este cazul	5,45%	9
Altele. Vă rugăm să specificați	8,48%	14
	Total	165
	Fără răspuns	711

Perspectiva beneficiarilor cu privire la măsura în care proiectele implementate contribuie la cele 3 subteme ale principiului egalității de gen, nediscriminării și accesibilității:

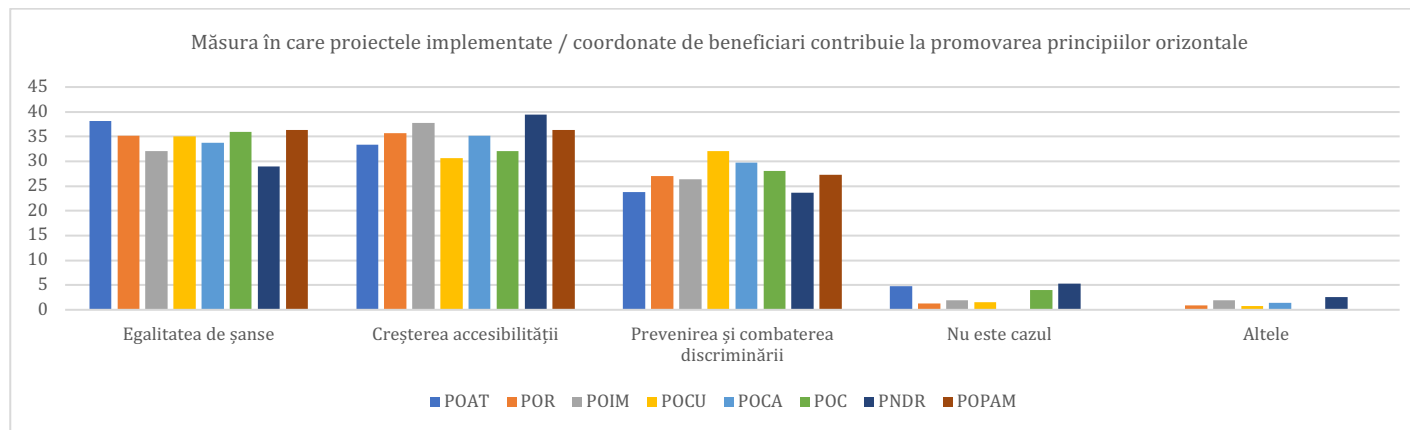
SUBTEMĂ	PROCENT / FRECVENȚĂ
Egalitatea de șanse	83,64% / 138
Prevenirea și combaterea discriminării	69,09% / 114
Creșterea accesibilității	81,21% / 134
Nu este cazul	3,03% / 5
Altele. Vă rugăm să specificați	1,82% / 3
Total	165
Fără răspuns	711

Perspectiva beneficiarilor cu privire la măsura în care proiectele implementate contribuie la cele 3 subteme ale principiului egalității de gen, nediscriminării și accesibilității, în funcție de programul prin intermediul căruia au derulat intervențiile respective:

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%
Egalitatea de șanse	167	8	38,10	82	35,19	17	32,08	47	35,07	25	33,78	18	36,00	11	28,95	8	36,36
Creșterea accesibilității	604	7	33,33	83	35,62	20	37,74	41	30,60	26	35,14	16	32,00	15	39,47	8	36,36
Prevenirea și combaterea discriminării	46	5	23,81	63	27,04	14	26,42	43	32,09	22	29,73	14	28,00	9	23,68	6	27,27
Nu este cazul	59	1	4,76	3	1,29	1	1,89	2	1,49	0	0,00	2	4,00	2	5,26	0	0,00
Altele. Vă rugăm să specificați	876	0	0,00	2	0,86	1	1,89	1	0,75	1	1,35	0	0,00	1	2,63	0	0,00
TOTAL	1752	21	100,00	233	100,00	53	100,00	134	100,00	74	100,00	50	100,00	38	100,00	22	100,00

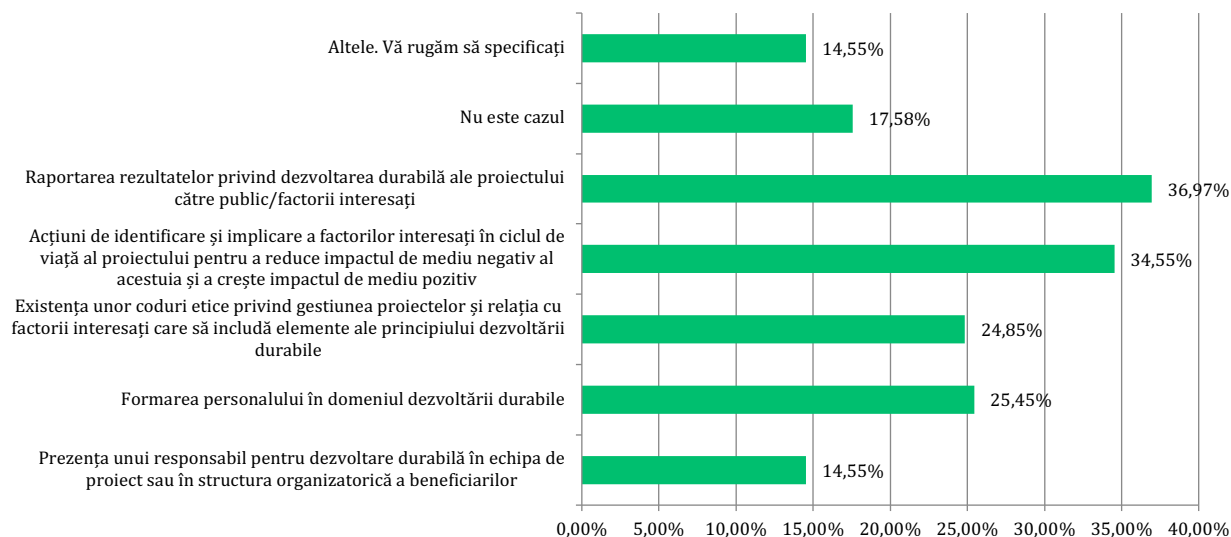
Principiul orizontal privind dezvoltarea durabilă și obiectivul orizontal privind abordarea schimbărilor climatice sau adaptarea la acestea

Măsurile implementate de respondenți cu privire la respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă și adaptarea la schimbările climatice:

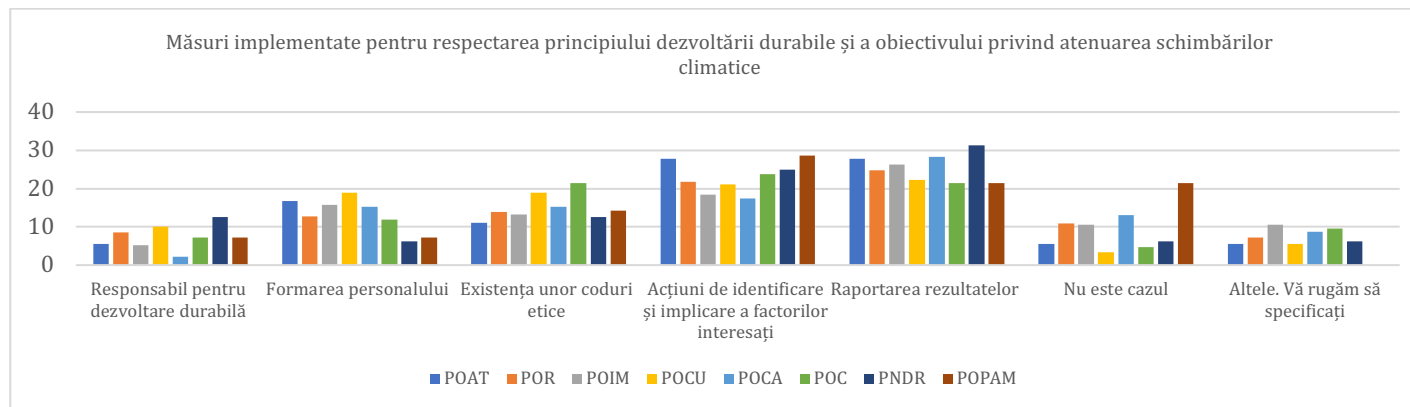
MĂSURI	PROCENT / FRECVENȚĂ	
<i>Prezența unui responsabil pentru dezvoltare durabilă în echipa de proiect sau în structura organizatorică a beneficiarilor</i>	14,55%	24
<i>Formarea personalului în domeniul dezvoltării durabile</i>	25,45%	42
<i>Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și relația cu factorii interesați care să includă elemente ale principiului dezvoltării durabile</i>	24,85%	41
<i>Ațiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de mediu negativ al acestuia și a crește impactul de mediu pozitiv</i>	34,55%	57
<i>Raportarea rezultatelor privind dezvoltarea durabilă ale proiectului către public/factorii interesați</i>	36,97%	61
<i>Nu este cazul</i>	17,58%	29
<i>Altele. Vă rugăm să specificați</i>	14,55%	24
	TOTAL	165
	Fără răspuns	711

Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea principiului dezvoltării durabile și a obiectivului privind atenuarea schimbărilor climatice? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Responsabil pentru dezvoltare durabilă	24	1	5,56	14	8,48	2	5,26	9	10,00	1	2,17	3	7,14	4	12,50	1	7,14
Formarea personalului	42	3	16,67	21	12,73	6	15,79	17	18,89	7	15,22	5	11,90	2	6,25	1	7,14
Existența unor coduri etice	41	2	11,11	23	13,94	5	13,16	17	18,89	7	15,22	9	21,43	4	12,50	2	14,29
Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați	57	5	27,78	36	21,82	7	18,42	19	21,11	8	17,39	10	23,81	8	25,00	4	28,57
Raportarea rezultatelor	61	5	27,78	41	24,85	10	26,32	20	22,22	13	28,26	9	21,43	10	31,25	3	21,43
Nu este cazul	29	1	5,56	18	10,91	4	10,53	3	3,33	6	13,04	2	4,76	2	6,25	3	21,43
Altele. Vă rugăm să specificați	24	1	5,56	12	7,27	4	10,53	5	5,56	4	8,70	4	9,52	2	6,25	0	0,00
TOTAL	278	18	100,00	165	100,00	38	100,00	90	100,00	46	100,00	42	100,00	32	100,00	14	100,00

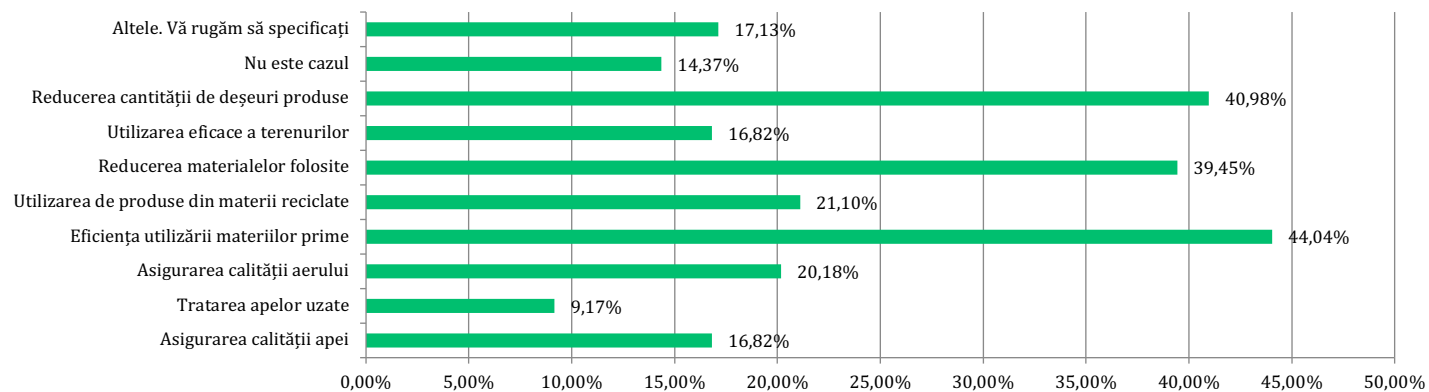
A. UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR

Măsura în care proiectele au vizat asigurarea eficienței utilizării rezurselor:

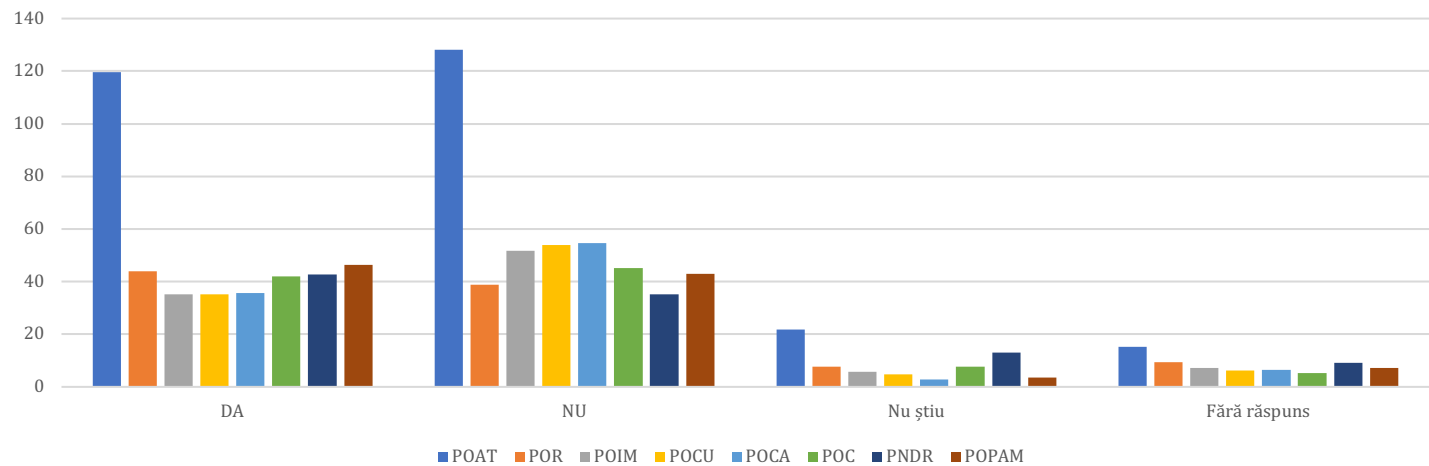
RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	326	16	119,57	147	44,01	49	35,25	96	35,16	49	35,77	55	41,98	56	42,75	13	46,43
NU	416	27	128,26	130	38,92	72	51,80	147	53,85	75	54,74	59	45,04	46	35,11	12	42,86
Nu știu	69	2	21,74	26	7,78	8	5,76	13	4,76	4	2,92	10	7,63	17	12,98	1	3,57
Fără răspuns	65	1	15,22	31	9,28	10	7,19	17	6,23	9	6,57	7	5,34	12	9,16	2	7,14
Grand Total	876	131	284,78	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru asigurarea eficienței utilizării resurselor? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)

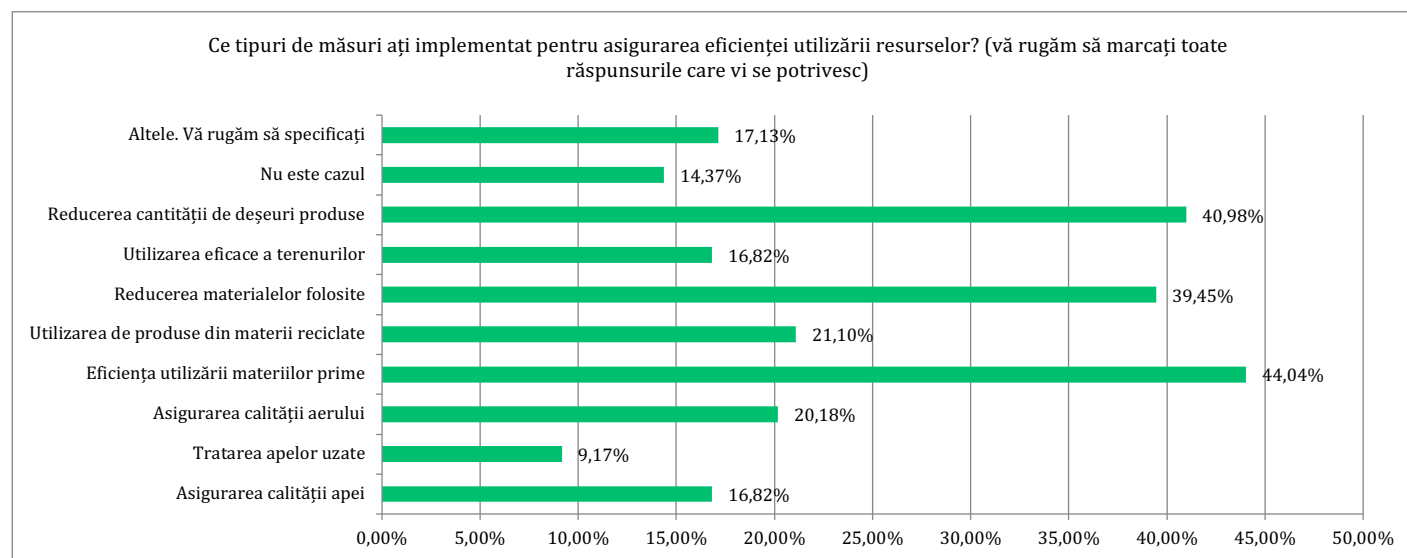

Proiectul a vizat în mod special asigurarea eficienței utilizării resurselor?

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
<i>Asigurarea calității apei</i>	16,82%	55
<i>Tratarea apelor uzate</i>	9,17%	30
<i>Asigurarea calității aerului</i>	20,18%	66
<i>Eficiența utilizării materiilor prime</i>	44,04%	144
<i>Utilizarea de produse din materii reciclate</i>	21,10%	69
<i>Reducerea materialelor folosite</i>	39,45%	129
<i>Utilizarea eficace a terenurilor</i>	16,82%	55
<i>Reducerea cantității de deșeuri produse</i>	40,98%	134
<i>Nu este cazul</i>	14,37%	47
<i>Altele. Vă rugăm să specificați</i>	17,13%	56
	TOTAL	327
	Fără răspuns	549

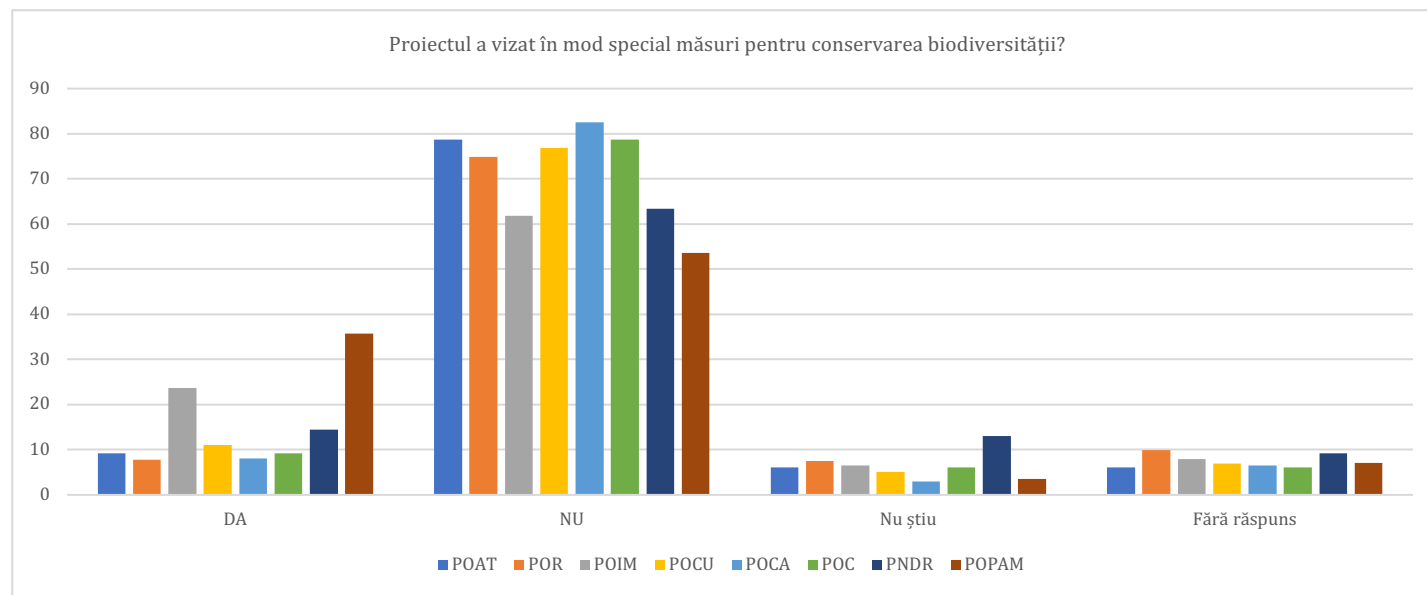

B. CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII

Măsura în care proiectele implementate de beneficiarii care au răspuns sondajului au implementat măsuri pentru conservarea biodiversității:

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	102	5	9,16	26	7,78	33	23,74	30	10,99	11	8,03	12	9,16	19	14,50	10	35,71
NU	647	37	78,63	250	74,85	86	61,87	210	76,92	113	82,48	103	78,63	83	63,36	15	53,57
Nu știu	57	3	6,11	25	7,49	9	6,47	14	5,13	4	2,92	8	6,11	17	12,98	1	3,57
Fără răspuns	70	1	6,11	33	9,88	11	7,91	19	6,96	9	6,57	8	6,11	12	9,16	2	7,14
Grand Total	876	131	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

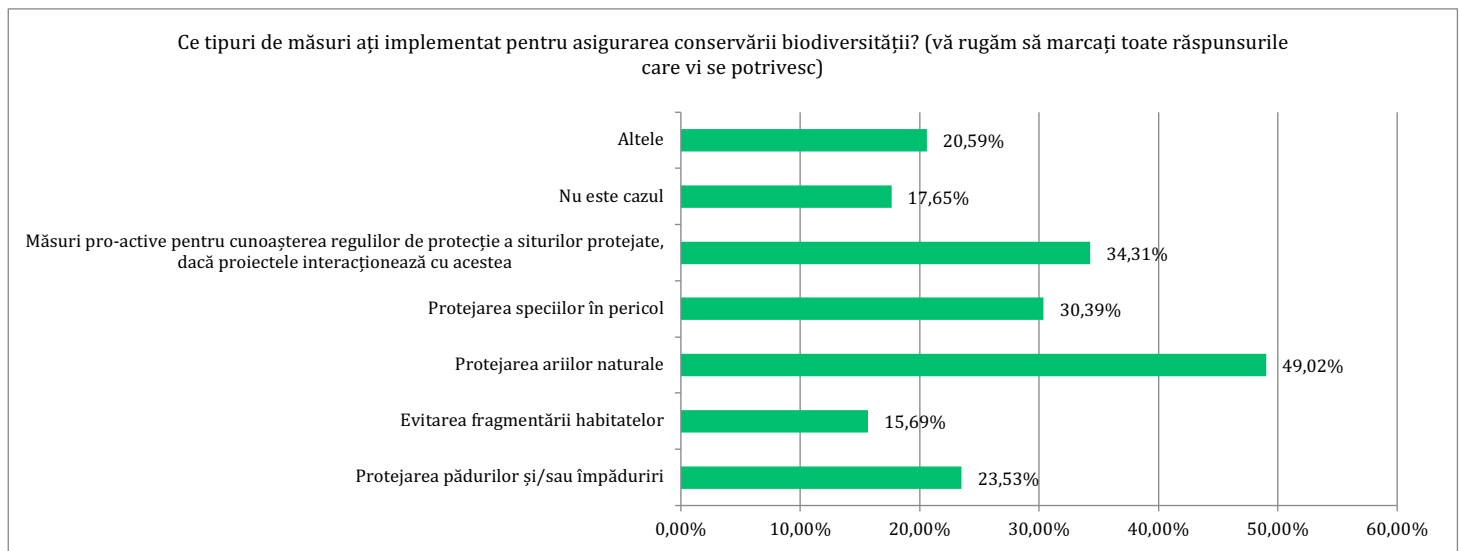
MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
Protejarea pădurilor și/sau împăduriri	23,53%	24
Evitarea fragmentării habitatelor	15,69%	16

UNIUNEA EUROPEANĂ

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
<i>Protejarea ariilor naturale</i>	49,02%	50
<i>Protejarea speciilor în pericol</i>	30,39%	31
<i>Măsuri pro-active pentru cunoașterea regulilor de protecție a siturilor protejate, dacă proiectele interacționează cu acestea</i>	34,31%	35
<i>Nu este cazul</i>	17,65%	18
<i>Altele</i>	20,59%	21
	TOTAL	102
	Fără răspuns	774

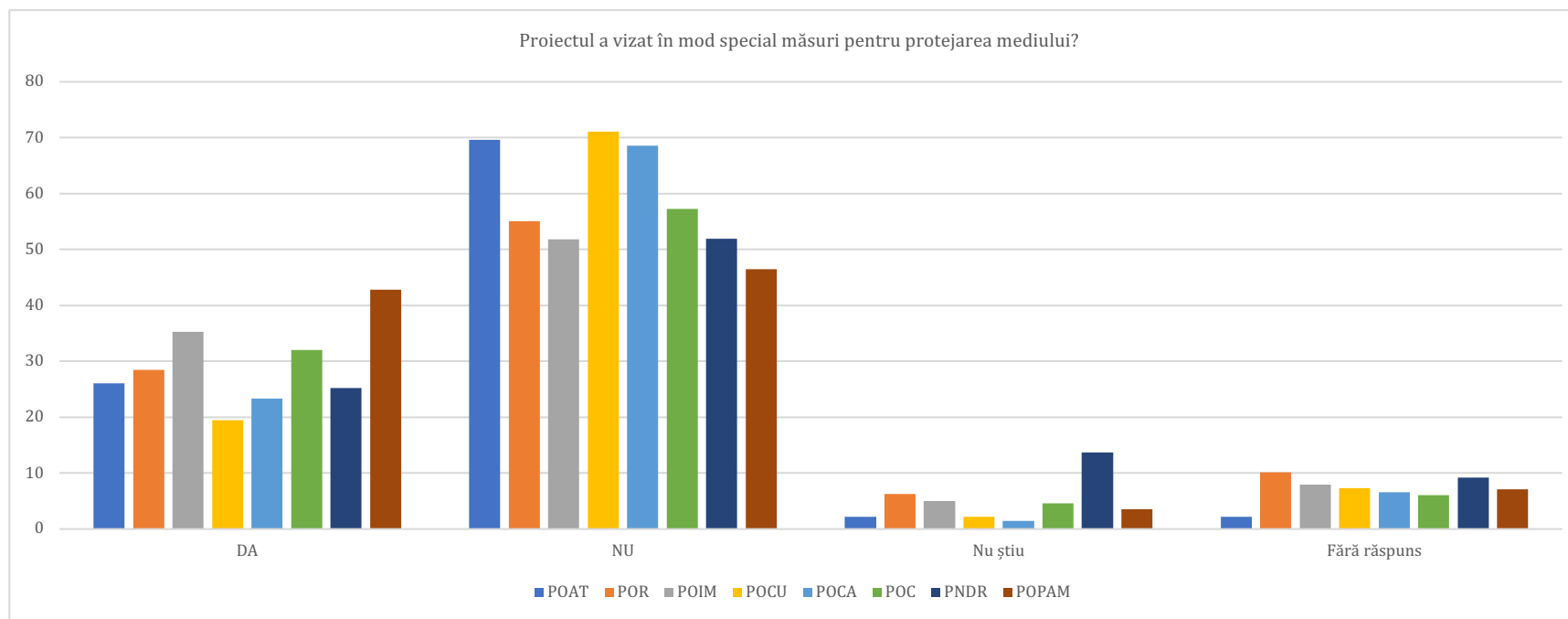

C. PROTEJAREA MEDIULUI

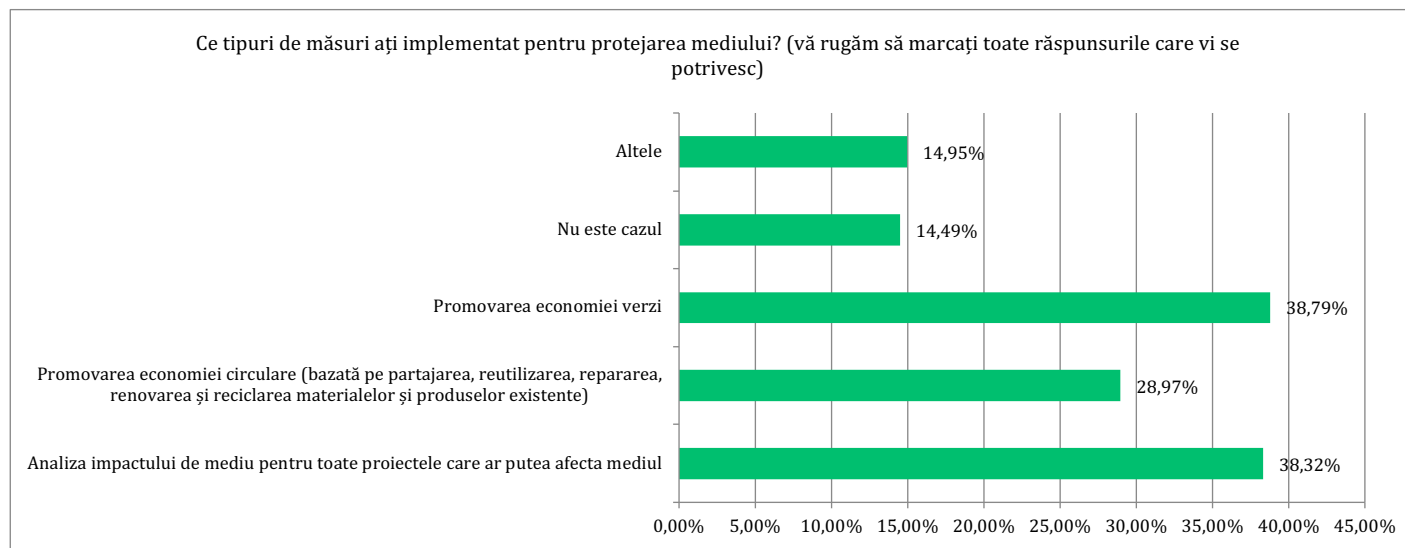
Măsura în care proiectele au vizat în mod special protejarea mediului:

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	216	12	26,09	95	28,44	49	35,25	53	19,41	32	23,36	42	32,06	33	25,19	12	42,86
NU	537	32	69,57	184	55,09	72	51,80	194	71,06	94	68,61	75	57,25	68	51,91	13	46,43
Nu știu	51	1	2,17	21	6,29	7	5,04	6	2,20	2	1,46	6	4,58	18	13,74	1	3,57
Fără răspuns	72	1	2,17	34	10,18	11	7,91	20	7,33	9	6,57	8	6,11	12	9,16	2	7,14
Grand Total	876	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
<i>Analiza impactului de mediu pentru toate proiectele care ar putea afecta mediul</i>	38,32%	82
<i>Promovarea economiei circulare (bazată pe partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente)</i>	28,97%	62
<i>Promovarea economiei verzi</i>	38,79%	83
<i>Nu este cazul</i>	14,49%	31
<i>Altele</i>	14,95%	32
	TOTAL	214
	Fără răspuns	662

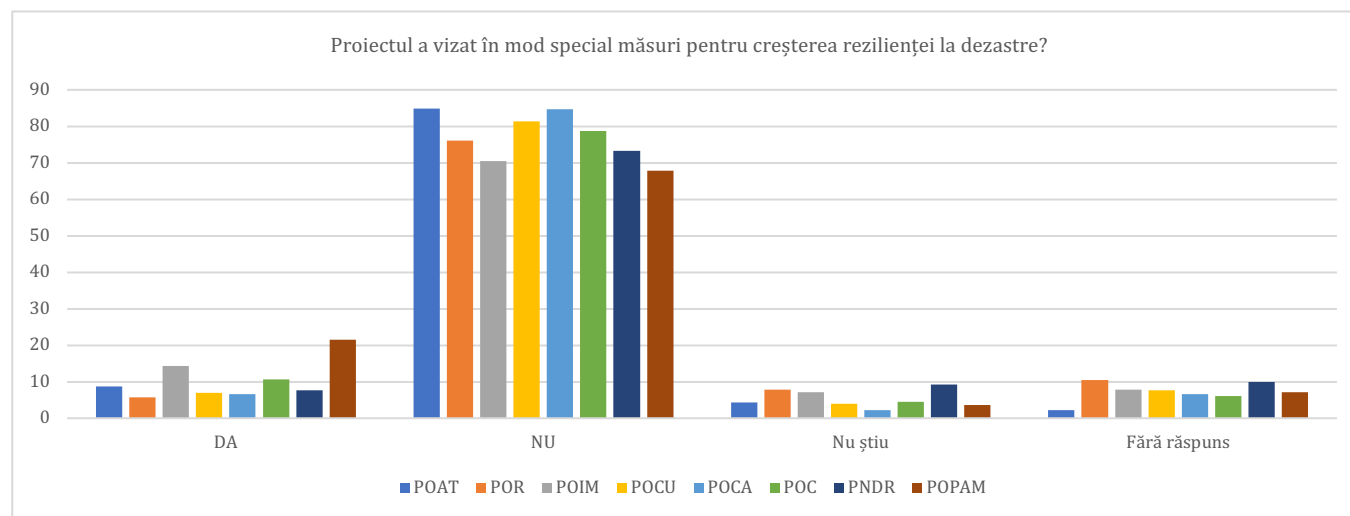
D. REZILIENȚA LA DEZASTRE

Măsura în care proiectele au vizat în mod special reziliența la dezastre:

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	64	4	8,70	19	5,69	20	14,39	19	6,96	9	6,57	14	10,69	10	7,63	6	21,43

NU	678	39	84,78	254	76,05	98	70,50	222	81,32	116	84,67	103	78,63	96	73,28	19	67,86
Nu știu	60	2	4,35	26	7,78	10	7,19	11	4,03	3	2,19	6	4,58	12	9,16	1	3,57
Fără răspuns	74	1	2,17	35	10,48	11	7,91	21	7,69	9	6,57	8	6,11	13	9,92	2	7,14
Grand Total	876	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE
<i>pregătirea pentru reziliență</i>	46,88% 30
<i>identificarea, înțelegerea și folosirea de scenarii de risc curente și viitoare</i>	37,50% 24
<i>consolidarea capacității financiare sprijin pentru aspectele de reziliență</i>	20,31% 13
<i>sporirea funcțiilor de protecție oferite de ecosistemele natural</i>	15,63% 10
<i>consolidarea capacității sociale pentru reziliență</i>	28,13% 18
<i>sisteme de avertizare timpurie pentru situații de urgență</i>	23,44% 15
<i>Nu este cazul</i>	9,38% 6
<i>Altele</i>	10,94% 7
TOTAL	64

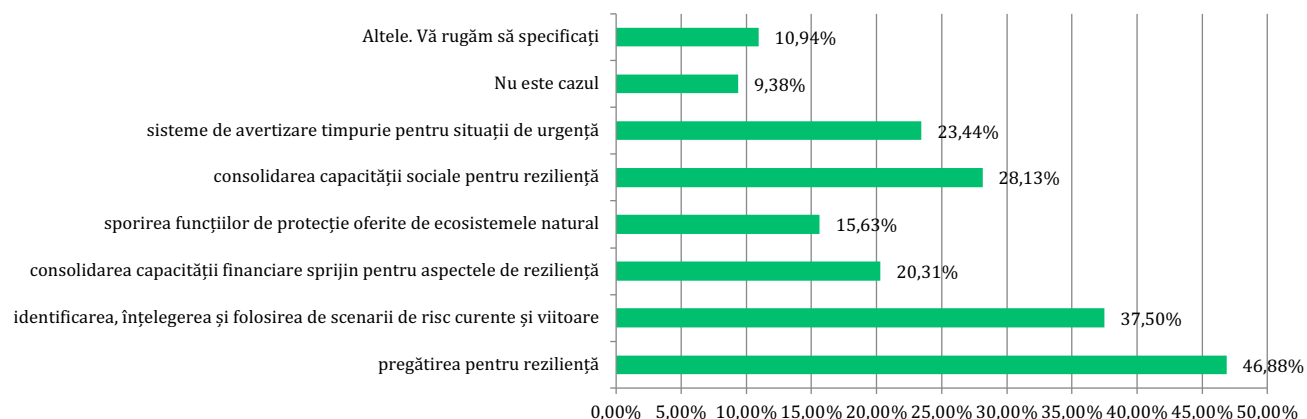
MĂSURI

PROCENTE / FRECVENȚE

Fără răspuns

812

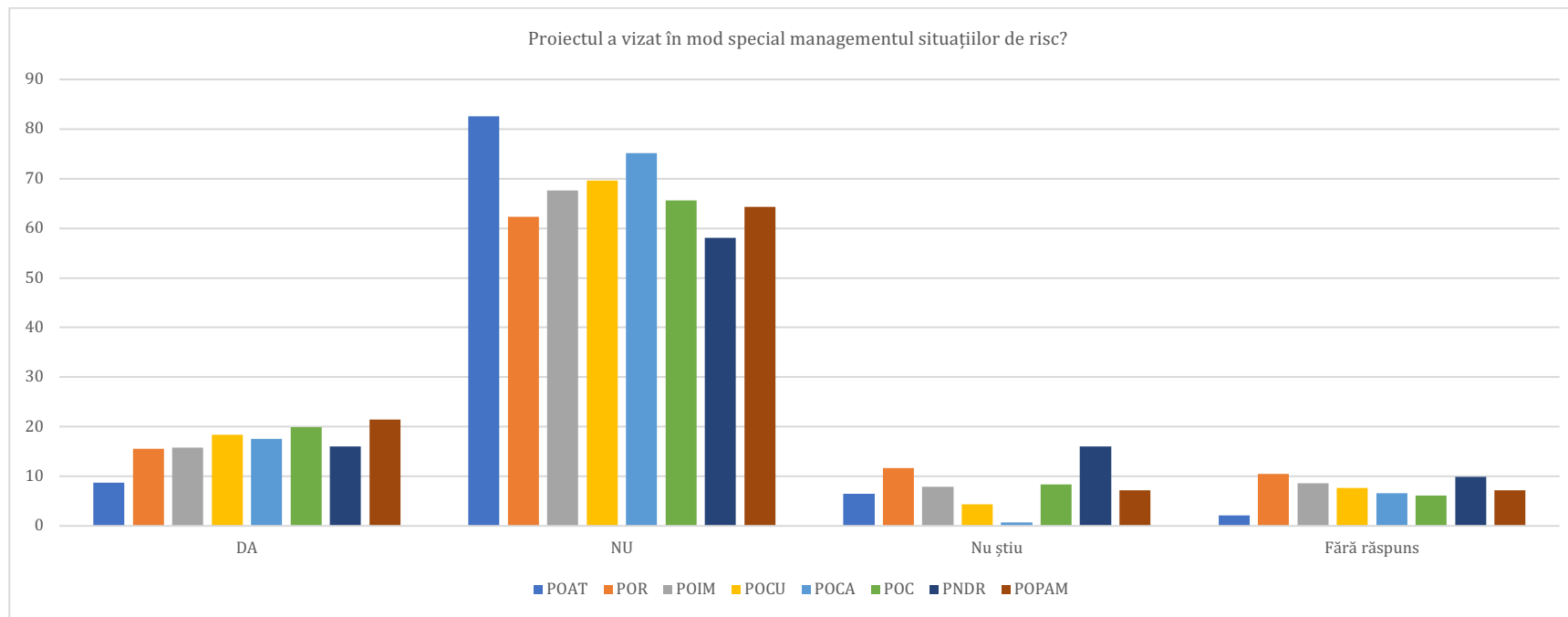
Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru reziliența la dezastre (creșterea capacității de adaptare la situațiile extreme, de urgență)? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)

E. MANAGEMENTUL RISCURILOR LEGATE DE DEZVOLTAREA DURABILĂ

Măsura în care proiectele au vizat în mod special managementul situațiilor de risc:

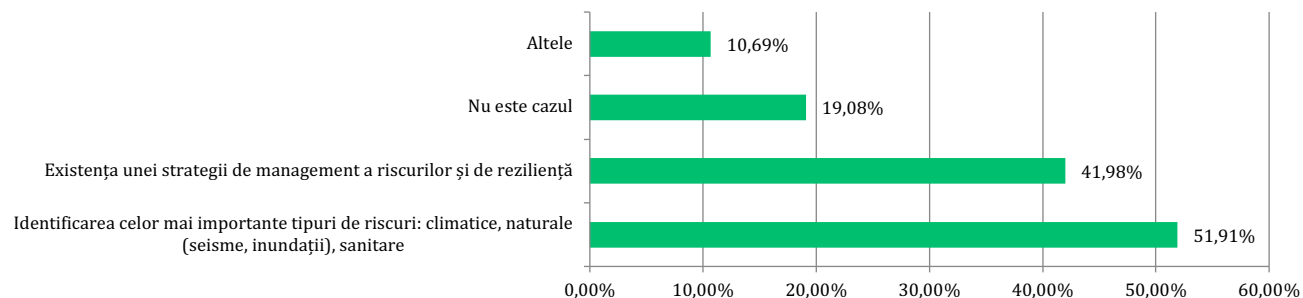
RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	133	4	8,70	52	15,57	22	15,83	50	18,32	24	17,52	26	19,85	21	16,03	6	21,43
NU	589	38	82,61	208	62,28	94	67,63	190	69,60	103	75,18	86	65,65	76	58,02	18	64,29
Nu știu	79	3	6,52	39	11,68	11	7,91	12	4,40	1	0,73	11	8,40	21	16,03	2	7,14
Fără răspuns	75	1	2,17	35	10,48	12	8,63	21	7,69	9	6,57	8	6,11	13	9,92	2	7,14
Grand Total	876	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
<i>Identificarea celor mai importante tipuri de riscuri: climatice, naturale (seisme, inundații), sanitare</i>	51,91%	68
<i>Existența unei strategii de management a riscurilor și de reziliență</i>	41,98%	55
<i>Nu este cazul</i>	19,08%	25
<i>Altele</i>	10,69%	14
	TOTAL	131
	Fără răspuns	745

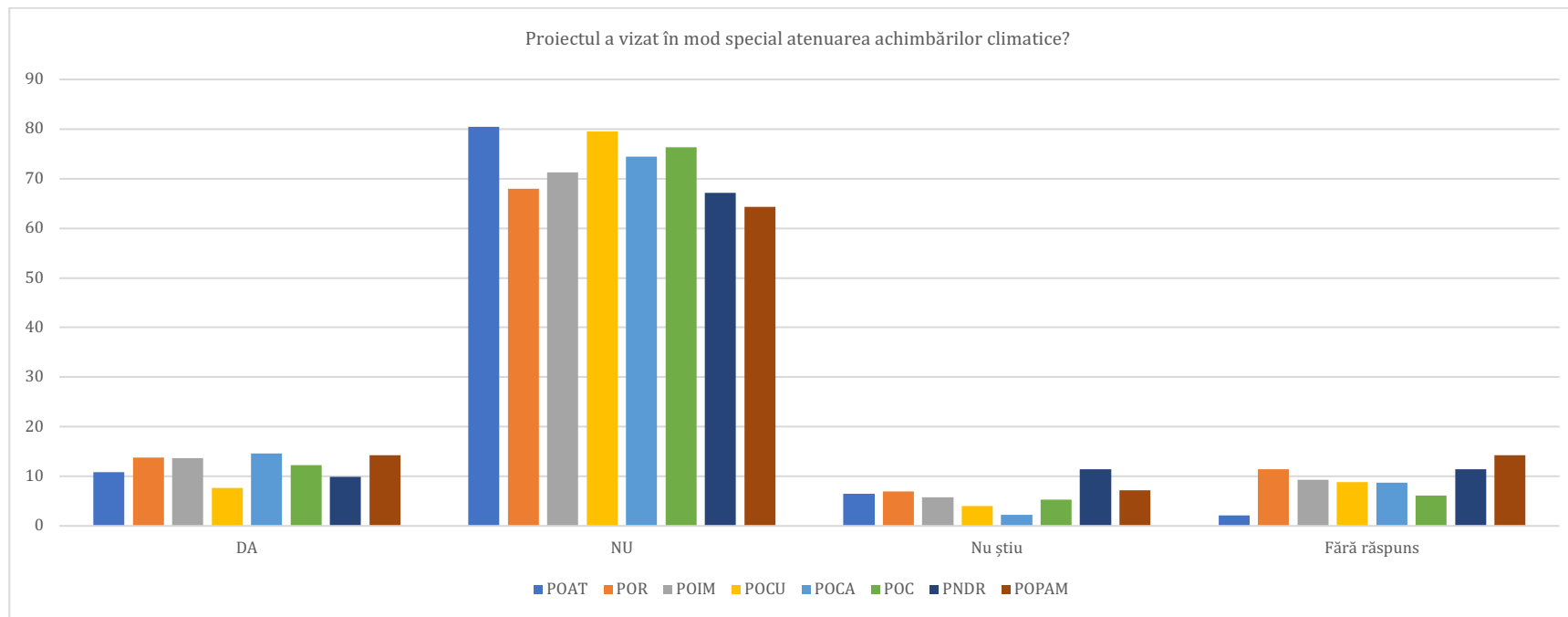

Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru managementul riscurilor legate de dezvoltarea durabilă? (vă rugăm să marcați toate răspunsurile care vi se potrivesc)

F. ATENUAREA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

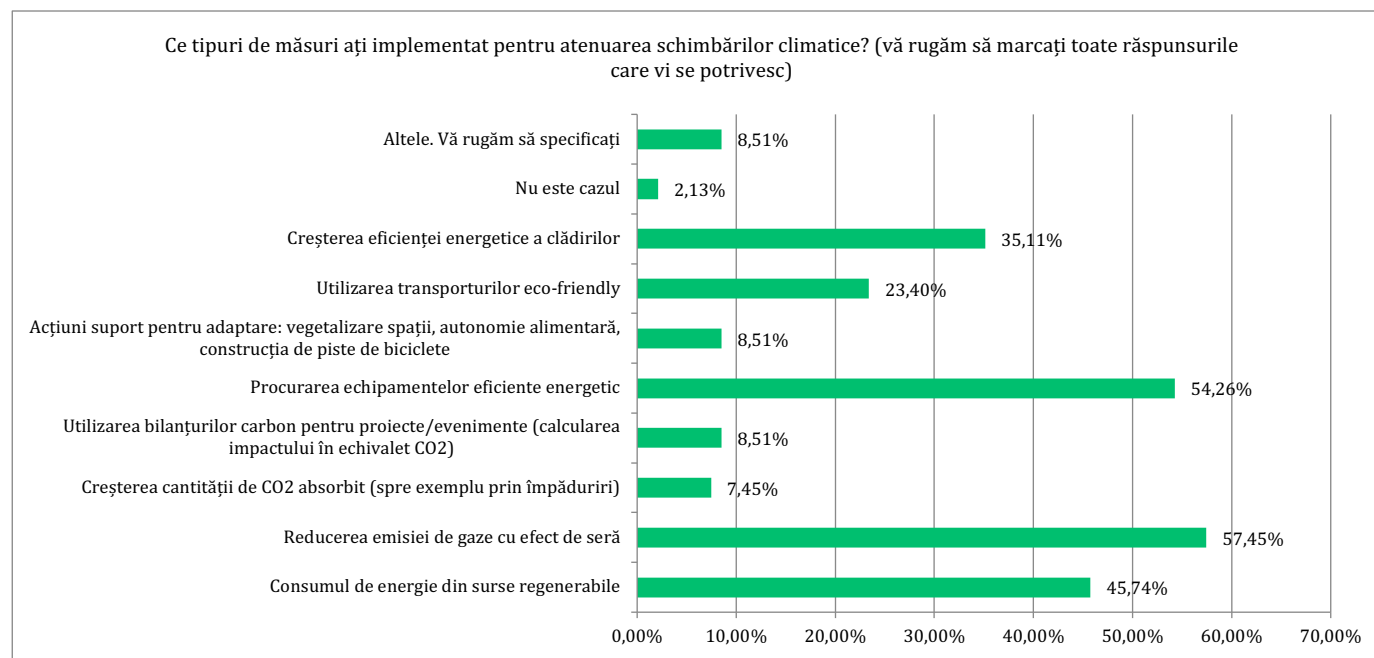
RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	94	5	10,87	46	13,77	19	13,67	21	7,69	20	14,60	16	12,21	13	9,92	4	14,29
NU	649	37	80,43	227	67,96	99	71,22	217	79,49	102	74,45	100	76,34	88	67,18	18	64,29
Nu știu	51	3	6,52	23	6,89	8	5,76	11	4,03	3	2,19	7	5,34	15	11,45	2	7,14
Fără răspuns	82	1	2,17	38	11,38	13	9,35	24	8,79	12	8,76	8	6,11	15	11,45	4	14,29
Grand Total	876	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
Consumul de energie din surse regenerabile	45,74%	43
Reducerea emisiei de gaze cu efect de seră	57,45%	54
Creșterea cantității de CO2 absorbit (spre exemplu prin împăduriri)	7,45%	7
Utilizarea bilanșurilor carbon pentru proiecte/evenimente (calcularea impactului în echivalent CO2)	8,51%	8
Procurarea echipamentelor eficiente energetic	54,26%	51
Ațiuni suport pentru adaptare: vegetalizare spații, autonomie alimentară, construcția de piste de biciclete	8,51%	8
Utilizarea transporturilor eco-friendly	23,40%	22
Creșterea eficienței energetice a clădirilor	35,11%	33
Nu este cazul	2,13%	2

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
<i>Altele. Vă rugăm să specificați</i>	8,51%	8
TOTAL		94
Fără răspuns		782

Obiectivul orizontal privind abordarea schimbărilor demografice

În funcție de măsura în care respondenții consideră că au implementat măsuri pentru respectarea principiului privind atenuarea schimbărilor demografice, eșantionul este structurat astfel:

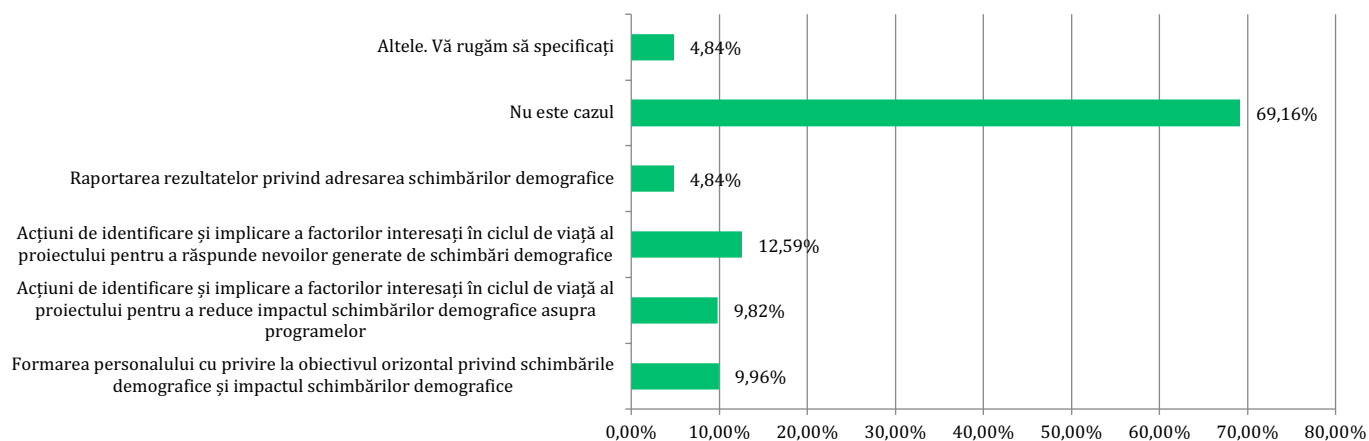
MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
<i>Formarea personalului cu privire la obiectivul orizontal privind schimbările demografice și impactul schimbărilor demografice</i>	9,96%	72
<i>Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul schimbărilor demografice asupra programelor</i>	9,82%	71

MĂSURI	PROCENTE / FRECVENȚE	
<i>Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a răspunde nevoilor generate de schimbări demografice</i>	12,59%	91
<i>Raportarea rezultatelor privind adresarea schimbărilor demografice</i>	4,84%	35
<i>Nu este cazul</i>	69,16%	500
<i>Altele. Vă rugăm să specificați</i>	4,84%	35
	TOTAL	723
	Fără răspuns	153

Ce tipuri de măsuri ați implementat pentru respectarea obiectivului privind atenuarea schimbărilor demografice (cum ar fi îmbătrânirea, scăderea natalității, speranța de viață sănătoasă, emigrația, densitatea populației (depopulare), reducerea populației)

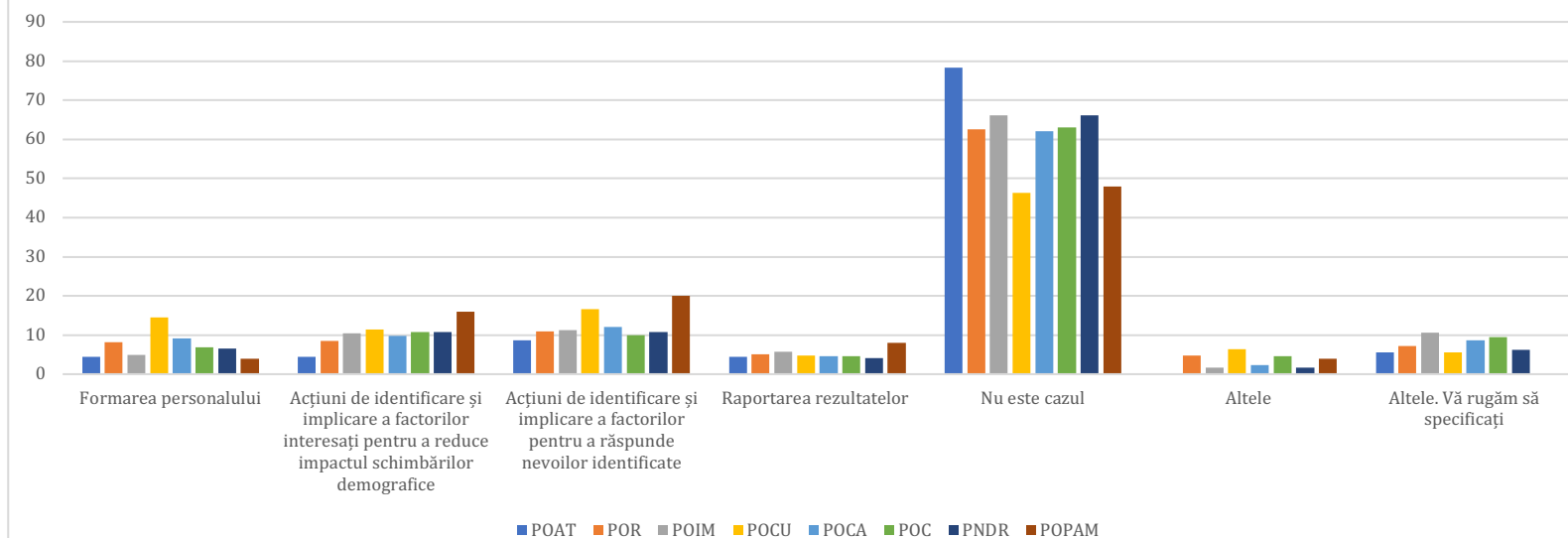
MĂSURI	TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%		
<i>Formarea personalului</i>	72	2	4,35	24	8,16	6	4,84	39	14,44	12	9,09	9	6,92	8	6,61	1	4,00

MĂSURI	TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Acțiuni de identificare și implicare a factorilor interesați pentru a reduce impactul schimbărilor demografice</i>	71	2	4,35	25	8,50	13	10,48	31	11,48	13	9,85	14	10,77	13	10,74	4	16,00
<i>Acțiuni de identificare și implicare a factorilor pentru a răspunde nevoilor identificate</i>	91	4	8,70	32	10,88	14	11,29	45	16,67	16	12,12	13	10,00	13	10,74	5	20,00
<i>Raportarea rezultatelor</i>	35	2	4,35	15	5,10	7	5,65	13	4,81	6	4,55	6	4,62	5	4,13	2	8,00
<i>Nu este cazul</i>	500	36	78,26	184	62,59	82	66,13	125	46,30	82	62,12	82	63,08	80	66,12	12	48,00
<i>Altele</i>	35		0,00	14	4,76	2	1,61	17	6,30	3	2,27	6	4,62	2	1,65	1	4,00
TOTAL	804	46	100,00	294	100,00	124	100,00	270	100,00	132	100,00	130	100,00	121	100,00	25	100,00

Măsuri implementate pentru respectarea principiului atenuării schimbărilor demografice

Date generale cu privire la adresarea celor trei principii orizontale de către beneficiarii FESI

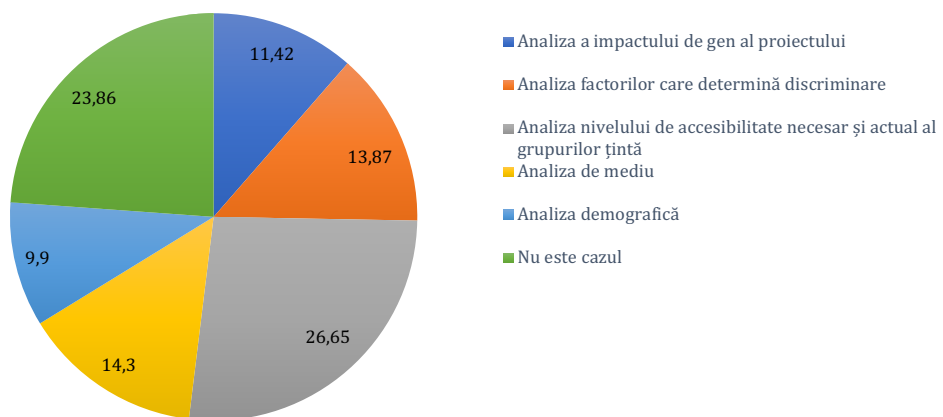
Măsura în care beneficiarii au realizat în etapa de pregătire a proiectelor analize referitoare la temele orizontale:

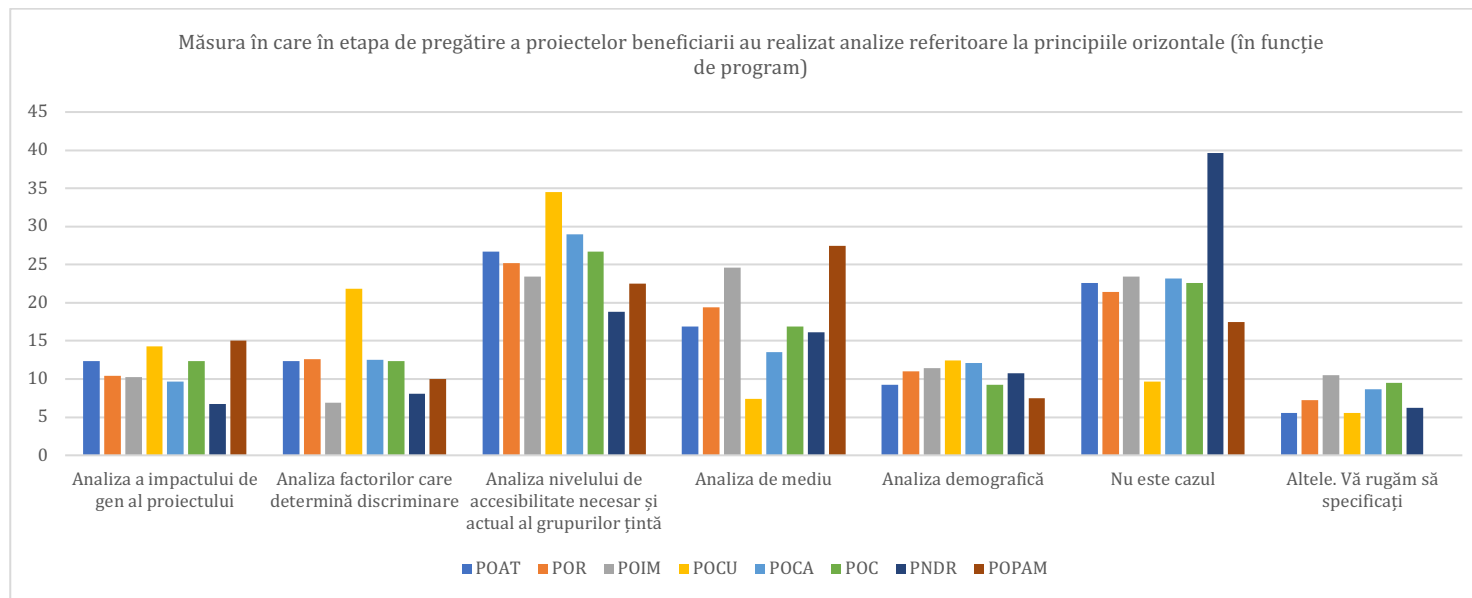
MĂSURI	TOTAL	%	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Analiza a impactului de gen al proiectului</i>	135	11,42	5	12,31	47	10,38	18	10,29	62	14,25	20	9,66	24	12,31	10	6,71	6	15,00
<i>Analiza factorilor care determină discriminare</i>	164	13,87	6	12,31	57	12,58	12	6,86	95	21,84	26	12,56	24	12,31	12	8,05	4	10,00
<i>Analiza nivelului de accesibilitate necesar și actual al grupurilor țintă</i>	315	26,65	16	26,67	114	25,17	41	23,43	150	34,48	60	28,99	52	26,67	28	18,79	9	22,50
<i>Analiza de mediu</i>	169	14,30	14	16,92	88	19,43	43	24,57	32	7,36	28	13,53	33	16,92	24	16,11	11	27,50

MĂSURI	TOTAL	%	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Analiza demografică</i>	117	9,90	5	9,23	50	11,04	20	11,43	54	12,41	25	12,08	18	9,23	16	10,74	3	7,50
<i>Nu este cazul</i>	282	23,86	21	22,56	97	21,41	41	23,43	42	9,66	48	23,19	44	22,56	59	39,60	7	17,50
TOTAL	1182	100,00	195	100,00	453	100,00	175	100,00	435	100,00	207	100,00	195	100,00	149	100,00	40	100,00

Măsura în care în etapa de pregătire a proiectelor beneficiarii au realizat analize referitoare la principiile orizontale (prezentare generală)

Măsura în care beneficiarii au utilizat în implementarea proiectelor indicatori ce adresau teme orizontale, după cum urmează:

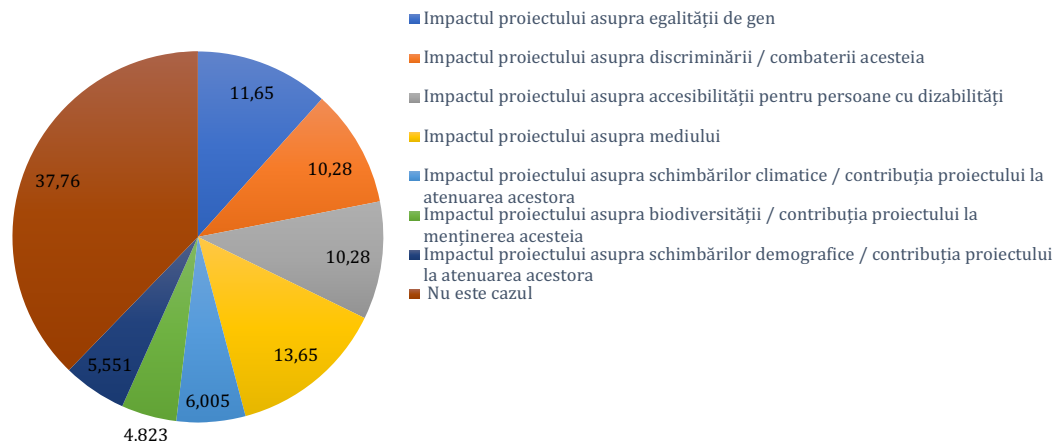
MĂSURI	TOTAL	%	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Impactul proiectului asupra egalității de gen	128	11,65	3	5,26	40	9,35	13	7,34	84	21,32	18	10,11	18	10,91	8	5,37	2	5,56
Impactul proiectului asupra discriminării / combaterii acesteia	113	10,28	4	7,02	38	8,88	11	6,21	76	19,29	16	8,99	15	9,09	12	8,05	3	8,33
Impactul proiectului asupra accesibilității pentru persoane cu dizabilități	113	10,28	7	12,28	59	13,79	13	7,34	48	12,18	21	11,80	15	9,09	14	9,40	4	11,11
Impactul proiectului asupra mediului	150	13,65	5	8,77	74	17,29	38	21,47	28	7,11	26	14,61	20	12,12	28	18,79	7	19,44

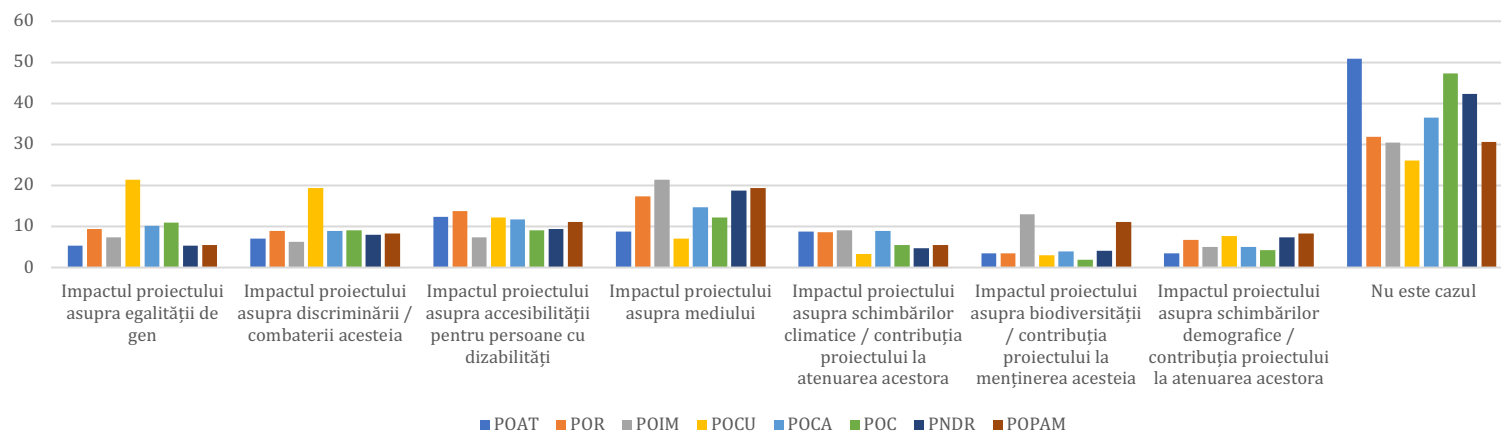
MĂSURI	TOTAL	%	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Impactul proiectului asupra schimbărilor climatice / contribuția proiectului la atenuarea acestora</i>	66	6,005	5	8,77	37	8,64	16	9,04	13	3,30	16	8,99	9	5,45	7	4,70	2	5,56
<i>Impactul proiectului asupra biodiversității / contribuția proiectului la menținerea acesteia</i>	53	4,823	2	3,51	15	3,50	23	12,99	12	3,05	7	3,93	3	1,82	6	4,03	4	11,11
<i>Impactul proiectului asupra schimbărilor demografice / contribuția proiectului la atenuarea acestora</i>	61	5,551	2	3,51	29	6,78	9	5,08	30	7,61	9	5,06	7	4,24	11	7,38	3	8,33
<i>Nu este cazul</i>	415	37,76	29	50,88	136	31,78	54	30,51	103	26,14	65	36,52	78	47,27	63	42,28	11	30,56
TOTAL	1099	100	57	100,00	428	100,00	177	100,00	394	100,00	178	100,00	165	100,00	149	100,00	36	###

Măsura în care beneficiarii au inclus în procesul de monitorizare indicatori ce adresează temele orizontale, după cum urmează (prezentare generală)

Măsura în care beneficiarii au inclus în procesul de monitorizare indicatori ce adresează temele orizontale, după cum urmează (în funcție de program)

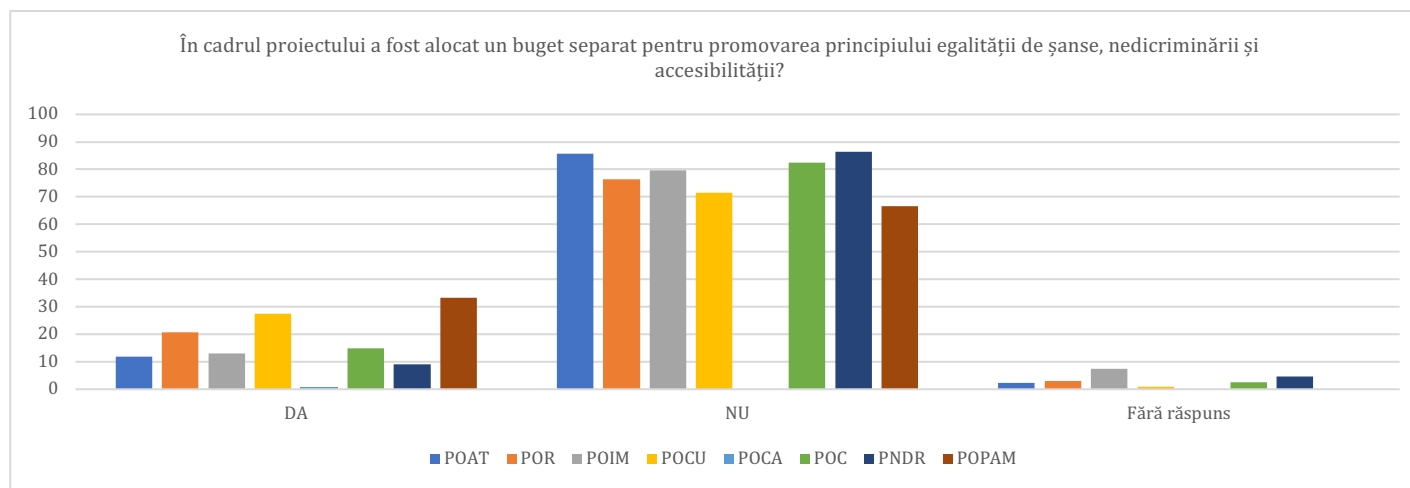

Măsura în care beneficiarii au alocat un buget separat temelor orizontale și procentul din bugetul total al proiectelor:

A. EGALITATE DE ȘANSE, NEDISCRIMINARE ȘI ACCESIBILITATE

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	107	5	11,90	50	20,75	14	12,96	56	27,45	17	14,91	10	9,09	10	10,00	6	33,33
NU	540	36	85,71	184	76,35	86	79,63	146	71,57	94	82,46	95	86,36	83	83,00	12	66,67
Fără răspuns	22	1	2,38	7	2,90	8	7,41	2	0,98	3	2,63	5	4,55	7	7,00	0	0,00
Grand Total	669	42	100,00	241	100,00	108	100,00	204	100,00	114	100,00	110	100,00	100	100,00	18	100,00

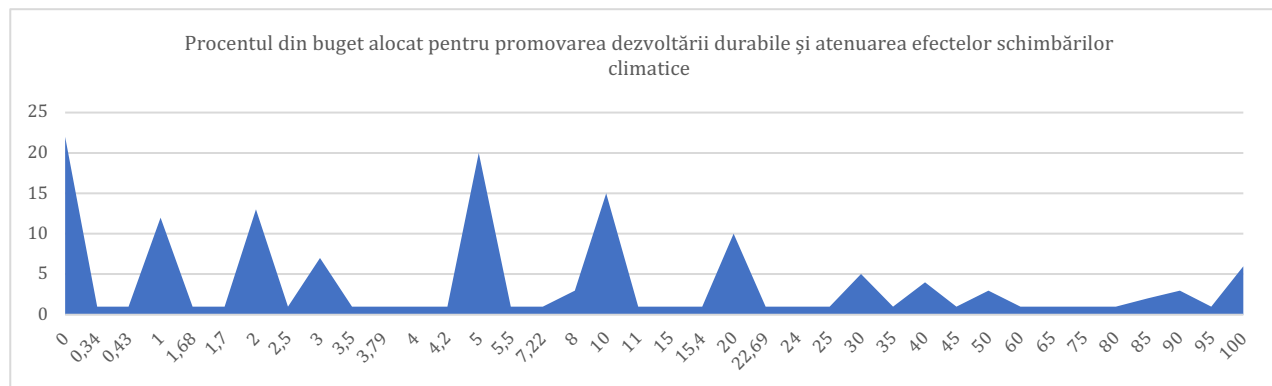
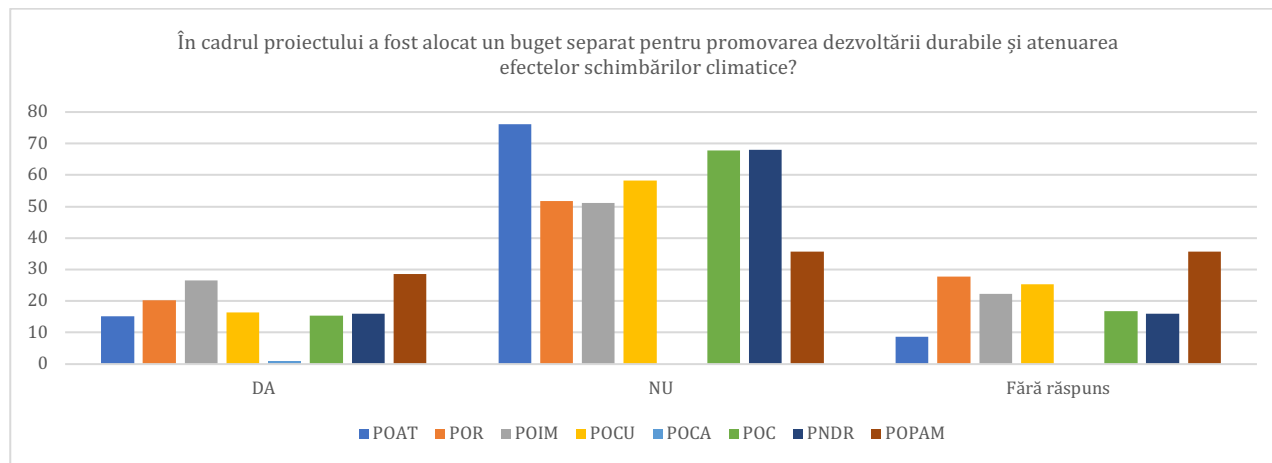

B. DEZVOLTARE DURABILĂ ȘI ATENUAREA EFECTELOR SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	149	7	15,22	68	20,36	37	26,62	45	16,48	21	15,33	21	16,03	17	12,98	8	28,57
NU	520	35	76,09	173	51,80	71	51,08	159	58,24	93	67,88	89	67,94	83	63,36	10	35,71
Fără răspuns	207	4	8,70	93	27,84	31	22,30	69	25,27	23	16,79	21	16,03	31	23,66	10	35,71
Grand Total	876	46	100,00	334	100,00	139	100,00	273	100,00	137	100,00	131	100,00	131	100,00	28	100,00

C. ATENUAREA EFECTELOR SCHIMBĂRIILOR DEMOGRAFICE

RĂSPUNSURI	NR. TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
DA	36	2	4,35	13	3,89	2	1,44	21	7,69	4	2,92	3	2,29	5	3,82	0	0,00
NU	594	37	80,43	215	64,37	90	64,75	174	63,74	103	75,18	99	75,57	84	64,12	16	57,14
Fără răspuns	246	7	15,22	106	31,74	47	33,81	78	28,57	30	21,90	29	22,14	42	32,06	12	42,86

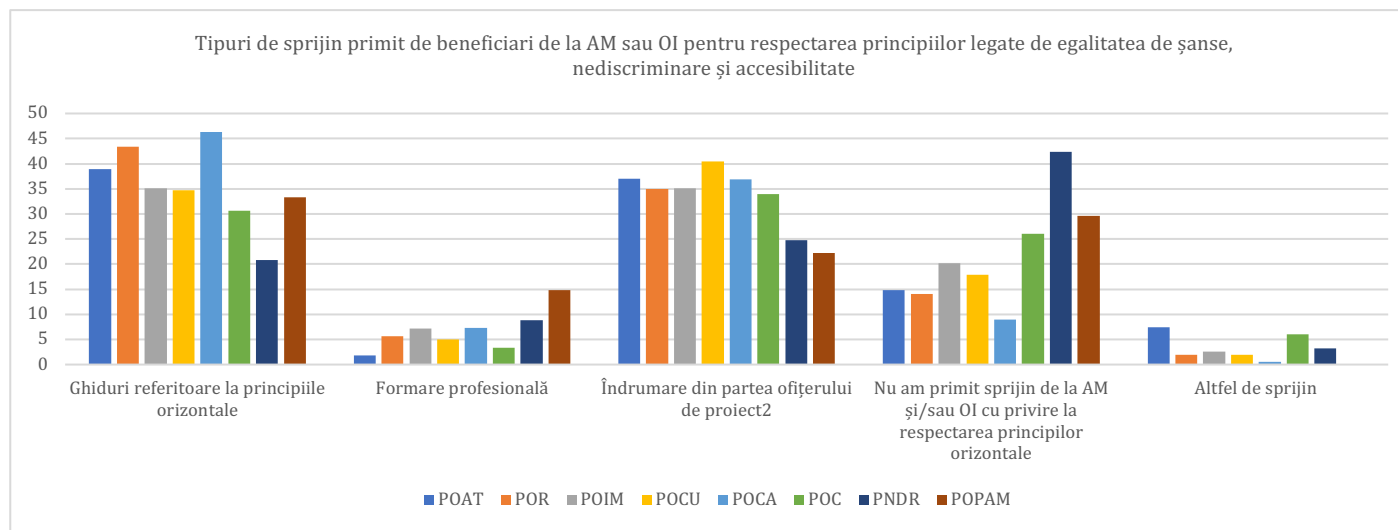

Tipuri de sprijin primit de beneficiari de la AM sau OI pentru respectarea principiilor orizontale:

A. EGALITATE DE ȘANSE, NEDISCRIMINARE, ACCESIBILITATE

MĂSURI	TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Ghiduri referitoare la principiile orizontale</i>	326	21	38,89	154	43,38	54	35,06	105	34,77	83	46,37	46	30,67	26	20,80	9	33,33
<i>Formare profesională</i>	46	1	1,85	20	5,63	11	7,14	15	4,97	13	7,26	5	3,33	11	8,80	4	14,81
<i>Îndrumare din partea ofițerului de proiect2</i>	327	20	37,04	124	34,93	54	35,06	122	40,40	66	36,87	51	34,00	31	24,80	6	22,22
<i>Nu am primit sprijin de la AM și/sau OI cu privire la respectarea principiilor orizontale</i>	203	8	14,81	50	14,08	31	20,13	54	17,88	16	8,94	39	26,00	53	42,40	8	29,63
<i>Altfel de sprijin</i>	31	4	7,41	7	1,97	4	2,60	6	1,99	1	0,56	9	6,00	4	3,20		0,00
TOTAL	933	54	100,00	355	100,00	154	100,00	302	100,00	179	100,00	150	100,00	125	100,00	27	100,00

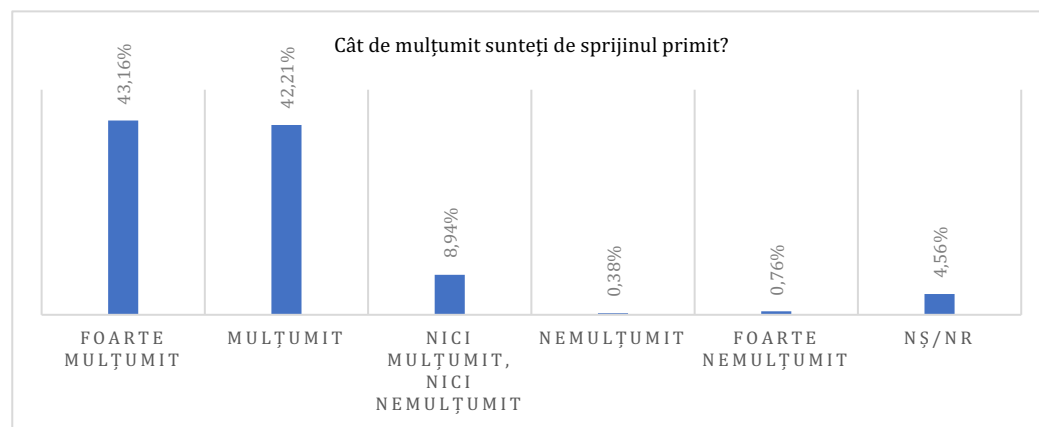

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

CÂT DE MULȚUMIT SUNTEȚI DE SPRIJINUL PRIMIT?	PROCENT / FRECVENȚĂ	
<i>Foarte mulțumit</i>	43,16%	227
<i>Mulțumit</i>	42,21%	222
<i>Nici mulțumit, nici nemulțumit</i>	8,94%	47
<i>Nemulțumit</i>	0,38%	2
<i>Foarte nemulțumit</i>	0,76%	4
<i>NȘ/NR</i>	4,56%	24
TOTAL		526
Fără răspuns		350

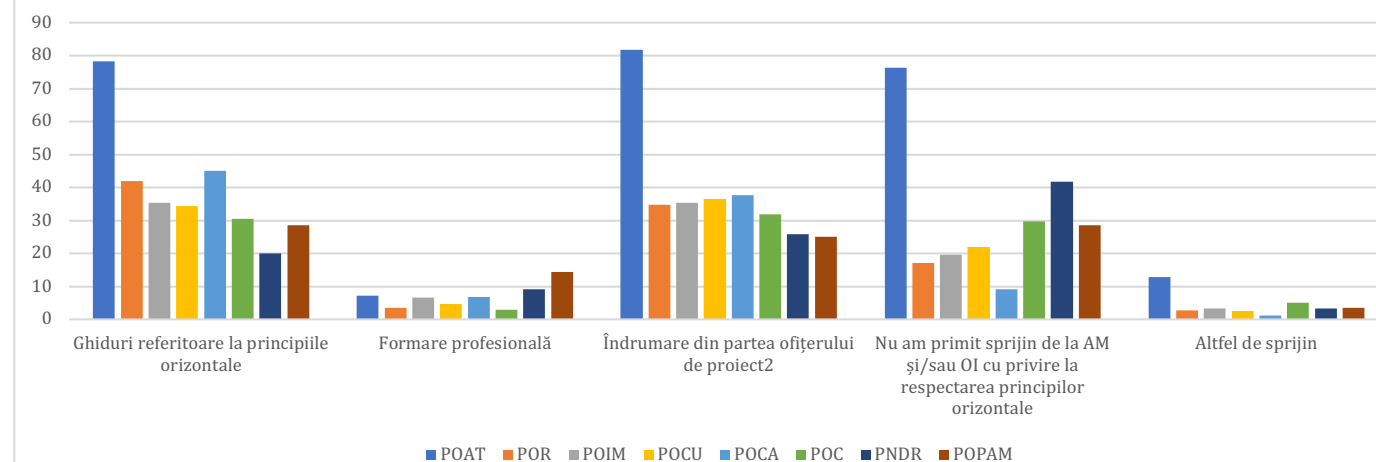
B. DEZVOLTAREA DURABILĂ ȘI ATENUAREA EFECTELOR SCHIMBĂRIILOR CLIMATICE

MĂSURI	TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Ghiduri referitoare la principiile orizontale</i>	303	20	78,18	142	41,89	54	35,29	97	34,40	79	45,14	43	30,50	24	20,00	8	28,57
<i>Formare profesională</i>	40	2	7,27	12	3,54	10	6,54	13	4,61	12	6,86	4	2,84	11	9,17	4	14,29

MĂSURI	TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Îndrumare din partea ofițerului de proiect</i>	292	20	81,82	118	34,81	54	35,29	103	36,52	66	37,71	45	31,91	31	25,83	7	25,00
<i>Nu am primit sprijin de la AM și/sau OI cu privire la respectarea principiilor orizontale</i>	218	9	76,36	58	17,11	30	19,61	62	21,99	16	9,14	42	29,79	50	41,67	8	28,57
<i>Altfel de sprijin</i>	35	4	12,73	9	2,65	5	3,27	7	2,48	2	1,14	7	4,96	4	3,33	1	3,57
TOTAL	888	55	100,00	339	100,00	153	100,00	282	100,00	175	100,00	141	100,00	120	100,00	28	100,00

Tipuri de sprijin primit de beneficiari de la AM sau OI pentru respectarea principiilor legate de dezvoltarea durabilă și atenuarea efectelor schimbărilor climatice

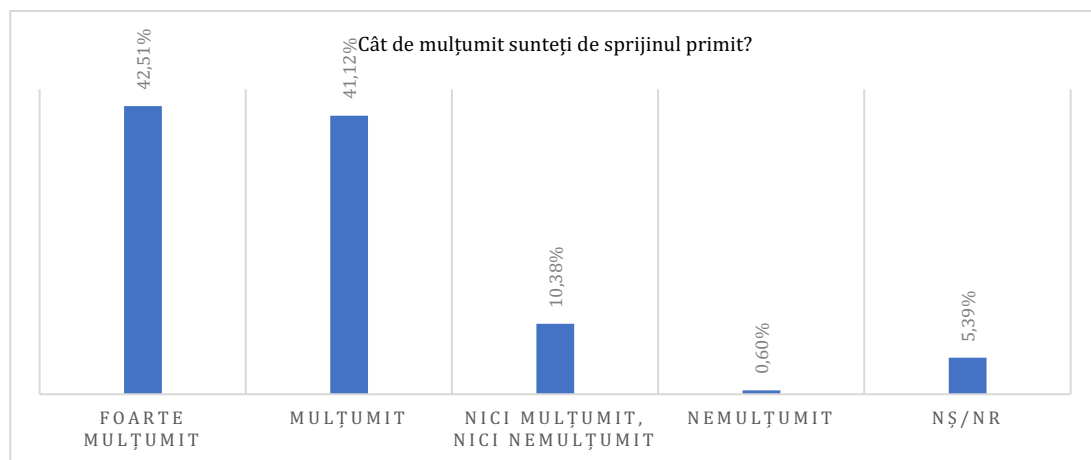

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

CÂT DE MULȚUMIT SUNTEȚI DE SPRIJINUL PRIMIT?	PROCENT / FRECVENȚĂ	
<i>Foarte mulțumit</i>	42,51%	213
<i>Mulțumit</i>	41,12%	206
<i>Nici mulțumit, nici nemulțumit</i>	10,38%	52
<i>Nemulțumit</i>	0,60%	3
<i>NȘ/NR</i>	5,39%	27
	TOTAL	501
	Fără răspuns	375

B. ATENUAREA EFECTELOR SCHIMBĂRILOR DEMOGRAFICE

MĂSURI	TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
<i>Ghiduri referitoare la principiile orizontale</i>	247	16	31,37	114	37,25	41	31,30	82	31,54	58	39,46	35	26,32	24	20,51	8	29,63
<i>Formare profesională</i>	24	1	1,96	10	3,27	7	5,34	6	2,31	9	6,12	3	2,26	7	5,98	3	11,11

UNIUNEA EUROPEANĂ

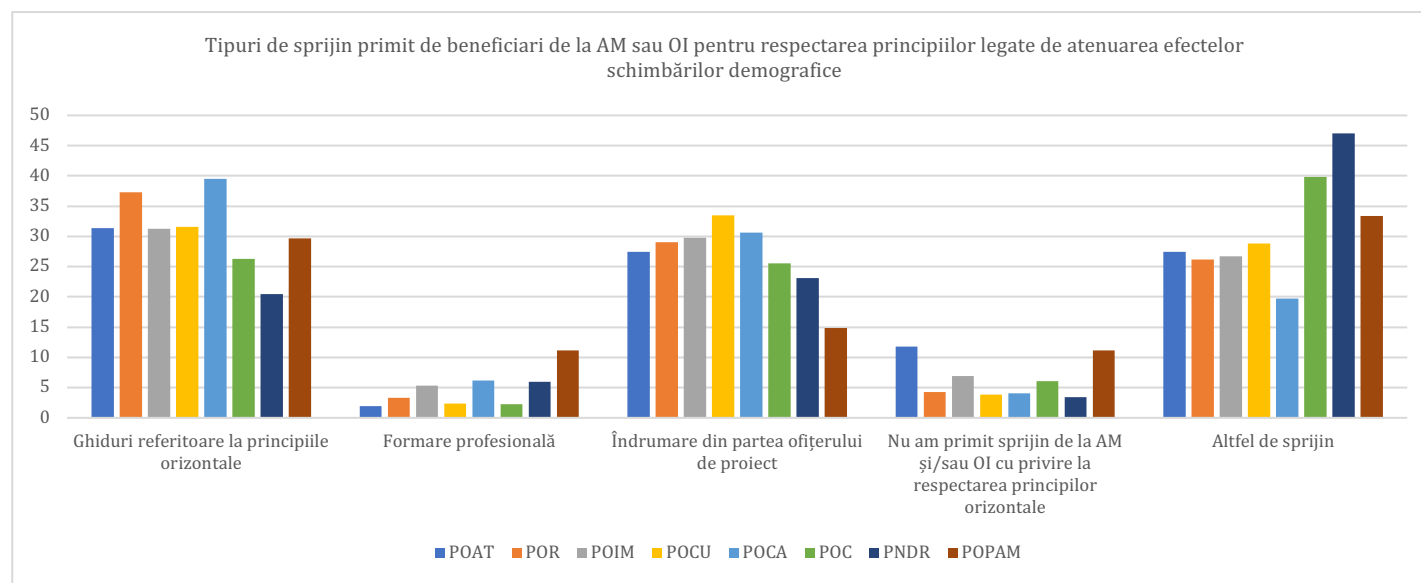

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

MĂSURI	TOTAL	POAT		POR		POIM		POCU		POCA		POC		PNDR		POPAM	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Îndrumare din partea ofițerului de proiect	216	14	27,45	89	29,08	39	29,77	87	33,46	45	30,61	34	25,56	27	23,08	4	14,81
Nu am primit sprijin de la AM și/sau OI cu privire la respectarea principiilor orizontale	50	6	11,76	13	4,25	9	6,87	10	3,85	6	4,08	8	6,02	4	3,42	3	11,11
Altfel de sprijin	276	14	27,45	80	26,14	35	26,72	75	28,85	29	19,73	53	39,85	55	47,01	9	33,33
TOTAL	813	51	100,00	306	100,00	131	100,00	260	100,00	147	100,00	133	100,00	117	100,00	27	100,00

CÂT DE MULȚUMIT SUNTEȚI DE SPRIJINUL PRIMIT?	PROCENT / FRECVENȚĂ	
<i>Foarte mulțumit</i>	39,32%	173
<i>Mulțumit</i>	40,23%	177
<i>Nici mulțumit, nici nemulțumit</i>	10,00%	44

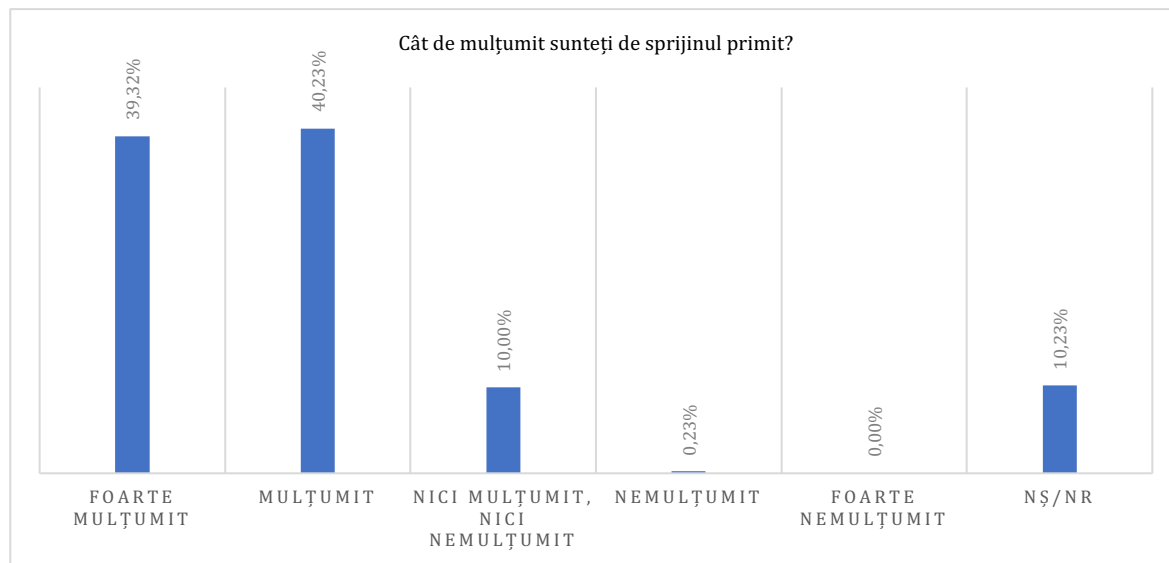

UNIUNEA EUROPEANĂ

CÂT DE MULȚUMIT SUNTEȚI DE SPRIJINUL PRIMIT?	PROCENT / FRECVENȚĂ	
<i>Nemulțumit</i>	0,23%	1
<i>Foarte nemulțumit</i>	0,00%	0
<i>NȘ/NR</i>	10,23%	45
	TOTAL	440
	Fără răspuns	436

Anexa 6. Analiza benchmark

Scopul acestei analize este de a evalua modul în care proiectele FESI finanțate în România au abordat principiile orizontale: egalitate de șanse, nediscriminare și accesibilitate (principiu aferent evaluării în cadrul temei C1) și dezvoltare durabilă (inclusiv răspuns la schimbările climatice - principiu aferent evaluării în cadrul temei C2)

A fost efectuată o cercetare privind evaluarea diferitelor inițiative europene în ceea ce privește alinierea lor la principiile orizontale pentru explora posibilitatea de a compara rezultate din România cu cele din alte țări. Constatările cercetării indică faptul că exercițiile de evaluare au fost de natură calitativă, în special atunci când privesc principiile egalității de gen, de șanse și de tratament și nediscriminări.

Nu a fost găsită nicio evaluare ex-post care ar putea fi utilizată pentru analiza benchmarking. Prin urmare, au fost create puncte de referință pe baza răspunsurilor oferite chestionarului adresat beneficiarilor FESI. Pe baza cadrului de evaluare elaborat în etapa inițială, o serie de "răspunsuri model" au fost generate, iar răspunsurile date de beneficiari au fost comparate cu răspunsurile „ideale”.

Astfel, fiecare răspuns la chestionar este evaluat împotriva unui „răspuns model” pentru fiecare temă. Temele și subtemele analizate sunt:

- Tema C1.
  - Promovarea egalității de șanse între bărbați și femei
  - Combaterea discriminării
  - Creșterea accesibilității
- Tema C2.
  - Utilizarea eficientă a resurselor
  - Biodiversitatea
  - Resiliența la dezastre și gestiunea acestora
  - Răspuns la schimbările climatice și protecția mediului

În plus, eficacitatea sprijinului oferit de autoritățile de gestionare (întrebările 32-35 din chestionar) este evaluată separat, deoarece se presupune că autoritățile ar fi putut ghida beneficiarii.

Numărul maxim de acțiuni care ar putea fi luate variază semnificativ între diferitele principii. Prin urmare, am creat un punct de referință adaptat. Pentru ca un proiect să fie luat în considerare ca bună practică în conformitate cu principiile orizontale dintr-o temă, proiectul ar trebui să răspundă pozitiv la cel puțin o variantă de la întrebările generale (întrebarea 6 pentru C1 și întrebarea 14 pentru C2) și să răspundă pozitiv în minimum patru acțiuni specifice pentru fiecare subtemă (un punct va fi dat pentru un răspuns pozitiv într-o întrebare).

Există așadar doi pași în abordarea benchmarking: întrebarea generală; și întrebarea de acțiune specifică. Abordarea cu două etape a fost creată pentru a exclude proiectele care dau un răspuns pozitiv în întrebarea generală, dar nu iau nicio măsură specifică.

Întrebarea generală se referă la tipurile de măsuri pe care le-au luat beneficiarii pentru a se conforma principiilor care intră sub incidența Temei C1 (întrebarea 6) sau Tema C2 (întrebarea 14). Întrebările privind acțiunile sunt formulate pentru a identifica acțiuni concrete întreprinse de beneficiari. De exemplu, în cazul egalității de șanse (Tema C1) în cadrul întrebării 8 chestionarul se referă la tipuri de măsuri pe care le-au implementat beneficiarii pentru a asigura egalitatea de șanse. Sunt 11 acțiuni posibile, prin urmare, scorul maxim teoretic pentru această acțiune este de 11 puncte. Dar în analiză am acordat punctaj pentru răspunsurile de la întrebarea 8 doar celor care au ales cel puțin o opțiune la întrebarea 6.

În Tabelul 1, punctajul maxim bazat pe luarea tuturor acțiunilor este prezentat pentru fiecare principiu orizontal. Alături de aceasta, prezentăm, de asemenea, și **punctajul de referință**. Proiectele care îndeplinesc sau depășesc acest punctaj de referință sunt considerate a efectua acțiuni suficiente pentru principiul orizontal.

Tabel 4. Sistemul de benchmarking

Principii orizontale	Întrebarea generală	Întrebarea privind acțiunile specifice	Punctaj maxim	Punctaj de referință (Benchmark)
Tema C1	6	toate cele de mai jos		
Egalitate de șanse	6	8	11	4
antidiscriminare	6	10	9	4
accesibilitate	6	12	4	3

Principii orizontale	Întrebarea generală	Întrebarea privind acțiunile specifice	Punctaj maxim	Punctaj de referință (Benchmark)
Tema C2	14	toate cele de mai jos		
eficiența utilizării resurselor	14	16 și 24	12	4
biodiversitate	14	18	6	3
managementul dezastrelor și reziliență	14	22	7	3
răspuns la schimbările climatice și protecția mediului	14	20 și 26	13	4

Benchmark-ul este adaptat ușor în funcție de scorul maxim pe principiu orizontal. De exemplu, am redus criteriul de referință de la patru la trei puncte pentru unele acțiuni (accesibilitate, biodiversitate, managementul dezastrelor și reziliență). Benchmark-ul pentru accesibilitate este cel mai apropiat de scorul maxim. Cu toate acestea, prin scăderea acestuia ar însemna că trecerea criteriului de referință nu mai reflectă eforturile semnificative de adresare a principiului orizontal, deoarece toate cele trei opțiuni sunt complementare.

Eșantionul include 862 de răspunsuri din partea beneficiarilor din FESI 2014-2020. Majoritatea respondenților sunt reprezentanți ai unor instituții din administrația publică locală (260) și ONG-uri (107). Un număr semnificativ de respondenți reprezintă de IMM-uri (95) și microîntreprinderi (87).

Majoritatea respondenților sunt beneficiari ai POR (331), urmate de POCU (272) și POIM (137).

Înainte de a specifica acțiunile concrete pe care le-au întreprins, fiecare respondent a fost întrebat dacă proiectul a vizat în mod specific principiul orizontal în cauză. Fiecare proiect poate aborda unul sau mai multe principii orizontale.

319 de proiecte și-au în mod specific utilizarea eficientă a resurselor. 237 de proiecte promovează egalitatea de șanse și 212 protecția mediului.

Pe de altă parte, proiectul mediu/ideal abordează în mod specific doar două principii orizontale diferite.

Cu toate acestea, doar 152 din cele 836 de proiecte au punctaje care conduc la niveluri egale sau peste punctajul de referință/benchmark stabilit.

Această nepotrivire între abordarea principiilor orizontale și acțiunile (ilustrate prin proiectele care trec de punctajul de referință/benchmark) poate indica o planificare optimistă care nu a fost tradusă în acțiuni în timpul fazei de implementare.

Contribuția proiectelor la egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate

În total, 564 de proiecte raportează că au implementat cel puțin un tip de măsură pentru a respecta principiile aferentei temei C1 (cel puțin o opțiune aleasă în întrebarea 6).

401 de proiecte (75% din cele care au abordat principiul) nu au transpus principiul în acțiuni concrete și nu au trecut de punctajul de referință pentru niciunul dintre principiile orizontale aflate sub Tema C1, deși au raportat cel puțin un tip de măsură pentru a respecta principiile aferente temei. Din aceste 401 de proiecte, 304 de proiecte (57% din cele calificate) nu au raportat acțiuni concrete pentru niciunul dintre principiile orizontale.

În concluzie, doar 24% dintre proiecte îndeplinesc punctajul de referință pentru cel puțin unul dintre cele trei principii orizontale ale Temei C1. Mai mult de 75% din proiectele care trecând criteriul de referință pentru această temă au primit o formă de asistență din partea Autorității de Management (întrebarea 32). Nivelul de sprijin între proiecte care nu trece de nivelul de referință este similar, cu puțin peste 70%. Acest lucru sugerează că lipsa de asistență / conștientizare nu este principalul motiv pentru care nu a reușit să treacă punctajul de referință pentru oricare dintre cele trei principii orizontale din această temă.

Sub principiul orizontal al egalității de șanse există 11 acțiuni aplicabile care puteau fi implementate. Din cele 564 care au declarat că abordează principiile aferente Temei C1, doar 114 (20%) au raportat patru sau mai multe acțiuni, referință stabilite pentru o contribuție semnificativă a proiectelor la egalitatea de șanse.

Cea mai comună acțiune raportată este "eliminarea tuturor formelor de discriminare directă", urmată de "eliminarea tuturor formelor de discriminare indirectă". Acestea sunt urmate de "asigurarea participării egale a femeilor și bărbaților pe piața forței de muncă" și la "educație și formare". Cea mai puțin întreprinsă acțiune este "discriminarea pozitivă", urmată de "reconcilierea muncii și a vieții de familie".

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proportia proiectelor care trec criteriul de referință variaza semnificativ între organizații. Universitățile, ONG-urile și IMM-urile au cele mai mari rate de trecere (10 - 28%). Pe de altă parte, instituțiile publice tind să aibă punctajele cele mai mici (3 - 8% îndeplinesc punctajul de referință). Cu toate acestea, autoritățile publice locale tind să depășească instituțiile publice centrale.

Un motiv potențial pentru această diferență între instituțiile publice și cele non-publice poate proveni din faza de planificare. Organizațiile din afara domeniului public (ONG-uri, IMM-uri și altele) au tendința de a funcționa într-un mediu mai competitiv. Prin urmare, ar putea fi că mai mult efort este pus în scena propunerii de proiect de către astfel de organizații.

Sub principiul orizontal al combaterii discriminării există 9 acțiuni aplicabile care puteau fi implementate. Din cele 564 care au declarat că abordează principiile aferente Temei C1, 74 (13%) au raportat patru sau mai multe acțiuni, referință stabilite pentru o contribuție semnificativă a proiectelor la nediscriminare.

Cele mai comune acțiuni raportate sunt "asigurarea unei participări echilibrate la piața muncii, indiferent de caracteristicile protejate", urmată de "eliminarea tuturor formelor de discriminare directă". Acestea sunt urmate de eliminarea "discriminării indirecte" și asigurarea egalității de șanse în "educație și formare". Cele mai puțin populare acțiuni sunt cele două referitoare la "discriminarea pozitivă".

Sub principiul orizontal al asigurării accesibilității, există 4 acțiuni aplicabile care puteau fi implementate. Din cele 564 care au declarat că abordează principiile aferente Temei C1, doar 15 proiecte (3%) au raportat trei sau mai multe acțiuni pentru asigurarea accesibilității. Acest lucru se datorează parțial numărului mic de opțiuni din această secțiune

Cea mai comună acțiune raportată este "asigurarea accesibilității infrastructurii fizice", raportată în 112 (20%) proiecte.

Contribuția proiectelor la dezvoltare durabilă

Marea majoritate a proiectelor cu privire la care s-au primit răspunsuri se concentrează pe schimbările climatice sau pe dezvoltarea durabilă, în timp ce managementul dezastrelor și reziliența sunt cel mai puțin abordate.

Doar 133 de proiecte (15%) au răspuns la întrebarea generală referitoare la abordarea principiului dezvoltării durabile. Dintre acestea, 76 de proiecte (57%) nu au trecut de punctajul de referință/benchmark, deși au raportat cel puțin un tip de măsură pentru a respecta principiile Temei C2. Din aceste proiecte, 21 nu a raportat nicio acțiune concretă (16%).

În concluzie, sub jumătate din proiecte (42%) u trecut de punctajul de referință/benchmark pentru cel puțin unul dintre cele patru principii elemente aferente ale temei C2 (eficiența utilizării resurselor, biodiversitate, managementul dezastrelor și reziliență și răspuns la schimbările climatice).

În mod similar cu Tema C1, mai mult de 75% din proiectele care trec de referință pentru această temă au primit o formă de asistență din partea Autorității de Management (întrebarea 34). Nivelul de sprijin între proiecte care nu trece prin orice punct de referință este ușor mai mare, cu 84% primind un fel de sprijin.

Dezvoltare durabilă și utilizarea eficientă a resurselor

Principiul orizontal al dezvoltării durabile este combinat cu utilizarea eficientă a resurselor în cadrul analizei benchmarking. Există 12 acțiuni aplicabile puteau fi implementate. Din cele 133 de proiecte care au răspuns că aplică măsuri pentru dezvoltare durabilă (adică întrebarea 14), 42 de proiecte (32%) au raportat patru sau mai multe acțiuni, adică de referință stabilită pentru o contribuție semnificativă.

Cea mai comună acțiune raportată este "eficiența utilizării materiilor prime", urmată de reducerea cantității de "materiale utilizate" și "deșeuri generate". Acest lucru are sens, deoarece astfel de acțiuni sunt, de asemenea, legate de eficiența economică. "Asigurarea calității apei" și "tratamentul cu apă reziduală" sunt acțiunile cele mai puțin frecvente, eventual deoarece acestea poartă un cost mai mare sau sunt legate de proiecte pe care numai autoritățile locale / guvernamentale le-ar putea face.

Pentru dezvoltarea durabilă, în special, 66 de proiecte au identificat cele mai importante tipuri de riscuri, iar 52 de proiecte au pus în aplicare o strategie de gestionare a riscurilor și de reziliență. Aceasta înseamnă că majoritatea proiectelor au reușit să facă pasul de la identificarea riscurilor până la elaborarea de măsuri pentru abordarea acestor riscuri.

Biodiversitate

UNIUNEA EUROPEANĂ

În conformitate cu principiul orizontal al promovării biodiversității, există 6 acțiuni aplicabile care puteau fi întreprinse. Din cei 133 de beneficiari care au răspuns că aplică măsuri orizontale de dezvoltare durabilă, doar 9 au raportat trei sau mai multe acțiuni (7%), referința stabilită pentru contribuția semnificativă la biodiversitate.

Cea mai frecventă acțiune raportată este „protecția ariilor naturale”, urmată de „măsuri proactive de cunoaștere a regulilor siturilor protejate”. Acesta ar fi minimul așteptat de la un proiect care interacționează cu zonele naturale.

Cea mai puțin comună opțiune este „a evita fragmentarea habitatului”. A fost selectat doar în 15 proiecte.

Reziliența la dezastre

În conformitate cu principiul orizontal al rezistenței la dezastre, puteau fi aplicate 7 acțiuni. Doar 6 proiecte (5%) au îndeplinit sau au depășit standardul de trei acțiuni. Cea mai populară acțiune este „pregătirea pentru reziliență”, urmată de „identificarea și utilizarea scenariilor de risc”. În total, 62 de proiecte s-au concentrat pe rezistența la dezastre, iar dintre acestea, 9 proiecte sunt implementate pentru a îmbunătăți funcțiile de protecție ale ecosistemelor naturale.

Schimbări climatice

În conformitate cu principiul orizontal al răspunsului la schimbări climatice, puteau fi aplicate 13 acțiuni. Din cele 133 de proiecte eligibile pentru această categorie, 23 de proiecte (17%) au îndeplinit sau au depășit scorul de referință de patru acțiuni.

Una dintre cele mai populare măsuri este „reducerea emisiilor cu efect de seră” (53 de proiecte). Cu toate acestea, se pare că acestea au fost rareori cuantificate, doar 8 proiecte folosind „bilanțul de carbon” pentru a calcula impactul lor.

Concluzii

Pe scurt, multe proiecte vizează în mod specific abordarea unui principiu orizontal, dar nu trec de scorul de referință relevant. De exemplu, din cele 237 de proiecte care vizează în mod special asigurarea egalității de șanse, doar 114 implementează patru măsuri sau mai mult în acest scop. Se pare că unele proiecte ar putea să nu fi terminat implementarea, așa că nu pot răspunde dacă își îndeplinesc obiectivele specifice.

Numărul de proiecte care urmăresc să abordeze un principiu orizontal, dar care nu ating criteriul de referință, poate varia foarte mult între principiile orizontale. De exemplu, din cele 237 de proiecte care vizează în mod special egalitatea de șanse egale, 114 (48%) implementează patru măsuri sau mai mult în acest scop. Pe de altă parte, în timp ce 99 de proiecte vizează în mod specific conservarea biodiversității, doar 9 dintre acestea (10%) trec de standardul stabilit la trei acțiuni.

În general, pare să existe o nepotrivire între planificarea pentru abordarea principiilor orizontale și punerea în aplicare a acțiunilor în acest scop. Deși majoritatea proiectelor raportează că au implementat cel puțin un anumit tip de măsură pentru temele C1 și C2, un subset mare dintre acestea nu menționează nicio acțiune anume (304 și, respectiv, 21).

Un număr foarte mic de proiecte au fost nemulțumite de sprijinul acordat de AM (cinci și trei pentru Tema 1 și respectiv 2). Aceasta se compară cu 442 și 412 proiecte „satisfăcute” pentru cele două teme. Cu toate acestea, din cele 571 care se califică pentru oricare dintre temele C1 și C2, 106 proiecte (19%) au susținut că nu au primit sprijin. Acest lucru sugerează că lipsa de sprijin/conștientizare nu este principalul motiv din spatele eșecului în atingerea scorului de referință.

Anexa 7. Analiza GIS

Această secțiune prezintă rezultatele analizei GIS (Geographic Information System), privind localizarea proiectelor contractate în cadrul Axelor Prioritare 8, 10 și 13 în cadrul Programul Operațional Regional.

Metodologia

GIS (Geographic Information System) este o metodă prin care cercetătorii și analiștii crează, gestionează și analizează date. GIS integrează în cadrul unei hărți date geocrafice (țări, regiuni, localități, zone, râuri etc) și date descriptive (trend-uri demografice, intervenții publice, etc.). Acest sistem oferă o bază pentru cartografiere și analiză care este folosită în multe domenii. GIS îi ajută pe cercetători și analiști să înțeleagă tiparele, relațiile și contextul geografic. Beneficiile includ o mai bună gestionare și luare a deciziilor, și o comunicare mai bună a rezultatelor unei intervențiilor. Pentru efectuarea analizei de față, echipa de cercetare a utilizat sistemul ArcGIS, prin care a realizat următoarele hărți:

- suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 8 cu trendurile de îmbătrânire a populației pe județe și pe localități. Prin trend demografic, echipa de cercetare se referă la procentul populației de peste 65 de ani, din populația actuală. Trend-ul demografic a fost stabilit pentru această analiză prin calcularea diferenței între procentul populație cu vârsta peste 65 de ani în anii 2012 și 2021;
- suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 10, OS 1 și AP 4, OS 4 cu populația preșcolară pe județe și pe localități;
- suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 10, OS 2 cu trend-ul demografic în populația de 14-19 ani pe județe și pe localități. Harta a fost realizată în format *heat wave* pentru a prezenta în mod mai eficient localitățile în care au avut loc cele mai mari descreșteri în populația de 14-19 ani
- suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 13 cu trend-ul de emigrație pe județe și pe localități.

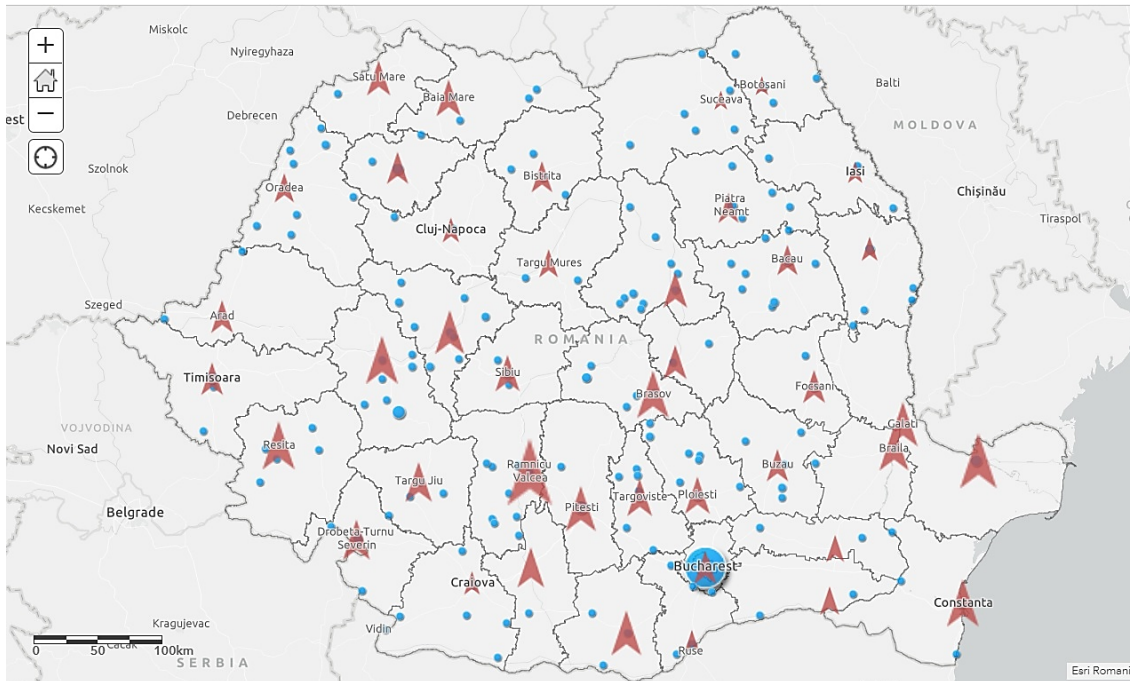
Analiza

Această secțiune prezintă rezultatele cartografierii realizate prin GIS. Așa cum a fost prezentat în cadrul metodologiei, proiectele contractate în cadrul AP 8, 10 și 13 au fost suprapuse cu date privind trend-ul demografic în România.

a) **Suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 8 cu trendurile de îmbătrânire a populației pe județe și pe localități**

Harta 1. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP8 și trend-ul demografic privind îmbătrânirea populației la nivel de județ

Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: **Punctele albastre** de pe hartă reprezintă localitățile care au contractat proiecte în cadrul POR AP8. Mărimea **punctelor** poate să difere în funcție de numărul de proiecte contractat pe localitate, punctul fiind mai mare cu cât localitatea a contractat mai multe proiecte în cadrul acestei AP. **Săgeata în sus roșie** indică trend-ul demografic privind procentul populației de peste 65 de ani în perioada 2012-2021 (datele pentru anul 2011 nu au fost disponibile) la nivel de județ. Trend-ul demografic a fost stabilit pentru această analiză prin calcularea diferenței în procentul populației cu vârsta peste 65 de ani între anii 2012 și 2021. În toate județele a reieșit o creștere a populației cu vârsta peste 65 de ani în anul 2021. Cu cât mai mare este această creștere cu atât mai mare este **săgeata**.

Conform rezultatelor cartografierii realizate pentru suprapunerea proiectelor finanțate în cadrul POR AP 8 cu trend-urile de îmbătrânire a populației pe județe, județele care înregistrează cele mai ridicate creșteri în populația de peste 65 de ani nu beneficiază de proiecte finanțate prin POR AP 8. Județele Tulcea, Galați, Teleorman și Brașov înregistrează creșteri semnificative în populația de peste 65 de ani în ultimii 10 ani, însă acestea beneficiază de un număr redus de proiecte contractate în cadrul POR AP 8.

Județele Iași, Suceava, Bacău, Piatra Neamț și Bihor, care au rate scăzute de creștere a populației de peste 65 de ani beneficiază de multe proiecte finanțate prin POR AP8.

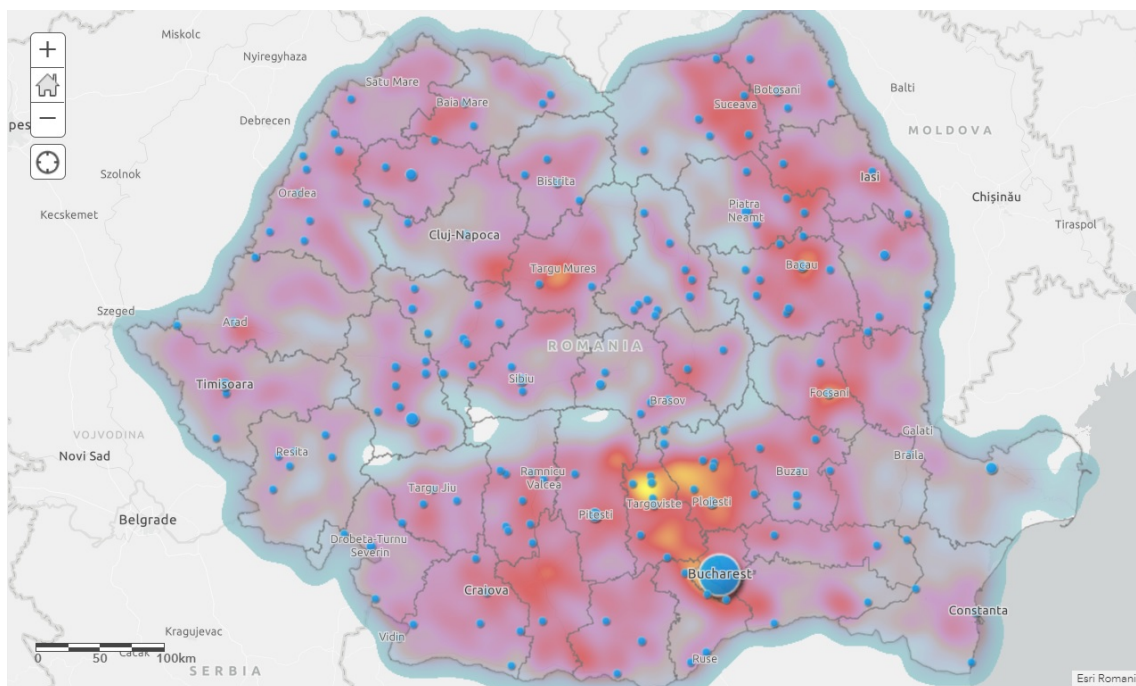
O localizare bună a proiectelor se regăsește în restul județelor care nu au fost menționate în cadrul analizei, în special Vâlcea, Alba-Iulia, Hunedoara, Reșița, Ploiești și Târgoviște.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Harta 2. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP8 și trend-ul demografic privind îmbătrânirea populației la nivel de localitate

Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: Amploarea fenomenului îmbătrânirii populației României (perioada 2011-2021) la nivel de localitate este reprezentat în format de heat map. Amploarea este reprezentată în două culori: albastru, unde îmbătrânirea populației are o rată mai mică și roșu, unde îmbătrânirea populației are o rată mai ridicată. Cu cât culoarea este mai accentuată, cu atât rata îmbătrânirii este mai ridicată în zona respectivă.

Când cartografierea a fost realizată la nivel de localitate, se pot identifica zone intra-județene unde amploarea creșterii populației de peste 65 de ani este ridicată. De exemplu, județele Dâmbovița și Prahova nu s-au evidențiat în cartografierea realizată la nivel de județ. Însă, în cadrul cartografierii la nivel de localitate, se poate observa un cluster de localități din Dâmbovița și Prahova care înregistrează o rată de îmbătrânire foarte ridicată. De asemenea, există o zonă similară intra-județeană între Dâmbovița, Giurgiu și Ilfov, care înregistrează o rată ridicată în rata de îmbătrânire a populației.

În multe județe, rata de îmbătrânire a populației diferă între localități. Cel mai bun exemplu este județul Vrancea, unde în partea de est a județului, unde este localizată și reședința de județ, se înregistrează o rată ridicată de îmbătrânire a populației, în timp ce în restul județului se înregistrează o rată de îmbătrânire scăzută. Alte exemple se pot evidenția în județul Iași, Maramureș, Bihor, Arad, Tulcea și Constanța.

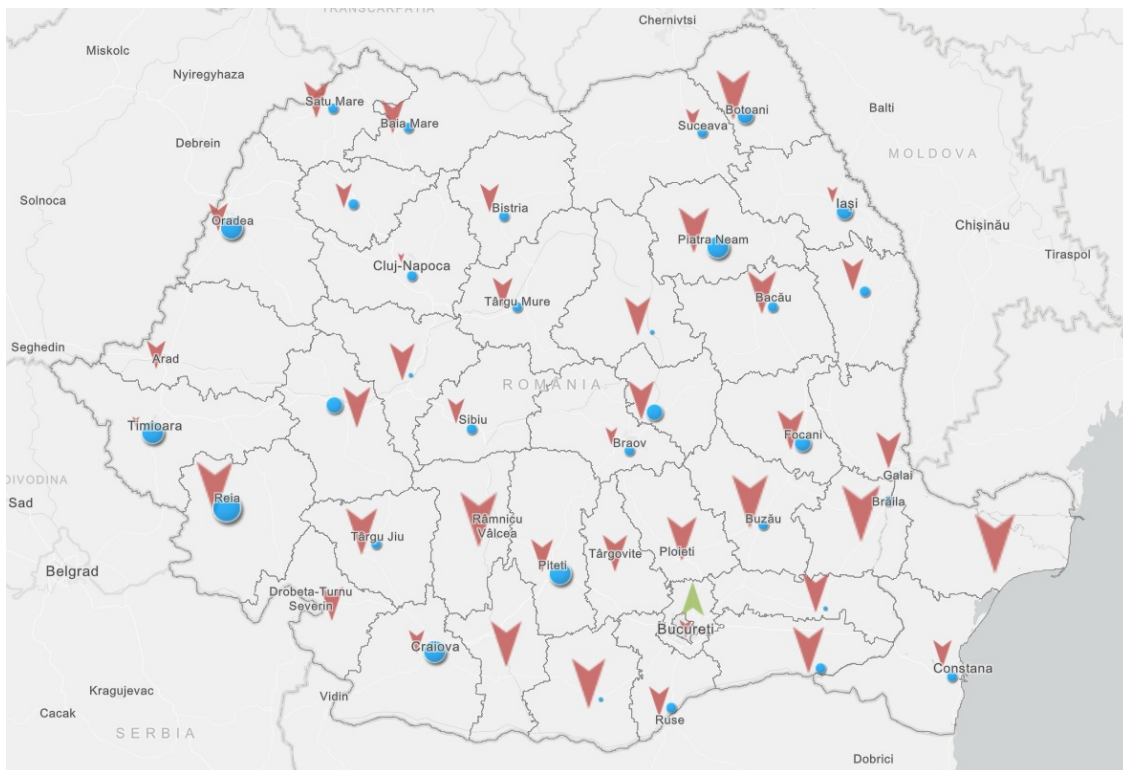
UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

b) Suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 4, OS 4, cu populația preșcolară pe județe și pe localități

Harta 3. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP4, OS4 și trend-ul demografic privind populația preșcolară

Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: **Punctele albastre** de pe hartă reprezintă localitățile care au contractat proiecte în cadrul POR AP4, OS4. Mărimea **punctelor** poate să difere în funcție de numărul de proiecte contractat pe localitate, punctul fiind mai mare cu cât localitatea a contractat mai multe proiecte în cadrul acestei AP.

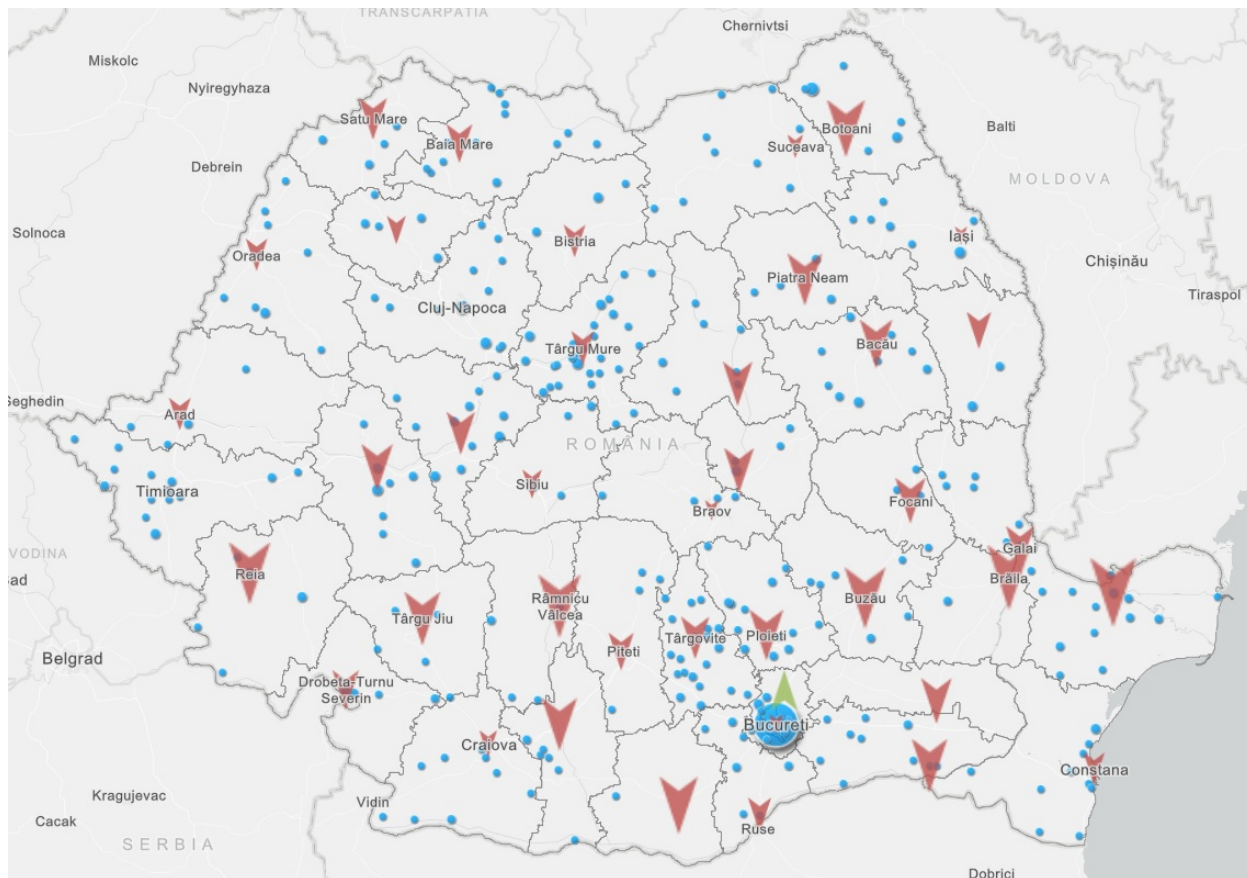
Săgeata în jos roșie indică trend-ul demografic privind populația preșcolară în perioada 2011-2021 la nivel de județ. Trend-ul demografic a fost stabilit pentru această analiză prin calcularea diferenței în procentul populație preșcolare între anii 2012 și 2021. În toate județele a reieșit o scădere a populației preșcolare în anul 2021. Cu cât mai mare este această scădere cu atât mai mare este **săgeata**.

Cu excepția județului Ilfov, toate județele din România înregistrează scăderi în procentul populație preșcolare. Județele cu cele mai mici scăderi în populația preșcolară sunt Iași, Timiș, Cluj, Dolj, Suceava și București. Județele Timiș, Dolj, Bihor și Iași, care au printre cele mai mici rate în scăderea populației preșcolare, beneficiază de un număr ridicat proiecte finanțate în cadrul AP4 și OS 4. Municipiile Timișoara, Craiova și Oradea au contractat fiecare câte 4 proiecte, în timp ce Municipiul Iași a contractat 3 proiecte. Deși în județul Ilfov se înregistrează o creștere în populația preșcolară, nici o localitate din cadrul acestui județ nu a contractat un proiect în cadrul AP4, OS4. În harta de mai sus se poate observa cum județele cu cele mai ridicate rate în scăderea procentului populației preșcolare, Tulcea, Brăila și Vâlcea, nu au contractat nici un proiect în cadrul POR AP4, OS4. Județul Caraș Severin, care are de asemenea o rată ridicată în scăderea populației preșcolare, a contractat 5 proiecte prin Municipiul Reșița, în timp ce în județul Botoșani, de asemenea cu o rată ridicată în scăderea populației preșcolare, au fost contractate 3 proiecte.

c) Suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 10, OS 1 cu populația preșcolară pe județe și pe localități

Harta 4. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP10, OS1 și trend-ul demografic privind populația preșcolară la nivel de județ

Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: **Punctele albastre** de pe hartă reprezintă localitățile care au contractat proiecte în cadrul POR AP10, OS1. Mărimea **punctelor** poate să difere în funcție de numărul de proiecte contractat pe localitate, punctul fiind mai mare cu cât localitatea a contractat mai multe proiecte în cadrul acestei AP.

Săgeata în jos roșie indică trend-ul demografic privind populația preșcolară în perioada 2011-2021 la nivel de județ. Trend-ul demografic a fost stabilit pentru această analiză prin calcularea diferenței în procentul populației preșcolare între anii 2012 și 2021. În toate județele a reieșit o scădere a populației preșcolare în anul 2021. Cu cât mai mare este această scădere cu atât mai mare este **săgeata**.

Cu excepția județului Ilfov, toate județele din România înregistrează scăderi în procentul populației preșcolare. Județele cu cele mai mici scăderi în populația preșcolară sunt Iași, Timiș, Cluj, Dolj, Suceava și București. Deși aceste județe au ratele cele mai scăzute în procentul populației preșcolare, acestea beneficiază de un număr ridicat de proiecte finanțate în cadrul AP10, OS1. Județele Tulcea, Brăila și Teleorman Vâlcea, Caras-Severin și Buzău înregistrează scăderi semnificative în populația preșcolară din România. În județele Tulcea Vâlcea, Caras-Severin și Buzău au fost contractat un număr ridicat de proiecte, însă nu același lucru nu se poate spune și despre județele Brăila și Teleorman, unde numărul de proiecte contractate este scăzut. Un număr ridicat de proiecte a fost contractat și în cadrul județelor Mureș, Dâmbovița și Cluj, deși scăderea populației preșcolare nu este la fel de severă precum în cadrul județelor ante-menționate.

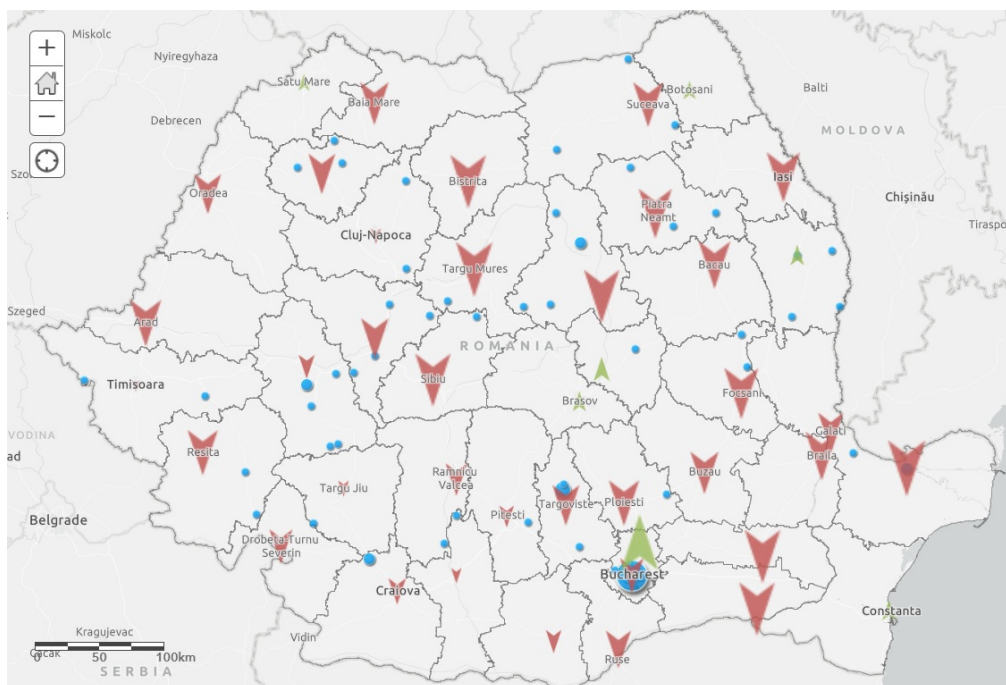

UNIUNEA EUROPEANĂ

d) Suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 10, OS 2 cu trend-ul demografic în populația de 14-19 ani pe județe și pe localități

Harta 5. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP10, OS2 și trend-ul demografic privind populația cu vârsta 15-19 ani la nivel de județ

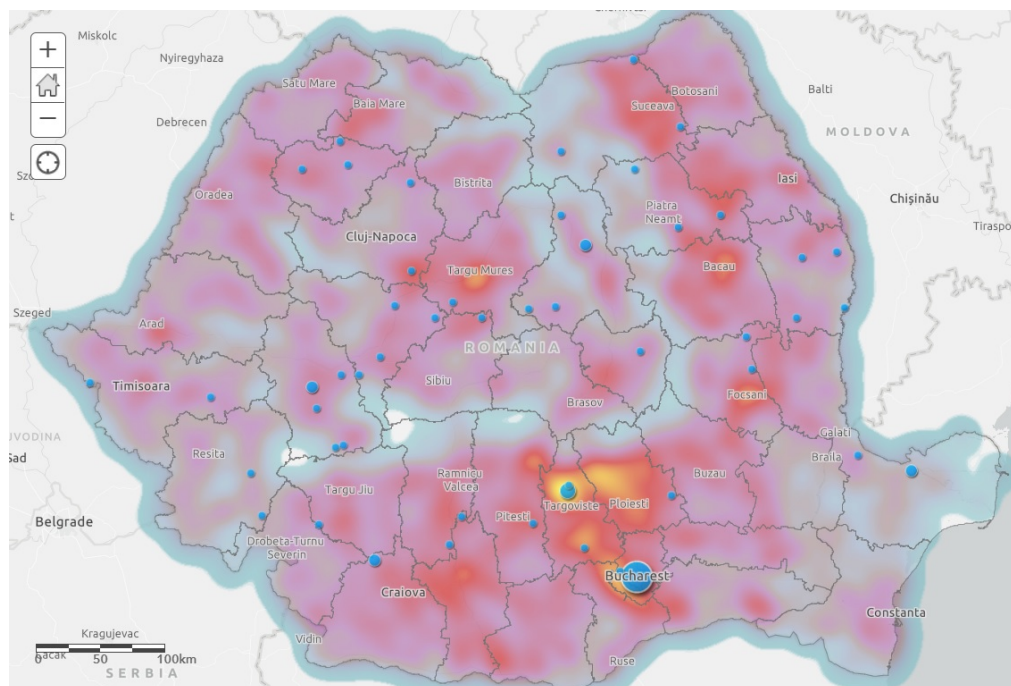
Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: **Punctele albastre** de pe hartă reprezintă localitățile care au contractat proiecte în cadrul POR AP10, OS2. Mărimea **punctelor** poate să difere în funcție de numărul de proiecte contractat pe localitate, punctul fiind mai mare cu cât localitatea a contractat mai multe proiecte în cadrul acestei AP.

Săgeata în jos roșie indică trend-ul demografic privind populația cu vârsta între 15-19 ani în perioada 2011-2021 la nivel de județ. Trend-ul demografic a fost stabilit pentru această analiză prin calcularea diferenței în procentul populației cu vârsta între 15-19 ani între anii 2012 și 2021. În toate județele a reieșit o scădere a populației cu vârsta între 15-19 ani în anul 2021. Cu cât mai mare este această scădere cu atât mai mare este **săgeata**.

Majoritatea județelor din România înregistrează o scădere în procentul populației cu vârsta între 15-19 ani din totalul populației. Singurele județe care înregistrează creșteri sunt Ilfov, Covasna, Brașov, Vaslui, Constanța, Satu Mare și Botoșani. Cu excepția județului Ilfov, creșterile în populația cu vârsta între 15-19 ani în restul județelor sunt scăzute. Dinre aceste județe, au fost contractate proiecte în cadrul AP10, OS2 doar în județele Vaslui și Covasna. Cele mai multe proiecte au fost contractate în județele București, Hunedoara, Harghita, Dâmbovița și Alba. Județele Călărași, Ialomița, Brăila și Galați, deși înregistrează scăderi ridicate în procentul populației cu vârsta între 15-19 ani, nu beneficiază de proiecte finanțate prin AP10, OS2.

Harta 6. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP10, OS2 și trend-ul demografic privind populația cu vârsta 15-19 ani la nivel de localitate

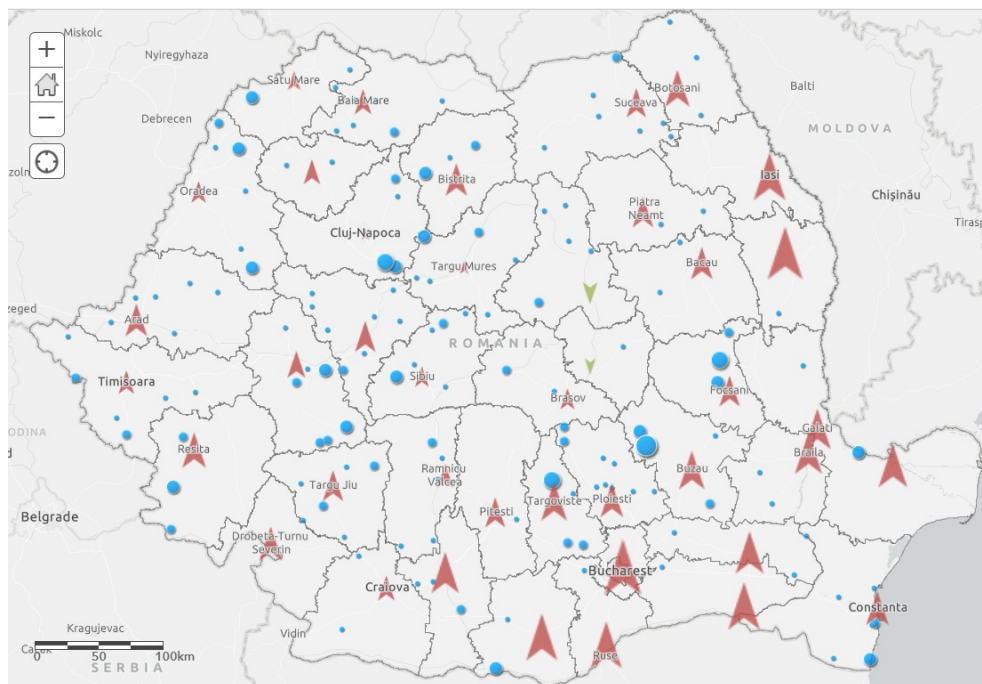
Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: Amploarea scăderii populației cu vârsta între 15-19 ani în România (perioada 2011-2021) la nivel de localitate este reprezentat în format de heat map. Amploarea este reprezentată în două culori: albastru, unde scăderea populației cu vârsta între 15-19 ani are o rată mai mică și roșu, unde scăderea populației cu vârsta între 15-19 ani are o rată mai ridicată. Cu cât culoarea este mai accentuată, cu atât scăderea este mai ridicată în zona respectivă.

Precum în cazul Hărților 2 și 4, harta de mai sus identifică zone intra-județene unde amploarea scăderii populației cu vârsta între 15-19 ani este foarte ridicată. Zonele identificate de către harta de mai sus se regăsesc și în cadrul Hărții 2 și 4, anume clusterul de localități din Târgoviște și Prahova, Târgoviște, Giurgiu și Ilfov, Iași și Piatra Neamț), dar la care se mai adaugă și alte zone, precum zona dintre Focșani și Galați, Olt și Teleorman. De asemenea, se pot observa diferențe ușoare în interiorul județelor, unele localități fiind mai puțin afectate de scăderea populației cu vârsta între 15-19 ani, altele fiind afectate mai mult.

e) Suprapunerea proiectelor finanțate în POR AP 13 cu trend-ul de emigrație pe județe și pe localități

Harta 7. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP13 și trend-ul demografic privind emigrația la nivel de localitate

Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: **Punctele albastre** de pe hartă reprezintă localitățile care au contractat proiecte în cadrul POR AP13. Mărimea **punctelor** poate să difere în funcție de numărul de proiecte contractat pe localitate, punctul fiind mai mare cu cât localitatea a contractat mai multe proiecte în cadrul acestei AP. **Săgeata în sus roșie** indică trend-ul demografic privind emigrația în perioada 2011-2021 la nivel de județ. Trend-ul demografic a fost stabilit pentru această analiză prin calcularea diferenței în rata emigrației între anii 2012 și 2021. În toate județele a reieșit o creștere a ratei emigrației în anul 2021. Cu cât mai mare este această creștere cu atât mai mare este **săgeata**.

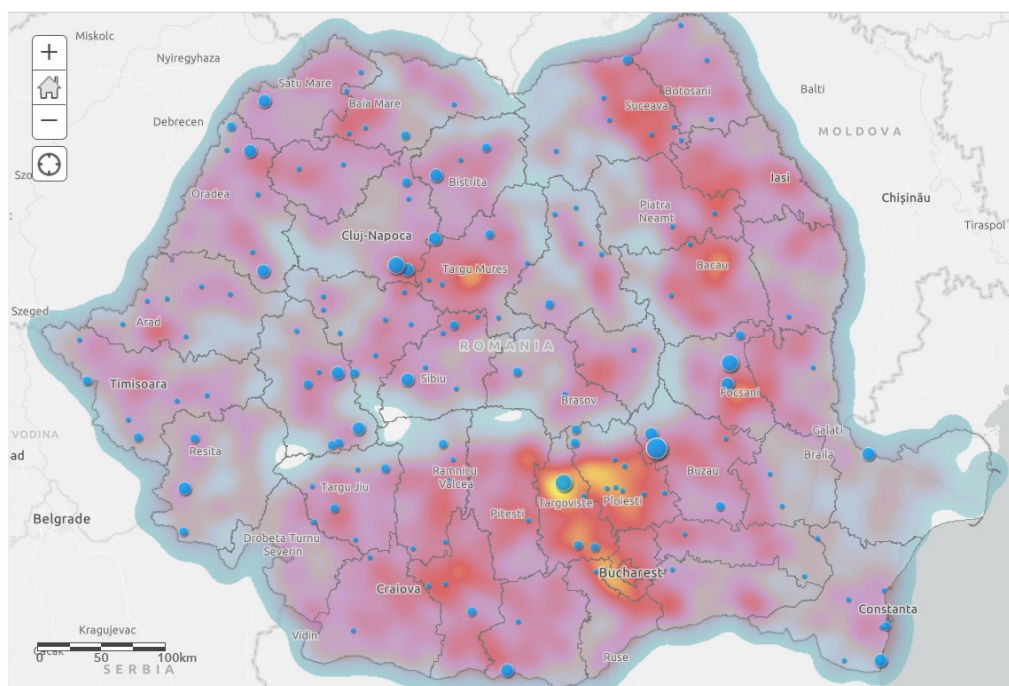
Cu excepția județelor Covasna și Harghita, toate județele din România înregistrează creșteri în rata emigrării. Ratele cele mai ridicate se înregistrează în județele Iași, Vaslui, Botoșani, București, Giurgiu, Târgoviște, Prahova, Ialomița și Călărași. Deși aceste județe, majoritatea în Regiunile Nord-Est, Sud-Est și Sud înregistrează creșteri în rata emigrației, acestea sunt vizate de un număr scăzut de proiecte finanțate în cadrul AP13. Foarte multe proiecte contractate în cadrul AP13 se regăsesc în Regiunile Vest, Centru, și Nord-Vest, unde județele care aparțin de aceste regiuni au creșteri mai scăzute față de județele din Regiunile Nord-Est, Sud-Est și Sud.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Harta 8. Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP13 și trend-ul demografic privind emigrația la nivel de localitate

Sursa: Institutul Național de Statistică și SMIS

Interpretare: Amploarea emigrației în România (perioada 2011-2021) la nivel de localitate este reprezentat în format de heat map. Amploarea este reprezentată în două culori: albastru, unde rata emigrației este scăzută și roșu, unde rata emigrației este ridicată. Cu cât culoarea este mai accentuată, cu atât rata emigrației este mai ridicată în zona respectivă.

Precum în cazul Hărților 2, 4 și 6, harta de mai sus identifică zone intra-județene unde amploarea creșterii ratei emigrației este foarte ridicată. Zonele identificate de către harta de mai sus se regăsesc și în cadrul Hărții 2, 4 și 6, anume clusterul de localități dintre Târgoviște și Prahova, Târgoviște, Giurgiu și Ilfov, Iași și Piatra Neamț), dar la care se mai adaugă și alte zone, precum zona dintre Focșani și Galați, Olt și Teleorman (aceste zone se regăsesc și în cadrul Hărții 6) Giurgiu și Călărași. De asemenea, se pot observa diferențe ușoare în interiorul județelor, unele localități fiind mai puțin afectate de creșterea ratei emigrației, altele fiind afectate mai mult.

Anexa 8. Studii de caz

Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității

Studiu de caz 1 aferent temei de evaluare C1

Proiect: CODERS LAB

Program	POCU		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 6, Educație și Competențe, Obiectiv 12 Creșterea participării la programele de formare profesională continuă, cu accent pe acei adulți, cu un nivel scăzut de calificare și persoanele cu vârsta de peste 40 ani, din zone rurale defavorizate, inclusiv prin recunoașterea și certificarea rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale Cod apel: POCU/726/6/12/Creșterea participării la programele de formare profesională continuă, cu accent pe acei adulți,		
Beneficiar	EJOBS GROUP SRL		
Titlu proiect	CODERS LAB		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	135988		
Data de început	2021-02-17	Data de finalizare	2023-02-16
Buget alocat	4490638,35	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Centru: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu, Nord-Est: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui, Nord-Vest: Bihor, Bistrița -Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare, Sud-Muntenia: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman Sud Est: Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea, Sud-Vest Oltenia: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea, Vest: Arad, Caraș -Severin, Hunedoara, Timiș.	Localitatea sau localitățile de implementare	-
Persoane intervievate	Manager de proiect Persoane din grupul țintă angajate în urma participării la proiect		
Bibliografie	Cererea de finanțare Raportul tehnic		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

CODERS LAB sau Academia de IT Coders Lab (CODERS LAB în cadrul acestui raport) este un proiect POCU din categoria "Măsură țintite/dedicate, concepute în mod special pentru promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea discriminării". Cu alte cuvinte, proiectul își propune să aibă de o manieră directă efecte pozitive din perspectiva promovării egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea discriminării, și nu abordează această temă ca pe o temă orizontală (mainstreamed).

Conform cererii de finanțare, **CODERS LAB**, un proiect al **EJOBS**, și-a propus să formeze aproximativ 651 de programatori specializați în dezvoltare **JavaScript și PHP**, pe o durată de 3 ani. Totodată, 378 dintre aceștia vor primi consiliere profesională și ajutor în găsirea unui loc de muncă, la finalul cursurilor.

Creșterea participării la programele de Formare Profesională Continuă a fost planificată pentru 651 de angajați din regiunile mai puțin dezvoltate, din care **196 din mediul rural/ peste 40 ani/cu nivel scăzut de calificare**, prin campanii de informare, consiliere profesională și coaching, cursuri Coders Lab.

Proiectul ar trebui să contribuie la îmbunătățirea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupurile de vârstă într-un cadru formal sau non-formal, actualizarea cunoștințelor, a aptitudinilor și a competențelor forței de muncă și promovarea unor căi de învățare flexibile, inclusiv prin orientare profesională și prin validarea competențelor dobândite.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- **OS1 - Îmbunătățirea statutului în câmpul muncii** pentru minim 378 de angajați (58,06% din grupul tinta) prin organizarea de acțiuni de consiliere profesională și tutorat, dezvoltarea carierei și căutarea de noi oportunități pe piața muncii pentru 651 de angajați, (din care minim 30% - 198 persoane sunt din mediul rural/ peste 40 ani/cu nivel scăzut de calificare) inclusiv prin desfășurarea de campanii de informare. OS1 va fi atins prin organizarea de **campanii de informare a publicului** cu privire la importanța formării profesionale continue, **selectarea și monitorizarea grupului tinta (GT) ce va participa la activitățile proiectului, acțiuni de consiliere profesională și coaching, dezvoltarea carierei și căutarea de noi oportunități de locuri de muncă.**
- **OS2 - Creșterea nivelului de certificare** pentru minim 521 angajați ca urmare a participării la cursurile Coders Lab, din care minim 157 din mediul rural/ peste 40 ani/cu nivel scăzut de calificare, precum și a 66 de angajați care vor urma studii/ cursuri de formare la încetarea calității de participant. OS2 va fi atins prin **implementarea organizării și derulării cursurilor Coders Lab** pentru 651 persoane (inclusiv PFA și II) din regiunile mai puțin dezvoltate, din care 196 din mediul rural/ peste 40 ani/cu nivel scăzut de calificare. 80% din angajații participanți vor obține diplome.

Efectele pozitive pe termen lung așteptate sunt:

- dezvoltarea economiei pentru Regiunile mai puțin dezvoltate (Centru, Sud-Est, Sud Muntenia, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia)
- îmbunătățirea accesului egal la învățare pe tot parcursul vieții pentru 651 de angajați (inclusiv PFA și II) prin oferirea de oportunități de a participa online la sesiuni de informare și consiliere profesională, dezvoltarea carierei, coaching și cursuri de programare Coders Lab.
- Dezvoltare locală și regională, creșterea prosperității și a nivelului de trai pentru minim 378 de angajați care vor fi încadrați într-o funcție superioară
- Consolidarea încrederii în forțele proprii și încurajarea pentru dezvoltarea ulterioară a carierei, având la dispoziție instrumente online de suport pe parcursul acțiunilor întreprinse.

La momentul realizării analizei de față, proiectul era în plin proces de implementare.

2. Contextul proiectului

Obiectivul privind **Învățarea Pe Parcursul Vieții** pentru România este de a crește rata de participare a adulților (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) la 10%, până în 2020 de la 1,8% în 2013, la această formă de învățare.

Tintele strategice pt anul 2020, adoptate în cadrul ET 2020 sunt următoarele: până în 2020, în medie, cel puțin 15 % dintre adulți ar trebui să participe la programele de învățare de-a lungul vieții.

Conform **Strategiei Naționale privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții**, învățarea pe tot parcursul vieții este un proces continuu de oportunități flexibile de învățare, coreland învățarea și competențele dobândite în instituțiile formale cu dezvoltarea competențelor în contexte non-formale și informale, în special la locul de muncă. Acesta reflectă un concept de învățare neîntreruptă, oricând și oriunde. Deși conceptul s-a modificat de-a lungul timpului, raționamentul de bază rămâne același: oamenii trebuie să își actualizeze cunoștințele și competențele, ca indivizi, cetățeni și angajați. Acest lucru este esențial pt a sprijini competitivitatea în contextul unei economii globale a cunoașterii bazată pe tehnologie și pt a promova integrarea socială și participarea la o societate democratică.

Proiectul, prin obiectivele, activitățile și rezultatele propuse, răspunde direcțiilor Strategiei Naționale privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții, mai exact direcțiilor de acțiune:

1.3. Sprijinirea participării a 151.200 de persoane în activități de consiliere, evaluare și/sau validarea competențelor acestora

2.4. Asigurarea formării și certificării competențelor pt. un număr de 75.000 de adulți

10.5 Desfășurarea unor campanii de comunicare privind motivarea și participarea la IPV (pt aproximativ 5.000.000 adulți în total)

11.2 Implementarea unor campanii mass-media cu privire la educația non-formală și informală

Din punctul de vedere al Strategiei educației și formării profesionale din România pt perioada 2016-2020, proiectul răspunde Obiectivului strategic 2: Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională, adică direcțiilor de acțiune:

7. Dezvoltarea marketingului programelor de formare profesională și al rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal.

8. Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în cariera.

9. Consolidarea și flexibilizarea mecanismelor de recunoaștere și validare a rezultatelor

învățării dobândite în context nonformal și informal.

În ceea ce privește aria specifică a proiectului, datele disponibile evidențiază **un deficit de IT-ști pe piața forței de muncă**. În orice moment, piața ar putea absorbi cu ușurință aproximativ 15.000 de specialiști. Proiectul își propune să acopere o parte din acest deficit al pieței. Numărul dezvoltatorilor IT din România, raportat la populația țării, este similar celui din Danemarca și Belarus (4%) și peste Ucraina (3%) sau țările baltice (2,5%). Cei mai mulți dezvoltatori software locuiesc în București (aproximativ 20.000), urmat de Cluj (11.000), Iași (5.000), Brașov (aproximativ 2.500) și Sibiu (1.500). Între lunile martie și mai 2019, au fost publicate în total 7.612 oferte de locuri de muncă pentru specialiști IT pe site-urile de recrutare de specialitate; 47% din oferte erau pentru programatori IT juniori.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității (dacă este cazul)

3.1. Analiza de nevoi preliminară

Analiza de nevoi pe baza căreia este fundamentat proiectul este comprehensivă, atât din perspectiva aspectelor legate de acces la învățare pe tot parcursul vieții, provocări ale pieței muncii din România, dar și particularități ale sectorului IT. Totuși, lipsesc aspecte legate de particularitățile regionale, dar, mai important, lipsește o analiză care să indice de ce tipuri de programatori¹ este mai nevoie pe piață și ce competențe trebuie să aibă aceștia. În funcție de această analiză se putea fixa tipul de curs relevant (JAVASCRIPT sau TESTER) pentru profilul grupului țintă. Astfel, în implementare Javascript s-a demonstrat prea complex pentru GT, cursurile realizate fiind restrânse, de la un moment dat, la cele de TESTER.

3.2. Activități planificate și buget alocat

După cum este menționat mai sus, proiectul țintește direct aspecte legate de nediscriminare, inclusiv între sexe, principiul egalității de gen fiind aplicat în toate etapele implementării proiectului. Se asigură accesul femeilor și bărbaților la activitățile proiectului (din cei 651 de participanți la programul de formare profesională continuă și consiliere, minim 30% vor fi femei, și în implementare acest procentaj a fost depășit - au fost înregistrate un număr de 92 femei din total 248 persoane înregistrate în grupul țintă, reprezentând un procent de 37,09 % față de 30% cât era previzionat în cererea de finanțare.), persoanelor din mediul rural și celor peste 40 de ani.

Nu există prevederi specifice pentru persoane cu dizabilități în afară de notarea principiului de nediscriminare și evidențierea faptului că prin Pachetul inovativ online de formare profesională continuă și consiliere, persoanele cu deficiențe locomotorii nu mai au obstacolul deplasării, ceea ce constituie un factor în plus în implementarea proiectului. Totuși, nu există persoane cu dizabilități printre participanții la cursurile din proiect.

---

¹ [Ce face, mai exact, un programator în funcție de rolul pe care îl are? - Codecool](#)

UNIUNEA EUROPEANĂ

În plus, **din perspectiva egalității ca temă secundară**, proiectul și-a propus ca recrutarea și remunerarea persoanelor implicate în managementul și implementarea proiectului să se facă cu respectarea legislației în vigoare privind egalitatea de gen (pentru munca egală remunerare egală), potrivit prevederilor Legii nr. 53/2003, Codul muncii art.5.1/5.2. Totodată, și-a propus stabilirea unor mecanisme de asigurare a nediscriminării atât la nivel tehnic, cât și în elaborarea procedurilor de achiziții, prin crearea unui cadru de manifestare a concurenței reale între operatorii economici, cu respectarea principiilor de nediscriminare, tratament egal, recunoaștere reciprocă, transparență, proporționalitate.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea

La momentul realizării analizei de față, aproximativ 50% din activitățile de identificare, informare, consiliere, formare planificate erau realizate. Rezultate din perspectiva locurilor de muncă erau obținute în line cu așteptările, dar nu fără a se depăși o serie de obstacole (a se vedea mai jos).

Abordarea de nediscriminare adoptată, prin sistemul de selecție prezentat mai jos, a asigurat participarea în linie cu țintele indicatorilor, aprobate prin contractul de finanțare. În acest context, proiectul nu a aplicat o acțiune de "discriminare pozitivă" pentru femei și astfel a permis accesul femeilor la job-uri considerate "de bărbați" sub potențialul său de a servi obiectivului de egalitate între femei și bărbați.

În practică, aspectele planificate pentru a implementa egalitatea, nediscriminarea și accesul din perspectivă de temă orizontală, deși nu încălcate, nu au primit o atenție deosebită, inclusiv datorită complexității procedurilor POCU, care împing atenția la nivel de proiect de la aspecte ce determină rezultate la aspecte administrative.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

În mare parte rezultatele sunt determinate de proiect, dar există și factori care contribuie, facilitează sau, dimpotrivă, creează obstacole în calea obținerii acestora.

După cum relevă interviurile realizate, și alte elemente contribuie la rezultatele obținute, mai precis la angajare într-un nou loc de muncă sau promovare, precum: recomandarea din partea networking-ului, calificările anterioare cursului realizat în cadrul proiectului, pregătirea și abilitățile generale ale candidatului. Cursurile realizate au oferit cunoștințe utile pentru interviul de angajare, dar au contat și aceste alte elemente, inclusiv motivarea candidatului ("mi-a plăcut job-ul și m-am interesat mult în legătură cu acesta, am făcut ce trebuia, inclusiv cursuri, să îl obțin"). În acest context a fost apreciată și activitatea de ghidare foarte intensă primită în cadrul cursului, mult mai intensă decât în alte proiecte POCU.

Evidențele indică faptul că nu aplică multe femei la astfel de cursuri, considerate ca fiind dedicate bărbaților (sau că vizează job-uri rezervate acestora) (doar 37% din aplicații vin din partea femeilor, și procentajul este similar pentru zona rurală sau mai mic pentru persoane de peste 40 de ani). Informațiile colectate relevă că se consideră că femeile aplică într-o măsură mai mică deoarece timpul lor este mai limitat, avându-se în vedere sarcinile domestice de care acestea se achită. **Astfel, prin neaplicarea unei acțiuni pozitive pentru femei, proiectul nu reușește să corecteze o sursă primară a inegalității între sexe. Avându-se în vedere rezultatele mai bune înregistrate de doamne din perspectiva angajării, o astfel de acțiune ar fi putut contribui la eficacitatea proiectului. Totuși, informațiile colectate indică faptul că formatorii și mentorii au acordat atenție adițională doamnelor și domnișoarelor participante în proiect.**

În ceea ce privește nediscriminarea pe criterii de vârstă, informațiile colectate indică un obstacol de mentalitate în România (în firmele românești) în ceea ce privește **angajarea persoanelor mai în vârstă**.

În contextul acestor obstacole de context, o lecție învățată a proiectului este că, totuși, este nevoie de un parcurs mai complex (mai multe cursuri) pentru ca un reprezentant al grupului țintă să devină programator. Nivelul de calificare nu poate fi mai ridicat decât cel de junior, și în această poziție un angajat mai are nevoie de multă formare, specializare, ghidare.

Cursurile au o durată medie de 3 luni și sunt derulate de 1 formator împreună cu un mentor, care asigură permanenta zilnică în intervalul orar 08:00 – 22:00, pentru a facilita accesul persoanelor angajate la cursurile desfășurate. Fiecare cursant are un cont personal de utilizare a platformei de formare, astfel încât să poată fi controlat timpul de acces, precum și prezenta la cursurile live.

Vor fi derulate cursuri de tip: JavaScript / TESTER, persoanele din grupul țintă putând opta pentru una dintre variante. JavaScript (Front End Development) este ideal pentru persoanele cu înclinație spre design și în cadrul cursului se învață dezvoltarea interfețelor pentru aplicații web și mobile. **Cursul de Java Script** este împărțit în 7 module: 1. Modul Prework, 2. Modul HTML și CSS (teorie: 17 ore, practică: 23 ore + Homework), 3. Modul

UNIUNEA EUROPEANĂ

Javascript (teorie: 14 ore, practica: 26 ore + Homework), 4. Modul Responsive Web Design (teorie: 15 ore, practica: 25 ore + Homework), 5. Modul ES6 (teorie: 17 ore, practica: 23 ore + Homework), 6. Modul REACT (teorie: 12 ore, practica: 28 ore + Homework) 7. Modul Proiect personal (practica: 40 ore)

Cursul de TESTER este format din modulele : Bazele ISTQB Introducere in cerintele sistemelor de soft Introducere in serviciile web (REST/ SOAP) Descrierea softurilor care suporta procesele de testare (JIRA, Testlink) Introducere in baza de date MySQL.

Interviurile au relevat și aspecte legate de criteriile de evaluare și selecție a proiectelor. Astfel, dacă grila de evaluare a proiectului nu punctează aspectele referitoare la temele orizontale, aplicanții nu sunt stimulați să le ia în considerare.

Pe de altă parte, există un obstacol care ține de mentalitate: participanții se așteaptă ca proiectul să asigure locuri de muncă și nu înțeleg că activitățile proiectului sunt menite să le întărească anagajabilitatea și abilitățile de a câștiga un loc de muncă (să elaboreze un CV, să susțină un interviu de angajare, să comunice și să inter-relaționeze la locul de muncă), inclusiv prin luarea legăturii cu un angajator, dar proiectul nu poate asigura, automat, locuri de muncă. Totodată, există diferențe în motivarea de a ocupa un loc de muncă între femei și bărbați – din angajările realizate 70% sunt pentru femei, care aparent sunt mai rezistente la stres, după cum relevă participarea lor în proiect.

În același timp, se pare că salariul pentru un specialist junior IT, deși este de 5000 de lei, nu este considerat motivant de unii dintre participanți.

Un alt obstacol este lipsa mentorilor. Cum aceștia, conform metodologiei proiectului, trebuie să fie disponibili 14 ore pe zi, gradul de încărcare este foarte ridicat, și nerecompensat adecvat de remunerația disponibilă și pentru tipul de activitate – lucrul cu un grup țintă dificil.

Un factor pozitiv în constituie capacitatea și experienței E-Jobs, a managerului de proiect, dar și faptul că E-Jobs aște parte a grupului Ringier și a promovat proiectul prin intermediul tuturor canalelor de mas-media la dispoziția acestuia, în special prin cele 9 reviste precum Viva etc.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Avânt în vedere caracterul targetat al proiectului, monitorizarea acestuia se face în conformitate cu prevederile programului, deci datele colectate sunt raportate pe categorii de grup țintă, inclusiv femei/bărbați, mediu rural, persoane peste 40 de ani.

Elementele adiționale de implementare a temei orizontale nu sunt raportate de către beneficiari în rapoartele de progres. Având în vedere că acestea sunt aprobate de OIR, concluzionăm că instituțiile responsabile nu le acordă atenția necesară.

4. Concluzii și bune practici identificate

Prin activitățile planificate și realizate, proiectul CODERS LAB aduce (va aduce, la finalizarea acestora) o contribuție importantă din perspectiva egalității de șanse între bărbați și femei, dar și a nediscriminării pe bază de vârstă și a mediului de rezidență. Contribuția este mai limitată în ceea ce privește accesul persoanelor cu dizabilități – participarea lor a fost facilitată, dar nu încurajată în mod special, în lipsa cerințelor exprese ale ghidului solicitantului. Acest aspect putea primi o atenție mai mare din perspectiva implementării de măsuri din perspectiva egalității/nediscriminării ca temă orizontală.

Totodată, proiectul avea un potențial ridicat de a contribui mai mult la egalitatea dintre femei și bărbați din perspectiva accesului la piața de muncă, dacă aplica o acțiune pozitivă în favoarea primelor, mai ales că se pare că femeile sunt mai motivate și sunt angajate mai ușor. Totuși, un rezultat de 30% din angajări realizate în rândul femeilor participante este unul bun, având în vedere prezența femeilor în acest sector.

O serie de factori au favorizat sau împiedicat materializarea rezultatelor, cele mai importante fiind particularitățile grupului țintă, care are nevoie de sprijin inclusiv în a înțelege că angajarea este responsabilitatea lor, deși primesc tot ajutorul necesar, dar și mentalitatea care este deschisă doar parțial în ceea ce privește angajarea vârstnicilor, dar și a femeilor. În plus, în acest domeniu un curs poate să fie insuficient pentru a crește semnificative angajabilitatea participantului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Un aspect important este cel al monitorizării activităților și realizărilor din perspectiva temei orizontale - beneficiarul nu raportează cum a aplicat angajamentele luate la acest capitol în cererea de finanțare, și OI/AM nu pare să acorde importanță acestui lucru.

Proiectul în sine este o bună practică, dar nu în totalitate, în special din cauza reducerii tipologiei de cursuri, de la JAVA SCRIPT la TESTER, care este mai accesibil. Deși țintele indicatorilor se vor atinge, rezultate nu vor fi similare din perspectiva tipurilor de job-uri create.

Bună practică identificată în cadrul acestui proiect este procedura și procesul de selectare a grupului țintă, căruia i se acordă o mare atenție. Grupele de cursanți nu se constituie până nu se identifică participanții relevanți conform angajamentelor din cererea de finanțare, deși proporția este aproximativ următoarea: din 1500 de aplicații se selectează 100 (6.6%). Dar grupele de cursanți depășesc așteptările din perspectiva diversității, sunt mixte, incluzând și persoane de 25 și 65 în același timp.

Procedura de recrutare a persoanelor care aplica la unul dintre programele de formare se realizează prin intermediul www.Cursuri-it.ejobs.ro.

Expertii implicați în activitate, au prelucrat informațiile pe baza unor filtre ce urmăresc corelarea cu necesarul de indicatori de realizat. Astfel primele două dintre cele mai importante filtre au fost cele care selectează pe de o parte **persoane cu nivel scăzut de calificare** și pe de altă parte, persoane cu **varsta de peste 40 ani**. În a doua etapă de evaluare s-au aplicat filtre pe **rural/ urban și persoane cu varsta cuprinsă între 25-65 ani**.

Criterii principale de selecție au în vedere condițiile de eligibilitate impuse prin Ghidul Solicitantului, respectiv:

- au domiciliul/resedința în regiunile mai puțin dezvoltate în care se implementează proiectul;
- sunt angajați, inclusiv PFA și II
- au împlinit 25 ani;
- au vârsta sub 65 de ani

Criteriile necesare pentru derularea cu succes a cursurilor de programator Coders Lab sunt:

- au minim 8 clase absolvite
- dispun de acces la internet cu o viteză de minim 10Mb/s,
- au în posesie un laptop dotat de webcam (sau webcam legat USB) pentru a permite verificarea prezenței și atenției cursantului în timpul desfășurării formării/ examenelor
- difuzor/ casti și microfon pentru a permite participarea la discuții în timpul cursurilor live și a examenelor

Persoanele care aplică prin completarea chestionarului de înscriere la curs parcurg următoarele etape ale procesului de recrutare:

1. Se extrage din platforma www.Cursuri-it.ejobs.ro centralizatorul cu persoanele care au aplicat într-un anumit interval de timp.
2. Se aplică filtrele pe tip de criteriu de eligibilitate : vârsta/ domiciliu/ statut pe piața forței de muncă/ studii.
3. După aplicarea filtrelor, centralizatorul rezultat se împarte la cei doi experți recrutare GT.
4. Fiecare expert apelează telefonic persoanele selectate în centralizator, le prezintă condițiile de acces în programele/ activitățile de proiect, le transmite pe e-mail pachetul de documente ce compun dosarul de selecție, le primesc mai întâi în format electronic, le verifică dacă sunt completate corect și apoi le solicită beneficiarilor să le trimită în format fizic, în original la sediul eJobs. Ulterior sunt preluați de către consilierul vocational în vederea consilierii; după ce această activitate a fost realizată se întocmește Anexa 8A, atât fizic cât și în pachetul Pocu Form.

Toți cei care trec de filtrarea criteriilor de eligibilitate, primesc un chestionar prin e-mail, însoțit de toate informațiile referitoare la proiect. Raspunsul beneficiarilor trebuie să ajungă la expertul GT care a comunicat mail-ul în cel mult 72 de ore. Expertii GT evaluează în baza baremului fiecare chestionar (datele se descarcă într-un centralizator pe platforma proiectului). Se aplică cu mare atenție criteriul de selecție „timp de răspuns la chestionar și încadrarea în barem cu precizarea că punctajul minim obținut trebuie să fie de 90 puncte”. Timpul a fost setat astfel încât chestionarul să nu fie completat cautându-se răspunsurile pe internet. S-a întocmit un barem în baza căruia se stabilește punctajul.

Anexa 1 la studiul de caz

Elemente transversale	
-----------------------	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- Existența unui responsabil pentru egalitate de șanse în echipa de proiect sau în structura organizatorică a autorităților de gestiune și a beneficiarilor;	Da
- Formarea în domeniul egalității de șanse, antidiscriminării și accesibilității	Nu
- Existența unor coduri etice privind gestiunea proiectelor și programelor și relația cu factorii interesați, coduri care să includă elemente ale principiului egalității de șanse;	Nu
- Identificarea și implicarea factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de social negativ al acestuia și a crește impactul social pozitiv;	Nu
- Raportarea rezultatelor privind egalitate de șanse ale proiectului către public/factorii interesați.	Nu
Elemente principale - egalitatea de gen	
- Asigurarea participării echilibrate a femeilor și bărbaților pe piața muncii	Da
- Principiul remunerației egale pentru bărbați și femei, pentru activități prestate care au valoare egală;	Da
- Asigurarea egalității de șanse în educație și formare profesională;	Da
- Tratatului egal între bărbați și femei din perspectiva securității sociale;	N/A
- Eliminarea oricăror forme de discriminare directă (spre exemplu nu se acceptă candidați de un anumit gen pentru un post);	Da
- Eliminarea oricăror forme de discriminare indirectă - toate eventualele comportamente, care nu par a fi discriminatorii în aparență, dar care sunt în esență neadecvate, precum adoptarea unor criterii de selecție care în general favorizează persoanele de un anumit sex (de obicei pe bărbați) și care nu sunt esențiale pentru desfășurarea activității, cum ar fi forța fizică;	Indirect
- Încurajarea femeilor antreprenori	N/A
- Reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie	Nu
- Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență bazată pe gen.	N/A
- Existența, acolo unde este cazul, a „discriminării pozitive” - o politică ce vizează nu doar instituirea unor restricții formale, ci și încercarea de a elimina situații în care există un dezavantaj evident, care derivă din contextul profesional, precum și din cel social și cultural.	Nu, deși există potențial
Elemente - analiza aplicării principiului antidiscriminării:	
- Asigurarea participării echilibrate pe piața muncii indiferent de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată;	Da, dar în limitele ghidului
- Principiul remunerației egale pentru muncă egală;	Da
- Asigurarea egalității de șanse în educație și formare profesională;	Da, dar numai pe anumite categorii, conform Ghidului aplicantului
- Eliminarea oricăror forme de discriminare directă (spre exemplu nu se acceptă candidați de o anumită naționalitate pentru un post);	Da
- Eliminarea oricăror forme de discriminare indirectă - toate eventualele comportamente, care nu par a fi discriminatorii în aparență, dar care sunt în esență neadecvate, precum adoptarea unor criterii de selecție care în general favorizează persoanele dintr-o anumită categorie (de exemplu sunt favorizate persoanele din etnia majoritară) și care nu sunt esențiale pentru desfășurarea activității;	Da
- Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență bazată pe diferențe de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată;	Indirect
- Existența, acolo unde este cazul, a „discriminării pozitive” - o politică ce vizează nu doar instituirea unor restricții formale, ci și încercarea de a elimina situații în care există un dezavantaj evident, care derivă din contextul profesional, precum și din cel social și cultural.	Nu
Elemente - analiza aplicării principiului accesibilității:	
- Asigurarea accesibilității infrastructurii fizice pentru persoanele cu dizabilități sau alte impedimente la deplasare și cu dizabilități senzoriale	N/A, cursurile au fost organizate on line
- Asigurarea accesibilității transportului	N/A
- Asigurarea accesibilității tehnologiei și sistemelor de informații și comunicare	Da
- Asigurarea accesibilității pentru accesul la: <ul style="list-style-type: none"> • Muncă • Educație și formare profesională, formală și non-formală • Locuințe • Libera circulație (în legătură cu accesibilitatea transportului) • Participarea la viața politică • Participarea la artă și cultură • Participarea la activități recreative și de timp liber 	Indirect / după cum a fost cazul. Persoane cu dizabilități nu au făcut parte din GT.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- Posibilități de practicare a sportului
- Turism accesibil

Studiu de caz 2 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Elaborarea planului de dezinstituționalizare a copiilor din instituții și asigurarea tranziției îngrijirii acestora în comunitate

Program	POCA		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 1, Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectiv specific 1, Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP, Prioritate investiții: (i) efectuarea de investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local în perspectiva realizării de reforme, a unei mai bune legiferări și a unei bune guvernante Cod apel: POCA/177/1/1/Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP		
Beneficiar	AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI ȘI ADOPTIE		
Titlu proiect	"Elaborarea planului de dezinstituționalizare a copiilor din instituții și asigurarea tranziției îngrijirii acestora în comunitate"		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	119193		
Data de început	2016-04-01	Data de finalizare	2018-12-29
Buget alocat	13265818,94	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	
Regiunea și județul/județele de implementare	București – Ilfov București	Localitatea sau localitățile de implementare	
Persoane intervievate	Președinte, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție Director, DGACSPC Buzău (pentru a se vedea, în practică, beneficiile metodologiei implementate prin POCA)		
Bibliografie	Cerere de finanțare Raport de progres 36 din 01.2019		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	http://www.copii.ro/programe_inter/elaborarea-planului-de-dezinstituționalizare-a-copiilor-din-instituții-si-asigurarea-tranziției-îngrijirii-acestora-in-comunitate-cod-sipoca-2/ Cercetare documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Scopul proiectului a fost acela de a realiza **proceduri și metodologii comune** la nivelul autorităților administrației publice centrale și locale în vederea **eficientizării activității acestora în ceea ce privește asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copiilor la îngrijirea lor în comunitate.**

Obiectivele specifice ale proiectului au fost:

1. Dezvoltarea și întărirea **capacității instituționale** a direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului prin **crearea și aplicarea unui mecanism unitar de evaluare a nevoilor copiilor aflați în centrele de plasament clasice care urmează să fie închise.**
2. Dezvoltarea de **instrumente** pentru clarificarea mandatului, rolurilor și competențelor direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului și serviciilor publice de asistență socială în ceea ce

UNIUNEA EUROPEANĂ

- privește **dezvoltarea serviciilor de prevenire a separării copilului de familie**, servicii care pe de o parte vor limita intrările în sistemul de protecție specială a copiilor separați temporar sau definitiv de părinți, iar pe de altă parte vor oferi suport familiilor care au în îngrijire copii reintegrați din centre de plasament clasice.
3. Îmbunătățirea capacității instituționale a ANPDCA și a direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului în ceea ce privește **fundamentarea și planificarea strategică a procesului de dezinstituționalizare la nivel central și local pe baza informațiilor sistematice relevante**.
  4. Dezvoltarea și introducerea unui **mecanism de identificare a nevoilor copiilor aflați în situații de risc de separare și de elaborare a planurilor de dezvoltare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familie la nivelul comunităților**, care să răspundă nevoilor identificate, în vederea optimizării procesului decizional orientat către familiile care se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor aflați în risc de separare.

Rezultatele obținute sunt după cum urmează:

1. **Rezultat 1. Un studiu de diagnoză complexă a situației centrelor de plasament clasice și a nevoilor beneficiarilor acestora, care să permită o prioritizare a închiderii centrelor și să stea la baza unui plan de închidere a acestora.** (Plan de prioritizare a închiderii centrelor de plasament clasice)
2. **Rezultat 2. O hartă a serviciilor de prevenire din comunitățile sursă din care provin copiii din centrele de plasament clasice** (pentru familia în care este reintegrat copilul care a fost în sistem, dar și pentru familiile care au în îngrijire copii aflați în risc de separare) **și a serviciilor alternative la îngrijirea rezidențială** (i.e. asistență maternală, plasament) dezvoltate de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului.
3. **Rezultat 3. Elaborarea unei metodologii unitare la nivel național care să stea la baza elaborării planurilor individuale de închidere a centrelor.**
4. **Rezultat 4. Elaborarea unei metodologii unitare de elaborare a planurilor de dezvoltare a serviciilor de prevenire în comunitățile sursă din mediul rural**, inclusiv instrucțiuni de aplicare a fișei de observație și a fișei de identificare a riscului; planuri de dezvoltare a serviciilor de prevenire în comunitățile sursă din mediul rural identificate și selectate; metodologie unitară de elaborare a planurilor de dezvoltare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familie din comunitate; plan de monitorizare și evaluare a asigurării tranziției de la îngrijirea instituțională la îngrijirea în comunitate).

Este important de menționat grupul țintă al proiectului, deoarece acesta nu este constituit din categoria defavorizată a copiilor aflați în sistemul de protecție al statului. Această categorie este beneficiar final al proiectului, asupra căroră se resfrâng efectele acestuia în măsura în care metodologiile și instrumentele dezvoltate sunt aplicate.

Astfel, **proiectul a acționat direct asupra:**

- Personalul din autoritățile administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniul protecției copilului (personal de conducere și de execuție, înalți funcționari publici) – 730 persoane, respectiv:
  - reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA) și alte instituții centrale cu atribuții în domeniul protecției drepturilor copilului care vor participa la cele două conferințe naționale de lansare și închidere, precum și la vizita de studiu care se va desfășura în Croația și la seminariile de consultare regională aferente rezultatelor 3 și 4;
  - reprezentanți ai direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC) care vor participa la cele două conferințe naționale de lansare și închidere, precum și la vizita de studiu care se va desfășura în Croația și la seminariile de consultare regională aferente rezultatelor 3 și 4;
  - reprezentanți ai serviciilor publice de asistență socială (SPAS) și din alte instituții decât SPAS cu rol în prevenirea separării copilului de familie, autorități ale administrației publice locale care funcționează la nivel de comună care vor participa la cele două conferințe naționale de lansare și închidere, precum și la seminariile de consultare regională aferente rezultatelor 3 și 4.
- Demnitari (ministru, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora) – 5 persoane, care vor participa la cele două conferințe naționale de lansare și închidere, precum și la vizita de studiu care se va desfășura în Croația.

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Alesi locali (ex. consilieri locali si consilieri județeni, primari, viceprimari, presedinți si vicepresedinți ai consiliilor județene) – 30 persoane, care vor participa la cele doua conferințe naționale de lansare si închidere, precum si la seminariile de consultare regionala aferente rezultatelor 3 si 4.
- Reprezentanți ai ONG-urilor active în domeniul protecției drepturilor copilului (inclusiv reprezentanți ai structurilor asociative ale autoritaților administrației publice locale) si ai partenerilor sociali – 40, care vor participa la cele doua conferințe naționale de lansare si închidere, precum si la vizita de studiu care se va desfasura în Croația si la seminariile de consultare regionala aferente rezultatelor 3 si 4.

Toate activitățile au fost realizate și rezultatele așteptate au fost realizate.

2. Contextul proiectului

Închiderea centrelor de plasament a fost realizata până la elaborarea proiectului fara a fi stabilite criteriile de priorizare si fara sa existe instrumente a caror utilizare sa permita închiderea planificata a centrelor de plasament, astfel încât anumite riscuri care ar putea sa apara (în momentul închiderii) sa fie evitate.

De la începutul reformei în domeniul protecției copilului au fost închise peste 300 de centre de plasament. Cu toate acestea, **la 31 martie 2015, mai existau 164 de centre de plasament clasice si modulate (81 clasice si 83 modulate), în care erau protejați un numar de aproximativ 7.000 copii.** Închiderea centrelor de plasament clasice este una din masurile incluse în planul operațional pentru implementarea **Strategiei naționale pentru protecția si promovarea drepturilor copilului.** Pentru a asigura premisele implementarii masurii asumate se impune planificarea întregului proces de închidere a centrelor de plasament clasice.

Sustenabilitatea închiderii centrelor de plasament nu poate fi asigurata decât prin dezvoltarea capacității comunității de a sprijini familiile în cresterea si îngrijirea copiilor, astfel încât separarea copiilor de familie sa fie prevenita si numarul copiilor care intra în sistemul institutional sa se reduca. Serviciile destinate prevenirii separarii copilului de familie sunt insuficient dezvoltate (sub 1000), **adica nici macar unul pe comunitate, în condițiile în care nu exista nicio comunitate în care sa nu existe copii expusi riscului de separare de familie.** De asemenea, **autoritațile administrației publice locale nu au la dispoziție instrumente si proceduri prin care copiii aflați în situație de risc de separare sa fie identificați de timpuriu si nici instrumente care sa le ajute în dezvoltarea planificata a serviciilor care sa raspunda nevoilor copiilor si familiilor acestora.**

Elaborarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre **1. direcțiile generale de asistența sociala si protecția copilului** si **2. serviciile publice de asistența sociala** este necesară în contextul în care, desi legislația ce reglementeaza modul de organizare si funcționare a direcțiilor generale de asistența sociala si protecția copilului de la nivel de județ si **a serviciilor publice de asistența sociala de la nivelul comunelor, oraselor si municipiilor**, cuprinde prevederi clare referitoare la atribuțiile ce le revin în domeniul protecției copilului, în diferite etape ale instrumentarii cazurilor copiilor ce fac obiectul intervențiilor menite sa previna separarea de familie, practica a relevat necesitatea reglementarii detaliate a etapelor si responsabilităților ce revin celor doua autorități, precum si aprobarea anumitor instrumente la nivel național, care sa asigure o abordare unitara.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității (dacă este cazul)

3.1. Analiza de nevoi preliminară

Analiza de nevoi a proiectului este comprehensivă, bazată pe evidențe și experiența beneficiarului (DGACPSC) în ceea ce privește nevoile grupului de beneficiari finali - copiii în risc de separare de familie și copiii deja aflați în sistemul de protecție a statului. Totuși, aceasta nu cuprinde elemente specifice din perspectiva temei orizontale care să fundamenteze activități specifice pentru implementarea acesteia, din perspectiva tuturor celor trei sub-concepte – egalitatea dintre sexe (nevoi specifice ale fetelor / băieților, dacă este cazul), nediscriminarea (de exemplu a copiilor de etnie Roma, ca și categorie multi-discriminată) și accesul (premisele este că toată infrastructura din sistem este accesibilă conform legii, pentru toate tipurile de copii cu (toate tipurile de) disabilități).

3.2. Activități planificate și buget alocat

Pe lângă activitățile principale elaborate, care au efecte la nivelul beneficiarilor finali avuți în vedere, după cum este menționat mai sus, prin cererea de finanțare Beneficiarul a mai planificat o serie de activități direct legate de temele orizontale vizate de aceasta analiză:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Egalitate de gen

- Va fi formulată o **declarație a politicii egalității de șanse**, ce va fi prezentată tuturor persoanelor implicate în proiect, inclusiv colaboratorilor, pentru a fi siguri că întreg personalul și beneficiarii vor fi tratați cu respect indiferent de gen, rasă, vârstă, stare civilă, situație familială, orientare sexuală, etnie, naționalitate, confesiune religioasă.
- Materialele ce vor fi distribuite în cadrul seminariilor de consultare ce se vor organiza în vederea consultării actorilor instituționali vor include o secțiune de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, a egalității de șanse pentru toți, fără discriminare în funcție de gen, rasă, origine etnică, religie, handicap, vârstă, orientare sexuală.
- Totodată, documentele rezultate în urma implementării proiectului care conțin elemente de vizibilitate vor afișa în mod evident declarația politicii egalității de șanse, nediscriminării și egalității de gen și vor avea secțiuni pentru promovarea acestei politici.

Nediscriminare

- Documentele rezultate în urma implementării proiectului care conțin elemente de vizibilitate vor afișa în mod evident declarația politicii egalității de șanse, nediscriminării și egalității de gen și vor avea secțiuni pentru promovarea acestei politici.

Accesibilitate

- În vederea respectării aceluiași principiu, al egalității de șanse, nediscriminării și egalității de gen organizarea conferințelor de lansare și de încheiere a proiectului se va realiza în clădiri care oferă facilități pentru persoanele cu dizabilități

Politica privind egalitatea de șanse s-a reflectat într-un paragraf prezent în livrabilele proiectului.

Nu se poate defalca bugetul dedicat acestor acțiuni prin care s-a luat în considerare în proiect tema orizontală (sau activități specifice pentru categorii multi-vulnerabile, precum copiii cu dizabilități).

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea

Deși analiza inițială nu făcea referire la copii cu dizabilități, parte a sistemului de protecție, în cadrul proiectului a fost acordată o atenție deosebită acestuia. Aceasta a fost un element important de valoare adăugată a proiectului, pe lângă specialiștii de foarte bună calitate implicați și consolidarea expertizei DGASPC inclusiv din perspectiva managementului de caz.

Astfel este de subliniat existența unui consilier vocațional axat pe dizabilitate, care a personalizat instrumentele și metodologiile din perspectiva nevoilor specifice ale copiilor din această categorie, inclusiv în funcție de vârstă și de activitățile necesare a fi realizate post transfer. La nivel local a fost realizată și o campanie pentru promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Astfel, conform datelor furnizate de DGASPC Buzău, 800 de copii cu vârsta cuprinsă între 7 și 18 ani sunt încadrați, la nivelul județului Buzău, în grad de handicap, tip psihic. Dintre aceștia, copiii beneficiari de măsura de protecție specială în cadrul serviciilor rezidențiale sunt 322 (din care 166 cu dizabilități). Din cei 166 copii cu dizabilități, 91 beneficiază de rezidență în cadrul C.R.C.H. nr. 9 Buzău și C.S.C.H. nr. 14 Rm. Sarat, fiind majoritatea încadrați în tipul de handicap psihic. Copiii cu dizabilități din sistem beneficiază de servicii de recuperare specifice nevoilor acestora în centre de zi.

48 de copii (33 masculin, 15 feminin), care beneficiază de măsura de protecție specială în cadrul C.R.C.H. nr. 9 Buzău vor beneficia de tranziția către 4 case de tip familial și serviciile Centrului de zi de recuperare pentru copii cu dizabilități, structuri înființate și dezvoltate prin proiectele complementare POR, proiectul "**Casa nouă, în drumul spre acasă**", cod smis 120132 și POCU, proiectul "**Servicii sociale pentru un viitor mai bun**", cod smis 129087. Copiii au fost implicați în acest proces, prin alegerea numelui casei și a design-ului acesteia.

Din perspectiva egalității ca temă orizontală, s-a pus accent pe angajarea specialiștilor să fie făcută fără discriminare. Totodată, serviciile furnizate copiilor sunt aliniate la nevoile lor, inclusiv la cele specifice, de gen, în măsura în care acestea există.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Rezultatele sunt determinate de proiectul POCA, dar la efectele finale, din perspectiva deinstituționalizării, contribuie, în complementaritate, și intervențiile POR și POCU implementate în județ (prezentate mai sus).

Un element care a contribuit la eficacitatea proiectului, din interiorul dar și din exteriorul proiectului, este capacitatea DGACPSC locală. De exemplu, în Buzău, au fost închise instituții precum internatele școlare prin eforturi proprii.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Raportarea pe marginea temei orizontale este limitată în rapoartele de progres la nivel de proiect consultate: se face referire doar la un mesaj referitor la aceasta în Metodologia unitară de elaborare a planurilor de dezvoltare a serviciilor de prevenire. După cum a fost menționat în interviurile realizate, AM POCA nu realizează o monitorizare specifică pe această dimensiune. Ca și în alte cazuri, în lipsa acestei monitorizări programul nu documentează și nu raportează/informează asupra unor realizări pe care le înregistrează, incontestabil.

Tot în cadrul interviurilor a fost evidențiată nevoia ca aspectele legate de temele orizontale să fie mai bine prezentate beneficiarilor, ca aceștia să le înțeleagă mai bine. Informațiile trebuie să fie specifice programului și proiectelor pe care acesta în are în vedere.

4. Concluzii și bune practici identificate

Proiectul are o contribuție importantă din perspectiva înlăturării discriminării copiilor cu dizabilități din sistemul de protecție al statului. Efectul este indirect, dar manifestat pe termen lung, în măsura în care instrumentele și metodologiile dezvoltate în cadrul proiectului sunt implementate. La acest rezultat contribuie și proiectele POR și POCU care au fost gândite în complementaritate cu POCA în procesul de deinstituționalizare.

Analiza de nevoi nu conține o secțiune care să evidențieze aspecte specifice legate de tema orizontală, dar cererea de finanțare propune o serie de măsuri de implementat în acest sens.

Totuși, acestea nu se implementează decât parțial în practică, iar AM POCA nu acordă atenție în procesul de monitorizare acestor aspecte. Este necesară întărirea atât la nivel de AM POCA cât și a beneficiarului, a înțelegerii și capacității de a incorpora astfel de activități la nivel de proiect, și de a le documenta și raporta la nivel de program.

Prezența unui specialist pe problema copiilor cu dizabilități în cadrul proiectului, care a putut customiza realizările și rezultatele din perspectiva nevoilor specifice ale acestora reprezintă o bună practică.

Studiu de caz 3 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Râul Putna - crearea sistemului de management integrat pentru Situl de Interes Comunitar Râul Putna și ariile naturale protejate învecinate: Râpa Roșie - Dealu Morii, Rezervația Algheanu și Pârâul Bozu

Program	Programul Operațional Infrastructură Mare		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric / Obiectiv Specific 1 - Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate		
Beneficiar	"ASOCIATIA PENTRU CONSERVAREA DIVERSITATII BIOLOGICE" Focsani, Vrancea		
Titlu proiect	Râul Putna - crearea sistemului de management integrat pentru Situl de Interes Comunitar Râul Putna și ariile naturale protejate învecinate: Râpa Roșie - Dealu Morii, Rezervația Algheanu și Pârâul Bozu		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	102581 99/01.08.2017		
Data de început	01.01.2017	Data de finalizare	31.12.2022

Buget alocat	3.038.850,15 Lei	Buget absorbit și aprobat rambursare	și spre	798.363.821 Lei ²
Regiunea și județul/județele implementare	Sud-Est de Vrancea	Localitatea sau localitățile implementare	de	Focșani
Persoane intervievate	manager de proiect manager financiar "ASOCIATIA PENTRU CONSERVAREA DIVERSITATII BIOLOGICE" Focsani, Vrancea (beneficiar)			
Bibliografie	Cerere de finantare, raport de progres nr. 39, raport inițial campanie de informare, raport final campanie de informare (2020), pagina web a proiectului (https://www.acdb.ro/proiecte/raul-putna), date monitorizare SMIS			
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat			

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Conform datelor prezentate în cererea de finanțare, scopul proiectului a fost de a menține o stare de conservare favorabilă a speciilor de interes conservativ și valorilor naturale prin elaborarea planului de management integrat al ariilor naturale protejate: SCI Râul Putna, Rezervația Naturală Râpa Roșie – Dealu Morii, Rezervația Naturală Rezervația Algheanu și Rezervația Naturală Pârâul Bozu.

Conform cererii de finanțare³, obiectivele proiectului au vizat:

- fundamentarea, elaborarea și aprobarea Planului de Management Integrat pentru ariile naturale protejate din arealul proiectului;
- îmbunătățirea și creșterea gradului de informare și conștientizare a grupurilor țintă și formarea unei atitudini favorabile față de conservarea biodiversității;
- creșterea capacității de coordonare și de management a ariilor protejate de interes comunitar și național incluse în proiect.

Rezultatele obținute cuprind⁴:

- elaborarea și trimiterea spre aprobare a **Planul de management integrat** pentru ROSCI0377 Râul Putna, Rezervația Naturală 2821 Râpa Roșie – Dealu Morii Rezervația Naturală 2823 Rezervația Algheanu și Rezervația Naturală 2825 Pârâul Bozu;
- realizarea **studiilor privind habitatele și speciile protejate din arealul proiectului**, cât și privind amenințările asupra acestora, realizate și diseminate către factorii interesați;
- organizarea a **10 infopuncte** cu ocazia zilelor ce au marcat evenimente legate de natură, și cuprinse în activitățile proiectului;
- **implicarea activă în activități de patrulare și de monitorizare a 10 rangeri juniori** ai ariilor protejate desemnate de proiect;
- realizare a **4 vizite tematice cu elevii în zonele cu o diversitate biologică ridicată** de pe raza ariilor protejate vizate de proiect, realizate în cadrul proiectului;
- realizarea **paginii web dedicate proiectului** și rezultatelor acestuia;
- realizarea și diseminarea **materiale informative pentru grupurile țintă**, care au fost distribuite în cadrul evenimentelor de informare, a întâlnirilor consultative și a concursurilor școlare.

Proiectul este într-un stadiu avansat de implementare. La momentul realizării studiului de caz⁵, era în proces de derulare aprobarea Planului de Management, restul activităților fiind finalizate. Trebuie menționat că data inițială de încheiere a proiectului a fost 31.12.2019, însă beneficiarul a solicitat extinderea perioadei de derulare a mai

² Conform bazei de date SMIS

³ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 102581, p. 21

⁴ Conform datelor prezentate pe pagina web a proiectului <https://www.acdb.ro/proiecte/raul-putna>

⁵ Martie 2022

multor activități din cadrul proiectului, ceea ce a dus la prelungirea perioadei de implementare până la date de 31.12.2022.

2. Contextul

Proiectul este implementat în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric / Obiectiv Specific 1 - Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate.

Obiectivul acestuia este direct legat de tema dezvoltării durabile și mai exact a protejării mediului înconjurător. La momentul realizării designului proiectului exista o nevoie clară în ceea ce privește analiza situației referitoare la starea de conservare a speciilor și habitatelor din zonele protejate. Astfel, pentru realizarea unui sistem de management adecvat era nevoie, în primul rând, de cunoașterea amănunțită a situației din teren și în al doilea rând, de identificare măsurilor relevante pentru planul de acțiune cu privire la coordonarea și gestionarea ariilor respective.

Conform cererii de finanțare, activitățile de conștientizare și de educare au fost menite să informeze factorii interesați cu privire la ariile protejate incluse în planul de management, la normele și regulile ce trebuie respectate în cadrul activităților economice derulate în acele zone sau în vecinătate și astfel, să contribuie la protejarea acestora. Prin această activitate, proiectul a urmărit inițierea unui management participativ al ariilor protejate prin implicarea activă a acestora în activitățile de conservare.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității

3.1. Analiza de nevoi preliminară

Conform documentelor analizate și datelor colectate, în etapa de pregătire a proiectului nu a fost realizată o analiză de nevoi cu privire la promovarea egalității de gen, nediscriminării și accesibilității.

Cererea de finanțare prezintă un grup țintă structurat pe mai multe categorii, după cum urmează: reprezentanți din administrațiile publice locale, respectiv primăriile din zona ariilor protejate, asociații de pescari și vânători sportivi, reprezentanți ai grupurilor de acțiune locală, personalul din cele 7 primării, asociați în elaborarea planului de management, a strategiei de vizitare și de dezvoltare a identității vizuale, ONG-uri care desfășoară activități de conservare, localnici (membrii comunităților locale din comunele suprapuse proiectului, proprietari de terenuri agricole, elevi și profesori ai școlilor din cele 7 comune suprapuse arealului proiectului, turiști, voluntari, instituții cu responsabilități în administrarea și gestionarea fondului forestier, proprietari de păduri, crescători de animale, instituții cu atribuții și competențe în gestionarea capitalului natural). Însă, grupul țintă nu a fost defalcat pe categorii de gen sau vârstă.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Conform analizei datelor disponibile, s-a constatat faptul că, în cadrul activităților pentru care tema egalității de gen, a nediscriminării și al accesibilității a fost relevantă, principiul egalității de șanse a fost promovat și aplicat corespunzător. Însă, proiectul nu a prevăzut activități specifice în acest sens, iar cheltuielile nu au fost alocate în mod direct rezultatelor obținute din perspectiva promovării egalității de șanse. O serie de activități au fost identificate ca fiind relevante pentru subiectul analizei, după cum urmează:

- organizarea echipelor de management și implementare a proiectului;
- organizarea de prezentări și activități tematice cu elevi și profesori cu scopul îmbogățirii cunoștințelor despre natura și creșterii respectului față de ea;
- activități de conștientizare, informare și diseminare a rezultatelor proiectului.

Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor, activitățile de educare și conștientizare au avut ca scop diminuarea presiunii antropice și efectului negativ al activităților factorilor implicați, asupra ariilor protejate vizate de proiect și angajarea acestora într-un management participativ al ariilor protejate aflate în custodia ACDB și implicarea activă a acestora în activitățile de conservare. Ancheta sociologică cu privire la rezultatele componente de conștientizare a fost realizată pe baza unui eșantion, a luat în considerare, pe cât a fost posibil (modalitatea de eșantionare fiind prin conveniență din cauza disponibilității reduse de participare a membrilor

grupului de țintă localnici⁶), structura de gen și vârstă a 4 dintre grupurile ținta vizate de proiect, după cum urmează:

Etapa I – înainte realizării campaniei de conștientizare (2017)

- Grupul țintă localnici a cuprins 115 persoane, din care 55,65% de sex feminin. Majoritatea aparțin grupei de vârstă 36-65 ani (57,39%), cei mai mulți fiind salariați (46,09%) și pensionari (27,83%);
- Grupul țintă elevi a cuprins 273 persoane, din care 50,49% de sex masculin. Majoritatea aparțin grupei de vârstă 13-14 ani (78,8%), cei mai mulți fiind în clasele a VII-a și a VIII-a;
- Grupul țintă actori sociali a cuprins 48 persoane, din care 52,38% de sex masculin. Majoritatea aparțin grupei de vârstă 36-65 ani (73,33%), cei mai mulți fiind salariați (93,33%) și având studii superioare (68,29%);
- Vizitatori și potențial vizitatori a cuprins 680 de persoane, iar informațiile legate de categoriile de gen, vârstă și ocupație nu sunt disponibile în raport.

Etapa II – după realizarea campaniei de conștientizare (2020)

- Grupul țintă localnici a cuprins 144 de persoane, din care 69,44% de sex feminin. Majoritatea aparțin grupei de vârstă 36-65 ani (77,77%), cei mai mulți fiind salariați (88,88%);
- Grupul țintă elevi a cuprins 242 de persoane, dintre care 58,68% de sex feminin. Majoritatea aparțin grupei de vârstă 13-14 ani (82%), cei mai mulți fiind în clasele a VII-a și a VIII-a
- Grupul țintă actori sociali a cuprins 46 persoane, din care 60,87% de sex feminin. Majoritatea aparțin grupei de vârstă 36-65 ani (78,26%), cei mai mulți fiind salariați (93,48%) și având studii superioare (67,39%);
- Vizitatori și potențial vizitatori a cuprins 668 de persoane predominant tineri de 21-35 ani (81,81%), de gen feminin (59,09%), fie angajați (50%), fie încadrați într-o formă de învățământ.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea

Analizând datele proiectului din documentele primite, constatăm ca toate activitățile au vizat indirect respectarea egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității, în cadrul analizei identificând următoarele rezultate:

- Proiectul a asigurat **participarea echilibrată în echipa de proiect a resurselor umane, în funcție de structura de gen a specialiștilor din domeniul vizat de proiect**, incluzând în echipa 4 femei, 7 bărbați (conform structurii de personal a instituției beneficiare), iar între aceștia o persoană cu dizabilități.
- În cadrul activităților școlare a fost respectat principiul **egalității de șanse**, prin evitarea oricăror forme de discriminare directă sau indirectă în procesul de selecție a elevilor pentru participarea la excursii dar și prin regulamentul de participare la concursul de rangeri juniori. În cadrul interviului a fost prezentat grupul țintă compus din aproximativ 279 de elevi, care au efectuat excursii în arealul protejat și au participat la concursuri școlare. Dintre aceștia, 20 de copii au fost selectați și premiați pentru a deveni rangeri juniori ai ariilor protejate. Conform datelor colectate prin intermediul interviului, regulamentele de selecție și de participare a copiilor în cadrul excursiilor în ariile protejate și concursurilor pe tema biodiversității nu au inclus criterii limitative sau discriminatorii din punct de vedere al apartenenței la o categorie de gen, la o religie sau naționalitate, al mobilității, ci doar nivelul de deschidere și de cunoaștere a topicului, precum și gradul de interes fără de activitate. Scopul acțiunilor realizate a fost creșterea nivelului de conștientizare asupra diversității biologice și a nevoilor de conservare și s-a încurajat însușirea unui comportament responsabil față de natură, de management pentru speciile și habitatele de interes comunitar și de interes față de planul de management pentru 4 arii protejate.
- În cadrul componentei de informare și diseminare, a fost respectat, de asemenea, **principiul egalității de șanse**, prin asigurarea accesului neîngrădit a tuturor persoanelor interesate. De asemenea, **principiul accesibilității pentru persoane cu handicap** a fost aplicat prin selectarea unor locații ce permit participarea persoanelor cu handicap locomotor. În cadrul activităților de tip infochiosc s-a ținut cont de amplasarea locației, astfel încât să nu îngreuească accesul persoanelor cu mobilitate redusă, durata de desfășurare a fost suficientă pentru a permite un program flexibil, iar prin limbajul utilizat în mesajele de

⁶ Evaluarea nivelului de informare și înțelegere al populației privind ariile naturale protejate: Râul Putna, Râpa Roșie - Dealu Morii, Rezervația Algeanu și Pârâul Bozu și evaluarea impactului campaniei de conștientizare, Etapa 1 (decembrie 2017) și Etapa 2 (iunie 2020), Livrabil realizat în cadrul proiectului cod SMIS 102581

promovare a fost unul adecvat, ținându-se cont de evitarea stereotipurilor de gen și cele asociate altor vulnerabilități.

Rezultatele, informațiile și obiectivele acestui proiect au fost diseminate și permit în continuare accesarea și de către organizațiile și asociațiile care reprezintă interesele diverselor categorii de persoane. Totuși, pagina web a proiectului, care prezintă date privind rezervatiile naturale cuprinse în planului de management, date privind factorii economici și social, obiectivele turistice și perspectivele de dezvoltare, date privind geologia, speciile, cadrul natural de desfășurare, precum și aspecte culturale și date privind custodia, nu includ elemente specifice accesibilizării informației transmise pentru persoanele cu deficiențe de viziune.

Ancheta sociologică realizată atât înainte și după campania de conștientizare, deși a cuprins în eșantion în egală măsură persoane de gen feminin și de gen masculin, nu a reflectat rezultatele activităților de informare și diseminare realizate în cadrul proiectului la nivel de beneficiari, în funcție de gen. Nici rapoartele de progres disponibile nu prezintă informații legate de numărul de persoane de gen feminin și masculin incluse în aceste grupuri.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Analiza datelor disponibile și colectate prin intermediul metodei interviului nu a identificat activități planificate care să urmărească în mod direct promovarea principiului egalității de șanse. Astfel, nici rezultatele obținute sau așteptate nu reflectă contribuția proiectului în acest sens. Măsura în care, totuși, intervenția a promovat această temă orizontală a depins în mod direct de maniera în care beneficiarul a inclus elementele specifice în activitățile realizate și s-a asigurat că accesul grupului țintă la rezultatele proiectului nu a fost îngrădit în niciun fel.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

La nivel de proiect nu exista o monitorizare specifică sau o raportare a rezultatelor și a indicatorilor atinși în ce privește numărul beneficiarilor direcți în funcție de gen sau de apartenența la grupuri vulnerabile. Iar, rezultatele campaniei de conștientizare, conform datelor colectate prin intermediul anchetei sociale nu sunt prezentate în funcție de categorii de gen sau de vârstă, ceea ce înseamnă că metoda de raportare utilizată nu este sensibilă la diferențele dintre categoriile de grupuri defavorizate de la nivelul beneficiarilor.

4. Concluzii și bune practici identificate

Dintr-o perspectivă orizontală, proiectul a respectat principiile egalității de șanse și nediscriminării în toate activitățile relevante întreprinse. Însă, analiza derulată nu a identificat măsuri suplimentare, ce abordează direct promovarea egalității de șanse. Beneficiarul s-a asigurat de respectarea tuturor normelor și prevederilor legale și astfel nu a îngrădit în niciun fel accesul persoanelor interesate la activitățile proiectului. Singurele criterii utilizate în selecția membrilor grupurilor țintă ale proiectului au fost interesul față de subiectul abordat și de activitățile derulate și experiența profesională, în cazul persoanelor ce fac parte din echipa de proiect.

Însă, sistemul de raportare nu reflectă rezultatele proiectului cu privire la accesul grupurilor defavorizate la activitățile și rezultatele acestuia.

O măsură suplimentară care putea fi implementată și care putea facilita accesibilitatea la materialele de informare, putea fi promovarea mesajului audio-video pentru persoanele cu deficiențe de auz sau vedere.

Analiza proiectului de față nu a reliefat exemple de bună practică în ceea ce privește promovarea în mod activ a principiilor egalității de gen, nediscriminare și accesibilitate. Deși proiectul s-a derulat conform normelor și reglementărilor în vigoare, el nu a inclus o analiză preliminară a nevoilor existente în raport cu obiectivul și activitățile planificate la nivelul grupurilor defavorizate și nici nu a inclus activități specifice care să conducă la rezultate directe ale investiției cu privire la promovarea egalității de șanse.

Studiu de caz 4 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Acces la educație online pentru studenții cu burse sociale din Universitatea din București

Program	Programul Operațional Competitivitate
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa Prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, OS 4 - Creșterea gradului de utilizare a

	Internetului, PI (c) consolidarea aplicațiilor TIC pentru e-guvernare, e-învățare, e-incluziune, e-cultură și e-sănătate		
Beneficiar	Universitatea din București		
Titlu proiect	Acces la educație online pentru studenții cu burse sociale din Universitatea din București		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	145956		
Data de început	15.09.2021	Data de finalizare	14.08.2022
Buget alocat	3.826.480,26 Lei		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea București – Ilfov, București	Localitatea sau localitățile de implementare	București
Persoane intervievate	responsabil proiect Universitatea din București		
Bibliografie	Extras cerere de finanțare și rapoarte de progres, comunicat de presa inițiere proiect, date de monitorizare din SMIS		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Documentare de birou Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Conform cererii de finanțare⁷, obiectivul general al proiectului se referă la dotarea studenților care îndeplinesc criteriile de acordare de burse sociale și burse sociale ocazionale cu echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tip tabletă precum și asigurarea accesului la educație prin dotarea instituției cu echipamente/dispozitive electronice necesare desfășurării activității didactice în mediu on-line precum și a conectivității de tip LAN Wifi.

Obiectivele specifice ale proiectului, așa cum sunt menționate în cererea de finanțare formulată de către beneficiar sunt:

- asigurarea dotării cu echipamente de tip tabletă pentru studenții care îndeplinesc criteriile de acordare de burse sociale și burse sociale ocazionale în anul universitar 2020-2021;
- asigurarea echipamentelor/dispozitivelor electronice necesare cadrelor didactice și dotarea minimală a sălilor de curs dedicate activității didactice în vederea desfășurării în bune condiții a procesului educațional online pentru studenții care îndeplinesc criteriile de acordare de burse sociale și burse sociale ocazionale în anul universitar 2020-2021;
- realizarea rețelei LAN necesară pentru implementarea proiectului și accesului studenților din grupul țintă la educația online;
- conștientizarea mediului academic al Universității precum și al cetățenilor cu privire la derularea proiectului.

Mai specific, proiectul își propune să realizeze până la finalul perioadei de implementare următoarele:

- furnizarea a 2230 de tablete studenților care îndeplinesc criteriile de primire a burse sociale și ajutorului social ocazional;
- furnizarea a 86 laptopuri cadrelor didactice implicate în proiect;
- instalarea a 20 de laptop-uri în sălile de curs;
- instalarea a 20 proiectoare în sălile de curs;
- punerea în funcțiune unei rețele LAN – wifi a salilor de curs din facultati interconectată la infrastructura Universității București.

2. Contextul proiectului

Proiectul este finanțat în cadrul Axei prioritare 2 a Programului Operațional Competitivitate 2014 – 2020 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Obiectiv specific 4 -

⁷ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 145956, p. 128

UNIUNEA EUROPEANĂ

Creșterea gradului de utilizare a Internetului, PI (c) consolidarea aplicațiilor TIC pentru e-guvernare, e-învățare, e-incluziune, e-cultură și e-sănătate.

În contextul crizei pandemice create de SARS-CoV-2, pentru a evita o creștere rapidă a infecției cu coronavirus, dar și pentru a crea condițiile necesare desfășurării activităților didactice, la nivelul Universității din București, activitățile didactice din anul universitar 2020-2021 s-au desfășurat exclusiv online pe baza infrastructurii IT&C existente. În cadrul Universității din București, în același an universitar au fost asigurate activități didactice pentru aproximativ 33.000 de studenți la studii licență și master în cadrul celor 19 facultăți. Din totalul celor 33.000 de studenți, 2230 de studenți îndeplineau criteriile pentru a beneficia de burse sociale și burse sociale ocazionale. În acest context, ideea de proiect și deci finanțarea solicitată, contribuie la adaptarea instituțională și cea organizatorică necesare pentru a răspunde nevoilor apărute în contextul crizei sanitare create de coronavirusul SARS-CoV-2 reprezintă o condiție esențială pentru reducerea efectelor sociale ale acestei crize.

Însă, ca urmare a duratei procesului de selecție a propunerilor de proiecte, semnării contractului aferent proiectului și derulării activităților pregătitoare achiziției de echipamente IT&C pentru studenți, atât perioada de implementare, cât și obiectivul general, au fost ajustate. Astfel, prin intermediul acestei investiții finanțate din FEDR, se va realiza îmbunătățirea accesului și condițiilor de derulare a activităților didactice în format online pentru anul universitar 2022 – 2023. În acest context este important de menționat faptul că există probabilitatea ca în următorul an universitar să fie adoptat din nou sistemul de predare clasic, față în față, iar ponderarea activităților online să se diminueze considerabil. Cu toate acestea, conform datelor colectate prin intermediul interviului, la nivelul universității beneficiare există o preocupare în a continua o parte dintre activitățile realizate online în perioada pandemiei, care și-au dovedit eficacitatea.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității

3.1. Analiza de nevoi preliminară

Nevoia realizării investiției vizate de proiect apare în contextul efectelor pandemiei Covid19 asupra accesului elevilor și studenților la actul educațional. Astfel, prin achiziționarea echipamentelor IT necesare derulării cursurilor online, Universitatea din București urmărește să crească accesul grupurilor defavorizate de studenți la activitatea didactică. În Metodologia de acordare a bursei și altor forme de sprijin pentru studenții Universității din București 2020 – 2021 se prevede faptul că bursele sociale sunt acordate elevilor care sunt orfani de un părinte sau de ambii părinți, studenților care suferă de boli cronice (conform metodologiei Universității) și studenților ai căror familii au un venit mediu pe membru de familie sub limita salariului de bază minim net pe economie. De asemenea, bursele ocazionale (ai căror beneficiari sunt parte a grupului țintă din proiect) se acordă pentru ajutor social ocazional pentru îmbrăcăminte și pentru ajutor social ocazional pentru maternitate. Astfel, investiția se adresează grupurilor defavorizate de studenți din universitate, care au un nivel de acces scăzut la actul educațional din lipsa sistemelor IT necesare în contextul învățământului la distanță adoptat ca urmare a măsurilor de combatere a efectelor pandemiei Covid19.

Este important de subliniat faptul că proiectul vizează echiparea cu tablete a tuturor studenților din cadrul Universității București care îndeplinesc criteriile pentru a beneficia de burse sociale și burse sociale ocazionale. Astfel, grupul țintă al intervenției este mai mare decât grupul studenților care beneficiază / vor beneficia de burse sociale (numărul acestora fiind limitat ca urmare a bugetului disponibil alocat la nivel de universitate).

Conform datelor colectate prin intermediul interviului realizat cu reprezentantul de la nivelul proiectului, în etapa de planificare a intervenției a fost realizată o analiză preliminară de nevoi, care a vizat stabilirea numărului de studenți de la nivelul universității care pot fi incluși în grupul țintă. Acest proces a fost anevoios din cauza faptului că nu există o procedură digitalizată prin care se strâng informații cu privire la aplicațiile pentru burse sociale și ajutor social ocazional. Astfel, au fost făcute solicitări către departamentele de școlaritate din cadrul fiecărei structuri. În urma centralizării datelor primite, proiectul a prevăzut asigurarea echipamentului IT necesar participării la cursurile derulate în format online pentru 2230 de studenți. La momentul scrierii proiectului nu au fost colectate date referitoare la proporția studenților cu dizabilități din cei 2230 de studenți potențiali membri ai grupului țintă. Această abordare a fost justificată prin prisma faptului că analiza realizată în etapa de elaborare a designului proiectului putea furniza doar o estimare a numărului studenților beneficiari și nu putea identifica exact acești studenți și nevoile fiecăruia dintre ei în ceea ce privește accesibilizarea procesului educațional, fiindcă perioada de implementare urma să acopere un alt an universitar și deci altă cohortă de studenți. De asemenea,

analiza inițială nu a furnizat nici date legate de proporția studenților de gen masculin și de gen feminin ce vor beneficia de rezultatelor proiectului.

Este important de menționat faptul că accesul studenților în grupul țintă al proiectului se va face în mod nediscriminatoriu, singurul criteriu de selecție fiind cel legat de eligibilitatea acestora pentru bursele sociale și de ajutor ocazional.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Așa cum evidențiază analiza cu privire la obiectivele și activitățile planificate în cadrul acestui proiect, scopul proiectului este de a facilita accesul la actul educațional al persoanelor din grupuri defavorizate. Astfel, proiectul, prin obiectivul său general, **adresează în mod direct principiile egalității de șanse și nediscriminării** și urmărește facilitarea accesului la educație a studenților din grupuri defavorizate.

Ca parte a activităților derulate în perioada de implementare, pentru actualizarea analizei de nevoi, după inițierea proiectului, a fost realizată a doua etapă de identificare a potențialilor beneficiari, ce a arătat că grupul țintă, format din studenții celor 19 facultăți din cadrul universității care sunt eligibili pentru bursele sociale și de ajutor social ocazional, este format din 1900 de studenți. În această etapă, studenții au fost invitați să completeze o declarație prin care se autoidentificau ca îndeplinind criteriile de acordare a bursei sociale. Necesitatea celei de-a doua analize a apărut în urma faptului că rezultatele acesteia trebuiau să fundamenteze procedura de achiziție de tablete pentru studenți.

Conform datelor colectate prin intermediul interviului realizat, o a treia analiză va fi dezvoltată înainte de începerea anului universitar 2022 – 2023, când vor fi identificați toți studenții ce vor intra în grupul țintă. Astfel, având în vedere că perioada de implementare a proiectului acoperă doi ani universitari și că nevoile identificate în cadrul etapei de pregătire a proiectului s-au schimbat dat fiind contextul pandemic și modificările ce vor avea loc în ceea ce privește modalitățile de derulare a actului didactic, beneficiarul este nevoit să actualizeze analiza de nevoi, realizată deja în două rânduri.

Beneficiarul are în vedere și achiziționarea unor dispozitive dotate cu funcții care să permită accesul la informație și la activitățile didactice și pentru persoanele cu dizabilități. Însă, cererea de finanțare nu include informații explicite în acest sens, de exemplu: numărul/proporția din grupul țintă a persoanelor cu handicap, tipuri de handicap și soluții necesare accesibilizării activității didactice online pentru acest sub-grup distinct. Ghidul solicitantului nu a prevăzut cerințe explicite pentru identificarea acestora sau includerea chetuielilor aferente achiziționării echipamentelor necesare, iar beneficiarul nu în a inclus în planificarea bugetară o categorie separată. Însă, la momentul realizării studiului de caz⁸, beneficiarul realiza analiza soluțiilor specifice existente pe piața IT&C din România și posibilitatea achiziționării acestora din bugetul aferent tabletelor pentru studenți.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea

Proiectul va contribui în mod direct la promovarea egalității de șanse și nediscriminării, asigurând accesul la actul educațional desfășurat online pentru studenții ce fac parte din grupuri defavorizate, eligibili pentru obținerea unei burse sociale sau a ajutorului social ocazional. Mai mult, proiectul va avea un efect pe termen mediu, deoarece echipamentele vor fi oferite studenților în baza unui contract de comodat și vor fi înapoiate universității după ce aceștia finalizează programele de studii pe care le urmează. Toate echipamentele vor fi oferite în continuare studenților din anii următori universitari, în baza aceluiași criteriu de selecție.

Având în vedere că proiectul se află într-o fază incipientă de implementare, iar la nivelul analizei de nevoi nu au fost identificați potențialii beneficiari în funcție de categoriile de gen sau de apartenența la grupul persoanelor cu dizabilități și că membrii grupului țintă vor fi studenții din anul universitar 2022 – 2023, cuantificarea rezultatelor proiectului cu privire la promovarea principiului egalității de gen și accesibilității nu a putut fi determinată la momentul realizării analizei aferente acestui studiu de caz.

Trebuie menționat aici faptul că pagina web a universității oferă informații accesibilizate pentru persoanele cu deficiențe de vâz, ca rezultat al unui alt proiect finanțat din fonduri externe și implementat de Universitatea București. În consecință și informațiile despre acest proiect sunt accesibile acestei categorii de persoane cu dizabilități.

---

⁸ Martie 2022

UNIUNEA EUROPEANĂ

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Factorii care contribuie la producerea unor efecte pozitive în ceea ce privește egalitatea de gen, nediscriminare și accesibilizare în contextul sistemului de învățământ online sunt:

- Strategia generală a universității cu privire la promovarea egalitate de gen și abordarea universității cu privire la accesibilizarea actului educațional, abordări de care depine și măsura în care aceste principii sunt promovate la nivel de proiect;
- Dinamica contextului în care a fost realizată ideea de proiect și a fost planificată intervenția și anume, evoluția contextului pandemic și implicit a metodelor folosite în sistemul de predare și a nevoilor existente cu privire la facilitarea accesului studenților la învățământul în regim online;
- Lipsa centralizării/datelor istorice la nivelul universității cu privire la studenți eligibili pentru primirea burselor sociale și de ajutor ocazional în funcție de gen sau de proporția persoanelor cu dizabilități din această categorie (și în funcție de tipuri de dizabilități), care au dus la imposibilitatea estimării nevoii de echipamente IT&C specializate și bugetarea acestora sau la stabilirea unor ținte defalcate în funcție de gen ale indicatorilor referitori la numărul de beneficiari ai proiectului.

Universitatea din București promovează, în mod activ, pe de o parte egalitatea de gen, cel mai nou proiect în această direcție fiind „*Athena – Gender equality to unlock research potential*”, proiect Horizon 2020, implementat în parteneriat cu alte 9 universități și institute de cercetare din 8 state membre ale UE și pe de altă parte, accesibilitatea infrastructurii de acces în spațiile universității dar și infrastructurii IT pentru accesarea informațiilor diseminate și activităților derulate în cadrul universității, ultimul proiect de implementa de beneficiar în acest sens fiind „*Educație incluzivă de calitate în cadrul comunității academice a Universității din București, cu accentul pe persoanele cu dizabilități*”, finanțat de Ministerul Educației. Cu toate acestea, designul proiectului, planificare activităților și sistemul de monitorizare aferent nu reflectă aceste două preocupări orizontale ale universității. Măsura în care ele au efecte specifice la nivelul intervențiilor implementate este definitorie pentru efectele generate la nivelul comunității de studenți și în special pentru grupurile defavorizate. Iar faptul că cererea de finanțare nu include explicit abordarea beneficiarului în acest sens, nu permite realizarea unei analize în profunzime referitoare la măsura în care proiectul promovează / va promova egalitatea de gen și accesibilizarea actului educațional pentru persoanele cu dizabilități.

Mai specific, în ceea ce privește abordarea vizavi de creșterea accesibilității persoanelor cu dizabilități la procesul educațional derulat în format online, datele colectate prin intermediul interviului realizat cu beneficiarul finanțării, indică faptul că, un cadru legal mai orientat către nevoile persoanelor cu dizabilități și mai explicit în ceea ce privește metodele și mecanismele eficace ce pot adoptate în învățământul universitar ar facilita dezvoltarea unui mediu educațional inclusiv. Mai mult, includerea în ghidul solicitantului a unor cerințe specifice în acest sens ar duce pe de o parte a sporirea contribuției proiectelor finanțate la creșterea nivelului de accesibilitate al persoanelor cu dizabilități la rezultatelor acestora și pe de altă parte, la o abordare unitară din partea beneficiarilor.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Cu excepția indicatorului cu privire la membrii grupurilor țintă, a căror raportare va fi realizată și din prisma proporției persoanelor de gen feminin și de gen masculin beneficiari ai proiectului, nu există în sistemul de monitorizare alte elemente care să reflecte măsura în care intervențiile realizate vor contribui la promovarea egalității de șanse, a nediscriminării și accesibilității. Însă, în contextul obiectivului general al proiectului, stabilirea unor ținte vizavi de studenții de gen feminin și masculin ce vor beneficia de tablete nu este relevantă iar respectarea în mod strict a criteriului de selecție referitor la calitatea de student eligibil pentru bursă socială sau ajutor social ocazional este suficientă pentru asigurarea egalității de gen.

Deși beneficiarul menționează faptul că urmează să achiziționeze și echipamentele tehnice pentru studenții cu dizabilități, atât planificarea activităților și bugetul aferent, cât și setul de indicatori propuși, nu permit monitorizarea îndeplinirii acestui obiectiv sau identificarea măsurii în care vor exista efecte din acest punct de vedere ale proiectului, neexistând ținte stabilite în faza inițială a proiectului.

4. Concluzii și bune practici identificate

Prin obiectul său general, proiectul **contribuie în mod direct la accesibilizarea procesului didactic realizat în format online în cadrul Universității București pentru studenții parte a unor grupuri defavorizate.**

Conform logii de intervenție a proiectului, rezultatele acestuia vizează întreaga populație de studenți care sunt eligibili pentru burse sociale și de ajutor ocazional. Nevoia de accesibilizare a procesului didactic pentru grupurile defavorizate a apărut în contextul efectelor pandemiei, însă perioada de implementare a depășit etapă critică a acestui fenomen. Prin urmare și nevoile existente la nivelul acestor grupuri se pot schimba în funcție de măsura în care sistemul de predare va suferi modificări.

Sistemul de monitorizare nu reflectă rezultatele obținute de beneficiar în ceea ce privește promovarea principiului accesibilizării actului educațional pentru persoanele cu dizabilități. Chiar dacă beneficiarul are în vedere realizarea unor activități și în acest sens, planificare și bugetul intervenției nu surprind explicit această componență.

Având în vedere elementele prezentate mai sus, mai ales constatările legate de faptul că proiectul nu a identificat, în etapa de elaborare a designului intervenției, structura grupului țintă în funcție de categoriile de gen și ponderea studenților cu dizabilități la nivelul acestuia și nu a planificat acțiuni specifice pentru accesibilizarea activității didactice online pentru persoanele cu dizabilități, analiza nu a evidențiat exemple de bună practică. Conform informațiilor transmise de către beneficiarul finanțării, intervenția va acoperi și tema accesibilizării rezultatelor acestuia (în speță, pentru studenții cu dizabilități incluși în grupul țintă). Însă, ca urmare a faptului că proiectul se află într-o etapă incipientă de implementare, iar planificarea activităților și bugetul nu cuprind explicit această componență, contribuția aferentă nu a putut fi validată.

Studiu de caz 5 aferent temei de evaluare C1

Proiect: GREENOL - Biopolioli obtinuti printr-o tehnologie neconventionala de valorificare a deseurilor vegetale

Program	Programul Operațional Competitivitate		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor, Obiectiv specific 3 - Creșterea investițiilor private în CDI		
Beneficiar	DAILY SOURCING & RESEARCH SRL		
Titlu proiect	GREENOL - Biopolioli obținuti printr-o tehnologie neconvențională de valorificare a deșeurilor vegetale		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	122990 / 365/390041/27.09.2021		
Data de început	02.08.2021	Data de finalizare	31.12.2023
Buget alocat	10.588.048,78 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Sud / Ialomita	Localitatea sau localitățile de implementare	Municipiul Slobozia
Persoane intervievate	manager de proiect și director Daily Sourcing & Research SRL responsabil proiect, cercetător senior, Institutul-Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Științe Biologice		
Bibliografie	Cerere de finanțare, contract, rapoart de progres nr. 1		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Conform cererii de finanțare⁹, obiectivul general al proiectului îl reprezintă creșterea capacității și infrastructurii de cercetare-dezvoltare și producție a Daily Sourcing & Research SRL prin realizarea unei instalații inovative cu încălzire duală în câmp de microunde pentru obținerea de biopolioli, având ca materie primă deseuri de biomasa

⁹ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 122990, p.20

UNIUNEA EUROPEANĂ

(ex. coceni de porumb) și a deșeurilor de glicerina sau dioli și polioli comerciali în scopul diversificării alternativelor de valorificare a materiilor prime. Proiectul vizează: a) valorificarea eficientă a investițiilor în cercetare și inovare și b) dezvoltarea unor noi activități economice care să permită diversificarea activităților Daily Sourcing & Research SRL și cei doi parteneri C&D.

Obiectivele specifice, prin intermediul cărora, partenerii își propun să obțină rezultatul final al proiectului sunt următoarele:

- Realizarea unei investigații critice planificate în scopul dobândirii de cunoștințe și competente noi care să genereze elaborarea unei linii tehnologice industriale pentru deșeuri din biomasă;
- Implementarea unei tehnologii noi de sinteză în câmp de microunde și formularea de produse noi folosind polioli obținuți, prin transfer tehnologic către DAILY SOURCING & RESEARCH SRL;
- Modelarea unui proces tehnologic.

Proiectul se află într-o etapă incipientă de implementare, contractul de finanțare fiind semnat în 27.09.2021. Însă, 4 dintre activitățile prevăzute în cadrul proiectului fuseseră inițiate deja la momentul realizării primului raport de progres (din data de 31.01.2022), iar una dintre acestea fusese finalizată.

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014 – 2020, Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor, Obiectiv specific 3 - Creșterea investițiilor private în CDI.

Compania DAILY SOURCING & RESEARCH SRL, în calitate de lider de proiect, în parteneriat cu Universitatea Politehnica din București și cu Institutul-Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Științe Biologice, sunt beneficiarii finanțării acordate din FEDR.

În ceea ce privește promovarea principiilor egalității de gen și nediscriminării, cei doi parteneri, INCDSB și UPB, sunt semnatarii ai Cartei Europene a Cercetării precum și ai Codului de Conduită a Cercetătorilor, nediscriminarea și egalitatea de șanse fiind principii fundamentale promovate la nivel european prin aceste două documente.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității

3.1. Analiza de nevoi preliminară

Conform datelor colectate prin intermediul interviului, în etapa de pregătire a propunerii de proiect, beneficiarul, împreună cu partenerii, a realizat o analiză de nevoi în ceea ce privește specializarea și numărul persoanelor ce vor implicate în coordonare și implementare proiectului, cu accent pe asigurarea principiului egalității de gen. Însă, o limitare clară, identificată încă de la acel moment a fost numărul redus al persoanelor specializate de gen feminin care pot fi implicate. Acest lucru este determinat de structura de gen a experților ce activează în domeniul de activitate al companiei. Însă, în ceea ce privește partenerii din proiect, cum ponderea persoanelor de gen feminin implicate în activitățile de cercetare și dezvoltare este mai mare decât cea a persoanelor de gen masculin, analiza preliminară a relevat faptul că există la nivelul celor două instituții forță de muncă de gen feminin ce poate fi implicată în proiect.

În ceea ce privește analiza nevoilor cu privire la accesibilizarea rezultatelor proiectului pentru persoane cu dizabilități, conform interviului realizat, a arătat că, la momentul pregătirii cererii de finanțare, nu existau angajați pentru care erau necesare măsuri suplimentare. Accesul persoanelor cu handicap locomotor în unitățile de lucru ale celor trei instituții partenere în proiect, era deja asigurat prin respectarea prevederilor legale în acest sens.

3.2. Activități planificate și buget alocat

În cadrul proiectului nu au fost planificate activități cu o potențială contribuție directă în ceea ce privește promovarea egalității de gen, nediscriminarea și accesibilitatea și prin urmare, nu au fost bugetate astfel de măsuri. Cererea de finanțare menționează faptul că beneficiarii finanțării vor respecta reglementările în vigoare cu privire la egalitatea de gen (Ordonanța nr. 236 din 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Legea nr. 202 din 2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, Codul Muncii) și la

nediscriminare (prin oferirea tuturor părților interesate acces la activitățile proiectului, folosind doar criteriilor profesionale în selectarea persoanelor implicate în procesul de implementare).

Ca element parte al principiului egalității de șanse, principiul accesibilității, conform cererii de finanțare, este deja asigurat pentru persoanele cu handicap locomotor în unitățile de lucru ale partenerilor, conform legislației în vigoare (Legea nr. 448 din 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap). Însă, prin specificul său, proiectul ar fi putut promova mai mult accesul la rezultatele planificate, acordând o importanță sporită unor anumite categorii de persoane cu dizabilități, cum ar fi persoane cu deficiențe de auz sau văz, la evenimentele de informare și diseminare organizate și la articolele academice ce prezintă rezultatele procesului de cercetare și inovare susținut prin fondurile aferente POC.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de gen, nediscriminarea și accesibilitatea

În ceea ce privește promovarea egalității de gen, deși aplicarea acestui principiu la nivelul echipei de coordonare și implementare a proiectului a fost o preocupare a companiei, din cauza structurii de gen a specialiștilor care lucrează în domeniu, nu a fost posibilă echilibrarea ponderii celor două categorii (experți de gen feminin și experți de gen masculin). Astfel, conform datelor colectate de la nivelul beneficiarului, echipa este formată în proporție de 80% din persoane de gen masculin. Partenerii din proiect, în speță Universitatea din București și Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Științe Biologice, prin prisma structurii de gen a specialiștilor din domeniul în care acestea activează și tipurilor de funcții necesare în implementare activităților planificate, dar și a personalului celor două instituții, au reușit să organizeze echipe de proiect formate majoritar din femei. Astfel, în cadrul echipei de proiect de la nivelul Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Științe Biologice, au fost angajate 13 persoane, dintre care 8 femei și 5 bărbați (61,54% persoane de gen feminin). Iar, în cadrul echipei formate la nivelul Universității Politehnica din București au fost angajate 9 persoane, dintre care 5 femei și 4 bărbați (55,6% persoane de gen feminin).

În ceea ce privește restul componentelor proiectului, beneficiarul s-a asigurat de participarea nediscriminatorie a tuturor celor interesați, care îndeplineau criteriile de natură profesională stabilite și aplicate. Și la nivelul procedurilor de achiziție publică, au fost respectate prevederile legale în vigoare și nu au existat criterii pârținitoare care ar fi putut avantaja anumite categorii de persoane în detrimentul altora.

Cu privire la accesibilitate, toate cele 3 instituții au asigurat accesul persoanelor cu dizabilități locomotorii în unitățile de lucru. Iar, conform datelor colectate, nu au existat situații până la momentul realizării studiului de caz¹⁰ care să implice accesibilizarea unităților de lucru sau a rezultatelor proiectului pentru persoane cu un handicap de altă natură.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Asigurarea egalității de șanse în contextul proiectului, la nivelul tuturor instituțiilor partenere, depinde în mod direct de modalitatea prin care sunt selectați experții implicați în proiect și corectitudinea procedurilor de achiziție publică. Conform documentelor de proiect parcurse și a datelor colectate prin intermediul interviului, beneficiarii s-au asigurat că selectarea membrilor echipelor de management și implementare ale proiectului au fost selectați strict în baza criteriilor profesionale, fără a exista restricții legate de gen, rasă, naționalitate sau altele, iar procedurile de achiziția publică se vor desfășura cu respectarea următoarelor principii: nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proportionalitatea și eficiența utilizării fondurilor publice.

Însă, măsura în care experții de gen feminin sunt implicați în proiect și au acces la rezultatele acestuia depinde în mod direct de structura de gen a experților din domeniul adresat de proiect. Mai mult, conform informații colectate pe parcursul interviurilor, beneficiarii întreprind eforturi în a coopta tineri în activitățile întreprinse, în general, însă nivelul de răspuns este foarte redus, interesul studenților și masteranzilor din cadrul programelor de studii relevante fiind limitat. Acest fenomen se datorează în mare măsură nivelului de salarizare neatractiv aferent domeniului cercetării, pentru persoanele cu o experiență redusă pe piața muncii.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Neavând activități cu o contribuție directă asupra promovării egalității de șanse (egalității de gen, nediscriminare și accesibilitate), suplimentare față de cele ce vizează respectarea normelor în vigoare, sistemul de monitorizare al proiectului nu reflectă rezultatele sale în acest sens.

---

¹⁰ Martie 2022

4. Concluzii și bune practici identificate

Proiectul este implementat în cadrul Programului Operațional Competitivitate, ca intervenție finanțată la nivelul obiectivului specific 3 – Creșterea investițiilor private în CDI și urmărește creșterea capacității și infrastructurii de cercetare în cadrul companiei beneficiare și dezvoltarea unei noi linii de producție ca urmare a implementării soluției inovative dezvoltate în parteneriat cu Universitatea Politehnica București și cu Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Științe Biologice.

În ceea ce privește promovarea principiului orizontal egalitate de șanse, beneficiarii respectă legislația în vigoare și se asigură de faptul că atât în procesul de selecție a personalului din cadrul echipei de management și echipei de implementare nu sunt aplicate alte criterii față de cele strict legate de experiență și expertiză profesională și de derularea procedurilor de achiziție și de atribuire a contractelor aferente fără utilizarea unor criterii restrictive discriminatorii. Astfel, conform datelor disponibile până la momentul realizării studiului de caz și a informațiilor colectate prin intermediul interviurilor, beneficiarii respectă îndeaproape prevederile legale referitoare la egalitate de gen, nondiscriminare și accesibilitate.

Însă, mai departe de această abordare, proiectul nu a inclus măsuri active, cu impact direct pozitiv asupra grupurilor defavorizate. Având în vedere specificul proiectului și setul restrâns de tipuri activități planificate, putem considera că există într-adevăr o limitare reală în ceea ce privește planificarea unor astfel de măsuri. Analiza a evidențiat faptul că la nivelul beneficiarilor a existat o preocupare în a atrage în echipa de proiect persoane de gen feminin, însă măsura în care acest lucru a fost posibil a depins în mod direct de structura de gen a experților din domeniul adresat de proiect.

Așa cum a fost prezentat anterior, proiectului se limitează, și ca urmare a specificului acestuia, doar la promovarea principiilor egalității de gen, nediscriminării și accesibilității prin respectarea normelor în vigoare de la nivelul legislației naționale. În urma analizei realizate nu au fost identificate măsuri suplimentare ce pot fi considerate exemple de bună practică cu impact direct asupra principiului orizontal egalitate de șanse.

Studiu de caz 6 aferent temei de evaluare C1

Proiect: SCHIMB DE DESTINAȚIE DIN CLĂDIRE PRIMĂRIE ȘI CONSILIUL LOCAL ÎN CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE ȘI UNITĂȚI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU, CU MODERNIZARE ȘI MANSARDARE

Program	Programul Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 8 Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale, OS 3 Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale		
Beneficiar	Comuna Ciugud		
Titlu proiect	SCHIMB DE DESTINAȚIE DIN CLĂDIRE PRIMĂRIE ȘI CONSILIUL LOCAL ÎN CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE ȘI UNITĂȚI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU, CU MODERNIZARE ȘI MANSARDARE		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	127881		
Data de început	01.05.2020	Data de finalizare	30.04.2023
Buget alocat	2.863.526,08 lei, din care 2.588.819,13 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Centru, jud. Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Ciugud
Persoane intervievate	Primar Ciugud Responsabil implementare primăria comunei Ciugud		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului este prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice (care au împlinit vârsta de 65 de ani) din comuna Ciugud, județul Alba, dezvoltând infrastructura locală de servicii sociale fără componenta rezidențială.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

1. Crearea cadrului necesar pentru prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice prin diverse activități de socializare și implicare civică activă.

Centrul social nou înființat va avea un rol important în prevenirea instituționalizării vârstnicilor din comuna Ciugud prin serviciile sociale oferite în cadrul centrului. În cadrul centrului social vor fi disponibile activități de socializare și petrecere a timpului liber, inclusiv activități cultural-artistice, dând astfel șansa vârstnicilor să se integreze în societate și să se adapteze mai ușor la noul statut (de pensionari), precum și servicii de îngrijire la domiciliu a persoanelor care au astfel de nevoi.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârstnici) de infrastructură socială de zi reabilitată/modernizată /extinsă/ dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 460 persoane /an.

2. Prevenirea excluziunii, izolării și a marginalizării sociale prin implicarea persoanelor vârstnice în viață socială activă.

Vârstnicii din Ciugud o să beneficieze în cadrul centrului social de servicii sociale destinate lor, de activități care să-i mențină activi, având posibilitatea de a se implica în activități de voluntariat, dar și de a practica sport, respectiv gimnastică de întreținere fizică. De asemenea vor beneficia de servicii de îngrijire la domiciliu, servicii care vor ridica calitatea vieții, inclusiv prin componenta de comunicare aferentă.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârșnici) de infrastructură socială de zi reabilitată/modernizată/extinsă / dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 460 persoane/an.

3. Asigurarea și facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități, pe baza de egalitate cu ceilalți cetățeni, la toate serviciile sociale prin mediu construit, infrastructura și transport adecvat cerințelor specifice.

Centrul social va avea rampa pentru persoanele cu dizabilități, facilitând astfel accesul persoanelor în scaun cu roțe.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârșnici) de infrastructura socială de zi reabilitată/ modernizată/exnsă/ dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 20 persoane /an.

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat într-un triplu context:

- a) Ciugud este o comună aflată în apropierea centrelor urbane, a reușit să asigure prin investiții anterioare și s-a construit un parc industrial, fiind astfel atrasă în comună și populație tânără. Totuși, deși nu se confruntă cu depopulare, comuna resimte tendința de îmbătrânire a populației.
- b) Deși servicii medicale, prin dispensar, erau disponibile în comună, servicii sociale, medico-sociale și oportunități pentru activități sociale, socio-culturale și sportive pentru persoane vârstice lipseau în comună.
- c) Primăria avea la dispoziție o clădire pe care nu o utiliza și care putea fi reamenajată în beneficiul comunității. Astfel, conform reprezentanților primăriei: clădirea este o construcție veche, fără lucrări de modernizare efectuate în ultimii ani. Având în vedere starea obiectivului la momentul depunerii proiectului s-a constatat necesitatea și oportunitatea realizării unor completări/modificări de finisaje interioare și exterioare ale obiectivului, executarea unor reparații generale și de renovare. Clădirea era echipată cu toate utilitățile, dar rețelele de instalații erau uzate și fără randament. Obiectivul de investiții avea la momentul depunerii proiectului momentan funcțiunea de primărie și consiliul local, numai că în cazul de față, activitățile primăriei și a consiliului local se desfășoară în altă clădire construită special pentru a îndeplini spațiile necesare și conforme cu această funcțiune, astfel încât clădirea actuală a rămas neutilizată din anul 2015.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Fundamentarea proiectului a inclus analiza demografică, care a identificat potențialii beneficiari, persoane vârstnice, cu defalcare pe sexe. Din perspectiva nevoii proiectului de a asigura accesibilitatea a fost realizată o analiză privind persoanele vârstnice cu dizabilități și persoanele imobilizate la pat.

Nu a fost însă realizată o analiză de gen, care să permită identificarea unor nevoi specifice ale femeilor și bărbaților.

Medicii de familie din comună au fost consultați în faza de planificare, pentru a se asigura că proiectul răspunde bine nevoilor populației, inclusiv din perspectiva serviciilor medicale ce vor fi oferite. În acest context, deși nu s-a realizat o analiză de gen, beneficiarul consideră că s-a realizat o foarte bună adaptare a serviciilor medicale oferite la nevoi, inclusiv nevoi specifice ale femeilor și bărbaților.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

Pe de o parte, așa cum este menționat anterior, serviciile planificate a fi dezvoltate au fost propuse după consultarea medicilor de familie pentru a asigura cel mai bun răspuns la nevoile persoanelor vârstnice, cu dizabilități, boli cronice sau alte vulnerabilități.

Pe de altă parte, un element cheie al proiectului este, alături de investițiile în infrastructură, achiziționarea unui autoturism cu 6-7 locuri atât pentru servicii la domiciliu, cât și pentru transportul la centru al persoanelor cu mobilitate redusă.

Construcția planificată respectă standardele din punct de vedere al accesibilității persoanelor cu dizabilități, este prevăzută cu rampe, lift, toalete accesibile.

Din punct de vedere al dezvoltării durabile, investiția include panouri foto-voltaice și iluminat inteligent, dar încălzirea urmează să se realizeze cu gaz. Beneficiarul își dorește ca autoturismul achiziționat să fie electric, chiar dacă acest aspect nu este explicit menționat în proiect.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Modul de elaborare a proiectului nu permite identificarea separată a bugetului ce contribuie la egalitate de șanse, nediscriminare sau răspuns la provocările demografice. În realizarea construcțiilor pot fi defalcate sumele aferente elementelor de accesibilizare a clădirii sau cele destinate dezvoltării durabile/eficientizării energetice, în cadrul devizelor de lucrări.

Cererea de finanțare subliniază că în managementul proiectului și în realizarea achizițiilor se va aplica principiul nediscriminării, nefiind făcute diferențe în managementul resurselor umane sau în tratamentul aplicat ofertanților.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Proiectul nu contribuie la egalității de gen sau nediscriminare, dar contribuie la creșterea accesibilității pentru persoane vârstnice cu dizabilități și provocări de mobilitate. De asemenea, proiectul răspunde provocărilor demografice cu care se confruntă România.

3.5. Bune practici

Nu este cazul.

4. Concluzii

În ciuda faptului că proiectul răspunde unora dintre principiile și obiectivele orizontale (accesibilitate, dezvoltare durabilă, răspuns la provocări demografice) în mod direct, în timp ce nu generează inegalitate de gen sau discriminare suplimentară, totuși nu se pot identifica exemple de bună practică. Beneficiarul a consultat medicii de familie, dar nu a realizat o consultare sistematică a vârstnicilor, nu a realizat o analiză de gen și nu a realizat, pe baza proiectului de investiții o analiză tehnică detaliată privind accesibilitatea și variantele cele mai bune de creștere a accesibilității, pe de o parte, și a eficienței energetice, pe de altă parte. Astfel, proiectul integrează orizontal principiile și obiectivele, dar nu prezintă bune practici ce pot contribui la creșterea egalității de gen, la combaterea discriminării (aferent temei de evaluarea C1).

Studiu de caz 7 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Infrastructura de transport public si masuri pentru mobilitate alternativa in Municipiul Câmpia Turzii

Program	Programul Operațional Regional
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 3 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, OS Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă
Beneficiar	Municipiul Câmpia Turzii
Titlu proiect	Infrastructura de transport public si masuri pentru mobilitate alternativa in Municipiul Câmpia Turzii

Cod SMIS /ID proiect / număr contract	119994		
Data de început	22.06.2016	Data de finalizare	31.10.2022
Buget alocat	4.0102.693,63 lei, din care 3.9300.639,77 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea NV, Jud. Cluj	Localitatea sau localitățile de implementare	Municipiul Câmpia Turzii
Persoane intervievate	Manager de proiect Consilier, departamentul proiecte din Primăria Municipiului Câmpia Turzii		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului constă în reducerea emisiilor de carbon, generate de transportul rutier motorizat la nivelul Municipiului Câmpia Turzii, prin implementarea măsurilor Planului de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2026.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Creșterea utilizării transportului public urban în Municipiul Câmpia Turzii
- Extinderea transportului nemotorizat în Municipiul Câmpia Turzii;
- Modernizarea infrastructurii rutiere și introducerea sistemelor de management al traficului, măsuri complementare cu alte măsuri de reducere a emisiilor de CO₂ în Municipiul Câmpia Turzii.

Rezultatele așteptate generale:

- Scăderea anuală a gazelor cu efect de seră ;
- Creșterea numărului de pasageri transportați în cadrul sistemelor de transport public de călători construite/modernizate/extinse;
- Creșterea numărului de persoane care utilizează piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/ extinse;
- Creșterea a numărului de persoane care utilizează traseele/ zonele pietonale/ semi-pietonale construite/modernizate/ extinse;

Rezultatele așteptate specifice proiectului:

- 7 autobuze hibride diesel-electrice, ecologice;
- 1 depou/autobază pentru transportul public local într-un spațiu reabilitat/dotat pentru funcțiuni de atelier mecanic și centru de monitorizare;
- 45 de stații de transport public moderne, atractive pentru călătorii care utilizează transportul public;
- 1 sistem de e-ticketing cu 10 automate de bilete, 10 display-uri, 31 totemuri, 2 stații de vânzare bilete și dotări tangibile și intangibile pentru managementul sistemului;
- 5,622 km de piste/trasee de biciclete construite/reabilitate;
- 1 sistem de închiriere de biciclete cu 25 de rasteluri, 8 stații self-service și 100 de biciclete;
- 19900 mp suprafață pietonală și semi-pietonală reabilitată;
- 1 sistem de management al traficului cu 14 camere video pentru monitorizarea transportului public și a traficului și 7 sisteme de localizare a flotei;
- 5,338 km infrastructura rutieră reabilitată, străzi urbane utilizate prioritar pentru transportul public de călători.

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat în contextul în care în Municipiul Câmpia Turzii nu a mai funcționat un serviciu de transport public de la momentul declinului industriei locale. Pentru o perioadă de timp municipiul a fost insuficient deservit de societatea de transport din Municipiul vecin, Turda. Planul Integrat de Mobilitate Urbană (PIMU) a arătat nevoia de dezvoltare și a permis planificarea clară a investițiilor.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Deși a fost realizată o analiză de trafic și a nevoilor, în cadrul PIMU, aceasta nu a inclus o analiză de gen. Planificarea rutelor de transport public ține cont de evoluția demografică, de dezvoltarea unor noi cartiere de locuințe, de investițiile realizate în zona industrială, unde au apărut noi locuri de muncă și de traseele necesare pentru copiii și tineri pentru a lega zonele rezidențiale de școli și licee.

Având în vedere că studiile din alte state europene arată că femeile folosesc în mult mai mare măsură transportul în comun față de bărbați, proiectul are potențial la a contribui la egalitatea de șanse, prin îmbunătățirea condițiilor de transport pentru femei, scăzând timpul necesar pentru acestea în trafic, crescând siguranța lor în trafic etc. Dar proiectul nu are aceste aspecte în vedere în mod direct.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice, dezvoltării durabile

Proiectul include două elemente cheie care contribuie la adresarea principiilor orizontale:

- Pe de o parte, a fost acordată atenție accesibilității la achiziția de autobuze – fiind respectat principiul accesibilității
- Pe de altă parte, autobuzele achiziționate sunt hibrid, diesel-electric – fiind respectat principiul dezvoltării durabile. Totuși, în anul 2022, la momentul realizării studiului de caz, beneficiarul atrage atenția că achizițiile ecologice sunt sensibile la dezvoltarea tehnologică rapidă, iar în prezent ar fi preferat să achiziționeze autobuze full-electric sau pe hidrogen, dar bugetul alocat și birocrăția specifică gestiunii proiectului pun piedici creșterii contribuției proiectului la dezvoltarea durabilă.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Nu poate fi identificat buget alocat separat pentru principii și obiective orizontale. Activitățile care contribuie la principii și obiective orizontale sunt prezentate la sub-punctul anterior din prezentul studiu de caz.

Cererea de finanțare subliniază că în managementul proiectului și în realizarea achizițiilor se va aplica principiul nediscriminării, nefiind făcute diferențe în managementul resurselor umane sau în tratamentul aplicat ofertanților.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Având în vedere că studiile din alte state europene arată că femeile folosesc în mult mai mare măsură transportul în comun față de bărbați, proiectul are potențial la a contribui la egalitatea de șanse, prin îmbunătățirea condițiilor de transport pentru femei, scăzând timpul necesar pentru acestea în trafic, crescând siguranța lor în trafic etc. Dar proiectul nu are aceste aspecte în vedere în mod direct.

3.5. Bune practici

Beneficiarul raportează că toate proiectele sunt elaborate în consultare cu persoanele care vor beneficia de proiect, comunitatea a fost consultată la realizarea PIMU și analize detaliate au fost realizate pentru a determina modul

concret de planificare și implementare a proiectului cel mai benefic pentru comunitate, inclusiv pentru femei, persoane vulnerabile, cu dizabilități, tineri și vârstnici.

4. Concluzii

Principiile orizontale sunt respectate de o manieră minimală: sunt respectate toate prevederile legale și proiectul nu generează inegalitate de gen sau discriminare.

Pe de altă parte, având în vedere că studiile din alte state europene arată că femeile folosesc în mult mai mare măsură transportul în comun față de bărbați, proiectul are potențial la a contribui la egalitatea de șanse, prin îmbunătățirea condițiilor de transport pentru femei, scăzând timpul necesar pentru acestea în trafic, crescând siguranța lor în trafic etc. Dar proiectul nu are aceste aspecte în vedere în mod direct.

Studiu de caz 8 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Creșterea calității serviciilor medicale de specialitate prin extindere, modernizare și dotare ambulatoriu integrat în incinta I.R.O. Iași

Program	Programul Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 8 Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale, OS 1 Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate		
Beneficiar	JUDEȚUL IAȘI, în parteneriat cu I.R.O. Iași		
Titlu proiect	Creșterea calitatii serviciilor medicale de specialitate prin extindere, modernizare și dotare ambulatoriu integrat în incinta I.R.O. Iași		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	126868		
Data de început	01.09.2018	Data de finalizare	31.10.2022
Buget alocat	9.755.855,53 lei, din care 9.560.738,41 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea NE, Județul Iași	Localitatea sau localitățile de implementare	Municipiul Iași, cu deservire pentru întreaga regiune NE
Persoane intervievate	Manager de proiect Manager IRO Iași, responsabil de implementare din partea partenerului		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Scopul proiectului este dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale la nivel regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități prin Reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii ambulatoriului integrat al Institutului Regional de Oncologie Iași.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Extindere, modernizare și dotare ambulatoriu integrat în incinta IRO Iași cu 540 mp suprafață desfășurată
- Dotarea ambulatoriului integrat al Institutului Regional de Oncologie cu 51 de echipamente medicale și nemedicale și mobilier specific
- Creșterea capacității de tratare a pacienților în ambulatoriu prin achiziția a 26 de posturi de tratament chimioterapic.

- Reducerea timpului de așteptare al pacienților care primesc tratament chimioterapic în regim ambulatoriu cu 10%.

Rezultatele așteptate sunt:

- Un ambulatoriu reabilitat, modernizat, extins și dotat cu echipamente medicale și nemedicale în incinta IRO Iași.
- Creșterea cu 3.000 a numărului de persoane care beneficiază de diagnosticare și tratament chimioterapic în ambulatoriul integrat al IRO Iași din Regiunea Nord Est, pornind de la 12.647 de beneficiari la începutul implementării și ajungând la 15.647 de beneficiari la finalul implementării.

Conform proiectului, vor fi create noi spații pentru investigații, registratură, statistică medicală, registru de cancer, depozitare temporară a dosarului medical. Totodată, cadrele medicale vor putea elabora programe eficiente de screening și vor dezvolta și implementa noi metode de analiză epidemiologică de raportare a cazurilor.

Potrivit interviului realizat cu reprezentanții IRO Iași, scopul acestui proiect îl reprezintă exploatarea în beneficiul pacienților și al cadrelor medicale a celor două curți interioare, în prezent nefolosite decât pentru iluminarea holurilor spitalului, fiind astfel crescută atât capacitatea de deservire a pacienților, cât și confortul lor în timpul tratamentului chimioterapeutic. Conform interviului, aceste curți vor avea funcțiuni distincte. Curtea dinspre est, care este în vecinătatea spațiilor de tratament, va fi folosită pentru suplimentarea numărului locurilor de tratament ambulatoriu în condiții de confort pentru pacienți și personalul medical. Cea de-a doua curte, curtea de vest, va fi cabinet și spațiu destinat evidentelor medicale precum registratura, statistica medicală și cabinet și laborator endoscopie.

2. Contextul proiectului

Institutul Regional de Oncologie Iași are o capacitate de 300 de paturi și deservește pacienți din toată zona Moldovei. Ca urmare a structurii sale, care cuprinde secții de anestezie și terapie intensivă, chirurgie generală, oncologie medicală, hematologie, radioterapie IRO, institutul poate asigura atât servicii medicale curente, cât și chirurgicale, blocul operator având zece săli de operație. Institutul Regional de Oncologie a preluat în 2011 vechile secții cu specific similar sau complementar din structura celorlalte unități sanitare din județul Iași, într-o structură unitară ce permite desfășurarea în bune condiții a actului medical.

La momentul demarării proiectului, serviciile de chimioterapie realizate în regim ambulatoriu erau acordate zilnic într-un spațiu dotat cu 30 locuri – paturi și fotolii de tratament. Adresabilitatea a crescut în ultimii ani, de la 39.360 pacienți consultați ambulatoriu în anul 2014 la 63.188 pacienți consultați în anul 2019 (datele din anii 2020 și 2021 fiind mai puțin relevante din cauza pandemiei de COVID-19). Spațiul existent devenise insuficient. De aceea se impunea găsirea unor soluții de extindere, modernizare și dotare.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Planificarea proiectului este bazată pe o analiză demografică și pe o analiză a nevoilor pacienților oncologici, dar nu pe o analiză de gen. De asemenea nu este inclusă în pregătirea proiectului o analiză a discriminării care poate afecta pacienții.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

Proiectul are capacitate mare de a răspunde provocărilor legate de:

- Discriminare – crescând capacitatea ambulatoriului, persoanele discriminate din orice motiv pot mai ușor să acceseze servicii.
- Îmbătrânirea și schimbările demografice, în special provocările legate de îmbătrânirea sănătoasă
- Accesibilitate: infrastructura extinsă și modernizată fiind concepută de o manieră accesibilă, în acord cu legislația în vigoare.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Cererea de finanțare mai menționează că parteneriatul creat în vederea implementării proiectului va asigura egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, prin reprezentarea echitabilă și echilibrată a acestora la nivelurile decizionale și executive în procesul de implementare a proiectului.

De asemenea, cererea de finanțare prevede că implementarea proiectului se vor lua măsurile necesare pentru a asigura accesibilitatea beneficiarilor, fără discriminare pe criteriu de sex, rasă, origine etnică, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală. Parteneriatul va respecta prevederile legale din domeniul egalității de șanse, prin introducerea în reglementările interne a obligativității acestora, în cadrul instituțiilor partenere este interzisă orice discriminare între salariați pe criterii politice, apartenența sindicală, convingeri religioase, etnice, de sex, de orientare sexuală, stare materială, origine socială sau de oricare altă asemenea natură. La nivelul Solicitantului și partenerilor respectarea prevederilor legale din domeniul egalității de șanse și prevenirea oricărei forme de discriminare este asigurată prin introducerea, în reglementările interne, a obligativității acestora. Este totuși neclar, de ce elemente legate de respectarea legislației privind egalitatea de șanse nu au fost incluse în documentele interne chiar dinainte de implementarea proiectului.

Cererea de finanțare subliniază că în managementul proiectului și în realizarea achizițiilor se va aplica principiul nediscriminării, nefiind făcute diferențe în managementul resurselor umane sau în tratamentul aplicat ofertanților.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Este neclar în ce măsură proiectul contribuie la creșterea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități. Este clar din analizele realizate că proiectul nu agravează aceste probleme.

3.5. Bune practici

Nu au fost identificate.

4. Concluzii

Principiile orizontale sunt respectate de o manieră minimală: sunt respectate toate prevederile legale și proiectul nu generează inegalitate de gen sau discriminare, dar nu pot fi identificate bune practici privind abordarea principiilor orizontale.

Studiu de caz 9 aferent temei de evaluare C1.

Proiect: Îmbunătățirea condițiilor infrastructurale pentru comunitatea din Zona Blocurilor 100 din Municipiul Alexandria

Program	Programul Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile OS 3 Îmbunătățirea regenerării fizice, economice și sociale a comunităților marginalizate în municipiile reședință de județ din România		
Beneficiar	Municipiul Alexandria		
Titlu proiect	Îmbunătățirea condițiilor infrastructurale pentru comunitatea din Zona Blocurilor 100 din Municipiul Alexandria		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	127991		
Data de început	09.03.2018	Data de finalizare	31.07.2022
Buget alocat	4.042.488,6 lei, din care 3.961.638,83 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		

Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Sud Muntenia Județul Teleorman	Localitatea sau localitățile de implementare	Municipiul Alexandria
Persoane intervievate	Manager de proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Scopul proiectului este modernizarea infrastructurii deja existente (sistem de canalizare, suprafata carosabila, rețele de iluminat și sistem de canalizare) și realizarea unor spații de recreere urbana, care să îndeplinească normele legale, astfel încât această investiție să conducă la:

- Îmbunătățirea, modernizarea și extinderea infrastructurii zonei blocurilor 100 din Municipiul Alexandria;
- Promovarea coeziunii sociale prin îmbunătățirea mediului construit;
- Asigurarea egalității de șanse, a grupurilor defavorizate și a celor cu probleme de ordin social prin regenerarea fizică, economică și socială a comunității ce trăiește în zona blocurilor 100;
- Asigurarea unor spații de recreere și locuri de joacă pentru copii; Asigurarea bunăstării comunității prin reabilitarea sistemului de canalizare și iluminare.

Obiectivele specifice ale proiectului

- Modernizarea acceselor carosabile cu o suprafață totală de 3 780 mp, prin refacerea integrală a infrastructurii rutiere în perioada de implementare a proiectului
- Refacerea și extinderea trotuarelor cu suprafață totală de 1 880 mp, în corelare cu modernizarea acceselor carosabile, pentru facilitarea și creșterea siguranței traficului pietonal în perioada de implementare a proiectului
- Realizarea unei suprafețe ecologice de 1650 mp. (parc)
- Realizarea unei rețele de canalizare pluvială care va facilita preluarea și evacuarea apelor provenite din precipitații în zona marginalizată ce face obiectul proiectului, în perioada de implementare a proiectului.
- Modernizarea rețelei de iluminat stradal cu scopul creșterii siguranței și confortului comunității din zona blocurilor 100 ce se va realiza prin proiect.
- Realizarea unui spațiu de joacă pentru copii cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani, respectiv 3-12 ani și a unei zone de recreere urbana (zona de agrement) cu o suprafață totală de 650mp (loc de joacă pentru copii de 450 mp și un spațiu de recreere urbana de 200 mp), în vederea regenerării fizice și sociale din zona blocurilor 100, propuse a fi realizate prin prezentul proiect.
- Amenajare de spații verzi adiacente blocurilor în suprafață de 1910 mp, până la finalizarea proiectului.

Lucrările finanțate includ:

- Reabilitarea structurii rutiere: Scenariul propune demolarea structurilor rutiere existente și refacerea lor, realizarea unei rețele de canalizare pluvială pentru preluarea și evacuarea corespunzătoare a apelor provenite din precipitații, precum și refacerea în întregime a rețelei de iluminat stradal. Totodată sunt prevăzute: amenajarea de spații de joacă pentru copii (inclusiv dotarea acestora) și refacerea în întregime a mobilierului stradal dar și a zonelor verzi cu împrejurimile aferente.
- Instalații electrice: Pentru zona 100 lucrările de instalații electrice de modernizare a iluminatului rutier și pietonal existent constau în înlocuirea stâlpilor de iluminat existenți cu stâlpi noi proiectați H=6 m pentru iluminat rutier și stâlpi noi proiectați H=4m pentru iluminatul locurilor de joacă echipați cu corpuri de iluminat cu LED pentru eficientizarea iluminatului atât rutier cât și pietonal, coborârea cablurilor de joasă tensiune de pe stalpi în pământ.
- Canalizare pluvială: Pentru colectarea apelor meteorice, de-a lungul străzilor proiectate s-au prevăzut sisteme de canalizare pluvială alcătuite din conducte de canalizare, cămine de vizitare și guri de scurgere care conduc apa pluvială la căminele existente din zonă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Ca și o completare a proiectului finanțat, „Îmbunătățirea condițiilor infrastructurale pentru comunitatea din zona blocurilor 100 din municipiul Alexandria”, Primăria Municipiului Alexandria este beneficiară a proiectului „Educație pentru sănătate în comunitatea marginalizată din zona blocurilor 100 din Municipiul Alexandria”, conform Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Alexandria.

Obiectivul general al proiectului este susținerea educației pentru sănătate la nivelul familiilor din comunitatea marginalizată din zona blocurilor 100 din municipiul Alexandria, comunitate în care există populație aparținând minorității rrome, prin furnizarea de servicii de educație pentru sănătate prin igienă, incluzând servicii medicale de profilaxie dar și tratament oro-dentar, destinate copiilor din zona urbană marginalizată identificată în "Atlasul zonelor urbane marginalizate".

Obiectivele specifice ale proiectului sunt următoarele:

- Creșterea nivelului de educație și informare a copiilor și părinților din zona blocurilor 100 cu privire la menținerea sănătății prin igienă, prin derularea a 5 ateliere educative;
- Îmbunătățirea stării de sănătate oro-dentară la copiii din zona urbană defavorizată, respectiv zona blocurilor 100, prin implementarea unui Program de evaluare și intervenție orodentară la un grup de minim 60 de copii.

Rezultatele așteptate, ca urmare a implementării proiectului, sunt următoarele:

- Minim 40 părinți și minim 60 copii informați și consiliați cu privire la menținerea sănătății, prin igienă;
- Stare de sănătate oro-dentară ameliorată pentru minim 60 copii din zona blocurilor 100.

2. Contextul proiectului

Proiectul se bazează pe analiza de nevoi ce a fost realizată pentru fundamentarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU).

Conform SIDU-Mun. Alexandria, pe teritoriul municipiului pot fi definite doua zone urbane marginalizate, zona blocurilor B si zona blocurilor 100, având în vedere ca 80% din persoanele care locuiesc în aceste blocuri sunt asistate social si sunt de etnie roma, dar nedeclarata oficial ca etnie.

Conform declaratiei Directiei Tehnice de Investitii din 2018, numarul locatarilor din zona este impartit astfel: 729 de persoane de sex masculin si 800 de persoane de sex feminin. De asemenea numarul copiilor nascuti intre anii 2012 - 2016 este de 62, in timp ce numarul copiilor nascuti intre anii 2004-2015 este de 171.

Zona blocurilor 100 cuprinde 14 blocuri (100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113) unde Primaria Municipiului Alexandria deține 18 apartamente in 7 dintre blocuri. Toate locuințele sunt racordate la utilități publice. Conform SIDU, rezulta ca de-a

lungul timpului, o parte din aceste locuințe au beneficiat de lucrari de reparatii si modernizare (montare parchet, geamuri termopan, usi metalice, calorifere noi). Conform documentului antementionat, zona blocurilor 100 este considerata zona urbana marginalizata datorita mentalității pe care o au o parte din cei care locuiesc în aceste blocuri si care se confrunta pe lângă lipsa de educație si cultura, cu lipsuri materiale, lipsa unui loc de munca sau un loc de munca stabil, problema de integrare sociala si respectarea unor reguli de bun simț, printre care pastrarea linistii si pastrarea locuințelor în condițiile în care au fost închiriate, fara a aduce deteriorari majore, intenționate.

Astfel, in contextual identificarii comunitatii marginalizate Blocurilor 100 caracterizata prin nivel scazut de educatie, grad crescut de somaj, stare precara de sanatate a locuitorilor si conditii proaste de locuire, a intentiei autoritatii locale de a promova coeziunea sociala prin aducerea la viata a acestei zone cu scopul de a imbunatati conditiile de trai, de a creste calitatea mediului si a climatului social si de a intari economia locala, continuarii investitiilor in infrastructura rutiera si de utilitati in vederea reducerii decalajelor de dezvoltare urbana intre centru si zonele marginase ale orasului Alexandria, municipalitatea a elaborat Proiectul analizat în cadrul prezentului studiu de caz, care include realizarea unui loc de joaca, a unui spatiu de recreere si reabilitarea aleilor/strazi dintre blocuri, a iluminatului stradal si realizarea unei retele de canalizare pluviala.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Deși proiectul se bazează pe o analiză demografică și de nevoi realizată pentru fundamentarea SIDU, analiza prezentată în cererea de finanțare este limitată. **Este foarte neclar cum investițiile planificate: realizarea unui loc de joacă, a unui spațiu de recreere și reabilitarea aleilor/străzi dintre blocuri, a iluminatului stradal și realizarea unei rețele de canalizare pluvială contribuie la adresarea nevoilor de marginalizate.**

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

Cererea de finanțare prevede că: „Proiectul de îmbunătățirea condițiilor infrastructurale pentru comunitate vizează promovarea incluziunii sociale a populației marginalizate ce aparține ambelor sexe din zona blocurilor 100 din municipiul Alexandria. Zona de influență a proiectului se rezumă la dezvoltarea condițiilor a aproximativ 1529 de locuitori, dintre care femei-800 și bărbați-729. Proiectul se aplică în conformitate cu legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.

Proiectul are în prim-plan dezvoltarea condițiilor socio-economice, reducerea excluziunii sociale și creșterea potențialului economic al comunității, acesta constituind un element de bază în dezvoltarea condițiilor necesare pentru un trai decent, cât și pentru creșterea potențialului comunității.”

În esență, proiectul pleacă de la premisa că adresarea nevoilor de dezvoltare urbană ale zonei poate contribui și la adresarea inegalităților de șanse și de tratament, creșterea accesibilității, dar aceste elemente nu sunt de fapt evidente și nu rezultă din designul proiectului.

Pe de altă parte, beneficiarul se asigură de faptul că:

- Respectă principiile orizontale în managementul proiectului, la nivelul echipei de implementare – unde nu se fac diferențe de gen sau pe alte criterii – și în realizarea achizițiilor publice
- Mobilierul urban și alte elemente ale investiției sunt adaptate pentru persoane cu dizabilități
- În urma implementării proiectului la nivelul zonei blocurilor 100 din Municipiul Alexandria, accesul la infrastructura va fi asigurat pentru orice persoană indiferent de apartenența etnică, grupuri minoritare, rasă, religie, dizabilități sau orientare sexuală

Datele culese de la nivelul beneficiarului (documente, interviu) accentuează faptul că proiectul contribuie la respectarea principiilor non-segregării și desegregării, pentru că majoritatea populației din zona vizată este de etnie romă. Cu toate acestea, investițiile realizate se rezumă doar la zona aparent segregată și nu încurajează ieșirea persoanelor de etnie romă din comunitate/din zonă sau alte forme de desegregare, prin care populația de etnie romă și cea de etnie română să desfășoare activități împreună.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Nu sunt planificate activități concrete pentru adresarea principiilor orizontale și nu este alocat buget.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Nu este cazul.

3.5. Bune practici

Nu este cazul.

4. Concluzii

Proiectul vizează dezvoltarea urbană a unei zone marginalizate, dar nu reușește să adreseze și principiile orizontale. Proiectul pleacă de la premisa că adresarea nevoilor de dezvoltare urbană ale zonei poate contribui și la adresarea inegalităților de șanse și de tratament, creșterea accesibilității, dar aceste elemente nu sunt de fapt evidente și nu rezultă din designul proiectului.

O anumită atenție este acordată pentru creșterea accesibilității, iar mobilierul urban și alte elemente ale investiției sunt adaptate pentru persoane cu dizabilități, dar nici accesibilitatea nu este un element mainstreamed (aplicat transversal) în toate etapele și componentele proiectului.

Datele culese de la nivelul beneficiarului (documente, interviu) accentuează faptul că proiectul contribuie la respectarea principiilor non-segregării și desegregării, pentru că majoritatea populației din zona vizată este de etnie romă. Cu toate acestea, investițiile realizate se rezumă doar la zona aparent segregată și nu încurajează ieșirea persoanelor de etnie romă din comunitate/din zonă sau alte forme de desegregare, prin care populația de etnie romă și cea de etnie română să desfășoare activități împreună.

Studiu de caz 10 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Dezvoltarea serviciilor socio-educative la nivelul Comunei Ciugud prin construirea unei grădinițe cu program prelungit

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Măsura 7.2		
Beneficiar	Comuna Ciugud		
Titlu proiect	Dezvoltarea serviciilor socio-educative la nivelul Comunei Ciugud prin construirea unei grădinițe cu program prelungit		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	C0720EN00021570100432/10.11.2016		
Data de început	13.10.2016	Data de finalizare	31.12.2021 (inițial)
Buget alocat	4.450.709,84 lei din care eligibil 2.244.650,46 lei		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Centru, județul Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Ciugud
Persoane intervievate	Primar comuna Ciugud Responsabil proiecte cu finanțare externă		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Proiectul presupune construirea unei grădinițe cu program prelungit în zona industrială din comuna Ciugud.

Grădinița se adresează copiilor cu vârstă preșcolară din comuna Ciugud și copiilor ai căror părinți activează în zona industrială aflată în proximitatea acesteia. Va funcționa cu program prelungit, pentru acordarea la programul de lucru al părinților. Spațiul a fost structurat în 4 secțiuni (trei la parter și una la etaj): prima cu filtru, cabinetul medical, izolatorul și alte anexe specific accesului, a doua cu sală multifuncțională și bucătăria ca funcțiuni principale, a treia cu sălile pentru grupele de joc și dormitoarele copiilor și cea de-a patra pentru conducere și personal – la etaj. Acestea sunt organizate în jurul a două curți interioare: una cu vegetație, deschisă pe latura dinspre nord, cealaltă – un atrium, cu pardoseală de tartan, funcționează ca o camera de joacă în aer liber.

2. Contextul proiectului

Necesitatea construcției unei grădinițe cu program prelungit în comuna Ciugud vine din nevoia de a crea pentru copiii preșcolari un mediu propice desfășurării activității didactice. În acest moment grădinița din Comuna Ciugud funcționează într-o clădire aflată în stare mediocră funcțional și structural, și care nu oferă un mediu plăcut pentru copii, cadre didactice și părinți. Astfel construirea unei grădinițe cu program prelungit în comuna Ciugud reprezintă principala necesitate a autorității locale din sfera serviciilor didactice și școlare.

Mai mult, grădinița completează investiții realizate în comună pentru atragerea de investiții, a forței de muncă și a tinerilor, prin construirea zonei industriale care este în prezent centrul activității economice din comună.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

Elaborarea proiectului nu s-a realizat cu o analiză preliminară detaliată de gen și privind discriminarea, dar s-a realizat o analiză demografică, din care a reieșit nevoia de investiții în grădiniță și nevoia de a o amplasa în zona industrială, în imediata vecinătate a locurilor de muncă nou create în comună prin alte proiecte.

Grădinița deservește atât copiii din comună, cât și copiii părinților care lucrează în zona industrială, dar nu locuiesc în comuna Ciugud. În acest fel, asigurând un spațiu pentru îngrijirea copiilor mici, în apropierea locului de muncă al părinților, timpul petrecut (de regulă de femei) pentru a duce și a lua copiii de la grădiniță este salvat. În plus, grădinița oferă spațiu pentru prânz astfel încât părinții să se poată alătura copiilor în acest moment al zilei, încurajând păstrarea unor legături strânse de familie.

Construcția este prevăzută cu elemente de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități, conform prevederilor legale.

4. Concluzii

Acest proiect, contribuie prin obiectivul său – construirea unei grădinițe – la egalitatea de șanse, permițând femeilor, principalul îngrijitor al copiilor mici în majoritatea familiilor, să revină la muncă. Este o bună practică din acest punct de vedere amplasarea grădiniței în zona industrială, zona în care se află și locurile de muncă ale părinților. În acest fel timpul petrecut (de regulă de femei) pentru a duce și a lua copiii de la grădiniță este salvat. În plus, planificarea unei săli de mese unde copiii și părinții să poată lua prânzul împreună are o contribuție majoră la păstrarea legăturii de familie și oferă sprijin suplimentar pentru femei să se întoarcă la muncă după naștere.

Studiu de caz 11 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Infiintarea unui Centru Social Multifunctional in teritoriul Muntii Macinului – Dunarea Veche. Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală MUNȚII MĂCINULUI – DUNĂREA VECHE

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Sub-măsura 19.2 "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală"		
Beneficiar	Comuna Cerna		
Titlu proiect	Infiintarea unui Centru Social Multifunctional in teritoriul Muntii Macinului – Dunarea Veche. Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală MUNȚII MĂCINULUI – DUNĂREA		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	-		
Data de început	01.03.2021	Data de finalizare	
Buget alocat	199.603 euro		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Sud-Est, Județul Tulcea	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Cerna

Persoane intervievate	Manager GAL Primar Comuna Cerna
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Proiectul își propune să contribuie la combaterea riscului de excludere socială a persoanelor aflate în dificultate sau risc și creșterea calității vieții acestora, facilitarea accesului la servicii sociale variate, performante, accesibile grupurilor vulnerabile și marginalizate din teritoriul Munții Măcinului – Dunărea Veche și promovarea participării grupurilor vulnerabile la viața socială și cultivarea relațiilor interumane, în concordanță cu obiectivele Strategiei de dezvoltare și planul de acțiune participativ privind realizarea direcțiilor strategice ale Comunei Cerna

Proiectul presupune construcția centrului social, dar și înființarea serviciilor sociale care vor fi furnizate.

Investiția este necesară deoarece în prezent Cerna nu dispune de un loc cu caracter social, pentru ajutorarea membrilor comunei. Prin urmare, construirea unui astfel de centru social este necesară și vitală pentru bunăstarea comunei, dezvoltarea armonioasă a acesteia și a cetățenilor săi.

Proiectul va contribui, prin activitățile propuse, la dezvoltarea infrastructurii sociale, ce va deservi nevoile legate de asistența medicală comunitară, nevoile sociale ale tinerilor defavorizați, persoanelor vârstnice și a celor cu risc crescut de excludere socială și comunitară.

Numărul de beneficiari ai infrastructurii sociale create prin Proiect este de minimum 50.

Serviciile planificate includ:

- Centru de zi pentru copii, dedicat în special copiilor vulnerabili, în risc de abandon școlar sau în risc de sărăcie;
- Oferirea de servicii, inclusiv masă și lecții remediale pentru copiii în risc de abandon, cu părinți plecați în străinătate;
- Servicii pentru persoane cu dizabilități;
- Camere de cazare pentru victimele traficului de persoane, violenței sau migranți (refugiați), comuna Cerna aflându-se în apropierea graniței cu Ucraina;
- Centru social pentru persoane vârstnice, care le va permite acestora să petreacă timp împreună, dar și să apeleze la ajutorul unor asistenți sociali dacă au nevoie.

2. Contextul proiectului

Gradul de dezvoltare a unui teritoriu se măsoară în mod determinant și prin sistemul de protecție socială existent, prin măsura în care mecanismele de redistribuire a veniturilor și sistemul serviciilor sociale reușesc să asigure un nivel de trai acceptabil și șanse egale de participare la viața socială pentru toți cetățenii. În acest sens, prin această măsură ne propunem oferirea la nivelul teritoriului Munții Măcinului - Dunărea Veche a unei alternative de servicii integrate la sistemul public de servicii sociale, pornind de la asistența pentru diminuarea/eliminarea efectelor de excludere socială și până la intervenții pro-actives, de conștientizare și de prevenire la nivelul populației și al potențialelor grupuri dezavantajate. Necesitatea măsurii rezidă din faptul că la nivelul teritoriului Munții Măcinului - Dunărea Veche, infrastructura fizică de bază în domeniul social este aproape inexistentă, intervenția publică limitându-se la asigurarea unor ajutoare banesti (venitul minim garantat, alocații etc) sau materiale (ajutoare alimentare etc), deși conform statisticilor, rata persoanelor vulnerabile din punct de vedere social este foarte ridicată. Astfel, din total populației de 34645, 9315 sunt persoane cu vârsta de peste 60 ani, ceea ce reprezintă 26,88 % din totalul populației, cu un trend ascendent în perioada analizată. Numărul persoanelor vulnerabile din punct de vedere financiar este de asemenea ridicat, un indicator relevant în acest sens fiind numărul persoanelor beneficiare ale Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate (POAD), care este de 11424 persoane.

Un alt aspect care necesita interventie la nivelul teritoriului este cel al copiilor aflati in risc social (copii ce provin din familii sarace, familii monoparentale, ai caror parinti sunt plecati la munca in strainatate sau ai caror parinti au probleme de sanatate, sunt consumatori de alcool etc). Astfel, infrastructura sociala cu destinatie multifunctionala poate acoperi o gama variata de servicii, cu scopul de a ajuta persoanele in dificultate, incepând cu primirea lor neconditionata in centru, pâna la rezolvarea problemelor specifice cu care acestea se confrunta, temporar (materiale, financiare, culturale, juridice si administrative, relationale, ocupationale, medicale). Masura este necesara si relevanta prin faptul ca isi propune sa reduca fenomenul de marginalizare pe toate palierele sale, extinzand gama serviciilor de sociale si de integrare asigurate in mod traditional de institutiile publice abilitate si, contribuind in acelasi timp la cresterea tolerantei fata de grupurile vulnerabile, prin implicarea comunitatii in activitatile specifice de socializare care se vor desfasura in Centru. Macinului - Dunarea Veche prin reducerea decalajelor majore dintre mediul rural si cel urban.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice și concluziile studiului de caz

Proiectul contribuie în mod direct la incluziune socială în comuna Cerna și va asigura servicii disponibile pentru persoane afectate de discriminare, inegalitate, persoane cu dizabilități, copii cu părinți migranți, persoane vârstnice și refugiați, contribuind astfel atât la nediscriminare și accesibilitate, cât și la atenuarea provocărilor demografice.

Pe de altă parte, prin oferirea de servicii pentru persoane victime ale violenței domestice proiectul contribuie la egalitatea de șanse între femei și bărbați, într-un mediu în care diferențele de gen sunt accentuate și prejudecățile cu privire la rolurile de gen exacerbate.

Studiu de caz 12 aferent temei de evaluare C1.

Proiect: Un viitor mai bun prin eforturi comune in municipiul Roșiorii de Vede

Program	POCU		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei, Obiectiv 2 Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunități marginalizate (non-roma) aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin implementarea de măsuri integrate Prioritate investiție (ii) integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii		
Beneficiar	Lider: ASOCIATIA DE PRIETENIE ROMANO - FRANCEZA " ROMFRA " Parteneri: POWER NET CONSULTING SRL (furnizor de formare) KALYMED IMPEX S.R.L. (Instituție medicală) ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ ALEXANDRU DEPĂRĂȚEANU " /Secretariat B IQ CONSULTING S.R.L. (Furnizor de consiliere si orientare profesionala) ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ DAN BERINDEI " /Contabilitate MUNICIPIUL ROȘIORII DE VEDE/Primar		
Titlu proiect	Un viitor mai bun prin eforturi comune in municipiul Roșiorii de Vede		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	102081		
Data de început	2017-08-21	Data de finalizare	2020-08-20
Buget alocat	14829390,36	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	
Regiunea și județul/județele de implementare	Sud – Muntenia Teleorman	Localitatea sau localitățile de implementare	Roșiorii de Vede
Persoane intervievate	manager de proiect, ROMFRA Expert egalitate de șanse		
Bibliografie	Cererea de finanțare, Raportul tehnic final (Perioada de referință: 01.07.2020-29.09.2020)		

	https://romfra.ro/un-viitor-mai-bun-prin-eforturi-comune-in-municipiul-rosiorii-de-vede
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviu semi-structurat

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Conform cererii de finanțare, **obiectivul principal al proiectului** îl reprezintă reducerea numărului de persoane în sărăcie și excluziune socială ale Municipiului Roșiorii de Vede județul Teleorman, prin implementarea de măsuri integrate, ce vizează educația, ocuparea, sănătatea, locuirea și implicarea civică.

Obiectivele specifice ale proiectului au fost:

- OS.1. Scaderea riscului de abandon școlar și îmbunătățirea accesului la educație în zonele marginalizate ale Municipiului Roșiorii de Vede, prin oferirea de servicii educaționale (consiliere școlară, programe de tip școală după școală, activități extracurriculare) și sprijin material unui număr de 215 prescolari și elevi.
- OS.2. Dezvoltarea capacității locuitorilor din zonele marginalizate ale Municipiului Roșiorii de Vede de se integra pe piața muncii și adaptarea competențelor acestora la cerințele pieței muncii prin furnizarea de servicii de consiliere, formare profesională, mediere unui număr de 340 de persoane.
- OS3. Stimularea dezvoltării de activități antreprenoriale de către locuitorii din zonele marginalizate ale Municipiului Roșiorii de Vede, prin organizarea unor cursuri de Competențe Antreprenoriale, la care vor participa un număr de 336 persoane și prin finanțarea unui număr de 10 noi afaceri.
- OS4. Îmbunătățirea accesului locuitorilor din zonele marginalizate ale Municipiului Roșiorii de Vede la serviciile medicale, prin oferirea de consultații medicale și de sesiuni de informare asupra metodelor de prevenție a bolilor unui număr de 565 de persoane și prin înființarea **unui centru de planning familial**.
- OS5. Îmbunătățirea condițiilor de locuire în zonele marginalizate ale Municipiului Roșiorii de Vede, prin reabilitarea unei număr de 40 de locuințe.
- OS6. Îmbunătățirea situației legale a locuitorilor din zonele marginalizate ale Municipiului Roșiorii de Vede prin oferirea de asistență juridică în reglementarea actelor (acte de proprietate, acte de identitate, acte pentru obținere drepturi) unui număr de minim 10 persoane.
- OS7. Creșterea coeziunii sociale între locuitorii zonelor marginalizate ale Municipiului Roșiorii de Vede și îmbunătățirea imaginii acestor zone prin derularea unei campanii de animare comunitară, ce include întâlniri, activități de voluntariat și organizarea unui cross anual.

Rezultatele principale obținute în cadrul proiectului, conform raportului tehnic final și al interviurilor realizate sunt (în tabelele de mai jos prezentăm toate aceste rezultate, pe baza indicatorilor): angajarea a 128 de persoane, față de ținta asumată de 102 persoane. S-a reușit calificarea profesională a 334 de persoane dar și îmbunătățirea condițiilor de trai, prin recondiționarea a 40 de locuințe în funcție de necesități. A fost acordat sprijin la întocmirea actelor juridice.

În total 585 de persoane au beneficiat în cadrul proiectului de servicii integrate, din care 43 Roma și 390 în risc de sărăcie (**230 femei și 160 bărbați, realizări diferite comparative cu țintele inițiale - 150 de femei și 200 de bărbați**).

Indicator (comuni FSE/ILMT și specifici de program)			Valori aprobate / revizuite (conform CF)	Valoare raportată la ultimul RT aprobat (20.08.2020-30.06.2020)	Valoarea realizată în perioada de raportare (01.07.2020-30.09.2020)	Valoare în perioada curentă (agregată)
Denumire	ID	UM				
Indicatori prestabiliti de rezultat						
Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate	4S38	Nr.	102	104	24	128 [^]

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

independenta, la încetarecalitatii de participant						
Persoane aflate în risc de saracie si exclusiune sociala din comunitatile marginalizate care au un loc de munca, inclusiv cele care desfasoara o activitate independenta, la încetarea calitatii de participant, din care: - Roma	4S38.2	Nr.	6	5	0	5
Servicii functionale oferite la nivelul comunitatilor marginalizate aflate în risc de saracie si exclusiune sociala, din care: - Servicii medicale	4S39.2.	Nr.	1	1	0	1
Persoane aflate în risc de saracie si exclusiune sociala din comunitatile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calitatii de participant	4S37	Nr.	272	107	227	334
Servicii functionale oferite la nivelul comunitatilor marginalizate aflate în risc de saracie si exclusiune sociala	4S39	Nr.	1	1	0	1
Persoane aflate în risc de saracie si exclusiune sociala din comunitatile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calitatii de participant, din care: - Roma	4S37.2	Nr.	14	5	17	22
Comunitati marginalizate aflate în risc de saracie si exclusiune sociala care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definitiei AROPE)	4S41	Nr.	5	0	0	0

Indicator (comuni FSE/ILMT și specifici de program)			Valori aprobate/revizuite (conform CF)	Valoare raportată la ultimul RT aprobat (20.08.2020-30.06.2020)	Valoarea realizată în perioada de raportare(01.04.2020-30.06.2020)	Valoare în perioada curentă (agregată)
Denumire	ID	UM				
Indicatori prestabiliti de realizare						
Persoane aflate în risc de saracie si exclusiune sociala din comunitatile marginalizate care beneficiaza de servicii integrate	4S43	Nr.	565	318	267	585
Servicii la nivelul comunitatilor marginalizate aflate în risc de saracie si exclusiune sociala care beneficiaza de sprijin, din care: -Servicii medicale	4S44.2	Nr.	1	1	0	1
Persoane aflate în risc de saracie exclusiune sociala din comunitatile marginalizate care beneficiaza de servicii integrate, din care: - Roma	4S43.2.	Nr.	29	22	21	43
Comunitati marginalizate aflate în risc de saracie si exclusiune sociala care beneficiaza de sprijin	4S45	Nr.	5	5	0	5
Servicii la nivelul comunitatilor marginalizate aflate în risc de saracie si	4S44	Nr.	1	1	0	1

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

excluziune sociala care beneficiaza de sprijin						
--	--	--	--	--	--	--

2. Contextul proiectului

Proiectul s-a adresat persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială ce locuiesc în cele 5 zone marginalizate ale Municipiului Rosiorii de Vede, județul Teleorman. 4 dintre aceste zone reprezintă extinderi ale zonelor identificate în Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate iar una dintre zone a fost nou introdusă, în urma validării sale ca zonă marginalizată. Aceste zone se confruntă cu o situație economico-socială precară, ce nu poate fi depășită decât prin măsuri integrate ce vizează educația, ocuparea, sănătatea, locuirea și implicarea civică. Problemele cu care se confruntă locuitorii acestor zone erau cunoscute însă confirmarea lor a fost realizată prin intermediul unei analize structurate a celor 5 comunități. Compararea datelor obținute în fiecare zonă în parte, a relevat faptul că cele 5 comunități prezintă un grad ridicat de similaritate și omogenitate, fapt ce a permis, ulterior, agregarea datelor și obținerea unei centralizări ce releva nevoile cu care se confruntă locuitorii tuturor celor 5 zone marginalizate, care a luat în considerare, deși de o manieră limitată (a se vedea punctul 3.1) aspecte specifice legate de gen.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității (dacă este cazul)

3.1. Analiza de nevoi preliminară

Analiza de nevoi a luat în considerare diferențele de gen, deși de o manieră destul de limitată, în special cu focus pe femeile de etnie romă.

- Identificarea și analiza grupurilor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, cu evidențierea condiției femeii și a copilului în zona de intervenție
- Consiliere psiho-socială pe problematica specifică diferitelor grupuri de persoane: familii căsătorite timpurii, femei rrome, persoane dependente (alcool, droguri, cerșetorie, prostituție, etc), persoane aflate în diferite situații de risc social și emoțional.
- Cercetarea pe teren a evidențiat că cele mai multe victime ale acestor abuzuri sunt femeile care provin din familii care în ultimul an și-au micșorat venitul și suferă sistematic de foame, care nu pot asigura strictul necesar unui trai decent și care au copii. Aceste femei se confruntă în special cu riscul marginalizării sociale din punct de vedere al inserției pe piața muncii.
- În urma promovării programelor de alfabetizare funcțională, autoritățile locale au observat o atitudine pozitivă a beneficiarilor față de recuperarea ciclurilor primare și gimnaziale de educație și dorință de calificare și certificare la bărbații cu vârsta cuprinsă între 25-35 de ani pentru ocuparea lor pe piața muncii și a creșterii veniturilor familiei, iar la femei interesul a fost motivat de nevoia de sprijin pentru copii în procesul educațional
- Femeile rrome manifestă o slabă participare pe piața muncii, doar 27% fiind angajate și 36% declarând că sunt în căutarea unui loc de muncă.
- Nevoi de furnizare de servicii de depistare a bolilor cu specific feminin și campanii de educație sexuală.

Totuși, elemente de gen sau altele relevante din perspectiva nediscriminării (persoane cu dizabilități) nu au fost luate în considerare la început în selecția grupurilor țintă – toți membrii acestui grup țintă constituie categorii vulnerabile, dar au fost avute în vedere într-o mică măsură sub-categoriile relevante (doar țintele indicatorilor au defalcări pe genuri și etnie). În grupul țintă al proiectului a fost planificat să fie incluse numai persoane aflate în cel puțin una dintre următoarele situații:

A) în risc de sărăcie. În categoria în risc de sărăcie sunt incluse persoane care au un venit disponibil echivalent situat sub pragul riscului de sărăcie, care este stabilit la 60% din mediana veniturilor disponibile în totalul populației.

SAU

B) se confruntă cu o deprivare materială severă. Persoanele care se confruntă cu deprivare materială severă dispun de condiții de trai extrem de limitate datorită lipsei resurselor, la care se înregistrează cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare, respectiv nu își pot permite: 1) să plătească chiria sau facturile la utilități, 2) să asigure încălzirea adecvată a locuinței, 3) să facă față unor cheltuieli neprevăzute, 4) să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, 5) o săptămână de vacanță departe de casa, 6) un autoturism, 7) o mașină de spălat, 8) un TV color, 9) un telefon.

SAU

C) traiesc în gospodarii cu o intensitate foarte redusa a muncii. Persoanele care traiesc în gospodarii cu o intensitate foarte redusa a muncii sunt cele cu vârsta cuprinsa între 0-59 ani care locuiesc în gospodarii în care adulții (cu vârsta între 18-59 ani) au lucrat în anul anterior la mai puțin de 20% din potențialul lor total.

3.2. Activități planificate și buget alocat

În ceea ce privește, specific egalitatea, nediscriminarea și accesibilitatea ca teme orizontale, proiectul si-a propus să aiba în vedere următoarele aspecte, care au fost și realizate, conform interviurilor derulate:

- prin politica de selectare a experților implicați în proiect.
- **s-a stabilit o pondere a femeilor de minim 44% din cadrul participantilor la serviciile integrate de ocupare: informare, consiliere, formare profesionala și antreprenoriala.**
- În cadrul întâlnirilor de animare comunitara a fost analizata problema egalității de gen, minim una dintre întâlniri fiind dedicata în exclusivitate acestui subiect și realizandu-se materiale de informare pe aceasta tema.
- De asemenea, tema a fost expusa în cadrul sesiunilor de consiliere scolara cu elevii și cu părinții / tutorii acestora iar în cadrul taberelor scolare va exista un modul dedicat acesteia.
- Campania de promovare a egalității de șanse prevazuta în cadrul proiectului a pus un accent deosebit pe egalitatea de gen, în contextul în care în comunitatile marginalizate exista cutume și stereotipuri în ceea ce privește statutul social al femeilor.
- Principiul egalității de șanse a fost integrat în proiect deoarece se permite accesul la serviciile gratuite oferite oricarei persoane care se încadrează în grupul tinta (descriș la secțiunea anterioara), indiferent de sex, rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, vârsta, etc.
- **Ca și măsuri afirmative, în GT al proiectului au fost incluse minim 10 persoane varstnice sau cu dizabilitati, minim 3 elevi cu dizabilitati și minim 29 pers. de etnie roma.** În vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilitați la activitățile derulate în cadrul proiectului, au fost asigurate condiții de acces.
- Pentru a asigura accesul egal la activitățile proiectului, activitățile de informare s-au bazat cu preponderența pe informarea directă a potențialilor beneficiari de către experții de grup tinta, determinand scăderea probabilității ca anumite grupuri de persoane să fie private de informație.
- Dezvoltarea materialelor de curs s-a facut pornind de la principiul unei utilizari cât mai facile și a unei adresabilitați largi, iar, materialele de curs au fost redactate utilizand un limbaj cât mai accesibil și mai adecvat nivelului mediu de pregătire al participantilor.
- În cadrul job-cluburilor organizate în cadrul proiectului, GT a fost informat asupra formelor de discriminare ce se pot manifesta pe piața muncii.
- Egalitatea de șanse s-a asigurat și în sfera achizițiilor de servicii prin realizarea de proceduri transparente.
- **Echipa de proiect a asigurat, inclusiv prin expertul egalitate de șanse,** pe toată perioada de implementare, servicii accesibile, flexibile și adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilitati ce vor face parte din GT.
- În ceea ce privește infrastructura, UAT și cele două școli partenere în proiect sunt dotate cu **rampa de acces** pentru persoanele în fotoliu rulant, la sediul acestora derulandu-se o parte a activităților cu GT. De asemenea, locația în care va fi dezvoltat cabinetul de planning familial este dotata cu rampa de acces.
- Echipa de proiect s-a asigurat ca salile ce vor fi închiriate în vederea desfășurării activităților vor avea dotările necesare accesului persoanelor cu dizabilitati (rampa, uși largi, spații generoase), în măsura în care ele vor exista în GT al proiectului ce va participa la acest activitati.
- Beneficiarul și-a propus că dacă vor exista persoane cu deficiente de vedere, li se va pune la dispoziție materiale tiparite cu fonturi mari și se va asigura poziționarea acestora în săli cât mai aproape de sursele naturale de lumină (**nu a fost cazul**).
- În cadrul întâlnirilor de animare comunitara a fost analizată problema persoanelor cu dizabilitati, experții de animare comunitara prezentand legislația existentă în acest sens, și vor fi generate idei asupra modului în care comunitatea îi poate sprijini în procesul lor de integrare.

Bugetarea proiectului a ținut seama și a reflectat separat activitățile pentru la egalitate de șanse, nediscriminare și accesibilitate, acestea constituind 14% din bugetul total al proiectului.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea

După cum menționam anterior, toate activitățile planificate au fost realizate. Astfel, în mare măsură activitățile proiectului (activitățile de consiliere din cadrul instituțiilor școlare, activitățile de mediere) au inclus elemente ce se regăsesc în principiile orizontale.

De exemplu, componenta de mediere și consiliere a inclus o componentă specifică principiilor orizontale prin asigurarea participării a persoanelor cu dizabilități, persoanelor de etnie romă circa 10%. Totodată, s-a deschis un centru de planificare familială.

Tratament egal-intre barbati si femei a fost abordat de catre expertul egalitate de sanse in cadrul intalnirilor de consiliere cu membrii grupului tinta. Alte activități realizate în legătură cu problematica egalității de gen au fost următoarele :

- Campania de promovare a egalității de șanse
- Au fost realizate materiale de informare pe aceasta tema.
- Tema este expusa in cadrul sesiunilor de consiliere scolara cu elevii si cu parintii / tutorii acestora
- Principiul egalității de gen a fost luat in considerare in alcatuirea echipei de implementare, prin alocarea personalului numai pe criteriile de competenta, astfel, echipa include atat persoane de sex feminin, cat si de sex masculin, acestora acordandu-li-se drepturi egale.

Echipa de proiecta asigurat oferirea de servicii accesibile, flexibile si adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilitati ce au făcut parte din GT. Aceste persoane au fost sprijinite sa-si dezvolte abilitatile, capacitatile de relationare si socializare, sa-si dezvolte sentimentul utilitatii, al apartenentei la un grup. Expertul mediere a prezentat potentialilor angajatori prevederile si beneficiile pe care le au prin legile 448/2006 si 76/2002. In ceea ce priveste infrastructura, UAT si cele doua scoli partenere in proiect sunt dotate cu rampa de acces pentru persoanele in fotoliu rulant, la sediul acestora derulandu-se o parte a activitatilor cu GT. Locatia cabinetului de planning familial este dotata cu rampa de acces. Echipa de proiect a verificat in mod constant faptul ca echipamentele inchiriate in vederea desfasurarii activitatilor au avut avea dotarile necesare accesului persoanelor cu dizabilitati (rampa, usi largi, spatii generoase). Pentru persoanele cu deficiente de vedere, s-a asigurat pozitionarea acestora in sali cat mai aproape de sursele naturale de lumina.

In cadrul intalnirilor de animare comunitara a fost analizata problema persoanelor cu dizabilitati, expertii de animare comunitara prezentand legislatia existenta in acest sens.

Diminuarea capacitatii de munca si aparitia dizabilitatilor se instaleaza la o varsta mai redusa decat in cazul comunitatilor nonmarginalizate. Pentru contracararea acestui fenomen partenerul P2 SC Kalymed SRI a oferit consultatii medicale gratuite si seminarii de informare asupra stilului de viata sanatos si preventia bolilor.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Rezultatele obținute se datorează în cea mai mare parte proiectului. Factori care afectează, negativ, succesul unei astfel de intervenții, tin de mentalitatea greu de schimbat atat a grupului tinta (mamele/famiiliile de etnie roma nu doresc sa trimita copiii la scoala, actorii economici sunt rezervați în a angaja cetățeni de etnie roma).

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

În cadrul proiectului s-a alocat un expert de egalitate de șanse care s-a ocupat de activitățile specifice, monitorizarea și rapoartarea lor, în conformitate cu procedurile POCU:

4. Concluzii și bune practici

Proiectul reprezintă un exemplu bun de intervenție dedicată aspectelor legate de (non) discriminare, prin focusarea acestuia asupra 5 comunități defavorizate pe de raza Municipiului Roșiorii de Vede.

Astfel, analiza de nevoi s-a concentrat pe aspecte legate de nevoile comunităților marginalizate, și a luat, într-o anumita măsură, in considerare, si aspecte transversale legate de gen (în special referitoare la nevoile si situatia femeilor roma).

Procedura generală de selectie a grupului țintă nu are in vedere anumite sub-categorii, dar proiectul a aplicat masuri afirmative pentru persoane varstnice, cu dizabilitati, si de etnie roma, stabilind un număr minim de persoane în din aceste categorii de selectat în grupul țintă.

Toate activitatile planificate au fost realizate, inclusiv din perspectiva temei orizontale, și rezultatele așteptate au fost obținute.

Totuși, un punct important de reținut din această perspectivă este necesitatea unei intervenții continue, integrate, la nivel de grup țintă dar și la nivel de mediu, astfel încât rezultatele proiectului să se mențină.

Reprezintă bune practici:

- **Alocarea unui expert de egalitate de șanse**
- **Planificarea detaliată a măsurilor pentru egalitate de șanse**
- **Prezentarea mesajului privind egalitatea de șanse și de tratament și drepturile persoanelor cu dizabilități în mai multe evenimente/cu mai multe ocazii în cadrul proiectului**
- **Modul de selecție a grupului țintă. Ca și măsuri afirmative, în GT au fost incluse persoane varstnice, cu dizabilitati, inclusiv elevi, precum și persoane de etnie roma.**

Studiu de caz 13 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Consolidarea componentelor din nodul MAI în vederea asigurării continue a infrastructurii IT&C aferentă sistemelor informatice existente de la nivelul MAI pe problematica politicii marine integrate

Program	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU6 Stimularea implementării politicii maritime integrate / VIII.1 Articolul 80 alineatul (1) litera (a) Supravegherea maritimă integrată (SMI)		
Beneficiar	Inspectoratul General al Poliției Frontiera/DFEN		
Titlu proiect	Consolidarea componentelor din nodul MAI în vederea asigurării continue a infrastructurii IT&C aferentă sistemelor informatice existente de la nivelul MAI pe problematica politicii marine integrate		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	126170		
Data de început	27.11.2018	Data de finalizare	27.11.2020
Buget alocat	667.763,32 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	
Regiunea și județul/județele de implementare	Constanța /Regiunea Sud-Est	Localitatea sau localitățile de implementare	Constanța
Persoane intervievate	Manager de proiect Expert în cadrul proiectului		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul proiectului ce reprezintă obiectul de studiu al acestui studiu de caz este consolidarea componentelor din nodul MAI în vederea asigurării disponibilității continuității a infrastructurii IT&C aferentă sistemelor informatice ce vor fi utilizate în vederea dezvoltării platformei de interoperabilitate CISE ce va asigura schimbul de date și informații între utilizatorii mediului comun de informații în domeniul maritim. Obiectivele specifice ale proiectului sunt următoarele:

- Asigurarea disponibilității sistemului informatic eSIF Nave pentru utilizatori;
- Asigurarea disponibilității sistemului SCOMAR prin consolidarea infrastructurii IT&C;

- Asigurarea accesului utilizatorilor la sistemele informatice de la nivelul MAI pe problematica politicii maritime integrate prin optimizarea infrastructurii IT&C specifica.

Potrivit cererii de finanțare, rezultatele așteptate ale proiectului sunt semnarea a două contracte de achiziție publică semnate aferente lotului 1 (soluție stocare) și lotului 2 (echipamente de rețea), identificarea de soluții privind achiziționarea de hardware pentru Garda de Coasta – SCOMAR, modernizarea comunicațiilor la nivelul structurilor teritoriale ale IGPF, achiziționarea de hardware pentru utilizatorii de la structurile teritoriale ale IGPF și de la structurile centrale și teritoriale ale IGPR și identificarea unei soluții de virtualizare achiziționată la nivelul IGPF. Grupul țintă al proiectului este reprezentat de structurile IGPF și cele teritoriale cu competențe în zona maritimă, poliția de frontieră.

2. Contextul proiectului

Potrivit cererii de finanțare a proiectului, România implementează prevederile Planului de Acțiune aferent documentului programatic privind Politica Maritimă Integrată (PMI) a Uniunii Europene, printre care dezvoltarea platformei de interoperabilitate ce privește schimbul de date și informații cu relevanță în domeniul maritim – CISE (Common Information Sharing Environment) se află în responsabilitatea Ministerului Transporturilor în colaborare cu Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Politica Maritimă Integrată (PMI) a Uniunii Europene reprezintă cadrul de abordare integrată a politicilor legate de sectorul maritim, vizând coordonarea acțiunilor care nu se încadrează în sfera unei politici uni-sectoriale. Obiectivul PMI este de a coordona, nu de a înlocui politicile vizând anumite sectoare maritime.

Astfel, în acest context, autoritățile publice au elaborat proiectul “Platforma națională de interoperabilitate în domeniul politicilor maritime integrate pentru realizarea unui mediu comun de comunicare – CISE”, pentru consolidarea capacității de management a instituțiilor statului în scopul de a înlesni cunoașterea activităților desfășurate pe mare, controlul frontierei, prevenirea poluării mediului marin, controlul pescuitului, apărarea intereselor statului român pe mare, respectarea legislației maritime internaționale precum și a legislației UE. Acest proiect este împărțit în două etape, care au luat forma de proiecte separate:

- Etapa I - *Consolidarea componentelor din nodul MAI pentru a se asigura o disponibilitate continuă a infrastructurii IT&C aferente sistemelor informatice* ce vor fi utilizate în vederea dezvoltării platformei de interoperabilitate CISE ce va asigura schimbul de date și informații între utilizatorii mediului comun de informații în domeniul maritim;
- Etapa II - *Dezvoltarea Platformei naționale de interoperabilitate, pentru îndeplinirea obiectivului PU 6 POPAM.*

Proiectul vizat de acest studiu reprezintă Etapa I a proiectului general elaborat de autoritățile publice, anume *Consolidarea componentelor din nodul MAI pentru a se asigura o disponibilitate continuă a infrastructurii IT&C aferente sistemelor informatice*, prin care s-au implementat următoarele activități:

- *Achiziționarea echipamentelor pentru asigurarea disponibilității sistemului informatic eSIF Nave pentru utilizatori, prin consolidarea infrastructurii IT&C (la sediul IGPF), inclusiv pentru posibilitatea asigurării interconectării cu instituțiile care furnizează / consuma date de interes pe problematica politicii maritime integrate.*
- *Achiziționarea echipamentelor pentru asigurarea disponibilității sistemului SCOMAR prin consolidarea infrastructurii IT&C (la sediul Garzii de Coasta), inclusiv pentru posibilitatea asigurării interconectării cu instituțiile care furnizează / consuma date de interes pe problematica politicii maritime integrate.*
- *Achiziționarea echipamentelor pentru asigurarea accesului utilizatorilor la sistemele informatice de la nivelul MAI pe problematica politicii maritime integrate prin optimizarea infrastructurii IT&C specifica.*

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

- 3.1. *Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică*

Beneficiarul nu a realizat analize de gen, a factorilor care determină discriminare și a nivelului de accesibilitate. Conform interviului cu dl. Burtea și dna. Cheșnoiu, în etapa de pregătire a proiectului, Beneficiarul doar și-a asumat să respecte toate principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității, prin respectarea normelor în vigoare. În cadrul interviului, dl. Burtea a menționat că Beneficiarul a urmat ghidului și toate instrucțiunile emise de Autoritatea de Management POPAM în etapa de pregătire a proiectului, și a inclus aceste angajamente în cererea de finanțare, fără să planifice ce alte măsuri se pot implementa.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

În etapa de implementare a proiectului, Beneficiarul a respectat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității datorită achizițiilor publice realizate, care au fost respectate prevederile normelor legale ale legii 98/2016 privind Achizițiile Publice. Conform dl. Burtea, toate achizițiile desfășurate au respectat prevederile legii 98/2016, această concluzie regăsindu-se și în cadrul rapoartelor de control efectuate asupra proiectului. Beneficiarul, ca Autoritate Contractantă, nu a inclus în prevederile Caietelor de Sarcini elaborate și în contractele încheiate în urma realizării achizițiilor, nici o condiție discriminatorie referitoare la rasă, naționalitate sau etnie.

De asemenea, în etapa de pregătire, a fost constituit un grup de lucru care a acționat ca o echipă de proiect, compus în egală măsură și din bărbați și din femei. În selectarea membrilor pentru constituirea acestui grup, Beneficiarul a avut în vedere aplicarea într-o anumită măsură a principiul reprezentării din perspectiva egalității de șanse între bărbați și femei. Membrii selectați în cadrul acestui grup provin din personalul Poliției de Frontieră, care este format și din bărbați și din femei. Este important de menționat că pentru constituirea acestui grup nu s-au aplicat cote de gen, acest lucru fiind imposibil în cadrul unui organ administrativ prin care se asigură respectarea legii, precum Inspectoratul General al Poliției Frontiera. În mare măsură, aceleași persoane care au lucrat la elaborarea cererii de finanțare sunt și persoanele care au rămas în grupul de lucru pentru implementarea proiectului.

Pe lângă grupul de lucru format pentru pregătirea proiectului, în cadrul organizației Beneficiarului, se respectă principiul egalității de gen și în cadrul altor grupuri, precum comisii (de evaluare sau recepție). Însă, precum în cazul grupului de lucru pentru pregătirea și implementarea proiectului, acest principiu nu se aplică prin implementarea unor cote de gen.

Cu excepția respectării prevederilor legale din cadrul legii 98/2016 privind Achizițiile Publice și cu asigurării prezenței membrilor din ambele categorii de sex, Beneficiarul nu a considerat că se mai poate aplica alte inițiative, ținând cont de tipul proiectului, anume achiziționarea de echipamente hardware și software.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Beneficiarul nu a asigurat o linie de buget pentru aplicarea principiilor orizontale, deoarece, ținând cont de activitățile proiectului, achiziționarea de echipamente hardware și software pentru Poliția de Frontieră, aceste achiziții nu au fost supuse prevederilor legale privind respectarea accesibilității persoanelor cu dizabilități. Grupul țintă al proiectelor, persoanele care sunt menite să utilizeze aceste echipamente este personalul Poliției de Frontieră, care este format și din bărbați și din femei. Nu există persoane cu dizabilități în cadrul Poliției de Frontieră, din cauza specificului acestei instituții.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Rezultatele proiectului nu contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități. Obiectivele și activitățile implementate nu sunt relevante temelor orizontale din cadrul subtemei 1. Astfel, proiectul nu a putut să contribuie la aplicarea acestor teme orizontale.

3.5. Bune practici

Nu s-au putut identifica bune practici în privința aplicării temelor orizontale în cadrul acestuia proiect, având în vedere lipsa aplicării de măsuri. Această lipsă este cauzată de tipul de proiect, prin care se achiziționează echipamente hardware și software, și din cauza tipului de Beneficiar, care reprezintă o structură subordonată Ministerului de Interne.

4. Concluzii

În concluzie, studiul de caz nu a identificat măsuri pro-active, prin care subtema orizontală *C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate* a fost aplicată. Singurele măsuri adoptate de către Beneficiar sunt respectarea

prevederilor în vigoare, stipulate în cadrul legii 202/2002, cu privire la egalitatea de șanse și nediscriminare și asigurarea într-o anumită măsură a reprezentativității ambelor sexe în cadrul grupului de lucru care a pregătit și implementat proiectul. De asemenea, aplicarea legii 98/2016 privind achizițiile publice a asigurat nediscriminarea în achiziții. Se pune problema dacă s-ar fi putut implementa mai multe măsuri prin care să se asigure aplicarea temelor orizontale cu privire la *egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate*. Ținând cont de specificul proiectului analizat, achiziționarea de echipament hardware și software, și de Beneficiarul acestor achiziții. Inspectoratul General al Poliției Frontiera, este foarte dificil de identificat ce alte măsuri s-ar mai fi putut aplica. În primul rând, singurele activități ale proiectului sunt respective achiziții. Efectuarea acestor achiziții este reglementată de legile în vigoare, de politica internă a Poliției de Frontieră și de prevederile Politicii Maritime Integrate a Uniunii Europene. Astfel, încă faza de pregătire a proiectului, există un număr de criterii care deja trebuie respectate pentru achiziționarea acestor echipamente.

În al doilea rând, Beneficiarul este o structură aflată în subordinea MAI, astfel fiind un organism responsabil de aplicarea legii pe teritoriul României. Există condiții stricte privind selectarea personalului Beneficiarului (precum fără probleme medicale majore sau fără persoane cu dizabilități) care restricționează aplicarea temelor orizontale. Astfel, deși nu au fost implementate măsuri pentru aplicarea *egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate*, este improbabil ca astfel de măsuri să fie implementate în proiecte prin care se achiziționează echipamente hardware și software, în care Beneficiarul este o instituție de forță a statului.

Studiu de caz 14 aferent temei de evaluare C1.

Proiect: Amenajare spațiu de agrement în zona Văii Gălzii, localitatea Galda de Jos

Program	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU 4 Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale/ III.2 și III.3 Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală		
Beneficiar	Primăria comunei Galda de Jos		
Titlu proiect	Amenajare spațiu de agrement în zona Văii Gălzii, localitatea Galda de Jos		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	136320		
Data de început	27.01.2021	Data de finalizare	27.05.2022
Buget alocat	667.763,32 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Centru /Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Galda de Jos
Persoane intervievate	manager de proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului "Amenajare spațiu de agrement în zona Văii Gălzii, localitatea Galda de Jos" este dezvoltarea sectorului de turism și agrement în comuna Galda de Jos, prin amenajarea unui parc în apropiere de centrul comunei, cu vedere la Valea Gălzii. Proiectul are următoarele obiective specifice:

- promovarea spiritului de comunitate prin participarea la evenimente locale desfășurate în zona de agrement;
- creșterea atractivității zonei;
- susținerea și încurajarea economiei locale
- susținerea și încurajarea traiului/viețuirii în arealul administrative al comunei Galda de Jos.

Potrivit cererii de finanțare a proiectului, spațiul de agrement va avea o serie de caracteristici. Parcul care urmează să fie construit va fi împărțit în mai multe zone, denumite: Piața vacanței, Portul navigatorilor, Corabia piraților, Plaja comorilor, Insula și Pădurea fermecată. Proiectul face parte din planul administrației publice din Galda de Jos de a îmbunătăți calitatea vieții în comună, pentru a stopa emigrarea din comună către orașe mai mari din apropiere, dar și pentru a atrage locuitori noi și turiști. Parcul care urmează să fie construit are rolul de a contribui la crearea unui mediu plăcut pentru familiile cu copii ale comunei, în special pentru cei care vor frecventa noua creșă situată în imediata apropiere a parcului, construcție finanțată prin PNDR.

2. Contextul proiectului

Potrivit cererii de finanțare a proiectului, zona de agrement propusă este o zonă verde, de petrecere a timpului liber, care are ca public țintă locuitorii comunei și vizitatorii săi. De parc vor beneficia în special copii din comună, având în vedere că lângă parc se construiește o creșă. Localizarea parcului este oportună și din punct de vedere geografic, deoarece din parc se poate evidenția și o porțiune din principala apă curgătoare care străbate comuna, Valea Gălzii. Potrivit administrației publice, este estimat că un număr semnificativ din populația comunei este direct interesată de construirea parcului. Conform cererii de finanțare, construirea parcului va avea următoarele efecte:

- promovarea spiritului de comunitate prin participarea la evenimente locale desfășurate în parc;
- creșterea atractivității zonei;
- susținerea și încurajarea economiei locale;
- susținerea și încurajarea traiului/viețuirii în arealul administrative al comunei Galda de Jos.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

Informațiile incluse în această secțiune au fost obținute în urma interviului cu dl. manager de proiect, care a reprezentat Primăria Galda de Jos, și în urma analizării cererii de finanțare.

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Conform dl. manager de proiect, o analiză de gen și analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate au fost realizate în stadiul de pregătire a proiectului. Însă, din cererea de finanțare, la capitolul **Principii orizontale**, secțiunea *Egalitatea de șanse*, nu reiese cum analizele efectuate au fost aplicate în cadrul proiectului. Singura măsură de aplicare a principiilor orizontale în cadrul proiectului a fost respectarea legii în vigoare privind principiul egalității de șanse.

Aceeași abordare se regăsește și în cadrul secțiunii *Nediscriminare*, în care se menționează că implementarea proiectului se va efectua cu respectarea prevederilor: Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare, Legea 215/2000 a administrației publice locale, Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celorlalte acte normative care abordează tema egalității de șanse.

Precum în cazul celor două secțiuni ante-menționate, cu privire la accesibilitate, cererea de finanțare menționează că atât în faza de elaborare a studiului de fezabilitate cât și ulterior, la întocmirea proiectului tehnic, se va avea în vedere respectarea cerințelor prevăzute în cadrul NP 051-2001 - Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban aferent la cerințele persoanelor cu handicap.

De asemenea, în cererea de finanțare, nu se face o diferențiere a grupului țintă pe criterii de gen, categorii sociale sau criterii etnice. Potrivit cererii, grupul țintă vizat este compus din cetățenii comunei Galda de Jos și turiștii care tranzitează comuna. În conformitate cu rezultatele recensământului din anul 2011 populația comunei Galda de Jos este compusă din 4516 locuitori.

În cadrul interviului dl. manager de proiect a menționat că prin acest proiect s-a dorit organizarea unui spațiu de agrement pentru toți locuitorii comunei Galda de Jos, ținându-se cont de toate categoriile de cetățeni care ar putea beneficia de această investiție.

UNIUNEA EUROPEANĂ

În schimb, adresarea schimbărilor demografice a comunei Galda de Jos reprezintă un obiectiv al proiectului. Acest aspect a reieșit și din cadrul interviului dar și din analiza cererii de finanțare. Din perspectiva schimbărilor demografice, proiectul are în vedere contribuirea la scăderea ratei de emigrare din comuna Galda de Jos către alte orașe mai mari din apropiere (Alba-Iulia, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș) sau chiar în străinătate. De asemenea, încă de la început, s-a dorit și creșterea ratei de imigrație în comună, prin atragerea de locuitori din orașele din jur. Modalitatea prin care proiectul va contribui la scăderea ratei de emigrare și la creșterea ratei de imigrație în comună este prin îmbunătățirea atractivității comunei, datorită parcului care urmează să fie construit. Proiectul este complementat de un alt proiect finanțat prin PNDR, prin care se construiește o creșă, care este localizată lângă parc.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

Conform informațiilor obținute din interviu, beneficiarul nu și-a propus în cadrul proiectului să includă elemente care să contribuie la creșterea egalității de șanse între femei și bărbați, între diferite etnii sau între diferite categorii sociale, din cauza caracterului proiectului. Parcul a fost conceput încă din stadiul de pregătire a cererii de finanțare ca un spațiu de agrement deschis pentru cetățenii din toate categoriile etnice și sociale și nu s-au luat măsuri speciale pentru a spori egalitatea de șanse, cu excepții respectării reglementărilor în vigoare.

Așa cum s-a menționat anterior, grupul țintă al proiectului este compus din cetățenii comunei Galda de Jos și turiștii care tranzitează comuna, fără diferențieri pe gen, categorii sociale sau etnie. Abordarea proiectului este de a deservi întreaga comună, fără să includă activități specifice, care să aibă obiectivul de a contribui la asigurarea egalității de șanse, combaterea discriminării și de a nevoilor de accesibilitate ale grupului țintă. De asemenea, în formarea echipei de implementare a activităților proiectelor, Beneficiarul nu a ținut cont de criteriile de gen în angajare. Au fost mult prea puține posturi de experți în echipa de implementare pentru a implementa o metodologie de resursă umană prin care să se asigure egalitatea de gen.

Cu privire la schimbările demografice, cu excepția obiectivului proiectului de a contribui la scăderea emigrației și creșterea imigrației, nu sunt alte elemente care să contribuie la această temă orizontală. Beneficiarul consideră că nu mai e nevoie de alte elemente în proiect, având în vedere că amenajarea parcului va contribui la creșterea calității vieții în comună, prin care se adresează schimbările demografice.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Având în vedere caracterul proiectului, pentru subtema C1, parcul care urmează să fie construit ar trebui să fie accesibil persoanelor cu dizabilități și persoanelor din diferite grupuri etnice. Construcția parcului nu prevede stabilirea de facilități speciale pentru persoanele cu dizabilități, deoarece, potrivit beneficiarului, accesul în parc se poate realiza ușor de persoane cu dizabilități. Localizarea parcului este favorabilă persoanelor dizabilități, deoarece terenul pe care se construiește parcul, și terenurile din împrejur sunt plane, fără să impună dificultăți de deplasare.

Cu privire la subtema C3, având în vedere că nu există alte elemente dedicate pentru adresarea schimbărilor demografice, nu există linii de buget speciale pentru această subtemă.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități și abordarea schimbărilor demografice

În interviul cu dl. manager de proiect, nu a reieșit cum proiectul poate contribui prin rezultate la asigurarea egalității de gen, nediscriminare și creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități. Nu au fost planificate sau implementate măsuri pro-active care să contribuie cu rezultate la aceste teme orizontale. De asemenea, nici în secțiunea **Rezultatele așteptate** din cererea de finanțare nu sunt trecute rezultate care contribuie la teme orizontale. Proiectul încă nu este finalizat, astfel nu se pot identifica factori externi care să contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare și creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități.

La momentul finalizării proiectului, Beneficiarul susține că un rezultat al acestui va fi creșterea atractivității comunei, prin care se dorește scăderea ratei de emigrare din comuna Galda de Jos către alte orașe mai mari din apropiere (Alba-Iulia, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș) sau chiar în străinătate și creșterea ratei de imigrație în comună, prin atragerea de cetățeni din orașele din jur. Însă, având în vedere că proiectul nu este finalizat, nu se pot stabili constatări cu privire la modul prin care rezultatele au contribuit la subtema C3.

3.5. Bune practici

Nu au fost identificate bune practici în implementarea acestui proiect. Beneficiarul a nominalizat doar efectuarea unui sondaj pentru consultarea populației în ceea ce privește efectuarea investiției, în care s-a urmărit să se obțină răspunsuri de la cetățeni de ambele sexe și de la cetățeni din mai multe grupuri sociale și etnice.

4. Concluzii

În concluzie, proiectul nu contribuie direct la subtema *C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate*, însă contribuie la subtema *C3 provocările determinate de schimbările demografice*. Proiectul nu și-a propus încă din etapa pregătitoare elemente sau măsuri prin care se poate asigura egalitatea de șanse, combaterea discriminării și nevoile de accesibilitate. Din cauza tipului proiectului, amenajarea de spații de agrement, este dificil să se fi identificat posibilități de a contribui la subtema C1. Acest tip de proiect poate contribui la această subtemă doar din perspectiva creșterii nivelului de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, însă, ținând cont de geografia împrejurimilor parcului, care este favorabilă persoanelor cu dizabilități, nu au fost implementate măsuri care să asigure nivelul de accesibilitate.

Studiu de caz 15 aferent temei de evaluare C1

Proiect: Organizare eveniment de promovare a valorilor locale si a consumului de peste in orașul Hârșova

Program	Programul Operațional pentru Pescuit si Afaceri Maritime		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU4 Creșterea ocupării forței de muncă și a coeziunii teritoriale/ III.2 si III.3 Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală		
Beneficiar	Primăria orașului Hârșova		
Titlu proiect	Organizare eveniment de promovare a valorilor locale si a consumului de peste in Orașul Hârșova		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	139833		
Data de început	15.02.2021	Data de finalizare	15.02.2022
Buget alocat	164.600,00 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Sud-Est/Constanța	Localitatea sau localitățile de implementare	Hârșova
Persoane intervievate	Manager de proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare Raport de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivului general al proiectului care reprezintă obiectul de analiză al studiului de caz este promovarea patrimoniului cultural și pescuitului la nivelul orașului Hârșova și a teritoriului FLAG-ului Dunărea Dobrogeană, de care aparține orașul. Pentru promovarea patrimoniului cultural, gastronomic și istoric, prin aceste proiect se urmărește organizarea unui eveniment de promovare a valorilor locale și a consumului de peste în orașul Hârșova. Proiectul se încadrează în direcțiile de implementare ale Strategiei de Dezvoltare a Zonei Pescărești Dunărea Dobrogeană, prin contribuția în mod direct la „dezvoltarea durabilă din punct de vedere socio-economic, de mediu și cultural al comunităților din zona de pescuit și acvacultură”. Proiectul are următoarele obiective specifice:

- promovarea bunăstării sociale și a patrimoniului cultural în zonele de pescuit și de acvacultura, inclusiv a pescuitului, a acvaculturii și a patrimoniului cultural maritim;

- consolidarea rolului comunităților pescărești în ceea ce privește dezvoltarea locală și guvernanta resurselor locale de pescuit și a activităților maritime.

Proiectul a implementat următoarele activități în cadrul proiectului:

- organizare program artistic;
- organizare concurs gastronomic cu premiera primilor 3 clasați și cu oferirea celor 2000 de porții de preparate din peste rezultate gratuit participanților la Eveniment;
- organizare concurs pescuit sportiv cu premiera primilor 3 clasați;
- organizare expoziție cu fotografii/desene/picturi/obiecte realizate din materialele locale.

Potrivit cererii de finanțare, grupul țintă va fi compus din următorii beneficiari direcți: comunitatea orașului Hârșova, cetățenii teritoriul FLAG Dunărea Dobrogeană, comunitatea pescărească. Cu privire la beneficiarii indirecti, sunt turiștii care vor participa și agenți comerciali din teritoriul FLAG.

2. Contextul proiectului

Orașul Hârșova, din județul Constanța, este localizat pe malul drept al fluviului Dunărea, la 10 Km de confluența Dunării cu brațul Borcea. Implementarea proiectului participă direct la implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală Integrate pentru Asociația FLAG Dunărea Dobrogeana prin integrarea Obiectivului Strategic 1: "Promovarea zonei pescărești, a patrimoniului cultural și conștientizarea comunității locale privind sectorul de pescuit și acvacultura", prin Măsura 3 „Promovarea bunăstării sociale și a patrimoniului cultural în zonele de pescuit, inclusiv promovarea pescuitului”.

Proiectul a fost elaborat pentru a contribui la valorificarea turistică a patrimoniului cultural local, promovarea gastronomiei specifice comunității pescărești, sprijinirea inițiativelor legate de turismul prietenos cu mediul și promovarea produselor autentice locale ca surse pentru o dezvoltare sustenabilă a comunității. Beneficiarul are în vedere organizarea de evenimente care au ca scop promovarea pescuitului, meșteșuguri, muzică, gastronomie, pentru a promova cultura locală și de a contribui la coeziunea comunității.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și dezvoltarea durabilă

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Având în vedere tipografia proiectului, organizarea unui eveniment cultural, Beneficiarul nu a realizat analize de gen, a factorilor care determină discriminare, a nivelului de accesibilitate și riscurilor de mediu în etapa de pregătire a proiectului. În interviul efectuat cu dna. Manager de proiect, a reieșit că Beneficiarul nu a considerat relevante asemenea analize pentru pregătirea proiectului, și nu crede că aceste analize ar fi consolidat fundația proiectului. De asemenea, dna. Manager de proiect a făcut referire la ghidul solicitantului, și a susținut că a implementat toate prevederile acestuia în pregătirea proiectului.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și promovarea dezvoltării durabile

Pentru asigurarea accesibilității, proiectul a inclus o activitate prin care a livrat porții din preparate de pește la persoanele care nu au putut să se deplaseze la eveniment, în special persoanele în vârstă, la domiciliul acestora. De asemenea, tot în vederea asigurării accesibilității, Beneficiarul a dedicat un spațiu special pentru persoanele cu dizabilități, de unde să poată urmări programul artistic al evenimentului. Dna. Manager de proiect a menționat că cu excepția acestor două activități, proiectul nu a mai inclus elemente dedicate asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate, având în vedere că prin proiect s-a urmărit organizarea unui eveniment pentru promovarea culturală și gastronomică a orașului și teritoriului FLAG. Astfel, Beneficiarul nu s-a gândit la includerea de elemente pentru aplicarea principiilor orizontale din cadrul subtemei C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Beneficiarul nu a dedicat nici o linie de buget pentru aplicarea principiilor subtemei C1, având în vedere că proiectul nu a inclus multe elemente dedicate acestei subtemei. Cu privire la subtema C2, deși nu există o linie de buget special dedicată în cererea de finanțare, aspecte privind protecția mediului au fost integrate în alte activități

bugetate, prin care s-au montat pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor și s-au achiziționat materialele reciclabile.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități și promovarea dezvoltării durabile

Proiectul nu a contribuit la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități, având în vedere obiectivele specifice și rezultatele scontate ale acestuia. La fel, din perspectiva rezultatelor obținute, proiectul nu a contribuit nici la subtema promovării dezvoltării durabile.

3.5. Bune practici

Din perspectiva asigurării accesibilității, o bună practică identificată în cadrul acestui proiect este livrarea porțiilor de preparate din pește la domiciliu persoanelor care nu au putut să se deplaseze la evenimentul organizat. Prin această măsură, se poate contribui într-o măsură mai mare la consolidarea coeziunii comunității din orașul Hârșova și teritoriul FLAG, prin includerea și persoanelor care nu se pot deplasa la eveniment.

4. Concluzii

În concluzie, proiectul analizat de studiul de caz a contribuit la aplicarea temelor orizontale într-o măsură foarte limitată. Beneficiarul nu a avut în vedere realizarea de analize de gen, a factorilor care determină discriminare, a nivelului de accesibilitate și riscurilor de mediu în etapa de pregătire a proiectului, astfel, neplanificând activități prin care să aplice temele orizontale în această etapă.

Pe parcursul implementării proiectului, au fost implementate măsuri care contribuie la temele orizontale, prin care s-au livrat porții din preparate de pește la persoanele care nu au putut să se deplaseze la eveniment, s-a amenajat un spațiu pentru persoanele cu dizabilități pentru a urmări programul artistic al evenimentului, au fost montate pubele pentru colectarea selectivă și au fost utilizate materiale reciclabile. Însă, proiectul nu a bugetat aceste activități, deoarece măsurile care contribuie la asigurarea accesibilității nu au necesitat resurse financiare semnificative.

Studiu de caz 16 aferent temei de evaluare C1.

Proiect: Modernizare ferma piscicola Adrian, Livada proprietatea SC PISCICOLA SA - Etapa III

Program	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU2 Stimularea acvaculturii sustenabile din punct de vedere al mediului, eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazată pe cunoaștere – II.2 Articolul 48 alineatul (1) literele (a)-(d) și (f)-(h) Investiții productive în acvacultură		
Beneficiar	SC PISCICOLA SA		
Titlu proiect	Modernizare ferma piscicola Adrian, Livada proprietatea SC PISCICOLA SA - Etapa III		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	135453		
Data de început	08.10.2020	Data de finalizare	08/10/2022
Buget alocat	20,735,187.71 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Satu-Mare, Regiunea Nord-Vest	Localitatea sau localitățile de implementare	Livada
Persoane intervievate	Manager de proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare Raport de progres		

Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat
--	---

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului analizat de studiul de caz de față este reprezentat de sporirea competitivității și îmbunătățirea viabilității economice a societății PISCICOLA S.A. prin realizarea de investiții în acvacultura în scopul creșterii producției de pește crap și extinderii pieței de desfacere, precum și pătrunderea pe noi piețe. Beneficiarul proiectului este Piscicola SA, o fermă piscicolă cu o suprafață de peste 300 de hectare și zece specii diferite de pește. Potrivit cererii de finanțare, **obiectivele specifice** ale proiectului societății PISCICOLA S.A. sunt următoarele:

- Realizare lucrări de amenajare și achiziționarea de echipamente și dotări specifice creării unei noi capacități de producție;
- Creșterea producției de pește cu 46%, respectiv cu 107 tone în 5 ani de la implementarea proiectului;
- Creșterea performanțelor financiare ale întreprinderii, respectiv creșterea cifrei de afaceri cu 25% și a profitului cu 185% în 5 ani de la implementarea proiectului

De asemenea, **rezultatele așteptate** ale proiectului sunt următoarele:

- Creșterea capacității de producție și implicit a producției obținute cu 88,8 tone ca urmare a realizării proiectului;
- Înființare unitate de cazare în incinta fermei (10 camere) și restaurant cu specific pescăresc (60 locuri)
- Înființare unitate de producție furaje pentru asigurarea necesarului de consum în cadrul fermei
- Eficientizarea activității și îmbunătățirea performanțelor financiare ale companiei

Grupul țintă al proiectului este compus din societatea PISCICOLA S.A., angajații societății și personalul din managementul societății, ca beneficiari direcți. Cu privire la beneficiarii indirecti, proiectul vizează clienții societății, furnizorii de echipamente și materii prime specifice, autoritățile locale prin contribuția societății la sistemul de impozite și taxele locale și populația localității, prin diminuarea ratei șomajului ca urmare a locurilor de muncă nou create.

2. Contextul proiectului

Beneficiarul a justificat realizarea proiectului prin necesitatea de a efectua lucrări de modernizare asupra infrastructurii de creștere a peștelui, în special crap, pentru utilizarea acestuia la parametrii optimi din punct de vedere a producției. Societatea este localizată aproape de natură și deține o infrastructură semnificativă pentru creșterea peștelui. Realizarea investiției se justifică și prin prisma nevoilor la nivelul județului Satu Mare, unde a fost identificată o dezvoltare insuficientă a capacităților de creștere a peștelui.

De asemenea, proiectul contribuie și la implementarea Strategiei Naționale a Sectorului Pescăresc 2014-2020, prin îmbunătățirea securității alimentare și sănătății publice în România, prin creșterea producției de pește și produse din pește din producția internă, creșterea calității acestora, în condiții de respectare a regulilor de durabilitate a sectorului.

Privind investițiile care se realizează prin proiectul respectiv, se vizează următoarele:

- decolmatarea bazinului C4 (aproximativ 58 ha);
- realizarea a 8 bazine betonate pentru parcare (suprafața bazin: 772 mp, suprafața totală: 6175 mp, volum total: 9263 mc);
- înființare unitate furajare pentru asigurarea necesarului de consum;
- înființare unitate de cazare D+P+E (pensiune), compusa din 10 camere pentru turiști și 4 camere pentru personalul angajat al pensiunii, inclusiv restaurant cu specific pescăresc (60 locuri);
- spații de cazare pentru personalul angajat (4 camere).

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea și dezvoltarea durabilă

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare, analiza nivelului de accesibilitate și analiza riscurilor de mediu

Proiectul nu a luat în calcul analize de gen, a factorilor care determină discriminarea sau a nivelului de accesibilitate. Subtema orizontală *C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate* nu a fost relevantă pentru activitățile și obiectivele proiectului, astfel Beneficiarul a considerat că au fost utile asemenea analize în etapa de pregătire a proiectului. Nu există obiective specifice sau rezultate așteptate care să contribuie la această subtemă, iar grupul țintă al proiectului nu a fost defalcat pe gen, categorii sociale sau pe etnii.

3.2. Elemente incluse dedicate asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și promovarea dezvoltării durabile

Față de etapa pregătitoare a proiectului, Beneficiarul a inclus anumite elemente prin care s-a asigurat egalitatea de șanse și combaterea discriminării. Potrivit dl. Manager de proiect, angajările efectuate de către societate nu au ținut cont de aspecte de gen, categorii sociale sau criterii etnice. Astfel, societatea a angajat cetățeni care aparțin comunității rome din Satu Mare, și nu a discriminat pe motive de gen în angajarea de muncitori piscicoli, locuri de muncă considerate tradițional bărbătești. Având în vedere că numărul de locuri de muncă create nu este unul foarte mare, nu au fost implementate ghiduri sau o metodologie specială privind politica de resursă umană a firmei pentru a asigura respectarea egalității de gen sau discriminării în angajările efectuate.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Beneficiarul nu a prevăzut o linie de buget specială pentru nici una din cele două subteme. Pentru subtema *C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate*, având în vedere că Beneficiarul nu a efectuat analize de gen, a factorilor care determină discriminarea sau a nivelului de accesibilitate, deoarece a considerat că nu sunt relevante, nu s-a dedicat o linie de buget specifică. Lipsa unei linii de buget dedicate subtemei C1 se explică și prin lipsa de implementare de elemente dedicate asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate, având în vedere că angajările efectuate nu sunt bugetate în cererea de finanțare.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități și promovarea dezvoltării durabile

Cu privire la rezultatele proiectelor care contribuie la *asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități*, proiectul a reușit să acorde șanse egale în ocupare tuturor cetățenilor, indiferent de gen, categorie socială sau etnie. Societatea a angajat cetățeni care aparțin comunității rome din Satu Mare, și nu a discriminat pe motive de gen în angajarea de muncitori piscicoli, locuri de muncă considerate tradițional bărbătești. Însă, aceste angajări nu au urmat un anumit ghid sau metodologie în privința politicii societății în resursa umană. Cu excepția angajărilor efectuate, proiectul nu a mai contribuit la subtema C1 prin alte rezultate.

4. Concluzii

În concluzie, proiectul a aplicat principiile subtemei *C2 dezvoltare durabilă și provocările determinate de schimbările climatice*, dar nu și principiile subtemei *C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate*. Temele orizontale privind dezvoltarea durabilă sunt mult mai relevante pentru activitățile proiectului, ținând cont că se realizează investiții în sectorul piscicultură, care poate dăuna mediului înconjurător dacă anumite măsuri nu sunt implementate. Deși Beneficiarul a fost obligat prin normele legislative în vigoare privind protecția mediului în sectorul piscicol, acesta a depus eforturi semnificative pentru a respecta aceste norme și pentru a implementa activități care nu poluează.

Beneficiarul nu a contribuit la subtema egalității de șanse, discriminării sau accesibilitate, cu excepția asigurării unui proces de angajare în care cetățenii de orice gen, etnie sau categorie socială au primit șanse egale. Astfel, societatea a angajat cetățeni care aparțin comunității rome din Satu Mare, și nu a discriminat pe motive de gen în angajarea de muncitori piscicoli.

Studiu de caz 17 aferent temei de evaluare C1

Proiect: DISC- Dezvoltarea Integrata a Sistemului Calității

Program	POCA		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 2 Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, Obiectiv specific 1, Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP Prioritate investiții: (i) efectuarea de investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local în perspectiva realizării de reforme, a unei mai bune legiferări și a bunei guvernante Cod apel: POCA/209/2/1/Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP		
Beneficiar	MUNICIPIUL BOTOȘANI Parteneri: 12486550-ASOCIATIA ROMANA PENTRU TRANSPARENȚA		
Titlu proiect	DISC- Dezvoltarea Integrata a Sistemului Calitatii		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	119593		
Data de început	2018-07-02	Data de finalizare	2019-11-11
Buget alocat	410869,68	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Nord-Est Județ Botoșani	Localitatea sau localitățile de implementare	Botoșani
Persoane intervievate	Sef Serviciu Resurse Umane, Primaria Municipiului Botosani		
Bibliografie	https://www.primariabt.ro/proiecte_europene/poca2014-2020/disc.pdf		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Conform cererii de finanțare, obiectivul general al proiectului a fost (proiectul este finalizat în anul 2019) dezvoltarea unui **Sistem de Management al Calității și Performanței** unitar și eficient, prin **standardizarea proceselor de lucru, dezvoltarea unui sistem informatic inovativ de management al documentelor, recertificarea SR EN ISO 9001 și pregătirea resursei umane din cadrul UAT Municipiul Botoșani**, în scopul consolidării unui management performant și optimizării proceselor orientate către beneficiari.

Obiectivele specifice ale proiectului au fost:

- **OS1. Standardizarea proceselor de lucru** la nivelul UAT Municipiul Botoșani, asigurarea eficientizării acestora și corelării între sistemul de management al calității și performanței cu sistemul de control intern managerial, precum și recertificarea SR EN ISO 9001, în scopul optimizării proceselor orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP și al consolidării capacității instituționale a UAT Municipiul Botoșani.
- **OS2. Implementarea unui sistem informatic inovativ de management** al proceselor și documentelor la nivelul UAT Municipiul Botoșani, în vederea dezvoltării și consolidării Sistemului de Management al Calității și Performanței, necesar creșterii calității și a accesibilității serviciilor publice.
- **OS3. Îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților a 150 de persoane**, personalul din cadrul UAT Municipiul Botoșani privind implementarea, respectarea și actualizarea continuă a standardelor de management al calității, prin sesiunile de formare profesională clasică și e-learning, acțiuni de networking și schimb de bune practici, în vederea sprijinirii măsurilor și acțiunilor de OS2.1 și implicit de proiect pentru optimizarea proceselor orientate către beneficiari.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Următoarele activități au fost finanțate:

- Activitatea 1. Management de proiect
- Activitatea 2. Informarea și publicitatea proiectului
- **Activitatea 3. Organizarea de acțiuni de identificare a bunelor practici și networking în vederea actualizării sistemului de management al calității și performanței**
- Activitatea 4. Implementarea unui sistem de management al calității și performanței integrat și eficient, pe baza rezultatelor evaluării CAF.
- Activitatea 5. Dezvoltarea unui sistem informatic integrat de management al documentelor Activitatea 6. Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților personalului propriu, inclusiv a factorilor de decizie
- Activitatea 7. Elaborarea unui manual privind instrumentele create în cadrul proiectului

Conform interviului realizat, toate rezultatele așteptate au fost obținute:

- 1 studiu de bune practici în domeniul managementului calității în administrația publică, publicat.
- 4 ateliere de lucru pentru bune practici, organizate, definirea și implementarea standardelor de calitate.
- 1 vizita de studiu și schimb de bune practici în București la Primăria sectorului 2, organizată.
- 1 studiu de bune practici editat și tipărit în 300 exemplare.
- 1 sistem de management al calității și performanței unitar, implementat.
- Recertificarea SR EN ISO 9001 obținută.
- 1 sistem informatic integrat de management al documentelor, dezvoltat și implementat (registratură electronică cu mai multe puncte de intrare/ înregistrare, platformă internă de e-learning).
- 60 de persoane certificate la finalul cursurilor.
- minimum 100 persoane urmează cursuri online.
- 1 Manual privind instrumentele create în cadrul proiectului, elaborat, tipărit și diseminat.

2. Contextul proiectului

Proiectul a fost implementat ca urmare a unor deficiențe identificate la nivelul Municipiului Botoșani. A fost identificată o nevoie de a îmbunătăți și extinde Sistemul de management al calității la nivelul Primăriei, care avea o serie de curențe în implementare, printre care se număra: lipsa unui mecanism eficace și eficient de control al documentelor, ceea ce a avea ca și consecință un flux informațional intern deosebit de lent, greoi; precum și ineficiența în procesele orientate către beneficiari. De asemenea, la nivelul instituției exista nevoia de identificare și gestionare a riscurilor în cadrul sistemului de control intern managerial (SCIM). Sistemul de Management al Calității existent în cadrul PM Botosani nu asigura fluidizarea proceselor organizaționale, ceea ce determina o serie de probleme și dificultăți cu care se confruntă personalul din cadrul instituției, atât în activitatea internă cât și prin raportarea în relația cu cetățenii, ca beneficiari ai serviciilor puse la dispoziție de către instituție. Nu exista un sistem integrat de gestiune și management al documentelor, ceea ce face ca obținerea informației să se facă într-o perioadă de timp îndelungată și în mod ineficient, astfel încât funcționarii publici se află în imposibilitatea de a răspunde cu promptitudine la solicitările primite din partea cetățenilor. Fluxul informațional intern era greoi, unele informații ajungând la destinatari în apropierea termenului de finalizare a unei lucrări, afectând negativ serviciile oferite cetățenilor și relația cu alte instituții cu care primăria colaborează.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității (dacă este cazul)

3.1. Analiza de nevoi preliminară

Analiza de nevoi preliminară nu a avut o componentă axată pe nevoi specifice din perspectiva egalității de șanse și nediscriminării, deși aceasta ar fi trebuit să fie realizată din perspectiva serviciilor furnizate de Primărie – și care vor fi furnizate mai eficient în urma implementării proiectului, mai precis, de ce servicii beneficiază/vor beneficia mai ușor, eficient, femeile și grupurile vulnerabile.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Din perspectiva egalității de șanse proiectul și-a propus următoarele:

- Vor fi respectate **prevederile legislației în vigoare** cu privire la egalitatea de gen între femei-bărbați în domeniul **muncii**, ca și prin acțiuni specifice care urmăresc creșterea participării femeilor la activități ce presupun responsabilități egale.
- Vor fi luate în considerare toate politicile și practicile prin care să nu se realizeze nicio deosebire, excludere, restricție sau preferință, indiferent de gen, atât în vederea stabilirii **grupului țintă, cât și a echipei de implementare**.
- Preocuparea privind egalitatea de gen și nediscriminarea/ accesibilitatea va fi una **transversală**, pe toată durata de implementare a proiectului și la toate nivelurile, managerul de proiect urmărind în mod continuu aplicarea principiului egalității de gen, **în acord cu prevederile din cu Ghidul beneficiarului privind abordarea principiilor orizontale la nivelul proiectelor finanțate din POCA 2014-2020 și Ghidul privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din FESI 2014-2020**.
- În cadrul tuturor evenimentelor organizate în proiect - conferințe, ateliere de lucru, precum și la cursurile de formare va fi integrat obligatoriu **un modul dedicat informării grupului țintă și participanților la evenimente despre egalitatea de gen și nediscriminare/accesibilitate**.
- În elaborarea **materialelor de informare și publicitate specifice proiectului** - se va ține cont de promovarea acestui principiu, informații de acest tip urmând să fie publicate și pe site-urile Solicitantului și partenerului, în secțiunea dedicată proiectului.
- În organizarea activităților proiectului se va acorda o atenție deosebită locurilor de desfășurare a evenimentelor programate pe durata implementării proiectului, astfel încât acestea să fie accesibile tuturor participanților, inclusiv persoanelor cu dizabilități, persoanelor cu deficiențe de vedere, persoanelor cu probleme de mobilitate.

Nu există un buget dedicat pentru activități legate de temele orizontale.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea

Deși în cadrul proiectului a existat un responsabil informare, publicitate și principii orizontale, conform interviului realizat procedura de promovare a principiilor orizontale, inclusiv egalitate de șanse, menționată drept rezultat în rapoartele de progres ale proiectului, nu a fost realizată, cel puțin nu ca un document distinct, și nici nu este clar ce valoare adăugată a avut această procedură mai degrabă informală.

Principalele rezultate raportate sunt prezentări care conțin informații despre temele orizontale și informarea unui număr limitat de persoane, care au participat la evenimente de promovare, ateliere de lucru¹¹ și sesiuni de formare în cadrul proiectului. **Se consideră că temele orizontale sunt mult mai cunoscute prin cadrul proiectelor, astfel facilitându-se procesul de implementare a legislației respective.** Totuși, scurtele intervenții telefonice în rândul participanților la conferința de închidere a proiectului relevă că aceștia nu își amintesc de intervenție în sine. Astfel există suficiente evidențe pentru a proba o astfel de evoluție pozitivă.

Totodată, Beneficiarul a elaborat și s-a diseminat în multe medii o broșură informativă privind rezultatele proiectului ce a inclus și principiile orizontale. Totuși, niciunul din livrabilele disponibile pe site-ul Primăriei/proiectului, inclusiv broșuri de prezentare, nu conține informații despre aspecte concrete aferente temelor orizontale.

Din perspectiva dezvoltării durabile, pe perioada implementării proiectului au fost atinse următoarele rezultate:

- Eficientizarea circuitelor documentelor din instituție
- Facilitarea comunicării digitale dintre departamente.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Nu a fost identificat alt factor care să influențeze succesul proiectului, în afară de resursele financiare necesare implementării mai multor activități legate de temele orizontale. Dacă bugetul proiectului ar fi permis s-ar fi pus accent pe accesul persoanelor cu dizabilități la sistemele digitale.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice urmează metodologia POCA: se raportează de o manieră calitativă activitățile realizate și se monitorizează participanții individuali din perspectivă de gen.

¹¹ A se vedea: [prezentareDISC.pdf \(primariabt.ro\)](#)

O îmbunătățire din această perspectivă ar fi fost informații despre accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile furnizate digital în urma proiectului, dar nu există încă un sistem de cuantificare a serviciilor digitale a primăriei. Pe baza proiectelor de simplificare a procedurilor administrative aflate în implementare se propune digitarea serviciilor de impozite și taxe, cadastru patrimoniu, preluarea solicitărilor de pe site-ul primăriei.

4. Concluzii

Deși proiectul a realizat o serie de activități/măsură (prezentări la evenimente/cursuri, responsabil principii orizontale) și a raportat o serie de realizări imediate (procedură informală pentru aplicarea principiilor egalității de gen), rezultatele obținute din această perspectivă sunt limitate la creșterea într-o anumită măsură a nivelului de conștientizare că această problemă există (nu neapărat a importanței ei, conștientizare care ar fi urmată de măsuri la nivel instituțional mai semnificative).

Pentru a se înregistra rezultate mai bune, este necesară o ghidare mai comprehensivă din partea AM, inclusiv pentru realizarea analizei de nevoi specifice (aceste rezultate limitate se înregistrează în ciuda faptului că au fost observate prevederile Ghidurilor AM POCA și MIPE) dar și fonduri suficiente.

Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile

Studiu de caz 19 aferent temei de evaluare C2.

Proiect: Sprijin pentru pregătirea aplicației și documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Brașov/Regiunea centru în perioada 2014-2020

Program	Programul Operațional Infrastructură Mare		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 3 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor / Obiectiv specific 2 - Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației		
Beneficiar	Compania de Apa Brașov		
Titlu proiect	Sprijin pentru pregătirea aplicației și documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Brașov/Regiunea centru în perioada 2014-2020		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	106938 67/29.05.2017		
Data de început	16.04.2018	Data de finalizare	31.12.2023
Buget alocat	20.305.084	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	4.088.750 ¹²
Regiunea și județul/județele de implementare	Centru	Localitatea sau localitățile de implementare	Brașov
Persoane intervievate	manager de proiect din partea Companiei de Apă Brașov		
Bibliografie	Cerere de finanțare, raport de progres trimestrial nr. 38, Studiu de Fezabilitate – Volumul I, Capitolul 12: Evaluarea impactului asupra mediului și a schimbărilor climatice, pagină proiect (https://proiecte-fonduri-ue.apabrasov.ro/) http://www.ddbra.ro/		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

¹² Conform raportului de progres nr. 38 din 10.01.2022

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Proiectul prevede realizarea documentațiilor tehnico-economice necesare pentru continuarea strategiei locale pentru dezvoltarea sectorului de apă și apă uzată în perioada 2014-2020. În acest sens, prin această finanțare se asigură beneficiarului suportul de specialitate necesar pentru elaborarea aplicației de finanțare pentru Programul Operațional Infrastructură Mare, aferent proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Brașov/Regiunea centru. Nevoia dezvoltării sectorului de apă și apă uzată din județul Brașov, prin noi investiții de infrastructură, se fundamentează și răspunde în mod direct cerințelor acquis-ului de mediu al UE.

La momentul realizării studiului de caz¹³ erau în lucru aplicația de finanțare, ce include formularul cererii de finanțare și documentele suport solicitate prin intermediul ghidului solicitantului și documentațiile de atribuire a contractelor de lucrări.

În prealabil fuseseră finalizate următoarele studii și rapoarte: studiile geotehnice, hidrogeologice, inundabilitate, topografice, de infiltrații și inspecții CCTV, de tratabilitate, privind calitatea apei potabile, privind balanța apei și privind calitatea apei uzate, studiul de fezabilitate (cu toate anexele prevăzute), analiza cost-beneficiu, analiza instituțională și anexe (ce includ și strategia actualizată privind gestionarea nămolului, analiza de opțiuni, studiu descărcare ape uzate industriale, studiu privind identificarea unor măsuri pentru atenuarea influențelor negative asupra sistemelor de alimentare cu apă și apă uzată ca urmare a schimbărilor climatice) și documentații tehnice pentru certificatul de urbanism.

2. Contextul proiectului

Proiectul este finanțat prin FEDR în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor / Obiectiv specific 2 - Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației.

Investiția de infrastructură pregătită prin intermediul acestui proiect, se află în acord cu planul de acțiune privind colectarea, epurarea și evacuarea apelor uzate urbane aferent HG nr. 188/2002, prin care se stabilesc obiectivele referitoare la evacuarea apelor uzate urbane prin care se stabilesc obiectivele în concordanță cu Directiva nr. 91/271/CCE privind tratatarea apelor urbane reziduale și Directiva 98/83/CE privind calitatea apei potabile.

Conform Studiului de Fezabilitate realizat în cadrul proiectului, Volumul I, Capitolul 12 – Evaluarea Impactului asupra Mediului a Schimbărilor Climatice, dezvoltarea infrastructurii edilitare corespunde cu prioritățile de investiții aprobate la nivel județean în baza Master Planului actualizat¹⁴.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice

3.1. Analiza de mediu preliminară

Conform datelor colectate prin intermediul interviului realizat, concluziile raportului de mediu aferent studiului de fezabilitate nu au condus la modificări ale planului de investiție. Ceea ce arată faptul că proiectul, așa cum a fost dezvoltat inițial, a luat în considerare, pe de o parte legislația națională și europeană în vigoare și documentele strategice existente la nivel național și regional, iar pe de altă parte, nevoile specifice în ceea ce privește protecția mediului din zonele în care vor fi realizate lucrările de infrastructură.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Proiectul urmărește identificarea priorităților și pregătirea aplicației de finanțare din fondurile europene pentru investiții în infrastructură, care să contribuie la creșterea gradului de conformare la Directivele europene cu privire la apă potabilă și apă uzată. Astfel, practic el constă în realizarea (și aprobare unde este cazul) a:

- studiului de fezabilitate pentru investiția de infrastructură ce va fi realizată la nivelul județului Brașov;
- studiilor geotehnic, hidrogeologic, de inundabilitate, topografic, de infiltrații și inspecții CCTV, de tratabilitate;

¹³ Martie 2022

¹⁴ ¹⁴ Studiu de fezabilitate, Volumul I, Capitolul 12, Sub-capitolul 12.1, p. 9

- documentațiilor de atribuire pentru contractele de furnizare;
- documentațiilor de atribuire pentru contractele de servicii (management de proiect și publicitate, audit proiect și supervizare lucrări);
- documentațiilor de atribuire pentru contractele de lucru¹⁵.

De asemenea, proiectul prevede organizarea a 3 workshop-uri pentru prezentarea Studiului de Fezabilitate.

Astfel, principala activitate din proiect orientată către promovarea principiului dezvoltării durabile este elaborarea Studiului de Fezabilitate, ce va fi parte a cererii de finanțare depuse pentru obținerea fondurilor necesare derulării investiției de infrastructură planificată și care include analiza impactului asupra mediului.

Conform datelor colectate prin intermediul interviului, proiectul de pregătire a aplicației și documentației de atribuire, include în buget în proporție de 15% activități cu efecte directe asupra protecției mediului, după cum urmează:

- Buget alocat analizei de mediu realizate în cadrul studiului de fezabilitate – 5% din totalul alocat;
- Buget alocat dezvoltării durabile – 10% din bugetul total alocat.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

Rezultatul principal al proiectului în ceea ce privește contribuția sa la protejarea mediului înconjurător se referă la planificarea și fundamentarea unei lucrări de infrastructură care, pe de o parte, răspunde nevoii de aprovizionare cu apă a populației din zonele vizate, iar pe de alte parte, contribuie la respectarea directivelor EU cu privire la epurarea apelor urbane uzate și calitatea apei potabile, deci are un impact direct asupra calității apei și protejării mediului.

Cum analiza de impact asupra mediului este parte integrantă a activităților din cadrul proiectului, rezultatele acestuia vizavi de promovarea dezvoltării durabile constau în identificarea posibilelor efecte negative ale investiției și identificarea măsurilor de atenuare sau de adaptare (dacă este cazul) prin propunerea unor ajustări ale activităților, proceselor planificate și materiilor folosite. Rezultatul pozitiv al analizei de mediu certifică faptul că investiția nu va avea impact semnificativ în ceea ce privește calitatea mediu și schimbările climatice.

Raportul de progres numărul 38, ce reflectă activitățile realizate și rezultatele obținute până la data de 31.12.2021, certifică faptul că studiul de fezabilitate a fost realizat în variantă completă preliminară. Conform raportului, în cadrul studiului de fezabilitate au fost urmărite:

- identificarea/implementarea unor soluții tehnice eficiente din punct de vedere energetic;
- utilizarea de materiale prietenoase cu mediul și de soluții inovative în construcții și în construcția de infrastructură, indiferent de tipul acestora;
- reutilizarea deșeurilor provenite în urma construcției infrastructurii edilitare;
- construirea de infrastructură verde.

Mai specific, în Volumul I, capitolul 12 al Studiului de Fezabilitate, se specifică faptul că proiectul de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Brașov contribuie la realizarea obiectivelor Planului de management al BH Olt pentru asigurarea conformității cu:

- Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, modificată prin Directiva 98/15/CE;
- Directiva privind apa potabilă (80/778/EEC), amendată de Directiva 98/83/EC;
- Directiva privind protecția mediului, în special a solului, atunci când se utilizează namoluri de epurare în agricultură (Directiva 86/278/EEC);
- Directiva 79/409/CEE privind conservarea păsărilor salbatice (Directiva Păsări) și Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei salbatice (Directiva Habitate), denumite generic Directivele Natura.

Conform aceluiași raport, pentru realizarea lucrărilor, Compania de Apă Brașov a primit Avizul de gospodărire a Apelor (89 / 08.12.2021) ce stabilește condițiile de realizare a investiției și astfel, impune o serie de reguli vizavi de **protecția mediu** în timpul implementării lucrărilor¹⁶. De asemenea, raportul specifică faptul că *“proiectul nu deteriorează starea corpului de apă și nu împiedică atingerea unei stări bune a apei / unui potențial bun al apei*.

¹⁵ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 106938, p. 12

¹⁶ Studiu de fezabilitate, Volumul I, Capitolul 12, Sub-capitolul 12.1, Rezultatele Evaluării Impactului Asupra Mediului, p. 36

Lucrările de traversare ale cursurilor de apă nu modifică secțiunea și regimul de curgere ale cursurilor de apă și nu afectează morfologia albiilor¹⁷.

Conform documentelor analizate și a datelor colectate, mai departe de **îmbunătățirea calității apei** din aria vizată, investiția va contribui și la la **reducerea consumului de resurse energetice și implicit reducerea emisiilor indirecte de gaze cu efect de sera**. Proiectul prevede realizarea unei instalații de uscare termică a nămolului și valorificare a energetică și materială a nămolurilor uscate.

În ceea ce privește **protecția biosferei**, proiectul de infrastructură prevede măsuri clare de protecție a speciilor de păsări existente în zonele în care se vor derula lucrări de infrastructură (cum ar fi: realizarea lucrărilor în afara perioadelor de cuibărit sau faptul că lucrările nu vor fi organizate în zone apropiate de situri protejate Natura 2000).

Analiza de impact asupra mediului urmărește și măsura în care proiectul răspunde la **provocările determinate de schimbările** climatice și identifică măsuri relevante de atenuare a eventualelor efecte negative. Astfel investiția planificată prin intermediul proiectului va contribui la reducerea deficitului de apă și creșterea utilizării eficiente a resurselor de apă. Mai explicit, conform evaluării de mediu¹⁸, investiția va *“asigura surse și debite de apă suficiente care să asigure cerința de apă și de noi capacități de stocare apă potabilă pentru acoperirea necesarului”*. Proiectul de lucrări edilitare ia în considerare: efectele încălzirii globale (creșterea temperaturilor medii anuale, creșterea nivelului temperaturilor extreme, creșterea nivelului de precipitații), hărțile de hazard și risc la inundații din zonele în care se vor efectua lucrări.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Efectele acestei finanțări cu privire la promovarea protecției mediului și adaptarea la schimbările climate vor fi vizibile abia la nivelul următoarei investiții, ce reprezintă, de fapt, realizarea lucrării de infrastructură edilitară planificată prin intermediul acestui proiect. Astfel, factorii ce pot influența măsura în care aceste efecte așteptate se vor materializa sunt: obținerea finanțării, măsura în care viitorul proiect va respecta termenii contractuali și prevederile din cererea de finanțare, deci eficacitatea acestuia.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Proiectul are ca rezultat așteptat realizarea studiului de fezabilitate al investiției, ce include și componente de impact asupra mediului și dezvoltare durabilă, obținerea avizelor și aprobărilor de la autoritățile relevante (de exemplu: Avizul de Gospodărire a Apelor, Certificatul de Urbanism, etc.). Astfel, prin indicatorul de realizare prestabilit 2S83, ce prevede realizarea documentației necesare cererii de finanțare, inclusiv a studiului și a anexelor sale, printre care se numără și analiza de impact a mediului, dar și obținerea acordurilor și certificatelor necesare depunerii propunerii de proiect, se monitorizează și nivelul de realizare al componentei ce adresează tema dezvoltării durabile.

4. Concluzii și bune practici identificate

Proiectul, prin obiectivul său general și anume, realizarea de investiții pentru colectarea și epurarea biologică a apelor uzate, contribuie la îmbunătățirea calității apei și la eliminarea unei surse importante de poluare a solului.

Prin specificul său, și anume, realizarea întregii documentații tehnice necesare demarării lucrărilor de infrastructură prevăzute la nivelul Companiei de Apă Brașov, asigură realizarea lucrărilor de infrastructură cu privire la instalațiile de apă și apă uzată din județul Brașov în conformitate cu directivele Europene și legislația națională aferentă cu privire la protecția mediului.

De asemenea, prin sistemul ce urmează a fi utilizat pentru procesarea nămolului, proiectul contribuie la scăderea emisiilor de carbon.

Astfel, în ansamblul său, proiectul, atât prin pregătirea investiției, cât și prin etapa a doua reprezentată de implementarea acesteia (a cărei inițiere se realizează în cadrul proiectului prin depunerea cererii de finanțare și oferirea de suport în realizarea documentațiilor de atribuire a lucrărilor), contribuie la protecția mediului și abordează în mod direct tema dezvoltării durabile.

¹⁷ În baza Declarației Autorității competente responsabile cu gestionarea apelor, emisă de Administrația Bazinală Olt.

¹⁸ Idem, p. 41

5. Bune practici identificate

Investiția ce urmează a fi realizată în urma finalizării proiectului adresează în mod direct aspecte legate de promovarea mediului și schimbările climatice și este în complet acord cu legislația europeană și națională în vigoare. Proiectul de infrastructură nu se rezumă doar la respectarea legislației în vigoare cu privire la protejarea mediului și dezvoltarea durabilă (obiectivul său general contribuind la aplicarea directivelor EU cu privire la epurarea apelor uzate din zone urbane) și la minimizarea impactului asupra mediului, ci include o serie de măsuri menite să scadă nivelul de poluare al solului și nivelul de emisie de carbonului în timpul procesului de decontaminare al solului. Toate aceste concluzii sunt validate prin intermediul Evaluării de Impact asupra Mediului, realizată în cadrul proiectului, ca etapă de pregătire a lucrărilor ce urmează a fi realizate de beneficiar în cadrul unui proiect POC 2014 – 2020 subsecvent.

Studiu de caz 20 aferent temei de evaluare C2.

Proiect: Elaborarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 ROSCI0393 Someșul Mare, ROSCI0232 Someșul Mare Superior, ROSCI0400 Șieu – Budac, ROSCI0437 Someșul Mare între Mica și Beclean, ROSCI0095 La Sărătură, ROSCI0396 Dealul Pădurea Murei – Sângeorzu Nou și ROSCI0441 Viile Tecii și ariile protejate de interes național 2202 Masivul de sare de Sărățel și 2208 La Sărătură

Program	Programul Operațional Infrastructură Mare		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric / Obiectiv Specific 1 - Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate		
Beneficiar	Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud		
Titlu proiect	Elaborarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 ROSCI0393 Someșul Mare, ROSCI0232 Someșul Mare Superior, ROSCI0400 Șieu – Budac, ROSCI0437 Someșul Mare între Mica și Beclean, ROSCI0095 La Sărătură, ROSCI0396 Dealul Pădurea Murei – Sângeorzu Nou și ROSCI0441 Viile Tecii și ariile protejate de interes național 2202 Masivul de sare de Sărățel și 2208 La Sărătură		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	124398 297/17.12.2019		
Data de început	17.12.2019	Data de finalizare:	30.11.2022
Buget alocat	7.867.705,46	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	454.572,39 ¹⁹
Regiunea și județul/județele de implementare	Nord-Vest	Localitatea sau localitățile de implementare	Bistrita-Nasaud
Persoane intervievate	Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud (Lider) responsabil tehnic proiect, Agenția Națională Pentru Arii Naturale Protejate (Partener)		
Bibliografie	Cerere de finanțare, raport de progres nr. 1, raport de progres nr. 9, materiale informative realizate în cadrul proiectului (afiș, banner, broșură), pagina de web a proiectului (http://www.apmbn.anpm.ro/) http://www.ddbra.ro/		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

¹⁹ Conform raportului de progres nr. 9 din 10.01.2022

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Conform cererii de finanțare²⁰, obiectivul general al proiectului este implementarea unei acțiuni de tip A (elaborarea Planului de management) pentru siturile Natura 2000 ROSCI0393 Someșul Mare, ROSCI0232 Someșul Mare Superior, ROSCI0400 Șieu – Budac, ROSCI0437 Someșul Mare între Mica și Beclean, ROSCI0095 La Sărătură, ROSCI0396 Dealul Pădurea Murei – Sângeorzu Nou, ROSCI0441 Viile Tecii și ariilor protejate de interes național 2202 Masivul de sare de la Sărățel și 2208 La Sărătură.

Mai specific, prin realizarea și adoptarea planului de management pentru cele 7 situri Natura 2000, proiectul urmărește menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor de animale și habitatelor din siturile respective printr-un proces participativ ce include și informarea și creșterea nivelului de conștientizare a factorilor interesați cu privire la beneficiile conservării acestor arii naturale protejate.

În acest context, obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- îmbunătățirea managementului siturilor Natura 2000 ROSCI0393 Someșul Mare, ROSCI0232 Someșul Mare Superior, ROSCI0400 Șieu – Budac, ROSCI0437 Someșul Mare între Mica și Beclean, ROSCI0095 La Sărătură, ROSCI0396 Dealul Pădurea Murei – Sângeorzu Nou și ROSCI0441 Viile Tecii, în scopul conservării favorabile a speciilor și habitatelor de pe teritoriul acestora prin elaborarea Planului de management al acestor arii naturale protejate, în concordanță cu legislația în vigoare;
- creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare a grupurilor țintă cu privire la necesitatea protejării și conservării resurselor naturale din ariile vizate de proiect cu respectarea principiilor dezvoltării durabile;
- întărirea capacității administrative și a competențelor personalului responsabil cu administrarea ariilor naturale protejate în vederea asigurării stării favorabile de conservare a biodiversității din ariile naturale protejate vizate de proiect²¹.

Până la momentul realizării studiului de caz²², conform datelor colectate prin intermediul interviurilor și documentelor disponibile, din punct de vedere al progresului realizat în ceea ce privește derularea activităților planificate, proiectul se afla într-o etapă incipientă de implementare. În cazul multor activități prevăzute au fost înregistrate întârzieri din cauza procedurilor de achiziție publică de servicii și de echipamente, care s-au derulat cu dificultăți (în principal ca urmare a lipsei ofertanților). Astfel, este important de menționat faptul că pentru activitatea principală a proiectului și anume, realizarea studiilor de fundamentare a planului de management, procedura de achiziție publică a serviciilor aferente nu este finalizată. De asemenea, activitățile de conștientizare și informare adresate publicului și factorilor interesați și cele de instruire a personalului Agenția Națională Pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) nu au fost inițiate, înregistrând amânări. Iar achiziția de echipamente necesare creșterea întăririi capacității custodelui ariilor protejate (ANANP, partener în proiect), au fost realizată parțial.

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric / Obiectiv Specific 1 - Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate, de către Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud, în calitate de lider de proiect. Agenția Națională Pentru Arii Naturale Protejate este partener în cadrul proiectului.

Investiția a fost planificată ca răspuns la punerea în aplicare în România a Directivei 92/43/EEC privind conservarea habitatelor naturale și a Directivei 2009/147/EC privind protecția păsărilor sălbatice și vizează nevoile identificate deja în ceea ce privește colectare de date cu privire la statusul actual al biodiversității din zonele adresate și identificarea unor măsuri relevante și eficiente pentru protejarea acestora și diminuarea impactului determinat de operatorii economici și de alți factori interesați vizavi de starea de conservare a speciilor și habitatelor din siturile la care face referire intervenția.

Proiectul, prin rezultatul său, urmărește să contribuie la îndeplinirea obiectivelor:

- Strategiei UE pentru Biodiversitate 2020;

²⁰ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 124398, p. 27

²¹ Idem, p. 27

²² Martie 2020

- Cadrului de Acțiuni Prioritare pentru Natura 2000;
- Strategiei Naționale și Planului de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2014–2020.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice

3.1. Analiza de mediu preliminară

Conform datelor colectate prin intermediul interviului, în etapa de pregătire a proiectului s-a ținut cont și de riscurile de mediu referitoare la dezvoltarea durabilă și schimbările climatice. Activitățile propuse prin proiect au ca scop promovarea dezvoltării durabile, urmărind în principal protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, protejarea biodiversității, atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, rezistența în fața dezastrelor și prevenirea și gestionarea riscurilor. Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor, în perioada de pregătire a proiectului a fost realizată o analiză preliminară a contextului socio – economic din zonele vizate de cele 7 planuri de management, au fost identificate categoriile principale de grupuri țintă, precum și factorii interesați din zona de implementare a proiectului. De asemenea, în etapa de pregătire a cererii de finanțare a fost realizată o analiză a problemelor existente în zona siturilor Natura 2000 vizate de proiect. Această analiză a evidențiat următoarele aspecte:

- probleme legate de lipsa/ caracterul lacunar al informațiilor de specialitate,
- probleme atitudinal – valorice, Probleme legate de abilități, competențe și dotări,
- probleme și amenințări la adresa conservării favorabile a speciilor și habitatelor protejate și
- probleme legate de guvernanta în domeniu care justifică necesitatea / oportunitatea proiectului.

Conform cererii de finanțare²³, proiectul interferează geografic și economic cu un număr important de oameni și comunități locale. Suprafața totală vizată de proiect este de 2.427,15 ha. Analiza preliminară a contextului socio-economic al zonei în care se încadrează ariile naturale a constatat faptul că în general problemele identificate sunt legate de lipsa de informare și conștientizare a comunităților locale referitor la rolul unui sit Natura 2000, din cauza gradului redus de consultare la constituirea sitului.

Conform cererii de finanțare, beneficiarul a identificat un set larg de factori interesați ce vor fi implicați în activitățile proiectului, fie cele de conștientizare, fie cele de consultare cu privire la măsurile incluse în planurile de management.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Proiectul vizează în mod direct, prin obiectul său general, tematica dezvoltării durabile. Astfel, întreg designul proiectului, prin fiecare activitate promovează această temă și contribuie la protejarea mediului înconjurător. Prin urmare, bugetul total alocat vizează în mod direct subiectul analizei, iar o defalcare a acestuia nu este relevantă în cazul de față.

Astfel, componentele principale ale proiectului sunt:

- Realizarea studiilor ce fac parte din documentele aferente planurilor de management și fundamentează setul de măsuri elaborate

Ca parte a activităților planificate, proiectul prevede realizarea unei analize ample de nevoi în ceea ce privește protejarea speciilor și habitatelor din cele 7 situri vizate. Astfel, cererea de finanțare menționează faptul că prin realizarea planurilor de management se va face identificarea nevoilor concrete de **protecție a biodiversității** din siturile Natura 2000 pe care le acoperă proiectul.

- Derularea activităților de consultare cu factorii interesați, în etapa de elaborare a planurilor și în sprijinul acestora și finalizarea planurilor (inclusiv a măsurilor de management propuse)

Consultările vor fi derulate în două etape, pentru a acoperi atât varianta inițială a planurilor și măsurilor aferente propune, cât și varianta finală, revizuită în acord cu rezultatele primei runde de consultări. Prin reglementarea activităților economice cu impact poluator, planurile ce vor fi realizate contribuie la promovarea **principiului “poluatorul plătește”**. De asemenea, prin specificul lor, planurile vor include măsuri menite să protejeze ariile naturale și să crească reziliența la dezastre și atenuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.

²³ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 124398, p. 29

- Derularea componentei de conștientizare, ce cuprinde o aria largă de factori interesați

Conform cererii de finanțare și informațiilor colectate prin intermediul interviurilor, grupurile țintă identificate la momentul realizării designului proiectului sunt: cetățenii care locuiesc în zonele sau în vecinătatea zonelor protejate (inclusiv elevi), turiști, autoritățile locale pe teritoriul cărora se află secțiuni din cele 7 situri, instituțiile publice responsabile cu protejarea mediului înconjurător, organizațiile non-guvernamentale care activează în acest sector.

În ceea ce privește **utilizarea eficientă a resurselor**, ca parte integrată a principiului dezvoltării durabile, cererea de finanțare menționează că vor fi utilizate soluții prietenoase cu mediul înconjurător, surse de energie neconvenționale și echipamente cu consum redus de energie și apă. Însă, aceste soluții prevăzute de către beneficiar nu sunt detaliate concret în planificarea tehnică și bugetară a proiectului.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

La momentul realizării studiului de caz, rezultatele obținute erau minime, dat fiind stadiul incipient de implementare al activităților planificate. În ceea ce privește efectele așteptate ale proiectului, conform rezultatelor planificate, după aprobarea planurilor de management ale celor șapte situri, urmează perioada de implementare a măsurilor de conservare prevăzute pentru specii și habitate, precum și monitorizarea acestora.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Pe de o parte, măsura în care obiectivele planificate vor fi atinse depinde de capacitatea experților implicați în proiect de a realiza o analiză completă, în profunzime și relevantă cu privire la statusul biodiversității din cele 7 situri protejate, de a identifica corect și implica în mod real factorii interesați în etapele de consultări astfel încât

Pe de altă parte, succesul proiectului depinde și de disponibilitatea autorităților publice locale și operatorilor economici de a contribui în mod real la rezultatele proiectului, la elaborarea planurilor de management și de a se implica în implementarea acestuia după încheierea proiectului, conștientizând importanța conservării viețuitoarelor și habitatelor protejate.

Așa cum arată designul proiectului, dar și specificul intervenției în sine, colaborarea și participarea unor actori cheie (exteriori intervenției finanțate prin POIM) precum: autorități publice locale, autorități de mediu și operatori economici, este esențială pentru asigurarea unui rezultat relevant al proiectului pentru toate părțile implicate. Astfel, capacitatea beneficiarului de a facilita comunicarea dintre stakeholderi pe parcursul elaborării setului de măsuri aferent planurilor și realizarea unui consens între aceștia în ceea ce privește necesitatea implementării planurilor va contribui în mod direct la succesul proiectului și impactul acestuia pe termen lung în ceea ce privește protejarea siturilor adresate.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Sistemul de monitorizare al proiectului include un set vast de indicatori, care acoperă toate componentele acestuia (realizarea studiului, consultarea factorilor interesați, finalizarea planurilor de management și planurilor de management avizate prin procedura SEA, informare și conștientizare în funcție de grupurile țintă identificate și instruire personal custode arii protejate). Astfel, sistemul de monitorizare reflectă într-o manieră comprehensivă rezultatele proiectului în ceea ce privește contribuția sa la dezvoltarea durabilă și protejarea mediului înconjurător.

4. Concluzii și bune practici

Proiectul urmărește menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor de animale și habitatelor din 7 situri Natura 2000, printr-un proces participativ ce include și informarea și creșterea nivelului de conștientizare a factorilor interesați cu privire la beneficiile conservării acestor arii naturale protejate. De asemenea, proiectul vizează și creșterea nivelului de conștientizare a unei părți semnificative a factorilor interesați din zonele în care se localizează siturile protejate cu privire la importanța cunoașterii elementelor de biodiversitate existente, a stării acestora de conservare și a măsurilor necesare pentru conservarea sau îmbunătățirea statusului prezent. Astfel, proiectul promovează în mod direct principiul dezvoltării durabile și abordează provocările determinate de schimbările climatice. Însă, până la momentul realizării studiului de caz, proiectul se afla într-o etapă incipientă de implementare. În multe dintre activitățile prevăzute au fost înregistrate întârzieri din cauza procedurilor de achiziție publică de servicii și de echipamente derulate cu dificultăți. În ceea ce privește sistemul de monitorizare al proiectului, acestea reflectă într-o manieră comprehensivă contribuția intervenției în ceea ce privește dezvoltarea durabilă și mai ales protejarea biodiversității din zonele adresate.

Designul proiectului, ce include pe lângă activitățile direct legate de realizarea planurilor de management pentru cele 7 situri incluse în proiect și o componentă de informare și conștientizare și o componentă de creștere a capacității custodelui ariilor protejate (ANANP) de monitorizare a implementării planurilor, este un exemplu de bună practică prin structura sa. Astfel, investiția răspunde unor nevoi diverse identificate în urma unei analize amănunțite, realizate în etapa de proiectare a activităților, cum ar fi:

- Nevoia de a cunoaște în detaliu statusul biodiversității din siturile adresate și de a dezvolta capacitatea de monitorizare în continuare a evoluției acestui status;
- Nevoia implicării active a factorilor de decizie de la nivel local și județean în realizarea planurilor;
- Nevoia de ajustare a planurilor de măsuri pe parcursul elaborării proiectului și validare a acestora cu actorii care vor fi afectați de implementarea lor (cum ar fi actorii economici care își desfășoară activitatea în vecinătatea zonelor protejate) sau care au atribuții directe în implementarea acestora;
- Nevoia de informare și creștere a gradului de conștientizare al cetățenilor cu privire la importanța cunoașterii specificului siturilor naturale din vecinătatea lor, a normelor de protecție a mediului înconjurător, a responsabilităților lor directe în această arie și a beneficiilor dar și oportunităților pe care le au în a contribui activ la îmbunătățirea stării de conservare a ariilor naturale protejate;
- Nevoia de a crește capacitatea instituțiilor responsabile de a monitoriza implementarea planurilor de management și de a monitoriza biodiversitatea și habitatele siturilor vizate prin proiect.

În concluzie, prin designul său, proiectul reușește să dezvolte o intervenție integrată care include măsuri complementare, ce împreună contribuie la atingerea obiectului general al acestuia. Mai exact, pe lângă activitățile ce sunt strict legate de elaborarea planurilor, proiectul vizează și activități suport ce sunt menite să adreseze factori structurali cu un rol cheie în menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a biodiversității din ariile vizate și să soluționeze diverse probleme identificate. Astfel, mai departe de realizarea planurilor de management, strategia generală a intervenției finanțate urmărește creșterea șanselor unei implementări eficiente a planurilor dezvoltate și adoptate, prin îmbunătățirea mecanismelor și proceselor de gestionare a ariilor naturale protejate.

Studiu de caz 21 aferent temei de evaluare C2.

Proiect: Elaborarea planului de management pentru ROSCI0373 Râul Mureș între Brănișca și Ilia și a planului de management pentru ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale

Program	Programul Operațional Infrastructură Mare		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric / Obiectiv specific 1 - Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate		
Beneficiar	Asociația pentru promovarea valorilor naturale și culturale ale Banatului „Excelsior”		
Titlu proiect	Elaborarea planului de management pentru ROSCI0373 Râul Mureș între Brănișca și Ilia și a planului de management pentru ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	102378 134/26.10.2017		
Data de început	01.09.2017	Data de finalizare	30.10.2022
Buget alocat	7.409.989,64 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	6.940.890,6 Lei ²⁴
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunile Vest și Centru, Hunedoara și Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Almasu Mare, Avram Iancu, Baia de Cris, Balsa, Blăjeni, Branisca, Buceș, București, Bulzești de Sus, Baita, Certeju de Sus, Ceru Bacainti, Ciuruleasa, Geoagiu, Rapoltu Mare,

²⁴ Conform raportului de progres nr. 36 din 06.01.2022

			Ribita, Soimus, Vetel, Vidra
Persoane intervievate	manager de proiect Asociația Excelsior, Eva Magyarosi, Asistent Proiect, Asociația Excelsior Primar Certeju de Sus (factor interesat implicat în procesul de consultare) Director Școala din Ciuruleasa (beneficiar direct)		
Bibliografie	Cererea de finanțare, Rapoarte de progres 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 (inclusiv o parte din livrabile), pagina web a proiectului (www.muntiietaliferi.ro)		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Conform cererii de finanțare²⁵, scopul proiectului este de a îmbunătăți starea de conservare a speciilor și habitatelor de importanță conservativă din ariile naturale protejate ROSCI0373 Râul Mureș între Brănișca și Ilia și Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, precum și de a participa la dezvoltarea durabilă a regiunii și de a implica în activitatea de conservare a naturii comunitățile locale, prin elaborarea și aprobarea planului de management integrat al acestora și prin acțiuni de informare, conștientizare și consultare a comunităților locale. Proiectul este localizat în zona central-vestica a României, în regiunile de dezvoltare Vest și Centru, județele Hunedoara și Alba. Proiectul se va implementa pe o suprafață totală de 30487 ha, situate majoritar în județul Hunedoara, doar cca. 10% din zona tinta regasindu-se în județul Alba. Ariile naturale protejate se întind pe teritoriul a 20 unități administrativ teritoriale. Suprafața totală vizată de proiect, cu suprapunerea inerentă a unor arii protejate, este de 30487 ha. Principalele sit-uri vizate de proiect sunt: - ROSCI0373 Raul Mures intre Branisca si Ilia (1.855 ha) - ROSPA0132 Muntii Metaliferi (26.673 ha).

Obiectivele specifice ale proiectului:

- Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a cel puțin 15 specii de păsări de importanță conservativă din Râul Mureș între Brănișca și Ilia, și a 72 specii și 11 habitat de importanță comunitară din Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, prin studiul lor și elaborarea strategiilor de conservare a acestora;
- Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor vizate, prin elaborarea și aprobarea planurilor de management și regulamentele ariilor naturale protejate;
- Participarea la dezvoltarea durabilă a comunităților locale, prin studiul speciilor, al aspectelor socio-economice, al factorilor mediului abiotic și folosirea lor la stabilirea măsurilor de conservare a speciilor și habitatelor, precum și la elaborarea documentelor programatice ale UAT-urilor;
- Creșterea capacității instituționale de management a ariilor naturale protejate pentru autoritatea responsabilă;
- Creșterea gradului de conștientizare a populației privind starea de conservare a ariilor naturale protejate și conservarea naturii în general, cu peste 20%.²⁶

Sumarizând rezultate planificate și obținute la nivelul componentei referitoare la realizarea planurilor de management, prin proiect au fost realizate următoarele: determinarea stării de conservare a speciilor și habitatelor din siturile vizate de proiect, evaluarea impacturilor antropice ce influențează negativ starea de conservare, evaluarea socio-economică a celor 20 de UAT-uri de pe raza zonelor protejate și evaluarea factorilor abiotici de pe teritoriul ariilor adresate prin proiect, realizarea hărților de distribuție a faunei, florei și habitatelor din zonele protejate.

În ceea ce privește componenta de informare și conștientizare, în cadrul proiectului a fost realizat un sondaj de opinie pentru determinarea nivelului de informare și evaluare a gradului de conștientizare al comunităților locale cu privire la ariile naturale protejate vizate, realizarea materialelor promoționale ale proiectului, realizarea unei sesiuni de informare pentru fiecare dintre cele 20 de comunități locale implicate (minimum 400 de participanți),

²⁵ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 102378, p. 22

²⁶ Idem, p. 23

realizare a 3 concursuri școlare și publicarea a 6 articole (minimum 360 de participanți), realizarea sesiunilor de consultare (minimum 400 participanți).

În ceea ce privește componenta de creștere a capacității instituționale, prin intermediul proiectului custodele zonelor vizate a achiziționat echipamente specifice și sisteme de monitorizare a biodiversității și habitatelor adresate și personalului responsabil din diverse instituții cu atribuții în protejarea și managementul zonelor respective a parcurs sesiuni de instruire specifice.

La momentul realizării studiului de caz²⁷, proiectul era finalizat, însă planurile de management realizate nu fuseseră aprobate încă.

2. Context

Proiectul este implementat în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectiv specific 1 - Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate. Intervenția se implementează în parteneriat cu Agenția Pentru Protecția Mediului Hunedoara.

Investiția a fost planificată ca răspuns la punerea în aplicare în România a Directivei 92/43/EEC privind conservarea habitatelor naturale și a Directivei 2009/147/EC privind protecția păsărilor sălbatice și vizează nevoile identificate deja în ceea ce privește colectare de date cu privire la statusul actual al biodiversității din zonele adresate și identificarea unor măsuri relevante și eficiente pentru protejarea acestora și diminuarea impactului determinat de operatorii economici și de alți factori interesați asupra stării de conservare a speciilor și habitatelor din siturile la care face referire intervenția.

Proiectul, prin rezultatul său, urmărește să contribuie la îndeplinirea obiectivelor:

- Strategiei UE pentru Biodiversitate 2020;
- Cadrelui de Acțiuni Prioritare pentru Natura 2000;
- Strategiei Naționale și Planului de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2014–2020.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice

3.1. Analiza de mediu preliminară

Conform datelor prezentate în cadrul cererii de finanțare, beneficiarul a realizat o analiză preliminară a situației de la acel moment a ariilor protejate incluse în proiect și a celor mai importanți factori ce determină presiuni asupra acestor arii²⁸. În ceea ce privește factorii de risc identificați, analiza menționează: exploatarea forestieră, vânătoarea și braconajul, modificarea practicilor de cultivare a terenului, exploatarea agregatelor minerale, utilizarea produselor biocide, hormonilor și substanțelor chimice, fertilizarea (cu substanțe chimice), abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pășunatului, turismul necontrolat, căi ferate și căi ferate de mare viteză, habitarea dispersată (locuine dispersate).

Ideea de proiect a fost construită în jurul acestor riscuri identificate și mai ales nevoii de analiză și cuantificare a acestora și de formulare și implementare a unor măsuri de menținere a stării de conservare sau îmbunătățire (după caz) a situației din teren.

Proiectul evidențiază nevoia de intensificare a acțiunilor de informare și diseminare a reglementărilor din sectorul protejării mediului și creșterii capacității instituționale a autorităților responsabile pentru monitorizare și control. Logica de intervenție a proiectului răspunde în mod coerent nevoilor identificate în etapa de planificare.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Specificul proiectului adresează în mod direct problematica **protecției biodiversității**. Prin realizarea planurilor de management și a studiilor aferente, proiectul a avut ca obiective de conservare aproximativ 83 de specii și 11 habitate de interes conservativ comunitar și național.

²⁷ Martie 2020

²⁸ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 102378, p. 28

UNIUNEA EUROPEANĂ

În ceea ce privește **atenuarea provocărilor determinate de schimbările climatice**, conform datelor prezentate de către beneficiar, menținerea unui statut favorabil de conservare a pădurilor și a zonelor umede, reprezintă o măsură ce răspunde indirect schimbărilor climatice. Mai mult, planurile de management prevăd măsuri care vizează într-o manieră directă schimbările climatice și efectele acestora asupra mediului, cum ar fi: gestiunea cursurilor apelor și a catastrofelor provocate de inundații. În acest sens, în urma activităților de cercetare și consultare cu factorii interesați, au fost propuse măsuri de împădurire și dezvoltarea a rezervoarelor naturale de ape, pentru prevenirea inundațiilor și a alunecărilor de terenuri. Aceste activități se află într-o legătură strânsă cu **capacitatea de reziliență la dezastre**. Păstrarea caracteristicilor specifice ale suprafețelor împădurite, ale zonelor umede, ale suprafețelor de stufăriș, ca urmare a elaborării și aprobării planului de management, contribuie direct la atenuarea efectelor dezastrelor naturale, cum ar fi viiturile sau seceta extremă.

Conform documentelor analizate și datelor colectate prin intermediul interviurilor, studiile de evaluare și planului de management, pe lângă măsurile legate de conservarea speciilor și habitatelor, includ acțiuni de educare și cercetare, respectiv măsuri de cercetare a resurselor naturale, de **utilizare eficientă a resurselor** și de conservare. Astfel, această temă a fost abordată în cadrul componentei de dezvoltare a planurilor, inclusiv la nivelul activităților de consultare publică, cât și în cadrul componentei de diseminare și conștientizare. Însa, nu a fost realizat niciun livrabil care să acopere explicit această temă.

Principiul poluatorul plătește este adresat parțial în cadrul proiectului. Pentru a putea asigura respectarea acestui principiu, autoritatea responsabilă trebuie să beneficieze de resursele necesare pentru a verifica situația efectivă din teren. În proiect a fost prevăzută achiziția de bunuri necesare pentru întărirea capacității instituționale de gestionare a ariilor naturale protejate și cursuri de formare profesională pentru personalul propriu. Componenta de analiză socio-economică a zonelor în care se află siturile naturale contribuie la stabilirea cauzelor ce duc la pagube aduse mediului natural, în principal speciilor și habitatelor de interes conservativ și au rolul de a responsabilii cu gestionarea acestor situații, cum ar fi: GNM – comisiariatul local, Garda Forestieră, APM – agenția locală, Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, AN Apele Române – DB Banat, administrațiile publice locale, poliția, jandarmeria. Proiectul a prevăzut realizarea unor cursuri de instruire în vederea creșterii capacității instituționale a actorilor responsabili în ceea ce privește monitorizarea statutului de conservare a speciilor și habitatelor din ariile protejate și astfel de control.

Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor, au fost realizate constatări pe teren unde au fost evaluate pagubele și cauzele poluării. Această temă a fost inclusă în cadrul activităților de consultare publică derulată cu comunitățile locale și a activităților de informare și conștientizare.

Având în vedere că proiectul în sine adresează în mod direct una dintre componentele de bază ale principiului dezvoltării durabile și anume protejarea biodiversității, nu se pot realiza defalcări ale bugetului alocat în funcție de contribuția la promovarea temei orizontale.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

Proiectul are un design coerent, relevant și integrator, în sensul în care adresează și factori structurali ce influențează starea de conservare a biodiversității și habitatelor. Însă, în practică, procesul de gestionare și implementare a unor activități nu a atins nivelul de eficacitate așteptat. Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor realizate, componenta de informare și conștientizare a reușit să își atingă obiectivele în mică măsură. Perspectivile factorilor interesați ce au fost intervievați arată o lipsă a consensului în ceea ce privește necesitatea și utilitatea măsurilor prevăzute în planurile de management. Spre exemplu, la nivel de UAT există o îngrijorare în ceea ce privește consecințele directe ale adoptării planurilor asupra activității autorității publice și mai ales cu privire la caracterul îngrădit al planului de măsuri. La nivelul școlilor ce au participat la activitățile de informare și conștientizare s-a observat o atitudine refractară similară, din cauza faptului că aceste planuri și acțiunile de informare aferente nu sunt considerate relevante sau utile pentru instituțiile respective, alte nevoi fiind considerate prioritare pentru sistemul de învățământ și pentru unități în sine.

Odată cu aprobarea planurilor vor exista efecte directe pentru operatorii economici și APL-urile vizate, deoarece acestea impun norme legale și responsabilități de la nivel de cetățean, la nivel de autoritate publică și entitate privată, cu privire la acțiunile care pot afecta negativ starea de conservare a biodiversității și habitatelor din zonele respective.

În ceea ce privește creșterea capacității instituționale a custodelor zonelor protejate, prin intermediul proiectului au fost achiziționate atât echipamentele necesare derulării activităților curente, dar și a celor de monitorizare și analiză a stării de conservare a biodiversității din zonele protejate și au fost realizate sesiuni de instruire tematice cu responsabilii pentru gestionarea zonelor protejate.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Rezultatele imediate ale realizării planurilor de management și celorlalte activități din cadrul proiectului cu efecte directe asupra dezvoltării durabile sunt: creșterea nivelului de cunoaștere al specialiștilor și instituțiilor responsabile cu privire la starea de conservare a zonelor respective și creșterea capacității acestora de monitorizare în continuare a statusului și evoluției biosferei din zonele protejate.

În ceea ce privește efectele proiectului, ca urmare a aprobării și implementării planurilor, acestea vor depinde de capacitatea custodelui de monitorizare și management al zonelor, dar și de interesul actorilor cheie vizavi de punerea lor în aplicare. Așa cum analiza a subliniat anterior, în cadrul interviurilor realizate, a fost constatată o reticență crescută față de noile reglementări impuse prin aprobarea lor, nu doar din prisma faptului că îngreunează activitatea autorităților locale și a operatorilor economici, dar din prisma utilității și adecvării lor la realitatea din teren.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Sistemul de monitorizare al proiectului include un set vast de indicatori, care acoperă toate componentele acestuia (realizarea de studii, consultarea factorilor interesați, finalizarea planurilor de management și avizarea planurilor de management prin procedura SEA, informare și conștientizare în funcție de grupurile țintă identificate și instruirea personalului custode arii protejate). Astfel, sistemul de monitorizare reflectă într-o manieră comprehensivă rezultatele proiectului în ceea ce privește contribuția sa la dezvoltarea durabilă și protejarea mediului înconjurător.

4. Concluzii și bune practici identificate

Proiectul adresează direct tema dezvoltării durabile. Prin determinarea statusului de conservare a speciilor de viețuitoare și habitatelor din zonele adresate, prin identificarea factorilor de risc și a acțiunilor necesare pentru conservarea mediului sau îmbunătățirea stării acestuia, intervenția contribuie la protejarea biodiversității. Structura proiectului răspunde într-o manieră relevantă nevoilor identificate în etapa de pregătire a intervenției, incluzând astfel, pe de o parte, o componentă adresată creșterii capacității instituționale a autorităților responsabile pentru gestionarea zonelor protejate, monitorizarea biodiversității și controlul respectării normelor în vigoare și pe de altă parte, o componentă de conștientizare, adresată publicului larg (inclusiv tinerilor).

Proiectul se află într-un stadiu avansat de implementare, singura activitate nefinalizată fiind aprobarea planurilor de management realizate. În ceea ce privește efectele proiectului asupra mediului înconjurător, odată cu implementarea măsurilor prevăzute în planuri, intervenția va genera efecte concrete în acest sens. Însă, pentru menținerea acestor efecte este nevoie de eforturi susținute și permanente în acest sens, mai departe de perioada de implementare a proiectului.

Designul proiectului, ce include pe lângă activitățile direct legate de realizarea planurilor de management pentru cele zonele naturale protejate incluse în proiect, o componentă de informare și conștientizare și o componentă de creștere a capacității custodelui ariilor protejate de monitorizare a implementării planurilor, este un exemplu de bună practică prin structura sa. Proiectul a reușit să dezvolte o intervenție integrată care include măsuri complementare, unele adresând factori structurali cu un rol cheie în menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a biodiversității din ariile vizate, ce împreună contribuie la atingerea obiectivului general al acestuia.

Cu toate acestea, determinante pentru efectele proiectului asupra mediului sunt eficacitatea procesului de implementare și calitatea rezultatelor obținute. Cum o parte dintre interviurile realizate au arătat o reticență a factorilor interesați cu privire la măsurile nou impuse prin aceste planuri și lipsa percepției utilității planurilor în sine, măsura în care acestea vor fi implementate poate fi determinată doar în etapa de sustenabilitate a proiectului.

Studiu de caz 22 aferent temei de evaluare C2.

Proiect: Rehabilitation of the Railway Line Border-Curtici-Simeria, component of the IV Pan-European Corridor, for the trains circulations with a maximum speed of 160km/h, Section 2: Km 614 - Gurasada and Section 3: Gurasada - Simeria

Program	Programul Operational Infrastructură Mare
---------	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 1 - Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului / Obiectiv specific 2 - Creșterea mobilității pe rețeaua feroviară TEN-T centrală		
Beneficiar	COMPANIA NAȚIONALĂ DE CAI FERATE "CFR" SA		
Titlu proiect	Rehabilitation of the Railway Line Border-Curtici-Simeria, component of the IV Pan-European Corridor, for the trains circulations with a maximum speed of 160km/h, Section 2: Km 614 - Gurasada and Section 3: Gurasada - Simeria		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	117677 145/27.11.2017		
Data de început	27.11.2017	Data de finalizare	03.08.2022
Buget alocat	6.809.732.263,43 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	3.958.614.214,60 Lei ²⁹
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Vest / Hunedoara și Arad	Localitatea sau localitățile de implementare	Hunedoara și Arad
Persoane intervievate	Director Direcția Management Execuție Proiecte cu Finanțare Externă		
Bibliografie	Cerere de finanțare, rapoart de progres nr. 36, Studiu de fezabilitate – Capitolul 3. Analiză trafic, raport lunar antreprenor_decembrie 2021, raport lunar consultantă_decembrie 2021 și raport lunar monitorizare a diversității_noiembrie 2021		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză de documente Interviu reprezentant proiect		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Prin obiectivul său general, proiectul promovează un sistem de transport durabil care să asigure eficiența, rapiditatea și siguranța pentru circulația mărfurilor și a persoanelor, cu un nivel adecvat de servicii la standardele europene la nivel național și european³⁰. Prin acest proiect Compania Națională de Căi Ferate SA, beneficiarul finanțării, și-a propus reabilitarea liniei de cale ferată, tronsonul Curtici – Simeria, parte a Coridorului IV Pan-European, iar obiectivele specifice ale investiției sunt:

- **îmbunătățirea siguranței și confortului în transportul feroviar**, prin achiziționarea și punerea în funcțiune a unui echipament de semnalizare modern ce face ca activitățile de exploatare să fie independente de factorul uman și modernizarea clădirilor și echipamentelor deja existente;
- **Protejarea mediului înconjurător** prin reducerea zgomotului provocat de circulația garniturilor de trenuri, cu ajutorul instalării unor panouri fonoabsorbante;
- **Obținerea de beneficii economice /reducere de costuri** prin a) reducerea timpului de călătorie pentru transportul de călători și marfă ca urmare a creșterii vitezei de circulație, b) economisiri din costurile de exploatare a trenurilor de călători și marfă ca urmare a vitezei de circulație superioare și c) costuri externe economisite ca urmare a redirectionării transportului rutier spre cel feroviar.

Rezultatele planificate ale proiectului au constat în reabilitarea sau construirea a:

- 141,178 km linie de cale ferată,
- 9 poduri noi peste râul Mureș (cu deschidere de peste 100 m),
- 52 poduri noi (cu deschidere de peste 50 m),
- 19 pasaje (11 inferioare și 8 superioare),
- 106 podețe noi,
- 3 tuneluri și 1 polată,
- 4 clădiri noi construcții de mentenanță pentru dotările aferente,
- 4 stații de cale ferată reabilite,
- 9 stații de cale ferată, construcții noi,

²⁹ Conform raportului de progres nr. 36 din 14.01.2022

³⁰ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 117677, p. 12

- 11 puncte de oprire (Păulis, Conop, Lallasint, Văradia, Salciva, Tisa, Gurasada, Bretea, Mureșana, Branisca, Vețel, Mintia),
- 141,178 km linie dublă reabilitată/modernizată a instalațiilor de electrificare, semnalizare, telecomunicații (348,3 km linie CF desfășurată electrificată, linie semnalizată, construcție instalații telecomunicații),
- 141,178 km introducere ERTMS/ETCS Nivel 2 GSM-R³¹.

În ceea ce privește rezultatele obținute până la acest moment, proiectul se află într-o etapă avansată de implementare. Stadiul fizic al implementării proiectului în luna octombrie a anului 2021, conform datelor raportate pe pagina web a beneficiarului, era următorul: a) Subtronsoan 2a : Km 614 – Cap Y Bârzava era realizat în proporție de 64,72%, Subtronsoan 2b : Cap Y Bârzava - Cap Y Ilteu era realizat în proporție de 68,65%, Subtronsoan 2c : Cap Y Ilteu – Gurasada era realizat în proporție de 45,72%, Tronsoan 3 : Gurasada - Simeria era realizat în proporție de 51,92%.

2. Contextul proiectului

Proiectul este finanțat prin intermediul Programului Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 1 - Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului / Obiectiv specific 2 - Creșterea mobilității pe rețeaua feroviară TEN-T centrală și este un proiect major în cadrul acestuia.

Investiția planificată face parte din Axa prioritară TEN-T nr. 22: Atena-Sofia-Budapesta-Viena-Praga-Nürnberg/Dresda care leagă statele membre din estul UE printr-o axă feroviară majoră. Proiectul este inclus în:

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă
- Master Planul de Transport al României
- Lista proiectelor majore finanțate prin POIM

De asemenea, proiectul răspunde standardelor de inter-operabilitate setate la nivel european prin Regulamentul UE 1315/2013 cu privire la liniile directive pentru dezvoltarea rețelei trans-europene de transport.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice

3.1. Analiza de mediu preliminară

Conform legislației în vigoare și cerințelor ghidului solicitantului în etapa de elaborare a proiectului, beneficiarul a realizat analiza de impact asupra mediului. Acesta a arătat faptul că logica intervenției și analiza inițială realizată pentru justificarea acesteia au fost relevante și cuprinzătoare în ceea ce privește asigurarea minimizării efectelor lucrărilor planificate asupra mediului, deoarece Agenția de Mediu nu a inclus elemente adiționale și nu a propus includerea unor măsuri noi sau corective în avizul dat. Prin urmare Acordul de Mediu a fost semnat în conformitate cu propunerile beneficiarului.

Conform cererii de finanțare³², analiza de Impact asupra mediului a evidențiat elementele specifice incluse în planificarea intervenției, ce reprezintă măsuri care adresează direct principiul dezvoltării durabile. Acestea sunt prezentate pe larg în secțiunea referitoare la componentele proiectului ce contribuie activ la protejarea mediului.

Analiza din studiul de fezabilitate prezintă o serie de informații legate de capacitatea noii linii de transport feroviar construite. Astfel, în cadrul capitolului 3 – Analiza de trafic, a fost realizată o analiză comparativă a traficului feroviar preconizat până în anul 2046 în varianta în care investiția este realizată și cea în care nu se realizează nicio lucrare de reabilitare pe tronsonul adresat, în baza datelor istorice cu privire la traficul feroviar de mărfuri și persoane, a creșterii capacității liniei feroviare reabilitate prin proiect și a predicțiilor realizate de Institutul Național de Statistică cu privire la evoluția demografică până în anul 2050. Rezultatele acesteia au evidențiat faptul că deși creșterea nivelului de trafic pe tronsonul vizat nu este una consistentă (10% în cazul persoanelor și 1% la în cazul mărfurilor), acesta se produce în contextul eficientizării considerabile a consumului de resurse (număr de trenuri necesare, nivelul de poluare produs, impactul pe termen lung asupra mediului determinat de materiale folosite anterior intervenției. Totuși, analiza nu identifică măsura în care ulterior reabilitării tronsonului de cale

³¹ <http://www.cfr.ro/files/proiecte/POIM/FC-POIM/Prezentare%20general%20Km%20614%20-%20SIMERIA.pdf>

³² Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 117677, p. 18

ferată, transportul cu mijloace alternative va fi redirecționat către transportul feroviar, care în sine este un mijloc prietenos cu mediul, deci mai puțin poluant decât transportul rutier.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Măsurile planificate în vederea îmbunătățirii stadiului mediului înconjurător, ce au fost evidențiate în raportul analizei de impact asupra mediului, parte a studiului de fezabilitate, sunt următoarele:

- Decontaminarea solului în locațiile unde lucrările au loc;
- Instalarea de panouri fonoabsorbante;
- Amenajarea unor canale colectoare de apă pluvială pentru scurgeri rezultate în urma lucrărilor efectuate și direcționarea acestora către separatoare de noroi și hidrocarburi;
- Utilizarea geotextilelor și geogrilelor;
- Restaurarea mediului înconjurător acolo unde el este afectat de lucrările realizate;
- Gestionarea deșeurilor rezultate în urma lucrărilor realizate în cadrul proiectului;
- Instalarea unor garduri de protecție pentru animale;
- Decontaminarea solului în zonele unde de desfășoară lucrări de construcții.

În cadrul interviului, au fost colectate date referitoare la realizarea unor analize cu privire la identificarea eficienței energetice a soluțiilor adoptate prin proiect și ajustarea lor în cazul în care va fi necesar. Însă, nu au fost identificate date concrete în documentele disponibile în acest sens. De asemenea, conform informațiilor prezentate de către beneficiar, în cadrul proiectului este prevăzută, pe cât posibil, utilizarea traverselor de lemn imbibate cu materiale prietenoase cu mediul, în contextul în care traseele existente conțin substanțe poluante pentru sol.

În cadrul procesului de execuție a lucrărilor există o componentă ce adresează în mod specific efectele lucrărilor de infrastructură asupra zonelor vizate și anume monitorizarea biodiversității din zonele în care se realizează lucrările, în conformitate cu prevederile Acordului de Mediu. Mai exact, antreprenorul care realizează lucrările are obligația de a monitoriza pe toată perioada de efectuare a lucrărilor, dar și în perioada de garanție, starea biodiversității din zonele prin care trece tronsonul de cale ferată sau din apropierea acestuia. Ca rezultat al acestui proces, lunar se întocmește un raport ce prezintă efectele intervenției și propune eventuale măsuri corective, dacă este cazul.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

Rezultatele proiectului în ceea ce privește promovarea principiului dezvoltării durabile nu sunt surprinse prin procesul de raportare. Deși, proiectul respectă principiul “poluatorul plătește” prin faptul că prevede obligativitatea dezvoltării unui plan de prevenire a poluării accidentale pentru antreprenorul ce realizează lucrările și prin faptul că include în activitățile planificate acțiuni menite să scadă impactul intervenției asupra mediului, informațiile prezentate în rapoartele de progres nu prezintă explicit măsura în care ele au fost realizate și măsura în care rezultatele așteptate au fost obținute. Astfel, nu există o cuantificare a contribuției investiției în ceea ce privește promovarea principiului dezvoltării durabile.

În sine, intervenția finanțată promovează utilizarea unui mijloc de transport prietenos cu mediul și redirecționarea utilizării metodelor alternative de transport, mai poluate, către acest mijloc. Însă efectele investiției în acest sens nu sunt cuantificate.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

La momentul realizării analizei aferente studiului de caz³³ nu existau date cu privire la factorii care pot influența implementarea și obținerea rezultatelor proiectului, mai departe de eficacitatea procesului de implementare. Stadiul de implementare și faptul că rezultatele palpabile vor exista abia la finalizarea investiției, iar efectele acestora asupra protejării mediului prin reducerea nivelului de poluare a aerului, fac ca o analiză cu privire la acești factori să devină necesară și relevantă prin intermediul datelor pe care le poate oferi, în perioada de sustenabilitate a proiectului.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Conform cererii de finanțare și rapoartelor de progres analizate, sistemul de monitorizare al proiectului (ce include indicatorii prestabiliți de realizare și indicatorii suplimentari de rezultat) nu surprinde rezultatele intervenției în ceea ce privește eficientizarea consumului de resurse, protejarea mediului și biodiversității și în general, nu reflectă măsura în care proiectul promovează principiul dezvoltării durabile.

³³ Martie 2020

Mai departe de respectarea normelor în vigoare în ceea ce privește protejarea mediului, alte acțiuni planificate ce nu au fost adoptate ca urmare a unor prevederi legale nu sunt surprinse în procesul de monitorizare, iar rezultatelor acestora nu sunt prezentate într-o manieră cuantificabilă în procesul de raportare.

4. Concluzii și bune practici identificate

Proiectul respectă prevederile cu privire la protejarea mediului și asigurarea limitării efectelor negative ale lucrărilor de infrastructură asupra acestuia. Analiza realizată a identificat și măsuri planificate ce au un impact direct asupra reducerii poluării solului, poluării fonice și poluării aerului. Însă rezultatele acestor acțiuni nu sunt înregistrate în sistemul de monitorizare, prin intermediul indicatorilor de proiect. Cu toate acestea, în cadrul proiectului a fost realizată și aplicată o procedură de monitorizare continuă, pe parcursul perioadei de realizare a lucrărilor de infrastructură, dar și după finalizarea lor, în etapa de garanție, a stării biodiversității din zonele în care se implementează proiectul.

Pe de altă parte, având în vedere impactul pe care îl poate avea intervenția în ceea ce privește scăderea poluării aerului determinate de traficul intens din zonele tranzitate de linia ferată reabilitată, este important de menționat faptul că analiza preliminară de nevoi nu abordează subiectul redirecționării unei părți din traficul rutier către cel feroviar și astfel, nu estimează contribuția rezultatelor proiectului asupra acestei schimbări așteptate. Astfel, deși intervenția vizează îmbunătățirea stării de funcționare a unui mijloc de transport prietenos cu mediul, atât analiza preliminară de nevoi și justificarea aferentă solicitării finanțării, cât și sistemul de monitorizare (ce include indicatorii prestabiliți de realizare și indicatorii suplimentari de rezultat) nu susprind această contribuție potențială a proiectului în promovarea principiului dezvoltării durabile.

Un exemplu de bună practică identificat în cadrul analizei realizate este procesul de monitorizare continuă a efectelor intervenției asupra biodiversității din zonele adresate de proiect, ce are rolul de a stabili dacă măsurile de reducere a impactului asupra mediului, incluse în acordul de mediu, sunt implementate conform planificării, sunt eficace și de a oferi posibilitatea adaptării intervenției în timpul procesului de realizare, în funcție de condițiile actualizate din teren.

Studiu de caz 23 aferent temei de evaluare C2.

Proiect: Îmbunătățirea Sistemului de Evaluare și Monitorizare a Calității Aerului la nivel național

Program	Programul Operațional Infrastructură Mare		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectiv Specific 2 - Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național		
Beneficiar	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor		
Titlu proiect	Îmbunătățirea Sistemului de Evaluare și Monitorizare a Calității Aerului la nivel național		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	139703 385/13.10.2020		
Data de început	15.10.2020	Data de finalizare	15.06.2023
Buget alocat	73.967.372,72 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	2.420.932,96 Lei ³⁴
Regiunea și județul/județele de implementare	București – Ilfov, București	Localitatea sau localitățile de implementare	Nivel național
Persoane intervievate	manager de proiect din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (lider de proiect) manager proiect din cadrul Agenției Naționale de Meteorologie (partener în proiect)		

³⁴ Conform raportului de progres nr. 4, din 19.01.2022

Bibliografie	Cerere de finanțare, raport de progres nr. 4, anunț început de proiect, comunicat de presă, bază de date SMIS
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviuri semi-structurate

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului este "Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național și urmărește sprijinirea autorităților responsabile pentru realizarea unei evaluări și gestionări eficiente a calității aerului și asigurarea unei bune informări a publicului cu privire la calitatea aerului înconjurător, cu efecte directe asupra creșterii calității vieții"³⁵.

Conform cererii de finanțare, proiectul își propune îndeplinirea următoarele obiective specifice:

- Dezvoltarea rețelei naționale de monitorizare a calității aerului pentru a corespunde cerințelor Directivelor privind calitatea aerului, în sensul creșterii gradului de acoperire cu stații fixe de monitorizare, a suplimentării poluanților atmosferici măsurați și a îmbunătățirii performanțelor privind calitatea datelor.
- Dezvoltarea unei baze de date unice de emisii, interactive, care să cuprindă rezultatele inventarierii tuturor activităților generatoare de emisii precum și nivelul de poluanți emiși în aer cu suport de date spațiale conform cerințelor Directivei INSPIRE. Baza de date va furniza datele necesare sistemului de prognoză.
- Dezvoltarea unui sistem operativ de informare și prognoză a calității aerului pe termen scurt, la scară regională și locală pentru evaluarea și gestionarea calității aerului. Sistemul va fi realizat prin integrarea și cuplarea de modele - model atmosferic, model de dispersie a emisiilor de poluanți, model de chimie a atmosferei - la diferite scări spațiale și va utiliza seturi de date provenite din baza de date unică de emisii, prognozele numerice ale vremii și datele furnizate de RNMCA. Sistemul va elabora prognoze pe termen scurt la scară regională și locală care vor fi publicate pe internet sub formă de hărți sau tabelar, printr-un modul de prezentare spațială. Testarea și validarea sistemului se vor face pe trei zone pilot (Brașov, Ploiești și Iași).
- Creșterea gradului de informare și conștientizare a populației cu privire la calitatea aerului.

Proiectul se află într-o etapă incipientă de implementare. Prima componentă a acestuia prevedea achiziția serviciilor de consultanță pentru realizarea studiului cu privire la soluțiile ce pot fi adoptate pentru realizarea sistemului de prognoză, însă aceasta a fost amânată din cauza procesului de achiziție publică care a prelungit întreaga activitate (necesitatea realizării unor studii de fundamentare a cerințelor din caietul de sarcini).

2. Contextul proiectului

Proiectul răspunde obiectivului Programului Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectiv specific 2 - Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național.

Proiectul este implementat de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în parteneriat cu Institutul Național De Cercetare-Dezvoltare Aerospațiala "Elie Carafoli" - I.N.C.A.S. București, Administrația Națională De Meteorologie, Agenția Națională Pentru Protecția Mediului și Institutul Național De Cercetare-Dezvoltare Pentru Tehnologii Criogenice Si Izotopice - I.C.S.I. Ramnicu Valcea.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității

3.1. Analiza de nevoi preliminară

³⁵ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS, 139703, p. 23

Etapa de pregătire a proiectului nu a inclus o analiză specifică de gen sau analiza factorilor care determină discriminare și nivelul de accesibilitate necesar și actual al grupurilor țintă. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor are un angajat care deține și responsabilități în ceea ce înseamnă respectarea egalității de șanse și principiului non-discriminării (specialistul în achiziții publice ed la nivelul instituției). Însă acest expert nu a fost implicat până la momentul realizării studiului de caz³⁶ în designul sau implementarea activităților.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Proiectului se află într-o etapă incipientă de dezvoltare, iar analiza anterioară documentelor disponibile arată faptul că nu au fost prevăzute în etapa de scriere a cererii de finanțare activități care să adreseze în mod direct principiile egalității de gen, nediscriminării sau accesibilizării. Astfel că ele nu au putut fi identificate nici la nivelul alocării bugetului proiectului pe acțiuni.

Trebuie menționat aici că o parte consistentă din activitățile prevăzute în cadrul proiectului va fi derulată prin achiziționarea unor servicii de consultanță. Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor realizate, beneficiarul se va asigura de faptul că prestatorii de servicii vor respecta cadrul legal în ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, asigurarea egalității de șanse în ceea ce privește participarea la activitățile proiectului și accesul la rezultatele acestuia. Din cauza lipsei unei planificări detaliate cu privire la activitățile proiectului și grupurile țintă ale acestora nu s-a putut realiza o analiză a măsurilor în care aceste activități pot contribui la promovarea temei analizate. Spre exemplu, în ceea ce privește campania de informare, strategia de comunicare, materialele utilizate și conținutul acestora și structura grupurilor țintă vizate vor fi realizate după încheierea contractului de prestări servicii, de către compania sau ofertantul câștigător. Astfel, detaliile referitoare la realizarea activităților vor fi stabilite ulterior, în următoarea perioadă de implementare.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea

Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor, au fost identificate o serie de măsuri ce vor fi luate pentru asigurarea nediscriminatorie a accesului la activitățile proiectului a tuturor grupurilor vizate (spre exemplu: asigurarea unor criterii nondiscriminatorii la nivelul caietelor de sarcini realizate pentru achiziția de servicii de consultanță, realizarea de materiale informative accesibile persoanelor cu deficiențe de auz sau vâz, asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la evenimentele de conștientizare organizate în cadrul proiectului, angajarea personalului din cadrul echipei de implementare exclusiv în baza competențelor profesionale fără includerea unor criterii discriminatorii). Însă aceste acțiuni nu sunt incluse în mod explicit în cadrul cererii de finanțare.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Rezultatele aferente măsurilor care promovează principiul egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității nu au putut fi analizate din cauza că acestea nu au fost incluse în designul intervenției, așa cum a fost explicitat în cererea de finanțare și pentru că proiectul se află într-o etapă inițială de implementare, astfel că o parte dintre măsurile pe care le are în vedere beneficiarul nu au fost demarate la momentul realizării acestui studiu de caz. Astfel, nu există evidențe care să susțină constări cu privire la măsura în care proiectul adresează acest principiu orizontal.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Cum măsurile menționate în secțiunea anterioară nu au fost incluse explicit în cererea de finanțare nu există un sistem de monitorizare adecvat elaborat la nivelul proiectului.

4. Concluzii și bune practici identificate

În ceea ce privește aplicarea principiilor orizontale referitoare la egalitatea de șanse și răspunsul la schimbările demografice, în cadrul proiectului, cu excepția elementelor vizate de legislația din România în conformitate cu care trebuie realizate acțiunile planificate (spre exemplu: caiete de sarcini achiziții, concursuri angajare, amenajare spații conferințe), nu au fost identificate măsuri directe care să contribuie la promovarea acestora. Dintr-o perspectivă verticală, prin obiectivul său general, proiectului adresează, în mod indirect, una dintre provocările determinate de schimbările demografice și anume scăderea speranței de viață sănătoasă. Însă, deși designul proiectului contribuie la potențialul său de a determina în timp îmbunătățirea nivelului de calitate al aerului și deci starea de sănătate a cetățenilor, măsura în care aceste schimbări vor fi realizate este greu de estimat având în

---

³⁶ Martie 2020

vedere că, pe de o parte, proiectul nu vizează direct acest impact, iar pe de altă parte, proiectul se află într-o etapă incipientă de implementare.

Analiza documentelor disponibile și a datelor colectate prin intermediul interviului a relevat faptul că în etapa de planificare a proiectului nu au fost realizate analize de gen, cu privire la factorii care determină discriminarea și nivelul de accesibilitate al grupului țintă sau analize demografice. Deși, proiectul, conform cererii de finanțare, va respecta reglementările în vigoare cu privire la egalitatea de gen, nondiscriminare și asigurarea accesibilității, designul intervenției, așa cum arată el în această etapă inițială de implementare, nu include acțiuni clare, care să contribuie direct la promovarea principiilor orizontale analizate. Mai mult, cum multe dintre acțiunile planificate nu erau demarate la momentul realizării studiului de caz, măsura în care acestea contribuie la promovarea principiilor orizontale nu a putut fi determinată.

Restructurarea designului proiectului prin includerea unei componente noi, cea de comunicare și informare a părților interesate (publicul larg, autoritățile publice din domeniu și autoritățile publice locale) cu privire la înțelegerea și utilitatea datelor furnizate prin intermediul RNMCA și a noului sistem de estimare pe termen scurt a calității aerului constituie un exemplu de bună practică.

Conceperea unui design de intervenție ce cuprinde mai multe direcții de acțiune complementare, care împreună contribuie la impactul așteptat al proiectului ar trebui să constituie un model de realizare al intervențiilor finanțate din fonduri structurale și de investiții. Pe de o parte, această campanie vizează informarea publicului larg cu privire la măsurile ce trebuie luate în situațiile în care se constată scăderea calității aerului și punerea în pericol cetățenilor, mai ales a celor cu boli cronice. Astfel, campania va viza furnizarea de informații cu privire la măsurile pe care cetățenii le pot lua pentru a se proteja și orientarea acestora către Ministerul Sănătății ca unul dintre principalii actori responsabil în gestionarea situațiilor în care sănătatea cetățenilor este pusă în pericol din cauza calității aerului. Pe de altă parte, campania vizează și informarea autorităților publice locale cu privire la datele pe care le poate furniza atât RNMCA, cât și noul sistem de prognoză ce va fi realizat, ce înseamnă ele și care sunt tipurile de măsuri necesare ce pot adoptate de autoritățile locale pentru asigurarea unui nivel optim de calitate a aerului. Persoanele intervievate au subliniat importanța și necesitatea unor măsuri care să asigure un nivel optim de calitate a aerului, preventive și nu neapărat măsuri care să atenueze efectele scăderii calității aerului.

Studiu de caz 24 aferent temei de evaluare C2

Proiect: SCHIMB DE DESTINAȚIE DIN CLĂDIRE PRIMĂRIE ȘI CONSILIUL LOCAL ÎN CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE ȘI UNITĂȚI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU, CU MODERNIZARE ȘI MANSARDARE

Program	Programul Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 8 Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale, OS 3 Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale		
Beneficiar	Comuna Ciugud		
Titlu proiect	SCHIMB DE DESTINAȚIE DIN CLĂDIRE PRIMĂRIE ȘI CONSILIUL LOCAL ÎN CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE ȘI UNITĂȚI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU, CU MODERNIZARE ȘI MANSARDARE		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	127881		
Data de început	01.05.2020	Data de finalizare	30.04.2023
Buget alocat	2.863.526,08 lei, din care 2.588.819,13 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Centru, jud. Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Ciugud
Persoane intervievate	Primar Ciugud Responsabil implementare primăria comunei Ciugud		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		

Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat
--	---

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului este prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice (care au împlinit vârsta de 65 de ani) din comuna Ciugud, județul Alba, dezvoltând infrastructura locală de servicii sociale fără componenta rezidențială.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

1. Crearea cadrului necesar pentru prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice prin diverse activități de socializare și implicare civică activă.

Centrul social nou înființat va avea un rol important în prevenirea instituționalizării vârstnicilor din comuna Ciugud prin serviciile sociale oferite în cadrul centrului. În cadrul centrului social vor fi disponibile activități de socializare și petrecere a timpului liber, inclusiv activități cultural-artistice, dând astfel șansa vârstnicilor să se integreze în societate și să se adapteze mai ușor la noul statut (de pensionari), precum și servicii de îngrijire la domiciliu a persoanelor care au astfel de nevoi.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârstnici) de infrastructură socială de zi reabilitată/modernizată /extinsă/ dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 460 persoane /an.

2. Prevenirea excluziunii, izolării și a marginalizării sociale prin implicarea persoanelor vârstnice în viață socială activă.

Vârstnicii din Ciugud o să beneficieze în cadrul centrului social de servicii sociale destinate lor, de activități care să-i mențină activi, având posibilitatea de a se implica în activități de voluntariat, dar și de a practica sport, respectiv gimnastică de întreținere fizică. De asemenea vor beneficia de servicii de îngrijire la domiciliu, servicii care vor ridica calitatea vieții, inclusiv prin componenta de comunicare aferentă.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârstnici) de infrastructură socială de zi reabilitată/modernizată/extinsă / dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 460 persoane/an.

3. Asigurarea și facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități, pe baza de egalitate cu ceilalți cetățeni, la toate serviciile sociale prin mediu construit, infrastructura și transport adecvat cerințelor specifice.

Centrul social va avea rampa pentru persoanele cu dizabilități, facilitând astfel accesul persoanelor în scaun cu roze.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârstnici) de infrastructura socială de zi reabilitată/ modernizată/exnsă/ dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 20 persoane /an.

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat într-un triplu context:

- d) Ciugud este o comună aflată în apropierea centrelor urbane, a reușit să asigure prin investiții anterioare și s-a construit un parc industrial, fiind astfel atrasă în comună și populație tânără. Totuși, deși nu se confruntă cu depopulare, comuna resimte tendința de îmbătrânire a populației.
- e) Deși servicii medicale, prin dispensar, erau disponibile în comună, servicii sociale, medico-sociale și oportunități pentru activități sociale, socio-culturale și sportive pentru persoane vârstnice lipseau în comună.
- f) Primăria avea la dispoziție o clădire pe care nu o utiliza și care putea fi reamenajată în beneficiul comunității. Astfel, conform reprezentanților primăriei: clădirea este o construcție veche, fără lucrări de modernizare efectuate în ultimii ani. Având în vedere starea obiectivului la momentul depunerii

proiectului s-a constatat necesitatea și oportunitatea realizării unor completări/modificări de finisaje interioare și exterioare ale obiectivului, executarea unor reparații generale și de renovare. Clădirea era echipată cu toate utilitățile, dar rețelele de instalații erau uzate și fără randament. Obiectivul de investiții avea la momentul depunerii proiectului momentan funcțiunea de primărie și consiliul local, numai că în cazul de față, activitățile primăriei și a consiliului local se desfășoară în altă clădire construită special pentru a îndeplini spațiile necesare și conforme cu această funcțiune, astfel încât clădirea actuală a rămas neutilizată din anul 2015.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice (dacă este cazul)

Nu a fost realizată o analiză detaliată privind impactul proiectului asupra mediului.

Din punct de vedere al dezvoltării durabile, investiția include panouri foto-voltaice și iluminat inteligent, dar încălzirea urmează să se realizeze cu gaz. Beneficiarul își dorește ca autoturismul achiziționat să fie electric, chiar dacă acest aspect nu este explicit menționat în proiect.

În realizarea construcțiilor pot fi defalcate sumele aferente elementelor de accesibilizare a clădirii sau cele destinate dezvoltării durabile/eficientizării energetice, în cadrul devizelor de lucrări.

4. Concluzii

În ciuda faptului că proiectul răspunde unora dintre principiile și obiectivele orizontale (accesibilitate, dezvoltare durabilă, răspuns la provocări demografice) în mod direct, în timp ce nu generează inegalitate de gen sau discriminare suplimentară, totuși nu se pot identifica exemple de bună practică. Beneficiarul a consultat medicii de familie, dar nu a realizat o consultare sistematică a vârstnicilor, nu a realizat o analiză de gen și nu a realizat, pe baza proiectului de investiții o analiză tehnică detaliată privind accesibilitatea și variantele cele mai bune de creștere a accesibilității, pe de o parte, și a eficienței energetice, pe de altă parte. Astfel, proiectul integrează orizontal principiile și obiectivele referitoare la dezvoltarea durabilă și protecția mediului, dar nu prezintă bune practici ce pot contribui la atenuarea schimbărilor climatice.

Studiu de caz 25 aferent temei de evaluare C2

Proiect: Infrastructura de transport public și măsuri pentru mobilitate alternativă în Municipiul Câmpia Turzii

Program	Programul Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 3 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, OS Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă		
Beneficiar	Municipiul Câmpia Turzii		
Titlu proiect	Infrastructura de transport public și măsuri pentru mobilitate alternativă în Municipiul Câmpia Turzii		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	119994		
Data de început	22.06.2016	Data de finalizare	31.10.2022
Buget alocat	4.0102.693,63 lei, din care 3.9300.639,77 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea NV, Jud. Cluj	Localitatea sau localitățile de implementare	Municipiul Câmpia Turzii
Persoane intervievate	Manager de proiect Consilier, departamentul proiecte din Primăria Municipiului Câmpia Turzii		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		

Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat
--	---

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului constă în reducerea emisiilor de carbon, generate de transportul rutier motorizat la nivelul Municipiului Câmpia Turzii, prin implementarea măsurilor Planului de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2026.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Creșterea utilizării transportului public urban în Municipiul Câmpia Turzii
- Extinderea transportului nemotorizat în Municipiul Câmpia Turzii;
- Modernizarea infrastructurii rutiere și introducerea sistemelor de management al traficului, măsuri complementare cu alte măsuri de reducere a emisiilor de CO₂ în Municipiul Câmpia Turzii.

Rezultatele așteptate generale:

- Scăderea anuală a gazelor cu efect de seră ;
- Creșterea numărului de pasageri transportați în cadrul sistemelor de transport public de călători construite/modernizate/extinse;
- Creșterea numărului de persoane care utilizează piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/ extinse;
- Creșterea a numărului de persoane care utilizează traseele/ zonele pietonale/ semi-pietonale construite/modernizate/ extinse;

Rezultatele așteptate specifice proiectului:

- 7 autobuze hibride diesel-electrice, ecologice;
- 1 depou/autobază pentru transportul public local într-un spațiu reabilitat/dotat pentru funcțiuni de atelier mecanic și centru de monitorizare;
- 45 de stații de transport public moderne, atractive pentru călătorii care utilizează transportul public;
- 1 sistem de e-ticketing cu 10 automate de bilete, 10 display-uri, 31 totemuri, 2 stații de vânzare bilete și dotări tangibile și intangibile pentru managementul sistemului;
- 5,622 km de piste/trasee de biciclete construite/reabilitate;
- 1 sistem de închiriere de biciclete cu 25 de rasteluri, 8 stații self-service și 100 de biciclete;
- 19900 mp suprafață pietonală și semi-pietonală reabilitată;
- 1 sistem de management al traficului cu 14 camere video pentru monitorizarea transportului public și a traficului și 7 sisteme de localizare a flotei;
- 5,338 km infrastructura rutieră reabilitată, străzi urbane utilizate prioritar pentru transportul public de călători.

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat în contextul în care în Municipiul Câmpia Turzii nu a mai funcționat un serviciu de transport public de la momentul declinului industriei locale. Pentru o perioadă de timp municipiul a fost insuficient deservit de societatea de transport din Municipiul vecin, Turda. Planul Integrat de Mobilitate Urbană (PIMU) a arătat nevoia de dezvoltare și a permis planificarea clară a investițiilor.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice

A realizat o analiză de trafic și a nevoilor, în cadrul PIMU, iar accentul a fost pus pe dezvoltarea transportului ecologic.

Proiectul include trei elemente cheie care contribuie la adresarea principiilor orizontale:

- A fost acordată atenție accesibilității la achiziția de autobuze – fiind respectat principiul accesibilității
- Autobuzele achiziționate sunt hibrid, diesel-electric, fiind respectat principiul dezvoltării durabile. Totuși, în anul 2022, la momentul realizării studiului de caz, beneficiarul atrage atenția că achizițiile ecologice sunt sensibile la dezvoltarea tehnologică rapidă, iar în prezent ar fi preferat să achiziționeze autobuze full-electric sau pe hidrogen, dar bugetul alocat și birocrăția specifică gestiunii proiectului pun piedici creșterii contribuției proiectului la dezvoltarea durabilă.
- A fost dezvoltată infrastructură pentru transport urban cu bicicleta.

3.1. Activități planificate și buget alocat

Nu poate fi identificat buget alocat separat pentru principii și obiective orizontale. Activitățile care contribuie la principii și obiective orizontale sunt prezentate la sub-punctul anterior din prezentul studiu de caz.

3.2. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Proiectul include mai multe elemente care au impact pozitiv de mediu. Dintre ele, principalele rezultate sunt:

- Încurajarea utilizării bicicletei în transportul urban
- Achiziția de autobuze hibrid. Cu toate acestea, proiectul și-a propus achiziția de autobuze hibrid diesel-electric, o tehnologie considerată ecologică la momentul elaborării cererii de finanțare (în 2015). În anul 2022, la momentul realizării studiului de caz, beneficiarul atrage atenția că achizițiile ecologice sunt sensibile la dezvoltarea tehnologică rapidă, iar în prezent ar fi preferat să achiziționeze autobuze full-electric sau pe hidrogen, dar bugetul alocat și birocrăția specifică gestiunii proiectului pun piedici creșterii contribuției proiectului la dezvoltarea durabilă.

3.3. Bune practici

Beneficiarul raportează că toate proiectele sunt elaborate în consultare cu persoanele care vor beneficia de proiect, comunitatea a fost consultată la realizarea PIMU și analize detaliate au fost realizate pentru a determina modul concret de planificare și implementare a proiectului cel mai benefic pentru comunitate, inclusiv pentru femei, persoane vulnerabile, cu dizabilități, tineri și vârstnici.

4. Concluzii

Principiile orizontale sunt respectate de o manieră minimală: sunt respectate toate prevederile legale și proiectul nu generează inegalitate de gen sau discriminare.

Pe de altă parte, din perspectiva temei de evaluare C2, proiectul și-a propus achiziția de autobuze hibrid diesel-electric, o tehnologie considerată ecologică la momentul elaborării cererii de finanțare (în 2015). În anul 2022, la momentul realizării studiului de caz, beneficiarul atrage atenția că achizițiile ecologice sunt sensibile la dezvoltarea tehnologică rapidă, iar în prezent ar fi preferat să achiziționeze autobuze full-electric sau pe hidrogen, dar bugetul alocat și birocrăția specifică gestiunii proiectului pun piedici creșterii contribuției proiectului la dezvoltarea durabilă.

Studiu de caz 26 aferent temei de evaluare C2

Proiect: Institutul De Cercetări Avansate De Mediu - ICAM

Program	Programul Operațional Competitivitate
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor / Obiectiv Specific 1. Creșterea capacității de CDI în domeniile de specializare inteligentă și în sănătate / Acțiunea 1.1.1 – Mari infrastructuri de CD
Beneficiar	Universitatea de Vest din Timișoara

Titlu proiect	INSTITUTUL DE CERCETĂRI AVANSATE DE MEDIU - ICAM		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	106343 1.1.1/31.05.2018		
Data de început	31.05.2018	Data de finalizare	31.05.2022
Buget alocat	28.466.129 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	0 ³⁷
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Vest, Județul Timiș	Localitatea sau localitățile de implementare	Timișoara
Persoane intervievate	Director ICAM și responsabil proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare, rapoarte de progres nr. 1 - 9, Strategie verde, pagină web proiect (https://icam.uvt.ro/), documente informative proiect, Universitatea de Vest din Timișoara (Sustenabilitate - UVT), UVT Digital and Living Lab concept		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviuri semi-structurate		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Conform cererii de finanțare, obiectivul general al proiectului a fost de a asigura infrastructura necesară pentru institutul nou creat de cercetări avansate de mediu în cadrul Universității de Vest din Timișoara. Intervenția urmărește să asigure o infrastructură de cercetare de excelență la standarde internaționale și să poziționeze Universitatea de Vest din Timișoara și regiunea de Vest ca pol de cercetare avansată în domeniul mediului și schimbărilor climatice.

Proiectul și-a propus ca obiective specifice:

- crearea a minim 65 de laboratoare de Cercetare-Dezvoltare,
- achiziționarea a minim 14 echipamente de CD de peste 100.000 euro,
- achiziționarea a minim 150 echipamente de CD,
- finalizarea investiției și crearea a minim 2500 mp de laboratoare moderne,
- implicarea în minim două proiecte internaționale,
- angajarea a minim 20 de cercetători noi și transferarea în ICAM a minim 10 cercetători din UVT.

Conform datelor colectate prin intermediul interviului, clădirea aferentă Institutului de Studii Avansate de Mediu este finalizată la exterior în proporție de 90% și la interior în proporție de aproximativ 75%. Din cauza faptului că o parte din aparatura ce va fi achiziționată în cadrul proiectului include tehnologii foarte avansate, iar numărul furnizorilor este unul restrâns, au fost înregistrate întârzieri la nivelul activităților de achiziții publice, iar perioada de implementare a proiectului a fost prelungită.

2. Contextul proiectului

Investiția reprezintă a doua fază a proiectului ICAM care a beneficiat de asistență financiară nerambursabilă în perioada de programare 2007-2013. Prin proiectul propus și structura sa, ce include următoarele domenii de cercetare: științele mediului și geografie, chimie-biologie, fizica, matematica-informatica și economia mediului, UVT asigură complementaritatea cu alte proiecte naționale și internaționale implementate la nivelul universității.

Proiectul este implementat în contextul mai larg al strategiei universității de dezvoltare a domeniului cercetării în ceea ce privește protecția mediului și dezvoltarea durabilă. Universitatea de Vest din Timișoara are o serie de proiecte complementare prin care urmărește pe de o parte dezvoltarea capacității de cercetare, prin echiparea acestora cu infrastructura necesară, iar pe de altă parte agregarea în activitatea de cercetare a tinerilor cercetători. La nivelul universității există o strategie verde care setează elementele generale de conduită în ceea ce privește

³⁷ Conform raport de progres nr. 9 din 05.10.2020 și bazei de date SMIS

aplicarea principiului dezvoltării durabile și direcțiile de acțiune ale universității în vederea eficientizării consumului de energie, utilizarea unor materiale prietenoase cu mediul și dezvoltarea infrastructurii verzi.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice

3.1. Analiza de mediu preliminară

Așa cum menționează și cererea de finanțare, proiectul se încadrează în domeniu de specializare inteligentă 3 și anume, Energie, Mediu și Schimbări Climatice. Proiectul este aliniat cu prioritățile regionale și naționale cu privire la specializarea inteligentă și dezvoltarea durabilă după cum urmează:

- Strategia pentru Dezvoltarea Regională a Regiunii Vest
- Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung (2010 – 2035)
- Strategia Națională și Planul Național de Acțiune Pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România,
- Planul Național de Acțiune privind Energia Regenerabilă,
- Planul Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice III,
- Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013 – 2020,
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 – 2020.

Conform cererii de finanțare, studiul de fezabilitate realizat în vederea pregătirii aplicației conține, conform prevederilor legale actuale, evaluarea impactului asupra mediului, beneficiarul atașând la cererea de finanțare și certificatul de urbanism nr. 4780 din 16.11.2016 care include punctul de vedere al autorității competente pentru protecția mediului. Astfel, în cadrul pregătirii documentației tehnice pentru realizarea construcției a fost realizată și analiza riscurilor de mediu.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Pe de o parte, proiectul vizează înființarea unui centru de cercetare avansată de mediu, astfel, ca și obiectiv final al acestuia, mai departe de investiția suportată prin POC, beneficiarul urmărește dezvoltarea capacității de cercetare în acest domeniu.

Pe de altă parte, cu proiectul prevede construirea unei clădiri în care sunt amenajate 6 laboratoare, studiul de fezabilitate a inclus și elemente specifice impactului asupra mediului. Analiza afărentă a fost realizată în anul 2010 atunci când a fost pregătită prima etapă a proiectului, iar decizia de realizare a dus la o serie de limitări în ceea ce privește ajustarea investiției. Cu toate acestea, conform datelor colectate prin intermediul interviului, analiza inițială a fost refăcută, iar în măsura în care a fost posibil faza a doua a proiectului a fost revizuită.

Așa cum analiza a constatat și evidențiat în secțiunea anterioară, universitatea dispune de o strategie verde care trasează liniile directe de acțiune ale instituției în ceea ce privește dezvoltarea sustenabilă și stabilește un set de măsuri concrete în vederea eficientizării consumului de energie, folosirea materialelor prietenoase cu mediul și mai mult, crearea de infrastructuri fizice și educaționale verzi. Viziunea dezvoltării sustenabile este susținută prin Planul Strategic de Dezvoltare Instituțională a UVT 2016 – 2020, Carta UVT 2016 și 2019 și Planul managerial de susținere a candidaturii în funcția de rector al UVT. Toate măsurile adoptate de universitate conform documentelor menționate se aplică și proiectului de creare a Institutului de Cercetare Avansată de Mediu.

Însă, conform datelor disponibile, nu s-a putut realiza o defalcare a activităților proiectului, astfel încât componenta aferentă principiului dezvoltării durabile și schimbărilor climatice să fie evidențiată în cadrul bugetului. Însă, proiectul în sine, prin obiectivul general ce se referă la înființarea Institutului de Cercetare Avansată de Mediu, vizează dezvoltarea capacității UVT de a realiza cercetări de amploare cu privire la identificarea de noi soluții verzi care să promoveze, astfel, o dezvoltare durabilă.

Conform studiului de fezabilitate realizat în vederea cobnstruirii clădirii în care va funcționa ICAM, în etapele de realizare a investiției, așa cum sunt prezentate în cererea de finanțare, activitatea denumită "Amenajări pentru protecția mediului" se realizează pe o durată de 25 de luni, ce reprezintă întreaga durată a lucrărilor de construcție.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

Contribuția intervenției la promovarea dezvoltării durabile este direct legată de misiunea și obiectivele centrului nou creat / dotat. Astfel, rezultatele palpabile ale acestei investiții, cu privire la promovarea principiilor protejării mediului și rezilienței în fața schimbărilor climatice, va deveni palpabilă și cuantificabilă odată cu începerea activităților de cercetare din cadrul institutului nou creat.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Așa cum a arătat experiența fazei inițiale a proiectului, investiția realizată la acel moment a atras resurse suplimentare pentru beneficiar în ceea ce privește cercetarea în domeniul mediului, având acces la mai multe proiecte internaționale finanțate din fonduri nerambursabile și la colaborări importante cu universități și instituții de cercetare similare atât de la nivelul țării cât și din afara ei. Aparatura procurată la acel moment, detinând o tehnică avansată de cercetare, a oferit posibilitatea universității de a fi parte în proiecte de anvergură în domeniu.

Astfel, prin finalizarea etapei a doua, se așteaptă ca beneficiarul să poată atrage resurse suplimentare cu ajutorul cărora să contribuie la dezvoltarea cercetării în domeniu.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Proiectul nu include indicatori specifici. Desi, rapoartele tehnice de progres prezintă elemente legate de soluțiile verzi adoptate la nivelul UVT în contextul implementării acestui proiect, nu există un sistem de raportare ajustat astfel încât să reflecte aspectele, dar și activitățile, ce vizează dezvoltarea durabilă și protejarea mediului.

4. Concluzii și bune practici identificate

În ceea ce privește măsura în care investiția finanțată prin POC abordează principiul orizontal al dezvoltării durabile și schimbărilor climatice, analiza designului, activităților, rezultatelor planificate și obținute s-a realizat din două perspective și anume:

- abordarea verticală ce se referă la capacitatea investiției de a contribui, mai departe de obiectul general al proiectului, deci **în mod direct**, la promovarea protejării mediului și la propunerea unor soluții eficiente și eficiente pentru combaterea efectelor negative ale schimbărilor climatice, prin **misiunea institutului nou construit**;
- abordarea orizontală ce se referă la includerea în toate componentele și etapele proiectului a unor măsuri specifice menite să protejeze mediul înconjurător și să aplice principiile dezvoltării durabile, reprezentând deci, acțiuni ce **contribuie imediat** la protejarea mediului.

Concluziile analizei evidențiază faptul că proiectul contribuie direct la promovarea principiului dezvoltării climatice și a măsurilor de atenuare a provocărilor determinate de schimbările climatice. Din ambele perspective menționate anterior, investiția abordează într-o măsură semnificativă, în contextul proiectului și proporțional cu obiectivul general și bugetul alocat, această temă.

Totuși, fiind un proiect finanțat prin Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor a POC 2014 – 2020, Acțiunea 1.1.1 – Mari infrastructuri de CD, sistemul de indicatori nu reflectă contribuția proiectului la tema dezvoltării durabile. Iar, beneficiarul nu a introdus componente de monitorizare suplimentare în acest sens, în designul proiectului.

Faptul că universitatea, în calitate de beneficiar, dispune de o strategie de dezvoltare sustenabilă imprimă asupra tuturor activităților o abordare prietenoasă cu mediul și o grijă față de soluțiile verzi ce pot fi adoptate în cadrul acestui proiect. În acest context, având în vedere că, la nivel de program, nu există cerințe specifice, monitorizate ca atare, care să asigure o astfel de abordare a beneficiarilor de fonduri nerambursabile, suplimentare față de normele legale existente la nivel național, poziționarea instituțională față de principiul dezvoltării durabile devine foarte important și cu potențial major în ceea ce privește promovarea la nivel orizontal a eficienței energetice, infrastructurii verzi și protejării mediului.

Studiu de caz 27 aferent temei de evaluare C2

Proiect: Sistem Inovativ Inteligent de Creștere a Eficienței Energetice în Cadrul Instalațiilor de Foraj - SICEEIF

Program	Programul Operațional Competitivitate
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor / Obiectiv Specific 3 - Creșterea investițiilor private în CDI
Beneficiar	ICPE ACTEL SA

Titlu proiect	Sistem Inovativ Inteligent de Creștere a Eficienței Energetice în Cadrul Instalațiilor de Foraj - SICEEIF		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	121610 275/24.06.2020		
Data de început	24.06.2020	Data de finalizare	23.06.2023
Buget alocat	2.266.628,02 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	679.271,1 Lei ³⁸
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea București - Ilfov	Localitatea sau localitățile de implementare	București
Persoane intervievate	Manager de proiect din partea ICPE ACTEL SA		
Bibliografie	Cerere de finanțare, contract de finanțare, 6 rapoarte de progres și anexe aferente, pagină web proiect (https://www.icpe-actel.ro/proiect-cercetare/-2020-2023-sistem-inovativ-inteligent-de-cretere-a-eficienei-energetice-n-cadrul-instalatiilor-de-foraj-siceeif-7.html?subcategory=8)		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Proiectul SICEEIF are ca scop realizarea în cadrul ICPE ACTEL S.A. a unei inovari de produs si anume a unui sistem inovativ de recuperare a energiei electrice pierdută în prezent în timpul utilizării instalațiilor de foraj marin și terestru.

Conform cererii de finanțare³⁹, proiectul își propune, prin cele 5 obiectivele specifice ale proiectului, următoarele:

- realizarea, testarea si validarea funcționării unui produs nou, complex rezultat în urma activităților de cercetare efectuate în cadrul proiectului, alcatuit din doua module: a) modulul destinat monitorizarii parametrilor electrici, mecanici si termici ai sistemului, comenzii sistemului si transmisiei la distanța a informatiilor si b) modulul destinat recuperarii energiei electrice generata în urma frânării elementelor garniturii de foraj;
- sprijinirea acțiunii de validare a produsului inovativ prin intermediul echipamentelor achiziționate;
- inovarea sociala prin crearea în cadrul ICPE ACTEL S.A. a cel puțin 3 noi locuri de munca având funcție de cercetator si 2 noi locuri de munca, altele decât pentru cercetatori;
- cresterea competitivității ICPE ACTEL S.A. prin inovare și introducerea în productie a rezultatelor cercetării avansate si, implicit, cresterea cotei de piața a societății si generarea de venituri rezultate în urma vânzării sistemului si a serviciilor generate de catre acesta;
- dezvoltarea de legaturi si sinergii între societate si organizații de cercetare si instituții de învățământ (Universitatea Politehnica București, partener în proiecte), prin angrenarea, în cadrul colectivului de cercetare, de personal cu înalta calificare.

Proiectul se află la mijlocul perioadei de implementare. Conform raportului de progres cu numărul 6 și anexelor aferente, din date de 9 decembrie 2021, produsul inovativ se află în etapa de testare a performanțelor și funcționalităților acestuia (prototip de laborator). Progresul înregistrat este în acord cu planificarea inițială.

2. Contextul proiectului

Proiectul se derulează în parteneriat cu Universitatea Politehnica din București și este finanțat în cadrul „Acțiunii 1.2.1 (C-D) Stimularea cererii întreprinderilor pentru inovare prin proiecte de cercetare – dezvoltare – inovare (CDI)”, în categoria „Proiect tehnologic inovativ” din cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și

³⁸ Conform raportului de progres nr. 6 din 3.12.2021

³⁹ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 121610, p. 46

dezvoltării afacerilor și vizează creșterea competitivității economice și dezvoltarea afacerilor firmei ICPE ACTEL S.A. prin efectuarea de investiții în cercetare și inovare în cadrul firmei.

Din punct de vedere al contribuției la dezvoltarea durabilă, intervenția este aliniată cu următoarele documentele strategice de la nivel național și internațional:

- Strategia Națională a României privind schimbările climatice 2013-2020;
- Planul Național de Acțiune în Domeniul Energiei din Surse Regenerabile;
- Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice

3.1. Analiza de mediu preliminară

Etapa de pregătire a proiectului a presupus o **analiză a impactului față de mediu**. Conform datelor prezentate în cererea de finanțare aferentă proiectului, în rapoartele de progres și colectate prin intermediul interviului semi-structurat realizat, activitățile planificate nu afectează biodiversitatea din zona în care proiectul este implementat.

Pe de o parte, etapa de pregătire a proiectului a inclus o analiză detaliată a măsurii în care realizarea și introducerea în procesul de forare a unui sistem inovativ, menit să contribuie la recuperarea energiei produse prin activitatea societății beneficiare și reutilizarea acesteia, este viabilă, iar pe de altă parte, identificarea altor metode ecologice de producere a energiei electrice, ce pot fi introduse în procesul de forare.

Prin tema proiectului, intervenția susținută din FEDR va avea un **impact pozitiv, direct, asupra mediului** și va **contribui la o dezvoltare durabilă**. Conform cererii de finanțare⁴⁰, în procesul de foraj în anumite manevre și procese tehnologice, energia mecanică este transformată în energie electrică, energie electrică care în prezent se pierde sub forma de căldură (este disipată prin intermediul unor rezistențe). Sistemul propus prin proiectul SICEEIF urmărește recuperarea și reutilizarea acestei energii în mod eficient în cadrul instalației de foraj și contribuind astfel la reducerea nivelului de poluare a mediului.

Sursele regenerabile de energie constituie alternative la combustibilii fosili care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la diversificarea ofertei de energie. Proiectul SICEEIF presupune posibilitatea exploatarea resurselor regenerabile de energie fotovoltaică existente în arealul instalațiilor de foraj și anume instalarea unor sisteme fotovoltaice în proximitatea instalațiilor de foraj care să furnizeze un supliment de energie în timpul pauzelor tehnologice aparute în procesul de foraj. Astfel, proiectul este **în deplin acord și cu Agenda 2030** pentru dezvoltare durabilă privind promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației. De asemenea, prin reducerea necesarului de energie electrică provenită de la surse non-ecologice, sistemul inovativ scade impactul asupra mediului determinat de activitatea beneficiarului în procesul de forare⁴¹.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Conform celor prezentate anterior, măsura în care proiectul adresează principiul dezvoltării durabile poate fi analizată din două perspective, după cum urmează:

- activitățile planificate pentru obținerea rezultatului final al intervenției – produsul inovativ introdus în procesul de forare;
- activităților conexe ce urmăresc în mod direct reducerea emisiilor de carbon și nu contribuie direct la realizarea produsului inovativ.

În primul rând, produsul ce urmează a fi dezvoltat în cadrul proiectului și folosit în procesul de forare se adresează în special proceselor de emisii crescute de gaze cu efect de seră. Proiectul presupune, prin activitățile planificate, dezvoltarea unei soluții care va duce la **eficientizarea alimentării cu energie electrică a consumatorilor auxiliari din arealul platformelor de foraj marin sau terestru**. Astfel, întreg setul de măsuri prevăzute, inclusiv componenta de informare și publicitate, prin intermediul căreia rezultatele activității de cercetare derulate vor fi diseminate către factorii interesați, contribuie la promovarea temei dezvoltării durabile.

În al doilea rând, conform datelor colectate prin intermediul interviului realizat cu managerul de proiect din cadrul societății beneficiare, lider de proiect, cercetarea industrială și dezvoltarea experimentală în cadrul proiectului

⁴⁰ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 121610, p. 46

⁴¹ Idem, p. 48

SICEEIF a presupus **implementarea unor reguli de bune practici pentru reducerea amprentei de carbon si anume :**

- utilizarea unor componente cu emisii reduse de fum sau fara gaze otravitoare;
- folosirea unor aparate si utilaje eficiente din punct de vedere energetic;
- utilizarea unui nivel mai redus de caldura in timpul iernii;
- reducerea folosirii energiei electrice;
- reducerea numarului de imprimari;
- utilizarea unor componente produse de companii care sunt recunoscute pentru implicarea activa in reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera;
- elaborarea unor proceduri privind depozitarea deseurilor;
- promovarea de noi solutii energetice ce asigura un mediu sanatos si o dezvoltare durabila.

Bugetarea proiectului a luat în considerare componentele menționate mai sus, dar nu a reflectat separat activitățile realizate pentru promovarea dezvoltării durabile și atenuarea schimbărilor climatice. Prin urmare, bugetul proiectului nu poate fi defalcat pe acțiuni ce vizează direct adresarea temei referitoare la dezvoltarea durabilă și restul activităților din proiect. Fiecare componentă contribuie în mod direct și este indispensabilă realizării rezultatului final, inovația de produs, care odată intrată pe piață și utilizată în cadrul procesului de forare la nivelul societății beneficiare, va duce la reducerea cantității de energie provenite din surse neprietenoase cu mediul.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

Întreg proiectul vizează dezvoltarea unei inovații de produs care are efecte directe în ceea ce privește dezvoltarea durabilă și protecția mediului. Activitățile menționate anterior, ce fac parte, pe de o parte din componenta de cercetare a proiectului, ce vizează direct dezvoltarea unei inovații care contribuie la creșterea eficienței energetice a proceselor realizate în cadrul activității industriale a ICPE ACTEL SA, iar pe altă parte, vizează activități transversale care urmăresc reducerea consumului de căldură și energie și hârtie la nivelul întregii activități a companiei, contribuie la protecția mediului, scăderea nivelului de poluare rezultat în urma activității industriale și implicit la promovarea principiului dezvoltării durabile. Însă, având în vedere că la momentul realizării studiului de caz⁴², proiectul este încă în perioada de implementare (data de finalizare a acestui fiind iunie 2023), iar noul produs dezvoltat se află în etapa de testare, efectele așteptate nu au fost materializate încă.

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Analiza nu a relevat informații cu privire la factorii care pot afecta gradul de succes al proiectului și măsura în care efectele așteptate ale implementării noului produs realizat vor fi atinse. Așa cum arată rapoartele de progres realizate de beneficiar și aprobate de OIC⁴³, proiectului nu prezintă întâzieri și nu a întâmpinat probleme semnificative, care să pună sub semnul întrebării identificarea, testarea și implementarea soluției inovate de captare și reutilizare a energiei generate în procesul de forare.

Conform datelor prezentate în cererea de finanțare⁴⁴ și a datelor colectate prin intermediul interviului realizat cu beneficiarul finanțării, proiectul nu atinge temele referitoare la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice și reziliența la dezastre și deci, nu au putut fi identificate rezultate ale intervenției din aceste perspective.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Fiind un proiect finanțat prin intermediul Programului Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor, Obiectiv specific 3 - Creșterea investițiilor private în CDI, **indicatorii specifici nu reflectă în nicio măsură aspecte ce țin de dezvoltarea durabilă sau protecția mediului** și nu estimează consumul exact ce va fi redus din surse neprietenoase cu mediul odată ce produsul inovativ va fi introdus în activitățile industriale ale companiei. Mai mult, nici în ceea ce privește măsurile adiacente menite să reducă sau reducerea consumului de energie, hartie și căldură și emisiile de carbon generate de procesele industriale realizate de către societatea beneficiari, nu au fost introduși indicatori specifici.

Însă, există o serie de indicatori, ai căror realizare asigură producerea unor **efecte indirecte** în ceea ce privește promovarea dezvoltării durabile și mai ales, protecției mediului. Aceștia sunt:

⁴² Martie 2023

⁴³ Raport de progres nr. 5 și Raport de progres nr. 6, proiect cod SMIS 121610

⁴⁴ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS 121610, p. 52

- Co-publicații științifice public privat (având ca țintă 4 publicații), care se vor referi, conform subiectului proiectului, la metode inovative de captare și reutilizare a energiei electrice generate în urma procesului de forare;
- Număr de proiecte depuse la Proiectului cadru al UE 2020 sau la alte programe de cercetare din cadrul UE (având ca țintă 2 propuneri de proiecte), care se vor referi, conform subiectului proiectului, la aceleași intervenții menite să reducă emisiile de carbon rezulate în urma proceselor industriale realizate de societatea beneficiară;
- Număr de produse introduce pe piață (având ca țintă 1) și anume, rezultatul final al proiectului.

4. Concluzii și bune practici identificate

Prin specificul produsului inovativ ce va fi realizat, testat și introdus în procesul de forare realizat de beneficiar, proiectul promovează principiul dezvoltării durabile. Mai mult, prin intermediul proiectului, beneficiarul își propune să aplice o serie de măsuri adiacente, care să eficientizeze consumul de energie, căldură și hârtie.

Însă, mai departe de bugetul complet alocat intervenției, nu a putut fi realizată o defalcare a chetuielor prevăzute pentru a identifica sumele aferente măsurilor ce influențează direct și indirect efectele asupra mediului înconjurător.

Astfel, măsura în care intervenția, în ansamblul ei, promovează activ principiul dezvoltării durabile nu este suficient reliefată în structura sistemului de indicatori. Având un impact direct asupra eficientizării consumului de energie și scăderii emisiilor de carbon la nivelul activităților industriale de foraj realizate de beneficiar, proiectul ar fi trebuit să includă un indicator specific, care să monitorizeze și să cuantifice aceste efecte.

Proiectul analizat este în sine un exemplu de bună practică în ceea ce privește promovarea dezvoltării durabile, prin obiectivul său general care prevede realizarea în cadrul societății beneficiare ICPE ACTEL SA realizarea unei inovări de produs. Această inovare are a scop recuperarea energiei electrice pierdute în timpul utilizării instalațiilor de foraj și reutilizarea acestora în mod eficient în cadrul procesului de forare. Mai mult, implementarea acestui sistem contribuie la reducerea nivelului de poluare a mediului, prin reducerea cantității de energie provenită din surse neprietenoase cu mediul necesare activității industriale a societății.

De asemenea, proiectul include o serie de măsuri ce vizează promovarea principiului dezvoltării durabile, dar care nu contribuie direct la realizarea obiectivului general și anume: utilizarea unui nivel mai redus de căldură în timpul iernii, reducerea numărului de imprimări, reducerea folosirii energiei electrice în general în cadrul activităților derulate de companie, utilizarea unor componente produse de companii care sunt recunoscute pentru implicarea activă în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și promovarea de noi soluții energetice ce asigură un mediu sanatos și o dezvoltare durabilă.

Studiu de caz 28 aferent temei de evaluare C2

Proiect: DEZVOLTARE DURABILĂ, EFICIENȚĂ ȘI REDUCERE A BIROCRAȚIEI ÎN JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Program	POCA		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 2, Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, Obiectiv specific 1, Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP Cod apel: POCA/661/2/1/Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP		
Beneficiar	JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN		
Titlu proiect	DEZVOLTARE DURABILĂ, EFICIENȚĂ ȘI REDUCERE A BIROCRAȚIEI ÎN JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	135786		
Data de început	2020-07-01	Data de finalizare	2022-06-30

Buget alocat	2943801,18	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	
Regiunea și județul/județele de implementare	Vest/ Caraș-Severin	Localitatea sau localitățile de implementare	
Persoane intervievate	Consiliu Județean Caraș Severin Președinte, Euroland Banat		
Bibliografie	Cerere de finanțare Raport de progres 6 din 7.01.2022 http://www.cjcs.ro/proiecte-in-derulare-detaliu.php?pr=87 Plan de "Strategie pentru principii orizontale aferentă proiectului dezvoltare durabilă, eficiență și reducere a birocrăției în județul Caraș-Severin" Chestionar conferință de lansare a proiectului și rezultate obținute Ghidul ECO-preșcolarului Studiu de cercetare pentru situațiile de urgență și riscurile de mediu în aria proiectului ("Rețea comună durabilă pentru situațiile de urgență din Banat" RORS 283 finanțat prin Programul INTERREG IPA de cooperare transfrontalieră România-Serbia.)		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Conform cererii de finanțare, obiectivul general al proiectului este "Consolidarea capacității de planificare strategică pe termen lung și de asigurare a calitatii serviciilor publice prin simplificarea procedurilor administrative pentru reducerea birocrăției la nivelul Consiliului Județean Caras-Severin."

Obiectivele specifice sunt următoarele:

- OS 1. Îmbunătățirea capacității de planificare strategică la nivelul Consiliului Județean Caras-Severin prin elaborarea **Strategiei de dezvoltare durabilă a județului pentru perioada 2021-2027**, pentru gestionarea eficientă a resurselor financiare proprii și atragerea de finanțări UE;
- OS 2. Implementarea unor măsuri de simplificare, în corespondență cu Planul Integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor, din perspectiva **back-office, adaptarea procedurilor interne de lucru, digitalizarea arhivelor**;
- OS 3. Dezvoltarea **cunostințelor și abilităților personalului** din cadrul Consiliului Județean Caras-Severin (inclusiv a factorilor de decizie), în domeniul planificării strategice și planificării bugetare, prin schimburi de experiență/networking cu autorități/instituuții/organisme ale administrației publice internaționale dintr-o țară UE.

Rezultatele așteptate în urma implementării proiectului, care va fi finalizat în luna iunie 2022, vor fi:

- ELABORARE STRATEGIE - Rezultat de program 1, "**Mecanisme și proceduri standard implementate la nivel local pentru fundamentarea deciziilor și planificarea strategică pe termen lung**"; - Rezultat proiect 1 – Un (1) document de planificare strategică pe termen lung elaborat la nivel județean, respectiv **Strategia de Dezvoltare durabilă a județului Caras-Severin pe perioada 2022-2027**, care să conțină minim 8 axe strategice, min. 3 proiecte strategice la nivel județean stabilite prin Planul de acțiune/portofoliu de proiecte pentru 2022-2027 al Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Caras-Severin pe perioada 2022-2027, aprobată prin HCJ, pentru sprijinirea UAT Caras-Severin pentru introducerea de mecanisme și proceduri standard pentru fundamentarea deciziilor și planificarea strategică pe termen lung.
- SISTEM INFORMATIC ȘI DIGITALIZARE ARHIVA - Rezultat program 3 - Proceduri simplificate pentru reducerea birocrăției pentru cetățeni la nivel local, corelate cu Planul integrat de simplificare a procedurilor administrative pentru cetățeni, implementate - Rezultat de proiect 2 - **Sistem informatic pentru simplificarea procedurilor administrative, care contribuie la livrarea serviciilor on-line**

gestionate exclusiv de Consiliul Județean (retro-digitalizarea arhivei) și arhivare digitală, implementat la nivelul UAT-ului Consiliul județean Caras-Severin

- **DEZVOLTARE ABILITĂȚI** - Rezultat program 5 - Cunoștințe și abilități ale personalului din autoritățile și instituțiile publice locale îmbunătățite, în vederea sprijinirii măsurilor/acțiunilor vizate de acest obiectiv specific, persoane din cadrul Consiliului Județean Caras-Severin (inclusiv factori de decizie), certificate în domeniul îmbunătățirii abilităților, în domeniul planificării strategice, **printr-un curs realizat în cadrul unui schimb de experiență /networking cu autorități, instituții, organisme publice internaționale pentru 15 persoane; 40 persoane din UAT Caras-Severin certificate în domeniul exploatarei și administrării sistemului informatic implementat.**

Activitățile planificate au fost realizate după cum este prezentat mai jos:

- Managementul proiectului
- Informare și publicitate
- Elaborare „Strategie de Dezvoltare Durabilă a județului Caras-Severin în perioada 2022-2027”- **în implementare, Strategia ca document este în proces de finalizare, adoptarea este posibilă și va fi realizată după finalizarea proiectului.**
- Schimb de experiență în domeniul planificării strategice, cu autorități/instituții/organisme ale administrației publice internaționale dintr-o țară UE – **realizată în Italia în septembrie 2021.**
- Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției prin implementarea sistemului de servicii retrodigitalizate și implementarea modului de arhivă electronică – la momentul realizării interviului cu CJ Caras-Severin (februarie 2022), activitatea era realizată în proporție de aproximativ 40%.

2. Contextul proiectului

Consiliul Județean Caras-Severin a elaborat și implementează Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caras-Severin 2015-2020, fiind necesară elaborarea Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Caras-Severin 2021-2027. Problemele la nivel județean sunt complexe, iar elaborarea acestui document strategic reprezintă o condiție esențială pentru prioritizarea proiectelor de dezvoltare la nivel județean și alocarea resurselor bugetare conform acestora în perioada de programare următoare 2021-2027.

Informatizarea administrației publice reprezintă o condiție primordială a dezvoltării economice și sociale la nivelul întregii societăți. Promovarea unui tip modern de administrație, bazat pe tehnica și cunoaștere, va avea rezultate importante la nivelul întregii societăți, va schimba mentalități și va modela un alt fel de cultură organizațională.

În ceea ce privește procesul intern de gestiune a fluxului de activități și documente, CJCS nu beneficia de un sistem digital de gestiune a arhivei istorice, care ar permite accesul rapid la documente din arhivă, eforturi mai mici de documentare și recuperare a informațiilor, scurtând timpul de răspuns la solicitări și de rezolvare a problemelor. Conform analizei nevoilor și obiectivelor de simplificare și rationalizare a procedurilor, desfășurate în contextul elaborării Planului integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor, a rezultat necesitatea realizării arhivării digitale, precum și a retro-digitalizării, practic un serviciu/procedură internă adaptată simplificării și reducerii birocrăției.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice (dacă este cazul)

3.1. Analiza de mediu preliminară

Analiza de nevoi pe care s-a bazat definirea proiectului nu a avut o componentă distinctă de mediu. Totuși, **este de evidențiat abordarea CJ Caras-Severin de capitalizare și dezvoltare a capacității în ceea ce privește temele orizontale, inclusiv "dezvoltare durabilă", pe baza proiectelor desfășurate anterior.** Astfel, înțelegerea și aplicarea temei orizontale s-a construit în timp, prin intermediul unor proiecte anterioare, dar și prin corelarea cu atribuțiile și activitățile (și alte proiecte implementate) pe care Caras-Severin le are în domeniul protecției mediului⁴⁵.

⁴⁵ Sursă, www.cjcs.ro, secțiunea Protecția mediului (stânga, mijloc). Raport anual referitor la stadiul realizării măsurilor din Planul de menținere a calității aerului pentru județul Caras-Severin, aferent anului 2021, Planul de Menținere a Calității Aerului pentru județul Caras-Severin, 2020-2024, Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caras-Severin

În acest sens, în cadrul proiectului "IPA RORS, 283, REȚEA COMUNĂ DURABILĂ PENTRU SITUAȚIILE DE URGENȚĂ DIN BANAT"⁴⁶, demarat în anul 2019 și implementat în parteneriat cu INSPECTORATUL PENTRU SITUAȚIILE DE URGENȚĂ "SEMENIC" AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN, ORAȘUL VÂRȘEȚ ȘI ASOCIAȚIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARĂ PENTRU MANAGEMENTUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ – ADIVEST, a fost consolidată capacitatea CJ în ceea ce privește tema "dezvoltare durabilă", prin realizarea "Studiului de cercetare pentru situațiile de urgență și riscurile de mediu în aria proiectului" prin ampla Campanie de conștientizare a populației pentru prevenirea riscurilor de mediu și situații de urgență: "AJUTĂ-NE SĂ TE SALVĂM!", realizată inclusiv la nivel de pre-școlar, prin " Ghidul eco-preșcolarului".

Totodată, proiectul "Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caras-Severin, proiect cofinanțat din Fondul European pentru Dezvoltare Regională, prin Programul Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013 (Faza 1) și din Fondul de Coeziune, prin Programul Operațional Infrastructură Mare (Faza 2)" contribuie, la un nivel ridicat de protecție a mediului în județ, precum și de conștientizare a importanței acesteia.

Activitățile planificate și realizate în cadrul proiectului, atât cele principale cât și cele secundare, sunt realizate cu păstrarea perspectivei beneficiilor lor asupra mediului.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Din perspectiva "dezvoltării durabile" ca temă orizontală următoarele activități au fost planificate:

Poluatorul Plateste

- Acest principul va fi cuprins în Strategia de Dezvoltare durabilă a județului, capitol mediu, în care se vor identifica proiecte/măsuri specifice pentru respectarea principiului. Dezvoltarea durabilă va sta la baza elaborării documentului amintit mai sus, care va cuprinde obiective pentru perioada 2021-2027 ale dezvoltării durabile, sub toate cele 3 aspecte: economic, social și mediu.
- Un comportament responsabil față de mediu al beneficiarului și echipei de management la implementarea proiectului și prin contribuția acestora la **îmbunătățirea gradului de conștientizare a acestui concept**. Evenimentele din cadrul proiectului vor cuprinde cumulativ: secțiune privind protecția mediului și dezvoltare durabilă, secțiune privind egalitatea de șanse.
- Componenta digitală a proiectului este o prioritate a instituției, minimizându-se fluxul documentelor pe hârtie și înlocuindu-se arhiva documentelor în format letric, cu documente digitale (ex. anual se renunță la peste 2000 dosare de arhivă în format letric).
- Resursele materiale vor fi utilizate eficient și rațional, respectându-se performanțele ecologice: reducerea/eliminarea materialelor nedegradabile, design durabil, longevitatea produsului/extinderea ciclului de viață, conservarea energiei, managementul deșeurilor.
- Deșeurile rezultate în urma implementării proiectului, vor fi colectate mai ales selectiv, având în vedere proiectul implementat de către

Protectia biodiversitatii

- Acest principul va fi cuprins în Strategia de Dezvoltare durabilă a județului, capitol mediu, în care se vor identifica proiecte/măsuri specifice pentru respectarea principiului: obiective/proiecte pentru conservarea biodiversității și protejării speciilor cuprinse în siturile Natura 2000 a celor de importanță comunitară: Parcul Național Semenici-Cheile Carasului, Parcul Național Cheile Nerei, Beusnita, precum și în Parcul Național Domoglet și Parcul Național Portile de Fier.

Utilizarea eficienta a resurselor

- Strategia va fi elaborată ținând seama de obiectivul dezvoltării durabile propriu zis : dezvoltarea actuală se face ținând cont de rezervele necesare generațiilor viitoare. De asemenea, la capitolul cultura vor fi cuprinse obiective/măsuri și proiecte concrete pentru conservarea patrimoniului cultural și natural al județului.
- Activitățile se vor desfășura mai ales la lumina naturală, în prima parte a zilei pentru reducerea consumului de energie electrică.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu, 2022-2025, Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Caras-Severin, 2020-2025, Raportul de mediu, Obligații de mediu rezultate din angajamentele pentru aderare, Ghidul Eco - funcționarului public, Ghidul Eco - turistului.

⁴⁶ www.cjcs.ro/proiecte-in-derulare-detaliu.php?pr=86

- Componenta de formare în principii orizontale va oferi participanților "minime aptitudini verzi" care vor fi integrate la locul de munca și în viața privată.

Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

- De atenuarea și adaptarea la schimbările climatice se va ține cont în Strategia de Dezvoltare durabilă a județului, capitol mediu, în care se vor identifica proiecte/măsurii specifice pentru adaptarea la schimbările climatice, care reprezintă o provocare la nivel național, chiar mondial.

Reziliența la dezastre

- În Strategia de Dezvoltare durabilă a județului, capitol mediu, având în vedere numeroasele riscuri naturale și provocate de factorul uman, va fi un capitol intitulat MANAGEMENTUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ-PROIECTE, MĂSURI PENTRU REDUCEREA DEZASTRELOR, urmare a STUDIULUI DE CERCETARE A FACTORILOR DE RISC DIN ZONA TRANSFRONTALIERĂ BANAT, elaborat prin proiectul IPA INTERREG RO-SE - RORS 283 în derulare, la nivel transfrontalier.

Ghidul/îndrumătorul privind respectarea principiilor orizontale on-line, menționat în raportul de progres nr. 6 al proiectului, nu a fost planificat inițial, este o inițiativă notabilă, dar nu este finalizat, iar pentru finalizarea acestuia sunt necesare cunoștințe/expertiză adițională.

Este important de observat, din planificarea activităților, faptul că, totuși, beneficiarul nu face o distincție foarte clară între diferitele aspecte ale conceptului "dezvoltare durabilă" și **nu planifică, în consecință, activități specifice, ci mai degrabă generale**, referitoare la compartiment în proiect sau conștientizare. O analiză preliminară de mediu ar fi îmbunătățit relevanța activităților planificate în vederea implementării temei orizontale. Pe de altă parte, Ghidul specific realizat de AM POCA (care, la rândul lui, este o bună practică) nu este cunoscut de beneficiar.

Nu se poate defalca parte din bugetul proiectului care este dedicată activităților cu efect pozitiv asupra protecției mediului.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

Rezultatele proiectului din perspectiva dezvoltării durabile și schimbărilor climatice trebuie observate pe ambele paliere:

1. Rezultatele activităților cheie ale proiectului (Strategie, sistem informatic, sesiuni de formare, activități de comunicare).
2. Rezultatele activităților secundare ale proiectului, specifice pentru implementarea temei orizontale.

Din perspectiva activităților cheie ale proiectului, rezultate notabile din perspectiva protecției mediului va avea **sistemul informatic pentru simplificarea procedurilor administrative**. Acesta contribuie clar la livrarea serviciilor on-line gestionate exclusiv de Consiliul Județean (retro-digitalizarea arhivei) și arhivare digitală, activitate prin care se economisesc resurse importante (în special hârtie – după cum se menționează în cererea de finanțare, anual se renunță la peste 2000 dosare de arhivă în format letric prin utilizarea acestui sistem. După cum a fost relevat și de interviurile realizate, utilizarea acestui sistem are o contribuție importantă și din perspectiva conștientizării importanței protecției mediului.

La momentul implementării acesteia, Strategia va avea rezultate notabile prin implementarea măsurilor cu efecte pozitive asupra tuturor dimensiunilor temei "dezvoltare durabilă". Un rezultat important este însuși capacitatea și motivarea CJ de a prelua acest concept în Strategie, care derivă, într-adevăr, din obligațiile conform legilor în vigoare, dar și din experiența deja dobândită prin numeroase alte inițiativă și proiecte.

În ceea ce privește, **rezultatele activităților secundare ale proiectului**, atât în cadrul evenimentelor cât și în sesiunea de formare au fost prezentate temele orizontale, și mesaje pe marginea dezvoltării durabile au fost inserate în documente și e-mail-uri. Nu există evidențe clare în ceea ce privește implementarea altor activități planificate și prezentate mai sus – utilizarea eficientă a resurselor, reciclarea deșeurilor, derularea activităților mai ales la lumina naturală, și câștigarea de "minime aptitudini verzi" care vor fi integrate la locul de munca și în viața privată.

În ansamblu, atenția acordată temelor orizontale, și în special "dezvoltării durabile" a dus la conotații noi, deci o nouă etapă în conștientizarea importanței protecției mediului, prin focusarea accentului pe "prevenție".

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Totuși, după cum a fost evidențiat în interviurile realizate, multe progrese mai trebuie realizate pentru a se ajunge la un nivel ideal de protecție a mediului în județ, inclusiv sau în special din perspectiva protecției pădurilor. CJ susține inițiativele de mediu din județ, ale ONG-urilor, inclusiv, dar o serie de măsuri sunt necesar a fi luate la nivel central.

Rezultatele obținute, sau care se vor obține, faptul că subiectul teme orizontale a fost adus la nivel de CJ – în acest sens existența unei persoane responsabile pe o perioadă mai lungă de timp are o contribuție majoră în acest sens (www.cjcs.ro/teme-orizontale.php).

Pandemia a "forțat" digitalizarea, pe de o parte, pe de altă parte a necesitat reorientarea unor activități, care au fost derulate on-line. În același sens, faptul că și alte instituții au adoptat modalitatea on-line a facilitat implementarea activităților în context de pandemie.

Alte proiecte, inclusiv cel pentru gestionarea deșeurilor, prin intermediul căruia se ajunge cu campania de conștientizare "peste tot", de la sistemul educațional, inclusiv grădiniță, până la alte activități în replică / în continuare, organizate de alte ONG-uri. În ciuda acțiunilor ample de informare, nu s-a atins încă nivelul de conștientizare necesar, și astfel de activități trebuie continuate susținut o perioadă lungă de timp pentru a se atinge acest deziderat, populația largă continuând în mare parte cu practicile existente.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Proiectul raportează realizarea activităților realizate în ceea ce privește DD ca temă orizontală în rapoartele de progres. Raportarea este parțială (numai pe unele din activitățile planificate) și necuantificată prin indicatori. Totodată, maniera de raportare este mai degrabă vagă, generală. De exemplu nu este clar cum au fost utilizate resursele materiale eficient și rațional, respectându-se performanțele ecologice: reducerea/eliminarea materialelor.

4. Concluzii

Proiectul analizat reprezintă un exemplu pozitiv (comparativ cu alte proiecte) în ceea ce privește incorporarea temei orizontale "dezvoltarea durabilă" în activitățile planificate și realizate.

Acest lucru se datorează experienței câștigate din această perspectivă în cadrul altor proiecte implementate de CJ Caraș-Severin, care au constituit punct de plecare pentru consolidarea cunoștințelor CJ în domeniu (proiect axat pe reziliența la riscuri implementat în cadrul programului de cooperare transfrontalieră România-Serbia). Dacă în cadrul analizei de nevoi se analiza mai în profunzime nevoile specifice din perspectiva mediului, activitățile planificate puteau fi mai diverse și mai relevante (de exemplu green procurement). Astfel, acestea sunt în principal prezentări ale temei orizontale în cadrul evenimentelor proiectelor, dar și acțiuni realizate de echipă, din perspectiva utilizării eficiente a resurselor.

Efecte importante au sau vor avea activitățile principale ale proiectului, în special sistemul informatic construit, care va duce la economisirea unor resurse importante, dar și Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș Severin, prin implementarea căreia efectele pozitive se vor manifesta la nivel de județ. Totodată, deși nivelul de conștientizare atât la nivel de instituție, cât și la nivel de populație a județului, nu este la nivelul necesar, prin proiect și alte activități (realizate în cadrul altor proiecte cu finanțare UE și prin inițiative independente ale ONG-urilor, școlilor etc. susținute de CJ) s-a reușit îmbunătățirea acestui nivel și deja focusarea pe necesitatea **prevenției** poluării / schimbărilor climatice / unor impacturi negative din perspectiva biodiversității.

Factori care au favorizat această evoluție pozitivă sunt, în speță, experiența câștigată în proiecte similare, existența unui expert în cadrul CJ, responsabil cu această temă orizontală și cu activitate continuă, deschiderea CJ și existența prevederilor legale care impun anumite acțiuni pentru protecția mediului (de la nivel european).

Activitățile au fost afectate de obstacolele ridicate de pandemie, iar efectele nu vor fi sustenabile în lipsa unor măsuri necesar a fi luate la nivel național (inclusiv prin adoptare de legislație secundară, și/sau implementare de legislație deja existentă) dar și în absența unor campanii ample, susținute pe termen lung, de conștientizare a importanței protecției mediului.

Pe baza datelor colectate este, totodată, neclar, în ce măsură beneficiarii POCA cunosc Ghidul beneficiarului privind abordarea principiilor orizontale la nivelul proiectelor finanțate din Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020. O popularizare mai amplă a acestuia, o bună practică în sine, poate este necesară.

5. Bune practici identificate

Au fost identificate mai multe bune practici în cadrul acestui proiect (susținute, așa cum am prezentat mai sus, de activitatea susținută a Consiliului Județean în această arie):

1. Abordarea CJ în ceea ce privește aprofundarea și continuarea preluării temelor orizontale ca aspecte importante în toate proiectele implementate dar și la nivelul activității instituției. Existența unui expert axat, de o manieră continuă, pe acest subiect, contribuie mult la această evoluție.
2. Realizarea unui plan de "Strategie pentru principii orizontale aferentă proiectului dezvoltare durabilă, eficiență și reducere a birocrăției în județul Caraș-Severin", anexat cererii de finanțare și care urmează să fie preluat în **Ghidul/îndrumătorul privind respectarea principiilor orizontale on-line**. Acest plan, deși relevă că nivelul de înțelegere a temei orizontale (a tuturor temelor orizontale) poate fi îmbunătățit, este un pas mare înainte comparativ cu alte proiecte analizate, și constituie o bază foarte bună ca temele orizontale să fie o preocupare și mai puternică, aplicată, a CJ Caraș-Severin, la nivelul întregului județ.
3. Prezentarea în cadrul conferinței de lansare dar mai ales chestionarea participanților în legătură cu măsura în care au fost respectate principiile orizontale.
4. Sistemul informatic on-line, din perspectiva efectelor pozitive asupra utilizării resurselor, dar fără ca acesta să aibă neapărat un caracter inovator față de alte proiecte POCA sau similare.

Anexa 1 a studiului de caz

Aspecte vizate de evaluare	Proiectul contribuie la acesta: da, nu, indirect
Elemente transversale	
• Principiul <i>poluatorul plătește</i> ;	• Indirect
• Achizițiile ecologice;	• Nu, nu este planificat
• Existența unui responsabil de mediu / dezvoltare durabilă în echipa de proiect sau în structura organizatorică a autorităților de gestiune și a beneficiarilor;	• Da, dar informal
• Formarea în domeniul dezvoltării durabile;	• Da, într-o mică măsură.
• Existența unor coduri etice pentru gestiunea proiectelor și programelor și relația cu factorii interesați, coduri care să includă elemente ale principiului dezvoltării durabile;	• Nu
• Identificarea și implicarea factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de mediu al acestuia;	• Da, dar din perspectiva grupurilor de lucru care realizează Strategia
• Raportarea performanțelor de mediu/dezvoltare durabilă ale proiectului către public/factorii interesați	• Da, parțial, prin intermediul documentelor de proiect publicate
Eficiența utilizării resurselor	
• Calitatea apei utilizate	• Indirect, prin implementarea Strategiei
• Tratarea apelor uzate	• Indirect, prin implementarea Strategiei
• Calitatea aerului	• Indirect, prin implementarea Strategiei
• Eficiența utilizării materiilor prime	• Indirect, prin implementarea Strategiei și sistemul informatic, și direct, în cadrul proiectului
• Utilizarea de produse din materii reciclate	• Indirect, prin implementarea Strategiei, și direct, în cadrul proiectului
• Reducerea materialelor folosite (evitarea produselor de unică folosință sau a produselor supra-ambalate, produse în vrac, cu dispozitive de reîncărcare, bufetul suedez și echipamentele cu un ciclu lung de viață)	• Da
• Utilizarea terenurilor	• Indirect, prin implementarea Strategiei
• Cantitatea de deșeuri produse	• Indirect, prin implementarea Strategiei, și direct, în cadrul proiectului
Biodiversitatea și conservarea pădurilor	
• Suprafețe despădurite/impădurite/afectate	• Indirect, prin implementarea Strategiei
• Fragmentarea habitatelor datorată transporturilor	• Indirect, prin implementarea Strategiei,
• Impactul asupra ecosistemelor marine	• N/A
• Specii puse în pericol	• Indirect, prin implementarea Strategiei,
• Arii naturale protejate	• Indirect, prin implementarea Strategiei,
• Îmbunătățirea calității mediului	• Indirect, prin implementarea Strategiei

UNIUNEA EUROPEANĂ

<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea de produse eco-certificate (ex.: FSC/PEFC pentru produse din lemn, MSC pentru alimente pescuite) 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> Măsuri pro-actives pentru cunoașterea regulilor de protecție a siturilor protejate (ex.: Natura 2000, zone umede protejate prin convenția Ramsar), dacă proiectul interacționează cu acestea 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
Protecția mediului	
<ul style="list-style-type: none"> Abordări transversale: <ul style="list-style-type: none"> analiza impactului de mediu pentru toate proiectele care ar putea afecta mediul conomie circulară: cantitatea de materiale reutilizate, cantitatea de materiale reciclate conomie verde: energii regenerabile, gestiunea deșeurilor, gestiunea pădurilor, transport durabil 	<ul style="list-style-type: none"> Da Indirect, prin implementarea Strategiei, Indirect, prin implementarea Strategiei, și direct, în cadrul proiectului
<ul style="list-style-type: none"> Abordări sectoriale: <ul style="list-style-type: none"> Agricultură: suprafețe ocupate de agricultura ecologică, utilizarea practicilor de agri-mediu, cantități de fertilizatori (chimici utilizați), compostarea deșeurilor organice Clădiri: izolarea termică a clădirilor, folosirea de materiale de construcții reciclate, etichetarea energetică a clădirilor 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei, Indirect, prin implementarea Strategiei, și direct, în cadrul proiectului
Reziliența la dezastre	
<ul style="list-style-type: none"> pregătirea pentru reziliență: identificarea celor mai importante tipuri de șocuri: probleme cronice (schimbări climatice, creșterea nivelului mării) și șocuri acute (dezastre naturale, sanitare) 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> identificarea, înțelegerea și folosirea de scenarii de risc curente și viitoare 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> consolidarea capacității financiare – sprijin pentru aspectele de reziliență 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> sporirea funcțiilor de protecție oferite de ecosistemele naturale 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> consolidarea capacității sociale pentru reziliență (ex.: a comunității locale, a stakeholderilor) 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> creșterea rezilienței: <ul style="list-style-type: none"> infrastructurii serviciilor hidrometeorologice agriculturii: îmbunătățirea irigațiilor, practici agricole inteligente, semințe reziliente 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei, Indirect, prin implementarea Strategiei, Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> sisteme de avertizare timpurie pentru situații de urgență 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> capacitarea echipei de proiect / actorilor interesați privind reziliența și managementul dezastrelor 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
Managementul și prevenirea riscurilor	
<ul style="list-style-type: none"> identificarea celor mai importante tipuri de riscuri: climatice, naturale (seisme, inundații), sanitare 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> existența unei strategii de management a riscurilor și de reziliență (roluri și responsabilități, riscuri identificate, tipuri de răspunsuri) 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice	
<ul style="list-style-type: none"> Consumul de energie vs. consumul de energie din surse regenerabile 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei, prin sistemul informatic, și direct în cadrul proiectului
<ul style="list-style-type: none"> Intensitatea energetică (consumul de energie pe unitatea de produs) 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei
<ul style="list-style-type: none"> Emisii de gaze cu efect de seră produse/reduce 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> CO2 absorbit (proiecte de împăduriri de ex.) 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea bilanțurilor carbon pentru proiecte/evenimente 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> Procurarea echipamentelor eficiente energetic 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei, și direct, în proiect

UNIUNEA EUROPEANĂ

<ul style="list-style-type: none"> Acțiuni suport pentru adaptare: vegetalizare spații, autonomie alimentară, construcția de piste de biciclete 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> Transport: utilizarea transporturilor eco-friendly, consumul de biocombustibil utilizat, diminuarea nevoii de transport, utilizarea autovehiculelor electrice/hibride, consumul de energie din surse regenerabile în transporturi 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,
<ul style="list-style-type: none"> Clădiri: izolarea termică a clădirilor, etichetarea energetică a clădirilor 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect, prin implementarea Strategiei,

Studiu de caz 29 aferent temei de evaluare C2.

Proiect: Întărirea capacității autorității publice centrale în domeniul apelor în scopul implementării etapelor a 2-a și a 3-a ale Ciclului II al Directivei Inundații – RO-FLOODS

Program	POCA		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 1 Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectiv specific 1. Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP, Prioritate investiții: (i) efectuarea de investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local în perspectiva realizării de reforme, a unei mai bune legiferări și a bunei guvernante Cod Apel: POCA/513/1/1/Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP.		
Beneficiar	MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR Parteneri: 24326056-ADMINISTRATIA NATIONALA "APELE ROMANE" - COD CAEN 3600, 3900, 4291		
Titlu proiect	Întărirea capacității autorității publice centrale în domeniul apelor în scopul implementării etapelor a 2-a și a 3-a ale Ciclului II al Directivei Inundații – RO-FLOODS		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	130033		
Data de început	2019-10-17	Data de finalizare	2022-10-17
Buget alocat	139,996,000	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	N/A
Regiunea și județul/județele de implementare	Toata țara	Localitatea sau localitățile de implementare	N/A
Persoane intervievate	Manager de proiect Responsabil de implementare		
Bibliografie	http://apepaduri.gov.ro/app/webroot/uploads/files/2020-06-02_Prezentare%20proiect%20SIPOCA%20734%20ok.pdf https://rowater.ro/wp-content/uploads/2021/05/RO-FLOODS.pdf Extras cerere de finanțare cu maniera în care aspectele legate de dezvoltare durabilă sunt abordate în cadrul proiectului, furnizat de beneficiar		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Conform documentelor studiate, **obiectivul general** al proiectului îl reprezintă fundamentarea și sprijinirea măsurilor de implementare ce vizează adaptarea structurilor, optimizarea proceselor și pregătirea resurselor umane necesare îndeplinirii obligațiilor asumate prin Legea Apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare, a H.G. 846/2010 privind aprobarea Strategiei Naționale de Management al Riscului la inundații pe termen mediu și lung, precum și conformarea cu cerințele Directivei 2007/60/EC privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații în scopul consolidării capacității autorităților și instituțiilor publice din domeniul gospodării apelor și al managementului riscului la inundații

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

1. Elaborarea/revizuirea **hărților de hazard și hărți de risc la inundații** în vederea pregătirii de către autoritățile responsabile a raportării acestora către CE, **etapa a 2 a** pentru ciclul II de implementare a Directivei Inundații, necesare pentru îmbunătățirea planurilor de amenajare a teritoriului la nivel național, județean și zonal, a planurilor de urbanism - P.U.G., P.U.Z., P.U.D. și planurilor bazinale, județene și locale de apărare împotriva inundațiilor, ghețurilor și poluărilor accidentale;
2. Elaborarea versiunii preliminare a **Planurilor de Management al Riscului la Inundații (PMRI)** la nivelul bazinelor hidrografice (11 PMRI+PMRI Fluviul Dunarea) actualizate în vederea pregătirii de către autoritățile responsabile a raportării acestora către CE, **etapa a 3a** pentru ciclul II de implementare al Directivei Inundații, care să includă **combinații de măsuri structurale/nestructurale, măsuri verzi și de punere în siguranță a infrastructurii bazate pe analize cost-beneficiu și prioritizate conform metodologiilor realizate în cadrul proiectului (analiză multi-criterială)**; identificarea activităților viitoare pentru ciclul III de implementare al Directivei Inundații și dezvoltarea de idei de proiecte/versiuni preliminare de fișe de proiect;
3. Realizarea unui **portal GIS funcțional**;
4. Elaborarea și promovarea unei **Hotărâri de Guvern** pentru aprobarea Planurilor de Management al Riscului la Inundații- ciclul II, rezultate în urma parcurgerii procedurii pentru Evaluarea Strategică de Mediu;
5. Îmbunătățirea **cunoștințelor și abilităților personalului** din autoritățile publice centrale ale Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Transporturilor, Ministerul Energiei, Ministerul Finanțelor Publice și din instituțiile din subordonare/coordonare - Administrația Națională „Apele Române”, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor, Agențiile de mediu, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, Direcții Regionale de Drumuri și Poduri, RNP Romsilva și alte instituții și organizații cu responsabilități în domeniul managementului riscului la inundații și a implementării Directivei Inundații 60/2007/CE;

Printre rezultatele așteptate menționăm:

- **Aplicarea sistemului de politici bazate pe dovezi în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, inclusiv evaluarea ex ante a impactului**, atins prin Hărțile de hazard și hărți de risc la inundații și prin versiunea preliminară a **Planurilor de Management al Riscului la Inundații (PMRI)** la nivelul bazinelor hidrografice (11 PMRI+PMRI Fluviul Dunarea) actualizate, și Portal GIS funcțional;
- Fondul activ al legislației sistematizat și simplificat progresiv (Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Planurilor de Management al Riscului la Inundații- ciclul II în urma parcurgerii procedurii pentru Evaluarea Strategică de Mediu)
- Cunoștințe și abilități ale personalului din autoritățile și instituțiile publice centrale și regionale (11 Administrații Bazinale de Apă-ABA) îmbunătățite
- Dezvoltarea de Proiecte Integrate Majore pentru implementarea PMRI, de Metodologii realizate în cadrul proiectului
- Activități de informare și consultare a publicului larg cu privire la riscul potențial la inundații și cu stadiul implementării măsurilor propuse pentru reducerea riscurilor la inundații, avându-se în vedere că acestea reprezintă o cerință a Directivei Inundații.

Trebuie menționat, totuși, că în cadrul proiectului nu se realizează evaluări ex-ante ale impactului pentru fundamentarea politicilor publice așa cum se înțelege inclusiv prin legislația în vigoare.

Până în acest moment au fost realizate următoarele activități principale:

1. A fost realizată analiza generală (screening-ul) potențialelor măsuri, pe baza unui catalog de măsuri generale, analizate pe baza unei metodologii multicriteriale complexe și a metodologiei de analiză cost – beneficiu;

2. Au fost furnizate date echipei de experți contractați (de către Banca Mondială, care implementează acest proiect) pentru a realiza un set de modelări complexe pe baza cărora sunt realizate hărțile de risc și hazard;
3. Au fost elaborate o parte dintre hărți, această activitate urmând a fi finalizată în trimestrul II a anului 2022;
4. A fost realizată platforma GIS prin intermediul căreia se prezintă părților implicate hărțile, și se primesc comentarii în vederea îmbunătățirii acestora;
5. Au fost realizate o serie amplă de activități de întărire a capacității personalului instituțiilor centrale și locale implicate și de implicare a altor actori (stakeholder engagement)
6. Au fost demarate primele activități legate de Planul de Măsuri – pe baza măsurilor identificate conform punctului 1 de mai sus, se realizează combinații, alternative de seturi de măsuri potrivite pentru fiecare Zonă cu Risc Potențial Semnificativ la Inundații.

În plus, Ministerul Mediului a demarat procedura de **Strategic Environmental Assessment (SEA)** pentru PMRI2, care, încă o dată, analizează potențialul impact negativ semnificativ asupra mediului pe care măsurile și proiectele integrate propuse pot să îl aibă asupra mediului. Astfel de măsuri, cu un impact semnificativ asupra mediului, nu vor fi aprobate și propuse spre implementare. Zonele protejate vor beneficia de o atenție deosebită în acest context.

2. Contextul proiectului

Anual, inundațiile din România au dus la evacuarea temporară sau chiar la strămutarea a sute de persoane, provocând pagube și pierderi economice estimate la 140 de milioane de euro⁴⁷. În același timp, anual sunt evitate pagube de aproximativ 1 miliard de euro datorită lucrărilor hidrotehnice existente la ora actuală în România, precum și datorită măsurilor operative din teren și măsurilor de avertizare timpurie și de răspuns care fac parte din politicile de management al riscului la inundații implementate de autoritățile române.

În calitate de stat membru al UE, România implementează Directiva UE privind Inundațiile. Această Directivă cere statelor membre să parcurgă **3 etape** pentru a asigura identificarea și atenuarea riscurilor la inundații conform standardelor internaționale și bunelor practici existente. Toate aceste informații sunt integrate în așa-numitele Planuri de Management al Riscului la Inundații (PMRI). În România, acestea sunt în număr de 12 - câte unul pentru fiecare dintre cele unsprezece ABA și cel de-al doispnzezelea pentru fluviul Dunărea. **România se află acum în cel de-al doilea ciclu de implementare a Directivei Inundații.**

Cele trei etape sunt:

1. **Evaluarea Preliminară a Riscului la Inundații** prin delimitarea zonelor cu risc potențial semnificativ la inundații (APSFR). Prin intermediul acestui pas sunt evaluate, în vederea **verificării probabilității producerii de inundații**, toate cursurile de apă, zonele costiere și mediile urbane expuse riscului la inundații din surse pluviale. Scopul acestei evaluări este acela de a identifica zonele cu risc potențial semnificativ la inundații (APSFR).
2. **Elaborarea hărților de hazard și de risc** la Inundații pentru fiecare APSFR. Hărțile sunt instrumentul principal prin care oricine poate afla dacă se află într-o zonă de APSFR.
3. **Elaborarea planurilor de management al riscului la inundații**, pentru fiecare unitate de management în parte. În România, unitățile de management sunt cele 11 Administrații Bazinale de Apă plus cea pentru Fluviul Dunărea, astfel, vor fi elaborate în total 12 Planuri de Management al Riscului la Inundații, inclusiv programe de măsuri dedicate pentru abordarea hazardului și a riscului identificate

În acest context, **în anul 2019 România a definit Zonele cu Risc Potențial Semnificativ la Inundații** (Areas of Potential Significant Flood Risk - APSFR) de la nivelul întregii țări (**în afara proiectului POCA analizat**). În cadrul proiectului se realizează pașii 2 și 3 (Hărțile și PMRI2, inclusiv Planurile de Măsuri).

Obiectivul Planurilor de Management al Riscului la Inundații din România este acela de a gestiona și reduce **riscul la inundații pentru** populație, economie, **mediu** și patrimoniul cultural. Toate acestea, concomitent cu **contribuția la conservarea sau îmbunătățirea calității și cantității apelor și a habitatelor naturale**. De-a lungul timpului, mediul înconjurător se modifică, riscurile la inundații cresc din cauza schimbărilor climatice, apar

⁴⁷ World Bank. 2018. "Romania Water Diagnostic Report: Moving toward EU Compliance, Inclusion, and Water Security."

noi date și metode de management al riscului la inundații, iar noi bugete devin disponibile pentru aplicarea măsurilor. Acestea sunt motivele pentru care, o dată la șase ani, sunt evaluate riscurile actuale la inundații și sunt definite noi măsuri relevante pentru gestionarea acestora. Măsurile individuale identificate sunt integrate în programe de management eficient al riscului la inundații, denumite pe scurt Programe de Măsuri (de prevenire, de protecție, pregătire, răspuns și refacere, naționale, locale, sau atât naționale cât și locale).

Obiectivele PMRI 2 sunt:

1. Evitarea/Controlul riscurilor asociate inundațiilor.
2. Reducerea impactului negativ al inundațiilor asupra populației.
3. Reducerea impactului negativ al inundațiilor asupra infrastructurii și activității economice.
4. Reducerea impactului negativ al inundațiilor asupra patrimoniului cultural.
- 5. Reducerea impactului negativ al inundațiilor asupra mediului și atingerea/menținerea obiectivelor de mediu în conformitate cu Directiva Cadru Apă (Apele inundabile pot transporta apă de canalizare brută, substanțe chimice toxice scurse, scurgeri/decersări de la siturile de deșeuri periculoase, ferme și fabrici. Acestea pot polua rezervele de apă potabilă).**
6. Consolidarea gradului de conștientizare și reziliență cu privire la riscurile la inundații, precum și consolidarea capacității de avertizare timpurie, alarmare și intervenție și răspuns în caz de urgență.
- 7. Creșterea gradului de adaptare la impacturile schimbărilor climatice la nivelul bazinului hidrografic și zonei costiere – schimbările climatice cresc riscul la inundații prin precipitații mai puternice, furtuni mai frecvente, creșterea nivelului mărilor. Prin implementarea măsurilor recomandate în cadrul proiectului crește gradul de adaptare la aceste consecințe ale schimbărilor climatice.**
8. Maximizarea eficienței în atingerea obiectivelor legate de riscurile la inundații, luând în considerare costurile și a finanțarea disponibilă.
9. Îmbunătățirea implicării tuturor părților interesate.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat principiul dezvoltării durabile și provocarea schimbărilor climatice (dacă este cazul)

3.1. Analiza de mediu preliminară (de nevoi)

Având în vedere specificul proiectului (cu focus asupra unor aspecte specifice de mediu – riscul la inundații/apă), acest aspect trebuie avut în vedere din două perspective:

1. Analiza de nevoi care a fundamentat proiectul în totalitatea acestuia,
2. Analiza de nevoi legată de aspectele de mediu acoperite de principiul orizontal dezvoltare durabilă, după cum sunt prezentate în metodologie și Anexa 1.

În ceea ce privește analiza de nevoi care a fundamentat proiectul în totalitatea lui, aceasta a fost comprehensivă, bazându-se de o manieră adecvată pe rezultatele ciclului 1 (a primului Plan de Management al Riscului la Inundații) dar și pe prevederile și cerințele de la nivel European (prin Directiva Apă). Astfel, activitățile planificate au luat în considerare aceste cerințe, iar ciclul anterior a adus valoare adăugată prin date colectate, actualizate pe parcurs, utilizate în pregătirea și implementarea proiectului. În plus această analiză de nevoi a identificat actori cu care colaborarea trebuie întărită pentru a se obține rezultatele așteptate în acest ciclu 2 (Romsilva pentru păduri, Ministerul Agriculturii pentru pajiști).

Aspectele de mediu din perspectiva principiului orizontal nu au constituit subiectul unei analize de nevoi, activitățile planificate, prezentate mai jos, fiind dezvoltate pe baza expertizei Ministerului de Mediu. După cum relevă analiza scurtă realizată în Anexa 1, o analiză de nevoi realizată și din această perspectivă poate ar fi evidențiat și alte activități care puteau fi realizate.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Din perspectiva dezvoltării durabile **ca principiu orizontal**, următoarele activități au fost planificate (activitățile proiectului sunt prezentate în secțiunile 1 și 2):

UNIUNEA EUROPEANĂ

- 1. Principiul "Poluatorul plătește"** va fi prezentat în cadrul **conferințelor de presă** unde se va proceda la alocarea unei secțiuni care va fi dedicată prezentării și promovării acestuia. Totodată în cadrul cursurilor de **formare profesională** se vor introduce în mod obligatoriu module de dezvoltare durabilă (inclusiv o secțiune cu privire la importanța protecției mediului și dezvoltării durabile, problemele de mediu și tema schimbărilor climatice). Secțiunea cu privire la importanța protecției mediului și dezvoltării durabile, problemele de mediu și tema schimbărilor climatice va fi prezentată **la fiecare eveniment de promovare**. De asemenea, în cadrul **paginii web dedicată** proiectului se va explica acest principiu. În cadrul proiectului se va avea în vedere **generarea unei cantități cât mai mici de deseuri, iar deseurile generate să cuprindă materiale reciclabile**.
- 2. Protecția bio-diversității:** Prin tematica abordată, proiectul contribuie direct la politica UE cu privire la protecția biodiversității. În plus, în cadrul proiectului se va urmări **constientizarea permanentă** a presiunilor asupra biodiversității care includ: distrugerea și fragmentarea habitatelor, poluarea aerului, a apei și a solului, eliberarea în atmosferă a unor cantități tot mai mari de gaze cu efect de seră în urma defrisărilor și a schimbării destinației pășunilor, precum și introducerea unor specii neindigene. **Un capitol din cadrul cursurilor de formare** va fi alocat exclusiv protecției biodiversității, prin prezentarea întregului set de elemente legislative cu privire la protecția biodiversității, astfel încât persoanele care participă la cursul de formare vor lua la cunoștință și vor implementa la locul de muncă acest set legislativ. Protecția biodiversității va fi subliniată în plus prin exemplificarea de bune practici în cadrul celor două conferințe de deschidere și de închidere a proiectului, precum și în cadrul altor evenimente organizate sub egida acestui proiect (workshop-uri, consultări publice etc.).
- 3. Utilizarea eficientă a resurselor:** Grupul țintă al proiectului activează în domeniul protecției apei, o resursă naturală importantă și strategică pentru țară. Pentru persoanele din grupul țintă respectarea acestui deziderat, utilizarea eficientă a resurselor naturale, este o prioritate a activității de zi cu zi, prioritate care va fi perfecționată de-a lungul desfășurării proiectului. Se are în vedere ca **toate materialele consumabile ce vor fi achiziționate în cadrul proiectului să provină din materiale reciclate**. Totodată, se va urmări ca **echipamentele achiziționate să aibă un consum de energie redus**. În plus, se va urmări să se genereze, în cadrul proiectului, o **cantitate de deseuri cât mai mică iar deseurile produse să cuprindă materiale care pot fi reciclate**. În cadrul **conferințelor de promovare, precum și în cadrul sesiunilor de formare** se va proceda la explicarea utilizării eficiente a resurselor. În cadrul cursurilor de formare profesională se vor introduce în mod obligatoriu module de dezvoltare durabilă, care vor include și prezentări privind utilizarea eficientă a resurselor. De asemenea în cadrul corespondenței electronice va fi introdus mesajul "**protejează mediul înconjurător - ești sigur că e nevoie să prinți acest email?**".
- 4. Schimbările climatice:** În urma implicării în proiect, se vor dobândi competențe și abilități care vor contribui la eficientizarea activităților desfășurate, vizând în mod indirect atenuarea și adaptarea la schimbările climatice. În cadrul **cursurilor de formare profesională** se vor introduce în mod obligatoriu module de dezvoltare durabilă, care vor include și prezentări privind atenuarea și adaptarea la schimbările climatice.
- 5. Reziliența la dezastre:** În cadrul **evenimentelor** organizate în cadrul proiectului (conferințe, consultări publice/ dezbateri, workshop-uri, etc.) se va explica și promova reziliența la dezastre. Totodată, în cadrul **cursurilor de formare profesională** se vor introduce în mod obligatoriu module de dezvoltare durabilă, care vor include și prezentări privind reziliența la dezastre.

În interviuri și document este de subliniat faptul că grupul țintă al proiectului activează în domeniul protecției unei surse foarte importante și strategice pentru țară și anume resursa de apă. Pentru persoanele din grupul țintă respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă sunt o prioritate a activității de zi cu zi, prioritate cultivată și în cadrul proiectului.

Activități realizate din perspectiva DD ca temă orizontală nu sunt, totuși, foarte numeroase (nu a reieșit clar din interviul realizat dacă a fost implementată vreuna din măsurile planificate și prezentate mai sus). Accentul cade pe implementarea activităților principale ale proiectului care sunt foarte complexe. Totuși, importanța protecției mediului este promovată la nivel național prin întâlniri realizate în scopul realizării PMRI2 în cadrul unui Grup de Consiliere Tehnică (GCT) la care participă un număr ridicat de actori importanți la nivel central⁴⁸.

⁴⁸ The TAG meets quarterly and is chaired by the Ministry of Environment, Waters and Forests and will include representatives at least from the following institutions: National Administration "Romanian Waters" (ANAR), ANAR Water Basin Administrations (ABAs), National Institute of Hydrology and Water Management (INHGA), Ministry of Agriculture and Rural Development (MARD), Ministry of Public Works, Development and Administration (MPWDA), Ministry of Internal Affairs

Activitățile de proiect realizate, prezentate mai sus, au efecte pozitive asupra mediului, prin intermediul măsurilor și proiectelor integrate ce vor fi propuse în PMRI2.

Evidențiem analiza de screening a măsurilor, în cadrul căreia acestea sunt analizate în profunzime, inclusiv luându-se în considerare rezultatele exercițiilor de modelare, din perspectiva efectului asupra mediului iar cele selectate și propuse prin PMRI2 au în vedere diminuarea acestora dar și atenuarea efectelor schimbărilor climatice (de exemplu măsuri precum digurile, deși sunt gri, și nu verzi, pot avea efecte directe pozitive din perspectiva atenuării efectelor schimbărilor climatice.

Tot bugetul proiectului este dedicat activităților care, în totalitatea lor și prin rezultatul final obținut, pot să aibă effect asupra mediului. Bugetul pentru teme orizontale nu este identificat separat.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând dezvoltarea durabilă și abordarea schimbărilor climatice

Activitățile realizate până în acest moment deja au efecte pozitive din perspectiva mediului. Pe lângă promovarea conceptului de protecție a mediului la nivel național prin GCT, există evidențe care indică nivelul de înțelegere crescut la nivel local, prin luarea în considerare și implementarea prevederilor/măsurilor necesare de prevenire/reducere a efectelor inundațiilor. Planificarea teritorială care are loc în acest moment ia în considerare măsurile analizate în etapa de screening, context în care, cu sprijin din partea Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale se realizează 4 studii pilot pentru planuri urbanistice. Totodată, există solicitări din ce în ce mai numeroase din afara proiectului, inclusiv de la părți private, de informații referitoare la ce zone sunt inundabile.

În măsura în care măsurile propuse prin PMRI2 sunt implementate, proiectul va avea efecte pozitive din perspectiva mediului, prin diminuarea sau stoparea poluărilor accidentale datorită inundațiilor, nu numai din perspectiva calității apelor, dar și a solului și aerului (în funcție de incidentele poluante ivite).

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Rezultatele obținute sunt determinate în mare parte de proiectul în implementare. O serie limitată de factori externi au fost identificați, precum faptul că activitățile angajaților ABA nu sunt acoperite din bugetul proiectului, ceea ce reduce motivarea unor colegi de a se implica/achita de sarcini. Datorită complexității proiectului există întârzieri în implementare iar unele activități au fost bugetate sub nevoia reală.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Monitorizarea proiectului se realizează prin rapoartele de progres transmise regulat Autorității de Management. Acestea sunt considerate adecvate, orice informație adițională solicitată ar fi considerată excesivă. Trebuie evidențiat, totuși, că indicatorii de program POCA pentru OS 1.1 nu reflectă în niciun fel tematica proiectelor (și nici nu este necesar din perspectiva logicii de intervenție a programului). Totuși, în condițiile în care nu există indicatori care să reflecte realizările programului din perspectiva temelor orizontale, inclusiv dezvoltarea durabilă, sistemul de monitorizare și raportare actual nu captează și nu transmite o serie de informații utile din această perspectivă. Raportul Anual de Implementare POCA (2020) nu conține, astfel, nicio informație, despre cum implementează acest program principiile orizontale (pagina 64).

4. Concluzii și bune practici identificate

Intervenția analizată reprezintă un exemplu de proiect care țintește în proporție de 100% anumite aspecte legate de dezvoltarea durabilă. În ciuda acestui fapt, din perspectiva logicii de intervenție acesta reprezintă un proiect care tratează această temă de o manieră orizontală, nu verticală. Aspectul principal în acest context îl reprezintă faptul că AM POCA nu captează și prin urmare nu poate raporta/informa în legătură cu efectele benefice pe care

---

(MAI), Ministry of Economy, Energy and Business Environment (MEEBE), Ministry of Transport, Infrastructure and Communications (MTIC), National Agency for Land Improvements (NALI), National Directorate of Forests (Romsilva), S.P.E.E.H. Hidroelectrica S.A., General Inspectorate for Emergency Situations (GIES), National Meteorological Administration (NMA), National Agency for Cadastre and Real Estate Advertising (NACREA), Association of Romanian Municipalities (AMR), Professional Association of Romanian Urbanists, Order of Romanian Architects, The University Politehnica of Bucharest, The Technical University of Civil Engineering of Bucharest (Faculty of Hydrotechnics, Faculty of Geodesy), Faculty of Land Improvements and Environmental Engineering, Ion Mincu University of Architecture and Urbanism, World Wide Fund for Nature (WWF) – Romania.

le are, la modul real din perspectiva dezvoltării durabile, deoarece indicatorii de program nu reflectă aspecte de mediu și nu există indicatori sau alte proceduri pentru comunicarea de la nivel de proiect la nivel de program aspecte relevante din această perspectivă. Facând un pas înainte, în acest context evaluarea de față este o bună practică în sine, deoarece scoate în evidență activități și rezultate pe care POCA le are, dar nu sunt documentate la nivel de program.

Proiectul analizat este în plină implementare, și doar o parte din realizările imediate așteptate sunt finalizate (exercițiul de screening al măsurilor prin analiză complexă pe baza metodologiei ACB și MCA, modelarea în vederea realizării hărților de risc și hazard, realizarea unei părți a acestora, consultarea pe marginea lor prin intermediul platformei GIS realizată, activități pentru identificarea planurilor de măsuri pentru zone cu potențial de risc la inundații și proiecte integrate). Până în acest moment din perspectiva dezvoltării durabile, cele mai notabile efecte sunt asigurarea că măsurile selectate nu au efecte negative asupra mediului, pregătirea realizării SEA pentru PMRI2, și promovarea pe scară largă, la nivel național prin GCT și la nivel local prin implicarea părților interesate a acestui principiu – există și indicii că acesta este înțeles și respectat mai bine, dar nu se poate atribui această evoluție doar proiectului analizat. Efectul din perspectiva protecției mediului, inclusiv a adaptării la schimbările climatice, se va manifesta în momentul în care PMRI2, deci măsurile și proiectele prevăzute de acesta va fi implementat. În acest moment, prin evitarea inundațiilor, sau conținerea adecvată a efectelor lor, se vor evita efectele lor negative asupra mediului prin poluările pe care le produc, și România va fi mai bine pregătită să facă față impactului schimbărilor climatice (manifestat prin inundații).

Pe de altă parte, dezvoltarea durabilă ca principiu orizontal este abordată formal în cadrul proiectului. Activitățile planificate pentru diferite dimensiuni a acestuia fac referire la promovarea acestora în cadrul evenimentelor, trainingurilor, și la acțiuni specifice de achiziționare de echipamente cu consum mic sau colectare și reciclare de deșeuri. Deși aceste activități sunt relevante, nu sunt fundamentate printr-o analiză de nevoi specifică și nici nu sunt realizate și raportate în practică (după cum este prezentat în Anexa 1 a studiului de caz).

Este important de reflectat la acest tip de proiect, care reprezintă un sistem similar cu o "Matrioșcă" cu trei niveluri: program, proiect, temă orizontală, proiectul fiind acțiune care țintea 100% tema orizontală, dar care este percepută ca temă secundară din prisma proiectului, dar, în același timp, tratează și "dezvoltarea durabilă" ca temă orizontală la nivel de proiect. Recomandările și clarificările CE pentru perioada 2021-2027 sunt relevante în acest context⁴⁹.

O bună practică identificată este Grupul pentru Consultare Tehnică, prezentat mai sus, care are efecte importante din perspectiva conștientizării pe scară largă a importanței protecției mediului, din perspectiva atenuării și identificării de măsuri adecvate pentru riscul la inundații.

Anexa 1 la studiul de caz

Aspecte vizate de evaluare	Proiectul contribuie la acesta: da, nu, indirect
Elemente transversale	
• Principiul <i>poluatorul plătește</i> ;	• Nu încă
• Achizițiile ecologice;	• Nu, deși este planificat
• Existența unui responsabil de mediu / dezvoltare durabilă în echipa de proiect sau în structura organizatorică a autorităților de gestiune și a beneficiarilor;	• Da, dar din perspectiva temei principale a proiectului și beneficiarului care este expert de mediu
• Formarea în domeniul dezvoltării durabile;	• Da, dar pe subiectul principal al proiectului, nu pe dezvoltare durabilă, așa cum este planificat.
• Existența unor coduri etice pentru gestiunea proiectelor și programelor și relația cu factorii interesați, coduri care să includă elemente ale principiului dezvoltării durabile;	• Nu
• Identificarea și implicarea factorilor interesați în ciclul de viață al proiectului pentru a reduce impactul de mediu al acestuia;	• Da
• Raportarea performanțelor de mediu/dezvoltare durabilă ale proiectului către public/factorii interesați	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
Eficiența utilizării resurselor	
• Calitatea apei utilizate	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului

⁴⁹ A se vedea [2021-2027 Technical seminars - Regional Policy - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eip/eip-portal/2021-2027-technical-seminars-regional-policy).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

• Tratarea apelor uzate	• Indirect
• Calitatea aerului	• Indirect
• Eficiența utilizării materiilor prime	• Nu, deși este planificat
• Utilizarea de produse din materii reciclate	• Nu, deși este planificat
• Reducerea materialelor folosite (evitarea produselor de unică folosință sau a produselor supra-ambalate, produse în vrac, cu dispozitive de reîncărcare, bufetul suedez și echipamentele cu un ciclu lung de viață)	• Nu
• Utilizarea terenurilor	• N/A
• Cantitatea de deșeuri produse	• Nu, deși este planificat
Biodiversitatea și conservarea pădurilor	
• Suprafețe despădurite/împădurite/afectate	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
• Fragmentarea habitatelor datorată transporturilor	• N/A
• Impactul asupra ecosistemelor marine	• Indirect
• Specii puse în pericol	• Indirect
• Arii naturale protejate	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
• Îmbunătățirea calității mediului	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
• Utilizarea de produse eco-certificate (ex.: FSC/PEFC pentru produse din lemn, MSC pentru alimente pescuite)	• Nu, deși este planificat
• Măsuri pro-active pentru cunoașterea regulilor de protecție a siturilor protejate (ex.: Natura 2000, zone umede protejate prin convenția Ramsar), dacă proiectul interacționează cu acestea	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
Protecția mediului	
• Abordări transversale:	•
○ analiza impactului de mediu pentru toate proiectele care ar putea afecta mediul	○ Da
○ economie circulară: cantitatea de materiale reutilizate, cantitatea de materiale reciclate	○ Nu
○ economie verde: energii regenerabile, gestiunea deșeurilor, gestiunea pădurilor, transport durabil	○ Indirect (gestiunea pădurilor)
• Abordări sectoriale:	•
○ Agricultură: suprafețe ocupate de agricultura ecologică, utilizarea practicilor de agri-mediu, cantități de fertilizatori (chimici utilizați), compostarea deșeurilor organice	○ N/A
○ Clădiri: izolarea termică a clădirilor, folosirea de materiale de construcții reciclate, etichetarea energetică a clădirilor	○ N/A
Reziliența la dezastre	
• pregătirea pentru reziliență: identificarea celor mai importante tipuri de șocuri: probleme cronice (schimbări climatice, creșterea nivelului mării) și șocuri acute (dezastre naturale, sanitare)	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
• identificarea, înțelegerea și folosirea de scenarii de risc curente și viitoare	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
• consolidarea capacității financiare – sprijin pentru aspectele de reziliență	• Indirect
• sporirea funcțiilor de protecție oferite de ecosistemele naturale	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
• consolidarea capacității sociale pentru reziliență (ex: a comunității locale, a stakeholderilor)	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
• creșterea rezilienței:	•
○ infrastructurii	○ Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
○ serviciilor hidrometeorologice	○ Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
○ agriculturii: îmbunătățirea irigațiilor, practici agricole inteligente, semințe reziliente	○ N/A
• sisteme de avertizare timpurie pentru situații de urgență	• Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

<ul style="list-style-type: none"> capacitatea echipei de proiect / actorilor interesați privind reziliența și managementul dezastrelor 	<ul style="list-style-type: none"> Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
Managementul și prevenirea riscurilor	
<ul style="list-style-type: none"> identificarea celor mai importante tipuri de riscuri: climatice, naturale (seisme, inundații), sanitare 	<ul style="list-style-type: none"> Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
<ul style="list-style-type: none"> existența unei strategii de management a riscurilor și de reziliență (roluri și responsabilități, riscuri identificate, tipuri de răspunsuri) 	<ul style="list-style-type: none"> Da, dar din perspectiva subiectului principal al proiectului
Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice	
<ul style="list-style-type: none"> Consumul de energie vs. consumul de energie din surse regenerabile 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> Intensitatea energetică (consumul de energie pe unitatea de produs) 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> Emisii de gaze cu efect de seră produse/reduce 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> CO2 absorbit (proiecte de împăduriri de ex.) 	<ul style="list-style-type: none"> Indirect
<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea bilanțurilor carbon pentru proiecte/evenimente 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> Procurarea echipamentelor eficiente energetic 	<ul style="list-style-type: none"> Nu, deși planificat
<ul style="list-style-type: none"> Ațiuni suport pentru adaptare: vegetalizare spații, autonomie alimentară, construcția de piste de biciclete 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> Transport: utilizarea transporturilor eco-friendly, consumul de biocombustibil utilizat, diminuarea nevoii de transport, utilizarea autovehiculelor electrice/hibride, consumul de energie din surse regenerabile în transporturi 	<ul style="list-style-type: none"> Nu
<ul style="list-style-type: none"> Clădiri: izolarea termică a clădirilor, etichetarea energetică a clădirilor 	<ul style="list-style-type: none"> Nu

Studiu de caz 30 aferent temei de evaluare C2

Proiect: Organizare eveniment de promovare a valorilor locale si a consumului de peste in orașul Hârșova

Program	Programul Operational pentru Pescuit si Afaceri Maritime		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU4 Creșterea ocupării forței de muncă și a coeziunii teritoriale/ III.2 si III.3 Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală		
Beneficiar	Primăria orașului Hârșova		
Titlu proiect	Organizare eveniment de promovare a valorilor locale si a consumului de peste in Orașul Hârșova		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	139833		
Data de început	15.02.2021	Data de finalizare	15.02.2022
Buget alocat	164.600,00 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Sud-Est/Constanța	Localitatea sau localitățile de implementare	Hârșova
Persoane intervievate	Manager de proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare Raport de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivului general al proiectului care reprezintă obiectul de analiză al studiului de caz este promovarea patrimoniului cultural și pescuitului la nivelul orașului Hârșova și a teritoriului FLAG-ului Dunărea Dobrogeană, de care aparține orașul. Pentru promovarea patrimoniului cultural, gastronomic și istoric, prin aceste proiect se urmărește organizarea unui eveniment de promovare a valorilor locale și a consumului de peste în orașul Hârșova. Proiectul se încadrează în direcțiile de implementare ale Strategiei de Dezvoltare a Zonei Pescărești Dunărea Dobrogeană, prin contribuția în mod direct la „dezvoltarea durabilă din punct de vedere socio-economic, de mediu și cultural al comunităților din zona de pescuit și acvacultură”. Proiectul are următoarele obiective specifice:

- promovarea bunăstării sociale și a patrimoniului cultural în zonele de pescuit și de acvacultura, inclusiv a pescuitului, a acvaculturii și a patrimoniului cultural maritim;
- consolidarea rolului comunităților pescărești în ceea ce privește dezvoltarea locală și guvernanta resurselor locale de pescuit și a activităților maritime.

Proiectul a implementat următoarele activități în cadrul proiectului:

- organizare program artistic;
- organizare concurs gastronomic cu premiera primilor 3 clasai și cu oferirea celor 2000 de porții de preparate din peste rezultate gratuit participanților la Eveniment;
- organizare concurs pescuit sportiv cu premiera primilor 3 clasai;
- organizare expoziție cu fotografii/desene/picturi/obiecte realizate din materialele locale.

Potrivit cererii de finanțare, grupul țintă va fi compus din următorii beneficiari direcți: comunitatea orașului Hârșova, cetățenii teritoriului FLAG Dunărea Dobrogeană, comunitatea pescărească. Cu privire la beneficiarii indirecti, sunt turiștii care vor participa și agenți comerciali din teritoriul FLAG.

2. Contextul proiectului

Orașul Hârșova, din județul Constanța, este localizat pe malul drept al fluviului Dunărea, la 10 Km de confluența Dunării cu brațul Borcea. Implementarea proiectului participă direct la implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală Integrate pentru Asociația FLAG Dunărea Dobrogeana prin integrarea Obiectivului Strategic 1: "Promovarea zonei pescărești, a patrimoniului cultural și conștientizarea comunității locale privind sectorul de pescuit și acvacultura", prin Măsura 3 „Promovarea bunăstării sociale și a patrimoniului cultural în zonele de pescuit, inclusiv promovarea pescuitului”.

Proiectul a fost elaborat pentru a contribui la valorificarea turistică a patrimoniului cultural local, promovarea gastronomiei specifice comunității pescărești, sprijinirea inițiativelor legate de turismul prietenos cu mediul și promovarea produselor autentice locale ca surse pentru o dezvoltare sustenabilă a comunității. Beneficiarul are în vedere organizarea de evenimente care au ca scop promovarea pescuitului, meșteșuguri, muzică, gastronomie, pentru a promova cultura locală și de a contribui la coeziunea comunității.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și dezvoltarea durabilă

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Având în vedere tipografia proiectului, organizarea unui eveniment cultural, Beneficiarul nu a realizat analize de gen, a factorilor care determină discriminare, a nivelului de accesibilitate și riscurilor de mediu în etapa de pregătire a proiectului. În interviul efectuat cu dna. Manager de proiect, a reieșit că Beneficiarul nu a considerat relevante asemenea analize pentru pregătirea proiectului, și nu crede că aceste analize ar fi consolidat fundația proiectului. De asemenea, dna. Manager de proiect a făcut referire la ghidul solicitantului, și a susținut că a implementat toate prevederile acestuia în pregătirea proiectului.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și promovarea dezvoltării durabile

Cu privire la aplicarea temelor orizontale din cadrul subtemei C2 dezvoltare durabilă și provocările determinate de schimbările climatice, Beneficiarul a implementat două măsuri pentru adresarea acestei subteme. Dna. Manager de proiect a menționat în cadrul interviului că în cadrul evenimentului organizat au fost montate pubele

de gunoi pentru colectarea selectivă a deșeurilor produse în urma organizării evenimentului. De asemenea, pentru distribuirea porțiilor din preparate de pește, Beneficiarul a utilizat materiale reciclabile.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Beneficiarul nu a dedicat nici o linie de buget pentru aplicarea principiilor subtemei C1, având în vedere că proiectul nu a inclus multe elemente dedicate acestei subteme. Cu privire la subtema C2, deși nu există o linie de buget special dedicată în cererea de finanțare, aspecte privind protecția mediului au fost integrate în alte activități bugetate, prin care s-au montat pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor și s-au achiziționat materialele reciclabile.

3.4. Bune practici

Din perspectiva promovării dezvoltării durabile, o bună practică poate reprezenta utilizarea pubelelor de gunoi pentru colectarea selectivă a deșeurilor și utilizarea materialelor reciclabile. Prin implementarea acestor măsuri în cadrul evenimentelor finanțate prin fonduri ESI, se poate îmbunătăți rata de reciclare a deșeurilor în România, care deși are o rată peste cea a Uniunii Europene, încă există loc de creștere.

4. Concluzii

În concluzie, proiectul analizat de studiul de caz a contribuit la aplicarea temelor orizontale într-o măsură foarte limitată. Beneficiarul nu a avut în vedere realizarea de analize de gen, a factorilor care determină discriminare, a nivelului de accesibilitate și riscurilor de mediu în etapa de pregătire a proiectului, astfel, neplanificând activități prin care să aplice temele orizontale în această etapă.

Măsurile care contribuie la promovarea dezvoltării durabile, măsurile implementate pentru protecția mediului au fost integrate în alte activități bugetate, prin care s-au montat pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor și s-au achiziționat materialele reciclabile.

Studiu de caz 31 aferent temei de evaluare C2.

Proiect: Modernizare ferma piscicola Adrian, Livada proprietatea SC PISCICOLA SA - Etapa III

Program	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU2 Stimularea acvaculturii sustenabile din punct de vedere al mediului, eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazată pe cunoaștere - II.2 Articolul 48 alineatul (1) literele (a)-(d) și (f)-(h) Investiții productive în acvacultură		
Beneficiar	SC PISCICOLA SA		
Titlu proiect	Modernizare ferma piscicola Adrian, Livada proprietatea SC PISCICOLA SA - Etapa III		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	135453		
Data de început	08.10.2020	Data de finalizare	08/10/2022
Buget alocat	20,735,187.71 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Satu-Mare, Regiunea Nord-Vest	Localitatea sau localitățile de implementare	Livada
Persoane intervievate	Manager de proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare Raport de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului analizat de studiul de caz de față este reprezentat de sporirea competitivității și îmbunătățirea viabilității economice a societății PISCICOLA S.A. prin realizarea de investiții în acvacultura în scopul creșterii producției de pește crap și extinderii pieței de desfacere, precum și pătrunderea pe noi piețe. Beneficiarul proiectului este Piscicola SA, o fermă piscicolă cu o suprafață de peste 300 de hectare și zece specii diferite de pește. Potrivit cererii de finanțare, **obiectivele specifice** ale proiectului societății PISCICOLA S.A. sunt următoarele:

- Realizare lucrări de amenajare și achiziționarea de echipamente și dotări specifice creării unei noi capacități de producție;
- Creșterea producției de pește cu 46%, respectiv cu 107 tone în 5 ani de la implementarea proiectului;
- Creșterea performanțelor financiare ale întreprinderii, respectiv creșterea cifrei de afaceri cu 25% și a profitului cu 185% în 5 ani de la implementarea proiectului

De asemenea, **rezultatele așteptate** ale proiectului sunt următoarele:

- Creșterea capacității de producție și implicit a producției obținute cu 88,8 tone ca urmare a realizării proiectului;
- Înființare unitate de cazare în incinta fermei (10 camere) și restaurant cu specific pescăresc (60 locuri)
- Înființare unitate de producție furaje pentru asigurarea necesarului de consum în cadrul fermei
- Eficientizarea activității și îmbunătățirea performanțelor financiare ale companiei

Grupul țintă al proiectului este compus din societatea PISCICOLA S.A., angajații societății și personalul din managementul societății, ca beneficiari direcți. Cu privire la beneficiarii indirecti, proiectul vizează clienții societății, furnizorii de echipamente și materii prime specifice, autoritățile locale prin contribuția societății la sistemul de impozite și taxele locale și populația localității, prin diminuarea ratei șomajului ca urmare a locurilor de muncă nou create.

2. Contextul proiectului

Beneficiarul a justificat realizarea proiectului prin necesitatea de a efectua lucrări de modernizare asupra infrastructurii de creștere a peștelui, în special crap, pentru utilizarea acesteia la parametrii optimi din punct de vedere a producției. Societatea este localizată aproape de natură și deține o infrastructură semnificativă pentru creșterea peștelui. Realizarea investiției se justifică și prin prisma nevoilor la nivelul județului Satu Mare, unde a fost identificată o dezvoltare insuficientă a capacităților de creștere a peștelui.

De asemenea, proiectul contribuie și la implementarea Strategiei Naționale a Sectorului Pescăresc 2014-2020, prin îmbunătățirea securității alimentare și sănătății publice în România, prin creșterea producției de pește și produse din pește din producția internă, creșterea calității acestora, în condiții de respectare a regulilor de durabilitate a sectorului.

Privind investițiile care se realizează prin proiectul respectiv, se vizează următoarele:

- decolmatarea bazinului C4 (aproximativ 58 ha);
- realizarea a 8 bazine betonate pentru parcare (suprafața bazin: 772 mp, suprafața totală: 6175 mp, volum total: 9263 mc);
- înființare unitate furajare pentru asigurarea necesarului de consum;
- înființare unitate de cazare D+P+E (pensiune), compusa din 10 camere pentru turiști și 4 camere pentru personalul angajat al pensiunii, inclusiv restaurant cu specific pescăresc (60 locuri);
- spații de cazare pentru personalul angajat (4 camere).

3. Modalitatea în care proiectul a abordat egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea și dezvoltarea durabilă

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare, analiza nivelului de accesibilitate și analiza riscurilor de mediu

Cu privire la subtema *C2 dezvoltare durabilă și provocările determinate de schimbările climatice*, proiectul a luat în calcul o analiză a riscurilor de mediu, Beneficiarul fiind obligat să respecte legislația în vigoare cu privire la protecția mediului. Astfel, încă de la începutul proiectului, Beneficiarul a luat în calcul rezultatele analizei riscurilor de mediu, din cauza normelor în vigoare privind protecția mediului în sectorul pescăresc. Însă, potrivit dl. Manager de proiect, normele în vigoare ce privesc protecția mediului au adăugat costuri adiționale (în special din cauza costurilor privind hrana peștilor) ceea ce a dus la o producție mai scăzută a societății. Respectarea normelor privind protecția mediului duce și la prețuri mai mari pentru bunurile produse, ceea ce afectează competitivitatea societăților pescărești din România, deoarece bunurile pescărești aduse din import au prețuri mai mici. Potrivit dl. Manager de proiect, aceste pierderi cauzate de normele în vigoare privind protecția mediului nu reprezintă o excepție cauzată de proiect, ci reprezintă o problemă continuă a sectorului pescăresc, din cauza lipsei de subvenții acordate de către statul român pentru a acoperi aceste pierderi.

Beneficiarul a analizat în prealabil eventualele riscuri asupra mediului cauzate de către realizarea proiectului, inițial prin consultări cu inginerul piscicol angajat la societate, prin consultări cu alți ingineri piscicoli și prin vizite la ferme piscicole din Ungaria, Cehia și Croația, pentru învăța bune practici privind protecția mediului în piscicultură. De asemenea, beneficiarul a realizat consultări cu un biolog specializat în studiul păsărilor. Beneficiarul a realizat și două studii de biodiversitate, ale căror elaborare a durat în jur de 1-2 ani, din care a rezultat reajustarea proiectului pentru a respecta normele în vigoare privind protecția mediului. Deși constrâns de legislație, dl. Manager de proiect a susținut în cadrul interviului că în respectarea normelor în vigoare privind protecția mediului, a existat un deziderat de a asigura respectarea normelor cât mai bine posibil, importanța respectării mediului înconjurător fiind considerată importantă.

3.2. Elemente incluse dedicate asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și promovarea dezvoltării durabile

Cu privire la promovarea dezvoltării durabile, elemente noi dedicate promovării dezvoltării durabile nu au fost incluse pe parcursul implementării proiectului. Activitățile privind producția prevăzute inițial, în etapa de pregătire a proiectului, prin care se asigură protecția mediului, au fost implementate. Exemple de măsuri prevăzute în stadiul de pregătire a proiectelor pentru diminuarea riscurilor de mediu sunt: utilizarea furajului extrudat pentru reducerea apei uzate și utilizarea mai eficientă a tractoarelor pentru furajare (prin reducerea numărului de ieșiri), pentru reducerea zgomotului. De asemenea, Beneficiarul are în vedere utilizarea studiilor și

cunoștințelor biologului cu care a cooperat pentru a obține informații privind comportamentul păsărilor, pentru a îmbunătăți abordarea curentă privind protecția mediului.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Cu privire la subtema *C2 dezvoltare durabilă și provocările determinate de schimbările climatice*, deși nu există o linie de buget special dedicată în cererea de finanțare, aspecte privind protecția mediului au fost integrate în restul activităților bugetate, care au fost ajustate în stadiul pregătitor al proiectului pentru a respecta normele în vigoare privind protecția mediului, conform constatărilor celor două studii. Așa cum a fost menționat mai sus, Beneficiarul a comandat două studii de biodiversitate, din care a rezultat ajustarea activităților proiectului pentru asigurarea protecției mediului și biodiversității.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități și promovarea dezvoltării durabile

Din perspectiva aplicării temelor orizontale, proiectul contribuie cel mai mult prin rezultatele sale la subtema *C2 dezvoltare durabilă și provocările determinate de schimbările climatice*, ceea ce nu este surprinzător, ținând cont și de faptul că această temă este cea mai relevantă pentru activitățile proiectelor.

Potrivit dl. Manager de proiect, proiectul a contribuit cu următoarele rezultate la subtema C2:

- Reducerea poluării fonice, datorită numărului limitat de deplasări cu tractorul în fermă;
- Apa reziduală este mai curată, datorită metodelor și tehnologiei utilizate;
- Promovarea activității de studiere a păsărilor, în parteneriat cu alte firme din sectorul pescăresc și mediul academic.

3.5. Bune practici

O bună practică a fost identificată în cadrul acestui studiu de caz, în privința integrării subtemei *C2 dezvoltare durabilă și provocările determinate de schimbările climatice* în etapa pregătitoare a proiectului. Beneficiarul a realizat consultări cu mai mulți actori, experți în domeniul ingineriei piscicole și firme competitori din străinătate din sectorul piscicol (prin vizitele de studiu), pentru a se asigura că principiile protecției mediului sunt integrate în activitățile proiectului. Activitatea de consultare care s-a evidențiat cel mai mult a fost realizarea de vizite de studiu la alte ferme piscicole, pentru a învăța noi abordări în protecția mediului.

4. Concluzii

În concluzie, proiectul a aplicat principiile subtemei *C2 dezvoltare durabilă și provocările determinate de schimbările climatice*, dar nu și principiile subtemei *C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate*. Temele orizontale privind dezvoltarea durabilă sunt mult mai relevante pentru activitățile proiectului, ținând cont că se realizează investiții în sectorul piscicultura, care poate dăuna mediului înconjurător dacă anumite măsuri nu sunt implementate. Deși Beneficiarul a fost obligat prin normele legislative în vigoare privind protecția mediului în sectorul piscicol, acesta a depus eforturi semnificative pentru a respecta aceste norme și pentru a implementa activități care nu poluează.

Pe lângă realizarea a două studii de biodiversitate, Beneficiarul s-a consultat cu ingineri piscicoli și alte firme din domeniu pentru a implementa măsuri care protejează mediul cât mai bine. Cu excepția măsurilor stabilite în stadiul pregătitor al proiectului, nu au fost implementate și alte măsuri pe parcurs. Beneficiarul este dispus să participe la realizarea de studii privind comportamentul păsărilor, pentru a obține informații privind ce alte măsuri ar putea fi implementate pentru a îmbunătăți protecția acestora. Din perspectiva rezultatelor, Beneficiarul a reușit prin proiect să reducă poluarea fonică și să îmbunătățească utilizarea mai eficientă a apei.

Studiu de caz 32 aferent temei de evaluare C2

Proiect: Înfiiințarea unui centru de consiliere pentru fermele de acvacultură la SCDAEA Iași

Program	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU2 Stimularea acvaculturii sustenabile din punct de vedere al mediului, eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazată pe cunoaștere, OS2 Sprijinirea consolidării dezvoltării tehnologice, a

	inovării și a transferului de cunoștințe, Măsura II. 5 litera a – Crearea de servicii de gestionare, de înlocuire și de consiliere pentru fermele de acvacultură.		
Beneficiar	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași		
Titlu proiect	Înființarea unui centru de consiliere pentru fermele de acvacultură la SCDAEA Iași		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	135453		
Data de început	04.10.2019	Data de finalizare	04.06.2020
Buget alocat	553.876,16 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Nord-Est	Localitatea sau localitățile de implementare	Iași
Persoane intervievate	Dr. Ing. Manager de proiect		
Bibliografie	Website proiect Prezentare Power Point a proiectului		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului *Înființarea unui centru de consiliere pentru fermele de acvacultură la Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Acvacultură și Ecologie Acvatică (SCDAEA) Iași* este transferul de cunoștințe către fermele de acvacultură și promovarea acestui sector către beneficiari, prin înființarea unui centru de consiliere în regiunea de Nord-Est pentru fermele de acvacultură la Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Acvacultură și Ecologie Acvatică, Iași.

Proiectul are următoarele **obiective specifice**:

- Dezvoltarea potențialului tehnic și de infrastructură prin dotarea unui centru de consiliere în regiunea de Nord-Est pentru fermele de acvacultură, în cadrul Stațiunii de Cercetare Dezvoltare pentru Acvacultură și Ecologie Acvatică, Iași, pe o durată de 6 luni.
- Creșterea capacității de cercetare pentru studii integrate privind evaluarea principalelor tipuri de furaje și rețete furajere folosite, impactul acestora asupra calității apei și elaborarea de recomandări privind îmbunătățirea furajării materialului piscicol din fermele de acvacultură din Nord-Estul țării.
- Gestionarea cu eficiență și eficacitate a resurselor umane, financiare, logistice, informarea și publicitatea, achizițiile publice, monitorizarea activităților și raportarea rezultatelor proiectului pe o durată de 6 luni.

Grupul țintă al proiectului este compus din fermierii din acvacultură și asociațiile de fermieri, în special cei din zona de Nord-Est (Iași, Vaslui, Botoșani, Suceava, Bacău și Neamț).

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat de Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași prin Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Acvacultură și Ecologie Acvatică (SCDAEA) Iași, o entitate înființată în 1961 și care a fost preluată de către universitate în 2003. SCDAEA are o bază materială a stațiunii cuprinde:

- 8 bazine exterioare (5,9 ha);
- Sediul administrativ în care sunt birourile și laboratoarele de cercetare;
- Hală pentru reproducerea artificială a peștilor și creșterea în prima fază de dezvoltare cu o suprafață de 2800 m²;
- micro FNC pentru producerea furajelor extrudate, granulate;
- anexe și spații gospodărești.

Stațiunea îndeplinește două categorii de activități, de producție și cercetare. Cu privire la producție SCDAEA se ocupă cu producția de pui pre-dezvoltați și puieți de crap și unele specii răpitoare (somn, șalău, știucă). Cu privire la activități de cercetare, pe lângă proiectul "Înființarea unui centru de consiliere pentru fermele de acvacultură la SCDAEA Iași", stațiunea a mai implementat proiectul "Resources pilot centre for cross-border preservation of the aquatic biodiversity of Prut River" și elaborează lucrări științifice.

Potrivit prezentării PowerPoint a proiectului, acesta a fost elaborat în contextul necesității de a consilia fermierii din acvacultură din Regiunea de Nord-Est a României, pentru promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat de protecție a mediului, a sănătății și bunăstării animalelor cât și a în ceea ce privește sănătatea și siguranța publică. Astfel, centrul de consiliere care va fi înființat, fermierii din acvacultură din Regiunea de Nord-Est vor beneficia de sprijinul necesar pentru a face față provocărilor pe care acest sector le întâmpină în prezent.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea și dezvoltarea durabilă

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare, analiza nivelului de accesibilitate și analiza riscurilor de mediu

Proiectul nu a aplicat o analiză privind riscurilor de mediu în stadiul de pregătire al proiectului. Dl. Barbacariu a menționat că acest proiect este unul de dotare, astfel, au fost analizate riscurile privind evoluția prețurilor echipamentelor care urmau să fie achiziționate. Utilizând amplasamentul stațiunii și universității, mai exact clădirea administrativă, prin proiect s-au achiziționat laptop-uri, imprimante, mobilier, s-a stabilit un laborator de analiză a apei și furajelor și s-a achiziționat o mașină și o remarcă pentru deplasări cu scopul consilierii fermierilor. Având în vedere că prin proiect s-a avut în vedere doar activități de dotare, beneficiarul a considerat că nu este nevoie de o analiză a riscurilor de mediu.

3.2. Elemente incluse dedicate asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și promovarea dezvoltării durabile

Beneficiarul nu a inclus elemente incluse dedicate promovării dezvoltării durabile. La întrebarea dacă au fost stabilite criterii privind eficiența energetică a echipamentelor achiziționate, dl. Barbacariu a menționat că prin proiect se dorea achiziționarea de echipamente de calitate foarte ridicată, care în general au un consum eficient de energie. Toate achizițiile, laptop-uri, imprimante și echipamentele din laboratorul înființat, sunt de ultimă generație, având astfel un consum redus de energie. Cu privire la mașina achiziționată, ghidul solicitanților a impus condiții privind eficiența energetică a mașinilor care ar urma să fie achiziționate, precum să fie dotată cu motor bazat pe benzină și să îndeplinească criteriile normei Euro 6.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Beneficiarul nu a asigurat o linie de buget pentru aplicarea principiilor orizontale, deoarece, ținând cont de activitățile proiectului, nu au considerat includerea de elemente care să contribuie la promovarea dezvoltării durabile.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități și promovarea dezvoltării durabile

Deși beneficiarul nu a implementat elemente care să contribuie la promovarea dezvoltării durabile, rezultatele proiectului contribuie la principiile acestei subteme, prin serviciile de consiliere pe care le oferă. Centrul de consiliere care a fost înființat oferă următoarelor servicii pentru fermieri, cu scopul creșterii cunoștințelor acestora:

- Consiliere privind tehnologiile de creștere
- Consiliere privind calitatea apei și a furajelor
- Consiliere științifică
- Consiliere ecologică

Prin oferirea acestor servicii, stațiunea contribuie la îmbunătățirea calității apei din cadrul fermelor de acvacultură. Multe ferme din regiunea nu beneficiază de astfel de echipamente sau tehnologiile pe care le utilizează sunt învechite. Pentru a analiza calității apei, fermele beneficiază de serviciile centrului de consiliere înființat de către SCDAEA, pentru a obține rezultate privind calitatea apei din cadrul acestora și de optimizări de rețete pentru îmbunătățirea acestora și furajelor. De asemenea, prin centrul de consiliere înființat, fermele de acvacultură beneficiază de consiliere pentru a înțelege mai bine criteriile și normele privind protecția mediului.

3.5. Bune practici

Nu au fost identificate bune practici în privința aplicării temelor orizontale în cadrul acestuia proiect, având în vedere lipsa aplicării de măsuri. Această lipsă este cauzată de tipul de proiect, prin care se achiziționează echipamente hardware și software, și din cauza tipului de Beneficiar, care reprezintă o structură subordonată Ministerului de Interne.

4. Concluzii

În concluzie, studiul de caz nu a identificat măsuri pro-active, prin care subtema orizontală C2 promovarea dezvoltării durabile a fost aplicată. Un element din implementarea proiectului care contribuie la promovarea dezvoltării durabile a fost achiziționarea de echipamente de o calitate înaltă, care au un consum energetic eficient. Însă, proiectul contribuie cel mai mult la promovarea dezvoltării durabile prin rezultatele sale. Prin consilierea privind tehnologiile de creștere, consilierea privind calitatea apei și a furajelor, consiliere științifică și consiliere ecologică, proiectul contribuie la creșterea calității apei și furajelor din cadrul fermelor de acvacultură și la o mai bună conștientizare privind cerințele și normelor în vigoare pentru protecția mediului.

Studiu de caz 33 aferent temei de evaluare C2

Proiect: Dezvoltarea serviciilor socio-educative la nivelul Comunei Ciugud prin construirea unei grădinițe cu program prelungit

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Măsura 7.2		
Beneficiar	Comuna Ciugud		
Titlu proiect	Dezvoltarea serviciilor socio-educative la nivelul Comunei Ciugud prin construirea unei grădinițe cu program prelungit		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	C0720EN00021570100432/10.11.2016		
Data de început	13.10.2016	Data de finalizare	31.12.2021 (inițial)
Buget alocat	4.450.709,84 lei din care eligibil 2.244.650,46 lei		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Centru, județul Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Ciugud
Persoane intervievate	Primar comuna Ciugud Responsabil proiecte cu finanțare externă		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Proiectul presupune construirea unei grădinițe cu program prelungit in zona industrială din comuna Ciugud.

Grădinița se adresează copiilor cu vârstă preșcolară din comuna Ciugud și copiilor ai căror părinți activează în zona industrială aflată în proximitatea acesteia. Va funcționa cu program prelungit, pentru acordarea la programul de lucru al părinților. Spațiul a fost structurat în 4 secțiuni (trei la parter și una la etaj): prima cu filtru, cabinetul medical, izolatorul și alte anexe specific accesului, a doua cu sală multifuncțională și bucătăria ca funcțiuni principale, a treia cu sălile pentru grupele de joc și dormitoarele copiilor și cea de-a patra pentru conducere și personal – la etaj. Acestea sunt organizate în jurul a două curți interioare: una cu vegetație, deschisă pe latura dinspre nord, cealaltă – un atrium, cu pardoseală de tartan, funcționează ca o camera de joacă în aer liber.

2. Contextul proiectului

Necesitatea construcției unei grădinițe cu program prelungit în comuna Ciugud vine din nevoia de a crea pentru copiii preșcolari un mediu propice desfășurării activității didactice. În acest moment grădinița din Comuna Ciugud funcționează într-o clădire aflată în stare mediocră funcțional și structural, și care nu oferă un mediu plăcut pentru copii, cadre didactice și părinți. Astfel construirea unei grădinițe cu program prelungit în comuna Ciugud reprezintă principala necesitate a autorității locale din sfera serviciilor didactice și școlare.

Mai mult, grădinița completează investiții realizate în comună pentru atragerea de investiții, a forței de muncă și a tinerilor, prin construirea zonei industriale care este în prezent centrul activității economice din comună.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat dezvoltarea durabilă

Nu s-a realizat analiză de mediu, dar investiția respectă toate standardele legale de protecție a mediului, ceea ce se reflectă în avizele primite. În plus, grădinița este prevăzută cu:

- Panouri solare
- Sistem de ventilație
- Curte interioară și spații special amenajate pentru activități cu copiii în aer liber.

4. Concluzii

Proiectul respectă toate standardele de mediu și include panouri solare care contribuie la creșterea eficienței energetice a clădirii

În plus, poziționarea grădiniței în zona industrială și accesibilitatea sa atât pentru copiii din Ciugud, cât și pentru copiii ai căror părinți lucrează în zona industrială Ciugud dar vin din alte localități, ar putea contribui la economii în transportul individual, pentru că drumurile speciale pentru a duce și a lua copiii de la grădiniță, la depărtare față de locul de muncă al părinților, pot fi evitate.

Studiu de caz 34 aferent temei de evaluare C2

Proiect: Plăți pentru angajamentele în materie de silvomediu și climă

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Submăsura 15.1 "Plăți pentru angajamentele în materie de silvomediu și climă"		
Beneficiar	ROMFOR SUSTAINABLE FORESTRY S.R.L.		
Titlu proiect	Plăți pentru angajamentele în materie de silvomediu și climă		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	n/a		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Centru. Județele Brașov și Covasna	Localitatea sau localitățile de implementare	n/a
Persoane intervievate	Reprezentant ROMFOR SUSTAINABLE FORESTRY S.R.L. Consultant Inspector, Garda Forestieră Brașov		
Bibliografie	Cerere de finanțare		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Submăsura 15.1 este deosebit de relevantă din punct de vedere ecologic, pentru asigurarea zonelor de liniște pentru fauna din pădure și exploatarea responsabilă a fondului forestier național.

Măsura include două pachete: submăsura 15.1 lansată în 2017 poate fi considerată destul de neatractivă pentru proprietarii de păduri din cauza valorii mici a sprijinului acordat pe ha/an (25 euro/ha/an) în cadrul Pachetului I care prevede asigurarea zonelor de liniște pentru suprafețe de cel puțin 20% din totalul suprafeței eligibile, zonă compactă în cadrul unei unități peisagistice (U.P.) și de minim 20ha. Mai mult decât atât, valoarea sprijinului scade la 75%, 50% și respectiv 35% din valoarea de 25 euro/ha/an pentru terenuri de peste 500 ha, 1.000 ha și respectiv 5.000 ha. În opinia solicitantului, valoarea prevăzută pentru prima sesiune de depuneri a cererilor de sprijin era departe de a asigura pierderile de venit generate de restricțiile de exploatare.

În ceea ce privește accesarea Pachetului II al submăsurii, disponibil doar pentru beneficiarii Pachetului I, în cadrul căruia finanțarea disponibilă era mult mai atractivă, de 103 euro/ha pentru utilizarea atelajelor la colectarea lemnului din rărituri, problema nu este una de relevanță sau atractivitate a măsurii, ci de fezabilitate. Lipsa forței de muncă și a atelajelor necesare de utilizat, ca și infrastructura precară (lipsa drumurilor forestiere la care să aibă acces cea mai mare parte a terenurilor din fondul forestier) generează mari dificultăți la accesarea fondurilor din Pachetul II.

În anul 2019 măsura a fost relansată cu o alocare financiară mai mare/ha: s-a realizat creșterea valorii plății compensatorii de la 25 euro/ha/an la 38 euro/ha/an, ceea ce a condus la o mai mare atractivitate a măsurii. Toți factorii intervievați au subliniat acest aspect.

2. Contextul proiectului

Beneficiarul a apreciat că în raport cu finanțarea disponibilă în 2017, dacă în lipsa forței de muncă și a utilajelor (atelajelor) se realizează rărituri cu echipamente moderne, finanțarea accesibilă doar în cadrul Pachetului I nu acoperă pierderile de venit deoarece calculul pentru valoarea sprijinului compensatoriu nu a luat în calcul sau nu a acordat o valoare corespunzătoare pentru:

- pierderile generate de condiția de menținere a unui volum de lemn nerecoltat în arboretele prevăzute cu tăieri de regenerare,

- pierderile rezultate din neexploatarea pentru o perioadă mai lungă de timp a masei lemnoase care nu mai poate fi recuperată ulterior (dată fiind uscarea și putrezirea lemnului);
- costurile tranzacționale necesare acoperirii costurilor cu elaborarea dosarului tehnic și gestionării anuale pe parcursul duratei de implementare a angajamentului (5 ani) a informațiilor/documentelor necesare implementării submăsurii;
- costurile de exploatare pentru toată masa lemnoasă permisă într-un singur an din cei 5 ani ai angajamentului, care sunt mai mari decât costurile de exploatare pentru același volum de masă lemnoasă împărțite pe 5 ani, dat fiind că este necesar un efort suplimentar de mobilizare de utilaje și forță de muncă mult mai mare. Această diferență de costuri nu au fost luate în considerare și nu au fost compensate de valoarea sprijinului;
- după încheierea angajamentului, beneficiarii rămân cu restricții considerabile privind exploatarea, neacoperite printr-o compensație.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat dezvoltarea durabilă

Submăsura 15.1 are potențial direct de protejare a biodiversității, fiind planificată în acest sens, iar proprietarii de păduri înțeleg acest aspect, dar caută să compenseze eventuale pierderi. Pe de altă parte, măsura are un potențial indirect de protejare a pădurii în ceea ce privește defrișările excesive, dar în acest sens controlul este un element care trebuie intensificat.

4. Concluzii

În cazul măsurilor PNDR în cadrul cărora se realizează plăți compensatorii, elementul cheie al succesului măsurilor de protecție a mediului este asigurarea unei finanțări care să fie cu adevărat atractivă, să compenseze pierderile reale înregistrate de beneficiari, dar și să compenseze câștigurile așteptate de aceștia, chiar și în cazul în care aceste câștiguri nu sunt sigure. Capacitatea măsurilor de mediu și climă bazate pe plăți compensatorii de a asigura protecția biodiversității și a mediului este direct legată, conform interviurilor realizate, nu de valoarea obiectivă a pierderilor compensate, ci de valoarea estimată de beneficiari, subiectiv, a acestora

Studiu de caz 35 aferent temei de evaluare C2

Proiect: CREARE ȘI DOTARE PLATFORMĂ CAMPARE ȘI ACTIVITĂȚI DE AGREMENT - LACUL IACOBDEAL. Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală MUNȚII MĂCINULUI - DUNĂREA VECHE

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Sub-măsura 19.2 "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală"		
Beneficiar	SC ANE & MARCUS SRL		
Titlu proiect	CREARE ȘI DOTARE PLATFORMĂ CAMPARE ȘI ACTIVITĂȚI DE AGREMENT - LACUL IACOBDEAL. Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală MUNȚII MĂCINULUI - DUNĂREA VECHE		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	n/a		
Data de început	13.02.2018	Data de finalizare	17.06.2021
Buget alocat	186.340 LEI/40.000 EURO		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Sud Est, Județul Tulcea	Localitatea sau localitățile de implementare	Lac Iacobdeal, Comuna Turcoia
Persoane intervievate	Manager GAL Beneficiar de finanțare		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de proiect		

Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat
--	---

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Proiectul "Creare și dotare platformă campare și activități de agrement - Lacul Iacobdeal" propune crearea unei infrastructuri turistice pe o suprafață de 0,3 ha. Serviciile oferite în urma implementării proiectului sunt: servicii de campare, servicii de agrement: plajă, picnic. Lacul Iacobdeal face parte din traseul turistic: Valea Teilor - Dealul Consul - Dealul Chervant - Priopcea - Lacul Iacobdeal - Cetatea Troesmis, traseu vizitat anual de aproximativ 14.000 de turisti, conform informațiilor furnizate de Parcul Național Munții Măcinului.

Obiectivul general al proiectului este diversificarea activităților economice rurale și crearea de locuri de muncă prin activități de turism, dezvoltarea infrastructurii și serviciilor în vederea îmbunătățirii calității vieții în zonele rurale.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt: creare platformă de campare și activități de agrement cu acces la utilități, dotare platformă campare și activități de agrement, dezvoltarea resursei umane, promovarea serviciilor.

Rezultatele proiectului au fost:

- 1 Platformă campare și activități de agrement cu acces la utilități realizată, ce cuprinde 3 zone: zonă campare, zonă picnic, zonă plajă;
- 1 Platformă campare și activități de agrement dotată cu: 1 spațiu administrativ construcție zidărie tip BCA, 1 sistem supraveghere video, 5 foioșoare, 10 grătare construite pe suport de granit, 20 sezlonguri;
- A fost creat 1 nou loc de muncă cu normă întreagă și pe perioadă nedeterminată;
- A fost realizat 1 site de promovare, 1 pagină de facebook și au fost tipărite 100 de pliante de promovare;
- Au fost prestate servicii în procent de minim 31% din valoarea primei tranșe de plată, respectiv în valoare de 43.758 lei

2. Contextul proiectului

Proiectul se încadrează în Măsura M6/6A a GAL MUNȚII MĂCINULUI – DUNĂREA VECHIE. Prin obiectivele vizate, măsura M6/6A își propune să contribuie la dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului prin sprijinirea micilor întreprinzători locali și încurajarea investițiilor în activități non-agricole (producție, servicii - cu excepția serviciilor turistice, ce vor fi finanțate distinct, prin Măsura 5/6A, activități meșteșugărești etc).

Având în vedere specificul economiei locale a teritoriului Munții Macinului - Dunărea Veche, dat de preponderența activităților agricole, sprijinirea demarării activităților neagricole reprezintă o direcție strategică a teritoriului nostru. Salariile mici, nivelul scăzut de educație și oportunitățile reduse de angajare au condus pe de o parte, la migrarea masivă a locuitorilor către zonele urbane limitrofe și străinatate, iar pe de altă parte, în cazul populației rămase în teritoriu, la risc crescut de sărăcie, fapt evidențiat în analiza diagnostic și analiza SWOT. În localitățile din teritoriu, numărul de firme înregistrate este redus, principalul sector non-agricol în care activează fiind comerțul (cu amanunțul în magazine nespecializate sau magazine mici specializate cu vânzare de diverse produse alimentare sau nealimentare). Astfel, deși comerțul cu amanunțul înseamnă o mare parte din activitatea economică non-agricolă a teritoriului, produsele comercializate nu provin din teritoriul GAL, deși zona detine importante resurse care pot fi valorificate local în beneficiul producătorilor/meșteșugarilor/prestatorilor de servicii și al dezvoltării durabile a teritoriului Munții Macinului - Dunărea Veche.

Inițierea de activități non-agricole (servicii/producție) reprezintă o oportunitate în contextul în care paleta serviciilor oferite în teritoriu, atât pentru actorii locali, cât și pentru turiștii ce vor fi atrași ca urmare a derulării acțiunilor specifice măsurilor M5/6A și M9/6B este restrânsă și există resurse locale neutilizate care pot constitui materie primă pentru activități productive. Sprijinirea creării microîntreprinderilor neagricole va genera noi locuri de muncă, preluând din surplusul forței de muncă din domeniul agricol.

Proiectul exploatează turistic un spațiu natural cu potențial, din Dobrogea. Exploatarea de granit Iacob-Deal a fost considerată, sâmburele dezvoltării exploatarei granitului în Dobrogea. Prima carieră de exploatare a granitului din Turcoaia s-a deschis în clina de răsărit a Muntelui Iacob-Deal în anul 1880. Pe măsură ce tonele de granit își luau drumul către alte locuri, cariera se marea din ce în ce mai mult cu o groapă uriașă. Izvoare subterane au ieșit la

suprafață inundând , puțin câte puțin,vechiul front de lucru. Descoperirea unui filon de rocă dură ce nu putea fi exploatat a dus la abandonarea exploatării. Cariera a fost închisă în anul 1999 iar natura a pus stăpânire pe locurile sale de drept astfel că vechea exploatare s-a transformat într-o minunăție albastră și limpede.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat dezvoltarea durabilă și concluzii ale studiului de caz

Proiectul a acordat o atenție sporită protecției mediului, dat fiind că finanțarea sprijină dezvoltarea turismului prin exploatarea unei resurse naturale: lacul Iacobdeal.

Implementarea proiectului a ținut cont de toate prevederile legale privind protecția mediului. În plus, exploatarea lacului, în camping, prin Regulamentul de camping, include o serie de elemente de protecția a mediului, în special privind utilizarea apei și managementul deșeurilor.

Lac Iacobdeal Camping va fi un loc în care , vizitatorii, vor descoperi frumusețea salbatică a naturii îmbinată cu condițiile moderne de campare. Un loc micuț, cochet în care turiștii își vor putea găsi linistea în lumina răsăritul sau apusul de soare sau vor putea petrece o zi la un picnic, alături de prieteni sau familie, cu muzica de calitate în spații special amenajate. Pe viitor Lac Iacobdeal Camping își dorește să devină un etalon în promovarea culturală și turistică a zonei prin organizarea de evenimente în colaborare cu diferite instituții și proprietari ce își doresc să ofere turiștilor experiențe de bună calitate. Prin aceasta, proiectul contribuie la conștientizarea turiștilor cu privire la biodiversitate și potențialul natural al României și la nevoia de protecție.

Studiu de caz 36 aferent temei de evaluare C2

Proiect: GESTIONAREA GUNOIULUI DE GRAJD DIN FERMELE ZOOTEHNICE ȘI INFLUENȚA LUI ÎN PONDEREA PRODUCȚIILOR AGRICOLE PENTRU PARTENERIAT STEJARU – TOPOLOG.
Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală Munții Măcinului – Dunărea Veche

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Sub-măsura 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală”		
Beneficiar	UDA IOTA PFA		
Titlu proiect	GESTIONAREA GUNOIULUI DE GRAJD DIN FERMELE ZOOTEHNICE ȘI INFLUENȚA LUI ÎN PONDEREA PRODUCȚIILOR AGRICOLE PENTRU PARTENERIAT STEJARU – TOPOLOG. Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală Munții Măcinului – Dunărea Veche		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	-		
Data de început	16.04.2020	Data de finalizare	18.05.2021
Buget alocat	599.333,33 lei/ 125.304,89 euro		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Sud Est, Județul Tulcea	Localitatea sau localitățile de implementare	Sat Stejaru, Comuna Stejaru
Persoane intervievate	Manager GAL Beneficiar de finanțare		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Liderul de parteneriat Uda Iota PFA a strâns în jurul lui 8 agricultori de dimensiuni mici pe care îi implică în acțiuni de cooperare, de conștientizare a aplicării de bune practici în agricultură, realizarea unor tehnici inovative de climă și mediu în activitatea agricolă prin realizarea unei investiții "pe care o vor folosi în comun", realizând producții superioare din punct de vedere calitativ și cantitativ.

Obiectivele proiectului sunt: promovarea asocierii și cooperării între actorii locali, în scopul realizării de investiții comune; schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun; creșterea productivității prin folosirea gunoiului de grajd ca îngrășământ organic; aplicarea bunelor practici agricole - reducerea poluării.

Au fost achiziționate utilaje și echipamente agricole: 1 tractor, 1 plug reversibil, 1 presă de balotat, 1 grapă cu discuri, 1 semănătoare mecanică pentru cereale, 1 cupă materiale, 1 cupă gunoi cu furci, 1 furcă, 1 încărcător frontal, 1 remorcă de împrăștiat gunoi. Au fost achiziționate echipamente IT: 1 laptop și 1 multifuncțională. Au fost realizate 2 campanii de promovare în cadrul cărora au fost diseminate materialele de promovare realizate: pliante, broșuri, flyere. A fost realizat un site de promovare. A fost înființată forma asociativă: ASOCIAȚIA FERMIERILOR DIN STEJARU a cărei membri fondatori sunt cei 9 fermieri care au semnat acordul de parteneriat la depunerea proiectului

2. Contextul proiectului

Sprejiniul pentru stimularea asocierii și cooperării acordat prin intermediul acestei măsuri este destinat formelor de asociere/cooperare care implica cel puțin două entități, dintre care cel puțin una funcționează în domeniul agricol și care acționează împreună pentru un scop comun, prin care, în mod obligatoriu, contribuie la prioritățile politicii de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

Analiza diagnostică a relevat faptul că în teritoriul Munții Macinului - Dunărea Veche există forme asociative în domeniul agriculturii, dar, în cea mai mare parte, acestea sunt de tip formal, fiind create "artificial" (de exemplu asociațiile crescătorilor de animale care au fost create pentru concesionarea pasunilor comunale). Astfel, asocierile/cooperările au fost limitate la o singură acțiune, fără a aduce beneficii conexe reale membrilor acestora, ceea ce a condus la reticența și interesul scăzut al producătorilor agricoli de a se asocia / coopera.

În contextul problemelor structurale ale sectorului agricol din teritoriul Munții Macinului - Dunărea veche (dimensiunea mică și farâmitarea exploatațiilor, numărul mare de exploatații de mici dimensiuni etc.), dar și a gradului redus de adaptare la cerințele pieței, asocierea și cooperarea sunt esențiale pentru accesul pe piață și creșterea competitivității acestora (prin posibilitatea de negociere a unui preț mai bun al produselor, degrevarea producătorului de responsabilitatea vânzării, un branding și un marketing mai bun al produselor, posibilitatea de negociere a unui preț mai mic al inputurilor (costuri mai reduse), posibilitatea investițiilor în infrastructuri de depozitare, ambalare, procesare sau conexe, trecerea de la vânzarea produselor agricole neprocesate la cele procesate, cu valoare adăugată mai mare, punerea în valoare a resurselor locale și crearea de produse locale, apropierea de consumator (prin inițiere de lanțuri scurte de distribuție), îmbunătățirea accesului produselor locale la consumator, vânzarea prin intermediul marilor retaileri, targuri, magazine, introducerea inovațiilor și a ideilor noi de management etc).

3. Modalitatea în care proiectul a abordat dezvoltarea durabilă și concluzii ale studiului de caz

Proiectul promovează în mod direct protecția mediului, dar fiind că asocierea fermierilor se realizează pentru aplicarea unor tehnici inovative de climă și mediu în activitatea agricolă prin realizarea unei investiții pentru gestionarea gunoiului de grajd. Sistemul propus este de prelucrare a gunoiului de grajd pentru a deveni îngrășământ organic, iar acest sistem are dublu triplu:

- Asigură că gunoiul de grajd nu generează poluare în zona în care este depozitat
- Transformarea gunoiului de grajd în îngrășământ, ceea ce scade consumul de îngrășământ cu potențial de impact negativ pe termen lung asupra mediului și încurajează agricultura ecologică.
- Creșterea nivelului de conștientizare asupra mediului și climei la nivelul comunității din Comuna Stejaru și, mai general, din GAL Munții Măcinului

Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice

Studiu de caz 37 aferent temei de evaluare C3

Proiect: Îmbunătățirea Sistemului de Evaluare și Monitorizare a Calității Aerului la nivel național

Program	Programul Operațional Infrastructură Mare		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectiv Specific 2 - Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național		
Beneficiar	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor		
Titlu proiect	Îmbunătățirea Sistemului de Evaluare și Monitorizare a Calității Aerului la nivel național		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	139703 385/13.10.2020		
Data de început	15.10.2020	Data de finalizare	15.06.2023
Buget alocat	73.967.372,72 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	2.420.932,96 Lei ⁵⁰
Regiunea și județul/județele de implementare	București – Ilfov, București	Localitatea sau localitățile de implementare	Nivel național
Persoane intervievate	manager de proiect din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (lider de proiect) manager proiect din cadrul Agenției Naționale de Meteorologie (partener în proiect)		
Bibliografie	Cerere de finanțare, raport de progres nr. 4, anunț început de proiect, comunicat de presă, bază de date SMIS		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Cercetare documentară Interviuri semi-structurate		

5. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului este “Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național și urmărește sprijinirea autorităților responsabile pentru realizarea unei evaluări și gestionări eficiente a calității aerului și asigurarea unei bune informări a publicului cu privire la calitatea aerului înconjurător, cu efecte directe asupra creșterii calității vieții”⁵¹.

Conform cererii de finanțare, proiectul își propune îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- Dezvoltarea rețelei naționale de monitorizare a calității aerului pentru a corespunde cerințelor Directivelor privind calitatea aerului, în sensul creșterii gradului de acoperire cu stații fixe de monitorizare, a suplimentării poluanților atmosferici măsurați și a îmbunătățirii performanțelor privind calitatea datelor.
- Dezvoltarea unei baze de date unice de emisii, interactive, care să cuprindă rezultatele inventarierii tuturor activităților generatoare de emisii precum și nivelul de poluanți emiși în aer cu suport de date spațiale conform cerințelor Directivei INSPIRE. Baza de date va furniza datele necesare sistemului de prognoză.
- Dezvoltarea unui sistem operativ de informare și prognoză a calității aerului pe termen scurt, la scară regională și locală pentru evaluarea și gestionarea calității aerului. Sistemul va fi realizat prin integrarea și cuplarea de modele - model atmosferic, model de dispersie a emisiilor de poluanți, model de chimie a atmosferei - la diferite scări spațiale și va utiliza seturi de date provenite din baza de date unică de emisii,

⁵⁰ Conform raportului de progres nr. 4, din 19.01.2022

⁵¹ Cerere de finanțare, proiect cod SMIS, 139703, p. 23

UNIUNEA EUROPEANĂ

prognozele numerice ale vremii și datele furnizate de RNMCA. Sistemul va elabora prognoze pe termen scurt la scară regională și locală care vor fi publicate pe internet sub formă de hărți sau tabelar, printr-un modul de prezentare spațială. Testarea și validarea sistemului se vor face pe trei zone pilot (Brașov, Ploiești și Iași).

- Creșterea gradului de informare și conștientizare a populației cu privire la calitatea aerului.

Proiectul se află într-o etapă incipientă de implementare. Prima componentă a acestuia prevedea achiziția serviciilor de consultanță pentru realizarea studiului cu privire la soluțiile ce pot fi adoptate pentru realizarea sistemului de prognoză, însă aceasta a fost amânată din cauza procesului de achiziție publică care a prelungit întreaga activitate (necesitatea realizării unor studii de fundamentare a cerințelor din caietul de sarcini).

6. Contextul proiectului

Proiectul răspunde obiectivului Programului Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020, Axa prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectiv specific 2 - Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național.

Proiectul este implementat de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în parteneriat cu Institutul Național De Cercetare-Dezvoltare Aerospațiala "Elie Carafoli" - I.N.C.A.S. București, Administrația Națională De Meteorologie, Agenția Națională Pentru Protecția Mediului și Institutul Național De Cercetare-Dezvoltare Pentru Tehnologii Criogenice Si Izotopice - I.C.S.I. Ramnicu Valcea.

7. Modalitatea în care proiectul a abordat principiile egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității

Trebuie menționat aici că o parte consistentă din activitățile prevăzute în cadrul proiectului va fi derulată prin achiziționarea unor servicii de consultanță. Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor realizate, beneficiarul se va asigura de faptul că prestatorii de servicii vor respecta cadrul legal în ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, asigurarea egalității de șanse în ceea ce privește participarea la activitățile proiectului și accesul la rezultatele acestuia. Din cauza lipsei unei planificări detaliate cu privire la activitățile proiectului și grupurile țintă ale acestora nu s-a putut realiza o analiză a măsurilor în care aceste activități pot contribui la promovarea temei analizate. Spre exemplu, în ceea ce privește campania de informare, strategia de comunicare, materialele utilizate și conținutul acestora și structura grupurilor țintă vizate vor fi realizate după încheierea contractului de prestări servicii, de către compania sau ofertantul câștigător. Astfel, detaliile referitoare la realizarea activităților vor fi stabilite ulterior, în următoarea perioadă de implementare.

Conform datelor colectate prin intermediul interviurilor, au fost identificate o serie de măsuri ce vor fi luate pentru asigurarea nediscriminatorie a accesului la activitățile proiectului a tuturor grupurilor vizate (spre exemplu: asigurarea unor criterii nondiscriminatorii la nivelul caietelor de sarcini realizate pentru achiziția de servicii de consultanță, realizarea de materiale informative accesibile persoanelor cu deficiențe de auz sau văz, asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la evenimentele de conștientizare organizate în cadrul proiectului, angajarea personalului din cadrul echipei de implementare exclusiv în baza competențelor profesionale fără includerea unor criterii discriminatorii). Însă aceste acțiuni nu sunt incluse în mod explicit în cadrul cererii de finanțare.

Rezultatele aferente măsurilor care promovează principiul egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității nu au putut fi analizate din cauza că acestea nu au fost incluse în designul intervenției, așa cum a fost explicitat în cererea de finanțare și pentru că proiectul se află într-o etapă inițială de implementare, astfel că o parte dintre măsurile pe care le are în vedere beneficiarul nu au fost demarate la momentul realizării acestui studiu de caz. Astfel, nu există evidențe care să susțină constări cu privire la măsura în care proiectul adresează acest principiu orizontal.

Cum măsurile menționate în secțiunea anterioară nu au fost incluse explicit în cererea de finanțare nu există un sistem de monitorizare adecvat elaborat la nivelul proiectului.

8. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice

8.1. Analiza demografică preliminară

UNIUNEA EUROPEANĂ

Documentele disponibile parcurse și datele colectate prin intermediul interviurilor arată că nu a existat o analiză specifică realizată la momentul dezvoltării ideii de proiect cu privire la măsura în care intervenția poate contribui la provocările determinate de schimbările demografice, cum ar fi: îmbătrânirea populației, scăderea natalității, speranța de viață sănătoasă, emigrația, densitatea populației (depopulare) sau reducerea populației active. Cu toate acestea, studiul de caz evidențiază faptul că o serie de activități au potențialul de a contribui în mod activ la scăderea efectelor negative determinate de schimbările demografice. În următoarele secțiuni vor fi prezentate aceste constatări.

8.2. Activități planificate și buget alocat

În cadrul analizei documentelor aferente proiectului și a datelor colectate prin interviurile realizate au fost identificate două tipuri de acțiuni care au un potențial semnificativ de a contribui la îmbunătățirea calității vieții persoanelor care sunt implicate direct în proiect sau celor care vor beneficia de rezultatele acestuia. Acestea sunt: realizarea unui sistem de prognoză pe termen scurt a calității aerului și realizarea unei campanii de informare ce vizează atât instituțiile responsabile monitorizarea și îmbunătățirea calității aerului, cât și publicul larg. Însă, nici una dintre cele două tipuri de măsuri identificate nu reprezintă o acțiune cu impact direct asupra problematicii legate de schimbările demografice și astfel, nu a putut fi identificată o anumită proporție a bugetului proiectului ca fiind alocată pentru răspunsul intervenției la efectele determinate de aceste schimbări. Astfel, deși planificarea nu a avut în vedere un răspuns direct în acest context, intervențiile implementate, prin rezultatele așteptate au potențial într-o mare măsură de a contribui la îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor direcți și indirecti ai proiectului.

Astfel, componenta de informare și creștere a nivelului de conștientizare a importanței cunoașterii calității aerului contribuie în mod indirect la creșterea calității vieții persoanelor din zonele în care acest proiect va produce rezultate. Conform datelor colectate de la nivelul beneficiarului proiectului, această componentă, bugetată separat, are obiectivul de a contribui la măsura în care rezultatele proiectului vor duce la acțiuni concrete, atât din partea populației generale, cât din partea autorităților publice implicate, cu privire la îmbunătățirea calității aerului și în mod indirect, la îmbunătățirea calității vieții populației vizate.

8.3. Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice

Având în vedere constatările cu privire la impactul potențial al proiectului putem considera că proiectul prin acțiunile sale abordează în mod indirect schimbările demografice.

Acest lucru se manifestă mai ales prin accentul pus pe necesitatea informării populației și a actorilor decizionali locali cu privire la utilitatea rezultatelor proiectului în ceea ce privește îmbunătățirea calității aerului și astfel prevenirea înrăutățirii stării de sănătate a populației, mai ales a grupurilor dezavantajate formate din persoanele care au o serie de boli respiratorii ce pot fi agravate din cauza nivelului de poluare, dar și a măsurile necesare ce trebuie luate de populație în situațiile în care nivelul de poluare din anumite zone crește.

8.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Impactul asupra speranței de viață sănătoasă a populației este unul indirect în contextul intervenției finanțate și depinde în mare măsură de capacitatea actorilor decizionali de a utiliza informațiile ce vor fi transmise prin sistemul îmbunătățit de monitorizare și prin cel pilot de prognoză a calității aerului și de capacitatea acestora de a pune în aplicare măsurile necesare atât de prevenție cât și scădere a nivelului de poluare a aerului.

8.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Neexistând activități planificate și rezultate așteptate în ceea ce privește impactul proiectului asupra îmbunătățirii speranței de viață sănătoasă a beneficiarilor, sistemul de monitorizare nu cuprinde astfel de indicatori.

9. Concluzii și bune practici identificate

În ceea ce privește aplicarea principiilor orizontale referitoare la egalitatea de șanse și răspunsul la schimbările demografice, în cadrul proiectului, cu excepția elementelor vizate de legislația din România în conformitate cu care trebuie realizate acțiunile planificate (spre exemplu: caiete de sarcini achiziții, concursuri angajare, amenajare spații conferințe), nu au fost identificate măsuri directe care să contribuie la promovarea acestora. Dintr-o perspectivă verticală, prin obiectivul său general, proiectului adresează, în mod indirect, una dintre provocările determinate de schimbările demografice și anume scăderea speranței de viață sănătoasă. Însă, deși designul proiectului contribuie la potențialul său de a determina în timp îmbunătățirea nivelului de calitate al aerului și deci starea de sănătate a cetățenilor, măsura în care aceste schimbări vor fi realizate este greu de estimat având în

vedere că, pe de o parte, proiectul nu vizează direct acest impact, iar pe de altă parte, proiectul se află într-o etapă incipientă de implementare.

Analiza documentelor disponibile și a datelor colectate prin intermediul interviului a relevat faptul că în etapa de planificare a proiectului nu au fost realizate analize de gen, cu privire la factorii care determină discriminarea și nivelul de accesibilitate al grupului țintă sau analize demografice. Deși, proiectul, conform cererii de finanțare, va respecta reglementările în vigoare cu privire la egalitatea de gen, nondiscriminare și asigurarea accesibilității, designul intervenției, așa cum arată el în această etapă inițială de implementare, nu include acțiuni clare, care să contribuie direct la promovarea principiilor orizontale analizate. Mai mult, cum multe dintre acțiunile planificate nu erau demarate la momentul realizării studiului de caz, măsura în care acestea contribuie la promovarea principiilor orizontale nu a putut fi determinată.

Restructurarea designului proiectului prin includerea unei componente noi, cea de comunicare și informare a părților interesate (publicul larg, autoritățile publice din domeniu și autoritățile publice locale) cu privire la înțelegerea și utilitatea datelor furnizate prin intermediul RNMCA și a noului sistem de estimare pe termen scurt a calității aerului constituie un exemplu de bună practică.

Conceperea unui design de intervenție ce cuprinde mai multe direcții de acțiune complementare, care împreună contribuie la impactul așteptat al proiectului ar trebui să constituie un model de realizare al intervențiilor finanțate din fonduri structurale și de investiții. Pe de o parte, această campanie vizează informarea publicului larg cu privire la măsurile ce trebuie luate în situațiile în care se constată scăderea calității aerului și punerea în pericol cetățenilor, mai ales a celor cu boli cronice. Astfel, campania va viza furnizarea de informații cu privire la măsurile pe care cetățenii le pot lua pentru a se proteja și orientarea acestora către Ministerul Sănătății ca unul dintre principalii actori responsabil în gestionarea situațiilor în care sănătatea cetățenilor este pusă în pericol din cauza calității aerului. Pe de altă parte, campania vizează și informarea autorităților publice locale cu privire la datele pe care le poate furniza atât RNMCA, cât și noul sistem de prognoză ce va fi realizat, ce înseamnă ele și care sunt tipurile de măsuri necesare ce pot adoptate de autoritățile locale pentru asigurarea unui nivel optim de calitate a aerului. Persoanele intervievate au subliniat importanța și necesitatea unor măsuri care să asigure un nivel optim de calitate a aerului, preventive și nu neapărat măsuri care să atenueze efectele scăderii calității aerului și prin aceasta proiectul contribuie la asigurarea îmbătrânirii sănătoase.

Studiu de caz 38 Aferent temei de evaluare C3

Proiect: De la Nano la Macro in Energetica Hidrogenului - Extindere Centru National de Hidrogen si Pile de Combustibil - HyRo 2.0

Program	Programul Operațional Competitivitate		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 1. Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor / OS 1. Creșterea capacității de CDI în domeniile de specializare inteligentă și în sănătate / Acțiunea 1.1.1 Mari infrastructuri de cercetare		
Beneficiar	INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU TEHNOLOGII CRIOGENICE SI IZOTOPICE - I.C.S.I. RAMNICU VALCEA		
Titlu proiect	De la Nano la Macro in Energetica Hidrogenului - Extindere Centru National de Hidrogen si Pile de Combustibil - HyRo 2.0		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	127318 308/06.07.2020		
Data de început	06.07.2020	Data de finalizare	05.07.2022
Buget alocat	28.129.785,5 Lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	1.427.768,60 ⁵²
Regiunea și județul/județele de implementare	Sud-Vest Oltenia / Vâlcea	Localitatea sau localitățile de implementare	Râmnicul Vâlcea
Persoane intervievate	Responsabil tehnic Proiect		

⁵² Conform raportului de progres nr. 7 din 11.01.2022

	tânăr angajat al ICSI ca urmare a implementării proiectului
Bibliografie	Cerere de finanțare, rapoarte de progres, pagină web proiect (http://81.196.125.231:8181/)
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Conform cererii de finanțare⁵³, obiectivul general al proiectului este acela de a crește capacitatea de cercetare a Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Râmnicu Vâlcea, într-unul dintre domeniile de specializare inteligentă menționate în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare SNCDI 2014-2020, și anume în domeniul 3. „Energie, mediu și schimbări climatice”, Subdomeniul 3.1 3. Tehnologii inovative de stocare energie. Mai exact, proiectul urmărește creșterea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare prin extinderea infrastructurii de CDI în domeniu și achiziționarea de echipamente necesare în aria de cercetare a stocării energiei pe bază de hidrogen.

Astfel, proiectul și-a propus, ca obiective specifice, următoarele⁵⁴:

- Creșterea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare a ICSI Energy, în domeniul stocării energiei bazate pe hidrogen, prin extinderea infrastructurii Centrului Național de Hidrogen și Pile de Combustibil (CNHPC) cu un corp nou P+1, care va găzdui laboratoare și birouri, cât și anexele tehnice necesare. Suprafața construită la sol va fi de 415 mp iar suprafața desfasurată totală va fi de 606 mp.
- Menținerea ICSI Energy în linia întâi a cercetărilor avansate și a inovării, într-un mediu global din ce în ce mai competitiv, prin achiziția de instrumente și echipamente de ultimă generație pentru dotarea celor 6 laboratoare CDI nou înființate.
- Crearea a 5 noi locuri de muncă în cadrul ICSI Energy, în domeniul aprofundării cunoașterii științifice a proceselor fizice și chimice care vizează tehnologia hidrogenului și a pilelor de combustibil tip PE.

Rezultatele planificate ale proiectului sunt următoarele: construirea unui nou corp de clădire și amenajarea unor laboratoare, săli de birouri și anexe tehnice, dotarea celor 6 nou înființate laboratoare de CDI cu instrumente și echipamente de ultimă generație și extinderea echipei de cercetători cu 5 persoane⁵⁵.

Conform datelor disponibile, proiectul se află într-o etapă avansată de implementare. Spațiile nou contruite au fost amenajate și echipate într-o mare măsură. În prezent se așteaptă primirea unor echipamente de înaltă tehnologie pentru finalizarea dotării laboratoarelor și de asemenea urmează finalizarea componentei aferente creării a 5 noi locuri de muncă, echivalent normă întreagă conform cererii de finanțare. Până la momentul realizării studiului de caz 9 persoane au fost angajate în cadrul ICSI ca urmare a intervenției realizate prin intermediul POC 2014 – 2020.

2. Contextul proiectului

Proiectul a fost dezvoltat în cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - I.C.S.I. Râmnicu Vâlcea, ce este o instituție de referință la nivel național în ceea ce privește cercetările derulate cu privire la separările și analizele izotopice. De asemenea, institutul deține un renume și în ceea ce privește cercetările avansate în domeniile de specializare inteligentă, precum energie regenerabilă sau materii noi avansate.

Investiția finanțată prin intermediul Programului Operațional Competitivitate 2014 – 2020 se aliniază atât strategiei de dezvoltare a institutului, cât și celorlalte proiecte implementate finanțate din fonduri nerambursabile, care au ca obiective pe de o parte creșterea capacității de cercetare și mai ales a trecerii de la nivel de proiect,

⁵³ Cerere de finanțare. Proiect cod SMIS 127318, p. 10

⁵⁴ Date SMIS proiect “De la Nano la Macro în Energetica Hidrogenului - Extindere Centru Național de Hidrogen și Pile de Combustibil - HyRo 2.0”, cod SMIS 127318

⁵⁵ Cum indicatorul aferent prevede locuri de muncă nou create, echivalent normă întreagă, și în cererea de finanțare aplicatul a stabilit ca țintă 5 locuri de muncă, iar beneficiarul a angajat mai multe persoane cu fracțiune de normă, la finalul proiectului numărul real de persoane nou angajate va fi mai mare decât numărul stabilit prin indicator.

prototip a rezultatelor cercetării la cel de produs inovativ integrat pe piață, iar pe de altă parte consolidarea echipelor de cercetare și crearea “unui nucleu de înaltă competență științifică în domeniul hidrogenului”.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice

3.1. Analiza demografică preliminară

Deși proiectul nu a fost realizat în baza unei analize demografice structurate, el răspunde unor provocări specifice determinate de schimbările demografice, cum ar fi: scăderea ratei persoanelor active (din punct de vedere economic) și migrarea forței de muncă specializată, ce contribuie la fenomenul depopulării, dar și la nivelul scăzut de specialiști pe piața muncii în anume domenii.

Pe de o parte, analiza documentară nu a evidențiat constatări referitoare la situația de la nivel local cu privire la schimbările demografice înregistrate sau nevoile cărora intervenția finanțată prin intermediul proiectului poate contribui.

Pe de altă parte, datele colectate prin intermediul interviurilor realizate indică faptul că în localitatea Râmnicul – Vâlcea nu există specializări tehnice ale învățământului universitar, astfel bazinul de selecție local pentru angajarea specialiștilor în domeniu constă doar în experții care lucrează în mediul privat. Ca urmare a acestei situații, dar nu numai, institutul s-a confruntat în ultimii ani cu dificultăți în identificarea forței de muncă necesare pentru derularea proiectelor din cadrul institutului. Astfel, chiar dacă ICSI cunoaște nevoia reală cu privire la specializarea personalului tehnic în domeniu, cererea de finanțare și mai ales secțiunea adresată justificării intervenției, nu prezintă în mod explicit această nevoie.

3.2. Activități planificate și buget alocat

Conform analizei realizate pe baza documentelor aferente proiectului și a datelor colectate prin intermediul interviurilor realizate, activitatea referitoare la extinderea echipei prin angajarea a 9 specialiști, contribuie în mod direct la promovarea unor măsuri de atenuare a provocărilor determinate de schimbările demografice. Cu toate că această contribuție este conștientizată la nivelul beneficiarului, iar necesitatea planificării acestor rezultate a fost evidentă conform experienței în domeniu a personalului ICSI, atât analiza de nevoi, cât și planificarea activităților și rezultatelor conform cererii de finanțare nu reflectă în mod explicit un obiectiv specific al proiectului în acest sens sau abordarea beneficiarului cu privire la contribuția pe care proiectul o poate avea vizavi de fenomenul mobilității forței de muncă sau de cel al scăderii ratei populației active.

3.3. Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice

Prin intermediul proiectului, în cadrul componentei ce se referă la extinderea echipei de cercetare, așa cum este menționat anterior, au fost create 5 noi locuri de muncă în cadrul institutului, fiind angajate 9 persoane (echivalent a 5 locuri de muncă cu normă întreagă create), dintre care 3 cu studii medii și 6 cu studii superioare. Dintre persoanele angajate cu studii superioare 3 fac parte din categoria tinerilor specialiști, aceștia fiind masteranzi.

Prin urmare, prin cele 9 locuri de muncă create, proiectul a contribuit la:

- **facilitarea tranziției de la școală la piața muncii** pentru specialiștii din domeniul în care activează institutul,
- la **instruirea sau specializarea experților tehnici** într-un domeniu aflat în ascensiune, și astfel creșterea accesului acestora pe piața muncii în sectoare de înaltă specializare,
- la **creșterea ofertei de locuri de muncă**.

Cei 3 tineri noi angajați ai ICSI, care erau masteranzi la momentul realizării studiului de caz⁵⁶, se află la primul lor loc de muncă. Astfel, așa cum se evidențiază anterior, prin țintirea directă a tineri specializați în domeniul ingineriei, însă fără experiență specifică de muncă, beneficiarul a reușit să faciliteze tranziția de la educația la piața muncii pentru persoanele angajate pe aceste poziții.

De asemenea, proiectul contribuie și la creșterea accesului pe piața muncii pentru noii angajați, dar și pentru personalul institutului, pe de o parte prin dezvoltarea institutului ca promotor la nivel național al cercetării în domeniul stocării energiei prin intermediul hidrogenului, iar pe de altă parte, prin specializarea propriilor angajați într-un domeniu aflat în ascensiune.

⁵⁶ Martie 2022

Această activitate nu a fost bugetată, astfel că **toate costurile referitoare la salariile noilor angajați sunt susținute din veniturile proprii ale institutului.**

3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Dacă rezultatele analizate în contextul contribuției pe care intervenția o are vizavi de provocările determinate de schimbările demografice și anume, angajarea a 9 persoane, sunt determinate în mod direct de intervenția finanțată prin POC 2014 – 2020 și implementată de către ICSI Rm. Vâlcea, există o serie de factori externi care pot influența în continuare măsura în care aceste rezultate sunt menținute pe termen lung sau sunt multiplicare. Conform datelor colectate prin intermediul interviului, măsura în care domeniul de referință se dezvoltă și tinerii cercetători, specialiști sunt atrași către acesta depinde și de existența în continuare a fondurilor necesare pentru aducerea în țară a echipamentelor de tehnică înaltă și pentru dezvoltarea activității de cercetare, conform standardelor și direcțiilor internaționale. Astfel, investiția poate contribui la menținerea unor experți în domeniu, dar și a tinerilor profesioniști, aflați în plin proces de formare profesională, în măsura în care ICSI reușește să-și dezvolte în continuare capacitatea de cercetare și inovare, își întărește rolul de autoritate epistemologică în sectorul cercetării, în domeniul energiei hidrogenului, pentru a putea oferi în continuare locuri de muncă competitive și atractive.

De asemenea, așa cum a fost evidențiat în cadrul interviurilor realizate, la nivel național, în acest moment nu există o specializare universitară adresată în mod direct domeniului energiei hidrogenului. În acest context, măsura în care oferta universitară răspunde nevoilor existente pe piața muncii influențează în mod direct tranziția de la școală la piața muncii și astfel contribuie la crearea unui context favorabil pentru tineri pentru dezvoltarea lor profesională în țară și pentru a rămâne activi din punct de vedere economic.

3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Acțiunea din cadrul proiectului care aduce o contribuție directă principiului orizontal legat de răspunsul fondurilor structurale și de investiții la provocările determinate de schimbările demografice, mai exact mobilitatea forței de muncă spre exteriorul țării, scăderea ratei populației active economic și creșterea ratei tinerilor NEETs (tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare) este extinderea echipei de cercetători din cadrul ICSI RM. Vâlcea, ca rezultat al proiectului, cu 9 persoane (echivalentul a 5 noi locuri de muncă cu normă întreagă).

Fiind un rezultat al proiectului, sistemului de monitorizare urmărește îndeplinirea acestui indicator, defalcat pe gen, categorie de vârstă și nivel de studii. Însă, sistemul de raportare nu face o legătură explicită între realizările proiectului și contribuția adusă promovării temelor orizontale.

4. Concluzii și bune practici identificate

Proiectul **contribuie în mod indirect** la promovarea unor acțiuni de răspuns la provocările determinate de schimbările demografice, prin tematica abordată, mai explicit, prin dezvoltarea capacității de cercetare într-un domeniu nou, de interes la nivel european și care prezintă perspective importante de specializare pentru experții din domeniul tehnologiilor criogenice și izotopice. Astfel, proiectul contribuie la dezvoltarea profesională a personalului din cadrul – I.C.S.I Râmnicul Vâlcea și a noilor experți angajați într-un domeniu aflat într-o continuă dezvoltare, insuficient explorat la nivel național. Intervenția construiește, astfel, premisele, pe viitor, a unei mai bune inserții pe piața muncii și dezvoltări profesionale a experților implicați.

De asemenea, proiectul **contribuie în mod direct**, proporțional cu anvergura și bugetul alocat, la atenuarea provocărilor determinate de schimbările demografice cu privire la fenomenul emigrației profesionale și al reducerii populației active din punct de vedere economic, prin menținerea și inserția pe piața muncii a 9 persoane, dintre care 3 masteranzi, ca urmare a celor 5 locuri de muncă nou create (echivalent normă întreagă).

Cu toate acestea, analiză de nevoi preliminară nu a reflectat explicit sau nu a articulat problemele de această natură din domeniul în care activează I.C.S.I Râmnicul Vâlcea. Totuși, datele colectate prin intermediul interviurilor realizate au evidențiat faptul că există dificultăți majore în identificarea experților cu specializare avansată în domeniul energiei hidrogenului și că la nivel universitar nu există programe de studii care abordează această arie, iar intervenția răspunde nevoii de instruire și profesionalizare. De asemenea, nici sistemul de indicatori sau cel de raportare din cadrul proiectului nu reflectă explicit contribuția acestuia vizavi de provocările determinate de schimbările demografice.

În contextul extins al activității Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice si Izotopice – I.C.S.I Râmnicul Vâlcea, studiul de caz a identificat nevoia de a dezvolta, pe de o parte, capacitatea de cercetare aplicată în domeniul energiei hidrogenului, care se află pe o traiectorie ascendentă la nivel internațional, iar pe de altă parte, nevoia de formare a acestor specialiști, la acest moment neexistând o specializare universitară pe acest sector.

Elementele cheie identificate în cadrul proiectului analizat, dar care sunt aplicate orizontal la nivelul instituției beneficiare, sunt:

- Menținerea forței de muncă cu expertiză înaltă în localitate, prin cele 9 locuri de muncă create,
- Angajarea studenților/masteranzilor ca urmare a derulării acestui proiect, conform indicatorului “Nr. de locuri de muncă create”, ce facilitează tranziția de la școală la viața activă (din punct de vedere economic),
- Instruirea tinerilor și nu numai, într-un domeniu aflat în creștere, cu un mare potențial de dezvoltare, domeniul energiei hidrogenului, prin oferirea accesului la un loc de muncă în cadrul institutului și la infrastructura de cercetare nou creată prin intermediul proiectului. Acest fapt conduce la creșterea accesului pe piața muncii pe termen lung a persoanelor angajate.

Complementar cu acțiunile realizate în cadrul proiectului analizat, ce vizează provocările determinate de schimbările demografice identificate, I.C.S.I. Râmnicul Vâlcea colaborează cu Universitatea Politehnica București în vederea introducerii în curricula universitară a unor cursuri de specializare pe domeniul energiei hidrogenului. Astfel, institutul își propune să contribuie la daptarea educației formale la nevoile viitoare identificate pe piața muncii. Conform informațiilor oferite de către beneficiar, pentru implementarea acestui acțiuni se urmărește accesarea FSE, prin intermediul POEO 2021 – 2027. Astfel, prin orientarea programelor de studii către nevoie identificate pe piața muncii, această acțiune poate contribui de asemenea la creșterea accesului la un loc de muncă pentru beneficiarii direcți ai acțiunii.

Studiu de caz 39 Aferent temei de evaluare C3

Proiect: Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in zonele Ghidigeni, Olteniței, Cheile Turzii și Henri Coandă din Municipiul București

Program	POIM		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritară 3. Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor <i>6.ii- Investiții în sectorul apei, pentru a îndeplini cerințele acquis-ului de mediu al Uniunii Europene și pentru a răspunde unor nevoi de investiții identificate de statele membre care depășesc aceste cerințe</i> OS.3.2 Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației		
Beneficiar	Primăria Municipiului București		
Titlu proiect	Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in zonele Ghidigeni, Olteniței, Cheile Turzii și Henri Coandă din Municipiul București		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	133441		
Data de început	20.12.2019	Data de finalizare	31.12.2023
Buget alocat	329.125.087,10 lei Valoare eligibilă: 205.143.763,03 lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	30.066.929,71 lei
Regiunea și județul/județele de implementare	București-Ilfov Județ: București	Localitatea sau localitățile de implementare	București
Persoane intervievate	manager proiect		
Bibliografie	Documentație proiect https://proiectghidigeni.pmb.ro/		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Interviu în profunzime Analiză de documente sociale		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Proiectul își propune să extindă sistemele de alimentare cu apă și canalizare existente în zonele Ghidigeni și Henri Coandă, precum și să îmbunătățească funcționarea sistemului existent de canalizare în zonele Cheile Turzii și Șoseaua Olteniței.

Principalele obiective sunt:

1. Reabilitarea apeductelor în zona Ghidigeni (3.3 km) și extinderea rețelei de distribuție pentru alimentarea tuturor consumatorilor din zonă (1.0 km).
2. Extinderea rețelei de canalizare în zona Ghidigeni pentru conectarea tuturor locuitorilor (1.1 km).
3. Extinderea rețelelor de distribuție a apei potabile în zona noului cartier rezidențial Henri Coandă – (22.9 km).
4. Extinderea rețelei de canalizare în zona noului cartier rezidențial Henri Coandă – (38.2 km).
5. Reconfigurarea rețelelor de canalizare în zonele Olteniței (2.7 km) și Cheile Turzii (3.7 km) pentru eliminarea disfuncționalităților majore în funcționarea acestora și reducerea riscurilor de inundații.

Rezultate așteptate:

Pentru apă potabilă:

- Îmbunătățirea accesului la servicii de alimentare cu apă de calitate în conformitate cu Directiva 98/83/CE;
- Asigurarea calității și disponibilității serviciilor de alimentare cu apă bazate pe maximizarea eficienței costurilor, a calității apei distribuite și a suportabilității populației.

Pentru apă uzată:

- Conformarea cu Directiva privind Apele Uzate Urbane 91/271/CEE privind colectarea și epurarea apelor uzate;
- Îmbunătățirea serviciilor prin creșterea gradului de acoperire cu servicii de colectare și epurare a apelor uzate în conformitate cu Directiva 91/271/CEE;
- Reducerea semnificativă a efectului de inundare a zonei centrale a orașului: Zona Tineretului – Șincai (în special în zona Parcului Tineretului între Șincai și Palatul Copiilor) și a zonei Metalurgiei-Berceni-Popești Leordeni;
- Reducerea efectelor negative atât asupra sistemului de canalizare propriu-zis cât și asupra construcțiilor din zona/zonile afectate de inundații datorită evitării punerii sub presiune a unor colectoare (și astfel a exfiltrațiilor din rețea care afectează apa potabilă transportată prin apeductele din zona de proiect);
- Reducerea poluării stratului acvifer subteran precum și a poluării generale a mediului în aria de impact a canalizărilor din zonă prin evitarea punerii sub presiune a unor colectoare.

2. Contextul proiectului

Proiectul se referă la două zone de extindere ale sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare existente (Ghidigeni și Henri Coandă), precum și la alte două zone de îmbunătățire a funcționării sistemului existent de canalizare pentru rezolvarea unor situații de supraîncărcare a colectoarelor existente și de eliminare a condițiilor de inundabilitate (Cheile Turzii și Olteniței – zone în care s-au înregistrat numeroase inundații în ultimii ani).

Lucrările propuse sunt complexe, iar în piață există puține firme care au utilajele necesare și pot derula acest tip de contracte. În același timp, devizele de lucrări au trebuit refăcute ca urmare a creșterii prețurilor materialelor de construcții și a politicilor publice legate de salarizarea personalului din construcții. Toate aceste aspecte au întârziat derularea proiectului.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice

- *Analiza demografică preliminară*
- *Activități planificate și buget alocat*
- *Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice*
- *Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi*
- *Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice*

În aplicația de proiect există referiri la populația care va fi deservită de lucrările ce vor fi realizate și de impactul acestor lucrări asupra speranței de viață sănătoasă. În același timp se fac mențiuni legate de creșterea numărului persoanelor din cartierul Henri Coandă, dar și din celelalte zone, fapt ce necesită realizarea acestor lucrări de extindere și reabilitare a rețelei de apă și canalizare.

În etapa de implementare, în realizarea proiectului tehnic au fost avute în vedere evoluția populației din aceste zone și predicții de creștere a acesteia în contextul natalității, dar și migrației interne către capitală. Astfel se estimează că numărul suplimentar de persoane ce vor fi deservite de lucrările îmbunătățite va fi de 53230 de locuitori – zona Olteniței 33500 de locuitori, zona Cheile Turzii 8000 de locuitori, zona Ghidigeni 730 locuitori, zona Henri Coandă 11000 locuitori.

Atât în aplicație, cât și în procedurile de licitație se face referire la impactul asupra stării de sănătate, furnizarea unei ape potabile de calitate având un efect imediat asupra acesteia. În același timp accesul la apă potabilă de calitate va duce și la creșterea speranței de viață sănătoase pentru toate categoriile de populație. De asemenea, impactul asupra stării de sănătate se realizează și prin îmbunătățirea calității solului și subsolului care nu va mai fi afectat de scurgerile/ deversările de apă reziduală.

Migrația zilnică către locurile de muncă a fost avută în vedere prin cuprinderea și a lucrărilor de reabilitare a infrastructurii rutiere după finalizarea celor de extindere și reabilitare a rețelei de apă și canalizare.

În acest moment deși unele proceduri de achiziție au fost realizate, contractele de atribuire nu au fost semnate din cauza faptului că nu au existat firme care să se prezinte la licitație.

4. Concluzii și bune practici

Deși este un proiect de vizează creșterea calității infrastructurii utilitare, prin extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în zonele Ghidigeni, Olteniței, Cheile Turzii și Henri Coandă din Municipiul București, au fost avute în vedere aspecte ce țin de dinamica populației, de migrația internă și de starea de sănătate a populației. Astfel, deși nu sunt vizate direct prin proiect aspecte ce țin de schimbările demografice, ele sunt menționate la impactul potențial al lucrărilor ce vor fi efectuate.

Studiu de caz 40 aferent temei de evaluare C3

Proiect: Inițierea unui Centru Social Multifuncțional în teritoriul Munții Macinului – Dunărea Veche. Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală MUNTII MĂCINULUI – DUNĂREA VECHĂ

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Sub-măsura 19.2 "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală"		
Beneficiar	Comuna Cerna		
Titlu proiect	Inițierea unui Centru Social Multifuncțional în teritoriul Munții Macinului – Dunărea Veche. Proiect finanțat prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală MUNTII MĂCINULUI – DUNĂREA		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	-		
Data de început	01.03.2021	Data de finalizare	
Buget alocat	199.603 euro		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Sud-Est, Județul Tulcea	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Cerna
Persoane intervievate	Manager GAL Primar Comuna Cerna		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Proiectul își propune să contribuie la combaterea riscului de excludere socială a persoanelor aflate în dificultate sau risc și creșterea calității vieții acestora, facilitarea accesului la servicii sociale variate, performante, accesibile grupurilor vulnerabile și marginalizate din teritoriul Munții Macinului – Dunărea Veche și promovarea participării grupurilor vulnerabile la viața socială și cultivarea relațiilor interumane, în concordanță cu obiectivele Strategiei de dezvoltare și planul de acțiune participativ privind realizarea direcțiilor strategice ale Comunei Cerna

Proiectul presupune construcția centrului social, dar și înființarea serviciilor sociale care vor fi furnizate.

Investiția este necesară deoarece în prezent Cerna nu dispune de un loc cu caracter social, pentru ajutorarea membrilor comunei. Prin urmare, construirea unui astfel de centru social este necesară și vitală pentru bunăstarea comunei, dezvoltarea armonioasă a acesteia și a cetățenilor săi.

Proiectul va contribui, prin activitățile propuse, la dezvoltarea infrastructurii sociale, ce va deservi nevoile legate de asistența medicală comunitară, nevoile sociale ale tinerilor defavorizați, persoanelor vârstnice și a celor cu risc crescut de excludere socială și comunitară.

Numărul de beneficiari ai infrastructurii sociale create prin Proiect este de minimum 50.

Serviciile planificate includ:

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Centru de zi pentru copii, dedicat în special copiilor vulnerabili, în risc de abandon școlar sau în risc de sărăcie;
- Oferirea de servicii, inclusiv masă și lecții remediale pentru copiii în risc de abandon, cu părinți plecați în străinătate;
- Servicii pentru persoane cu dizabilități;
- Camere de cazare pentru victimele traficului de persoane, violenței sau migranți (refugiați), comuna Cerna aflându-se în apropierea graniței cu Ucraina;
- Centru social pentru persoane vârstnice, care le va permite acestora să petreacă timp împreună, dar și să apeleze la ajutorul unor asistenți sociali dacă au nevoie.

2. Contextul proiectului

Gradul de dezvoltare a unui teritoriu se masoara in mod determinant si prin sistemul de protectie sociala existent, prin masura in care mecanismele de redistribuire a veniturilor si sistemul serviciilor sociale reusesc sa asigure un nivel de trai acceptabil si sanse egale de participare la viata sociala pentru toti cetatenii. In acest sens, prin aceasta masura ne propunem oferirea la nivelul teritoriului Muntii Macinului - Dunarea Veche a unei alternative de servicii integrate la sistemul public de servicii sociale, pornind de la asistenta pentru diminuarea/eliminarea efectelor de excludere sociala si pana la interventii pro-actice, de constientizare si de prevenire la nivelul populatiei si al potentialelor grupuri dezavantajate. Necesitatea masurii rezida din faptul ca la nivelul teritoriului Muntii Macinului - Dunarea Veche, infrastructura fizica de baza in domeniul social este aproape inexistentă, interventia publica limitandu-se la asigurarea unor ajutoare banesti (venitul minim garantat, alocatii etc) sau materiale (ajutoare alimentare etc), desi conform statisticilor, rata persoanelor vulnerabile din punct de vedere social este foarte ridicata. Astfel, din total populatiei de 34645, 9315 sunt persoane cu varsta de peste 60 ani, ceea ce reprezinta 26,88 % din totalul populatiei, cu un trend ascendent in perioada analizata. Numarul persoanelor vulnerabile din punct de vedere financiar este de asemenea ridicat, un indicator relevand in acest sens fiind numarul persoanelor beneficiare ale Programului Operational Ajutorarea Persoanelor Defavorizate (POAD), care este de 11424 persoane.

Un alt aspect care necesita interventie la nivelul teritoriului este cel al copiilor aflati in risc social (copii ce provin din familii sarace, familii monoparentale, ai caror parinti sunt plecati la munca in strainatate sau ai caror parinti au probleme de sanatate, sunt consumatori de alcool etc). Astfel, infrastructura sociala cu destinatie multifunctionala poate acoperi o gama variata de servicii, cu scopul de a ajuta persoanele in dificultate, incepând cu primirea lor neconditionata in centru, pâna la rezolvarea problemelor specifice cu care acestea se confrunta, temporar (materiale, financiare, culturale, juridice si administrative, relationale, ocupationale, medicale). Masura este necesara si relevanta prin faptul ca isi propune sa reduca fenomenul de marginalizare pe toate palierele sale, extinzand gama serviciilor de sociale si de integrare asigurate in mod traditional de institutiile publice abilitate si, contribuind in acelasi timp la cresterea tolerantei fata de grupurile vulnerabile, prin implicarea comunitatii in activitatile specifice de socializare care se vor desfasura in Centru. Macinului - Dunarea Veche prin reducerea decalajelor majore dintre mediul rural si cel urban.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice și concluziile studiului de caz

Proiectul contribuie în mod direct la incluziune socială în comuna Cerna și va asigura servicii disponibile pentru persoane afectate de discriminare, inegalitate, persoane cu dizabilități, copii cu părinți migranți, persoane vârstnice și refugiați, contribuind astfel atât la nediscriminare și accesibilitate, cât și la atenuarea provocărilor demografice.

Studiu de caz 41 aferent temei de evaluare C3

Proiect: Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului

Program	Program Operațional Capacitate Administrativă		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific	Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente Obiectivul specific 1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP		
Beneficiar	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor		
Titlu proiect	Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	Cod SMIS proiect 127554/ID POCA596/ Contract nr. 412/21.08.2019		
Data de început	21.08.2019	Data de finalizare	21.10.2022
Buget alocat	16.101.541 lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	4,388,078.07 MM 23,443.25 STS
Regiunea și județul/județele de implementare	Centru, NE, NV, Sud Muntenia, SE, SV Oltenia, Vest.	Localitatea sau localitățile de implementare	București
Persoane intervievate	Manager de proiect 2 experți din cadrul proiectului		
Bibliografie	Documentația care stă la baza derulării proiectului – extras proiect http://www.mmediu.ro/categorie/sipoca596/259		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Interviu în profunzime Analiza de documente		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Proiectul are ca scop îmbunătățirea capacității ministerului în gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice acestuia și a tipurilor de risc unde ministerul asigură funcția de sprijin, precum și a situațiilor privind starea mediului.

Proiectul contribuie la dezvoltarea și introducerea unor standarde în coordonarea și diseminarea informațiilor privind managementul protecției mediului în vederea protejării cetățenilor și a bunurilor materiale atât în situațiile de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, cât și în situațiile privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului).

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

1. Elaborarea unor pachete de propuneri pentru eficientizare administrativă, sistematizare și simplificare legislativă privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului și a tipurilor de risc unde ministerul asigură funcția de sprijin, precum și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului).
2. Creșterea capacității administrative a Ministerului Mediului prin dezvoltarea și eficientizarea funcționării dispeceratului pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului și a tipurilor de risc unde ministerul asigură funcția de sprijin, precum și a situațiilor privind starea mediului.
3. Utilizarea optimă a sistemului informatic dezvoltat în cadrul proiectului prin instruirea grupului țintă și prin diseminarea informațiilor către alte instituții. Personalul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și al autorităților din subordinea și sub autoritatea sa va fi instruit în vederea utilizării aplicației dezvoltate în cadrul proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Obiectivele specifice ale proiectului vizează măsurile POCA, Axa 1 privind:

- Creșterea coerenței, eficienței, predictibilității și transparenței procesului decizional în administrația publică
- Adaptarea politicilor și sistemului de resurse umane la obiectivele și exigențele unei administrații moderne
- Calitate, cercetare și inovare în administrația publică

Grupul țintă al beneficiarilor direcți – este compus din minimum 20 de persoane, personal din cadrul MM și al autorităților din subordinea și sub autoritatea ministerului

Grupul țintă al beneficiari indirecti – este compus din toate persoanele fizice și juridice care prin locația sau natura activității lor sunt expuse riscurilor producerii evenimentelor cu impact negativ asupra mediului și vor beneficia de un sistem mai eficient de gestionare a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului, sistematizare și simplificare legislativă

Prin activitățile proiectului:

- vor fi formați 25.000 de persoane din autoritățile și instituțiile publice centrale
- vor fi sprijinite 1000 de autorități și instituții publice pentru a implementa aplicația

Din punct de vedere tehnic, în cadrul proiectului se va realiza o aplicație informatică al cărei rol este acela de a îmbunătăți și gestiona fluxul de informații legate de fenomenele meteorologice care pot avea impact asupra comunității umane: furtuni și vijelii, poluare a aerului, apei, solului și/sau subsolului, accidentală sau provocată. Aplicația informatică va beneficia de un dispecerat înființat în cadrul proiectului care va prelua sesizările legate de fenomenele meteorologice și rezultatele acestora și le va direcționa către instituțiile responsabile, având interconexiune cu Sistemul Național Unic de Urgență 112.

Proiectul este implementat în parteneriat cu Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

2. Contextul proiectului

Situația actuală a fluxului informațional nu are o coerență unitară, deoarece:

- pe de o parte există un sistem de informare de la nivelul agențiilor pentru protecția mediului (nivel local) către Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Ministerului Mediului, la nivel central, pentru aspectele și condițiile de mediu zilnice,
- pe de altă parte, există un alt sistem de informare în sistem de urgență de la nivel local, de la Inspectoratele Județene pentru Situații de Urgență / Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, către Comisariatele Județene ale Gărzii de Mediu, Agențiile pentru Protecția Mediului și Ministerul Mediului.

Prin implementarea proiectului se dorește definirea premiselor necesare dezvoltării unui sistem tehnic complex care va realiza înglobarea tuturor specificațiilor ce rezultă din activitatea de informare a autorităților publice centrale și locale și interconectarea acestui sistem la nivelul tuturor structurilor cu rol de informare și alertare, cu maximă operativitate, în gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv fenomenele meteorologice periculoase și în situațiile privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate și calitatea aerului), inclusiv cu Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112 (SNUAU).

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice

- 3.1. *Analiza demografică preliminară*
- 3.2. *Activități planificate și buget alocat*
- 3.3. *Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice*
- 3.4. *Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi*
- 3.5. *Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice*

Proiectul vizează în special creșterea speranței de viață sănătoase a populației. Sistemul care va fi implementat va permite reducerea efectelor negative ale fenomenelor meteorologice și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calității aerului), în acest mod contribuind la creșterea calității vieții populației. Identificarea rapidă a riscurilor de mediu va permite o intervenție mai eficientă care va contribui la reducerea pierderii de vieți și la îmbunătățirea condițiilor de locuire.

Proiectul cuprinde în analiza preliminară și informații privind numărul de vieți omenești pierdute în situații de fenomene meteorologice periculoase și din cauza factorilor de mediu, precum și cele legate de starea de sănătate a populației și îmbolnăvirile cauze de astfel de fenomene/ situații.

La Principiile orizontale, secțiunea Schimbări demografice este menționat că:

Prin îmbunătățirea fluxului informațional de date și dezvoltarea aplicației software ce se vor dezvolta în cadrul proiectului se realizează îmbunătățirea accesului la informațiile privind atât producerea unor fenomene meteorologice periculoase, cât și a calității factorilor de mediu reducându-se astfel riscul pierderii de vieți omenești, cât și reducerea pierderilor economice într-o societate care se află în curs de îmbătrânire. Îmbunătățirea fluxului informațional contribuie și la creșterea rezilienței la extremele meteorologice mai ales în mediul rural.

Prin activitățile din cadrul proiectului se asigură măsuri de îmbunătățire care vizează identificarea, evaluarea și reducerea riscurilor de producere a situațiilor de urgență, în scopul protejării vieții, mediului și bunurilor împotriva efectelor negative ale acestora pe termen mediu și lung luând în considerare astfel și provocările demografice.

La momentul realizării interviului fuseseră realizate circa 50% dintre activitățile proiectului, pentru perioada următoare fiind programate:

- Realizarea documentației pentru programul IT / aplicație informatică prevăzută în proiect
- Realizarea achiziției softwear care va fi transmisă STS în vederea demarării implementării

Nu sunt prevăzute activități care să vizeze schimbările demografice, acesta fiind un rezultat pe termen mediu și lung obținut după implementarea sistemului informatic.

4. Concluzii

Proiectul, prin rezultatul său, vizează creșterea vieții sănătoase a populației. Activitățile derulate nu urmăresc însă calitatea vieții populației, ci vizează dezvoltarea și eficientizarea funcționării dispeceratului pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului. Această dezvoltare și eficientizare presupune crearea aplicației informatice care să permită funcționarea dispeceratului și formarea personalului pentru a prelua cazurile, a le evalua și chiar a le semna.

Schimbările demografice nu sunt vizate direct, ci sunt un rezultat indirect al funcționării acestui dispecerat.

Studiu de caz 42 aferent temei de evaluare C3

Proiect: Comunități implicate, educație de calitate

Program	POCU 2014 - 2020		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP6 – Educație și competente Prioritate de investitie 10i – Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale, pentru reintegrarea în educație și (...).		
Beneficiar	Fundatia World Vision România în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Iași		
Titlu proiect	Comunitati implicate, Educație de calitate		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	103759		
Data de început	09.05.2018	Data de finalizare	08.10.2021
Buget alocat	9.229.327,10 lei, din care 8.940.614,20 lei cofinanțare din partea Uniunii Europene.	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	Inca sunt cereri de rambursare în procesare.
Regiunea și județul/județele de implementare	NE Jud. Iasi si Vaslui	Localitatea sau localitățile de implementare	Mironeasa, Tibana, Domnita, Tibanesti, Glodenii Gandului, Dumesti, Negresti, Bacesti
Persoane intervievate	manager de proiect		
Bibliografie	Documentația de proiect https://worldvision.ro/ce-facem/proiecte-educatie/ciec/		

UNIUNEA EUROPEANĂ

Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Interviu în profunzime Analiza de documente sociale
--	--

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

OBIECTIV PRINCIPAL: Reducerea numărului de copii și elevi aflați în risc de părăsire timpurie a școlii, din comunitățile Dumești, Negrești, Băcești, Țibana, Țibănești și Mironeasa, prin operaționalizarea și sustenabilizarea unui continuum de servicii și de măsuri destinate unui număr de 1045 antepreșcolari, preșcolari, școlari din clasele primare și gimnaziale și părinții lor precum și tineri/adulți din programul A doua șansă, dintre care 100% beneficiază de măsuri și servicii integrate, implementate de echipe pluridisciplinare atât în cadrul unor centre de resurse educaționale, cât și prin intermediul serviciilor educaționale oferite de către partenerii asociați din proiect.

Obiective specifice:

- OS1. Implementarea la nivelul celor 9 unități de învățământ selectate din județele Iași și Vaslui a unui plan inovativ de măsuri integrate ce vizează facilitarea și creșterea accesului la învățământ, prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, îmbunătățirea participării, reintegrarea și menținerea în sistemul de învățământ a 1045 copii/elevi/tineri/adulți aflați în situații de risc din localitățile Dumești, Negrești, Băcești, Țibana, Țibănești și Mironeasa, prin oferirea de programe integrate de tip școală după școală, programe de educație timpurie, educație remedială, non-formală, într-un interval de 41 luni, care include cel puțin 5 semestre școlare;
- OS2. Diversificarea și îmbunătățirea serviciilor educaționale la nivelul celor 8 unități de învățământ selectate din județele Iași și Vaslui, în vederea creșterii calității mediului de învățare și facilitarea integrării sociale a 1045 copii/elevi/tineri/adulți aflați în situații de risc din localitățile Dumești, Negrești, Țibana, Țibănești și Mironeasa, combaterii discriminării și promovării multiculturalismului, prin dezvoltarea de acțiuni interinstituționale care promovează mobilizarea comunitară, voluntariatul și cetățenia activă, într-un interval de 40 luni;
- OS3. Dezvoltarea competențelor transversale pentru 95 de cadre didactice, selectate din unitățile de învățământ - parteneri asociați, în domenii care contribuie la prevenirea/reducerea părăsirii timpurii a școlii, precum: educația parentală și implicarea părinților, dezvoltarea copilului, prevenirea/reducerea absenteismului și abandonului școlar, multiculturalitate, implicarea comunității în viața școlii și instruirea acestora în vederea dobândirii unor competențe specifice în domeniul elaborării, implementării, monitorizării și evaluării strategiilor/planurilor locale de prevenire/reducere a părăsirii timpurii a școlii, într-un interval de 40 luni;
- OS4. Asigurarea managementului și coordonării intervenției și transferul modelelor de bună practică dezvoltate și validate în proiect către actorii comunitari responsabili.

Realizările proiectului:

- 831 de copii au participat la programele Grădiniță prietenoasă și Școală după școală derulate în cele opt unități școlare din județele Iași și Vaslui, în anii școlari 2018 – 2019, 2019 – 2020 și 2020 - 2021;
- 155 adolescenți din cele 3 licee incluse în proiect au participat la programul de dezvoltare a abilităților de viață;
- Peste 300 de copii au participat la programele Școala din Timpul liber și Școala Duminicală organizate în special pe perioada vacanțelor școlare;
- 57 de copii au mers în tabăra Vacanța copilăriei mele de la Negrești, jud. Neamț;
- Un număr de 600 copii din șapte comunități din proiect au participat la șase concursuri organizate în timpul vacanței de vară, primind ca premii treninguri și tricouri;
- 815 copii din proiect au primit ghiozdane complete echipate;
- 828 de copii participanți la concursul "Credem în educație", în urma căruia au primit fiecare ca premiu o tabletă;
- 45 de părinți ai copiilor ante-preșcolari au participat la sesiuni de educație timpurie, având drept scop facilitarea înscrierii copiilor la grădiniță;
- 50 de tineri/adulți au participat la Programul A doua șansă;
- 951 de copii au participat la spectacole de teatru/ vizite virtuale la muzee/ evenimente cultural-artistice organizate în aer liber;

- 360 de părinți au fost implicați în sesiuni de consiliere și educație parentală, individuale și de grup, susținute de către experții psihologi și psiho-pedagogi din cadrul proiectului;
- Peste 350 de copii au beneficiat de sesiunile de consiliere psihologică și psihopedagogică, de grup și individuale, oferite de către experții psihologi și psihopedagogi din proiect;
- 8 Centre de Resurse Educaționale au fost înființate, dotate și echipate prin intermediul proiectului cu: piese de mobilier, echipamente IT, materiale auxiliare și materiale educaționale;
- Au fost organizate 15 evenimente de promovare a importanței dezvoltării și instruirii permanente a cadrelor didactice din școlile cu risc;
- Un număr de 131 de cadre didactice din cele două județe au participat la cursuri de formare și sesiuni de instruire, pe teme de interes (Programul de formare Școala Părinților, cursuri de comunicare și de leadership educațional, etc.);
- Oferirea de pachete de igienă pentru cei 360 de părinți participanți la sesiunile Școala Părinților;
- Servicii integrate socio-psiho-pedagogice (asistentă socială, consiliere psihologică și asistentă psihopedagogică) pentru 371 copii și 122 părinți;
- 95 de pachete IT (cameră web, căști cu microfon, HDD extern) distribuite în 8 unități școlare din proiect;
- Opt Centre de Resurse Educaționale dotate și echipate cu echipamente IT, mobilier, materiale didactice, materiale educaționale, consumabile.

2. Contextul proiectului

Obiectivul proiectului răspunde direct Strategiei Naționale privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România (2014-2020), prin adresarea nevoilor copiilor, elevilor și tinerilor din grupul țintă, afectați de sărăcie persistentă și a populației române ca și categorii asupra cărora diversele dimensiuni ale excluziunii tind să se susțină reciproc și să se perpetueze de la o generație la alta. Analiza de nevoi realizată la nivelul celor 5 localități a evidențiat faptul că excluziunea socio-economică este perpetuată de rezultatele slabe la învățătură.

De asemenea, experiența relevantă a parteneriatului proiectului a demonstrat că ruperea cercului vicios al sărăciei și excluziunii necesită intervenții individualizate, concepute astfel încât să abordeze factorii de bază ai inegalității. Pentru a susține această abordare, proiectul își propune dezvoltarea și operaționalizarea unor centre de educație non-formală și programe de tip Școală după școală, dar și dezvoltarea unor echipe pluridisciplinare, care să faciliteze accesul la servicii integrate pentru copiii și elevii cei mai vulnerabili, aflați în risc educațional. Prin serviciile orientate asupra nevoilor individuale ale copiilor, elevilor și tinerilor din grupul țintă, cu accent pe cei mai vulnerabili (roma, copii din familii sărace, copii cu dizabilități etc.) și pe implicarea actorilor instituționali de la nivel județean și local, proiectul răspunde Strategiei Naționale privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România (2014-2020).

Analiza aprofundată de nevoi, efectuată în perioada septembrie- octombrie 2016 a reliefat faptul că la nivelul celor 8 unități de învățământ selectate în proiect există un procent însemnat de elevi care sunt în risc educațional (rezultatele școlare slabe, absentismul sau abandonul școlar etc.), dar și o pondere semnificativă a elevilor care fac parte din grupurile vulnerabile. Aceste aspecte impun o abordare integrată și complexă pentru a răspunde nevoilor socio-educative ale copiilor în mod personalizat și profund, în vederea prevenirii și/sau reducerii riscului de părăsire timpurie a școlii. În cele ce urmează, sunt listate principalele probleme identificate, care vor fi urmărite în intervenție:

1) Școala Gimnazială "Maresal Constantin Prezan" Sat Dumesti în anul școlar 2016-2017, are 562 de preșcolari și școlari înscriși. Dintre aceștia, 191 fac parte din familii mono-parentale sau familii în care unul dintre părinți este plecat în străinătate. Cifra datelor furnizate de către școală, există un procent însemnat de elevi la risc educațional în anul școlar 2015-2016: 8% dintre elevi au înregistrat peste 20 de absente nemotivate, iar 7% dintre aceștia au avut corigente la diverse materii. Performanța școlară scăzută înregistrată în anul școlar 2015-2016 este un alt indicator care evidențiază incidența riscului educațional pentru elevi: 12% din elevii Șc. Prezan Dumesti au rezultate școlare slabe (în special în ciclul primar) și iar 17 elevi (3% dintre elevi) au părăsit timpuriu școala, conform evidențelor școlare. Analiza gradului de promovabilitate a examenului național în rândul absolvenților clasei a VIII-a indică o reală problemă la nivelul școlii și nevoia stringentă de sprijinire a elevilor pentru creșterea nivelului de cunoștințe și prevenirea abandonului școlar: din totalul de elevi din clasa a VIII-a, media notelor obținute de elevi la examenul național, în decursul celor 4 ani școlari (2012-2016) a scăzut îngrijorător - de la 6.74 în anul școlar 2012-2013, până la 5,32 în anul școlar 2015-2016. De asemenea, procentul elevilor care au refuzat susținerea examenului național a cunoscut un trend ascendent, de la 45% la 67%, în ultimii 4 ani școlari.

În adresarea problemei gradului scăzut de participare și implicare (performanță) școlară, trebuie ținut cont de faptul că aproape toți elevii din anul școlar 2016-2017 provin din familii sărace; 13% elevi provin din familii monoparentale și 21% elevi au unul sau ambii părinți la muncă în străinătate. Diferitele grade de vulnerabilitate ale elevilor reprezintă un factor determinant pentru performanța școlară scăzută, așa cum studiile de-a lungul timpului au demonstrat-o. Conform informațiilor furnizate de către cadrele didactice din "Măreșal Constantin Prezan" Sat Dumesti, elevii întâmpină dificultăți școlare, din cauza situației materiale a copiilor, însă și religia sau etnia pot genera situații conflictuale între elevi.

2) Grădinița cu P.P. Norocel Negrești prezintă un procent însemnat de copii care se înscriu în categoriile de risc de excludere socială, după cum urmează: din totalul de peste 230 copii înscriși în anul școlar 2016-2017, 50% provin din familii cu venituri foarte mici, iar 14% provin din familii cu un nivel scăzut de educație. Sunt aproape 10% copii cu un părinte plecat în străinătate și 8 copii cu CES sau cu certificat de orientare școlară.

3) Liceul Tehnologic "Nicolae Iorga" Negrești are 1584 de elevi înscriși în anul 2016-2017, iar dintre aceștia, doar 23% au domiciliul în orașul Negrești, restul făcând navetă către liceu. 5% dintre elevi provin din familii monoparentale; 13% elevi (200) au unul sau ambii părinți la muncă în străinătate. Din populația școlară a anului 2015-2016, se plasează în risc educațional: 14% elevi care au înregistrat peste 20 absente nemotivate; un procent îngrijorător de 14% dintre elevi au înregistrat rezultate școlare slabe, 4% au abandonat timpuriu școala și 6% elevi care au rămas repetenți. Numărul elevilor înregistrați în liceu a scăzut simțitor de la 1962 în anul școlar 2012-2013, la 1675 în anul 2015-2016.

4) Școala Gimnazială Nr 1 Domnița Comuna TIBANA, din jud. IS, are 576 de elevi înscriși în anul școlar 2015-2016, din care: 8% au înregistrat rezultate școlare slabe (Cls 1-4: calificative I și S; Cls. 5-8: sub media 7.5 la limba română și matematică), 27% au avut peste 20 absente nemotivate cumulate într-un an școlar, 11% au parasit timpuriu școala și 17% dintre aceștia au avut cel puțin o corigență. În ceea ce privește rezultatele școlare, media notelor la evaluarea națională a crescut simțitor de la 4,19 în anul 2012-2013, până la 7,54 în anul 2015-2016, deși, raportat la aceiași ani școlari, în același timp a crescut și nr. elevilor care au parasit timpuriu școala, de la 23 la 54.

5) Școala Gimnazială Glodeni-Gîndului, comuna TIBANESTI, jud. Iasi. Numărul copiilor înregistrați în anul școlar 2015-2016 a fost de 503. Dintre aceștia, 17% au obținut rezultate școlare slabe și 8% au rămas repetenți. Media notelor obținute la evaluarea națională a crescut și aici, de la 5,82 în anul 2012-2013, la 6,96 în 2015-2016.

6) Școala Gimnazială Mironeasa, COMUNA MIRONEASA. Din cei 906 elevi înregistrați în anul 2015-2016, 28% au obținut rezultate școlare slabe, 25% au avut mai mult de 20 absente și 5% dintre copii au parasit timpuriu școala. Numărul copiilor înregistrați în unitatea de învățământ a înregistrat o scădere, din anul școlar 2012-2013: 955, ajungând la 906 în 2015-2016. Media notelor de la evaluarea națională a suferit o ușoară creștere, de la 4,84 până la 5,10, raportat la același interval sus-mentionat, deși notele sunt foarte mici.

7) Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară Țibana-comuna Țibana. Datele cu privire la rezultatele școlare sunt îngrijorătoare, cel puțin. Aici, din totalul elevilor înregistrați în anul școlar 2015-2016, un procent de 47% au înregistrat rezultate școlare slabe, 62% au avut peste 20 absente nemotivate, 16% dintre elevi au avut cel puțin 1 corigență și 51 tineri au parasit timpuriu școala. Doar 28% dintre elevii de clasă a 8-a au obținut note mai mari de 5 la evaluarea națională, și se observă o creștere a elevilor care au abandonat studiile, de la 21 în anul școlar 2012-2013, la 25 în anul 2015-2016.

8) Liceul Tehnologic „Petre P. Carp” Comuna Tibanesti, jud. Iasi. Din cei 955 elevi înregistrați în anul 2015-2016, 18% au avut rezultate școlare slabe, și 5% au rămas repetenți. Dintre elevii de clasă a 8-a, datele din ultimii ani arată că peste 50% nu se prezintă la examenul de evaluare națională, iar dintre cei care s-au prezentat, aproape 50% au reușit să obțină note mai mari de 5.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice

- 3.1. Analiza demografică preliminară - DA
- 3.2. Activități planificate și buget alocat - NU
- 3.3. Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice - NU
- 3.4. Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi - indirect
- 3.5. Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Pentru elaborarea aplicației proiectului a fost realizată o analiză demografică preliminară pentru toate cele 7 comunități cuprinse inițial în proiect. Această analiză cuprindea referiri la populație și categoriile de vârstă,

populația școlară, rata abandonului școlar. Analizele de nevoi la nivelul școlilor și comunităților au vizat populația școlară și evoluția ei.

În cadrul proiectului la secțiunea schimbări demografice se prevede:

"In urma analizei de nevoi preliminare, s-a observat un trend de scadere a populatiei scolare in unitatile selectate, comparativ cu ultimii patru ani scolari, ceea ce poate fi explicat printr-un fenomen de imbatranire a populatiei, mai ales in mediul rural si zonele urbane defavorizate. Acest fenomen este mai evident la nivelul liceelor incluse in cadrul proiectului : Liceul N. Iorga Negresti, Sc. Glodenii- Gîndului, Lic.,„PETRE P. CARP”, Lic. de Ind. Alimentara Tibana (vezi Anexele Analizei).

Una dintre cauzele principale de imbatranire a populatiei a fost lipsa oportunitatilor de ocupare la nivelul comunitatilor, ceea ce determina migratia populatiei tinere din rural in urban, dar mai ales intr-o alta tara. Un accent deosebit se va acorda copiilor care au parinti la munca in strainatate, fiind in grija rudelor. In cadrul proiectului, vor fi furnizate servicii de consiliere si orientare scolara pentru copiii din GT afectati de migratia parintilor, copiii vor fi sub continua supraveghere si vor fi incurajati sa ia parte la activitatile Centrelor de resurse, pentru dezvoltarea unui comportament social activ si evitarea anturajelor nepotrivite varstei.

Exista un numar considerabil de elevi care provin din familii monoparentale/dezmembrate; pr va interveni la acestora si parintilor lor incadrati in ac categorie de vulnerabilitate, prin asigurarea serviciilor integrate de consiliere psihologica/ Sc. parintilor, pentru a crea un climat familial pozitiv si stimulant cresterii si dezvoltarii copiilor.

In selectia grupului de parinti/ ingrijitori ai copiilor din grupurile vulnerabile identificate la analiza de nevoi nu vor fi impuse criteriile legate de varsta participantilor, promovându-se principiului îmbătrânirii active."

Pe parcursul implementării proiectului s-au lovit de problema migrației populației pentru muncă. Astfel în cazul sesiunilor de Școala Părinților veneau tutorii copiilor, iar unii dintre participanții la programul A doua șansă au plecat la muncă în străinătate pe parcursul derulării acestuia. Deoarece numărul persoanelor eligibile pentru programul A doua șansă din comunitatea inițială (Dumești) s-a redus ca urmare a plecării lor la muncă în străinătate, a fost necesar să se facă programul în altă comunitate (Băcești).

Problematika migrației părinților copiilor a fost avută în vedere și ca unul dintre criteriile de selecție a copiilor care au participat la activitățile derulate. Pentru aceștia au fost oferite și sesiuni de consiliere.

Activitățile de educație pentru sănătate realizate cu copiii, dar și în cadrul Școlii Părinților au vizat și creșterea speranței de viață sănătoase prin adoptarea unor comportamente de viață sănătoase.

Monitorizarea copiilor și a problemelor lor s-a făcut pe toată perioada de implementare a proiectului, fiind urmărite cazurile speciale semnalate de facilitatorii comunitari, asistenții sociali sau cadrele didactice.

4. Concluzii și bune practici

Prin activitățile derulate proiectul a urmărit să adreseze probleme legate de migrație, creșterea speranței de viață sănătoase, creșterea populației active, Îmbătrânirea populației.

Studiu de caz 43 aferent temei de evaluare C3

Proiect: Construirea unei clădiri multifuncționale în scop educațional și sportiv în comuna Pănet, județul Mureș

Program	Programul Operațional Regional
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	10/10.1b/7regiuni Axa prioritară 10 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, Prioritate de investiții 10.1 Investițiile în educație, și formare, inclusiv în formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare Obiectiv Specific 10.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului

	Apel dedicat învățământului obligatoriu		
Beneficiar	Comuna Pănet		
Titlu proiect	Construirea unei clădiri multifuncționale în scop educațional și sportiv în comuna Pănet, județul Mureș		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	120944		
Data de început	19.03.2021	Data de finalizare	31.12.2023
Buget alocat	Total 6.991.487,66 Lei cu TVA Finanțare: 5.942.764,52 Contribuție proprie: 1.048.723,14	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	223.325 Lei cu TVA
Regiunea și județul/județele implementare	Regiunea Centru/județul Mureș	Localitatea sau localitățile implementare	Pănet
Persoane intervievate	Șef serviciu urbanism comuna Pănet, județul Mureș		
Bibliografie	Documentația proiectului – extrase proiect https://panit.ro/wp-content/uploads/2021/06/Construirea-unei-cl%C4%83diri-multifunc%C8%9Bionale-%C3%AEn-scop-educa%C8%9Bional-%C8%99i-sportiv-%C3%AEn-comuna-P%C4%83net-jude%C8%9Bul-Mures-1-1.pdf Ghidul specific al programului - https://www.inforegio.ro/ro/axa-prioritara-10/apeluri-lansate/453-ghid-specific-10-1-invatamant-obligatoriu		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Interviu în profunzime Analiza documentelor Analiză secundară de date INS		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Scopul proiectului: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale din comuna Pănet, prin construirea unei clădiri multifuncționale în scop educativ și sportiv, în vederea creșterii gradului de participare la nivelul învățământului obligatoriu

Obiectivele specifice ale proiectului:

1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale pentru 221 de elevi înscriși în învățământul obligatoriu din comuna Pănet, prin construirea unei săli multifuncționale în scop educativ și sportiv
2. Construirea și echiparea unei clădiri multifuncționale în scop educativ și sportiv în comuna Pănet

Rezultatele proiectului:

1. Numărul total de participanți la procesul educațional în unitatea de infrastructură subiect al proiectului: 221
2. Categoria infrastructurii subiect al proiectului: școală gimnazială (clasele I-VIII)

Până la momentul realizării evaluării în cadrul proiectului:

- a fost finalizată documentația pentru autorizația de construire
- au făcut proiectul tehnic
- au realizat partea de publicitate

2. Contextul proiectului

Comuna Pănet a demarat o serie de proiecte de reabilitare a infrastructurii educaționale în localitate în contextul unei populații școlare în creștere. Comuna se află la o distanță de 7 km de municipiul Târgu Mureș fapt ce face ca multe persoane să prefere să locuiască aici și să facă naveta pentru muncă în municipiu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Școala din localitate nu deține o sală de sport dimensionată și dotată conform standardelor în vigoare. Având în vedere numărul mare de copii și tineri din localitate, activitățile sportive au rolul de a dezvolta capacitatea cognitivă și emoțională a elevilor, contribuind la creșterea performanțelor în procesul de învățare și la îmbunătățirea capacității de relaționare și integrare socială. În clădirea care face obiectul acestei cereri de finanțare vor fi organizate și diverse concursuri – inclusiv cele sportive, cu rol complex pentru stimularea competitivității, a spiritului de echipă, creativității și inovării, competențe cheie solicitate de angajatori pe piața muncii.

Funcțiunea clădirii multifuncționale va fi multiplă: activitățile sportive vor contribui la creșterea capacității cognitive și emoționale a elevilor, în aceeași măsură cu activitățile care se vor desfășura în atelierul tehnologic, cum ar fi cursuri de sculptura în lemn; spațiul amenajat special (sala de curs) va găzdui programele “Școală după școală” și “A doua șansă”.

Având în vedere rata de abandon școlar în rândul elevilor din ciclul gimnazial de 2.75% și rata de repetenție în rândul elevilor de clasa a V-a la nivelul ciclului gimnazial de 19.64% proiectul vizează asigurarea facilităților necesare pentru programele de tip “Școală după Școală” și „A doua șansă”. Astfel, proiectul va asigura spațiul, dotările și resursele umane necesare implementării acestor programe.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice (dacă este cazul)

- Analiza demografică preliminară
- Activități planificate și buget alocat
- Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice
- Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi
- Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

În comuna Pănet numărul copiilor a crescut în perioada 2016 – 2020, ajungând la 1257 de persoane între 0 și 19 ani. (INS, date Tempo, POP107D) Numărul nașcuților a înregistrat o ușoară scădere în perioada 2016 – 2020, de la 70 de nou născuți la 60. (INS, date Tempo, POP201K) Luând în considerare numărul de copii și nevoia de a reduce abandonul școlar s-a decis construirea acestei clădiri multifuncționale care să ajute la creșterea participării școlare, dar și la stimularea natalității.

În cadrul aplicației inițiale la schimbări demografice au fost menționate că proiectul ”va contribui la creșterea gradului de participare în învățământul obligatoriu prin îmbunătățirea infrastructurii în domeniu: o clădire nouă, cu facilități moderne, care oferă condiții optime pentru dezvoltarea cognitivă, fizică, socio-emoțională a elevilor. Din acest punct de vedere, se poate spune că, în mod indirect, proiectul își va aduce contribuția la creșterea natalității la nivelul comunei Pănet.”

Analiza demografică preliminară a făcut referire la numărul de copii existent, la natalitate, la rata abandonului școlar și a repetenției. În documentația proiectului au fost cuprinse date privind populația pe categorii de vârstă în perioada 2011 – 2017, date privind participarea școlară, lista cu copiii între 0 și 2 ani.

În etapa de implementare a proiectului, în realizarea proiectului tehnic a fost reactualizată componenta demografică referitoare la populația pe grupe de vârstă, populația școlară (date de la instituția de învățământ). Astfel dimensionarea sălii multifuncționale a ținut cont de previziunile demografice. Aceasta va avea o capacitate de cca 2000 de persoane.

4. Concluzii și bune practici

Proiectul își propune să contribuie la creșterea natalității și reducerea emigrației prin crearea unui spațiu multifuncțional atât pentru activități educaționale (activități non-formale, program Școală după școală, program A doua șansă), cât și sportive.

Aspectele demografice au fost avute în vedere atât în etapa de elaborare a propunerii de proiect, cât și în cea de implementare. Astfel dimensionarea sălii în etapa de proiectare tehnică a ținut cont de evoluțiile demografice.

Realizarea de previziuni demografice pentru a dimensiona capacitatea sălii multifuncționale poate fi considerată a bună practică în domeniu.

Studiu de caz 44 aferent temei de evaluare C3

Proiect: BOTOȘANI PENTRU VIITOR

Program	Programul Operațional Capital Uman		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	POCU, Axa Prioritară 5 – Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) Obiectiv specific 5.1 - Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din orașe cu o populație de peste 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC SPRIJIN PENTRU FUNCTIONAREA GRUPURILOR DE ACȚIUNE LOCALA PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE LOCALA LA NIVELUL ORASELOR CU PESTE 20.000 LOCUITORI” Etapa a III-a mecanismului DLRC - Regiuni mai puțin dezvoltate.		
Beneficiar	Asociația GAL Botoșani pentru Viitor/ municipiul Botoșani, jud. Botoșani		
Titlu proiect	Botoșani pentru Viitor		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	123328		
Data de început	15 Septembrie 2019	Data de finalizare	16 Ianuarie 2022
Buget alocat	1,056,575.69	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	1,056,575.69
Regiunea și județul/județele de implementare	NE/ jud Botoșani	Localitatea sau localitățile de implementare	Mun . Botoșani
Persoane intervievate	manger GAL		
Bibliografie	Documentație proiect https://galbotosani.ro/		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Interviu în profunzime Analiza documentelor		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Scopul proiectului

Creșterea capacității și susținerea activității GAL Botoșani pentru Viitor, în vederea pregătirii pentru procesul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală DLRC și îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin, în conformitate cu prevederile art. 34 al Regulamentului (EU) Nr. 1303/2013, în termen de 38 de luni.

Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) este noul instrument de dezvoltare teritorială integrată propus de Comisia Europeană pentru perioada de programare 2014-2020 în vederea combaterii sărăciei și a excluziunii sociale de la nivel urban, prin stimularea implicării comunităților în dezvoltarea locală, prin formarea unui parteneriat local și implementarea unor Strategii de Dezvoltare Locală (SDL). Din aceasta perspectivă, scopul proiectului este acela de a mobiliza și implica pe o perioadă de 38 luni, 2 comunități dezavantajate identificate pe raza Municipiului Botoșani (Zona 1 - ZUM Parcul Tineretului, Zona 2 - ZUM Centrul istoric, precum și o zonă mixtă Zona Urbana Funcțională (ZUF) care înconjoară cele două ZUM), precum și organizații locale publice și private relevante la nivel local, județean sau național, pentru a face pași concreți spre dezvoltarea acestor două comunități într-un mod mai inteligent, mai durabil și mai favorabil incluziunii, în concordanță cu Strategia Europa 2020.

Obiectivele specifice ale proiectului

UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Creșterea capacității GAL Botoșani pentru Viitor de a gestiona și implementa în mod eficient și eficace Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Botoșani pe perioada de implementare a proiectului de 38 luni. Ca urmare, este vizată dezvoltarea la nivelul GAL, de competențe specifice în designul și administrarea de scheme de granturi, planificarea și implementarea de proiecte. Astfel, ne propunem dezvoltarea resursei umane relevante pentru GAL (membri/ angajați), prin consolidarea capacității actorilor locali interesați de a dezvolta și implementa operațiuni relevante, care contribuie la SDL, în paralel cu promovarea capacităților lor de management al proiectelor (furnizare de cursuri pentru actori locali, potențiali beneficiari de finanțare, membri și angajați GAL: dezvoltare comunitară/facilitare, management de proiect, management financiar; achiziții publice, introducere în Mysmis etc)
2. Dezvoltarea și organizarea apelurilor de selecție de proiecte (selecția fiselor de proiect), până în luna august 2019:
  - conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 50% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedura scrisă;
  - asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu SDL, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei;
  - pregătirea și publicarea a cererilor de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
  - primirea și evaluarea cererilor de contribuții;
  - selectarea operațiunilor și stabilirea cuantumului contribuției și, după caz, prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
  - monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

Activități:

A1 Dezvoltarea capacității administrative și de management a GAL Botoșani pentru Viitor (L1-L38)

A.2. Animarea comunității (L3-L40)

A.3. Elaborarea și validarea procedurii de preselecție a propunerilor de proiecte (L3-L- L 37)

A.4. Sesiuni de instruire și consultanță pentru beneficiari (L15 – L35)

A.5 Depunerea proiectelor (L19 – L40)

A.6 MANAGEMENTUL PROIECT (L1-L40)

Principalele intervenții cuprind:

- POR – Înființarea a minim 2 terenuri de joacă și a unui teren de sport, precum și reabilitarea a minim 2 terenuri de joacă existente pe teritoriul SDL, inclusiv achiziționare mobilier urban specific
- POR – Amenajare spațiu de relaxare scuar Liceu Pedagogic
- POR – Amenajare spații recreere în ZUM Centrul Vechi și ZUM Parcul Tineretului
- POR – Amenajare peisagistică a teritoriului SDL, inclusiv a sensurilor giratorii Intervenție POCU – Concurs idei de îmbunătățire peisagistică a sensurilor giratorii organizat pentru locuitorii din proximitatea locațiilor
- POR – Crearea / reabilitarea / modernizarea spațiilor publice urbane - modernizarea utilitatilor publice – modernizarea iluminatului public urban
- POR – Amplasarea de camera de supraveghere wireless pe teritoriul SDL Intervenție POCU – Înființarea “Poliția seniorilor” în zonele ZUM
- POR – Construire imobil de locuințe sociale pe teritoriul SDL

UNIUNEA EUROPEANĂ

- POCU – Implicarea asociațiilor de proprietari în activități voluntare de reciclare selectivă
- POCU – Servicii de ocupare (informare și consiliere, mediere a muncii) pentru 420 persoane POR – Reabilitarea spațiului în care se vor derula serviciile de ocupare și calificare
- POCU – Servicii de calificare pentru 210 persoane din teritoriul SDL
- POCU – Sprijin activ pentru angajarea a 53 persoane din teritoriul SDL
- POCU - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație pentru minim 100 persoane (copii + părinți/tutori)
- POCU – Servicii educaționale pentru copiii aflați în risc de abandon școlar 300 copii din comunitățile marginalizate
- POCU – Servicii de tip A doua șansă pentru 20 de persoane
- POCU – Operaționalizare centru comunitar Intervenție POCU – acordarea de servicii sociale și/sau medico-sociale pentru 420 persoane
- POR – Reabilitare Centru Comunitar integrat, reabilitare și dotare Sali pentru Servicii educaționale pentru copiii aflați în risc de abandon școlar și A doua șansă în cadrul Centrului Comunitar
- POCU – Analize medicale gratuite pentru 840 de persoane din teritoriul SDL
- POR – Amenajări ale spațiului urban degradat, al comunității defavorizate – modernizare clădire pentru a găzdui activități social-comunitare, respectiv magazine sociale
- POCU – Operaționalizarea magazinului social printr-un sistem de achiziționare a produselor contra unui număr de ore de muncă în folosul comunității
- POCU – Campanie de promovare a Activităților de voluntariat în rândul elevilor din școlile de pe teritoriul SDL
- POCU – Campanii de sprijin reciproc, între copiii/tinerii și pensionarii din teritoriul SDL Intervenție POCU – Evenimente de promovare a multiculturalității
- POR – Asfaltare străzi zona din spatele cartierului Împarat Traian
- POCU – Activități de educație rutieră; concurs desene pe asfalt

Principalele obiective de dezvoltare ale teritoriului SDL stabilite de GAL Botoșani pentru viitor vizează:

- OS1 Îmbunătățirea infrastructurii rutiere pentru cel puțin 3 străzi în 3 ani;
- OS2 Creșterea gradului de siguranță al cetățenilor și îmbunătățirea aspectului peisagistic al teritoriului SDL prin reamenajarea spațiilor publice urbane în 3 ani;
- OS3 Îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru minimum 100 persoane în 3 ani
- OS4 Creșterea gradului de ocupare prin furnizarea de servicii de ocupare, calificare și angajare pentru 420 de persoane pe o perioadă de 3 ani;
- OS5 Creșterea accesului la educație pentru minimum 320 de persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, pe o perioadă de 3 ani;
- OS6 Dezvoltarea unui sistem de servicii sociale integrate, individualizate axat pe nevoile persoanelor marginalizate pentru cel puțin 840 de persoane, pe o perioadă de 3 ani;
- OS7 Îmbunătățirea imaginii zonei și creșterea gradului de coeziune socială pentru peste 500 locuitori din teritoriul SDL, pe o perioadă de 3 ani.

2. Contextul proiectului

Teritoriul SDL prezintă un grad ridicat de eterogenitate, cuprinzând atât două Zone Urbane Marginalizate (ZUM), ZUM 1 (Parcul Tineretului) și ZUM2 (Centrul Istoric) - delimitate conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate,

UNIUNEA EUROPEANĂ

cât și o zonă cu un nivel social mediu, din punct de vedere al indicatorilor ce vizează locuirea, deprivarea materială, ocuparea (zona funcțională-ZUF).

Proiectul promovează o abordare integrată în vederea îmbunătățirii nivelului de educație, a îmbunătățirii capacității de inserție, a îmbunătățirii accesului pe piața muncii, a îmbunătățirii nivelului de furnizare a serviciilor medicale și sociale, a îmbunătățirii condițiilor de locuit.

Activitățile propuse prin proiect vor avea ca rezultat final, soluționarea nevoilor specifice ale grupului țintă, identificate la nivelul celor 2 zone urbane marginalizate. Populația din ZUF va fi arondată în funcție de proximitatea geografică, grupurilor din cele două ZUM-uri.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice (dacă este cazul)

- 3.1. *Analiza demografică preliminară*
- 3.2. *Activități planificate și buget alocat*
- 3.3. *Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice*
- 3.4. *Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi*
- 3.5. *Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice*

În realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), elaborată înainte de selecția GAL-ului ca fiind eligibil pentru a primi finanțare, există o analiză demografică a zonelor cuprinse în proiect, rezultatele acesteia reflectându-se în intervențiile propuse și ulterior în fișele de proiect depuse în urma Apelurilor de proiecte lansate de GAL Botoșani. Această analiză demografică a cuprins informații despre populație, îmbătrânirea populației, natalitate, migrație, sănătatea populației, educație, populația activă.

Secțiunea privind schimbările demografice din proiect face o trecere în revistă a principalilor indicatori:

"Populația totală după domiciliu este în scădere în Municipiul Botoșani (de la 127.779 în 2002, la 125.411 în 2011, respectiv 121838 în 2016). Comparând datele cu cele obținute la recensământul din 2011 reiese că populația stabilă (106847) este mai mică decât cea după domiciliu, acest lucru datorându-se și migrației forței de muncă în străinătate, mulți români plecați figurând în continuare cu domiciliul în țară. Potrivit datelor oficiale, în 2011 numărul locuitorilor din Municipiul Botoșani plecați la muncă în străinătate se ridică la 11.500. În ceea ce privește tendințele demografice, se observă cu ușurință că în timp ce numărul tinerilor între 0-19 ani scade (de la 37.075 în 2002 la 24.870 în 2011, respectiv 22.903 în 2016), numărul persoanelor peste 54 ani aproape se dublează în doar câțiva ani (de la 15.090 persoane în 2002 la 25.337 persoane în 2011, respectiv 31.549 persoane în 2016). Așadar, se poate spune că la nivelul municipiului Botoșani există o tendință de creștere a speranței de viață, oamenii trăind mai mult decât în 2002, însă în același timp se înregistrează și o tendință de îmbătrânire."

Având în vedere că intervențiile pe partea de capital uman au vizat intervenții în domeniile educației, ocupării, sănătății, aspectele demografice au fost avute în vedere în toate fișele de proiecte elaborate. În același timp, organizațiile și instituțiile care au aplicat pentru obținerea finanțărilor de la GAL, au avut în vedere aceste aspecte ce țin de schimbările demografice: îmbătrânirea populației, speranța de viață sănătoasă, natalitatea, migrația, reducerea populației active.

Activitățile din domeniul:

- sănătății au vizat creșterea speranței de viață sănătoase prin realizarea de analize medicale gratuite pentru 840 de persoane
- educației au urmărit creșterea populației active și reducerea emigrației prin programe de tip A doua șansă (50 de persoane), crearea Centrului Comunitar Integrat unde copiii au acces la activități educative (100 de beneficiari)
- ocupării au vizat creșterea populației active și reducerea emigrării prin acces la cursuri de formare, consiliere vocațională și asistare pe piața muncii (240 de persoane, din care minim 50 vor avea loc de muncă)

Activitatea Asociației GAL Botosani pentru Viitor a presupus și monitorizarea realizării proiectelor și implicit a indicatorilor și obiectivelor propuse.

4. Concluzii și bune practici

Proiectul vizează o dezvoltare integrată a teritoriului, iar măsurile urmăresc aspecte ce țin de educație, sănătate, ocupare, protecție socială, locuire. Pentru toate acestea au fost avute în vedere aspecte ce țin de schimbările demografice: îmbătrânirea populației, scăderea natalității, reducerea populației active, emigrația.

Studiu de caz 45 aferent temei de evaluare C3

Proiect: Îmbunătățirea serviciilor educaționale, culturale și a spațiilor publice urbane în Orașul Roznov, județul Neamț

Program	Program Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Axa prioritara 13 - Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii Prioritatea de investiții 9b - Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare		
Beneficiar	Primăria ORASULUI ROZNOV		
Titlu proiect	"ÎMBUNĂTĂȚIREA SERVICIILOR EDUCATIONALE, CULTURALE SI A SPATIILOR PUBLICE URBANE ÎN ORASUL ROZNOV, JUDEȚUL NEAMȚ"		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	Cod proiect 125129		
Data de început	SEPT 2022	Data de finalizare	31.12.2023
Buget alocat	27.577.018,87	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	23.240.462,62
Regiunea și județul/județele implementare	NEAMȚ	Localitatea sau localitățile implementare	ROZNOV
Persoane intervievate	Manager de proiect		
Bibliografie	CERERE DE FINANTARE SI DOCUMENTE ADMINISTRATIVE		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Interviu în profunzime Analiza de documente sociale		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Proiectul are ca obiectiv principal ameliorarea calității vieții locuitorilor orașului Roznov prin îmbunătățirea serviciilor educaționale, culturale și a spațiilor publice urbane. Investiția cuprinsă în proiect vizează 2 componente, respectiv o componentă educațională și o componentă de dezvoltare urbană.

Componenta educațională cuprinde reabilitarea corpului C4 din cadrul Liceului Tehnologic "Gheorghe Ruset Roznovanu" și construirea unei săli de sport pentru acesta, la care se adaugă construirea unui cămin cultural în localitate, în care să vor fi desfășurate activități educaționale și culturale pentru comunitate.

Componenta de dezvoltare urbană cuprinde modernizarea unui număr de 16 străzi din localitate, cu o lungime totală de 11,083 km, deserving un număr de 8593 de locuitori ai orașului Roznov. Dezvoltarea urbană propusă prin proiect vizează o serie de probleme identificate în comunitate, respectiv: asigurarea incluziunii sociale a locuitorilor cu domiciliul în zona marcată de investiție, asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități din comunitate, reducerea zonelor marginalizate și combaterea sărăciei prin facilitarea accesului la infrastructură, căi de transport și educație.

Obiectivele proiectului:

1. Construire si dotare Centru Cultural în Orașul Roznov, județul Neamț
2. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu din cadrul Liceului Tehnologic Gheorghe Ruset Roznovanu prin construire si dotare sala de sport si modernizarea si dotarea clădirii C4.

3. Modernizarea unei părți importante din rețeaua stradală a orașului Roznov.

2. Contextul proiectului

Situarea geografică a orașului Roznov la întretăierea unor drumuri comerciale (Bacău - Buhuși - Piatra Neamț și Tazlău - Girov) a contribuit la dezvoltarea unei așezări comerciale puternice care are un caracter aparte. Conform recensământului din 2011, în orașul Roznov a fost înregistrat un număr de 8593 locuitori. Deși se înregistrează o dinamică pozitivă a populației, creșterea din ultimii ani nu este semnificativă, putând fi considerată mai degrabă un efect al înregistrării incorecte a migrației. Acest lucru explică și diferența înregistrată între populația stabilă (calculată pe sold - 9.722 persoane în 2011) și cea rezultată la recensământul populației în 2011 (8.593 persoane). Lipsa unui centru cultural reprezintă un impediment pentru păstrarea tradițiilor locale și regionale: port popular, obiceiuri, cultură orală și muzicală, precum și pierderea identității culturale.

Din cauza infrastructurii precare la nivel național, localitățile din estul și sud-estul țării au un dezavantaj competitiv major față de localitățile din vestul și nordul țării.

Proiectul își propune să contribuie la implementarea strategiilor de dezvoltare adoptate la nivel local, județean și național ce au ca scop combaterea riscurilor la care sunt expuse în prezent orașele mici din România.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice (dacă este cazul)

3.1 Analiza demografică preliminară

Conform recensământului din 2011, la nivelul UAT Roznov populația totală număra 8593 de persoane. În cadrul evidențelor disponibile la nivelul UAT Roznov figurează 9722 de persoane în aceeași perioadă de referință, cu mențiunea că sporul provine din migrația insuficient analizată și raportată.

În cadrul cererii de finanțare nu sunt precizate date referitoare la schimbările demografice.

3.2 Activități planificate:

- A1. Activități necesare depunerii cererii de finanțare
- A2. Parcurgerea etapelor de evaluare a proiectului și semnarea contractului de finanțare
- A3. Achiziționarea serviciilor de publicitate și informare
- A4. Achiziția serviciilor de proiectare și inginerie
- A5. Achiziția serviciilor de consultanță pentru managementul proiectului finanțat
- A6. Semnare și derulare contract de asistență tehnică din partea proiectantului
- A7. Semnare și derulare contract de lucrări de execuție și dotări cu sau fără montaj
- A8. Semnare și derulare contract de asistență tehnică din partea dirigintei de șantier
- A9. Dotări
- A10. Audit financiar

3.3 Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice

În cererea de finanțare nu există date.

3.4 Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

Nu există date.

3.5 Monitorizarea și raportarea activităților și rezultatelor specifice

Proiectul se află în etapa de licitație a lucrărilor, deoarece această procedură a fost atacată la instanța de contencios administrativ și fiscal. În acest context, proiectul nu se află într-un stadiu de implementare care să permită evaluarea impactului intervenției sau a atingerii indicatorilor cuprinși în cererea de finanțare.

4. Concluzii și bune practici identificate

Schimbările demografice nu au fost prevăzute inițial în cererea de finanțare, deși în justificarea proiectului au fost cuprinse informații privind natalitatea, populația școlară și migrația.

Ulterior, la momentul cererilor de clarificări pentru semnarea contractului, au fost solicitate informații suplimentare privind populația școlară și natalitatea, având în vedere că obiectivul de investiții cuprins în proiect constă în modernizarea corpului de clădire C4 care aparține Colegiului Tehnic "Gheorghe Ruset Roznovanu".

Studiu de caz 46 aferent temei de evaluare C3

Proiect: e-UORADEA - ACCESS FOR ALL

Program	Programul Operațional Competitivitate		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă		
Beneficiar	Universitatea din Oradea		
Titlu proiect	e-UORADEA-ACCESS FOR ALL		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	146061		
Data de început	28 iulie 2021	Data de finalizare	27 iunie 2022
Buget alocat	1.991.373,29 lei	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	(cerere de rambursare în curs de finalizare)
Regiunea și județul/județele implementare	Regiunea N-V	Localitatea sau localitățile implementare	Oradea
Persoane intervievate	manager proiect		
Bibliografie	Descriere proiect: https://www.uoradea.ro/display24598 Metodologie furnizare echipamente IT: https://www.uoradea.ro/display25093 Regulament egalitate de șanse: https://www.uoradea.ro/Proiecte+DGA		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Interviu în profunzime Analiza documentelor		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz.

Obiectivul general al proiectului: asigurarea condițiilor optime pentru digitalizarea sistemului de învățământ universitar din cadrul Universității din Oradea, în vederea facilitării accesului echitabil al tuturor studenților la procesul de învățare din mediul on-line.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- Asigurarea accesului studenților cu burse sociale și burse sociale ocazionale din cadrul Universității din Oradea la procesul educațional desfășurat în mediul on-line prin dotarea acestora cu un număr de 880 echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tipul tabletelor școlare.
- Asigurarea desfășurării procesului educațional în mediul on-line prin dotarea unui număr de 60 de cadre didactice din cadrul Universității din Oradea cu echipamente IT necesare.
- Asigurarea desfășurării procesului educațional în mediul on-line prin dotarea a 30 laboratoare din cadrul Universității din Oradea cu echipamente IT necesare (Sistem All-In-One, Tablă interactivă).
- Asigurarea accesului la internet prin implementarea de wireless-campus prin dotarea cu 150 de echipamente router wireless de timp acces point.

Activitățile proiectului:

- Activitatea 1: Activitate de pregătire a proiectului
- Activitatea 2: Activitatea de implementare a proiectului

Rezultatele așteptate în urma implementării proiectului sunt:

- 880 bucăți - tablete pentru uz școlar cu acces la internet (880 studenți bursă socială);
- 60 bucăți - laptopuri;
- 30 bucăți - Sistem All-In-One;
- 30 bucăți - Tablă Interactivă;
- 150 bucăți - router wireless (acces point).

2. Contextul proiectului

Proiectul a vizat asigurarea accesului la educația online în contextul pandemiei COVID-19 pentru studenți și cadrele didactice ale universității. Având în vedere că 880 de studenți ai Universității din Oradea erau beneficiari ai bursei sociale, s-a decis că este necesară asigurarea accesului la dispozitive IT care să faciliteze educația online. În același timp pentru învățământul online s-a considerat că este necesar ca și cadrele didactice să beneficieze de dispozitivele IT și table interactive.

Dacă la momentul scrierii proiectului numărul de studenți beneficiari ai bursei sociale era de 880, ulterior, după primirea finanțării, acesta s-a redus fapt ce a dus la introducerea unei noi categorii de studenți eligibili pentru a primi o tabletă – cei care locuiesc în mediul rural și au domiciliul la cel puțin 15 km de universitate.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea schimbărilor demografice

În cadrul proiectului la secțiunea de schimbări demografice se prevede:

"Conceptul de „schimbări demografice” descrie structura de vârstă a unei populații care se adaptează la schimbări în condițiile și mediul de viață. Uniunea Europeană se confruntă cu schimbări demografice majore, reprezentate de îmbătrânirea populației, rate scăzute ale natalității, structuri familiale modificate, migrație, schimbările demografice afectând atât zonele rurale, cât și pe cele urbane. Dimensiunile declinului populației rezidente și gradul de depopulare a României în ultimii 30 de ani sunt unice în istoria demografică a țării. De la 23,2 mil locuitori - 1990 populația rezidentă a ajuns la sfârșitul lui 2019 la mai puțin de 19,3 mil locuitori. Imensul declin a provenit în cea mai mare măsură din migrație externă negativă în proporție de 70%. Date statistice oficiale naționale și internaționale asupra numărului emigranților români după 2015 în principalele țări europene dezvoltate - Marea Britanie, Germania, Belgia, Olanda, dar și din alte continente susțin această ipoteză. Motivația economică rămâne foarte importantă și în ultimii ani, dar informațiile furnizate de cercetări sociologice evidențiază o proporție în creștere a motivațiilor de natură non-economică: incertitudinea asupra viitorului copiilor, instabilitatea politică și instituțională, funcționarea justiției și administrației centrale și locale, insecuritatea persoanei. Prin prezentul proiect urmărim să creem și oportunități de formare în vederea nivelului de ocupare și incluziune socială a tuturor studenților Universității din Oradea, accesul la informații și educație fiind esențiale pentru îmbunătățirea climatului și a condițiilor de viață.”

3.1 Analiza demografică preliminară

În cadrul cererii de finanțare nu a existat o analiză demografică preliminară. Pe baza datelor existente la nivelul Universității s-a conturat un grup țintă format din 880 de studenți beneficiari de burse sociale

3.2 Activități planificate și buget alocat

Activitățile planificate sunt:

Activitatea 1: Activitate de pregătire a proiectului

Activitatea 2: Activitatea de implementare a proiectului

Bugetul alocat a fost de 1.991.373,29 lei, solicitat spre rambursare prin intermediul cererii de rambursare aflate în analiză în acest moment.

3.3 Rezultatele activităților specifice vizând abordarea schimbărilor demografice

În cadrul cererii de finanțare nu sunt prevăzute explicit aceste activități. Se poate afirma că un prim rezultat constă în facilitarea accesului la educație pentru un număr de 880 de studenți provenind din grupuri defavorizate prin achiziționarea a 880 de tablete, la care se adaugă echipamentele conexe (routere - puncte de acces), table inteligente și laptopuri pentru cadrele didactice.

3.4 Analiza modului în care rezultatele sunt determinate de proiect și de factori externi

În acest moment nu se poate afirma cu precizie că rezultatele înregistrate prin finanțarea proiectului au determinat atingerea indicatorilor, așa cum aceștia au fost prevăzuți prin cererea de finanțare.

4. Concluzii și bune practici identificate

Activitățile proiectului - respectiv achiziționarea de echipamente - au determinat reducerea migrației în rândul studenților, precum și creșterea populației active prin participarea studenților la cursuri în sistem e-learning. Finanțarea primită a făcut posibilă facilitarea interacțiunii în mediul virtual între cadrele didactice și studenți, asigurând continuitatea actului didactic în timpul pandemiei, având ca efect direct și imediat continuarea procesului didactic fără pierderi pentru studenți.

Studiu de caz 47 aferent temei de evaluare C3

Proiect: Amenajare spațiu de agrement în zona Văii Gălzii, localitatea Galda de Jos

Program	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	PU 4 Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale/ III.2 și III.3 Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală		
Beneficiar	Primăria comunei Galda de Jos		
Titlu proiect	Amenajare spațiu de agrement în zona Văii Gălzii, localitatea Galda de Jos		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	136320		
Data de început	27.01.2021	Data de finalizare	27.05.2022
Buget alocat	667.763,32 LEI	Buget absorbit și aprobat spre rambursare	-
Regiunea și județul/județele de implementare	Centru /Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Galda de Jos
Persoane intervievate	manager de proiect		
Bibliografie	Cerere de finanțare		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteza a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului "Amenajare spațiu de agrement în zona Văii Gălzii, localitatea Galda de Jos" este dezvoltarea sectorului de turism și agrement în comuna Galda de Jos, prin amenajarea unui parc în apropiere de centrul comunei, cu vedere la Valea Gălzii. Proiectul are următoarele obiective specifice:

- promovarea spiritului de comunitate prin participarea la evenimente locale desfășurate în zona de agrement;
- creșterea atractivității zonei;
- susținerea și încurajarea economiei locale
- susținerea și încurajarea traiului/viețuirii în arealul administrative al comunei Galda de Jos.

Potrivit cererii de finanțare a proiectului, spațiul de agrement va avea o serie de caracteristici. Parcul care urmează să fie construit va fi împărțit în mai multe zone, denumite: Piața vacanței, Portul navigatorilor, Corabia piraților, Plaja comorilor, Insula și Pădurea fermecată. Proiectul face parte din planul administrației publice din Galda de Jos de a îmbunătăți calitatea vieții în comună, pentru a stopa emigrarea din comună către orașe mai mari din apropiere, dar și pentru a atrage locuitori noi și turiști. Parcul care urmează să fie construit are rolul de a contribui la crearea unui mediu plăcut pentru familiile cu copii ale comunei, în special pentru cei care vor frecventa noua creșă situată în imediata apropiere a parcului, construcție finanțată prin PNDR.

2. Contextul proiectului

Potrivit cererii de finanțare a proiectului, zona de agrement propusă este o zonă verde, de petrecere a timpului liber, care are ca public țintă locuitorii comunei și vizitatorii săi. De parc vor beneficia în special copii din comună, având în vedere că lângă parc se construiește o creșă. Localizarea parcului este oportună și din punct de vedere geografic, deoarece din parc se poate evidenția și o porțiune din principala apă curgătoare care străbate comuna, Valea Gălzii. Potrivit administrației publice, este estimat că un număr semnificativ din populația comunei este direct interesată de construirea parcului. Conform cererii de finanțare, construirea parcului va avea următoarele efecte:

- promovarea spiritului de comunitate prin participarea la evenimente locale desfășurate în parc;
- creșterea atractivității zonei;
- susținerea și încurajarea economiei locale;
- susținerea și încurajarea traiului/viețuirii în arealul administrative al comunei Galda de Jos.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

Informațiile incluse în această secțiune au fost obținute în urma interviului cu dl. manager de proiect, care a reprezentat Primăria Galda de Jos, și în urma analizării cererii de finanțare.

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Conform dl. manager de proiect, o analiză de gen și analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate au fost realizate în stadiul de pregătire a proiectului. Însă, din cererea de finanțare, la capitolul **Principii orizontale**, secțiunea *Egalitatea de șanse*, nu reiese cum analizele efectuate au fost aplicate în cadrul proiectului. Singura măsură de aplicare a principiilor orizontale în cadrul proiectului a fost respectarea legii în vigoare privind principiul egalității de șanse.

Aceeași abordare se regăsește și în cadrul secțiunii *Nediscriminare*, în care se menționează că implementarea proiectului se va efectua cu respectarea prevederilor: Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare, Legea 215/2000 a administrației publice locale, Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celorlalte acte normative care abordează tema egalității de șanse.

Precum în cazul celor două secțiuni ante-menționate, cu privire la accesibilitate, cererea de finanțare menționează că atât în faza de elaborare a studiului de fezabilitate cât și ulterior, la întocmirea proiectului tehnic, se va avea în vedere respectarea cerințelor prevăzute în cadrul NP 051-2001 - Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban aferent la cerințele persoanelor cu handicap.

De asemenea, în cererea de finanțare, nu se face o diferențiere a grupului țintă pe criterii de gen, categorii sociale sau criterii etnice. Potrivit cererii, grupul țintă vizat este compus din cetățenii comunei Galda de Jos și turiștii care tranzitează comuna. În conformitate cu rezultatele recensământului din anul 2011 populația comunei Galda de Jos este compusă din 4516 locuitori.

În cadrul interviului dl. manager de proiect a menționat că prin acest proiect s-a dorit organizarea unui spațiu de agrement pentru toți locuitorii comunei Galda de Jos, ținându-se cont de toate categoriile de cetățeni care ar putea beneficia de această investiție.

UNIUNEA EUROPEANĂ

În schimb, adresarea schimbărilor demografice a comunei Galda de Jos reprezintă un obiectiv al proiectului. Acest aspect a reieșit și din cadrul interviului dar și din analiza cererii de finanțare. Din perspectiva schimbărilor demografice, proiectul are în vedere contribuirea la scăderea ratei de emigrare din comuna Galda de Jos către alte orașe mai mari din apropiere (Alba-Iulia, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș) sau chiar în străinătate. De asemenea, încă de la început, s-a dorit și creșterea ratei de imigrație în comună, prin atragerea de locuitori din orașele din jur. Modalitatea prin care proiectul va contribui la scăderea ratei de emigrare și la creșterea ratei de imigrație în comună este prin îmbunătățirea atractivității comunei, datorită parcului care urmează să fie construit. Proiectul este complementat de un alt proiect finanțat prin PNDR, prin care se construiește o creșă, care este localizată lângă parc.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

Conform informațiilor obținute din interviu, beneficiarul nu și-a propus în cadrul proiectului să includă elemente care să contribuie la creșterea egalității de șanse între femei și bărbați, între diferite etnii sau între diferite categorii sociale, din cauza caracterului proiectului. Parcul a fost conceput încă din stadiul de pregătire a cererii de finanțare ca un spațiu de agrement deschis pentru cetățenii din toate categoriile etnice și sociale și nu s-au luat măsuri speciale pentru a spori egalitatea de șanse, cu excepții respectării reglementărilor în vigoare.

Așa cum s-a menționat anterior, grupul țintă al proiectului este compus din cetățenii comunei Galda de Jos și turiștii care tranzitează comuna, fără diferențieri pe gen, categorii sociale sau etnie. Abordarea proiectului este de a deservi întreaga comună, fără să includă activități specifice, care să aibă obiectivul de a contribui la asigurarea egalității de șanse, combaterea discriminării și de a nevoilor de accesibilitate ale grupului țintă. De asemenea, în formarea echipei de implementare a activităților proiectelor, Beneficiarul nu a ținut cont de criteriile de gen în angajare. Au fost mult prea puține posturi de experți în echipa de implementare pentru a implementa o metodologie de resursă umană prin care să se asigure egalitatea de gen.

Cu privire la schimbările demografice, cu excepția obiectivului proiectului de a contribui la scăderea emigrației și creșterea imigrației, nu sunt alte elemente care să contribuie la această temă orizontală. Beneficiarul consideră că nu mai e nevoie de alte elemente în proiect, având în vedere că amenajarea parcului va contribui la creșterea calității vieții în comună, prin care se adresează schimbările demografice.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Având în vedere caracterul proiectului, pentru subtema C1, parcul care urmează să fie construit ar trebui să fie accesibil persoanelor cu dizabilități și persoanelor din diferite grupuri etnice. Construcția parcului nu prevede stabilirea de facilități speciale pentru persoanele cu dizabilități, deoarece, potrivit beneficiarului, accesul în parc se poate realiza ușor de persoane cu dizabilități. Localizarea parcului este favorabilă persoanelor dizabilități, deoarece terenul pe care se construiește parcul, și terenurile din împrejur sunt plane, fără să impună dificultăți de deplasare.

Cu privire la subtema C3, având în vedere că nu există alte elemente dedicate pentru adresarea schimbărilor demografice, nu există linii de buget speciale pentru această subtemă.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități și abordarea schimbărilor demografice

În interviul cu dl. manager de proiect, nu a reieșit cum proiectul poate contribui prin rezultate la asigurarea egalității de gen, nediscriminare și creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități. Nu au fost planificate sau implementate măsuri pro-active care să contribuie cu rezultate la aceste teme orizontale. De asemenea, nici în secțiunea **Rezultatele așteptate** din cererea de finanțare nu sunt trecute rezultate care contribuie la teme orizontale. Proiectul încă nu este finalizat, astfel nu se pot identifica factori externi care să contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare și creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități.

La momentul finalizării proiectului, Beneficiarul susține că un rezultat al acestui va fi creșterea atractivității comunei, prin care se dorește scăderea ratei de emigrare din comuna Galda de Jos către alte orașe mai mari din apropiere (Alba-Iulia, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș) sau chiar în străinătate și creșterea ratei de imigrație în comună, prin atragerea de cetățeni din orașele din jur. Însă, având în vedere că proiectul nu este finalizat, nu se pot stabili constatări cu privire la modul prin care rezultatele au contribuit la subtema C3.

3.5. Bune practici

Nu au fost identificate bune practici în implementarea acestui proiect. Beneficiarul a nominalizat doar efectuarea unui sondaj pentru consultarea populației în ceea ce privește efectuarea investiției, în care s-a urmărit să se obțină răspunsuri de la cetățeni de ambele sexe și de la cetățeni din mai multe grupuri sociale și etnice.

4. Concluzii

În concluzie, proiectul nu contribuie direct la subtema *C1 egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate*, însă contribuie la subtema *C3 provocările determinate de schimbările demografice*. Proiectul nu și-a propus încă din etapa pregătitoare elemente sau măsuri prin care se poate asigura egalitatea de șanse, combaterea discriminării și nevoile de accesibilitate. Din cauza tipului proiectului, amenajarea de spații de agrement, este dificil să se fi identificat posibilități de a contribui la subtema C1. Acest tip de proiect poate contribui la această subtemă doar din perspectiva creșterii nivelului de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, însă, ținând cont de geografia împrejurimilor parcului, care este favorabilă persoanelor cu dizabilități, nu au fost implementate măsuri care să asigure nivelul de accesibilitate.

Cu privire la subtema *C3 provocările determinate de schimbările demografice*, proiectul are în vedere să contribuie la oferirea unui răspuns la această problemă. Deși nu sunt incluse elemente și măsuri care să contribuie la această subtemă, unul din obiectivele specifice ale proiectului este creșterea atractivității comunei, pentru a crește numărul de locuitori din comună. Prin acest proiect, Beneficiarul are în vedere creșterea calității vieții special pentru a mai reduce din rata de emigrare a comunei, și de atrage locuitori noi în localitate. Proiectul nu este finalizat, așadar, nu se pot obține constatări privind succesul proiectului în a îndeplini acest obiectiv specific.

Studiu de caz 48 aferent temei de evaluare C3

Proiect: SCHIMB DE DESTINAȚIE DIN CLĂDIRE PRIMĂRIE ȘI CONSILIUL LOCAL ÎN CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE ȘI UNITĂȚI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU, CU MODERNIZARE ȘI MANSARDARE

Program	Programul Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 8 Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale, OS 3 Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale		
Beneficiar	Comuna Ciugud		
Titlu proiect	SCHIMB DE DESTINAȚIE DIN CLĂDIRE PRIMĂRIE ȘI CONSILIUL LOCAL ÎN CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE ȘI UNITĂȚI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU, CU MODERNIZARE ȘI MANSARDARE		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	127881		
Data de început	01.05.2020	Data de finalizare	30.04.2023
Buget alocat	2.863.526,08 lei, din care 2.588.819,13 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Centru, jud. Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Ciugud
Persoane intervievate	Primar Ciugud Responsabil implementare primăria comunei Ciugud		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Obiectivul general al proiectului este prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice (care au împlinit vârsta de 65 de ani) din comuna Ciugud, județul Alba, dezvoltând infrastructura locală de servicii sociale fără componenta rezidențială.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

1. Crearea cadrului necesar pentru prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice prin diverse activități de socializare și implicare civică activă.

Centrul social nou înființat va avea un rol important în prevenirea instituționalizării vârstnicilor din comuna Ciugud prin serviciile sociale oferite în cadrul centrului. În cadrul centrului social vor fi disponibile activități de socializare și petrecere a timpului liber, inclusiv activități cultural-artistice, dând astfel șansa vârstnicilor să se integreze în societate și să se adapteze mai ușor la noul statut (de pensionari), precum și servicii de îngrijire la domiciliu a persoanelor care au astfel de nevoi.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârstnici) de infrastructură socială de zi reabilitată/modernizată /extinsă/ dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 460 persoane /an.

2. Prevenirea excluziunii, izolării și a marginalizării sociale prin implicarea persoanelor vârstnice în viață socială activă.

Vârstnicii din Ciugud o să beneficieze în cadrul centrului social de servicii sociale destinate lor, de activități care să-i mențină activi, având posibilitatea de a se implica în activități de voluntariat, dar și de a practica sport, respectiv gimnastică de întreținere fizică. De asemenea vor beneficia de servicii de îngrijire la domiciliu, servicii care vor ridica calitatea vieții, inclusiv prin componenta de comunicare aferentă.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârstnici) de infrastructură socială de zi reabilitată/modernizată/extinsă / dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 460 persoane/an.

3. Asigurarea și facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități, pe baza de egalitate cu ceilalți cetățeni, la toate serviciile sociale prin mediu construit, infrastructura și transport adecvat cerințelor specifice.

Centrul social va avea rampa pentru persoanele cu dizabilități, facilitând astfel accesul persoanelor în scaun cu rolete.

Rezultat aferent: Un centru de zi nou înființat fără componenta rezidențială și o unitate de îngrijire la domiciliu.

Indicator aferent: Beneficiari (vârstnici) de infrastructura socială de zi reabilitată/ modernizată/exnsă/ dotată inclusiv de centru de îngrijire la domiciliu 20 persoane /an.

2. Contextul proiectului

Proiectul este implementat într-un triplu context:

- g) Ciugud este o comună aflată în apropierea centrelor urbane, a reușit să asigure prin investiții anterioare și s-a construit un parc industrial, fiind astfel atrasă în comună și populație tânără. Totuși, deși nu se confruntă cu depopulare, comuna resimte tendința de îmbătrânire a populației.
- h) Deși servicii medicale, prin dispensar, erau disponibile în comună, servicii sociale, medico-sociale și oportunități pentru activități sociale, socio-culturale și sportive pentru persoane vârstnice lipseau în comună.
- i) Primăria avea la dispoziție o clădire pe care nu o utiliza și care putea fi reamenajată în beneficiul comunității. Astfel, conform reprezentanților primăriei: clădirea este o construcție veche, fără lucrări de modernizare efectuate în ultimii ani. Având în vedere starea obiectivului la momentul depunerii proiectului s-a constatat necesitatea și oportunitatea realizării unor completări/modificări de finisaje interioare și exterioare ale obiectivului, executarea unor reparații generale și de renovare. Clădirea era echipată cu toate utilitățile, dar rețelele de instalații erau uzate și fără randament. Obiectivul de investiții avea la momentul depunerii proiectului momentan funcțiunea de primărie și consiliul local, numai că în cazul de față, activitățile primăriei și a consiliului local se desfășoară în altă clădire construită special

UNIUNEA EUROPEANĂ

pentru a îndeplini spațiile necesare și conforme cu această funcțiune, astfel încât clădirea actuală a rămas neutilizată din anul 2015.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Fundamentarea proiectului a inclus analiza demografică, care a identificat potențialii beneficiari, persoane vârstnice, cu defalcare pe sexe. Din perspectiva nevoii proiectului de a asigura accesibilitatea a fost realizată o analiză privind persoanele vârstnice cu dizabilități și persoanele imobilizate la pat.

Nu a fost însă realizată o analiză de gen, care să permită identificarea unor nevoi specifice ale femeilor și bărbaților.

Medicii de familie din comună au fost consultați în faza de planificare, pentru a se asigura că proiectul răspunde bine nevoilor populației, inclusiv din perspectiva serviciilor medicale ce vor fi oferite. În acest context, deși nu s-a realizat o analiză de gen, beneficiarul consideră că s-a realizat o foarte bună adaptare a serviciilor medicale oferite la nevoi, inclusiv nevoi specifice ale femeilor și bărbaților.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

Pe de o parte, așa cum este menționat anterior, serviciile planificate a fi dezvoltate au fost propuse după consultarea medicilor de familie pentru a asigura cel mai bun răspuns la nevoile persoanelor vârstnice, cu dizabilități, boli cronice sau alte vulnerabilități.

Pe de altă parte, un element cheie al proiectului este, alături de investițiile în infrastructură, achiziționarea unui autoturism cu 6-7 locuri atât pentru servicii la domiciliu, cât și pentru transportul la centru al persoanelor cu mobilitate redusă.

Construcția planificată respectă standardele din punct de vedere al accesibilității persoanelor cu dizabilități, este prevăzută cu rampe, lift, toalete accesibile.

Din punct de vedere al dezvoltării durabile, investiția include panouri foto-voltaice și iluminat inteligent, dar încălzirea urmează să se realizeze cu gaz. Beneficiarul își dorește ca autoturismul achiziționat să fie electric, chiar dacă acest aspect nu este explicit menționat în proiect.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Modul de elaborare a proiectului nu permite identificarea separată a bugetului ce contribuie la egalitate de șanse, nediscriminare sau răspuns la provocările demografice. În realizarea construcțiilor pot fi defalcate sumele aferente elementelor de accesibilizare a clădirii sau cele destinate dezvoltării durabile/eficientizării energetice, în cadrul devizelor de lucrări.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Proiectul nu contribuie la egalității de gen sau nediscriminare, dar contribuie la creșterea accesibilității pentru persoane vârstnice cu dizabilități și provocări de mobilitate. De asemenea, proiectul răspunde provocărilor demografice cu care se confruntă România.

3.5. Bune practici

Nu este cazul.

4. Concluzii

În ciuda faptului că proiectul răspunde unora dintre principiile și obiectivele orizontale (accesibilitate, dezvoltare durabilă, răspuns la provocări demografice) în mod direct, în timp ce nu generează inegalitate de gen sau discriminare suplimentară, totuși nu se pot identifica exemple de bună practică. Beneficiarul a consultat medicii de familie, dar nu a realizat o consultare sistematică a vârstnicilor.

Studiu de caz 49 aferent temei de evaluare C3.

Proiect: Creșterea calitatii serviciilor medicale de specialitate prin extindere, modernizare și dotare ambulatoriu integrat în incinta I.R.O. Iași

Program	Programul Operațional Regional		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	AP 8 Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale, OS 1 Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate		
Beneficiar	JUDEȚUL IAȘI, în parteneriat cu I.R.O. Iași		
Titlu proiect	Creșterea calitatii serviciilor medicale de specialitate prin extindere, modernizare și dotare ambulatoriu integrat în incinta I.R.O. Iași		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	126868		
Data de început	01.09.2018	Data de finalizare	31.10.2022
Buget alocat	9.755.855,53 lei, din care 9.560.738,41 lei reprezintă finanțare nerambursabilă, restul reprezentând contribuția beneficiarului		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea NE, Județul Iași	Localitatea sau localitățile de implementare	Municipiul Iași, cu deservire pentru întreaga regiune NE
Persoane intervievate	Manager de proiect Manager IRO Iași, responsabil de implementare din partea partenerului		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		
Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat		

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Scopul proiectului este dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale la nivel regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități prin Reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii ambulatoriului integrat al Institutului Regional de Oncologie Iași.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Extindere, modernizare și dotare ambulatoriu integrat în incinta IRO Iași cu 540 mp suprafață desfășurată
- Dotarea ambulatoriului integrat al Institutului Regional de Oncologie cu 51 de echipamente medicale și nemedicale și mobilier specific
- Creșterea capacității de tratare a pacienților în ambulatoriu prin achiziția a 26 de posturi de tratament chimioterapic.
- Reducerea timpului de așteptare al pacienților care primesc tratament chimioterapic în regim ambulatoriu cu 10%.

Rezultatele așteptate sunt:

- Un ambulatoriu reabilitat, modernizat, extins și dotat cu echipamente medicale și nemedicale în incinta IRO Iași.

- Creșterea cu 3.000 a numărului de persoane care beneficiază de diagnosticare și tratament chimioterapic în ambulatoriul integrat al IRO Iași din Regiunea Nord Est, pornind de la 12.647 de beneficiari la începutul implementării și ajungând la 15.647 de beneficiari la finalul implementării.

Conform proiectului, vor fi create noi spații pentru investigații, registratură, statistică medicală, registru de cancer, depozitare temporară a dosarului medical. Totodată, cadrele medicale vor putea elabora programe eficiente de screening și vor dezvolta și implementa noi metode de analiză epidemiologică de raportare a cazurilor.

Potrivit interviului realizat cu reprezentanții IRO Iași, scopul acestui proiect îl reprezintă exploatarea în beneficiul pacienților și al cadrelor medicale a celor două curți interioare, în prezent nefolosite decât pentru iluminarea holurilor spitalului, fiind astfel crescută atât capacitatea de deservire a pacienților, cât și confortul lor în timpul tratamentului chimioterapeutic. Conform interviului, aceste curți vor avea funcțiuni distincte. Curtea dinspre est, care este în vecinătatea spațiilor de tratament, va fi folosită pentru suplimentarea numărului locurilor de tratament ambulatoriu în condiții de confort pentru pacienți și personalul medical. Cea de-a doua curte, curtea de vest, va fi cabinet și spațiu destinat evidentelor medicale precum registratura, statistica medicală și cabinet și laborator endoscopie.

2. Contextul proiectului

Institutul Regional de Oncologie Iași are o capacitate de 300 de paturi și deservește pacienți din toată zona Moldovei. Ca urmare a structurii sale, care cuprinde secții de anestezie și terapie intensivă, chirurgie generală, oncologie medicală, hematologie, radioterapie IRO, institutul poate asigura atât servicii medicale curente, cât și chirurgicale, blocul operator având zece săli de operație. Institutul Regional de Oncologie a preluat în 2011 vechile secții cu specific similar sau complementar din structura celorlalte unități sanitare din județul Iași, într-o structură unitară ce permite desfășurarea în bune condiții a actului medical.

La momentul demarării proiectului, serviciile de chimioterapie realizate în regim ambulatoriu erau acordate zilnic într-un spațiu dotat cu 30 locuri – paturi și fotolii de tratament. Adresabilitatea a crescut în ultimii ani, de la 39.360 pacienți consultați ambulatoriu în anul 2014 la 63.188 pacienți consultați în anul 2019 (datele din anii 2020 și 2021 fiind mai puțin relevante din cauza pandemiei de COVID-19). Spațiul existent devenise insuficient. De aceea se impunea găsirea unor soluții de extindere, modernizare și dotare.

3. Modalitatea în cadre proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

3.1. Analiza de gen, analiza factorilor care determină discriminare și nivelului de accesibilitate și analiza demografică

Planificarea proiectului este bazată pe o analiză demografică și pe o analiză a nevoilor pacienților oncologici, dar nu pe o analiză de gen. De asemenea nu este inclusă în pregătirea proiectului o analiză a discriminării care poate afecta pacienții.

3.2. Elemente incluse dedicare asigurării egalității de șanse, combaterii discriminării, asigurării nevoilor de accesibilitate și abordării schimbărilor demografice

Proiectul are capacitate mare de a răspunde provocărilor legate de:

- Discriminare – crescând capacitatea ambulatoriului, persoanele discriminate din orice motiv pot mai ușor să acceseze servicii.
- Îmbătrânirea și schimbările demografice, în special provocările legate de îmbătrânirea sănătoasă
- Accesibilitate: infrastructura extinsă și modernizată fiind concepută de o manieră accesibilă, în acord cu legislația în vigoare.

3.3. Activități planificate și buget alocat

Cererea de finanțare mai menționează că parteneriatul creat în vederea implementării proiectului va asigura egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, prin reprezentarea echitabilă și echilibrată a acestora la nivelurile decizionale și executive în procesul de implementare a proiectului.

De asemenea, cerea de finanțarea prevede că implementarea proiectului se vor lua măsurile necesare pentru a asigura accesibilitatea beneficiarilor, fara discriminare pe criteriu de sex, rasa, origine etnica, religie, varsta, dizabilitati sau orientare sexuala. Parteneriatul va respecta prevederile legale din domeniul egalitatii de sanse, prin introducerea în reglementarile interne a obligativitatii acestora, în cadrul institutiilor partenere este interzisa orice discriminare între salariați pe criterii politice, apartenenta sindicala, convingeri religioase, etnice, de sex, de orientare sexuala, stare materiala, origine sociala sau de oricare alta asemenea natura. La nivelul Solicitantului si partenerilor respectarea prevederilor legale din domeniul egalitatii de sanse si prevenirea oricarei forme de discriminare este asigurata prin introducerea, în reglementarile interne, a obligativitatii acestora. Este totuși neclar, de ce elemente legate de respectarea legislației privind egalitatea de șanse nu au fost incluse în documentele interne chiar dinainte de implementarea proiectului

Cererea de finanțare subliniază că în managementul proiectului și în realizarea achizițiilor se va aplica principiul nediscriminării, nefiind făcute diferențe în managementul resurselor umane sau în tratamentul aplicat ofertanților.

3.4. Măsura rezultatelor proiectului contribuie la asigurarea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități

Este neclar în ce măsură proiectul contribuie la creșterea egalității de gen, nediscriminare, creșterea nivelului de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități. Este clar din analizele realizate că proiectul nu agravează aceste probleme

3.5. Bune practici

Nu au fost identificate.

4. Concluzii

Principiile orizontale sunt respectate de o manieră minimală: sunt respectate toate prevederile legale și proiectul nu generează inegalitate de gen sau discriminare, dar nu pot fi identificate bune practici privind abordarea principiilor orizontale.

Studiu de caz 50 aferent temei de evaluare C3.

Proiect: Dezvoltarea serviciilor socio-educative la nivelul Comunei Ciugud prin construirea unei grădinițe cu program prelungit

Program	Programul Național de Dezvoltare Rurală		
Axă Prioritară și Obiectiv Specific / Măsură și submăsură	Măsura 7.2		
Beneficiar	Comuna Ciugud		
Titlu proiect	Dezvoltarea serviciilor socio-educative la nivelul Comunei Ciugud prin construirea unei grădinițe cu program prelungit		
Cod SMIS /ID proiect / număr contract	C0720EN00021570100432/10.11.2016		
Data de început	13.10.2016	Data de finalizare	31.12.2021 (inițial)
Buget alocat	4.450.709,84 lei din care eligibil 2.244.650,46 lei		
Regiunea și județul/județele de implementare	Regiunea Centru, județul Alba	Localitatea sau localitățile de implementare	Comuna Ciugud
Persoane intervievate	Primar comuna Ciugud Responsabil proiecte cu finanțare externă		
Bibliografie	Cerere de finanțare Rapoarte de progres		

UNIUNEA EUROPEANĂ

Alte metode utilizate pentru informare/cercetare	Analiză documentară Interviu semi-structurat
--	---

1. Scurtă descriere a proiectului. Sinteză a obiectivelor și rezultatelor așteptate și obținute până la realizarea studiului de caz

Proiectul presupune construirea unei grădinițe cu program prelungit în zona industrială din comuna Ciugud.

Grădinița se adresează copiilor cu vârstă preșcolară din comuna Ciugud și copiilor ai căror părinți activează în zona industrială aflată în proximitatea acesteia. Va funcționa cu program prelungit, pentru acordarea la programul de lucru al părinților. Spațiul a fost structurat în 4 secțiuni (trei la parter și una la etaj): prima cu filtru, cabinetul medical, izolatorul și alte anexe specific accesului, a doua cu sală multifuncțională și bucătăria ca funcțiuni principale, a treia cu sălile pentru grupele de joc și dormitoarele copiilor și cea de-a patra pentru conducere și personal – la etaj. Acestea sunt organizate în jurul a două curți interioare: una cu vegetație, deschisă pe latura dinspre nord, cealaltă – un atrium, cu pardoseală de tartan, funcționează ca o camera de joacă în aer liber.

2. Contextul proiectului

Necesitatea construcției unei grădinițe cu program prelungit în comuna Ciugud vine din nevoia de a crea pentru copiii preșcolari un mediu propice desfășurării activității didactice. În acest moment grădinița din Comuna Ciugud funcționează într-o clădire aflată în stare mediocră funcțional și structural, și care nu oferă un mediu plăcut pentru copii, cadre didactice și părinți. Astfel construirea unei grădinițe cu program prelungit în comuna Ciugud reprezintă principala necesitate a autorității locale din sfera serviciilor didactice și școlare.

Mai mult, grădinița completează investiții realizate în comună pentru atragerea de investiții, a forței de muncă și a tinerilor, prin construirea zonei industriale care este în prezent centrul activității economice din comună.

3. Modalitatea în care proiectul a abordat provocarea egalității de șanse, nediscriminării, accesibilității și schimbărilor demografice

Elaborarea proiectului nu s-a realizat cu o analiză preliminară detaliată de gen și privind discriminarea, dar s-a realizat o analiză demografică, din care a reieșit nevoia de investiții în grădiniță și nevoia de a o amplasa în zona industrială, în imediata vecinătate a locurilor de muncă nou create în comună prin alte proiecte.

Grădinița deservește atât copiii din comună, cât și copiii părinților care lucrează în zona industrială, dar nu locuiesc în comuna Ciugud. În acest fel, asigurând un spațiu pentru îngrijirea copiilor mici, în apropierea locului de muncă al părinților, timpul petrecut (de regulă de femei) pentru a duce și a lua copiii de la grădiniță este salvat. În plus, grădinița oferă spațiu pentru prânz astfel încât părinții să se poată alătura copiilor în acest moment al zilei, încurajând păstrarea unor legături strânse de familie.

4. Concluzii

Acest proiect, contribuie prin obiectivul său – construirea unei grădinițe – la adresarea unor provocări demografice, dar fiind că putem presupune că dezvoltarea de infrastructură pentru îngrijirea copiilor mici contribuie la încurajarea natalității. În plus, planificarea unei săli de mese unde copiii și părinții să poată lua prânzul împreună are o contribuție majoră la păstrarea legăturii de familie și oferă o încurajare suplimentară familiilor tinere să rămână în zonă. Este de asemenea benefic că grădinița este disponibilă atât pentru copiii din comuna Ciugud, cât și pentru copiii ai căror părinți locuiesc în comunele și orașele învecinate, contribuind astfel la adresarea provocărilor demografice într-o zonă mai largă.

Anexa 9. Analiza multicriterială

Tema de evaluare C1 - Evaluarea promovării egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității

Studiile de caz oferă o serie de exemple de bună practică privind abordarea și promovarea principiilor egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității. Acestea trebuie însă analizate separat pentru (1) proiectele finanțate din Fondul Social European (FSE) și proiectele de infrastructură socială și (2) proiectele finanțate din Fondul de Dezvoltare Regională, cel pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală sau cel pentru Pescuit și Afaceri Marine (FEDR, FEADR și FEPAM) și care vizează alte investiții decât cele de infrastructură socială.

Prezenta analiză multicriterială a bunelor practici nu a inclus:

- Asigurarea respectării condițiilor legale privind egalitatea de șanse și nediscriminarea în recrutarea personalului proiectelor și managementul resurselor umane în proiecte, respectarea standardelor legale de nediscriminare în achiziții publice, respectarea standardelor legale privind accesibilitate în investițiile în construcții și transport. Acestea sunt obligații a căror respectare este necesară și impusă de forța legii și nu sunt considerate bune practici;
- Acțiunile proiectelor dedicate direct sau indirect egalității de șanse, nediscriminării și/sau creșterii accesibilității.

Astfel, în ceea ce privește proiectele finanțate de FSE, dar și cele finanțate de FEDR, FEADR și FEPAM pentru dezvoltarea de infrastructură socială, sunt bune practici:

- Realizarea unei analize detaliate a grupului țintă (potențial) al proiectului, având în vedere și situațiile de discriminare;
- Consultarea grupurilor țintă ale proiectului în procesul de pregătire a proiectelor, cu atenție pentru includerea în consultare și a femeilor, persoanelor vulnerabile și (dacă este cazul) a persoanelor cu dizabilități;
- Detalierea în cadrul contextului și justificării proiectului, în conținutul cererii de finanțare, a particularităților grupului țintă în ceea ce privește: (a) genul și nevoile femeilor, (b) etnia și excluderea și discriminarea cu care se confruntă, în special persoanele de etnie romă, (c) situația de dizabilitate și nevoile persoanelor cu dizabilități;
- Desemnarea în cadrul proiectului a unui responsabil pentru egalitate de șanse și/sau nediscriminare și/sau drepturile persoanelor cu dizabilități. Studiile de caz arată că prezența acestor persoane în echipele de proiect determină și apariția altor bune practici expuse în această listă, deoarece persoanele desemnate și specializate în domeniile principiilor orizontale sunt de regulă cele care aduc idei noi în proiect;
- Dezvoltarea unor proceduri de selecție a grupului țintă care să țină cont de situațiile particulare și să favorizeze selecția femeilor vulnerabile, persoanelor supuse discriminării și/sau a persoanelor cu dizabilități;
- Stabilirea unor măsuri de tipul *affirmative action* (măsuri active de creștere a egalității și eliminare a discriminării, altfel numite și măsuri de discriminare pozitivă), în sensul unor eforturi concrete de incluziune a femeilor, persoanelor vulnerabile și supuse discriminării sau a persoanelor cu dizabilități în grupurile țintă. În acest sens, pe baza analizelor preliminare care arată prezența în grupurile țintă ale proiectelor a persoanelor vulnerabile și a persoanelor cu dizabilități, beneficiarii care au promovat bune practici au stabilit un număr minim de persoane în grupul țintă care să fie: femei, romi, femei romi (supuse unor inegalități și discriminări multiple), persoane cu dizabilități etc.
- Includerea unor comunicări despre egalitatea de șanse, nediscriminare și drepturile omului, inclusiv dreptul la accesibilitate al persoanelor cu dizabilități, în evenimentele organizate în cadrul proiectelor.
- Includerea mesajelor despre egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate pe publicațiile proiectelor, mai lungi și mai scurte. Este o bună practică includerea unor mesaje scurte despre egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate și pe afișe și broșuri, nu doar în publicații mai lungi (rapoarte, manuale etc.);
- Acordarea unei atenții speciale, prin verificarea suplimentară a materialelor tipărite în cadrul proiectelor, pentru asigurarea că aceste publicații (manuale, rapoarte, broșuri, afișe etc.) au un limbaj accesibil și nu perpetuează, direct sau indirect, stereotipuri de gen, prejudecăți sau norme sociale discriminatorii, prin textul și imaginile pe care le includ. Atenția la cuprinderea în texte și imagini a diversității (spre exemplu, includerea în unele dintre imaginile folosite pentru promovarea proiectului a persoanelor cu dizabilități,

UNIUNEA EUROPEANĂ

astfel încât prezența acestora în societate să devină vizibilă și majoritatea populației să conștientizeze nevoile de accesibilitate ale acestor persoane) este o bună practică în acest sens;

- Acordarea unei atenții speciale, prin verificarea suplimentară a materialelor de promovare a proiectelor, la transmiterea mesajelor pentru ca ele să fie accesibile pentru persoane cu abilități diverse. Spre exemplu, transmiterea unor mesaje atât în scris, cât și audio, pentru ca ele să fie disponibile și persoanelor cu deficiențe de auz și celor cu deficiențe de vâz;
- Acordarea unei atenții speciale în ceea ce privește asigurarea de spații pentru evenimente (închirierea, amenajarea), pentru ca ele să fie accesibile;
- Organizarea unor întâlniri de animare/facilitare comunitară, nu doar în pregătirea proiectelor, dar și pe parcursul implementării proiectelor, pentru a contribui la împuternicirea membrilor vulnerabili ai comunităților și la creșterea coeziunii sociale, cu efecte directe în eliminarea unor forme de discriminare.

În ceea ce privește proiectele finanțate de FEDR, FEADR și FEPAM sunt bune practici (acestea se aplică și pentru proiectele FESI):

- Asigurarea egalității de gen și nondiscriminării în echipele de proiect, prin eforturi conștiente de a include femeii în echipele de proiect chiar și în domenii dominate de bărbați și de a include bărbați în domeniile dominate de femeii, precum și preocuparea de a asigura diversitatea în echipe de proiect prin angajarea unor persoane de etnie romă sau cu dizabilități. De asemenea, constituie bună practică elaborarea și comunicarea unor proceduri care să elimine hărțuirea la locul de muncă;
- Realizarea de achiziții de la întreprinderi de economie socială care au în misiunea lor sprijinirea femeilor, a persoanelor cu dizabilități sau a persoanelor vulnerabile supuse discriminării;
- Planificarea investițiilor în infrastructură cu atenție la egalitatea de șanse, de exemplu construcția de noi clădiri pentru instituții de învățământ preșcolar în apropierea locurilor de muncă ale părinților contribuie la egalitate de șanse, deoarece timpul petrecut (de regulă de femeii) pentru a duce și a lua copiii de la grădiniță este salvat. În plus, planificarea unei săli de mese unde copiii și părinții să poată lua prânzul împreună are o contribuție majoră la păstrarea legăturii de familie și oferă sprijin suplimentar pentru femeii să se întoarcă la muncă după naștere;
- Construirea unor elemente de infrastructură pentru creșterea accesibilității, dincolo de obligațiile legale în construcții. Deși conceptul de design universal este puțin cunoscut și nu este aplicat, studiile de caz au identificat și situații în care beneficiarii au realizat și elemente de construcție accesibile suplimentare (de exemplu asigurarea accesibilității la unele locuri de agrement, asigurarea unor locuri dedicate la evenimente organizate de grupurile de acțiune locale etc.).

Aceste bune practici pot fi sistematizate, pentru analiza multicriterială în 8 categorii:

1. Analiza preliminară de gen și vulnerabilități;
2. Implicarea incluzivă a grupului țintă în planificare și implementarea proiectului, inclusiv prin animare/facilitare comunitară;
3. Implicarea unui responsabil pentru egalitate de șanse și/sau nediscriminare și/sau drepturile persoanelor cu dizabilități în managementul proiectelor;
4. Aplicarea unor măsuri de tipul *affirmative action* (măsuri active de creștere a egalității și eliminare a discriminării, altfel numite și măsuri de discriminare pozitivă) adaptate la tipologia proiectului și nevoile grupurilor țintă analizate (conform bunelor practici de analiză preliminară de gen și vulnerabilități). În această categorie de bune practici intră atât procedurile sau cotele utilizate la selecția grupurilor țintă, cât și planificarea investițiilor în infrastructură cu atenție la egalitatea de șanse (conform exemplului construcției de grădinițe formulat mai sus);
5. Comunicarea constantă și sistematică despre egalitate de șanse, nediscriminare și accesibilitate;
6. Aplicarea unor măsuri active de asigurare a accesibilității (verificarea textelor elaborate în proiecte pentru a fi accesibile, includerea în infrastructura construită a unor elemente de accesibilitate suplimentare față de obligațiile legale etc.);
7. Asigurarea unor proceduri inclusive de management al resurselor umane în proiecte;
8. Realizarea de achiziții de la întreprinderi de economie socială care au în misiunea lor sprijinirea femeilor, a persoanelor cu dizabilități sau a persoanelor vulnerabile supuse discriminării.

Pentru analiza multicriterială, fiecare bună practică a fost analizată din perspectiva a 5 criterii:

1. Eficacitate: rezultate la nivelul grupului țintă analizat, efectele cuantificabile, efectele răspândite
2. Schimbare socială: evaluarea schimbării sociale produse

UNIUNEA EUROPEANĂ

3. Sustenabilitatea: măsura în care efectele produse de buna practică în ceea ce privește egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea se mențin în timp
4. Transferabilitatea bunei practici la majoritatea proiectelor FESI
5. Transferabilitatea rezultatelor intervenției pentru alte grupuri țintă

Conform metodologiei, fiecare bună practică a fost notată cu un scor de la -4 la +4 pe baza consultării experților intervievați, rezultând următoarele constatări. Celor 5 criterii de analiză li s-a acordat pondere egală.

Tabel 5. Analiza multicriterială a bunelor practici pentru promovarea egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității

	Eficacitate	Schimbare socială	Sustenabilitate	Transferabilitatea bunei practici	Transferabilitatea rezultatelor	total
Analiza preliminară de gen și vulnerabilități	4	1	3	4	1	13
Implicarea incluzivă a grupului țintă	3	3	3	3	3	15
Implicarea unui responsabil pentru egalitate de șanse și/sau nediscriminare și/sau drepturile persoanelor cu dizabilități în managementul proiectelor	4	3	4	4	4	19
Aplicarea unor măsuri de tipul <i>affirmative action</i> (măsuri de discriminare pozitivă)	4	4	4	2	4	18
Comunicarea constantă și sistematică despre egalitate de șanse, nediscriminare și accesibilitate	1	3	3	4	4	13
Aplicarea unor măsuri active de asigurare a accesibilității	4	4	4	2	4	18
Asigurarea unor proceduri inclusive de management al resurselor umane în proiecte	2	1	1	4	0	8
Realizarea de achiziții de la întreprinderi de economie socială	1	2	3	4	2	12

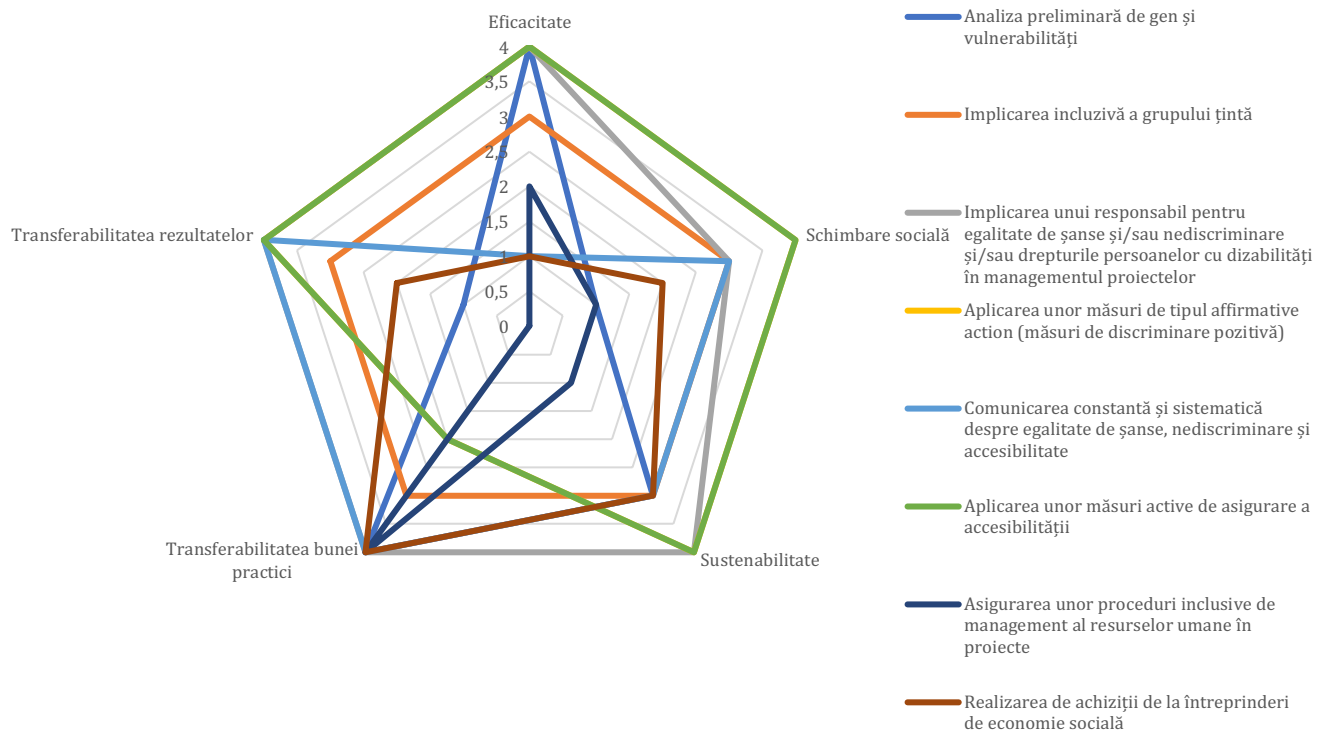
Analiza multicriterială arată că cele mai bune practici ce poate fi utilizate, atât din perspectiva efectelor pe care le generează asupra grupului țintă sau a comunităților legate de proiecte, cât și din perspectiva efectelor mai largi, ce pot conduce la schimbare socială, sunt transferabile și sustenabile, sunt:

1. Implicarea incluzivă a grupului țintă în planificare și implementarea proiectului, inclusiv prin animare/facilitare comunitară;

2. Implicarea unui responsabil pentru egalitate de șanse și/sau nediscriminare și/sau drepturile persoanelor cu dizabilități în managementul proiectelor;
3. Aplicarea unor măsuri de tipul *affirmative action* (măsuri active de creștere a egalității și eliminare a discriminării, altfel numite și măsuri de discriminare pozitivă) adaptate la tipologia proiectului și nevoile grupurilor țintă analizate (conform bunelor practici de analiză preliminară de gen și vulnerabilități). În această categorie de bune practici intră atât procedurile sau cotele utilizate la selecția grupurilor țintă, cât și planificarea investițiilor în infrastructură cu atenție la egalitatea de șanse (conform exemplului construcției de grădinițe formulat mai sus);
4. Comunicarea constantă și sistematică despre egalitate de șanse, nediscriminare și accesibilitate;
5. Aplicarea unor măsuri active de asigurare a accesibilității (verificarea textelor elaborate în proiecte pentru a fi accesibile, includerea în infrastructura construită a unor elemente de accesibilitate suplimentare față de obligațiile legale etc.).

Figura 1. Analiza multicriterială a bunelor practici pentru promovarea egalității între femei și bărbați, nediscriminării și accesibilității

Tema de evaluare C2 - Evaluarea promovării principiului dezvoltării durabile

Studiile de caz oferă o serie de exemple de bună practică privind promovarea dezvoltării durabile, protecției mediului și asigurarea unui răspuns eficace la schimbările climatice. Acestea trebuie însă analizate separat pentru (1) proiectele finanțate din Fondul de Dezvoltare Regională, cel pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală sau cel pentru Pescuit și Afaceri Marine (FEDR, FEADR și FEPAM) și (2) proiectele finanțate din Fondul Social European (FSE).

Prezenta analiză multicriterială a bunelor practici nu a inclus:

- asigurarea respectării condițiilor legale privind protecția mediului. Acestea sunt obligații a căror respectare este necesară și impusă de forța legii și nu sunt considerate bune practici;

- Acțiunile proiectelor dedicate direct sau indirect protecției mediului, climei, managementului riscurilor și dezastrelor, eficienței energetice și a utilizării resurselor (cu excepția situațiilor în care acestea sunt secundare față de obiectivele principale ale proiectelor).

În ceea ce privește proiectele finanțate de FEDR, FEADR și FEPAM sunt bune practici:

- Utilizarea achizițiilor de echipamente eficiente energetic (ca formă a achizițiilor ecologice);
- Realizarea de investiții pentru eficiență energetică, în plus față de prevederile legale (spre exemplu achiziția mijloacelor de transport electrice sau hibrid, instalarea de panouri fotovoltaice pe clădirile nou construite, renovate, reabilitate, extinse);
- Implementarea unor măsuri de informare publică împreună cu măsurile de protecție a mediului (de exemplu măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirilor, investiții în transport public eco-friendly, măsurile de protecție a biodiversității);
- Utilizarea resurselor din proiecte în mod inovator pentru a crește impactul pozitiv de mediu (spre exemplu, în proiectele de management a deșeurilor, implementarea unor acțiuni de transformare a deșeurilor în compost sau alte forme de îngrășământ ecologic);
- Implicarea factorilor interesați și construirea de parteneriate pentru a promova dezvoltarea durabilă în cadrul și dincolo de cadrul proiectelor, incluzând și acțiuni de conștientizare și creștere a capacității factorilor interesați în domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului și climei;
- Realizarea unor analize de mediu pe parcursul implementării proiectelor, cu rolul de a stabili dacă măsurile de reducere a impactului asupra mediului, incluse în acordul de mediu, sunt implementate conform planificării, sunt eficiente și de a oferi posibilitatea adaptării intervenției în timpul procesului de realizare, în funcție de condițiile actualizate din teren.

În ceea ce privește proiectele finanțate de FSE sunt bune practici cele care asigură respectarea principiului dezvoltării durabile în managementul proiectelor, cum ar fi:

- Comunicarea cu privire la dezvoltarea durabilă în cadrul evenimentelor organizate în proiecte, atât prin scurte sesiuni dedicate principiului dezvoltării durabile, cât și prin includerea de scurte mesaje pe materialele de promovare a proiectelor;
- Reducerea folosirii energiei electrice în general în cadrul activităților derulate de beneficiari și utilizarea echipamentelor eficiente energetic;
- Reducerea numărului de imprimări;
- Asigurarea unor practici active pentru promovarea colectării selective și reciclării deșeurilor generate în proiect, inclusiv a deșeurilor de hârtie;
- Limitarea impactului de mediu al transportului prin organizarea de evenimente online, în special și datorită contextul generat de pandemia de COVID-19;

Este o bună practică comună pentru toate FESI situația în care beneficiarii finanțării au o strategie sau politică instituțională/organizațională de dezvoltare durabilă (situație întâlnită la autorități publice locale – în special Consilii Județene – și la universități). Această strategie imprimă asupra tuturor activităților beneficiarilor respectivi o abordare prietenoasă cu mediul și o grijă față de soluțiile verzi ce pot fi adoptate în cadrul proiectelor. De regulă la nivelul beneficiarilor care au o strategie de dezvoltare durabilă este desemnată și o persoană responsabilă care promovează principiul la nivelul colegilor și contribuie astfel la integrarea orizontală a principiului în proiecte.

Tabel 6. Analiza multicriterială a bunelor practici pentru promovarea dezvoltării durabile

	Eficacitate	Schimbare socială	Sustenabilitate	Transferabilitatea bunei practici	Transferabilitatea rezultatelor	total
Achiziții ecologice	1	2	3	4	2	12
Investiții pentru eficiență energetică	3	1	3	3	4	14
Informare publică despre dezvoltare	1	3	3	4	4	15

UNIUNEA EUROPEANĂ

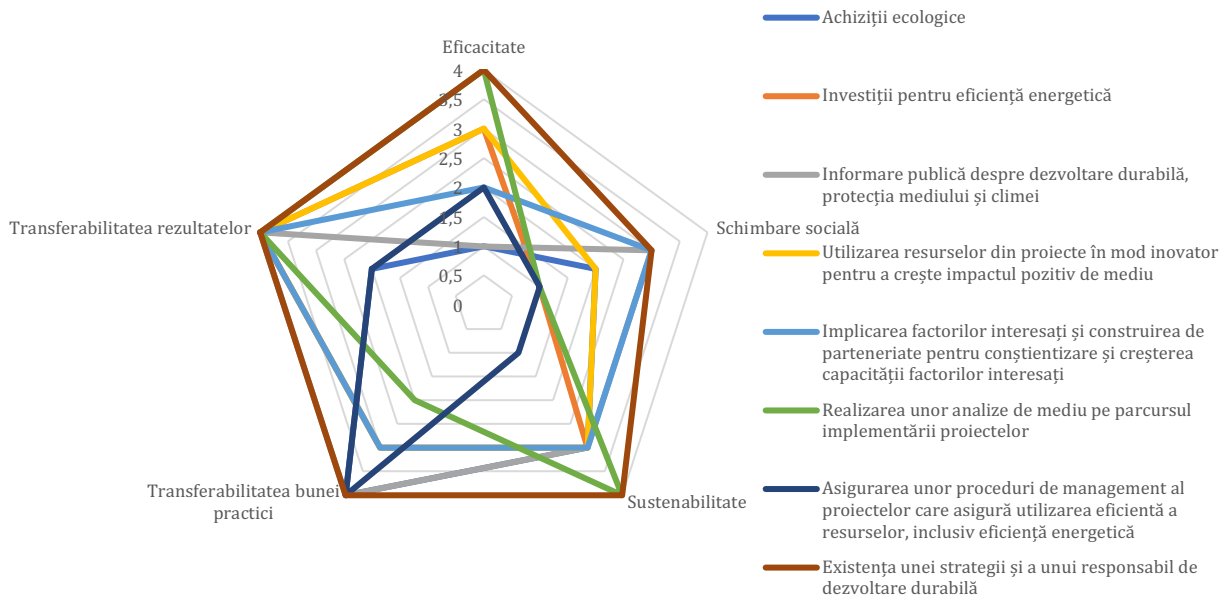
durabilă, protecția mediului și a climei							
Utilizarea resurselor din proiecte în mod inovator pentru a crește impactul pozitiv de mediu	3	2	3	3	4	15	
Implicarea factorilor interesați și construirea de parteneriate pentru conștientizare și creșterea capacității factorilor interesați	2	3	3	3	4	15	
Realizarea unor analize de mediu pe parcursul implementării proiectelor	4	1	4	2	4	15	
Asigurarea unor proceduri de management al proiectelor care asigură utilizarea eficientă a resurselor, inclusiv eficiența energetică	2	1	1	4	2	10	
Existența unei strategii și a unui responsabil de dezvoltare durabilă	4	3	4	4	4	19	

Analiza multicriterială arată că cele mai bune practici ce poate fi utilizate, atât din perspectiva efectelor pe care le generează asupra grupului țintă sau a comunităților legate de proiecte, cât și din perspectiva efectelor mai largi, ce pot conduce la schimbare socială, sunt transferabile și sustenabile, sunt:

1. Implementarea unor măsuri de informare publică împreună cu măsurile de protecție a mediului (de exemplu măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirilor, investiții în transport public eco-friendly, măsurile de protecție a biodiversității);
2. Utilizarea resurselor din proiecte în mod inovator pentru a crește impactul pozitiv de mediu (spre exemplu, în proiectele de management a deșeurilor, implementarea unor acțiuni de transformare a deșeurilor în compost sau alte forme de îngrășământ ecologic);
3. Implicarea factorilor interesați și construirea de parteneriate pentru a promova dezvoltarea durabilă în cadrul și dincolo de cadrul proiectelor, incluzând și acțiuni de conștientizare și creștere a capacității factorilor interesați în domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului și a climei;
4. Realizarea unor analize de mediu pe parcursul implementării proiectelor, cu rolul de a stabili dacă măsurile de reducere a impactului asupra mediului, incluse în acordul de mediu, sunt implementate conform planificării, sunt eficiente și de a oferi posibilitatea adaptării intervenției în timpul procesului de realizare, în funcție de condițiile actualizate din teren.
5. Strategie sau politică instituțională/organizațională de dezvoltare durabilă și desemnarea unui expert de dezvoltare durabilă, pentru a imprima asupra tuturor activităților beneficiarilor respectivi o abordare prietenoasă cu mediul și o grijă față de soluțiile verzi ce pot fi adoptate în cadrul proiectelor.

Figura 2. Analiza multicriterială a bunelor practici pentru promovarea dezvoltării durabile

Tema de evaluare C3 - Evaluarea modului de adresare a schimbărilor demografice

Studiile de caz și interviurile nu au identificat bune practici în abordarea schimbărilor demografice de o manieră orizontală, așa cum a fost posibil pentru analiza multicriterială aferentă celorlalte teme.

Interviurile și studiile de caz arată că beneficiarii au adesea în vedere structura demografică a comunităților în care se implementează proiectele, dar proiectele nu vizează abordarea provocărilor demografice, ci le iau în considerare ca pe elemente de context. Astfel că adresarea provocărilor demografice se realizează doar prin acțiunile dedicate, nu și de o manieră orizontală.

Ca urmare, a fost realizată analiza multicriterială pentru evaluarea modului în care intervenții specifice contribuie la atenuarea unor schimbări demografice. Având în vedere că migrația tinerilor și persoanelor la început de carieră este una dintre problemele majore cu care se confruntă România, au fost comparate mai multe tipuri de intervenții care au ținut tinerii din perspectiva capacității lor de a scădea sau contracara emigrația tinerilor profesioniști.

Intervențiile analizate sunt:

- Proiectele de investiții în învățământul preșcolar și primar, care pot avea capacitatea de a crește încrederea tinerilor în capacitatea sistemului Român de educație, astfel încât să diminueze motivația de a emigra pentru educația copiilor;
- Programul Diaspora Start Up;
- Alte programe de încurajare a antreprenoriatului, finanțate de POCU;
- Axele Prioritare 1 și 2 ale POCU (inclusiv Inițiativa Locuri de Muncă pentru Tineri), dedicate tinerilor NEETs;
- Sprijin pentru tinerii fermieri prin PNDR.

Un număr mic de proiecte POCA prin care au fost finanțate ONG-uri pentru dezvoltarea de politici publice alternative au fost implementate de organizații de tineret și au propus politici alternative de tineret. Aceste proiecte au susținut activitatea civică a organizațiilor de tineret și dialogul lor cu autoritățile publice centrale, dar nu au generat politici publice adoptate de Ministerul Educației sau Ministerul Tineretului, așa cum au recomandat organizațiile de tineret. Prin urmare aceste proiecte nu au potențialul de a contribui, așa cum și-au propus, la adresarea provocărilor demografice legate de emigrația tinerilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

În ceea ce privește finanțările dedicate tinerilor NEETs, prin Axele 1 și 2 ale POCU, consultarea experților arată că aceste proiecte cresc de fapt dorința tinerilor, care primesc o pregătire profesională prin proiecte, de a emigra, mai degrabă decât să îi încurajeze să rămână în România.

Tabel 7. Analiza multicriterială a practicilor pentru atenuarea schimbărilor demografice legate de migrația tinerilor

	Eficacitate	Schimbare socială	Sustenabilitate	Transferabilitatea bunei practici	Transferabilitatea rezultatelor	total
Proiectele de investiții în învățământul preșcolar și primar	1	2	3	2	1	9
Programul Diaspora Start Up	2	3	2	2	4	13
Alte programe de încurajare a antreprenoriatului, finanțate de POCU	3	3	2	3	4	15
Axele Prioritare 1 și 2 ale POCU (inclusiv Inițiativa Locuri de Muncă pentru Tineri), dedicate tinerilor NEETs	-1	0	0	0	0	-1
Proiecte POCA susținând ONG-uri pentru dezvoltarea de politici publice alternative au fost implementate de organizații de tineret și au propus politici alternative de tineret	1	2	0	1	3	7

Anexa 10. Lista membrilor Comitetului de coordonare a evaluării

- Direcția Analiză și Programare/ Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- Punctul Național de Contact pentru Romi/ Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- Punct de contact pentru implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități/MIPE
- AM POCU
- AM POAT
- AM POC
- AM POIM
- AM POR
- AM PNDR
- AM POPAM
- AM POCA
- Ministerul Mediului
- CNCD
- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități
- Asociația Națională de Turism Rural Ecologic și Cultural (ANTREC)
- Ministerul Educației
- Ministerul Sănătății
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
- Ministerul Agriculturii
- Asociația Comunelor din România

Anexa 11. Tabel de tratare a comentariilor la prima versiune a raportului de evaluare

Tabelul include tratarea comentariilor și observațiilor formulate de:

- Beneficiar - Biroul de evaluare al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene [Grila de evaluare a calității de Raportului de evaluare, CCE 25.05.2022];
- AM PNDR
- AM POC
- Punctul Național de Contact pentru Romi
- Membrii Comitetului de Coordonare a Evaluării (CCE), în cadrul ședinței din 25.05.2022

Toate comentariile și observațiile formulate au fost analizate de către echipa de evaluare și integrate în versiunea revizuită a Raportului de Evaluare. Pentru comentariile neacceptate sau acceptate parțial echipa de evaluare a oferit argumentele și justificările necesare.

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
1.	Se remarcă utilizarea unor date vechi (informații din rapoartele de evaluare a POR din anul 2019), în condițiile în care există surse de date mult mai actuale. Pentru prelucrările autorilor pe baza datelor SMIS nu este menționată data de referință (cut-off date).	AM POR	Comentariu acceptat. A fost clarificată data de referință pentru informațiile utilizate și completată pentru toate tabelele și figurile bazate pe datele SMIS, pentru a clarifica faptul că au fost utilizate date recente (noiembrie și decembrie 2021)	Întregul raport, în special secțiunea 2.3
2.	pag. 32 - "Pe de altă parte, nevoile de a promova egalitatea de șanse / de a diminua inegalitățile și de a combate discriminarea au fost mai puțin avute în vedere." - în ceea ce privește POR 2014-2020, aceasta este o afirmație care nu se susține, având în vedere faptul că au existat axe prioritare (în special AP 10 a POR - infrastructura educațională), pentru implementarea căreia s-au avut, cu precădere, acțiunile de combatere a discriminării. În acest sens, în anul 2016 au existat, la nivelul DGPOR, traininguri furnizate de către un expert CE pe acest subiect.	AM POR	Comentariu parțial acceptat. Constatarea raportului se referă la abordarea generală a tuturor programelor, iar distincția făcută în raport este între adresarea egalității de șanse și nediscriminării prin proiecte de incluziune socială și adresarea acestora prin țintirea normelor sociale care perpetuează inegalitate și discriminare. Au fost integrate clarificări în raport.	3.1.1.
3.	pag. 34 - „Pentru dezvoltarea infrastructurii necesare incluziunii sociale, POR oferă finanțare în cadrul a două obiective specifice:	AM POR	Comentariu acceptat. A fost completată lista obiectivelor POR cu impact asupra incluziunii și indirect asupra nediscriminării și cu OS 10.1 aferent AP 10, care visează incluziunea copiilor în educație.	3.1.1.

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
	<ul style="list-style-type: none"> • OS 4.3. Îmbunătățirea regenerării fizice, economice și sociale a comunităților marginalizate în municipiile reședință de județ din România; • OS 8.1 și 8.3. Creșterea gradului de acoperire cu servicii medicale și sociale; • OS 9.1. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin măsuri integrate.” <p>Considerăm că și investițiile finanțate în cadrul AP 10 contribuie la incluziunea copiilor vulnerabili, prin facilitarea accesului la educație prin intermediul infrastructurii educaționale de calitate.</p>			
4.	<p>pag 83 „Deși planificate în raport cu nevoile, aceste investiții se dovedesc insuficiente pentru a răspunde provocărilor demografice cu care se confruntă România.” – având în vedere faptul că în perioada de programare 2014-2020 schimbările demografice nu reprezentau un focus pe agenda obiectivelor CE, ci alte aspecte (nediscriminarea, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă etc.), identificarea și aprecierea intervențiilor privind schimbările demografice reprezintă un demers inadecvat, întrucât aceste schimbări sunt mai prezente pe agenda CE în actuala perioadă de programare (2021-2027), putând, astfel, direcționa intervențiile și atenția AM-urilor către acest aspect, considerat prioritar.</p>	AM POR	<p>Comentariul nu a fost acceptat.</p> <p>Deși comentariul este corect, abordarea schimbărilor demografice este inclusă în aria de acoperire a evaluării conform Caietului de Sarcini și a fost contractată pentru a acoperi această temă de evaluare.</p> <p>Echipei de evaluare consideră că abordarea solicitată de MIPE prin achiziția de servicii este corectă, întrucât permite valorificarea experienței acumulate și înțelegerea aspectelor care se pot realiza mai bine în viitor.</p> <p>Mai mult decât atât, introducerea la raportul de evaluare precizează că această evaluare nu vizează performanța programelor, iar în acest context este mai puțin relevant dacă abordarea schimbărilor demografice a fost sau nu planificată inițial, dar fiind că evaluarea nu vizează modul în care programele au generat rezultate în raport cu ceea ce au planificat, ci dacă, de o manieră orizontală, au reușit să adreseze provocări esențiale din perspectiva drepturilor fundamentale în UE.</p>	n/a
5.	<p>pag. 85 - „Considerarea elementelor de specific local legate de schimbările demografice au determinat aplicarea mecanismelor ITI și</p>	AM POR	Comentariu acceptat.	5.2.1

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
	<p>DLRC pentru facilitarea adoptării implementării integrate la nivel local.” – este o ipoteză greșită de la care se pleacă – în abordarea mecanismului DLRC elementele de specific local considerate au avut în vedere deprivarea materială a locuitorilor (sărăcia) și excluderea lor socială și nu, în mod particular, schimbările demografice, aceasta cu atât mai mult cu cât s-a constatat că în ZUM-uri existau foarte mulți copii și tineri în sărăcia, nu doar bătrâni. Această ipoteză eronată a condus la o concluzie eronată (punctul 320 - aceeași pagină) unde se menționează: ”analiza în cadrul studiilor de caz a unor proiecte implementate în cadrul mecanismelor DLRC și LEADER arată că, deși strategiile de dezvoltare locală includ o analiză demografică, intervențiile planificate și proiectele finanțate nu adresează cele mai importante provocări demografice în mod direct”</p>		<p>Au fost operate reformulări pentru a clarifica modul în care schimbările demografice sunt sau pot fi abordate de mecanismele ITI și DLRC, chiar dacă acesta nu este printre obiectivele lor principale.</p>	
6.	<p>pag. 91 – Harta 5. „Localizarea proiectelor contractate în cadrul POR AP8 și trendul demografic privind îmbătrânirea populației la nivel de localitate” – se menționează „Municipiul București, care înregistrează printre cele mai scăzute rate de creștere a populației de peste 65 de ani beneficiază de cele mai multe proiecte finanțate prin POR AP 8, la mare distanță față de restul județelor”, în condițiile în care regiunea București-Ilfov nu a beneficiat de intervenții pe AP 8. În afara documentului de programare, POR 2014-2020, precum și a ghidurilor solicitantului unde se specifică acest fapt, în Raportul de Evaluare (2019) POR aferent AP 8 se menționează în clar ”Până la data de 25.02.2019, care reprezintă data stabilită drept limită pentru acest studiu, au fost lansate 15 apeluri pentru propuneri de proiect în valoare totală de 277.383.091 euro, au fost depuse 407 cereri de finanțare și au fost contractate 105 proiecte care acoperă 7 din cele 8 regiuni de dezvoltare (exclusiv BI).”</p>	AM POR	<p>Comentariu acceptat. A fost corectat textul și adaptate constatările la datele corecte.</p>	5.2.1.
7.	<p>Pag 46 - 3.2.3. Modul în care principiile orizontale au fost integrate în implementarea, monitorizarea și evaluarea programelor</p>	AM POR	<p>Comentariu acceptat A fost introdusă în text precizarea din comentariul AM POR</p>	3.2.3

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
	<p>La pct. 168 este menționat: „În ceea ce privește evaluarea proiectelor, abordarea principiilor orizontale nu este inclusă printre criteriile de eligibilitate ale proiectelor, conform grilelor de verificare, în ciuda precizărilor din ghidurile solicitanților. Proiectele primesc în schimb punctaj pentru abordarea principiilor prin acțiuni menționate în secțiunile dedicate lor în cererile de finanțare” – afirmație care este în contradictoriu cu cele menționate la pct. 167 – (...)”În cadrul POR și POIM respectarea acestor prevederi este acoperită de declarația de eligibilitate”.</p> <p>Precizăm că în cadrul POR, respectarea celor asumate prin declarația de eligibilitate reprezintă o condiție obligatorie de îndeplinit (condiție de eligibilitate), existând și Ghiduri ale solicitanților în care principiile orizontale au fost menționate explicit printre criteriile de eligibilitate ale proiectelor (de ex. Condiții specifice de accesare a fondurilor în cadrul apelului de proiecte cu titlul POR/2020/3/3.1/A/3/NE,SE,SM,C), iar declarația de eligibilitate este inclusă în grilele de verificare CAE</p> <p>-Pag 72 - 4.2.3. Modul în care principiile orizontale au fost integrate în implementarea, monitorizarea și evaluarea programelor – idem. observația de la pag 46</p>			
8.	De corelat paragrafele 116 și 166	AM PNDR	Comentariu acceptat. A fost reformulat paragraful 116 pentru a răspunde comentariului	3.1.1
9.	<p>Cu privire la fraza: „PNDR este văzut ca fiind principalul program care poate adresa provocările demografice majore din zonele rurale, în special prin măsura LEADER”</p> <p>Comentariul: Propunem reformularea ”principalul program”. Prin măsurile specifice, PNDR acționează indirect asupra problemelor demografice din zona rurală. De ex.: prin finanțarea instalării tinerilor fermieri, susținerea dezvoltării exploatațiilor agricole și neagricole se creează premisele pentru atragerea tinerilor din urban/diaspora de a</p>	AM PNDR	Comentariu acceptat	5.1.1

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
	se stabili în rural și prin creare de locuri de muncă – se atrage forța de muncă disponibilă către rural. Nu sunt finanțări directe, de tipul subvențiilor pentru stabilire în rural. Prin LEADER se acoperă și problematica socială din rural, care are efect secundar și în problematica demografică.			
10.	Cu privire la recomandarea: <i>Punctarea suplimentară în evaluarea proiectelor a celor care includ în grupul țintă persoane supuse riscului de discriminare, în special romi</i> Comentariu: De corelat și cu viziunea MIPE în contextul în care pentru noua perioadă de programare se va utiliza atât codul 154 cât și obiectivul "J"	Punctul Național de Contact pentru Romi	Comentariul nu a fost acceptat. Evaluarea nu a fost planificată cu privire la planificarea noilor programe, ci cu privire la modul de integrare a principiilor orizontale în perioada de programare 2014-2021. Conform ariei de acoperire a evaluării: „evaluarea este utilă și pentru abordarea viitoarei perioade de programare, prin formularea unor lecții învățate care să fie luate în considerare la elaborarea viitoarelor programe” Este în afara ariei de acoperire a evaluării să armonizeze recomandările formulate pe baza lecțiilor învățate cu noi abordări în programare, dar autoritățile de gestiune FESI, în special MIPE, trebuie să abordeze recomandările în contextul actual.	n/a
11.	Cu privire la recomandarea: <i>Eliminarea, la nivelul programelor finanțate de FSE, a documentelor doveditoare, inclusiv a declarației pe proprie răspundere, privind apartenența la minoritatea romă</i> Comentariu: i. În contextul acestei recomandări, prestatorul trebuie să vină cu noi propuneri care pot dovedi/susține apartenență etnică. Poate există posibilitatea să avem și exemple de la nivelul altor state membre. Trebuie avut în vedere faptul că există riscul, în urma eliminării declarației, de a se utiliza heteroidentificarea. ii. Care sunt documentele doveditoare de care se discută în propunere, în afară de declarația pe propria răspundere?	Punctul Național de Contact pentru Romi	Comentariu acceptat Recomandarea a fost eliminată	6/Concluzii și recomandări

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
12.	Conform Anexei la Ordinul MIPE nr. 731/14.07.2021 (Regulament de organizare și funcționare) Punctul Național de Contact pentru Romi are alte atribuții de îndeplinit cu respectarea tuturor principiilor orizontale. Prin intermediul acțiunilor desfășurate PNCR poate desfășura activități care să contribuie la combaterea discriminării	Punctul Național de Contact pentru Romi	Comentariu acceptat A fost reformulată prezentarea Punctului Național de Contact pentru Romi	3.2.2
13.	Întrebare la tabelul 9: care sunt indicatorii vizați de	Punctul Național de Contact pentru Romi	Comentariul nu a fost acceptat. Sondajul realizat nu permite formularea unui răspuns la această întrebare.	n/a
14.	Cu privire la tipologia și obiectivele evaluării: Poate trebuie menționată și modificarea programelor, având în vedere stadiul programelor și a acordului de parteneriat	Punctul Național de Contact pentru Romi	Comentariu acceptat A fost completată introducerea cu privire la faptul că evaluare poate fi utilizată pentru modificarea programelor și a ținut cont de eventualele modificări ale programelor în perioada 2015-2021.	1.1
15.	Este necesară corectarea titlului pentru figura 8	Punctul Național de Contact pentru Romi	Comentariu acceptat A fost corectat titlul figurii 8	3.3
16.	Este necesară o analiză de impact de gen al investițiilor în transport public, considerate de raport, ca premisă, benefice din perspectiva egalității de șanse	CCE	Comentariu acceptat A fost completat textul cu privire la această evaluare necesară.	3.1.1
17.	Trebuie avut în vedere impactul negativ al mediatizării fraudelor în proiecte care au ținut comunitatea romă, în perioada 2007-2013, asupra programării în 2014.	CCE	Comentariu acceptat A fost introdusă în raport informație cu privire la acest element de context	3.1.1
18.	Trebuie verificat raportul Curții Europene de Conturi cu privire la abordarea egalității de șanse în fondurile europene, raport care a inclus un studiu asupra României	CCE	Comentariu acceptat. Echipa de evaluare a consultat raportul și a găsit că acesta sprijină concluziile și constatările evaluării	n/a
19.	În ceea ce privește dezvoltarea durabilă, trebuie avut în considerare și OS 9.1 al POR care a susținut regenerare urbană și nu ar trebui luat în	CCE	Comentariu acceptat	4.1.1, 4.1.2, 4.1.3

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
	considerare OS 8.3 care a vizat creșterea capacității serviciilor medicale de urgență, dar nu alt tip de management al riscurilor și dezastrelor legate de mediu și climă		Au fost operate modificări în textul raportului, în tabele și figuri	
20.	Trebuie avut în vedere cum flexibilizarea muncii în contextul pandemiei și păstrarea acestei flexibilizări după pandemie creează contextul pentru ca mai mulți tineri activi să se (re)stabilească în mediul rural	CCE	Comentariu acceptat parțial. Această ipoteză a fost formulată, pe baza datelor existente. La momentul finalizării raportului nu există date suficiente cu privire la impactul demografic al pandemiei în stabilirea pe o perioadă lungă de timp a unui număr semnificativ de persoane active în mediul rural.	n/a
21.	Raportul trebuie ancorat și în prevederile TUE	CCE	Comentariu acceptat Art. 2 și 3 din TUE și accentul pe promovarea drepturilor fundamentale a fost inclus în introducerea raportului.	1.1
22.	Trebuie clarificat că noi criteriile de eligibilitate recomandate trebuie adaptate la specificul programelor	CCE	Comentariul a fost acceptat	6/Concluzii și recomandări
23.	Corectarea unor greșeli de redactare și exprimare, inclusiv pentru clarificarea unor fraze	MIPE	Comentariul a fost acceptat	Întregul raport
24.	Referitor la recomandarea de promovare a principiilor orizontale, prin scurte mesaje concepute pentru impact, pe toate materialele publicate și finanțate de FESI – s-a ridicat întrebarea referitoare la existența unor bune practici	MIPE	Comentariul a fost acceptat. Nu au fost identificate bune practici care să reprezinte exact implementarea acestei recomandări, dar ea vine în contextul dezvoltării comunicării în Europa pentru promovarea unor mesaje pentru dezvoltare durabilă (cum sunt cele din emailurile care descurajează tipărirea mesajelor electronice etc.)	n/a
25.	Eliminarea din raport a mențiunilor privind respectarea DGPR în realizarea evaluării, dat fiind că informația este inclusă în raportul inițial	MIPE	Comentariul a fost acceptat	2.4
26.	Includerea constatrilor din Evaluarea intervențiilor POCU în domeniul incluziunii sociale, transmis de MIPE, pentru completarea raportului	MIPE	Comentariul a fost acceptat	3.1.4 4.2.3

Nr. crt.	Comentarii/observații/recomandări	Formulate de...	Opinia echipei de evaluare	Secțiunea modificată din cadrul Raportului de Evaluare
27.	Completarea raportului cu informații cu privire la măsuri implementate de beneficiarii FESI pentru respectarea principiului dezvoltării durabile, altele decât cele menționate în variantele standardizate ale chestionarului pentru sondaj	MIPE	Comentariul a fost acceptat	4.1.2
28.	Transformarea tabelului 13 într-un grafic pentru creșterea calității raportului	MIPE	Comentariul a fost acceptat	4.1.2